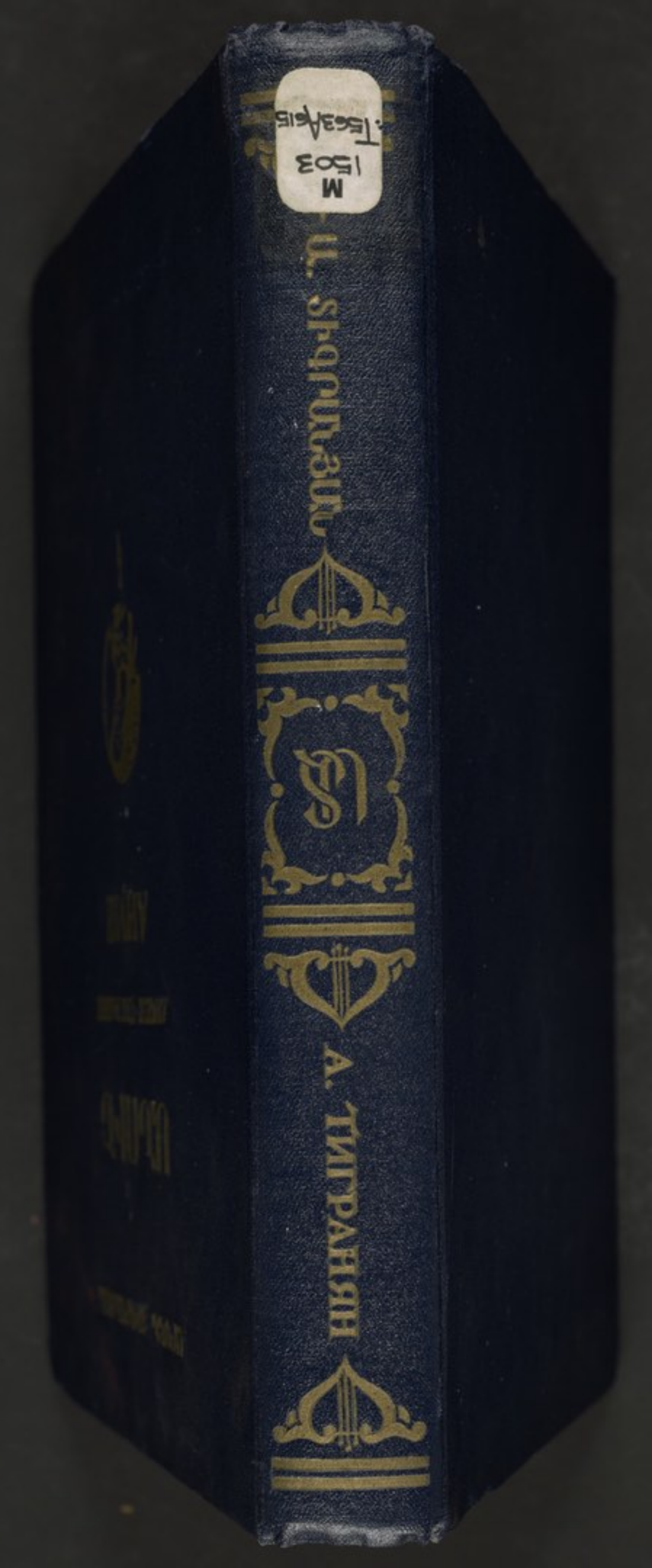
А. ТИГРАНЯН
Ц. Ѕрфлѣцъ
М
1503
.Т563А615

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ԱՆՈՒՇ

АРМЕН ТИГРАНЯН

АНУШ

ԵՐԵՎԱՆ «ԳՐԱԿԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆ»

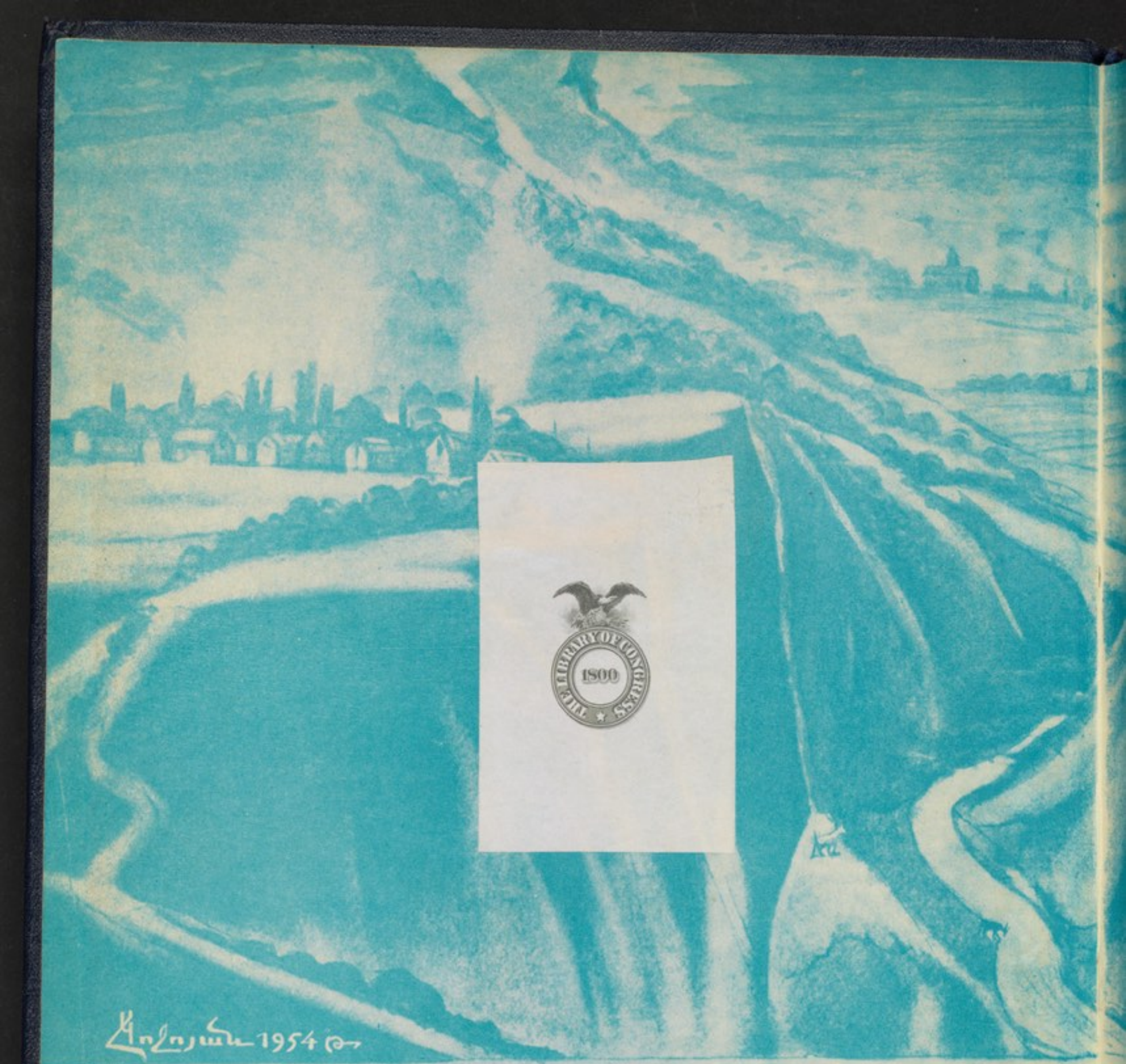

Հոկտեմ 1954 թ

THE LIBRARY OF CONGRESS
1800

Կանչում է կըրկին, կանչում անդադար
Էն չըքնաղ երկրի կարոտը անքուն,
Ու, թևերն ահա փըռած տիրաբար,
Թըռչում է հոգիս, թըռչում դեպի տուն...

CUENCAS

Tigranian, Armen Tigranovich

АРМЕН ТИГРАНЯН

Anush

АНУШ

ОПЕРА

В 5 ДЕЙСТВИЯХ, 7 КАРТИНАХ
(ПО ОДНОИМЕННОЙ ПОЭМЕ ОВ. ТУМАНЯНА)

ЛИБРЕТТО
АРМЕНА ТИГРАНЯНА

АЙПЕТРАТ ЕРЕВАН 1954

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ԱՆՈՒՇ

ՕՊԵՐԱ

5 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԲ 7 ՊԱՏԿԵՐՈՎ
(ԸՍՏ ՀՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ՀԱՄԱՆՈՒՆ ՊՈԵՄԻ)

ԼԻԲՐԵՏՈ
ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ

M1503
T563 A615

ՀԱՅՊԵՏՀՐԱՏ ԵՐԵՎԱՆ 1954

Խմբագրություն
Ռ. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ և Վ. ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ

Գրքի ձևավորումը
Հ. ԿՈՋՈՅԱՆԻ

Ռուսերեն թարգմանությունը
Ն. ԱԴԱՄՅԱՆԻ

Փոխադրություն
ձայնի և դաշնամուրի համար
Ռ. ԱՆԴՐԻԱՍՅԱՆԻ և Գ. ՍԱՐԱՋԵՎԻ

Редакция
Р. СТЕПАНЯНА и В. ТИГРАНЯНА

Оформление книги
А. КОДЖОЯНА

Русский перевод
Н. АДАМЯН

Переложение
для голоса и фортепиано
Р. АНДРИАСЯНА и Г. САРАДЖЕВА

6
Copy
9518T
25S63

ZL 17 oct 63

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ
АРМЕН ТИГРАНЯН
1879—1950

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ «ԱՆՈՒՇ» ՕՊԵՐԱՆ

Հայ երաժշտության պատմության մեջ կոմպոզիտոր Արմեն Տիգրանյանը պայծառ հետք է թողել: Նրա ստեղծագործությունները և հատկապես «Անուշ» օպերան ժողովրդի բարձր գնահատությանն են արժանացել: Տիգրանյանի ստեղծագործական ամբողջ գործունեությունն անքակտելիորեն կապված է եղել հայ ժողովրդի կյանքի ու կուլտուրայի հետ, սնվել է դեմոկրատական խոր գաղափարներով, մարմնացնելով իր մեջ ժողովրդական արվեստի լավագույն տրադիցիաները, հայրենի երգի ու նվագի ուրույն ոճը: Տիգրանյանը որպես արվեստագետ իր ամբողջ կյանքում սովորել է ժողովրդից, ձգտելով իր երաժշտության մեջ առավել հարազատ ու ճշմարտացիորեն արտացոլել ժողովրդի ոգին, նրա մտքերն ու ապրումները, վիշտն ու ուրախությունը, երազանքներն ու հույզերը:

Մեր երաժշտական կուլտուրայի անխոնջ կառուցողների՝ Կոմիտասի, Սպենդիարյանի, Ն. Տիգրանյանի և այլոց հետ միասին Արմեն Տիգրանյանը ամբողջապես նվիրված էր հայ պրոֆեսիոնալ երաժշտության զարգացման գործին:

Արմեն Տիգրանյանը ծնվել է 1879 թվի դեկտեմբերի 26-ին, Ալեքսանդրապոլում (այժմ Լենինական), ժամագործի ընտանիքում: Դեռ մանկական տարիներին նա մեծ սեր է ցուցաբերել ժողովրդական և գուսանական երգարվեստի նկատմամբ և փափագել է երաժիշտ դառնալ: Իր նպատակի իրականացման ճանապարհին հաղթահարելով շատ դժվարություններ, Տիգրանյանը հայրենի քաղաքից տեղափոխվում է Թիֆլիս, և 1898 թվին նրան հաջողվում է ընդունվել երաժշտական ուսումնարան: Ֆլեյտայի վրա պարապելուն զուգընթաց նա առանձին ուշադրություն է դարձնում երաժշտական-տեսական իր գիտելիքների հարստացմանը: Կոմպոզիտոր-էթնոգրաֆ Ն. Ս. Կլենովսկու ղեկավարությամբ նա ուսումնասիրում է երաժշտության տեսությունը: Այնուհետև, ուսումնարանում պարապելուց բացի, Տիգրանյանը մասնավոր դասեր է վերցնում Մակար Եկմալյանի մոտ, հետզհետե զարգացնելով իր ստեղծագործական ունակությունները: 1902 թվին ավարտելով երաժշտական ուսումնարանը, նա վերադառնում է Ալեքսանդրապոլ, ուր դնելով ինքնուրույն աշխատանքի ասպարեզը: Տեղի սիրող-երաժիշտների ուժերից նա կազմակերպում է բառաձայն երգեցիկ խումբ, որը համերգներ է տալիս ոչ միայն Ալեքսանդրապոլում, այլև Անդրկովկասի այլ քաղաքներում: Տիգրանյանը զբաղվում է երաժշտական-մանկավարժական աշխատանքով, գրում է երգեր, ռոմանսներ և գործիքային պիեսներ: Այդ ժամանակաշրջանին են վերաբերում Տիգրանյանի երգերը՝ գրված Ավ. Իսահակյանի տեքստերով: Տարեցտարի կոմպոզիտորին զբաղեցնում են ստեղծագործական նոր մտահղացումներ, որոնց իրականացման համար նա շարունակում է կատարելագործել իր ստեղծագործական արվեստը և դրա հետ մեկտեղ ավելի խորն ուսումնասիրել ժողովրդական երաժշտությունը:

1908 թվին կոմպոզիտորն իր առաջ դնում է ստեղծագործական ավելի դժվարին և բարդ խնդիր: Նա սկսում է աշխատել «Անուշ» օպերայի վրա, ըստ Հովհաննես Թումանյանի պոեմի: Անդրադառնալով «Անուշ» օպերայի ստեղծման պատմությանը, Տիգրանյանը գրել է.

«1908 թվին ես առաջին անգամ Այնբանդրոպոլում (այժմ Լենինական) ծանոթացա հայ մեծագույն պոետ Հովհաննես Թումանյանի «Անուշ» պոեմի հետ և հենց նույն թվին սկսեցի աշխատել համանուն օպերայի վրա: Առաջին ընթերցումից հետո ես հանպատրաստից հորինեցի օպերայի առաջին մելոդիան՝ «Համբարձում յայլա», որը հնչում է որպես օպերայի լեյտ-մոտիվներից մեկը: Հովհ. Թումանյանի «Անուշ»-ի թեման ինձ ամբողջապես հափշտակեց: Զիսոսելով պոեմի բարձր գեղարվեստականության մասին, նրա կառուցվածքը, նրա հիանալի նախերգանքը, փերիների վիշտը՝ սիրահարների դժբախտ սիրո մասին, Սարոյի սերենադան (լուսաբացին) և այլն,—այս բոլորը պահանջում էր համապատասխան երաժշտական ձևեր՝ հիասքանչ այդ պոեմն օպերայի վերածելու համար»:

1912 թվի սկզբին Տիգրանյանն ավարտում է իր օպերան և նույն թվի օգոստոսի 17-ին քաղաքի սիրող-երաժիշտների ուժերով օպերան բեմադրվում է: Առաջին իսկ բեմադրությունից սկսած «Անուշ»-ը չտեսնված հաջողություն է ունենում: Առաջին բեմադրության ժամանակ օպերայի դերակատարներն են եղել՝ Շարա Տալյանը (Սարո), Ասադիկ Մարիկյանը (Անուշ), Վարդան Մարտիրոսյանը (Մոսի), Արևհատ Տալյանը (Նանի):

Տիգրանյանի «Անուշ» օպերան մարմնացնում է իր մեջ իսկական ժողովրդայնության սկզբունքները: Իր օպերայում կոմպոզիտորը միանգամայն հարազատ է մնացել Թումանյանի պոեմի ոգուն, և պոեմի կերպարները Տիգրանյանի երաժշտության մեջ զարթված են նույնքան տպավորիչ ու նշմարտացի, ռեալիստական բարձր արվեստով, նույնքան խորն ու ռեյլեֆ: Տիգրանյանին հուզել ու ներշնչել է Թումանյանի սքանչելի պոեմը, որի մեջ հարուստ գույներով և գեղարվեստական մեծ ուժով պատկերված է անցյալ ժամանակաշրջանի հայ գյուղի դառն կյանքը, կենցաղն ու բարքերը, ագիտությունն ու խավարը, ադաթն ու սովորությունները, որոնց անմեղ զոհերն են դառնում դժբախտ սիրահարներ Անուշն ու Սարոն: Բանաստեղծական և երաժշտական խոսքը Տիգրանյանի օպերայում ի մի են ձուլված: «Անուշն» իր ամբողջությամբ, սկզբից մինչև վերջ, երգային է: Նրա գեղեցիկ մելոդիաները՝ մերթ ուրախ, ժողովրդական-տոնական բնույթի, մերթ թախծոտ ու մելամաղձոտ, բնքուշ լիրիկական, մերթ հովվական,—միշտ տպավորվում են ունկնդրի մեջ, վարակում նրան իրենց վառ արտահայտչականությամբ և հուզականությամբ: «Անուշը» ժողովրդական-լիրիկական օպերա է և որպես այդպիսին առաջինն է հայ օպերային երաժշտության պատմության մեջ: Օպերայի հմայիչ երգայնությունը հենվում է հայ ժողովրդական մելոսի առանձնահատկությունների բազմակողմանի դրսևորման վրա: Երաժշտագետ Ալ. Շահվերդյանի դիպուկ արտահայտությամբ՝ «Անուշը» մելոդիաների անվերջ հոսանք է: «Հայ ժողովրդական երաժշտության տարրերը,— գրել է Ալ. Շահվերդյանը,—նրա ռիթմերը, մելոդիկ բնորոշ ելևէջները, նրա կառուցվածքը, հանդիսացան այն հիմնական նյութը, որից Տիգրանյանն ստեղծեց իր օպերան: Այսպիսով, իր օպերայում կոմպոզիտորը ստացիոնարն չի օգտվել ֆոլկլորային նյութից, չի դիմել ժողովրդական մելոդիաների «ցիտատային» օգտագործման, այլ իր երաժշտության մեջ աշխատել է հարազատորեն արտացոլել ժողովրդական ոգը, նրա բնորոշ գծերը: Այդ կապակցությամբ Տիգրանյանը գրել է. «Իմ ստեղծագործությունները կառուցված են ժողովրդական երգերի խիստ ազդեցության տակ և վերջինները համահնչյուն են իրենց թեմատիկայով: Այս հանգամանքը առանձին ուսումնասիրողների առիթ է տվել ենթադրելու, որ իբր «Անուշի» մելոդիաներն իմ կողմից փոխ են առնված: Սակայն այդ կարծիքը ճիշտ չէ»:

Առանց չափազանցության կարելի է ասել, որ Տիգրանյանի «Անուշը» մեր ազգային երաժշտության առավել ժողովրդականացած գործն է, որի մելոդիաները խորապես մտել են ժողովրդական կենցաղի մեջ:

Մինչև սովետական կարգերի հաստատումը Հայաստանում Տիգրանյանի «Անուշը» լիարժեք և գեղարվեստորեն ամբողջական բեմադրության բախտ չունեցավ: Այն ժամանակ երգել անգամ չէր կարելի ոչ սիմֆոնիկ նվագախմբի, ոչ էլ օպերային թատրոնի մասին:

Սովետական Հայաստանի մայրաքաղաքում՝ Երևանում օպերայի և բալետի Պետական թատրոնի հիմնադրումից հետո «Անուշը» դարձավ թատրոնի ռեպերտուարի գագաթներից մեկը: Հեղինակային վերախմբագրումից հետո 1935 թվի մարտին «Անուշը» մեծ հաջողությամբ բեմադրվեց մեր օպերայի և բալետի Պետական թատրոնում: Օպերայի հիմնական պարտիաները կատարում էին մեր անվանի արտիստները՝ Հայկանուշ Դանիելյանը (Անուշ) և Շարա Տալյանը (Սարո): Օպերայի հաջորդ, առավել կատարյալ բեմադրությունը վերաբերում է Մոսկվայում տեղի ունեցած հայ արվեստի տասնօրյակի օրերին (1939 թվի հոկտեմբեր): Մոսկվայի հասարակայնությունը ջերմորեն ընդունեց և բարձր գնահատեց Տիգրանյանի «Անուշը»: Սովետական կառավարությունը Տիգրանյանին արժանացրեց բարձր պարգևի՝ Լենինի շքանշանի: «Անուշի» վերջին բեմադրությունը մեզանում կատարված է 1950 թվի ապրիլին, հեղինակի մահից հետո:

Արմեն Տիգրանյանն իր երկրորդ օպերան՝ «Դավիթ բեկը» ավարտեց իր մահից մի քանի ամիս առաջ: «Դավիթ բեկը» նոր և արժեքավոր ներդրում է մեր օպերային արվեստի մեջ: Ընտրելով պատմա-հերոսական սյուժե, կոմպոզիտորն ստեղծել է հայրենասիրական պարոսով լի օպերա, որի ճշմարտացի կերպարները գեղարվեստական հատակ բնութագրումներ են տացել: «Դավիթ բեկի» սյուժեն վերաբերում է 18-րդ դարին, երբ հայ ժողովուրդը պայքարում էր իր անկախության համար, ընդդեմ պարսից նվաճողների: Այստեղ կոմպոզիտորը դրսևորել է ժողովրդական հերոսների հայրենասիրական ոգին, նրանց սխրագործությունները, ստեղծել գեղեցիկ խմբերգեր, երգեր ու արիաներ, որոնք աչքի են ընկնում հատակ մելոդիկայով և արտահայտչական անմիջականությամբ: Առանձնապես տպավորիչ են Դավիթ բեկի, Թամարի, Սանթուրի, Շուշանի և Շահումյանի երաժշտական կերպարները:

Արմեն Տիգրանյանի գրչին են պատկանում նաև տարբեր ժամանակներում գրված այլ ժանրերի բազմաթիվ ստեղծագործություններ՝ երգեր, ռոմանսներ, դաշնամուրային պիեսներ, դրամատիկական ներկայացումների համար գրված երաժշտություն և այլն:

Իր երաժշտական-ստեղծագործական բեղմնավոր գործունեության համար Տիգրանյանն արժանացել է Սովետական Հայաստանի և Սովետական Վրաստանի արվեստի վաստակավոր գործչի պատվավոր կոչման: Արմեն Տիգրանյանը վախճանվեց 1950 թվի փետրվարի 10-ին:

Տիգրանյանի ստեղծագործությունները և մասնավորապես նրա գլուխ-գործոցը՝ «Անուշ» օպերան իրենց ինքնատիպությամբ, վառ երգայնությամբ և ժողովրդայնությամբ կմնան հայ երաժշտության գոհարների գանձարանում:

ԱԼ. ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

АРМЕН ТИГРАНЯН И ЕГО ОПЕРА „АНУШ"

В истории армянской музыки композитор Армен Тигранян оставил яркий след. Его произведения, и в особенности опера „Ануш", пользуются заслуженной славой у народа. Вся творческая деятельность А. Тиграняна была неразрывно связана с жизнью и культурой армянского народа, питалась глубокими демократическими идеями, воплощая в себе лучшие традиции народного искусства, оригинальный стиль родной песни и музыки.

А. Тигранян, как художник, всю жизнь учился у народа и в своей музыке стремился с предельной полнотой правдиво отражать дух народа, его думы и искания, горе и радости, чаяния и переживания.

Вместе с неутомимыми созидателями нашей музыкальной культуры—Комитасом, Спендиаровым, Н. Тиграняном и другими Армен Тигранян всецело посвятил себя развитию армянской профессиональной музыки.

Армен Тигранян родился в 1879 году, 26 декабря, в городе Александрополе (ныне Ленинакан), в семье часовщика. Еще в детские годы он проявлял большую любовь к народному и гусанскому песенному искусству и мечтал сделаться музыкантом. Преодолевая многие трудности на пути к достижению своей цели, А. Тигранян из родного города переезжает в Тифлис, и в 1898 году ему удается поступить в музыкальное училище. Параллельно с занятиями, игрой на флейте, он особенное внимание обращает на обогащение своих теоретических знаний по музыке. Под руководством композитора-этнографа Н. С. Кленовского он изучает теорию музыки. Наряду с этим, помимо занятий в училище, А. Тигранян брал частные уроки у Макара Екмаляна, постепенно развивая свои творческие способности. Окончив в 1902 году музыкальное училище, он возвращается в Александрополь и вступает на поприще самостоятельной творческой работы. Силами местных музыкантов-любителей он организует четырехголосный хор, который дает концерты не только в Александрополе, но и в других городах, Закавказья. А. Тигранян занимается музыкальной педагогической деятельностью пишет песни, романсы и инструментальные пьесы. К этому времени относятся песни А. Тиграняна на слова Ав. Исаакяна. Из года в год композитора захватывают всё новые творческие замыслы, для осуществления которых он продолжает совершенствовать свое искусство и вместе с тем еще глубже изучать народную музыку.

В 1908 году композитор ставит перед собою более трудную и сложную творческую задачу. Он начинает работать над оперой „Ануш" по тексту поэмы великого армянского поэта Ованеса Туманяна. Обращаясь к истории создания „Ануш", А. Тигранян писал:

„В 1908 году в Александрополе (ныне Ленинакан) я впервые познакомился с поэмой величайшего поэта Ованеса Туманяна — „Ануш" и в этот же год начал работать над оперой под тем же названием. После первого же чтения я экспромтом сочинил первую мелодию оперы „Амбарцум яйла", которая звучит, как один из лейтмотивов оперы. Тема „Ануш" Ованеса Туманяна меня целиком захватила. Не говоря о высокой художественности поэмы, ее структура, ее великолепный пролог, скорбь фей о несчастной любви влюбленных, серенада Саро на рассвете и др. — все это требовало соответствующих музыкальных форм для того, чтобы эту прекрасную поэму переложить на оперу".

В начале 1912 года А. Тигранян заканчивает свою оперу, и 17 августа того же года силами любителей-музыкантов Александрополя осуществляется постановка „Ануш". Начиная с первой же постановки опера имела небывалый успех. Участниками первой постановки были: Шара Тальян (Саро), Астхик Марикян (Ануш), Вартан Мартиросян (Моси), Ареват Тальян (Нани).

„Ануш" воплощает в себе принципы подлинной народности. В ней композитор остался всецело верным духу поэмы Ов. Туманяна, и образы поэмы в музыке А. Тиграняна обрисованы с такой же правдивостью и выразительностью, как у Туманяна. А. Тиграняна волновала и вдохновляла замечательная поэма Ов. Туманяна, в которой богатыми красками и с большой художественной силой изображена горькая жизнь армянской деревни прошлого, ее быт и нравы, невежество и мрак, старые обычаи, невинными жертвами которых делаются несчастные влюбленные — Ануш и Саро.

В опере А. Тиграняна поэтическое и музыкальное слово слиты воедино. Вся „Ануш" в целом, с начала до конца, песенна. Ее красивые мелодии, то веселые — характера песен народных празднеств, — то грустные и меланхолические, нежно-лирические, то пасторальные — навсегда запечатлеваются в памяти, заражают слушателей своей яркой выразительностью и эмоциональностью. „Ануш" — это народная лирическая опера и как таковая — первая в истории армянского оперного искусства. Обаятельная песенность оперы основана на многостороннем выявлении особенностей армянского народного мелоса. По меткому определению музыковеда Ал. Шавердяна, „Ануш" — это бесконечный поток мелодий. „Элементы армянской народной музыки, — писал Ал. Шавердян, — ее ритмы, характерные мелодические обороты, ее структура явились основным материалом, из которого Тигранян строил свою оперу". Таким образом, в опере композитор не воспользовался буквально фольклорным материалом, не обратился к „цитатному" использованию народных мелодий, а постарался в своей музыке верно отразить народный стиль, его характерные черты. В связи с этим А. Тигранян писал: „Мои произведения созданы под сильным влиянием народных песен и по своей тематике созвучны последним. Это обстоятельство дало повод некоторым исследователям предполагать, что мелодии „Ануш" мною позаимствованы. Но это мнение неправильное".

Без преувеличения можно сказать, что „Ануш" А. Тиграняна наиболее популярное произведение армянской национальной музыки, ее мелодии глубоко вошли в народный быт.

До установления Советской власти в Армении „Ануш" А. Тиграняна не удостоилась полноценной и художественно-целостной постановки. В те времена нельзя было даже мечтать ни о симфоническом оркестре, ни об оперном театре. С основанием в столице Советской Армении — Ереване Государственного театра

оперы и балета „Ануш“ сделалась украшением репертуара театра. После авторской переработки, в марте 1935 года „Ануш“ с большим успехом была поставлена на сцене нашего театра оперы и балета. Основные партии оперы исполняли известные артисты: Айкануш Даниелян (Ануш) и Шара Тальян (Саро). Следующая, более совершенная постановка относится к дням декады армянского искусства, которая имела место в Москве в октябре 1939 года. Общественность Москвы горячо приняла и высоко оценила „Ануш“. Советское правительство удостоило А. Твграняна высокой награды—ордена Ленина. Последняя постановка „Ануш“ осуществилась в апреле 1950 года, после смерти автора.

Свою вторую оперу „Давид бек“ Армен Тигранян закончил за несколько месяцев до своей смерти. „Давид бек“—новый и ценный вклад в наше оперное искусство. Выбрав историко-героический сюжет, композитор создал оперу, глубоко патриотическую, правдивые образы которой имеют художественно-четкие характеристики. Сюжет „Давид бека“ относится к 18-му веку, когда армянский народ боролся за свою независимость, против персидских захватчиков. Здесь композитор раскрыл патриотический дух народных героев, их подвиги, создал красивые хоры, песни и арии, которые отличаются прозрачной мелодикой и выразительной непосредственностью. Особенно запечатлеваются музыкальные образы Давид бека, Тамары, Сантура, Шушан и Шаумяна.

Перу Армена Тиграняна принадлежат также написанные в разное время произведения других жанров, как-то: песни, романсы, фортепианные пьесы, музыка для драматических пьес. За свою плодотворную творческую деятельность А. Тигранян удостоился почетного звания заслуженного деятеля искусств Армянской ССР и Грузинской ССР. Армен Тигранян скончался 10 февраля 1950 года.

Музыка А. Тиграняна, и в особенности его замечательная опера „Ануш“ продолжает волновать самые широкие массы слушателей.

АЛ. ТАТЕВОСЯН.

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Անուշ		— սոպրանո
Սարո, հովիվ		— տենոր
Մոսի, Անուշի եղբայրը, հովիվ		— բարիտոն
Քյոխվա, գյուղի ավագ		— բաս
Անուշի մայրը		— մեցցո-սոպրանո
Սարոյի մայրը		— մեցցո-սոպրանո
Օհան, չքավոր գյուղացի, բատրակ		— բարիտոն
Խաչեղբայր		— բարիտոն
Գյուղի պահակ		— բաս
Անցորդ ախպեր		— տենոր
I աղջիկ	գեղջկուհիներ, Անուշի ընկերուհիները	— սոպրանո
II աղջիկ		— մեցցո-սոպրանո
III աղջիկ		— սոպրանո
IV աղջիկ		— սոպրանո
V աղջիկ		— սոպրանո

Գյուղացիներ, հովիվներ, փեսա, հարս, գյուղական բանաստա, պատանիներ, աղջիկներ և երեխաներ:

Գործողությունը տեղի է ունենում Լոռվա գյուղերից մեկում, XIX դարի վերջին:

ДЕЙСТВУЮЩИЕ ЛИЦА

Ануш		— *сопрано*
Саро, пастух		— *тенор*
Моси, брат Ануш, пастух		— *баритон*
Сельский староста (кёхва)		— *бас*
Мать Ануш		— *меццо-сопрано*
Мать Саро		— *меццо-сопрано*
Оган, бедный крестьянин—батрак		— *баритон*
Шафер		— *баритон*
Сельский сторож		— *бас*
Прохожий—странник		— *тенор*
I девушка	деревенские девушки—подруги Ануш	— *сопрано*
II девушка		— *меццо-сопрано*
III девушка		— *сопрано*
IV девушка		— *сопрано*
V девушка		— *сопрано*

Крестьяне, крестьянки, пастухи, жених, невеста, сельский священник, парни, девушки и ребята.

Действие происходит в горах Лори, в армянской деревне, в конце XIX века.

I

Դորձողություն

Действие

ԱՆՈՒՇ АНУШ

ՕՊԵՐԱ 5 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԲ — ОПЕРА В 5-ти ДЕЙСТВИЯХ

ՆԱԽԵՐԳԱՆՔ — УВЕРТЮРА

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ
АРМЕН ТИГРАНЯН

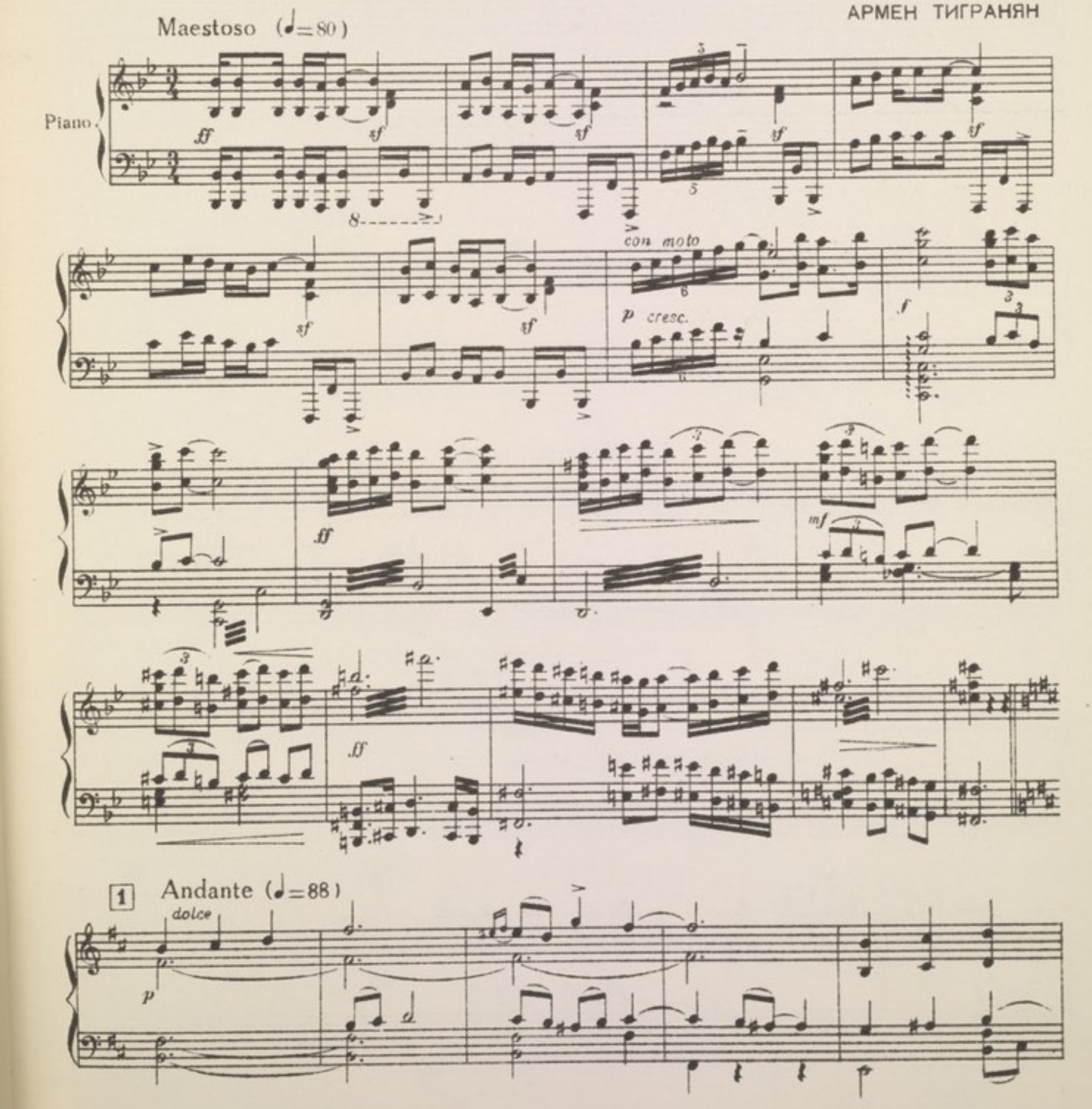

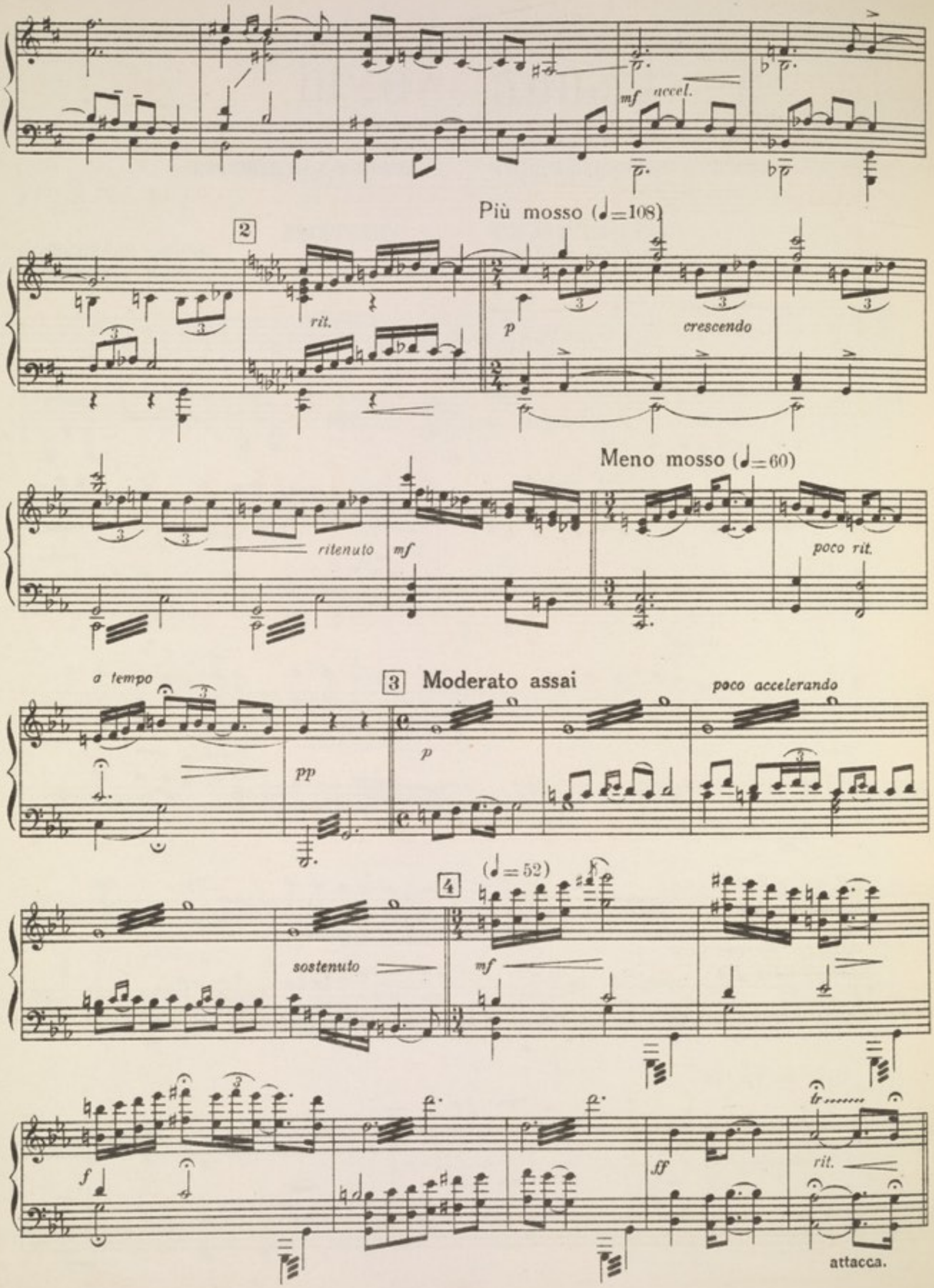
mf
accel.
Più mosso (♩=108)
2
rit.
p
crescendo
Meno mosso (♩=60)
ritenuto
mf
poco rit.
a tempo
3
Moderato assai
pp
p
poco accelerando
4
(♩=52)
sostenuto
mf
f
ff
rit.
attacca.

5 (♩=80) (Խումբը վարագույրի հետևից) (Хор за занавесом)

Soprani

Ափ - սոս Ա - նուշ, սա - ղի ծա - ղիկ.
Нам жаль, А - нуш, цве - ток гор - ный,

Alti

Tenori

Ափ - սոս Ա - նուշ, վո՜ւշ, վո՜ւշ, վո՜ւշ
Нам жаль, А - нуш. вуш, *) вуш, вуш

Bassi

Piano

աչ - սոս երդ ծով բո ա - չեր - բին
тво - их о - чей, как глубь мо - рей.

աչ - սոս երդ ծով բո ա - չեր - բին:
тво - их о - чей, как глубь мо - рей.

*) „вуш"—горестное восклицание.

6

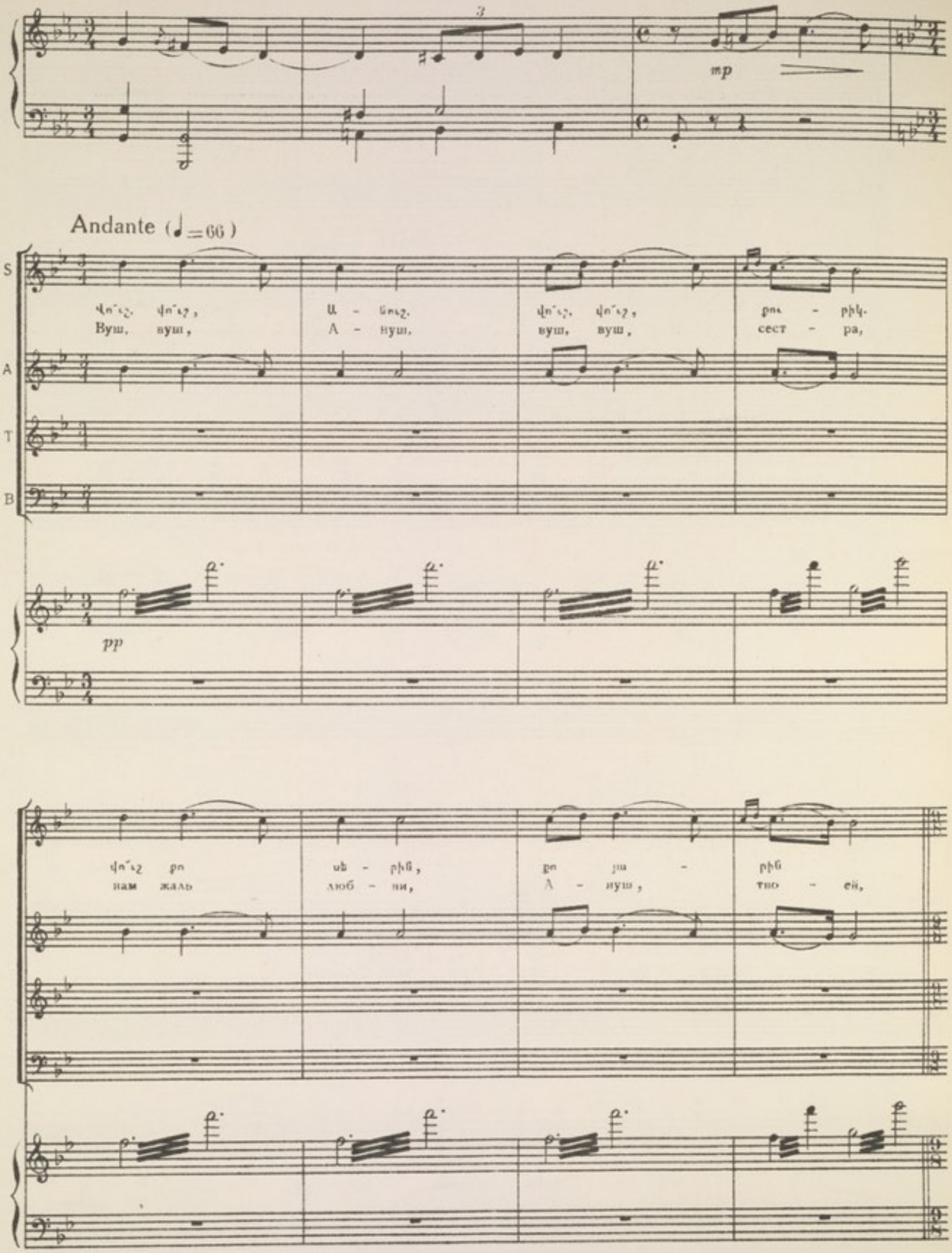
mp
Andante (♩=66)
S
A
T
B
Ա - նուշ,
Вуш, вуш,
А - нуш,
вуш, вуш,
сест - ра,
pp
нам жаль
люб - ви,
А - нуш,
тво - ей,

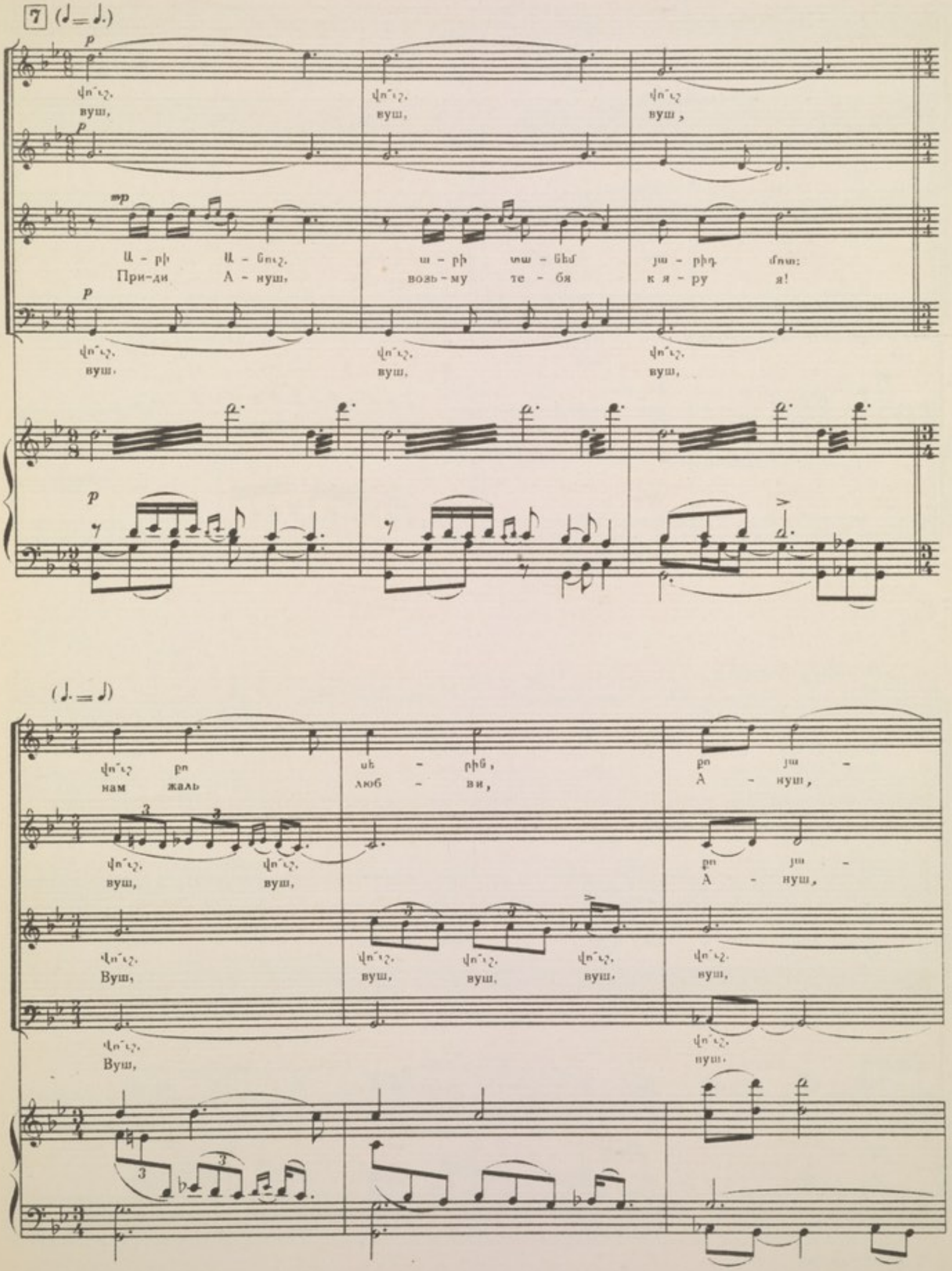
7 (♩= ♩.)
p
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ
вуш,
mp
Ա - րի Ա - նուշ,
При-ди А - нуш,
ա - րի տա - նեմ
возь - му те - бя
յա - րիդ մոտ:
к я - ру я!
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
вуш,
(♩. = ♩)
վո՛ւշ քո
нам жаль
սե - րին,
люб - ви,
քո յա -
А - нуш,
վո՛ւշ, վո՛ւշ,
вуш, вуш,
քո յա -
А - нуш,
վո՛ւշ,
Вуш,
վո՛ւշ, վո՛ւշ, վո՛ւշ,
вуш, вуш, вуш,
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
Вуш,
վո՛ւշ,
вуш,

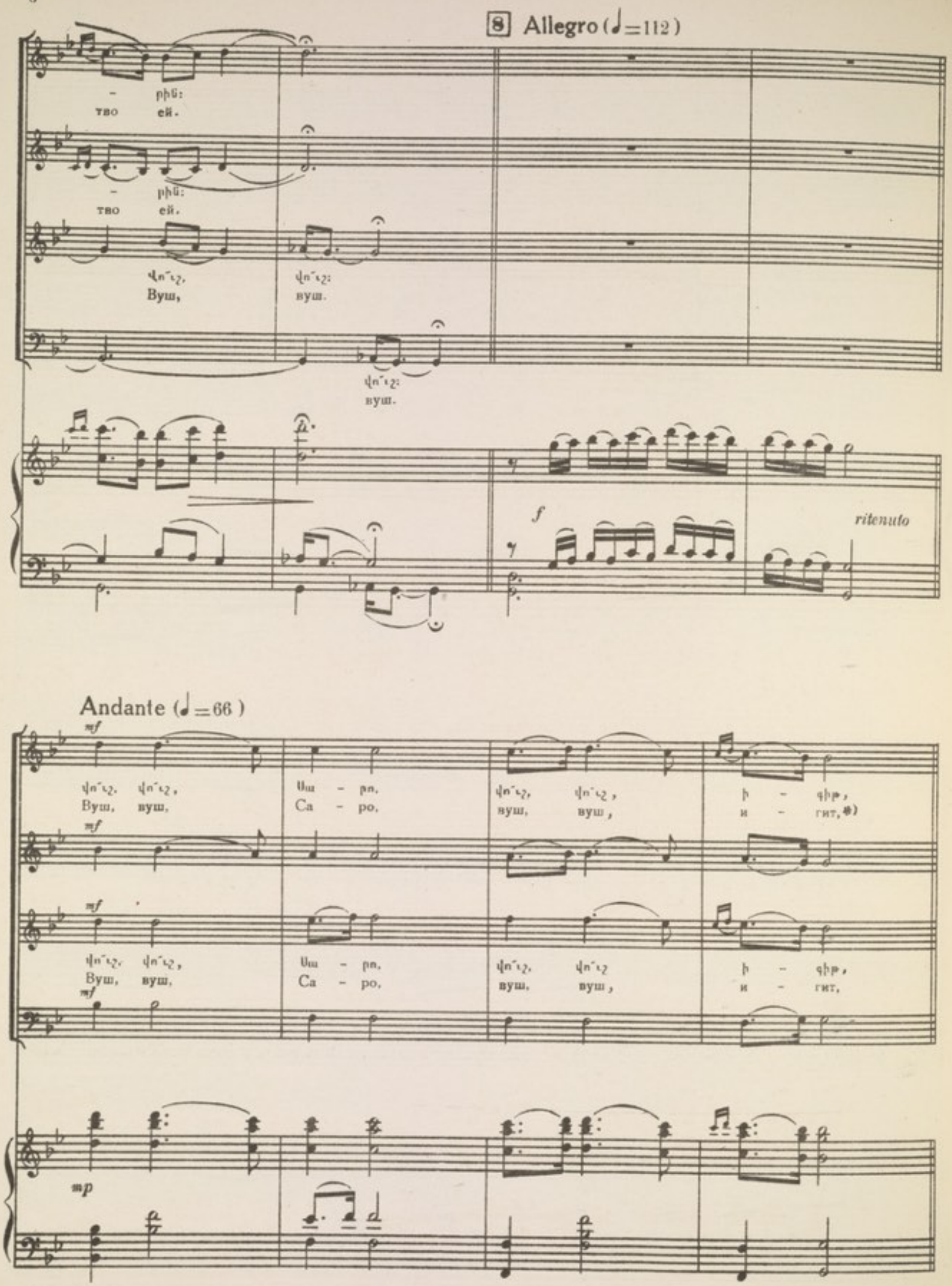
8 Allegro (♩=112)
- ṗhü:
тво ей.
- ṗhü:
тво ей.
վո՛ւշ,
Вуш,
վո՛ւշ:
вуш.
վո՛ւշ:
вуш.
f
ritenuto
Andante (♩=66)
mf
վո՛ւշ, վո՛ւշ,
Вуш, вуш,
Սա - ṗո,
Са - ро,
վո՛ւշ, վո՛ւշ,
вуш, вуш,
ի - գիթ,
и - гит,*)
mf
վո՛ւշ, վո՛ւշ,
Вуш, вуш,
Սա - ṗո,
Са - ро,
վո՛ւշ, վո՛ւշ
вуш, вуш,
ի - գիթ,
и - гит,
mf
mp

*) „игит" — джигит.

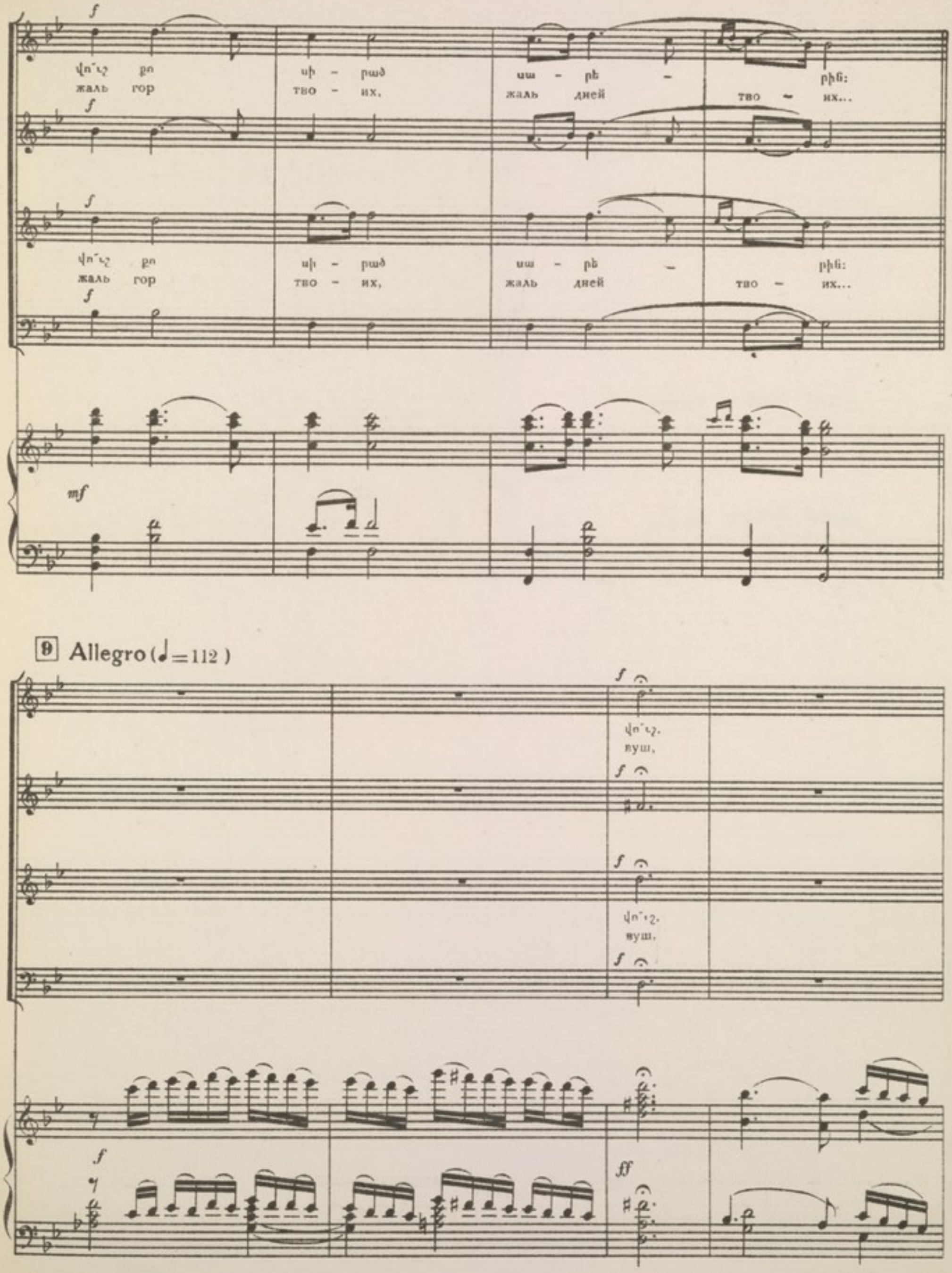
վո՛ւշ քո սի - րած սա - րե - րին:
жаль гор тво - их, жаль дней тво - их...
վո՛ւշ քո սի - րած սա - րե - րին:
жаль гор тво - их, жаль дней тво - их...
9 Allegro (♩=112)
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
вуш,

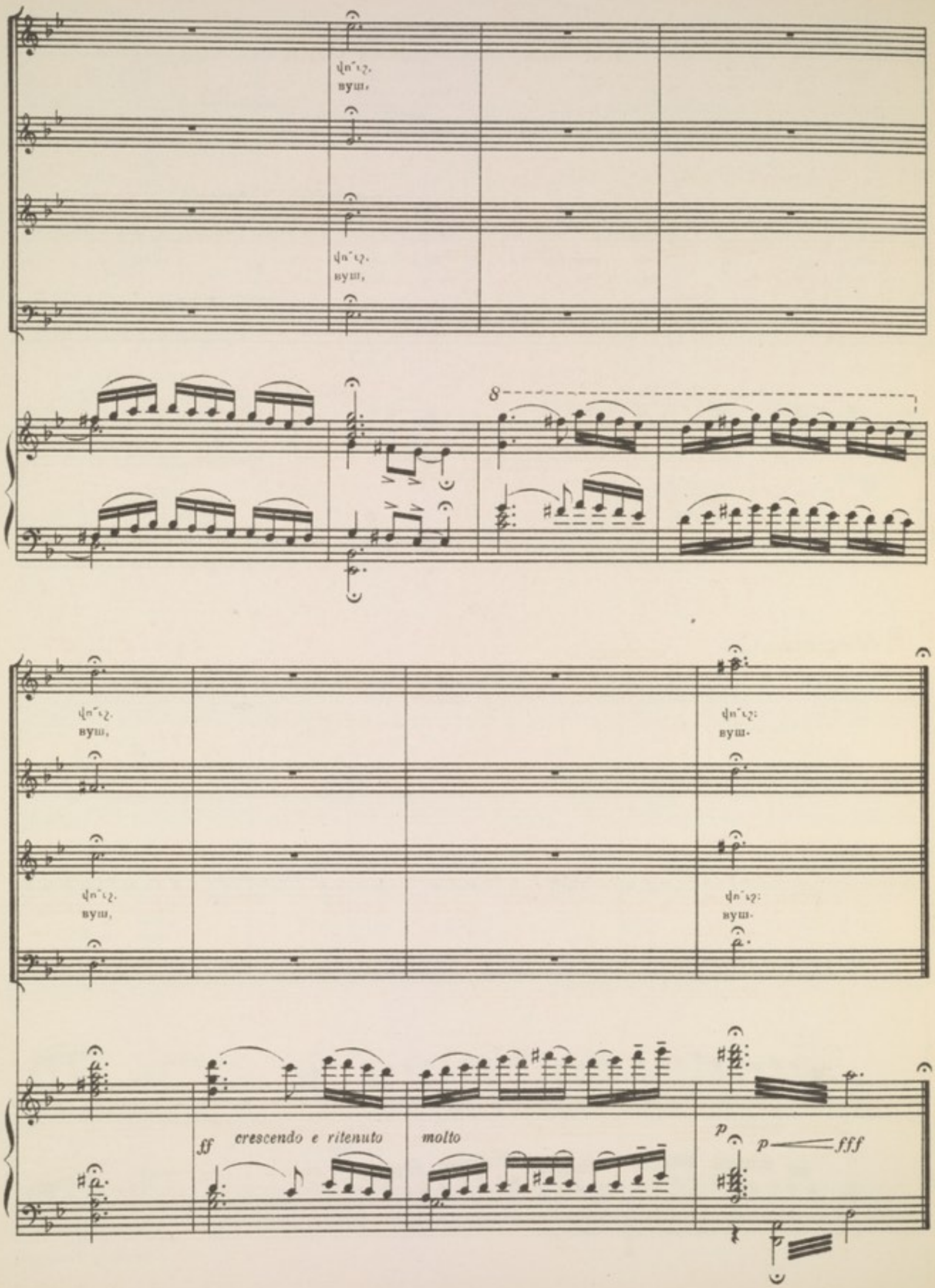
վոՒշ,
ԲՈՒՇ,
ՎՈՒՇ,
8
ff
crescendo e ritenuto
molto
p
p
fff

I
ՊԱՏԿԵՐ

Լեռնային արոտավայր (յայլաղ).

Բեմի առաջին պլանի վրա երևում է վրանը: Անուշը և մայրը վրանի մոտ են: Հեռվից սարերում լսվում է Սարոյի երգը («Serenade»):

(Վարագույր) (Занавес)

I
КАРТИНА

Горное пастбище (яйлаг).

На первом плане сцены виден шатер. Ануш с матерью у шатра. Издали в горах слышна песня Саро («Серенада»).

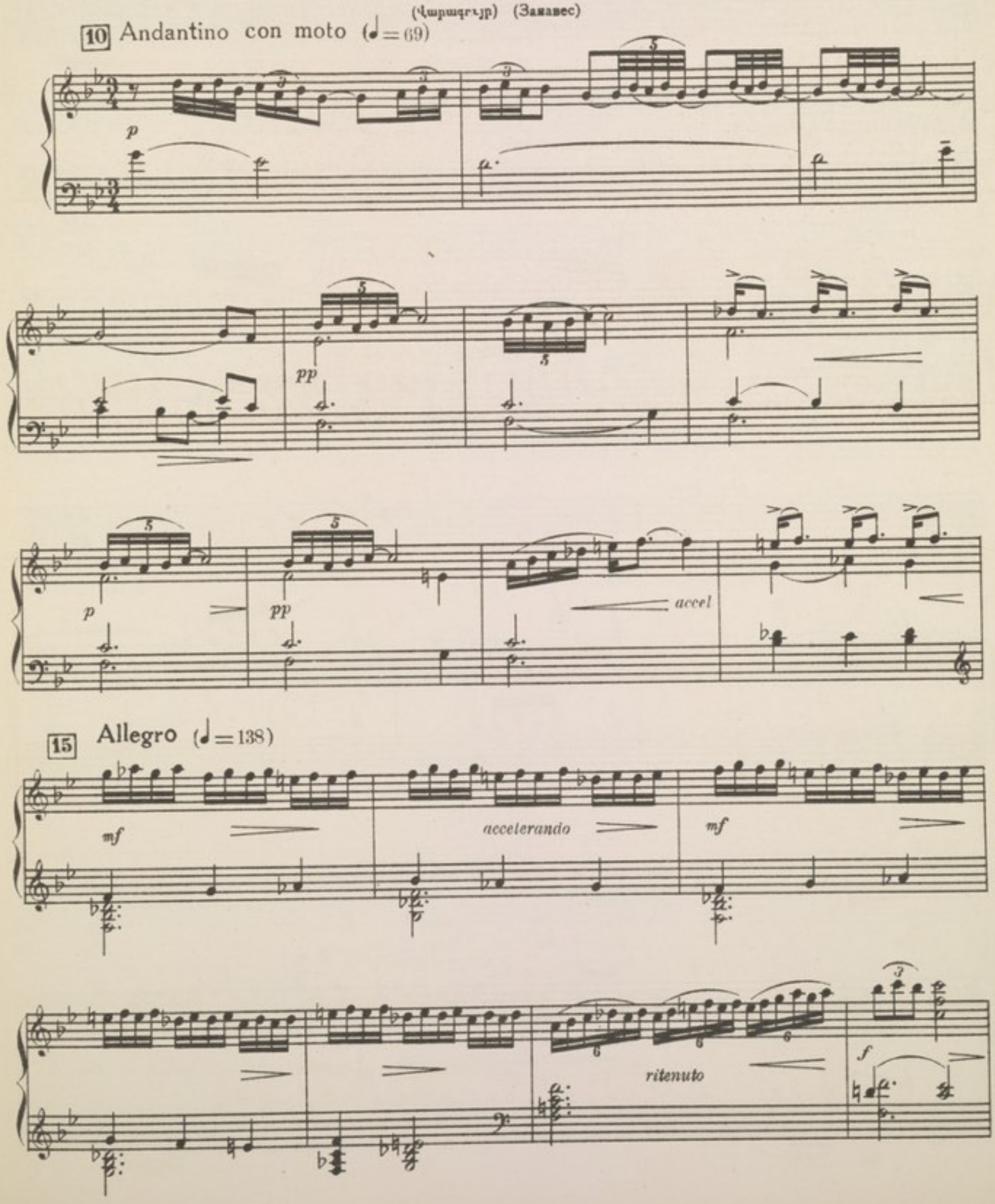

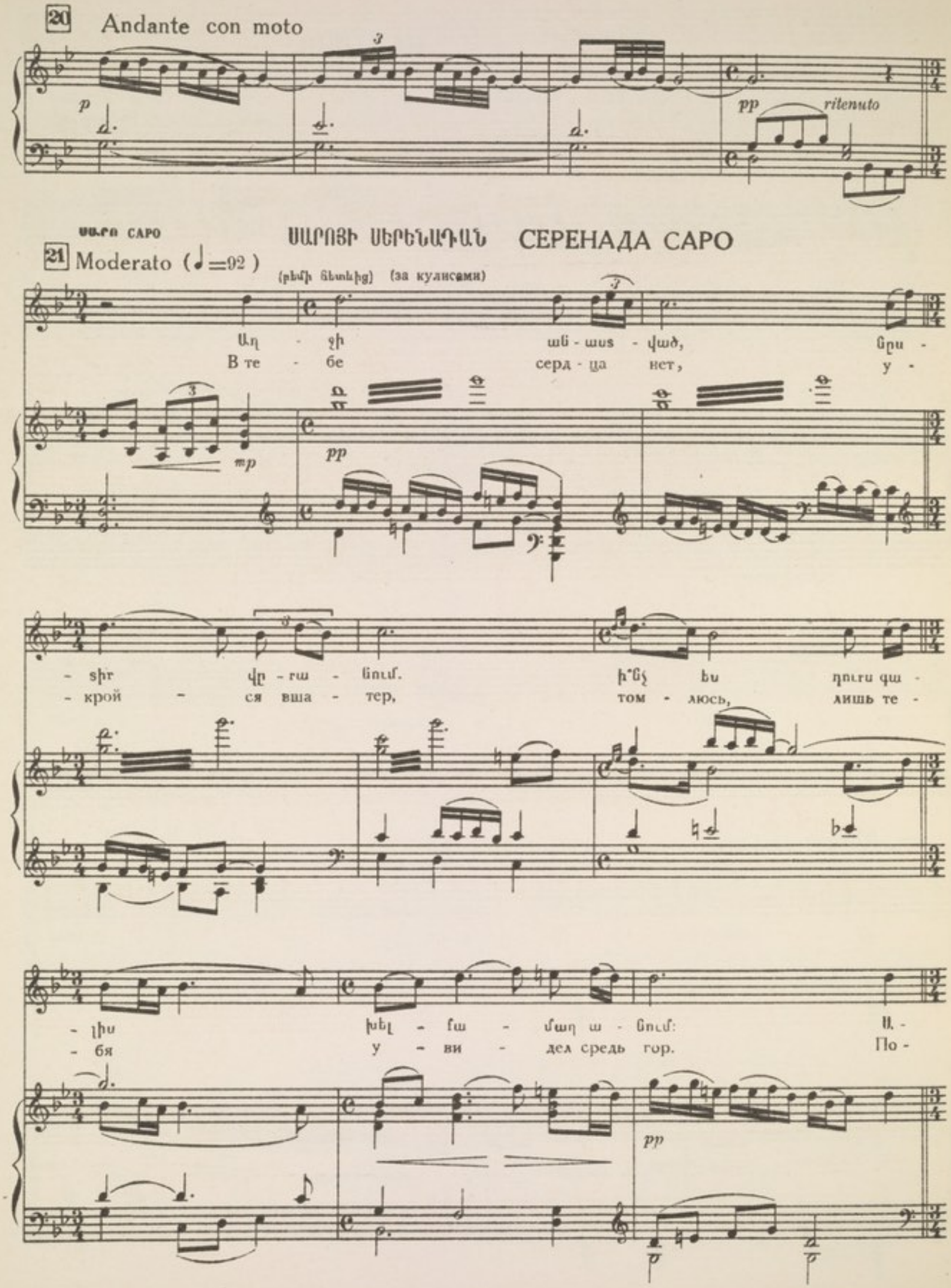
20 Andante con moto

ՍԱՐՈ САРО

ՍԱՐՈՅԻ ՍԵՐԵՆԱԴԱՆ СЕРЕНАДА САРО

21 Moderato (♩=92)

(բեմի ճետևից) (за кулисами)

Աղ - ջի ան - ասs - ված, նրս -
В те - бе серд - ца нет, у -

- տիր վր - ռա - նում. ի՞նչ ես դուրս գա -
- крой - ся вша - тер, том - люсь, лишь те -

- լիս խել - մա - մաղ ա - նում: Ա -
- бя у - ви - дел средь гор. По -

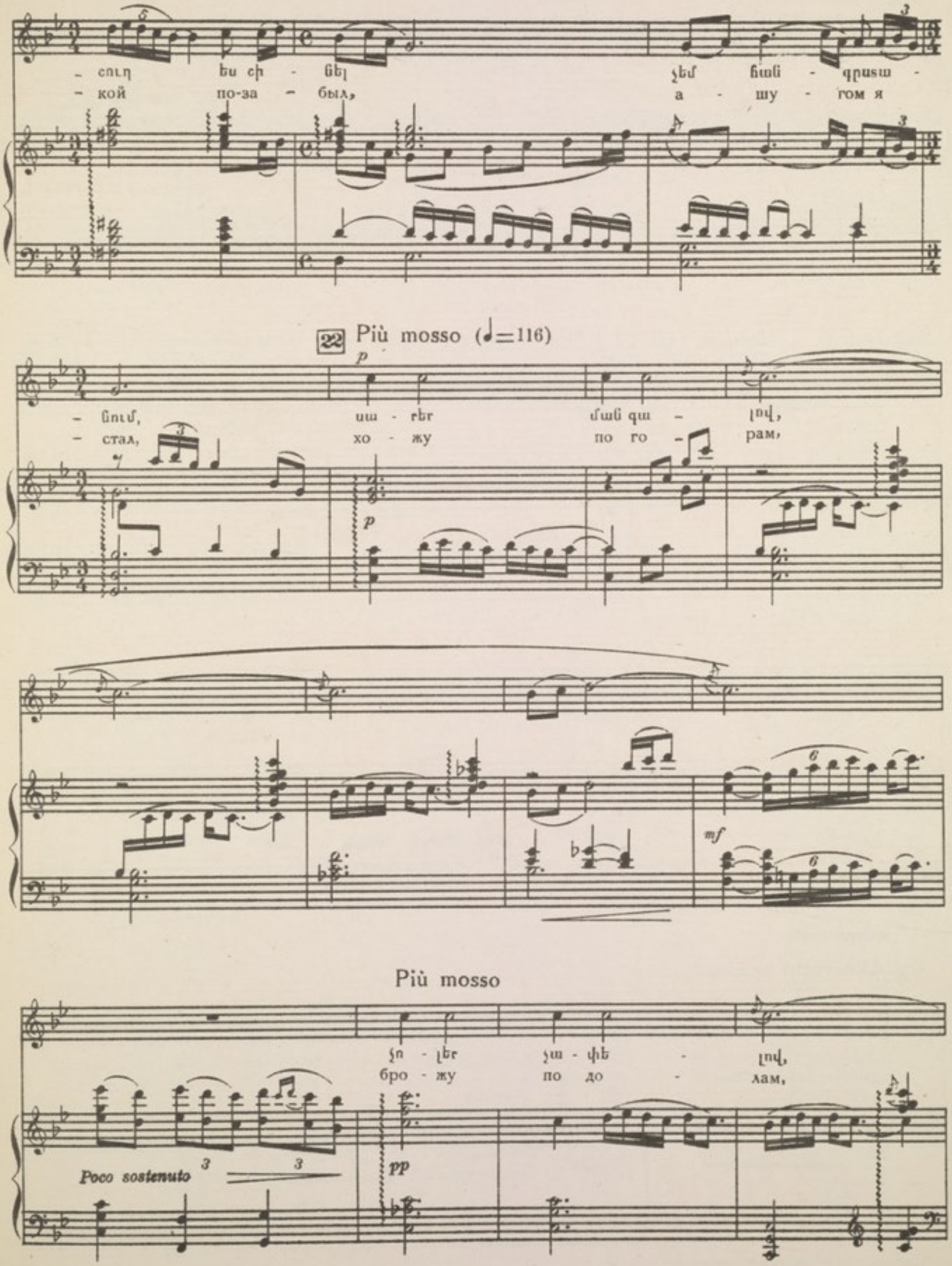
- ուղ ես ի - նել չեմ հան - գրստա -
- кой по-за - был, а - шу - гом я
22 Più mosso (♩=116)
- նում, սա - ռեր ման գա - լով,
- стал, хо - жу по го - рам,
Più mosso
չո - լեր չա - փե - լով,
бро - жу по до - лам,
Poco sostenuto

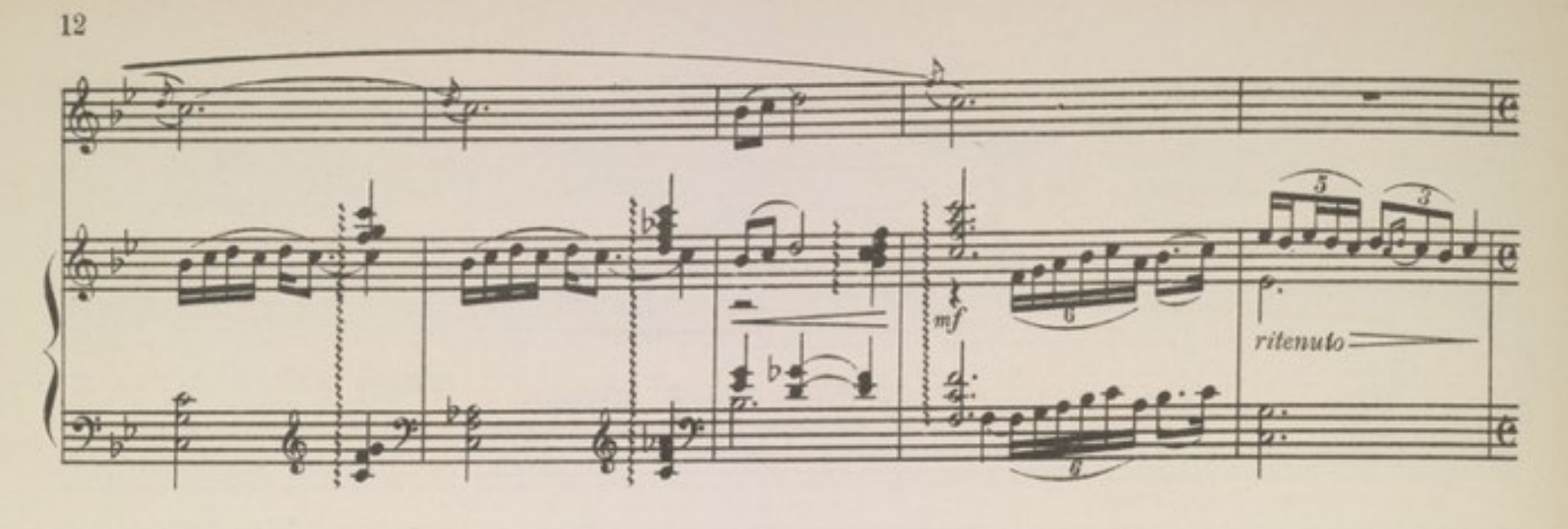

23 Tempo I Moderato (♩=92) Անուշը հուզված, դուրս է գալիս վրանից: Ануш взволнованно выходит из шатра.

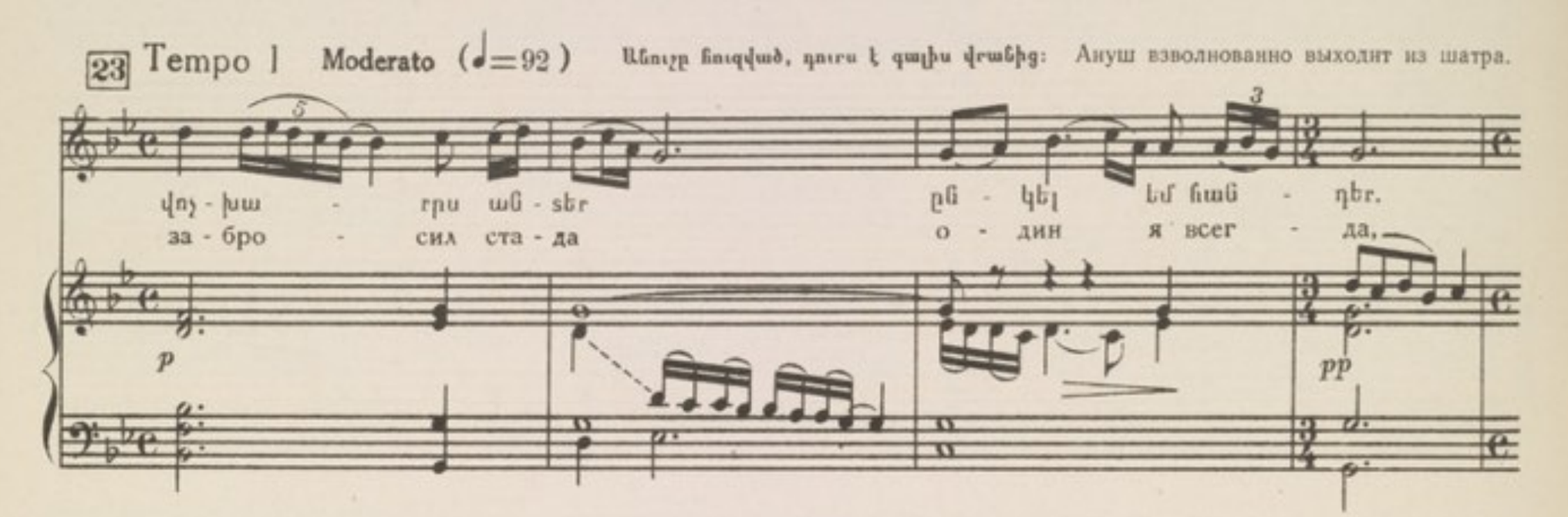

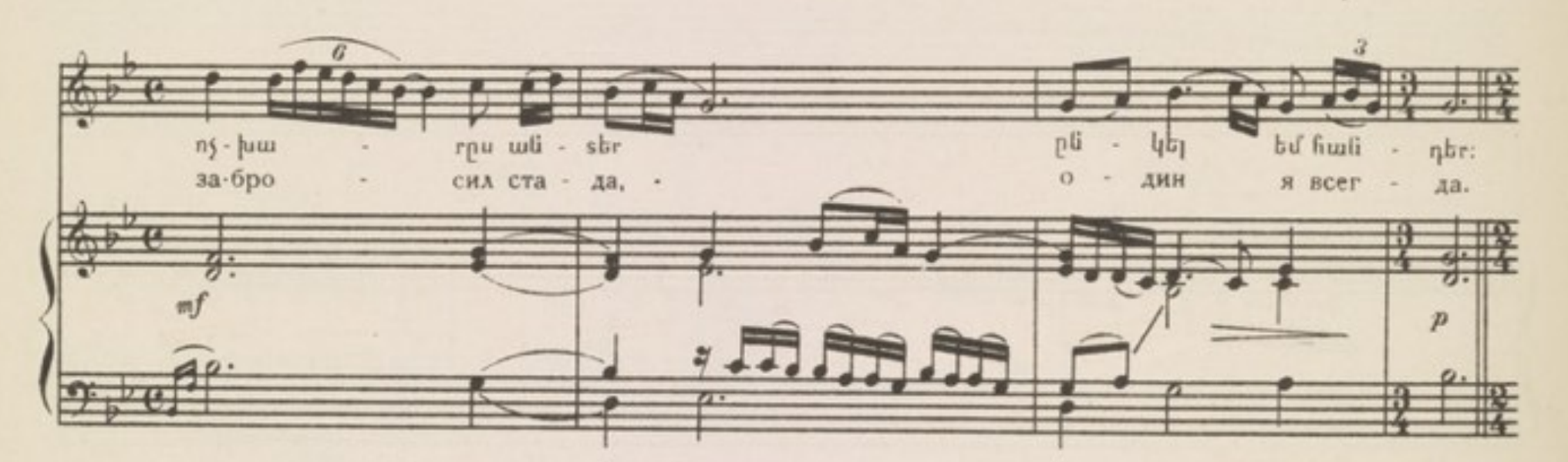

ԱՆՈՒՇ АНУШ

24 Allegretto (♩=104)

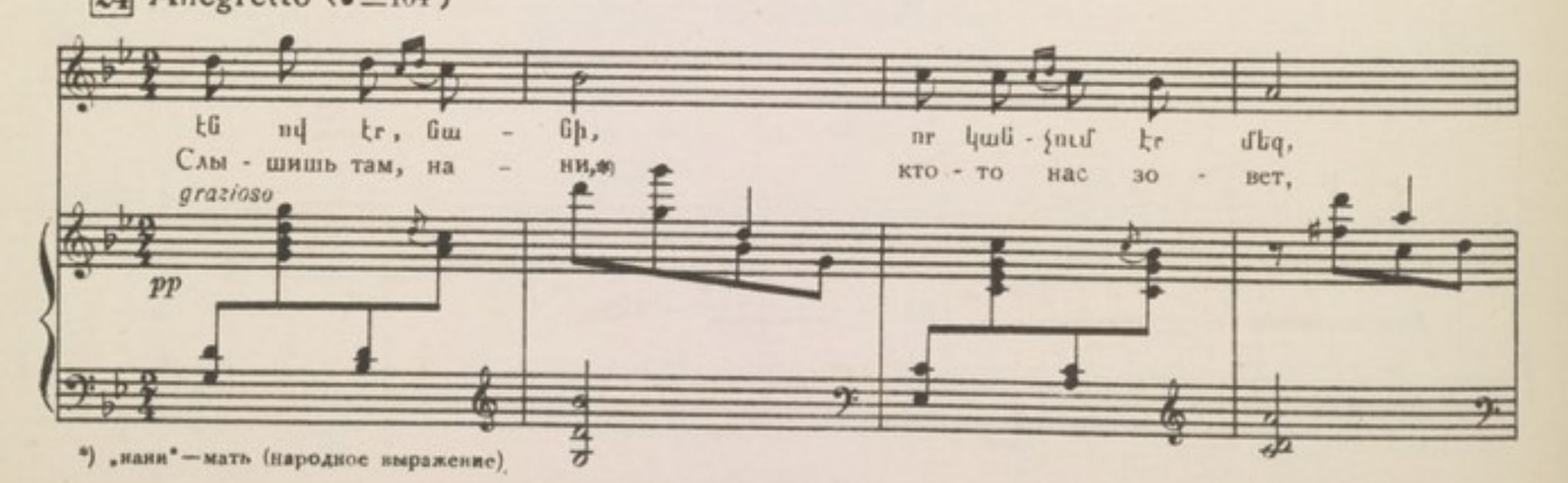

*) „нани"—мать (народное выражение).

դու չես ի - մա - նում, ա - կանջ ա - ռա տես:
по - ско - рей взгля - ни, кто в го - рах по - ет?

ritenuto

ԱՆՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ. МАТЬ АНУШ

Moderato ♩=56

Հե - ռի է, Ա - նուշ, նեռս ա - ռի դա - զեն,
Будь скром - ней, А - нуш, ты в ша - тер вой - ди,

pp

քա - նի դուրս բրռ-չես, նա - յես դես ու դեն, տես-նողն էլ կա - սի
де - вуш - ка ведь ты, спо - кой - но си - ди, ну, у - ви - дит кто

Երևում է Սարոն: Показывается Саро.

ինչ աղ - ջիկ է սա, հա - զար մար - դի մոտ կեր - թա կը - խո - սա...
да дру-гим сболтнет, сла - ва о те - бе сквер-на - я пой-дет...

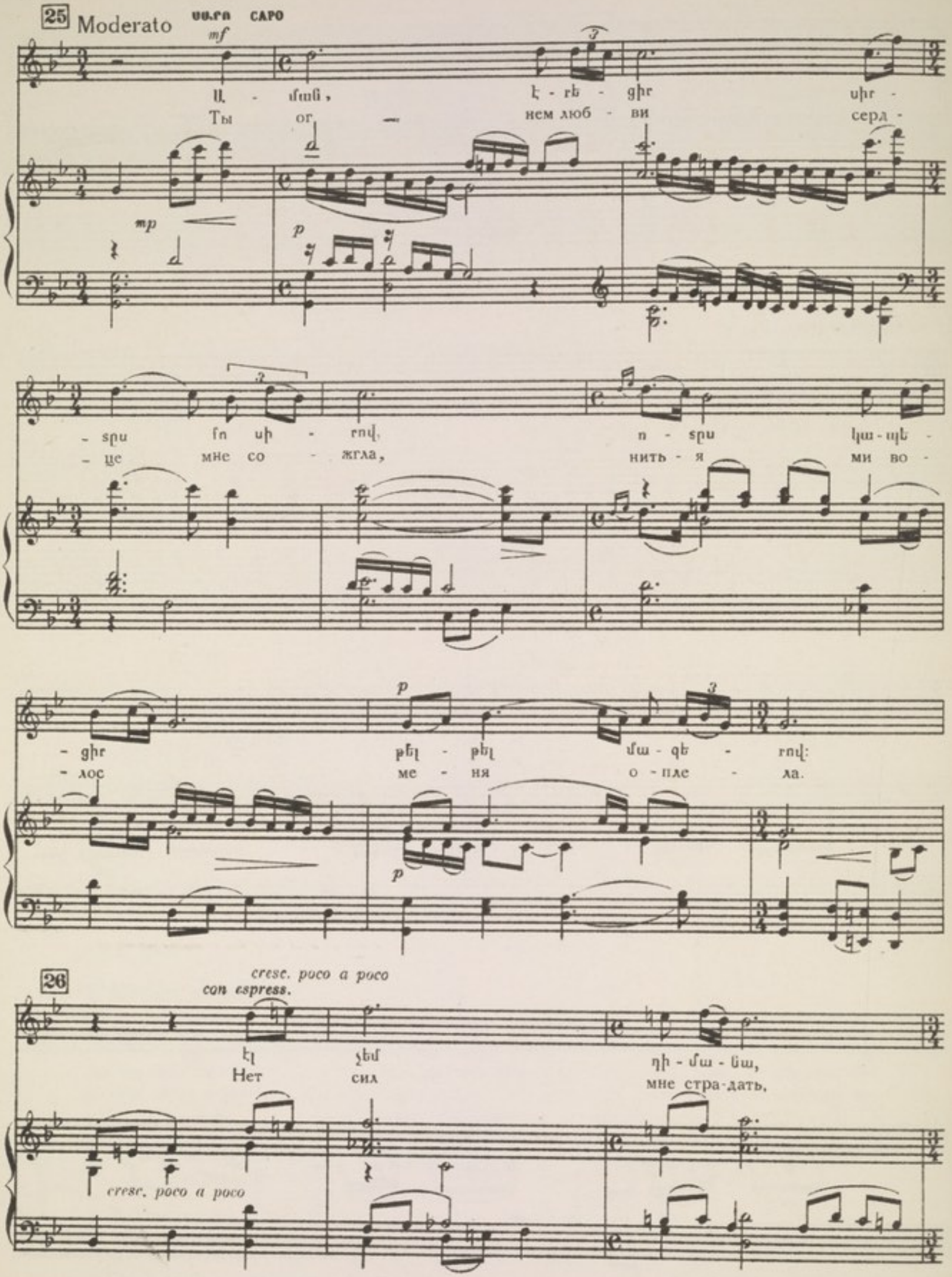
25
Moderato
ՍՍ.ՐՈ CAPO
mf
Ա - ման, է - rե - ցիr սիr -
Ты ог — нем люб - ви серд -
mp
p
- տրս ՏՈ սի - rով, ո - տրս կա - պե -
- це мне со - жгла, нить - я ми во -
- ցիr թել - թել մա - զե - rով:
- лос ме - ня о - пле - ла.
p
26
cresc. poco a poco
con espress.
էլ չեմ դի - մա - նա,
Нет сил мне стра-дать,
cresc. poco a poco

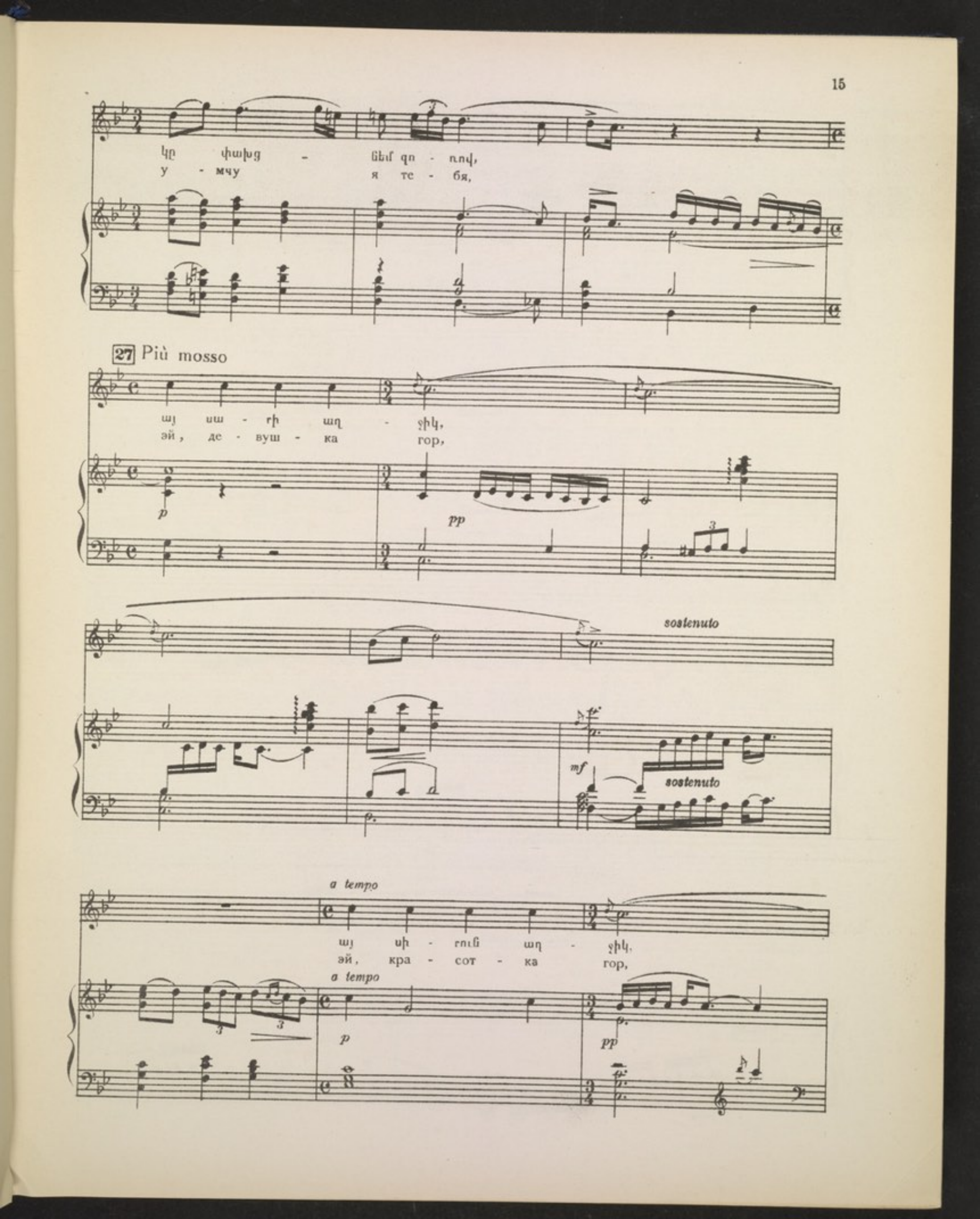
կը փախց - նեմ զո - ռով,
у - мчу я те - бя,
27 Più mosso
այ սա - ռի աղ - ջիկ,
эй, де - вуш - ка гор,
p
pp
sostenuto
mf
sostenuto
a tempo
այ սի - ռուն աղ - ջիկ,
эй, кра - сот - ка гор,
a tempo
p
pp

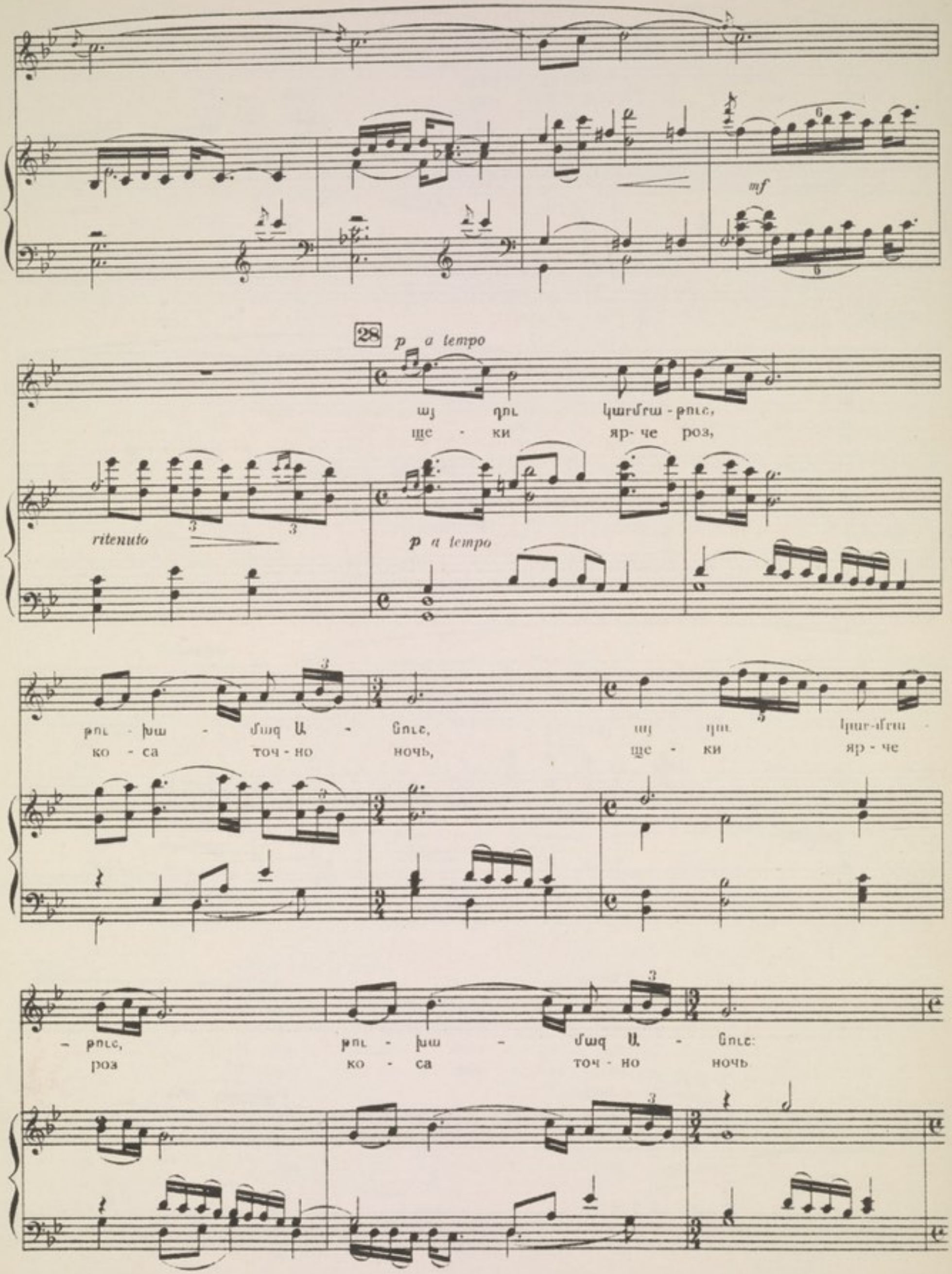
mf
28
p a tempo
այ դու կարմրա - թուշ,
ще - ки яр- че роз,
ritenuto
p a tempo
թու - խա - մագ Ա - նուշ, այ դու կար-մրա -
ко - са точ - но ночь, ще - ки яр - че
- թուշ, թու - խա - մագ Ա - նուշ:
роз ко - са точ - но ночь

29

Ա.ՆՈՒՇ АНУШ (♩=120)

Մը - տիկ տուր, նա - նի,
Ты взгля-ни, на - ни.

ritenuto

p *pp*

էն սա - րի լան - ջին ինչ - քան ավ - լուկ է տա - լիս կա - նա - չին,
вон на скло - нах гор, рас-цве - ли цве - ты, как гус - той ко - вер.

ritenuto

Andante

նա - նի, թող - գր - նամ, քա - ղեմ ու հյու - սեմ,
Ты ме - ня пу - сти, я ве - нок со - вью,

pp *pp*

էն սա - րի լան - ջին, ջան գյու - լում ա -
и ву - щель - и том, джан гю - лум спо -

rit.

mp *pp* *rit.*

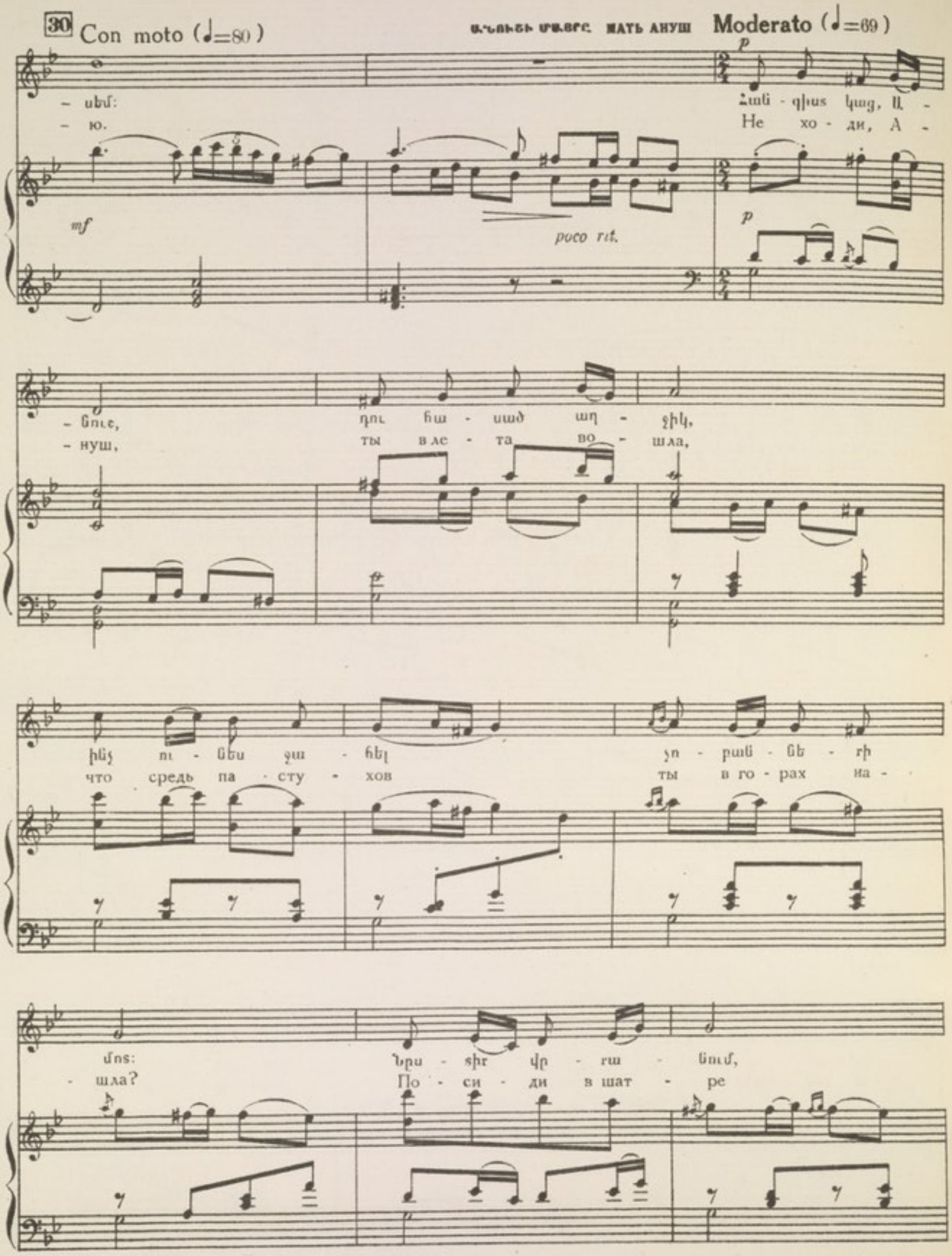
30 Con moto (♩=80)
ԱՆՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ АНУШ
Moderato (♩=69)
– սեմ:
– ю.
Հան - գիստ կաց, Ա -
Не хо - ди, А -
mf
poco rit.
p
– նուբ,
– нуш,
դու հա - սած աղ - ջիկ,
ты в ле - та во - шла,
ինչ ու - նես ջա - հել
что средь па - сту - хов
չո - բան - նե - րի
ты в го - рах на -
մոտ:
- шла?
Նրս - տիր վր - ռա - նում,
По - си - ди в шат - ре

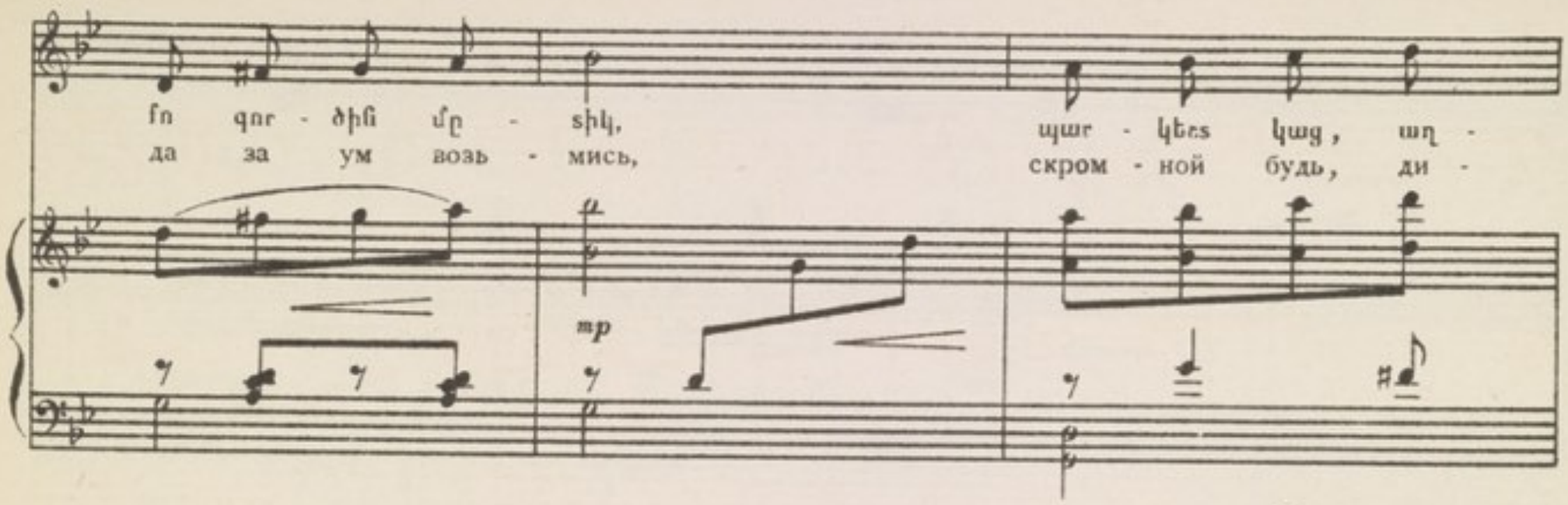

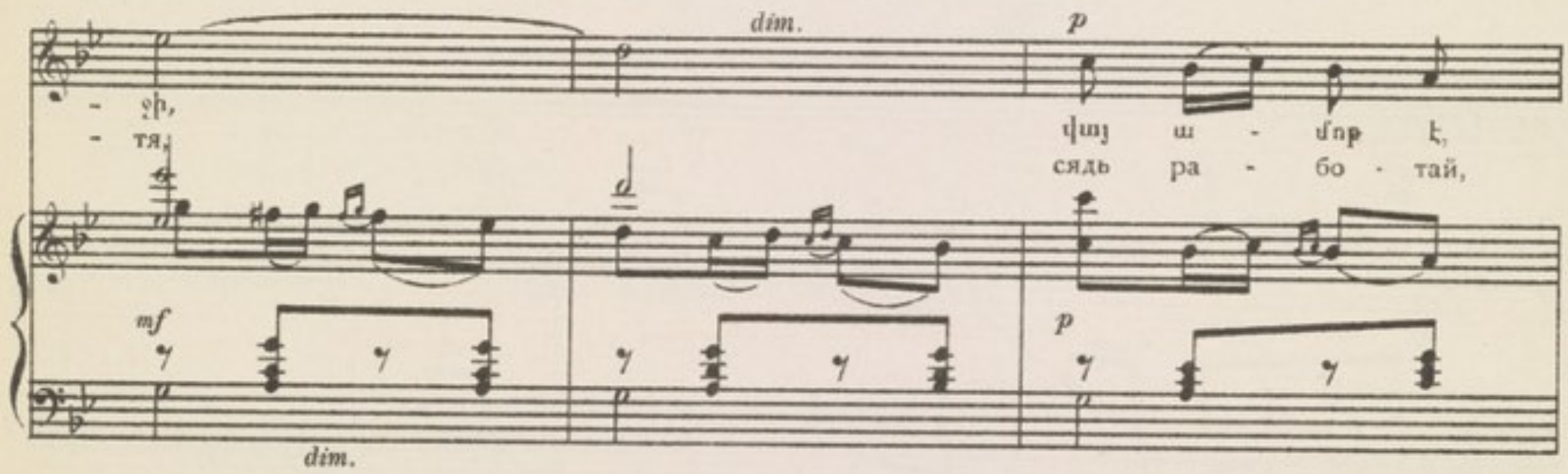

Սարոն մոտենում է: Саро приближается. **31**

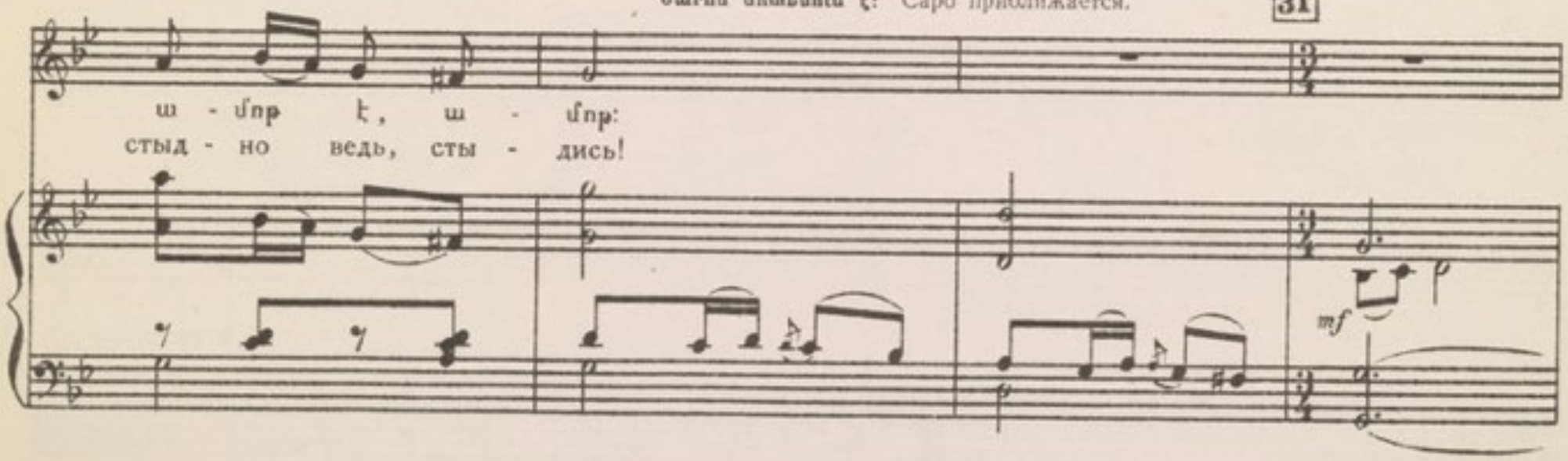

ՍԱՐՈ САРО

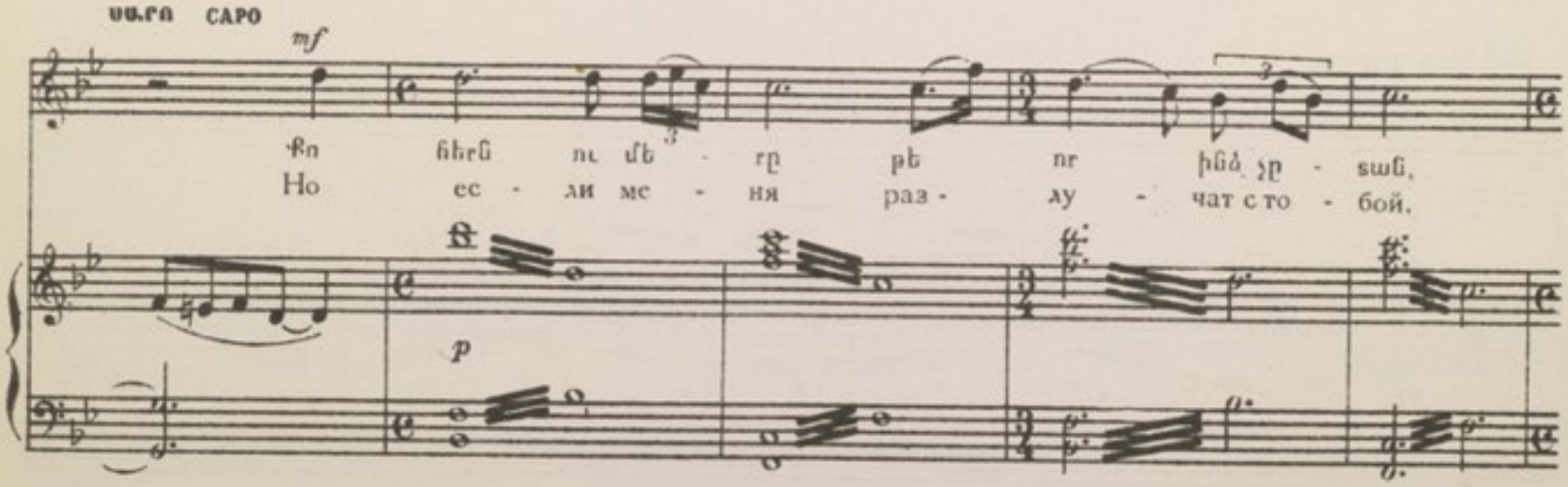

ա - րին կը - թա - փեմ էս գե - տի նը -
то кровь я про - лью ки - пу - чей ре -

32

- ման, սա - րե -
- кой, я в го -

mf

- րը կրնկ-նեմ, կոր - չեմ աճ - գյու - ման,
- ры уй - ду, на век про - па - ду,

33 Più mosso

այ սեվ ա - չե - րով,
за взо - ры тех глаз,

pp *cresc. poco a poco*

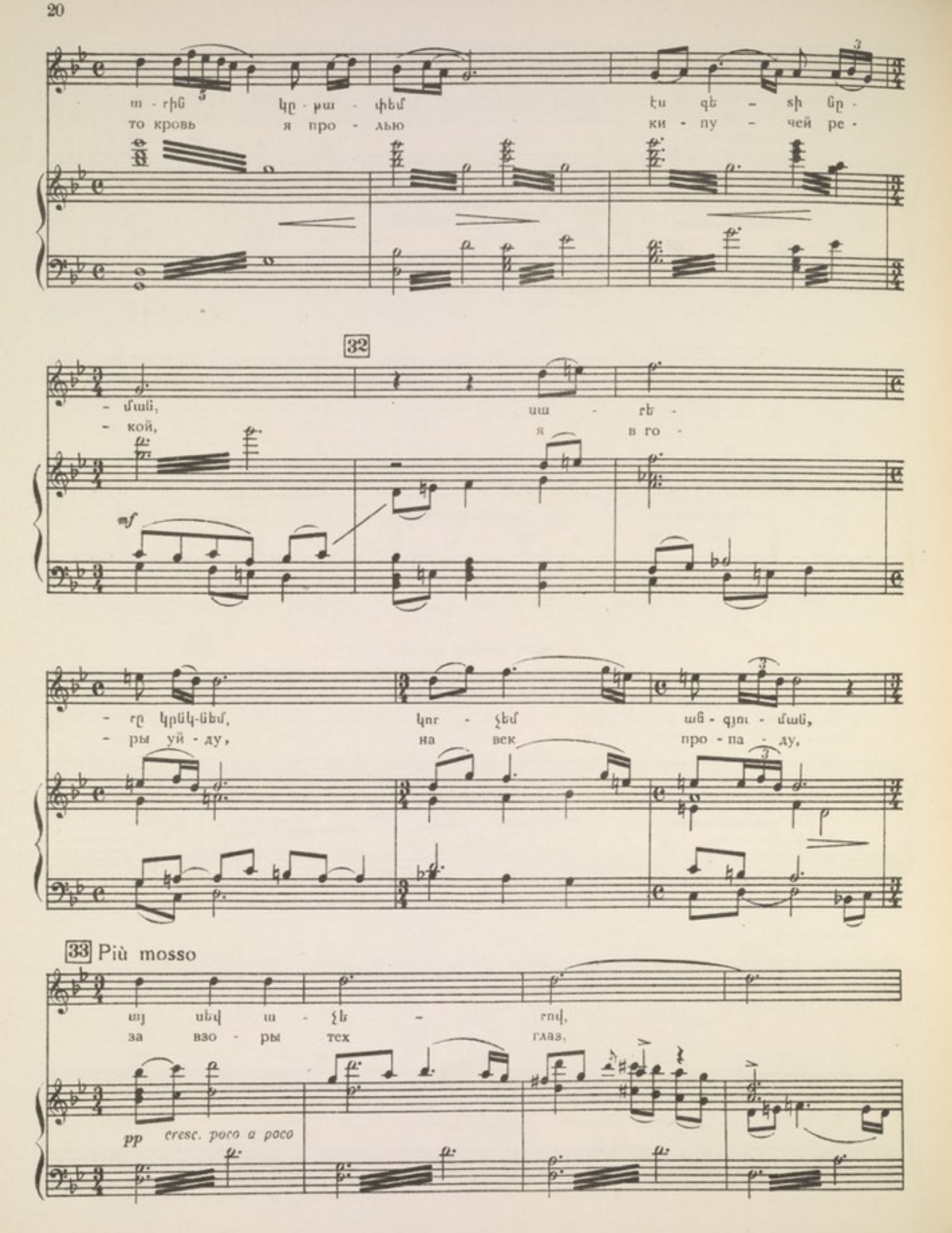

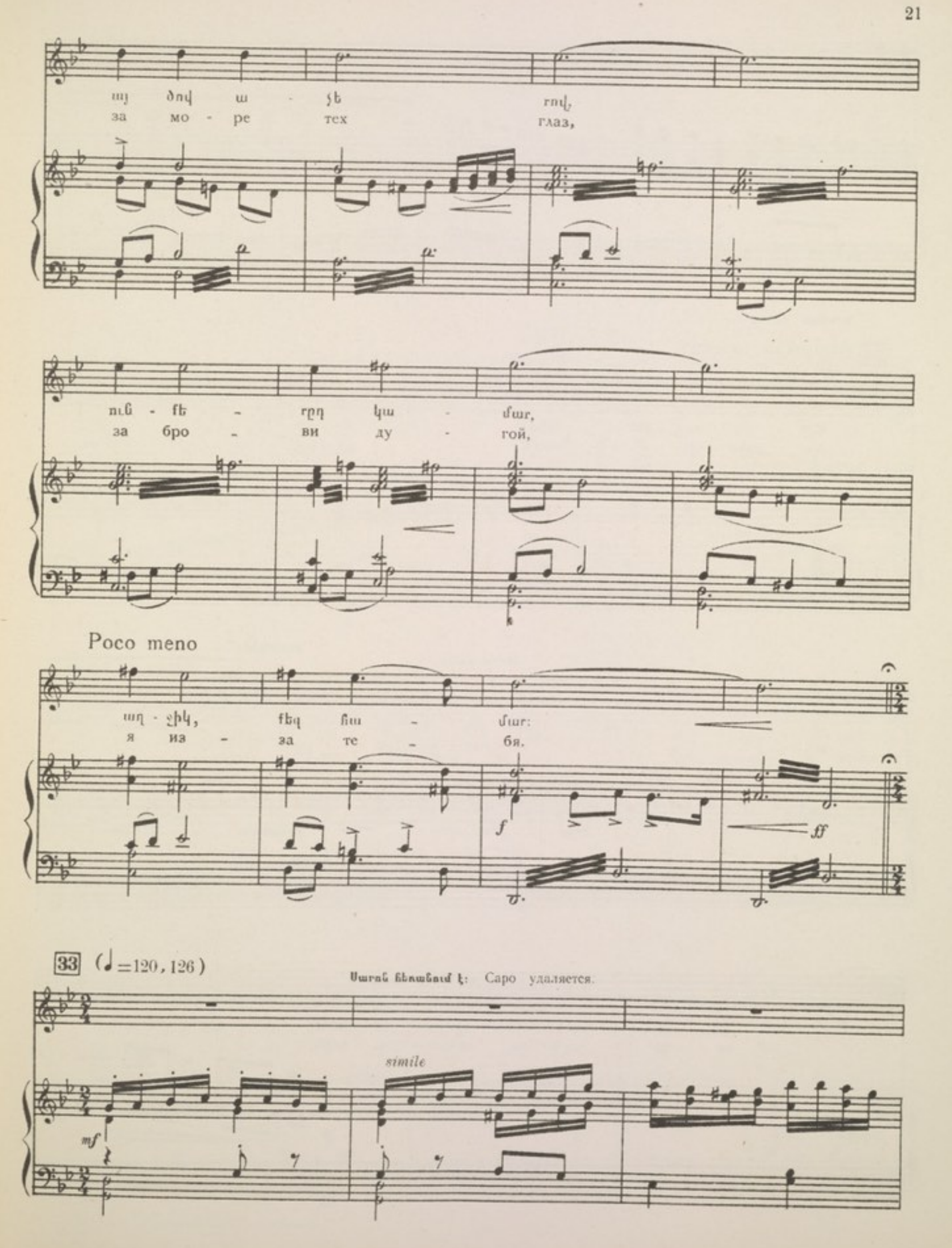
այ ծով ա - չե րով,
за мо - ре тех глаз,
ուն - քե - րդ կա - մար,
за бро - ви ду - гой,
Poco meno
աղ - չիկ, քեզ հա - մար:
я из - за те - бя.

(♩=120, 126)
Սարոն հեռանում է: Саро удаляется.
simile

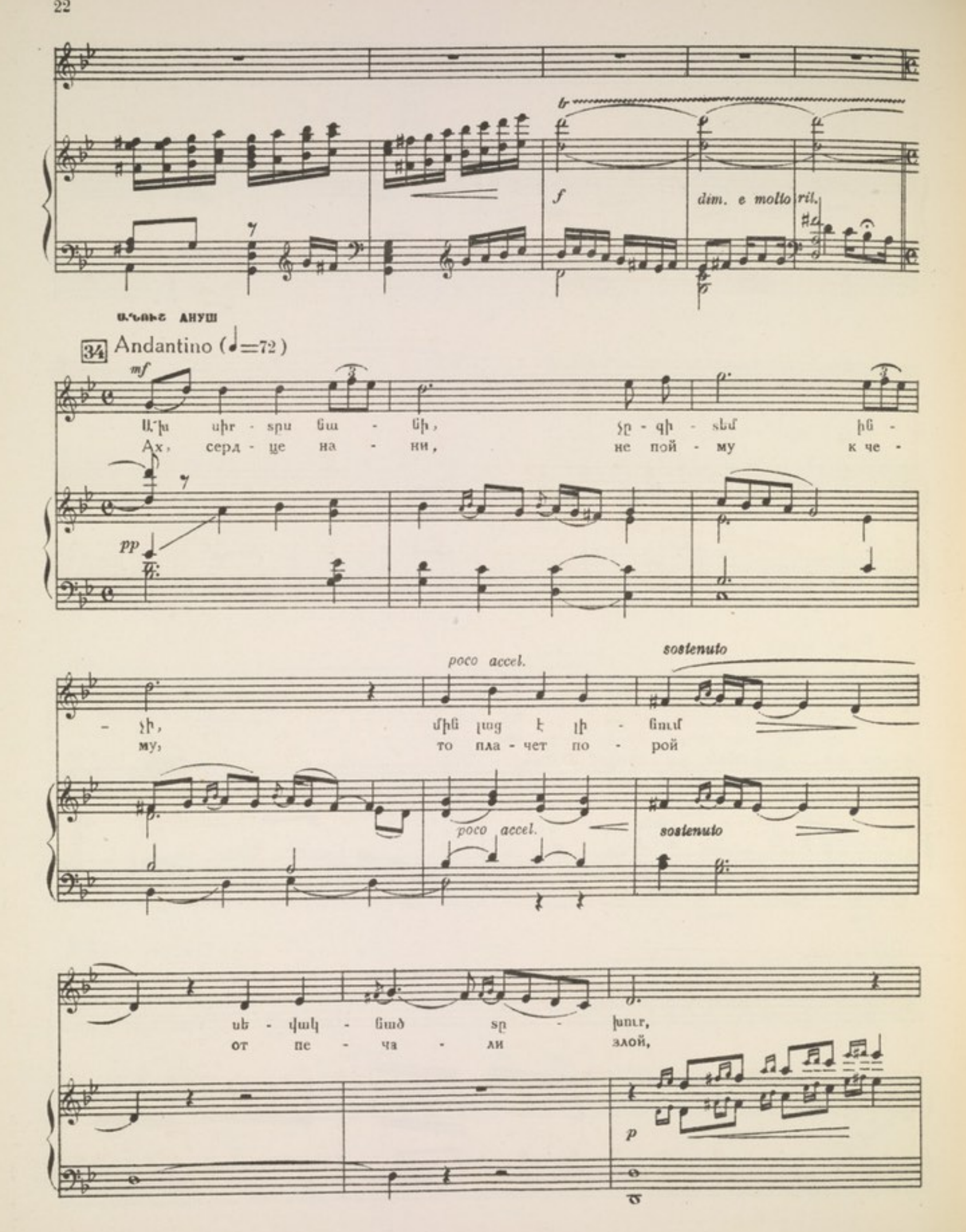
f
dim. e molto rit.
ԱՂԵՌԻՇ ԱՆՈՒՇ
34 Andantino (♩=72)
mf
Ա՜խ սիր - տրս ճա - նի, չը - գի - տեմ թե -
Ах, серд - це на - ни, не пой - му к че -
pp
poco accel.
sostenuto
- չի, մին լաց է լի - նում
му, то пла - чет по - рой
poco accel.
sostenuto
սե - վակ - ճած տր - խուր,
от пе - ча - ли злой,
p

mf

- մին թեվ է ան - նում, ու-զում է բրդ - ֆի, չը - գի - տեմ թե
то взле - теть о - но хо-чет, но ку - да? Ах не зна - ю

mf

dim. e rit.

ուր, չը - գի - տեմ թե ուր...
я, Ах, не зна - ю я...

f p

dim. e rit.

35 Più mosso

Նա - նի ջան, նա - նի, ես ինչ - պես ա -
На - ни джан,*) на - ни, как быть мне, ска -

p

rit.

- նեմ, ինչ ա - նի ամ - բախտ ամ-նամ - գիտ բա - լեղ,
- жи, по - ко - я мне нет, не си - дит - ся мне,

rit.

*) „джан" — ласкательное (милый-ая)

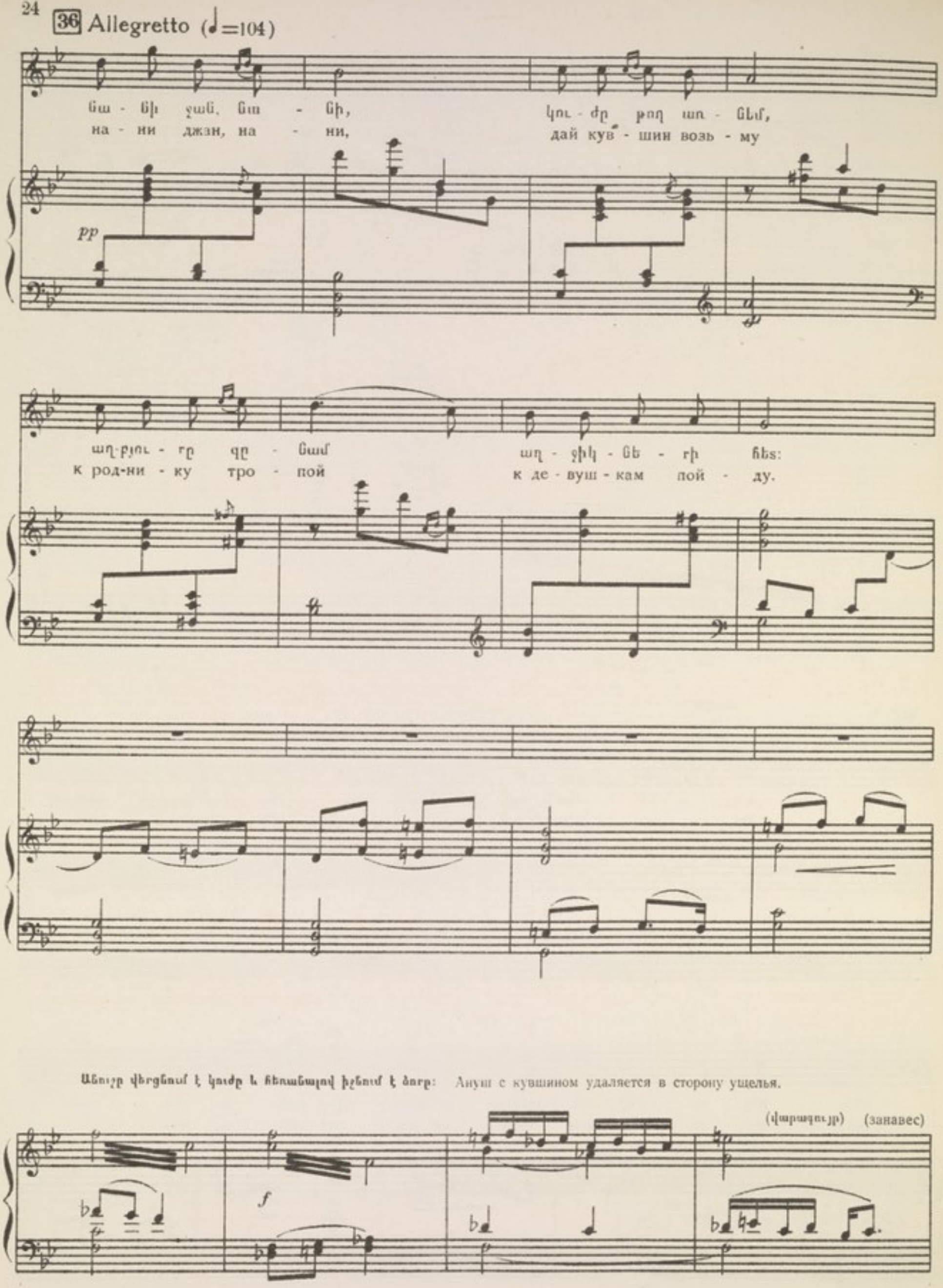
36 Allegretto (♩=104)
Նա - նի ջան, նա - նի, կու - ժը թող առ - նեմ,
на - ни джан, на - ни, дай кув - шин возь - му

աղ-բյու - ր զը - նամ աղ - ջիկ - նե - րի հեs:
к род-ни - ку тро - пой к де - вуш - кам пой - ду.

Անույր վերցնում է կուժը և հեռանալով իջնում է ձորը: Ануш с кувшином удаляется в сторону ущелья.

(վարագույր) (занавес)

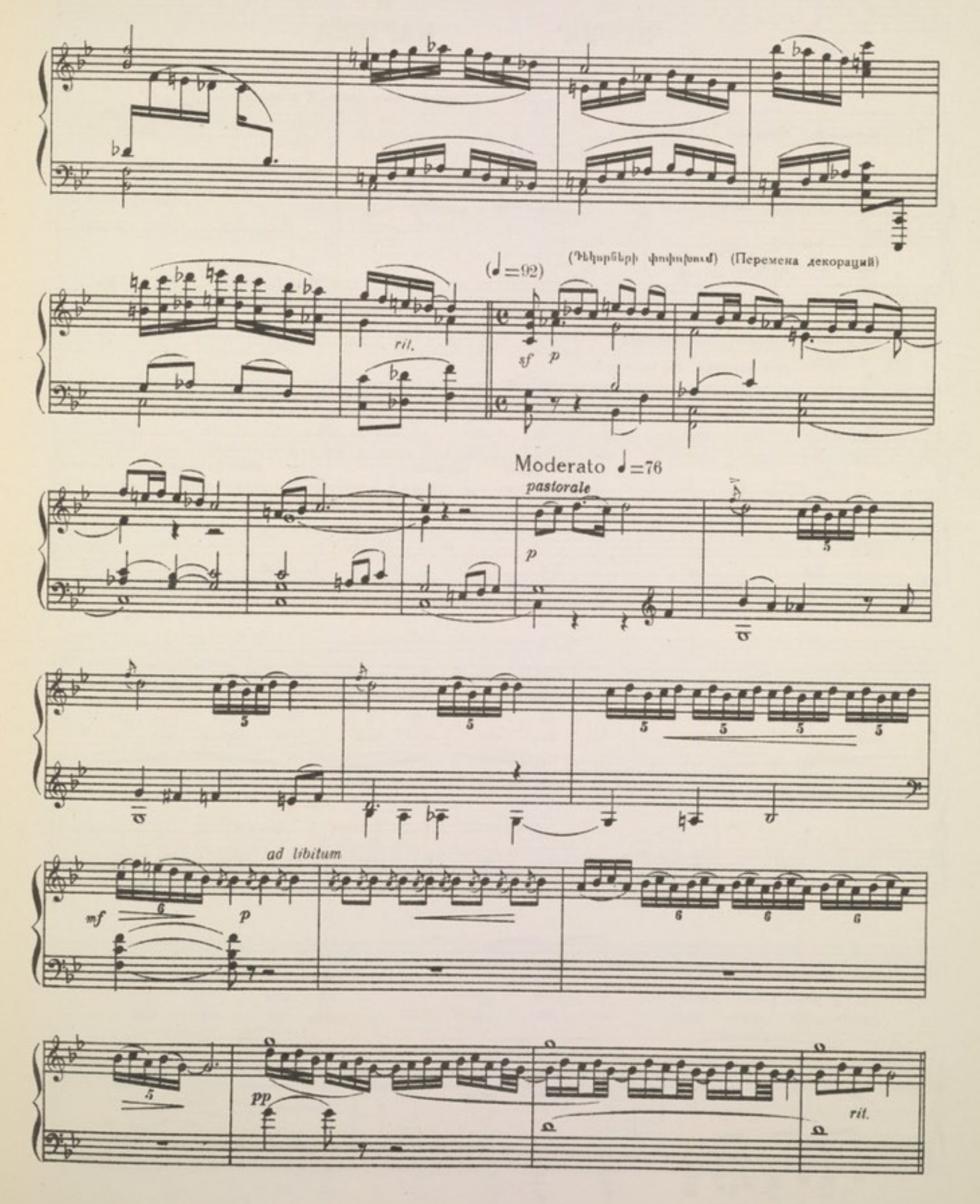
(♩=92)
(Դեկորների փոփոխում) (Перемена декораций)
rit.
sf
p
Moderato ♩=76
pastorale
p
ad libitum
mf
p
pp
rit.

II ՊԱՏԿԵՐ II КАРТИНА

Դեբետ գետի ձորը: Աղբյուրի մոտ: Ущелье реки Дебет. У родника.

(Վարագույր) (Занавес)

a tempo

Moderato ♩=92

mf *f* *poco rit.*

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК

37 *a tempo* (բեմի հետևից) (за кулисами)

pp

Ամ - պի տա - կից ջուր է ,գա - լիս, դոշ է տա - լիս
Из под туч по - ток сте - ка - ет вдаль стру - ит - ся

a tempo

ppp

փըր - փը - րում. էն ում յարն է նըս - տած լա - լիս
все - реб - ре, ах, чей яр*) там так ры - да - ет

հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - րում, էն ում յարն է
горь - ко, горь - ко, на го - ре? Ах, чей яр там

*) „яр"—возлюбленный (ная)

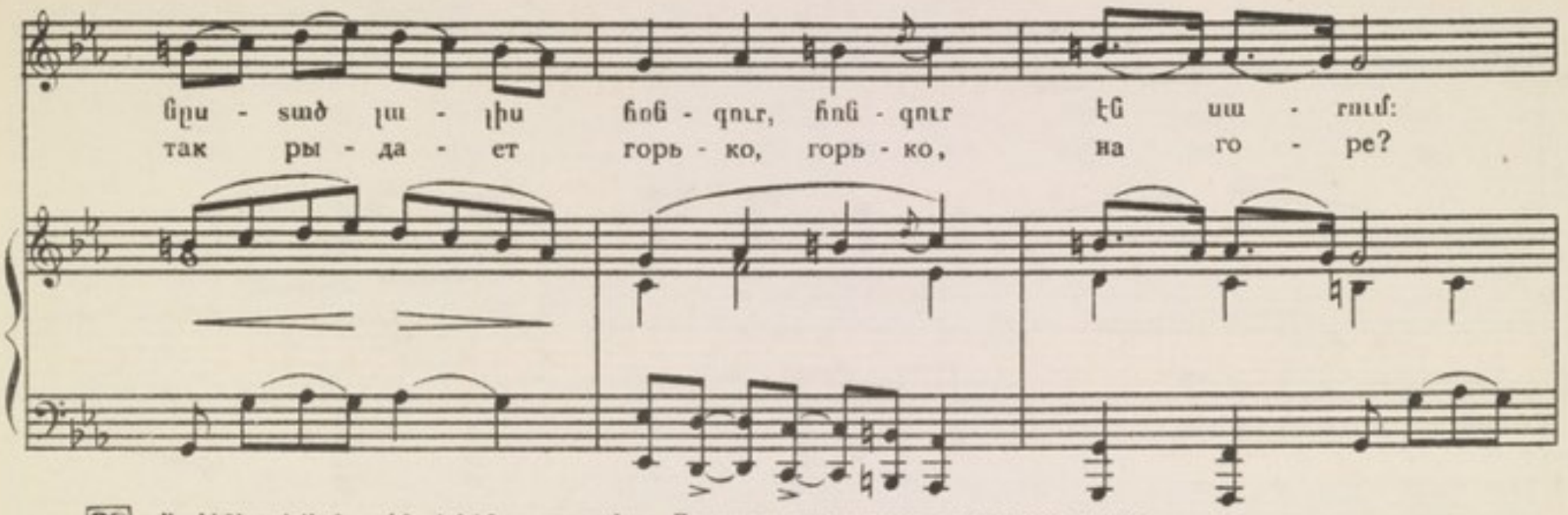

38 Աղջիկները կժերն ուսին բեմ են դուրս գալիս: Девушки с кувшинами выходят на сцену.

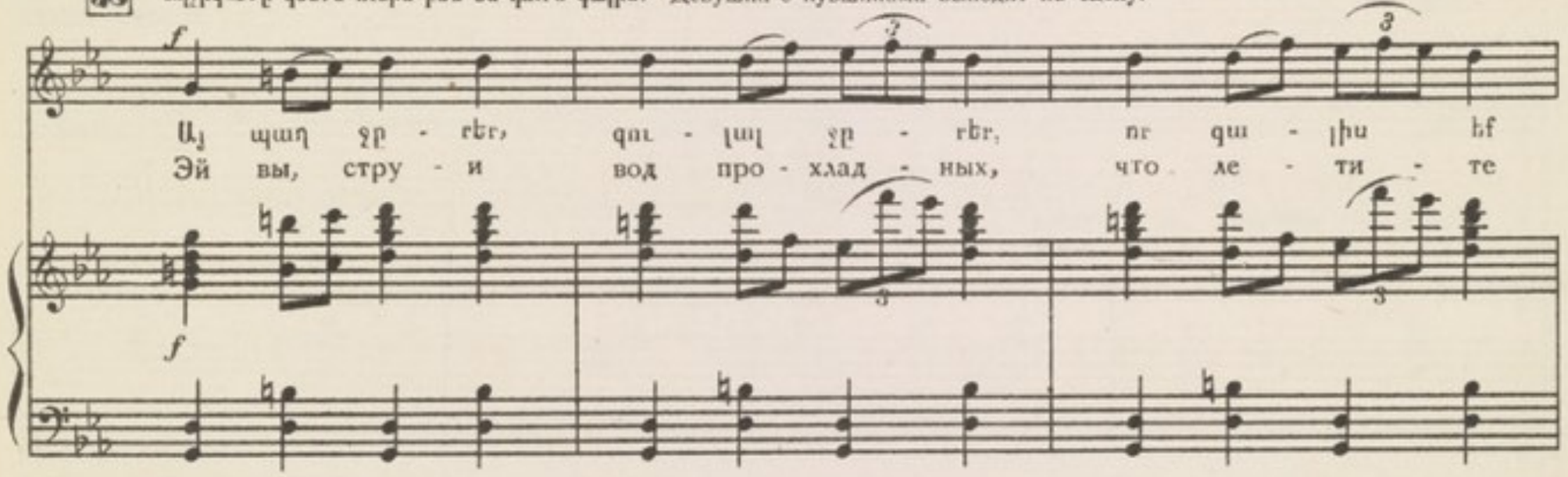

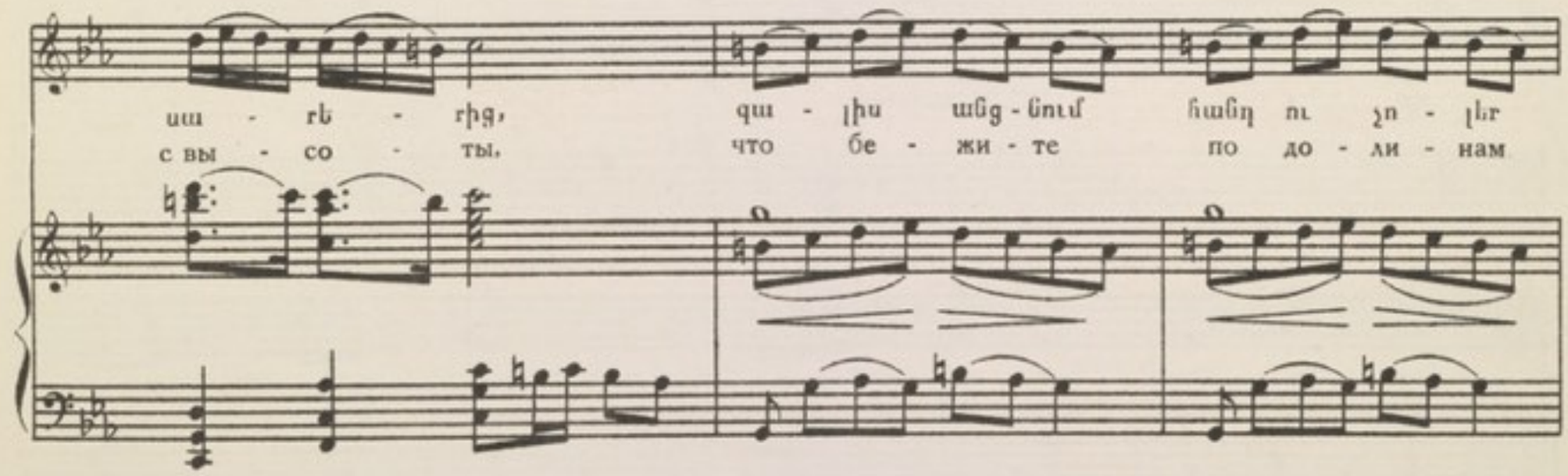

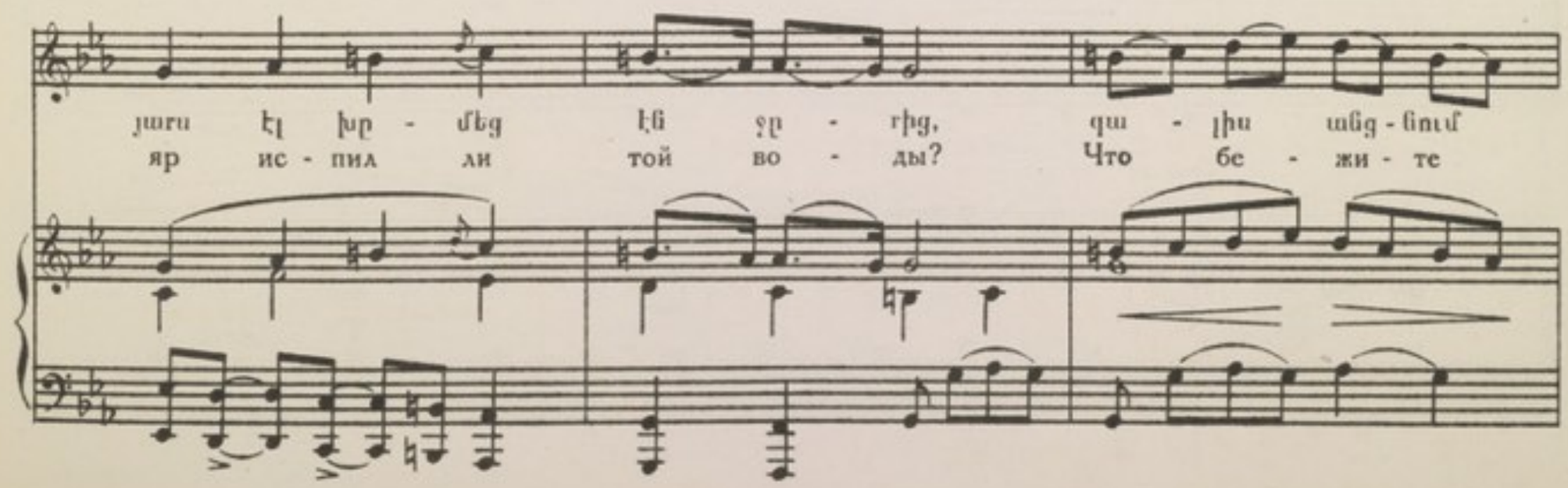

poco rit.

հանդ ու չո - լեր, յաղ էլ խը - մեց էն ջը - ղից:
по до - ли - нам яр ис - пил ли той во - ды?

poco rit.

39

Andantino con moto (♩=84) Հայտնվում է Անուշը կուժն ուսին: Появляется Ануш с кувшином.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

mf

Յաշ -
Пил

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ. ХОР ДЕВУШЕК

mf

p

- ղաբ իր - մեց, յա - ղաբ հով - ցավ վառ - ված սիր - ը
- ли ми - лый э - ту во - лу, пил ли серд - це

Աղ - ջի, քո յարն ի - նավ աճ - ցավ, վառ -
Твой яр ог - нём люб - ви спа - лён, при -

Աղ - ջի, քո յարն ի - նավ աճ - ցավ,
Твой яр ог - нём люб - ви спа - лён,

pp

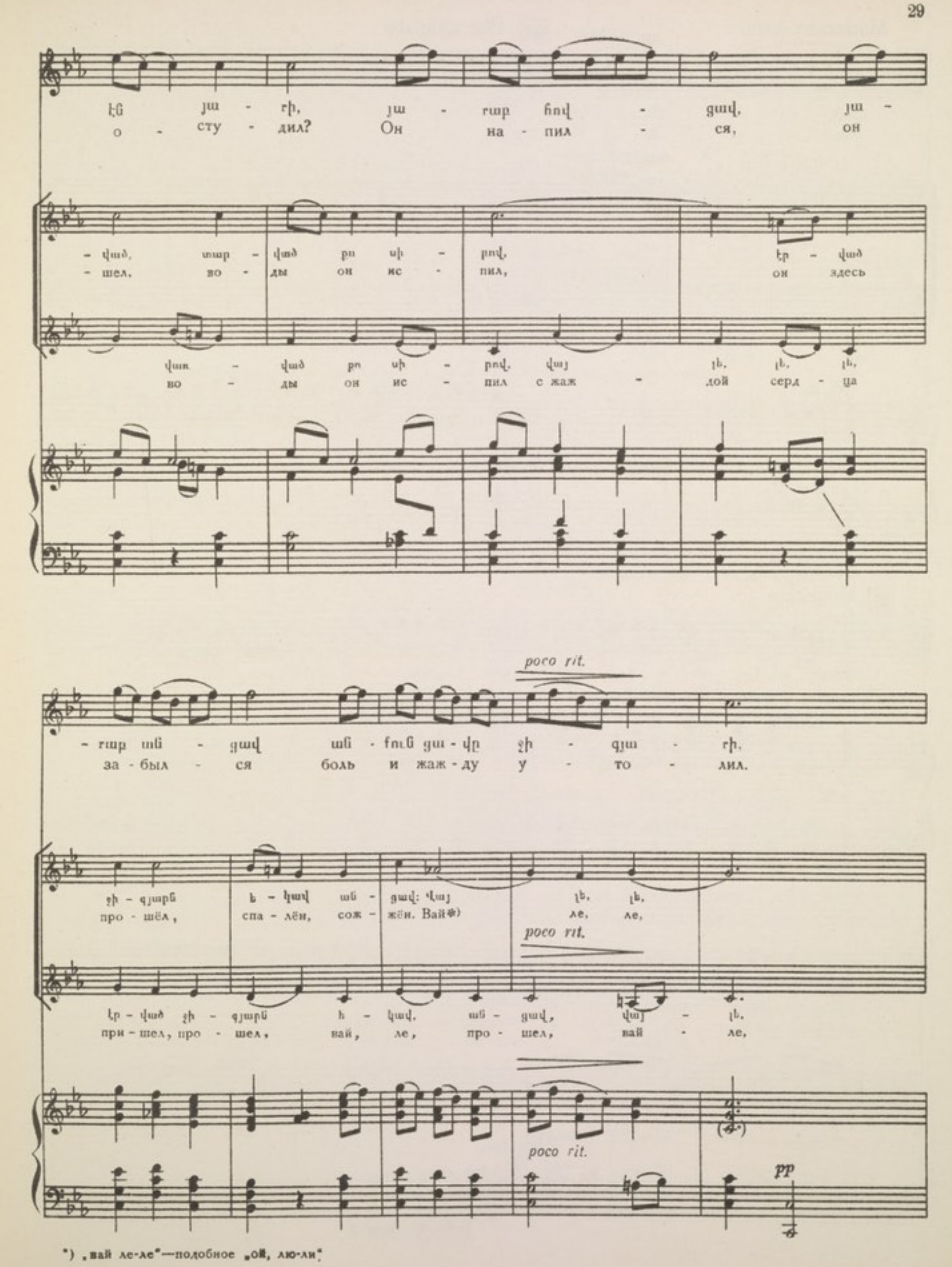

*) „вай ле-ле"—подобное „ой, лю-ли".

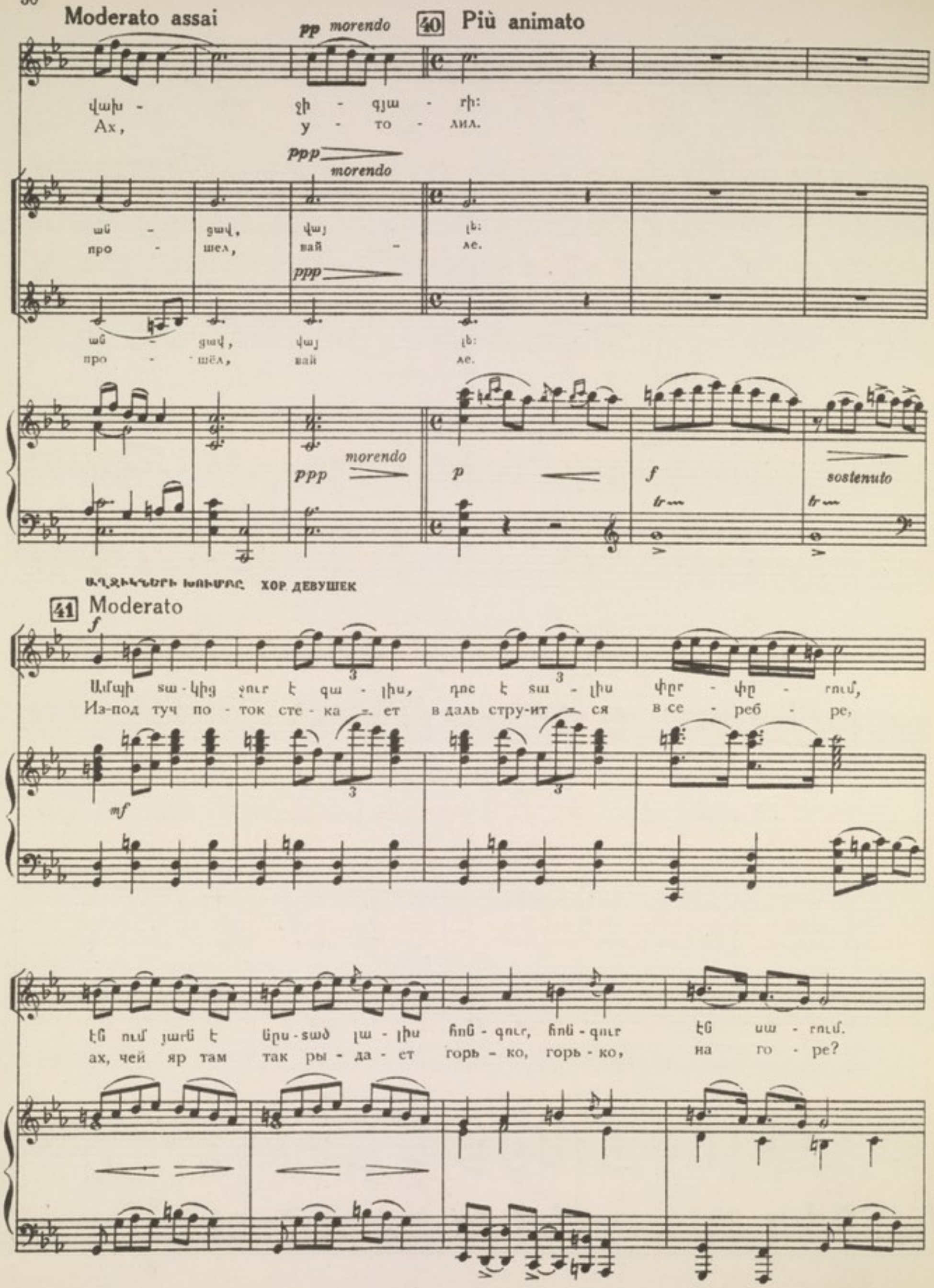
Moderato assai

40 Più animato
վախ - ջի - գյա - ր:
Ах, у - то - лил.

ան - ցավ, վայ լե:
про - шел, вай - ле.

ան - ցավ, վայ լե:
про - шёл, вай ле.

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК
41 Moderato

Ամպի տա - կից ջուր է գա - լիս, դոր է տա - լիս փըր - փը - ռում,
Из-под туч по - ток сте - ка - ет в даль стру-ит - ся в се - реб - ре,

էն ում յարն է նրս - տած լա - լիս հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - ռում.
ах, чей яр там так ры - да - ет горь - ко, горь - ко, на го - ре?

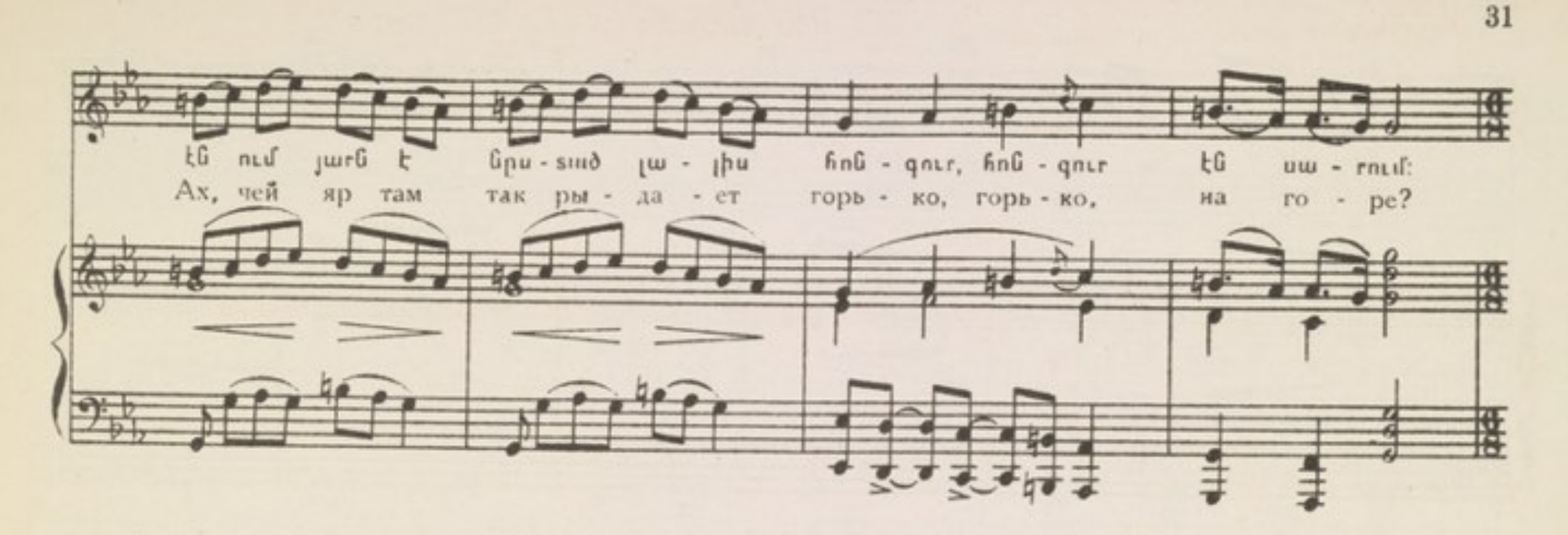

Աղջիկները ջուր վերցնելով տեղավորվում են քարերի վրա, ջրախաղի են տալիս և մանիներ են երգում:

Девушки, наполнив кувшины водой, рассаживаются на камнях, затевают игры и поют куплеты.

42 Allegro moderato (♩=63)

I ԱՂՋԻԿ I ДЕВУШКА

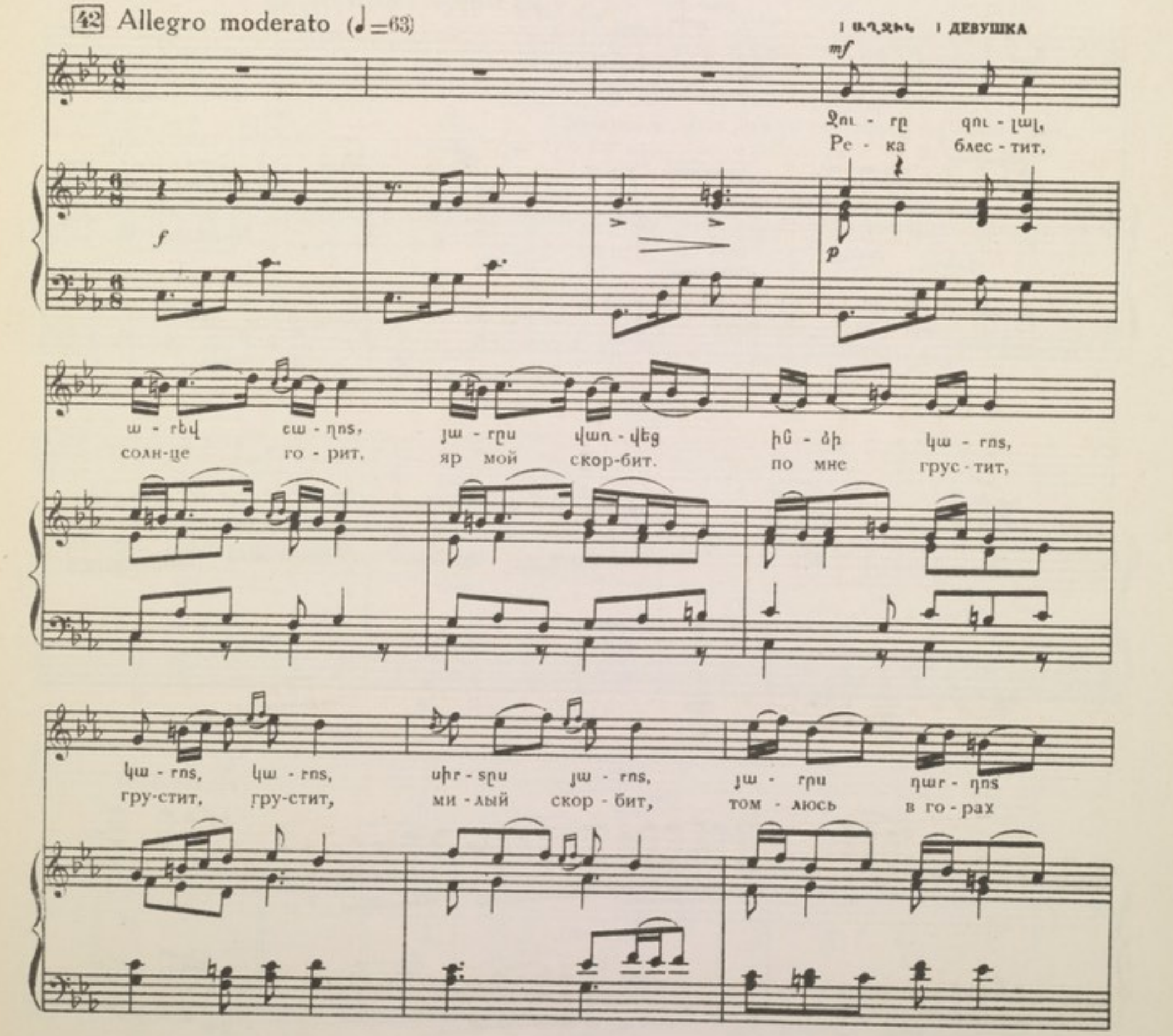

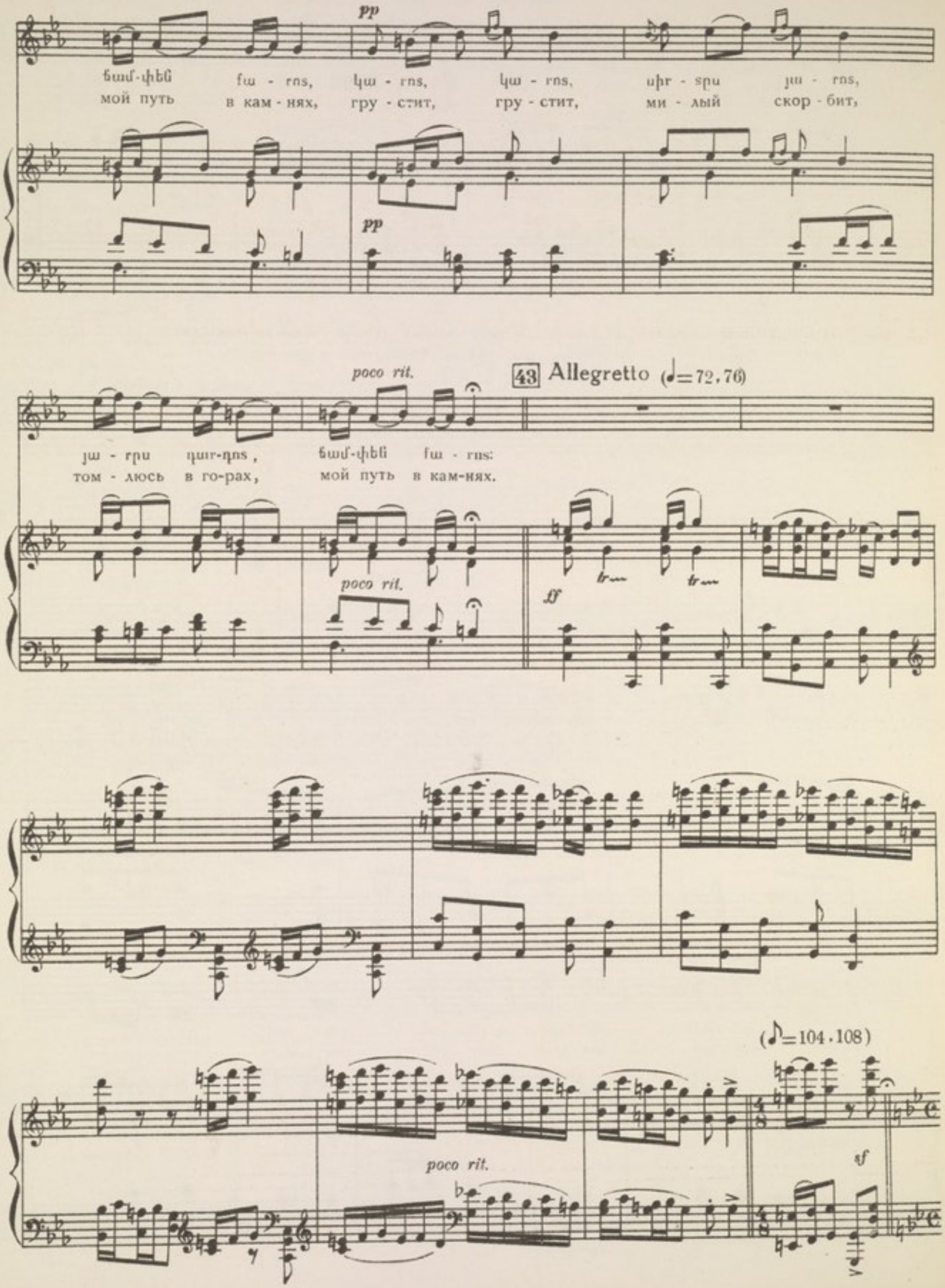
pp
ճամ-փեն fա - rns, կա - rns, կա - rns, սիr - տրս յա - rns,
мой путь в кам - нях, гру - стит, гру - стит, ми - лый скор - бит,
pp
poco rit.
43 Allegretto (♩=72,76)
յա - rրս դաr-դns, ճամ-փեն fա - rns:
том - люсь в го-рах, мой путь в кам-нях.
poco rit.
ff
tr
tr
(♪=104.108)
poco rit.
sf

44 II ԱՂՋԻՆ II ДЕВУШКА

(♪=♩) Moderato mosso

f

Կա - rns, կա - rns, ճամփեն fա - rns, շուր - ջը կա - նաչ
Гру - стит, гру - стит, ми-лый скорбит, во - круг вес - на,

mf

արs ու ա - rns, ինչ ա - նեմ որ մեր գե - ղա - ցիf
в по - лях, лу - гах, как мне быть, сель - ча - не на - ши

p

staccato

45

խոսմ մեկ չա - rին թո - ղին կա - rns:
всё су - лят нам лишь на сло - вах.

III ԱՂՋԻՆ III ДЕВУШКА

Andante (♩=88)

p

Իմ յարն ե - կավ սիr - sը մը - rուr
Мой яр и - дёт, в серд - це лю - бовь,

pp

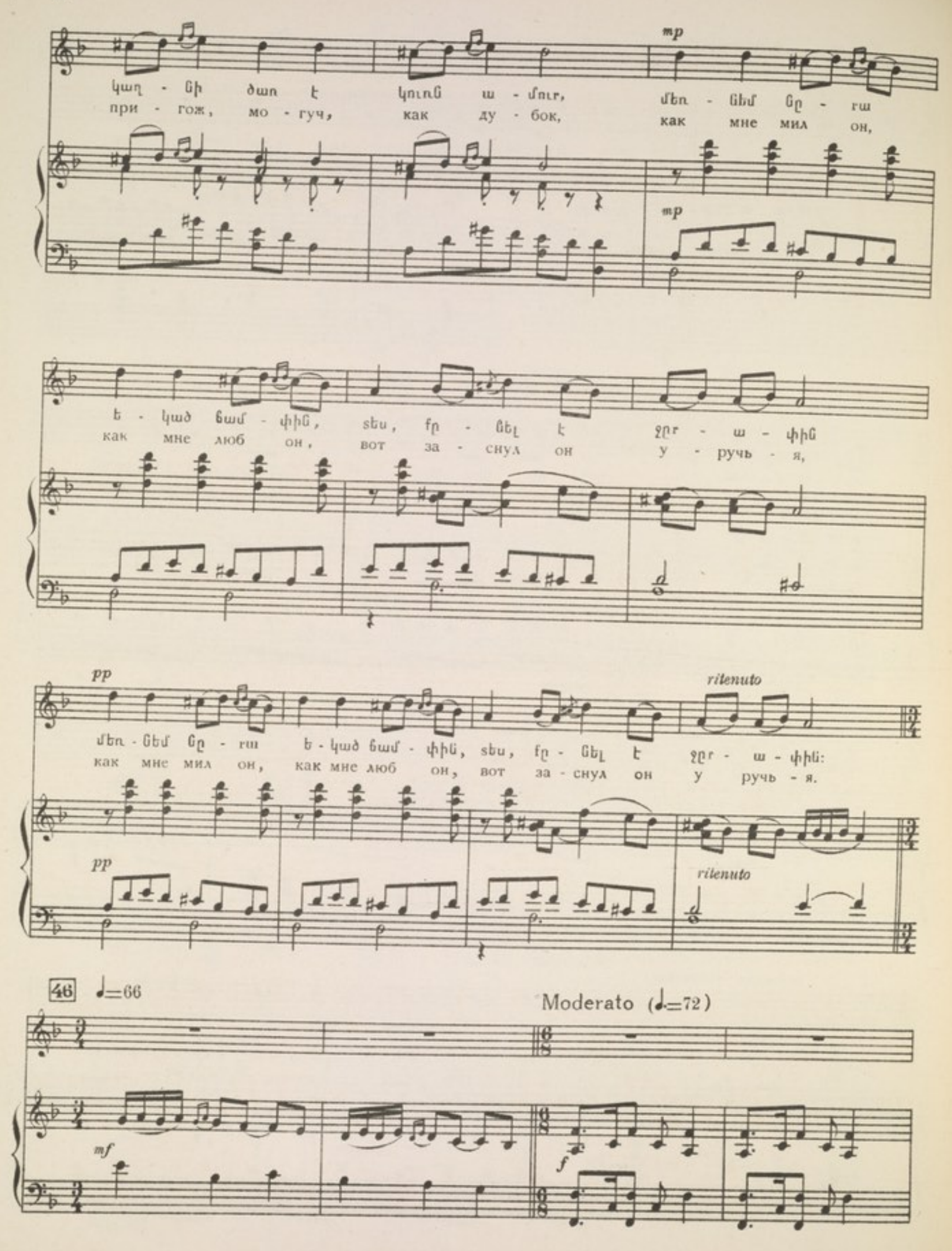
կաղ - ցի ծառ է կուռց ա - մուր, մեռ - ցեմ ցը - ռա
при - гож, мо - гуч, как ду - бок, как мне мил он,
mp
mp
ե - կած ճամ - փին, տես, քը - ցել է ջը՛ռ - ա - փին
как мне люб он, вот за - снул он у - ручь - я,
pp
մեռ - ցեմ ցը - ռա ե - կած ճամ - փին, տես, քը - ցել է ջը՛ռ - ա - փին:
как мне мил он, как мне люб он, вот за - снул он у ручь - я.
ritenuto
pp
rilenuto
46
♩=66
Moderato (♩=72)
mf
f

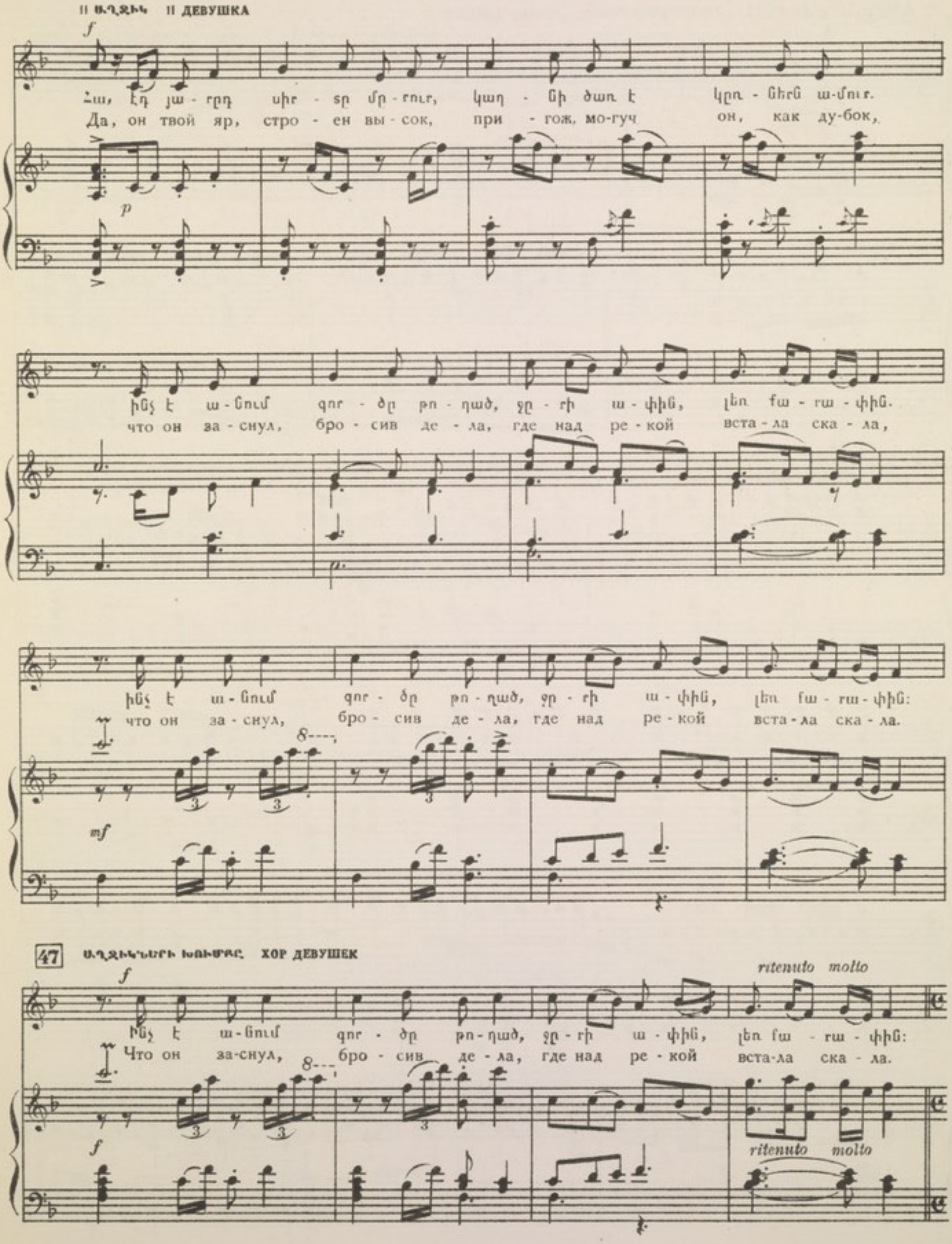
II ԱՂՋԻԿ II ДЕВУШКА
Հա, էդ յա - րդ սիր - տը մր - ուր, կաղ - նի ծառ է կըռ - նեւն ա-մուր.
Да, он твой яр, стро - ен вы - сок, при - гож, мо-гуч он, как ду-бок,
ինչ է ա - նում գոր - ծը թո - ղած, ջը - ր ա - փին, լեռ ֆա - ռա - փին.
что он за - снул, бро - сив де - ла, где над ре - кой вста - ла ска - ла,
ինչ է ա - նում գոր - ծը թո - ղած, ջը - ր ա - փին, լեռ ֆա - ռա - փին:
что он за - снул, бро - сив де - ла, где над ре - кой вста - ла ска - ла.
47 ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК
ինչ է ա - նում գոր - ծը թո - ղած, ջը - ր ա - փին, լեռ ֆա - ռա - փին:
Что он за-снул, бро - сив де - ла, где над ре - кой вста-ла ска - ла.
ritenuto molto

Allegro (♩=132) ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ ДЕВУШЕК

f *staccato*

mf *ff*

mf *ff* *mf*

mp

f *p* *ritenuto*

48 Andante (♩=63) IV ԱՂՋԻՆ IV ДЕВУШКА

Իմ յարն ե - կավ ջան fրs - նա - թոր,
Мой яр при - шел джан, как у - стал!

p *mf* *p*

հունձ է ա - rել օրն ի բո - լոր.
Весь день в по - лях хлеб со - би - рал,

p *mf* *p*

հունձ է ա - rել ա - rե - վի տակ,
весь день он жал под солн - цем в зной,

rit.

բեr - fը տա - rել ու - rի - ճի բակ:
но хлеб у - вёз во двор чу - жой!

rit. *pp*

49 (♩=72) *mf* ॥ ԱՂՋԻԿ ॥ ДЕВУШКА

Ա - սա յա - րիդ որ էդ հուն-ձը էլ չը - տա - նի
Ска - жи е - му, чтоб у - ро - жай боль-ше не вёз

mf

ու - րի - ի բակ. լավ է մը - նա բեր - ը հան-դում
во двор чу - жой, и пусть тот хлеб лет - ней- по - рой

rit.

էր - վի վառ - վի ա - րե - վի տակ:
ле-жит, го-рит под солн - цем в зной!

rit

ritenuto molto

(♩=108)

mf

crescendo

50 Հեռվից լսվում է Անուշի մոր կանչը: Издали слышен зов матери Ануш.

ՄԱՅՐԸ. МАТЬ
(բեմի ճեռևից) (за кулисами)

f

Աղ - ջի, հեյ Ա - նուշ, Ա - նուշ, տուն ա - rի, ուր կո - rար, Ա - նուշ:

А - нуш, гей, А - нуш, вер - нись, ты до - мой, где ты где, А - нуш?

f *diminuendo* *rit.*

Moderato (♩=84)

pp

p *cresc.*

f *dim.*

51 (♩=92) ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ. ХОР ДЕВУШЕК

Ամ - պի տա - կից ջուր է գա - լիս, դոռ է տա - լիս
Из - под туч по - ток сте - ка - ет вдаль стру - ит - ся

mf

փրր - փր - ռում, էն ում յարն է նրա - տած լա - լիս
в се - реб - ре. Ах, чей яр там так ры - да - ет

հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - ռում. էն ում յարն է
горь - ко, горь - ко, на го - ре? Ах, чей яр там

dim.

նրա - տած լա - լիս հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - ռում:
так ры - да - ет горь - ко, горь - ко, на го - ре?

dim.

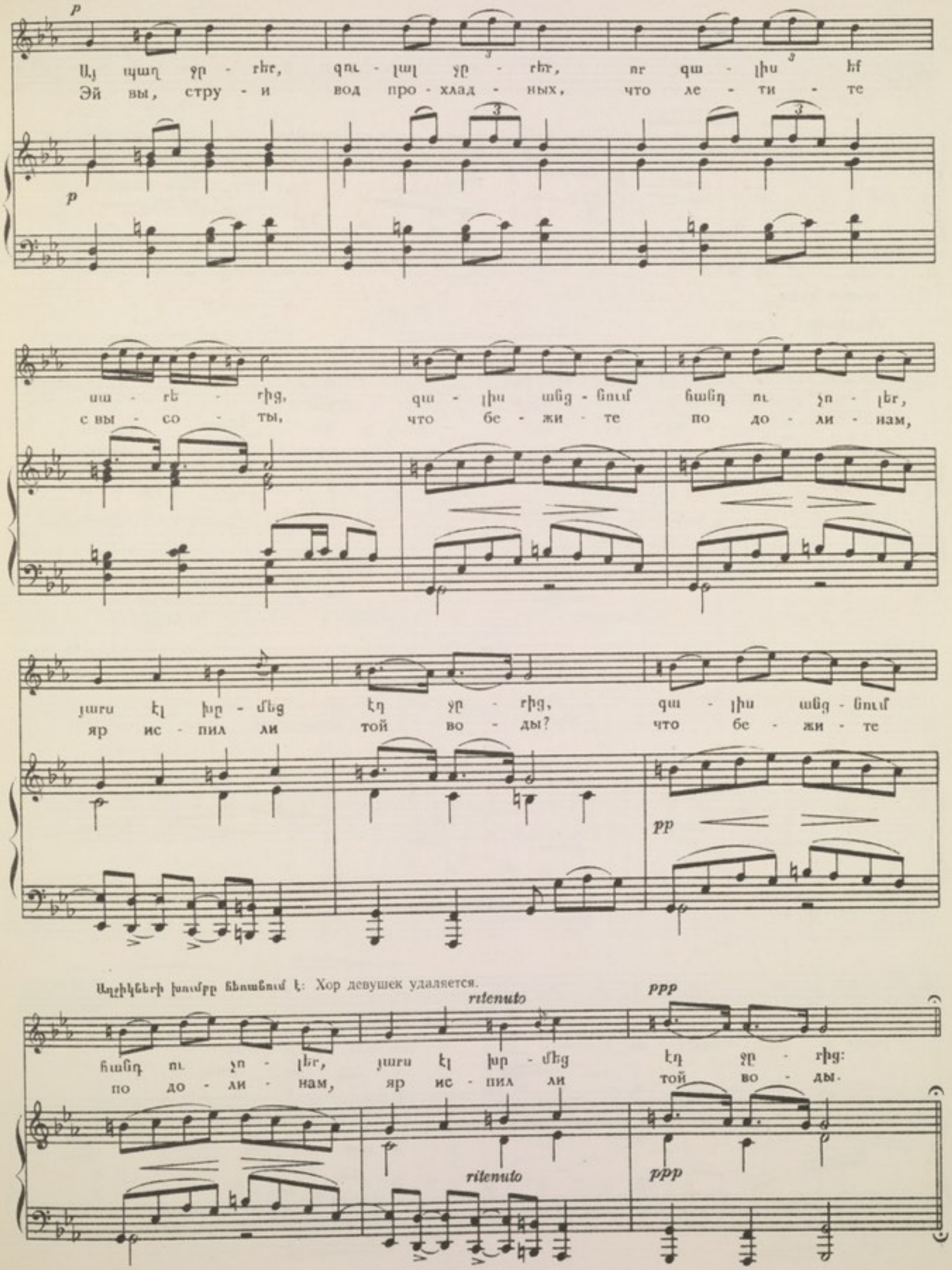
Այ պաղ ջր - րեր, զու - լալ ջր - րեր, որ զա - լիս եք
Эй вы, стру - и вод про - хлад - ных, что ле - ти - те
սա - րե - րից, զա - լիս անց - նում հանդ ու չո - լեր,
с вы - со - ты, что бе - жи - те по до - ли - нам,
յարս էլ խը - մեց էդ ջը - րից, զա - լիս անց - նում
яр ис - пил ли той во - ды? что бе - жи - те

Աղջիկների խումբը հեռանում է: Хор девушек удаляется.

հանդ ու չո - լեր, յարս էլ խը - մեց էդ ջը - րից:
по до - ли - нам, яр ис - пил ли той во - ды.

52 Անուշը մնում է մենակ: Ануш остается одна.

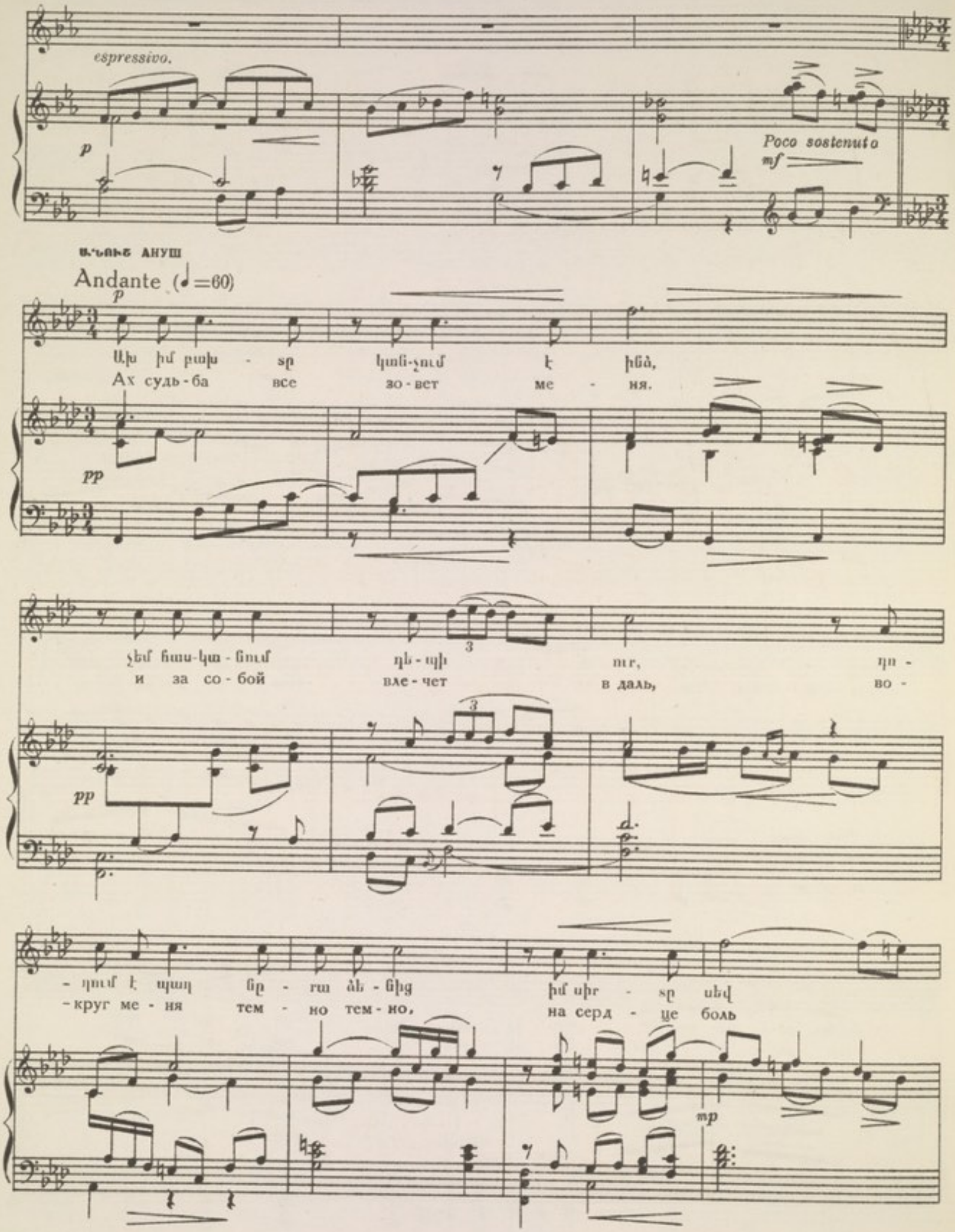

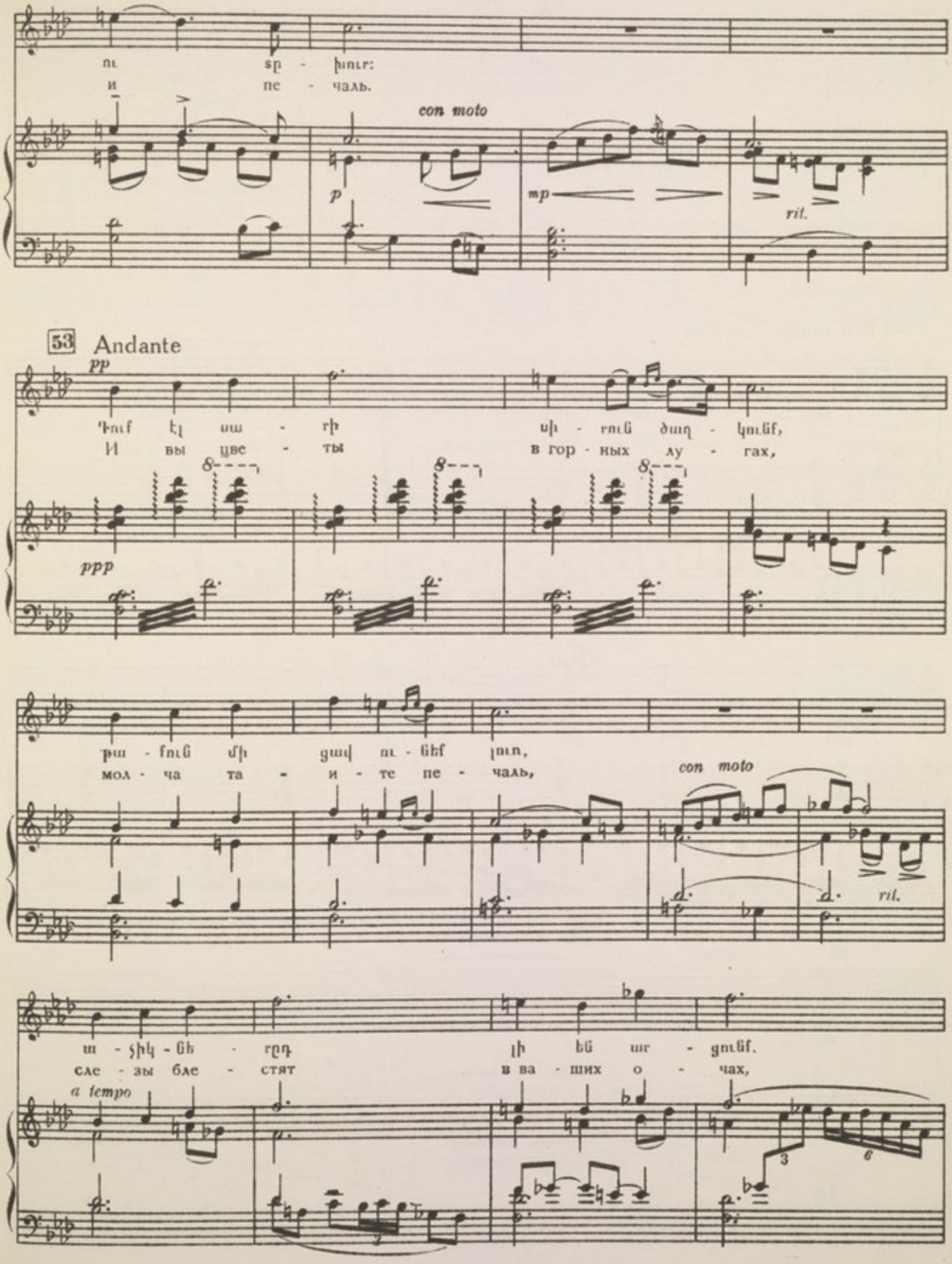
ու տր - խուր:
и пе - чаль.
con moto
p
mp
rit.
53 Andante
pp
Դուք էլ սա - րի սի - րուն ծաղ - կունք,
И вы цве - ты в гор - ных лу - гах,
ppp
թա - քուն մի ցավ ու - նեք լուռ,
мол - ча та - и - те пе - чаль,
con moto
rit.
ա - չիկ - նե - րըդ լի են աւ - ցունք.
сле - зы бле - стят в ва - ших о - чах,
a tempo

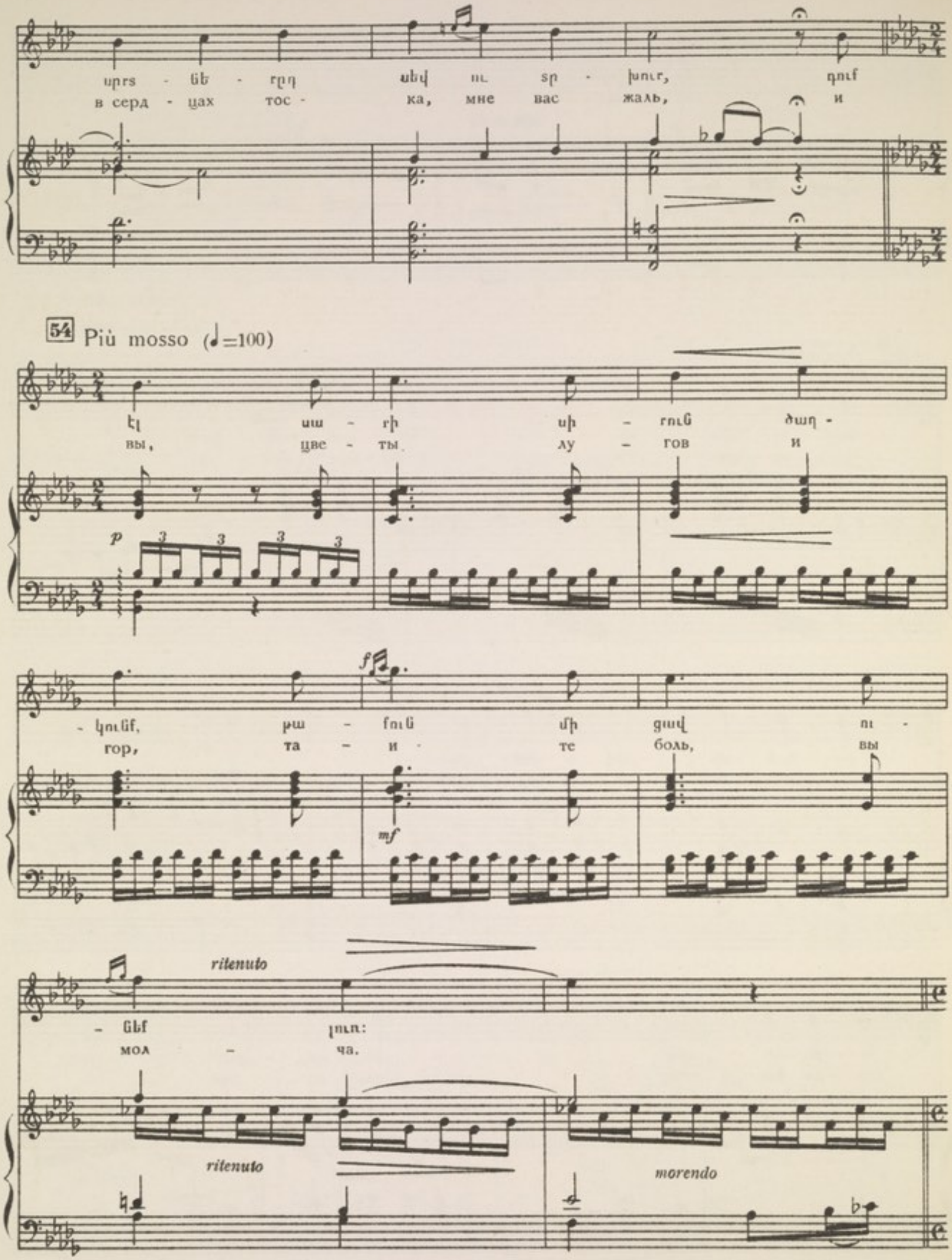
upres - նե - րդ սեվ ու տր - խուր, դուք
в серд - цах тос - ка, мне вас жаль, и

Più mosso (♩=100)

էլ սա - րի սի - րուն ծաղ -
вы, цве - ты лу - гов и

- կունք, թա - քուն մի ցավ ու -
гор, та - и - те боль, вы

- նեք լուռ:
мол - ча.

ritenuto

ritenuto

morendo

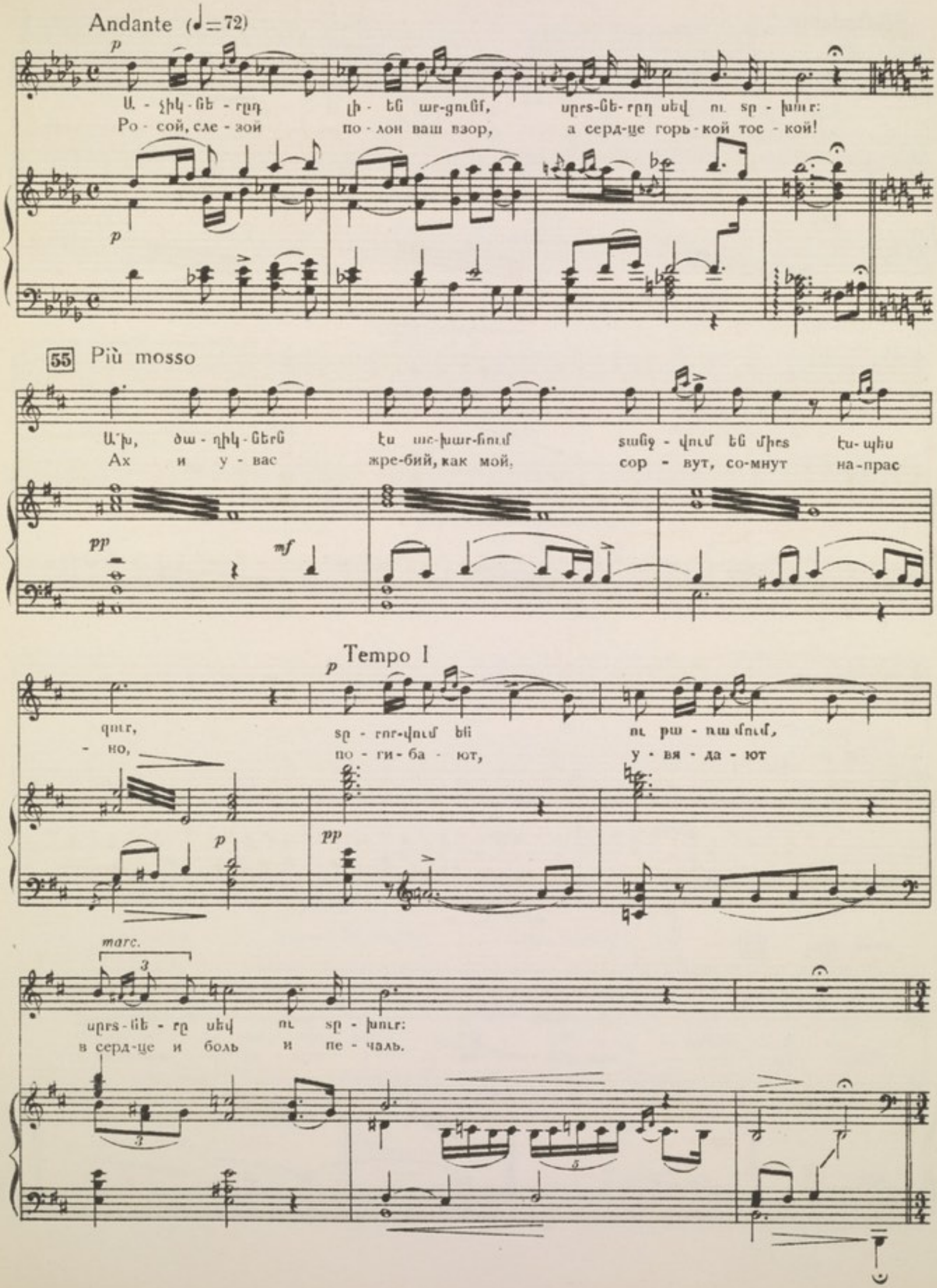
Andante (♩=72)
Ա - չիկ - նե - րդ լի - են աբ-ցունք, սրտ-նե-րդ սեվ ու տր - խուր:
Ро - сой, сле - зой по - лон ваш взор, а серд-це горь - кой тос - кой!
55 Più mosso
Ա՛խ, ծա - ղիկ - ներն էս աշ-խար-հում տանջ - վում են միտ էս-պես
Ах и у - вас жре-бий, как мой, сор - вут, со-мнут на-прас
Tempo I
գուր, տր - տոր-վում են ու բա - ռա մում,
- но, по - ги - ба - ют, у - вя - да - ют
marc.
սրտ-նե - րը սեվ ու տր - խուր:
в серд-це и боль и пе - чаль.

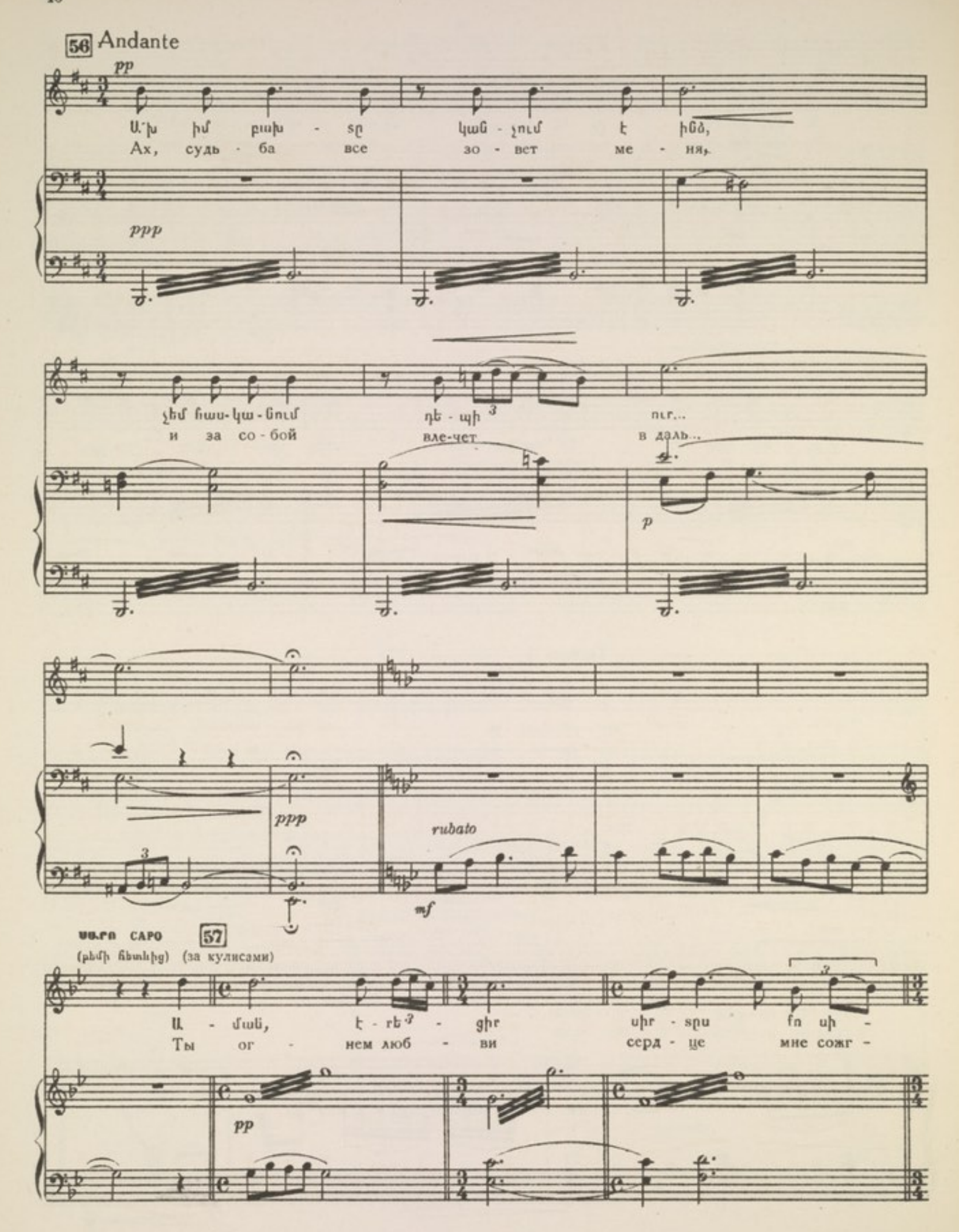
56 Andante
pp
Ա՛խ իմ բախ - տը կան - չում է ինձ,
Ах, судь - ба все зо - вет ме - ня,
ppp
չեմ հաս-կա-նում դե - պի ուր...
и за со - бой вле-чет в даль...
p
ppp
rubato
mf
ՍԱՐՈ САРО 57
(բեմի հետևից) (за кулисами)
Ա - ման, է - rե - gիr uիr - տըu fn uի -
Ты ог - нем люб - ви серд - це мне сожг -
pp

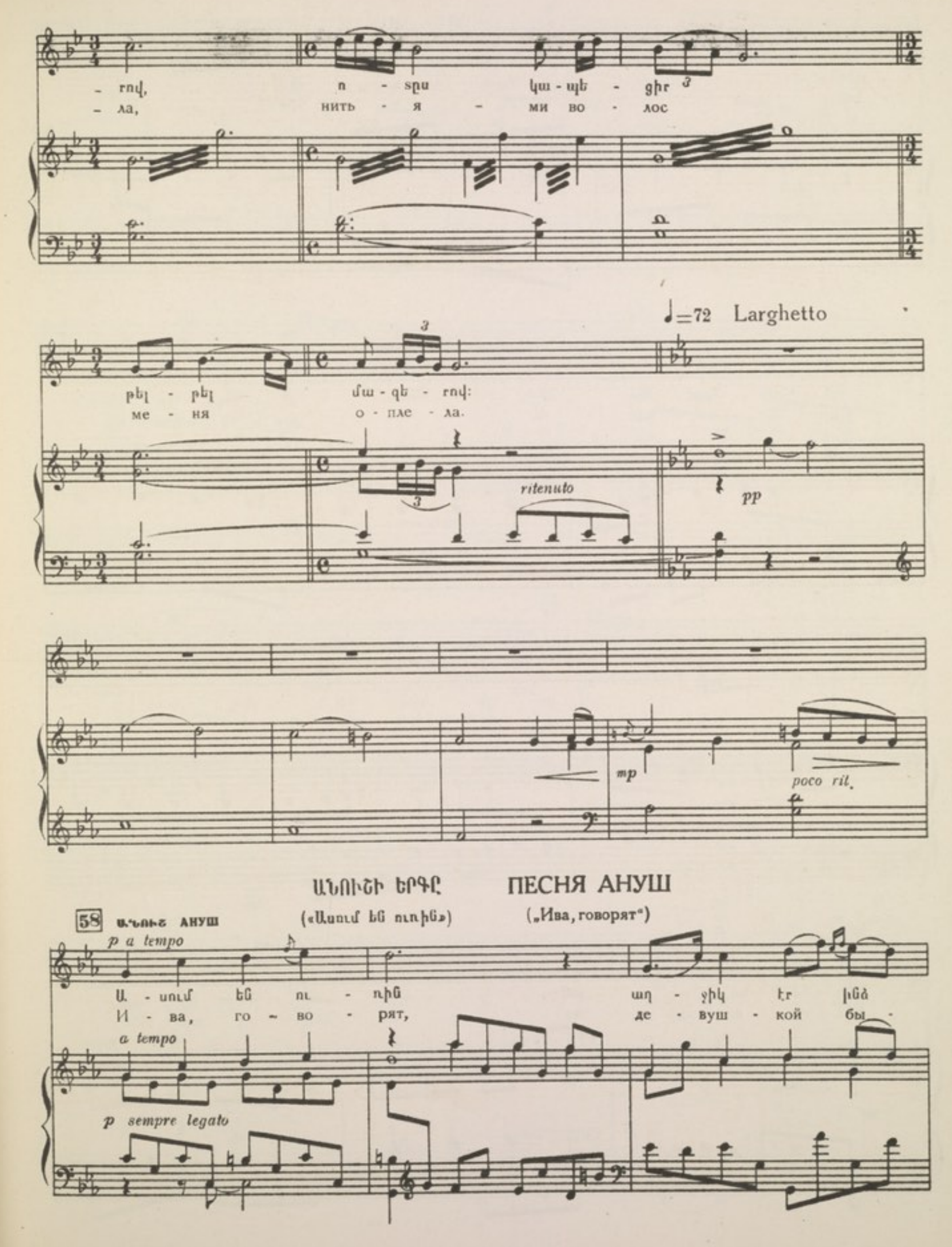

ԱՆՈՒՇԻ ԵՐԳԸ

(«Ասում են ուռին»)

ПЕСНЯ АНУШ

(„Ива, говорят")

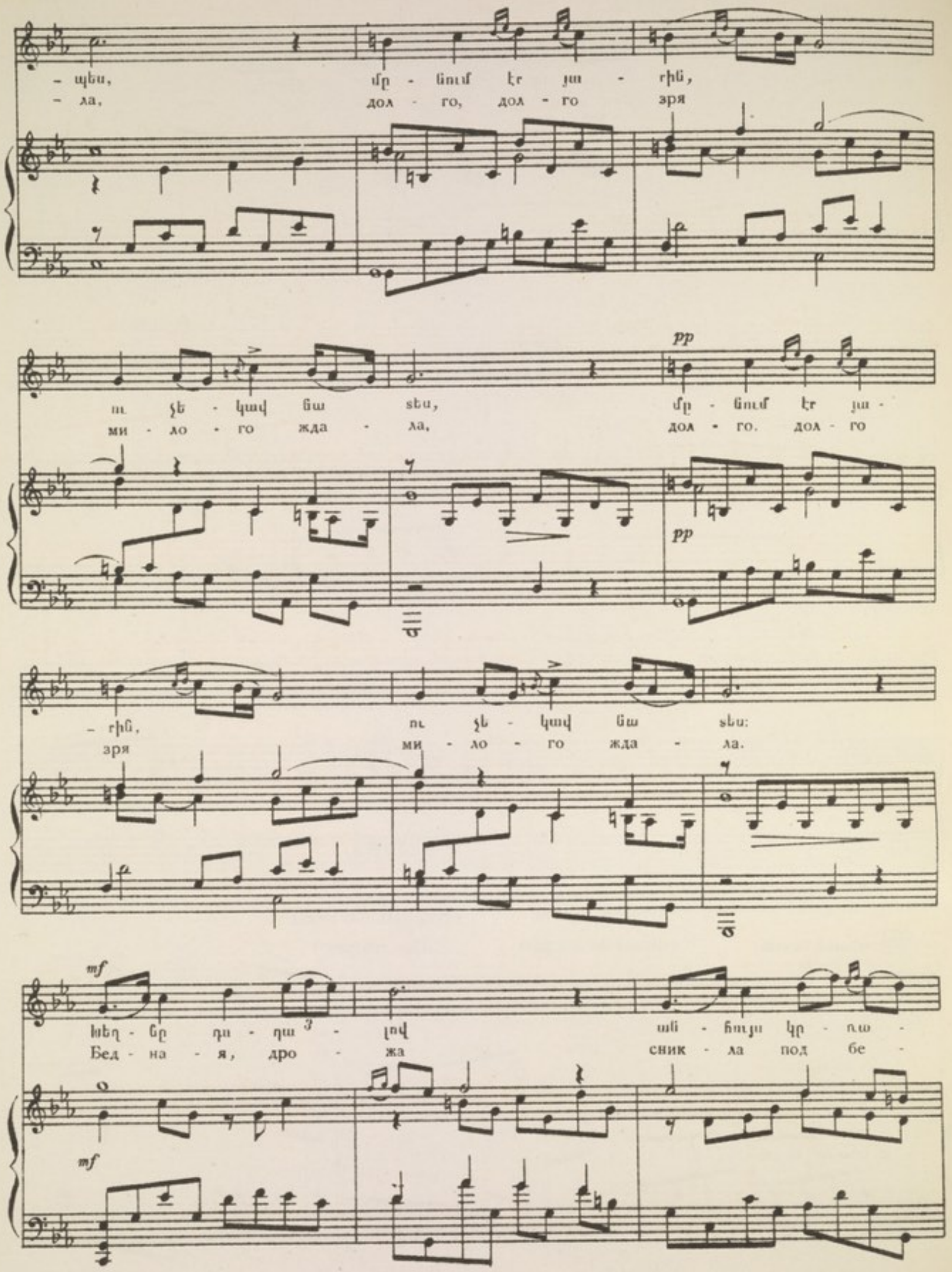
– պես, մը - նում էր յա - րին,
– ла, дол - го, дол - го зря
ու չե - կավ նա տես, մը - նում էր յա -
ми - ло - го жда - ла, дол - го. дол - го
– րին, ու չե - կավ նա տես:
зря ми - ло - го жда - ла.

խեղ - նը դո - դա - լով ան - հույս կր - ռա -
Бед - на - я, дро - жа сник - ла под бе -

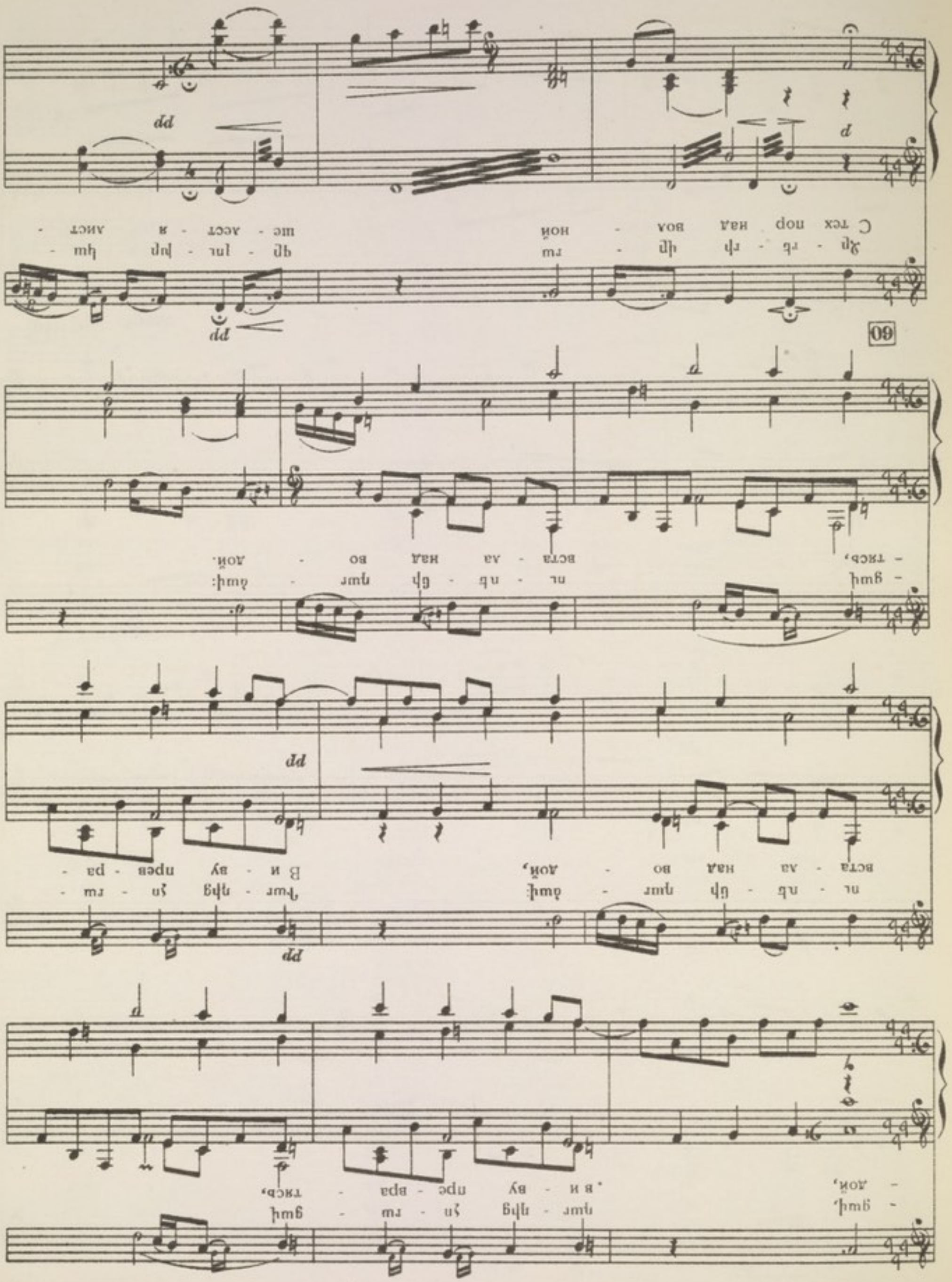
dd
d
dd
dd
dd
dd
60

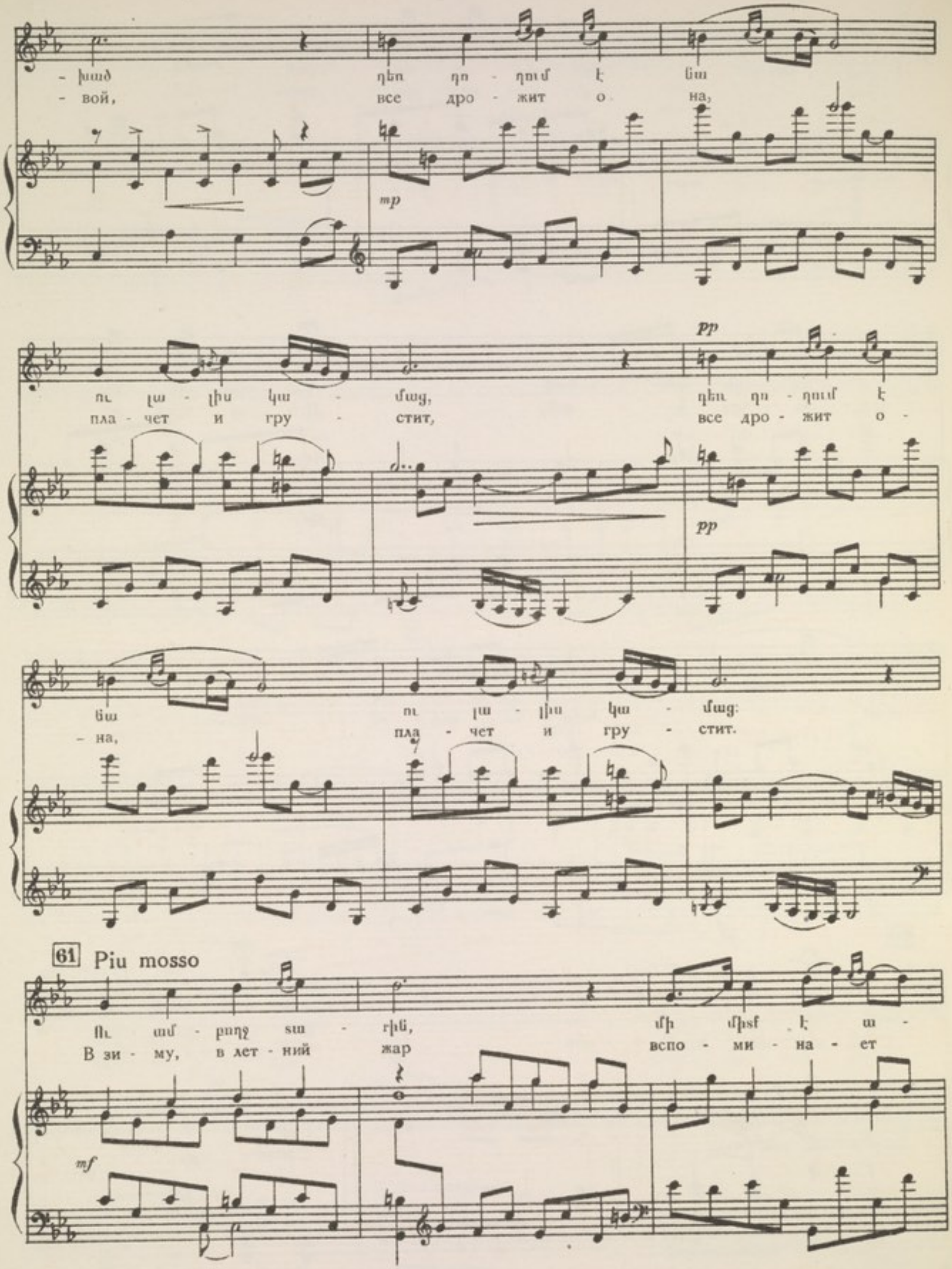
- խած դեռ դո - ղում է նա
- вой, все дро - жит о на,
ու լա - լիս կա - մաց, դեռ դո - ղում է
пла - чет и гру - стит, все дро - жит о -
նա ու լա - լիս կա - մաց:
- на, пла - чет и гру - стит.

61 Piu mosso
Ու ամ - բողջ տա - րին, մի միտք է ա -
В зи - му, в лет - ний жар вспо - ми - на - ет

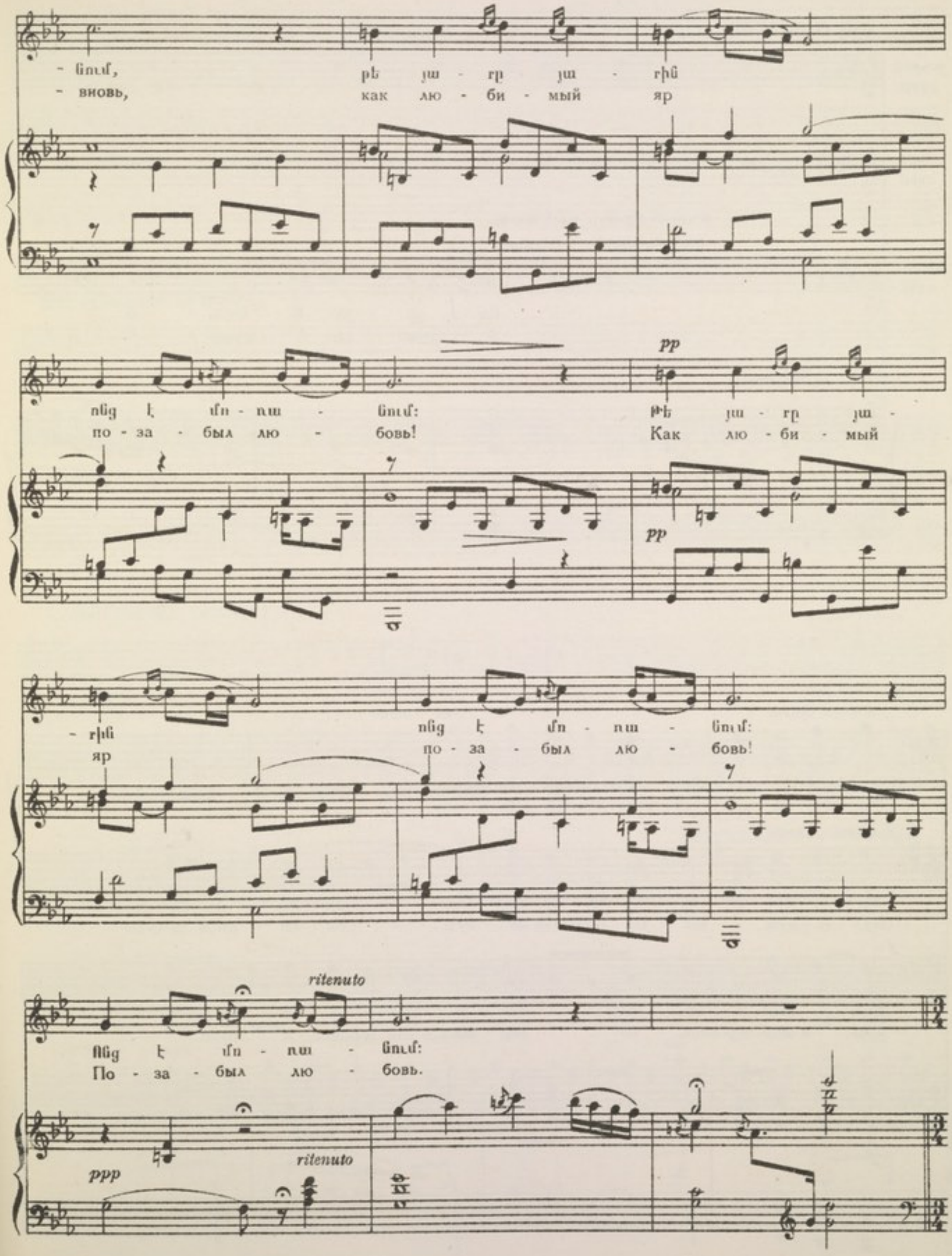
- նում, թե յա - ր յա - րին
- вновь, как лю - би - мый яр
- ոնց է մո - ռա - նում: թե յա - ր յա -
по - за - был лю - бовь! Как лю - би - мый
- րին ոնց է մո - ռա - նում:
яр по - за - был лю - бовь!
Ոնց է մո - ռա - նում:
По - за - был лю - бовь.

62 Allegretto

ԱՆՈՒՇ
АНУШ

Հայտնվում է Սարոն: Появляется Саро.

ՍԱՐՈ
САРО

ԱՆՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ АНУШ
(բեմի հետևից) (за кулисами)

ՄԱՅՐԸ
МАТЬ

Աղ - ջի հեյ Ա - նուշ, Ա -
А - нуш, гей А - нуш, А -

Allegretto

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Թող, կան-չում են ինձ, մե - րս կի - մա - նա:
Ну пус - ти ме - ня, мать уз - на - ет, ах!

ՍԱՐՈ САРО

Չէ Ա - նուշ ֆիչ էլ, մի ֆիչ էլ մը - նա, մի ֆիչ էլ մը - նա:
Нет, А - нуш, е - ще ты со - мной по - будь, ты со - мной по-будь!

- նուշ տուն ա - րի, տուն ա - րի, տուն ա - րի, Ա - նուշ:
- нуш, в дом вер-нись, ты вер - нись, в дом вернись, А - нуш!

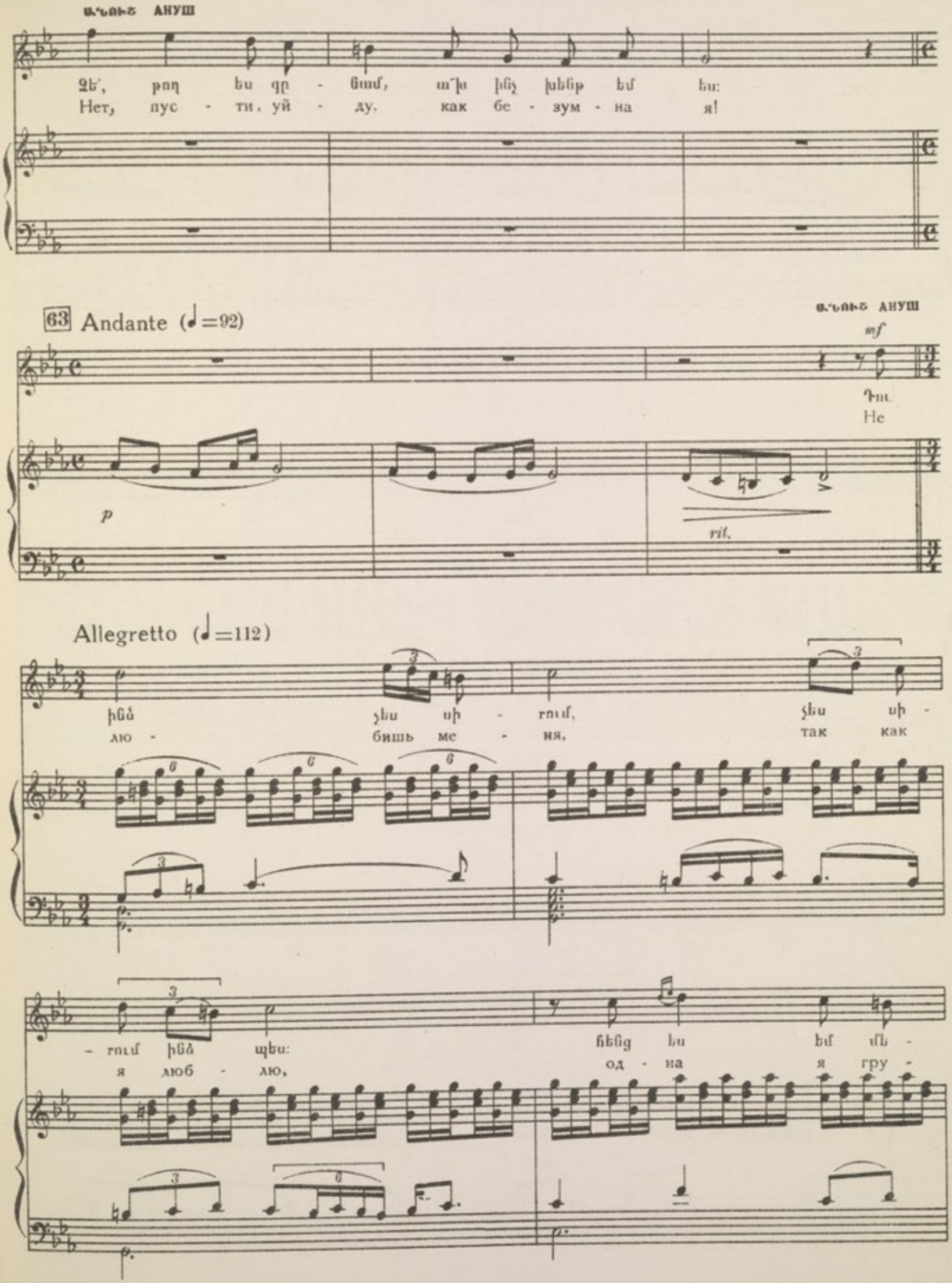
ԱՆՈՒՇ АНУШ
Չե՛, թող ես գը - նամ, ա՞խ ինչ խենթ եմ ես:
Нет, пус - ти, уй - ду, как бе - зум - на я!
63 Andante (♩=92)
ԱՆՈՒՇ АНУШ
mf
Դու
Не
p
rit.
Allegretto (♩=112)
ինձ չես սի - րում, չես սի -
лю - бишь ме - ня, так как
- րում ինձ պես:
я люб - лю,
հենց ես եմ մե -
од - на я гру -

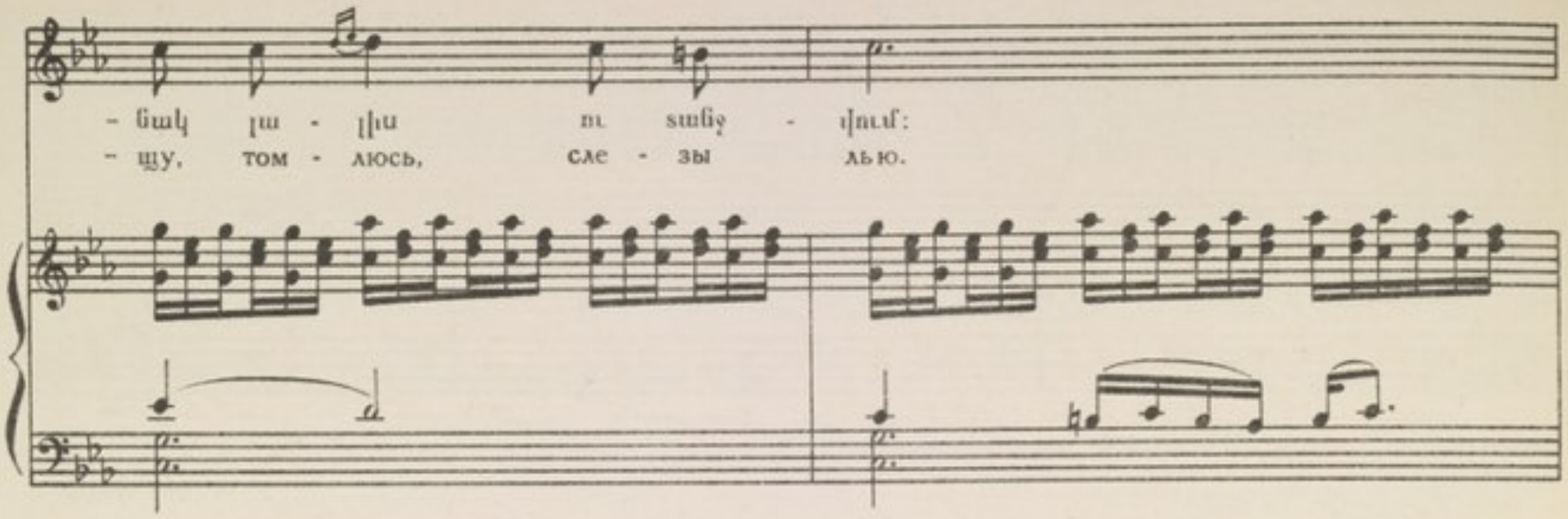
- նակ լա - լիս ու տանջ - վում:
- щу, том - люсь, сле - зы лью.

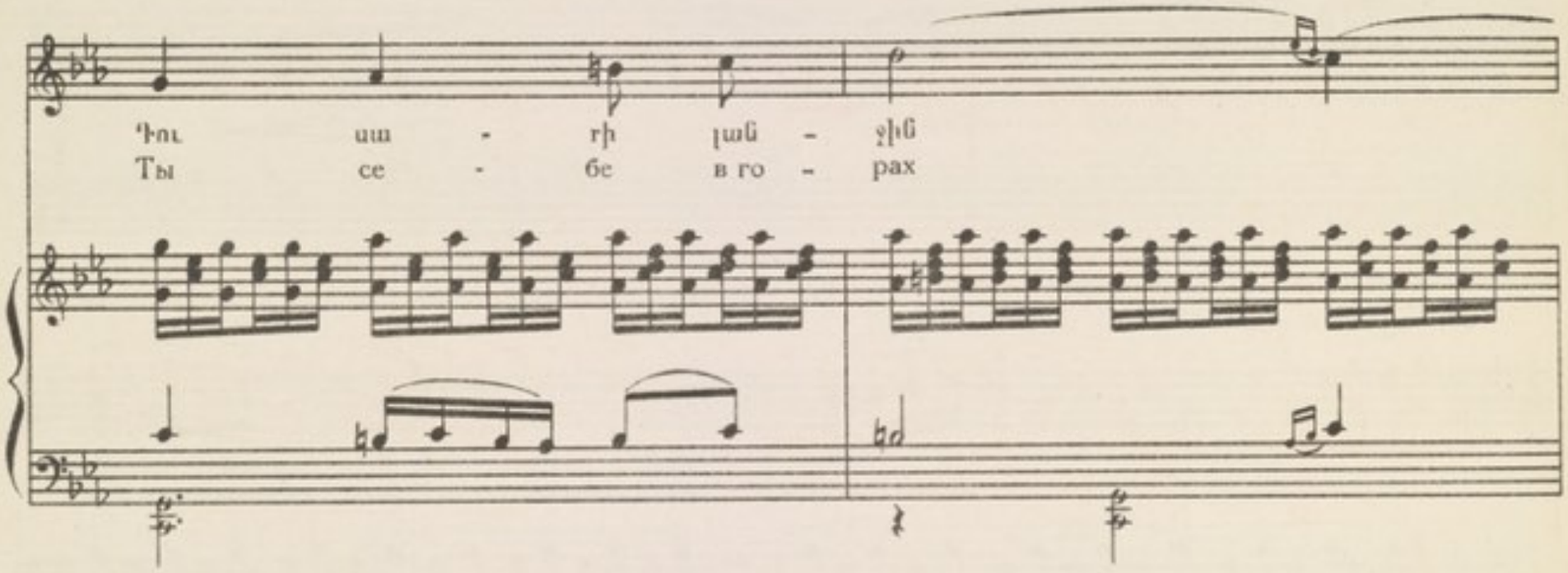
Դու սա - րի լան - ջին
Ты се - бе в го - рах

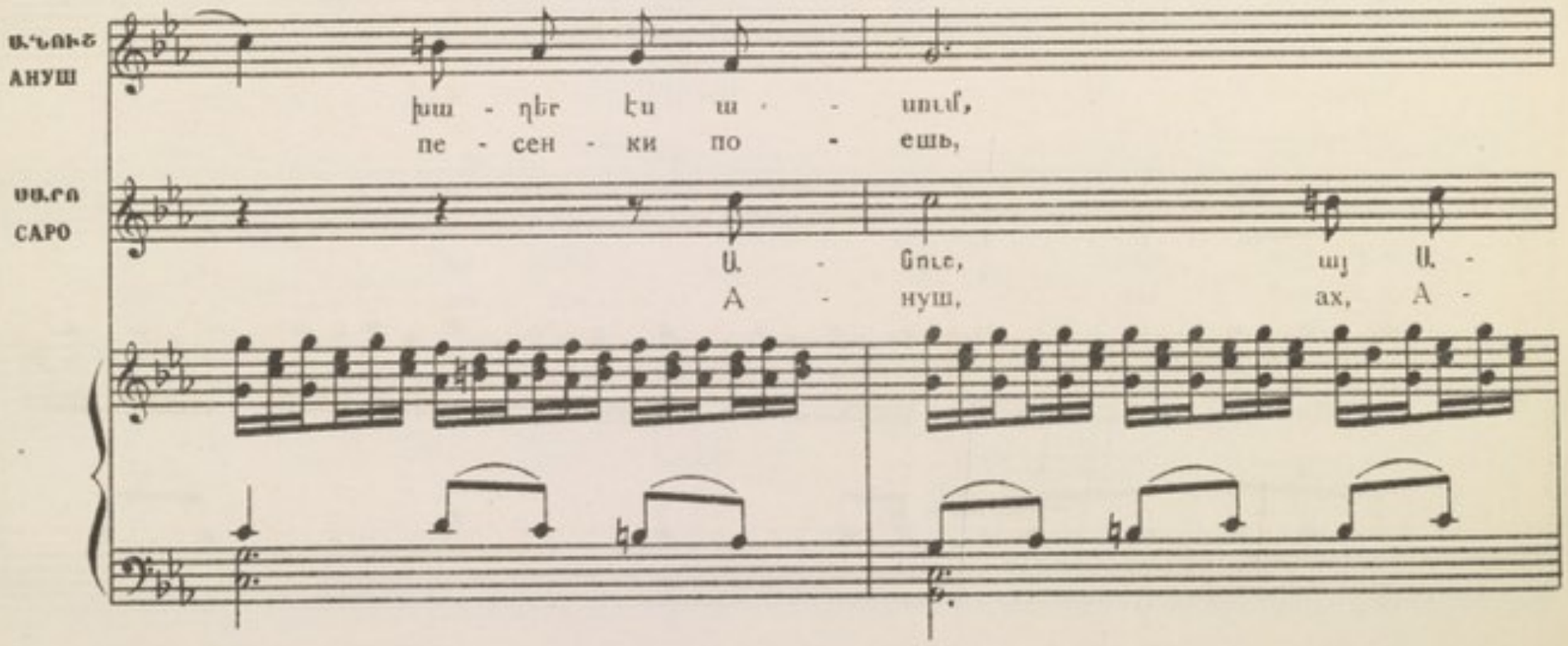
ԱՆՈՒՇ
АНУШ
խա - ղեր էս ա - - սում,
пе - сен - ки по - ешь,
ՍԱՐՈ
САРО
Ա - նուշ, այ Ա -
А - нуш, ах, А -

64

վա - ղուց, վա - ղուց ես
ме - ня ты дав - но

- նուշ,
- нуш,

դու ինձ մո - ռա - ցել, ես
у - же по - за - был, ме -

չէ Ա - նուշ, Ա - նուշ,
нет, А - нуш, А - нуш,

երբ եմ ե - կել էս - տեղ մա - ռա -
ня ты за - был, ме - ня раз - лю -

Ա -
А -

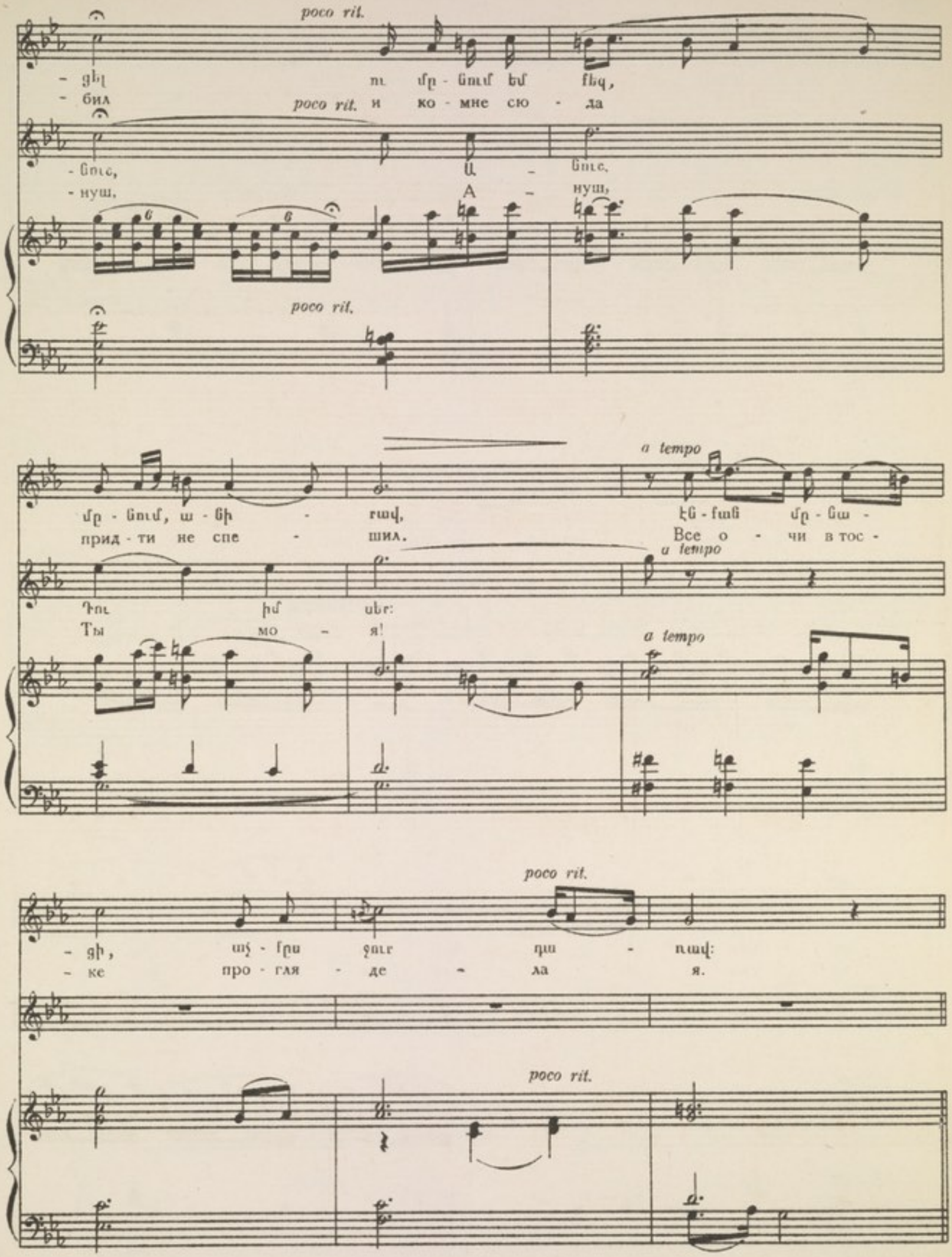
poco rit.
- ցել ու մր - նում եմ քեզ,
- бил и ко - мне сю - да
poco rit.
- նուշ, Ա - նուշ,
- нуш, А - нуш,
poco rit.
մր - նում, ա - նի - րավ,
прид - ти не спе - шил.
a tempo
էն - քան մր - նա -
Все о - чи в тос -
a tempo
Դու իմ սեր:
Ты мо - я!
a tempo
poco rit.
- ցի, աչ - քս ջուր դա - ռավ:
- ке про - гля - де - ла я.
poco rit.

65 ՄԱՅՐԸ МАТЬ

Andante

Հայտնվում է մայրը: Սարոն ու Անուշը թաքնվում են: Появляется мать. Саро и Ануш скрываются.

Աղ - ջի սե - վա - սիրs, fn
А - нуш, где ты, где? Где

ա - հը կրs - ի, աղ - ջիկն էլ մե -
стыд твой и страх? Нель - зя ведь од -

ppp

- նակ ձո - ր կը մրs - նի: Ամ -
- ной бро - дить здесь в го - рах. Вот

- պերն ե - կել են, աշ - խար - նը մրթ -
ту - чи во - круг, весь мир по - тем -

66

- նել: Ան - ջի հեյ Ա - նուշ,
- нел. А - нуш, гей, А - нуш,

Մայրը, չգտնելով Անուշին, հեռանում է: Мать, не находя Ануш, удаляется.

այ աղ - ջի Ա - նուշ:
гей, А - нуш, А - нуш!

Moderato (♩=92) Սարոն և Անուշը նորից հայտնվում են բեմի վրա: Саро и Ануш вновь появляются на сцене.

67

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Ինձ չես սի - րում, չես ափ-սո - սում, էլ չես ա - սում
О нет, пу - сти, не лю-бишь ты, ты не зна - ешь,

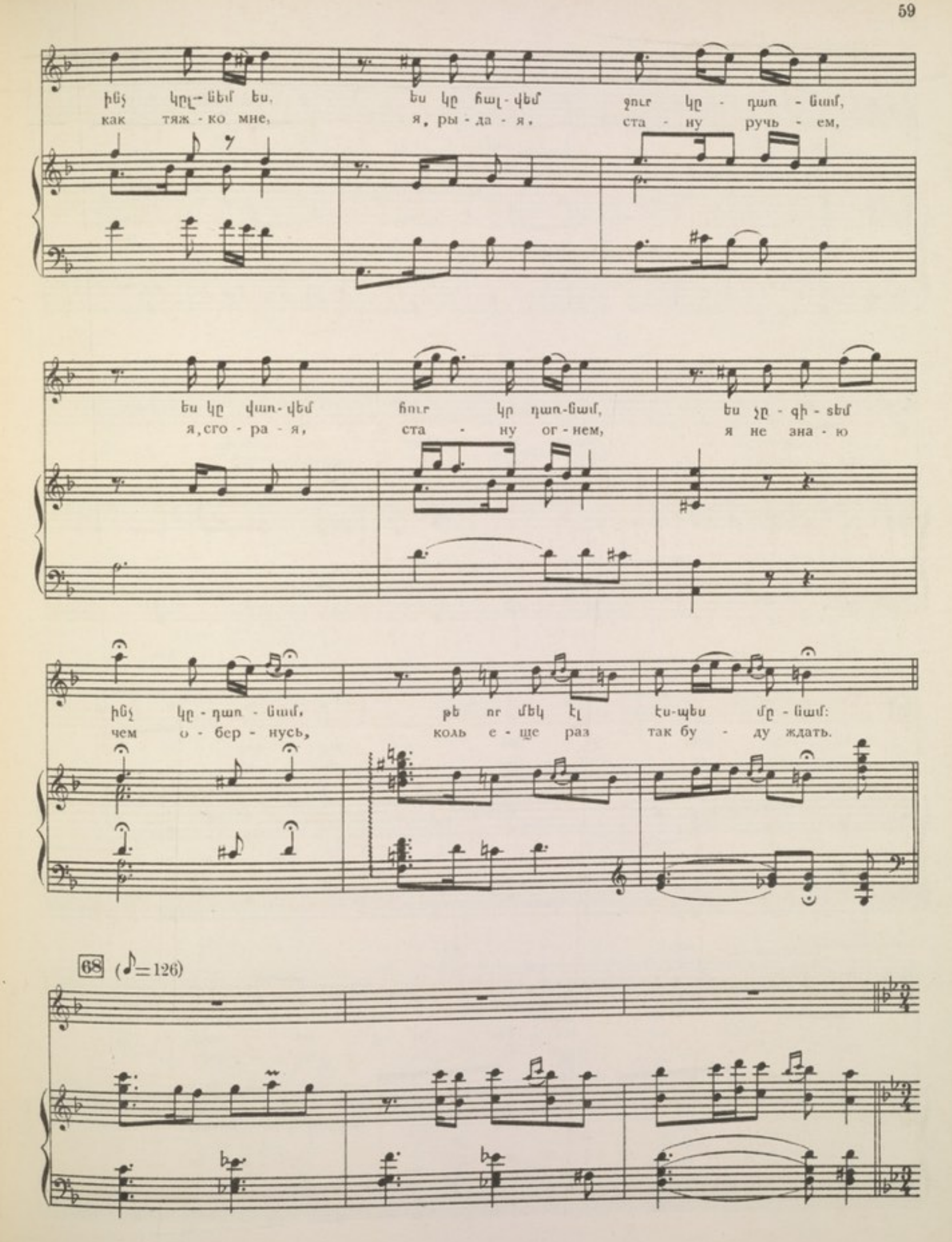
ինչ կըլ-նեմ ես, ես կը հալ-վեմ ջուր կը-դառ-նամ,
как тяж-ко мне, я, ры-да-я, ста-ну ручь-ем,
ես կը վառ-վեմ հուր կը դառ-նամ, ես չը-գի-տեմ
я, сго-ра-я, ста-ну ог-нем, я не зна-ю
ինչ կը-դառ-նամ, թե որ մեկ էլ էս-պես մը-նամ:
чем о-бер-нусь, коль е-ще раз так бу-ду ждать.
68 (♪=126)

ՍԱՐՈ САРО

(♩=104)

Ախ Ա - նուշ, Ա - նուշ, էդ ինչ ես
Ах, А - нуш, А - нуш, что ты го -

ա - սում, քա դու չես լը սում, -
во - ришь, иль не слы - шешь ты,

էն որ լաճ - չե - րին խա - ղեր եմ
что, ког - да в го - рах пес - ни я

ա - նում, ում ես եմ խա - նում:
по - ю, с кем я го - во - рю.

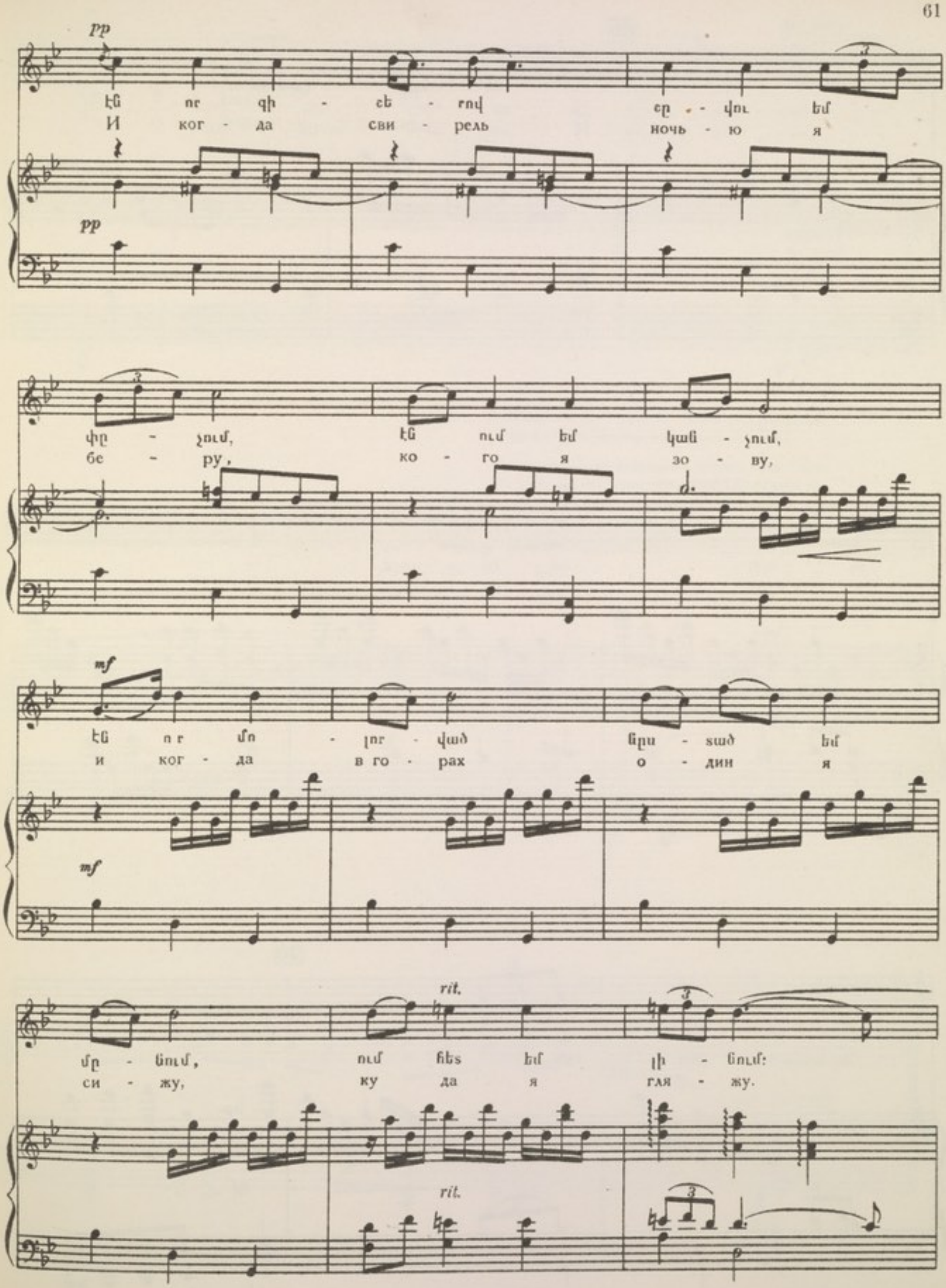
pp
էն որ գի - ւե - ռով ը - վու եմ
И ког - да сви - рель ночь - ю я
pp
փը - չում, էն ում եմ կան - չում,
бе - ру, ко - го я зо - ву,
mf
էն որ մո - լոր - ված նրս - տած եմ
и ког - да в го - рах о - дин я
mf
rit.
մը - նում, ում հեs եմ լի - նում:
си - жу, ку да я гля - жу.
rit.

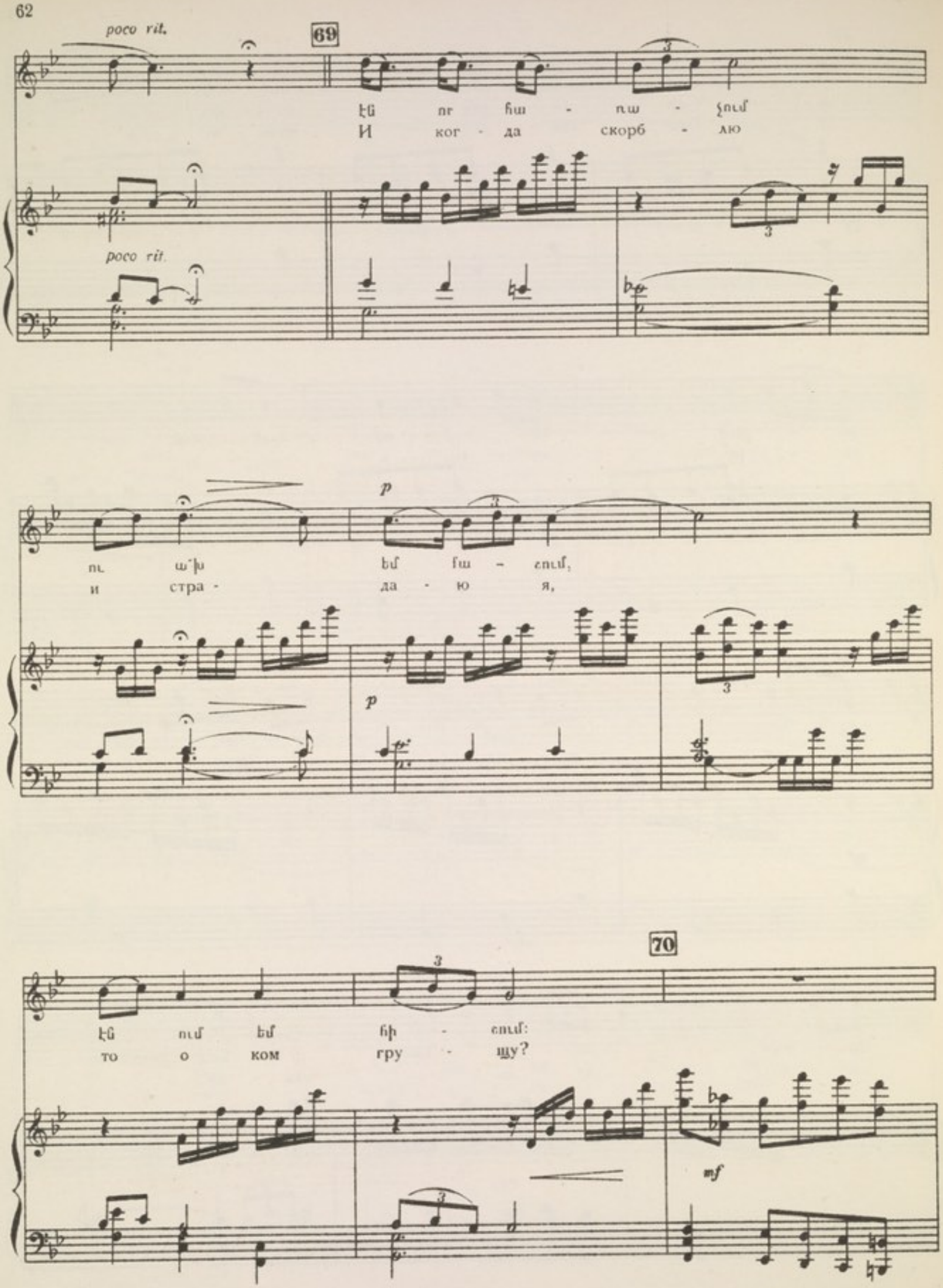
poco rit.
69
էն որ հա - ռա - չում
И ког - да скорб - лю
poco rit.
p
ու ա՛խ եմ մա - ւում,
и стра - да - ю я,
p
70
էն ում եմ հի - ւում:
то о ком гру - щу?
mf

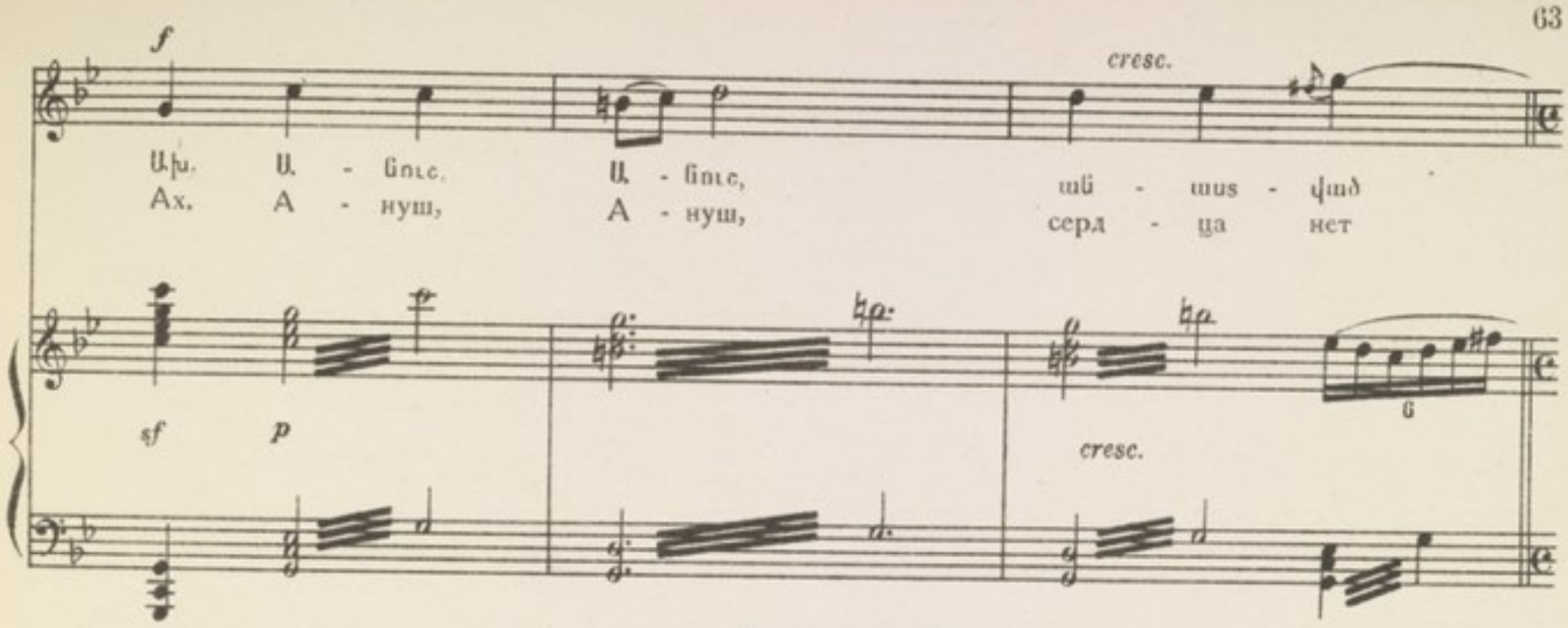

Անուշը ամոթխածությամբ մոտենում է Սարոյին,
որը սիրալիր քնքշությամբ գրկում է նրան:

Ануш смущенно подходит к огорчённому Саро,
который с нежностью и любовью обнимает её.

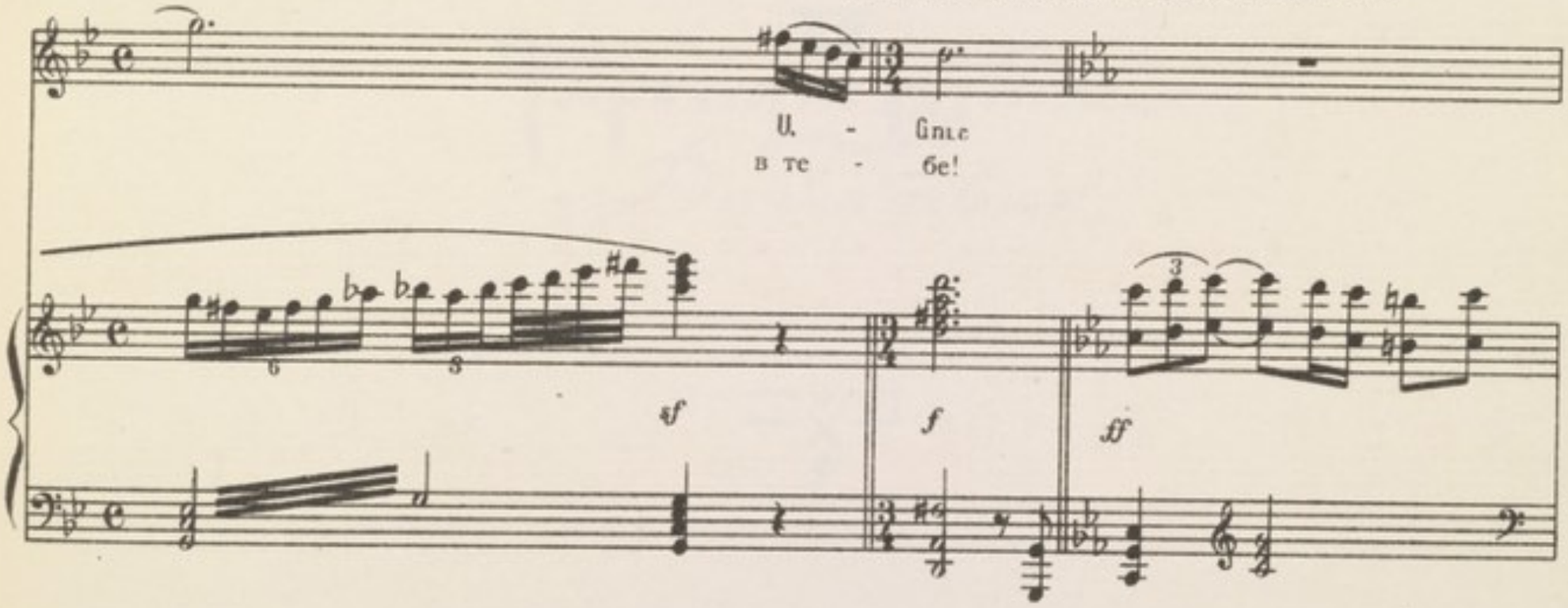

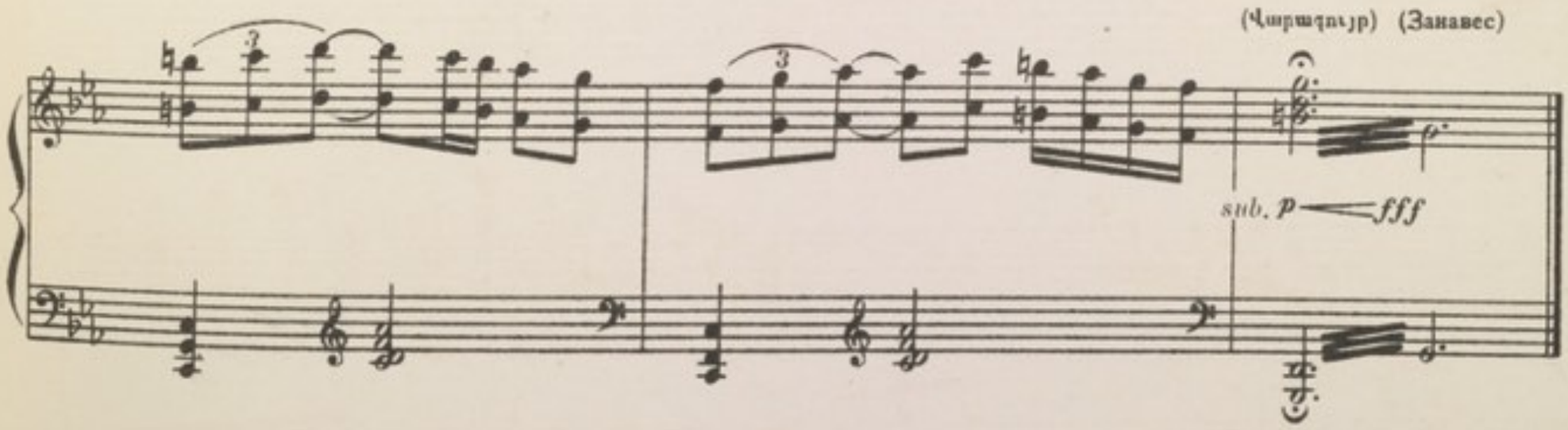

II

Դործողություն

Действие

II
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

II
ДЕЙСТВИЕ

Գարուն է. ճամբարձման տոն: Ընդարձակ հրապարակում զվարճանում է գյուղական երիտասարդությունը:

Весна. Праздник вознесения („амбарцум"). На просторной поляне веселится деревенская молодежь.

Allegretto (♩.=100)

(Վարագույր) (Занавес)

Piano

ff

1

p

marc.

2

f

3

p

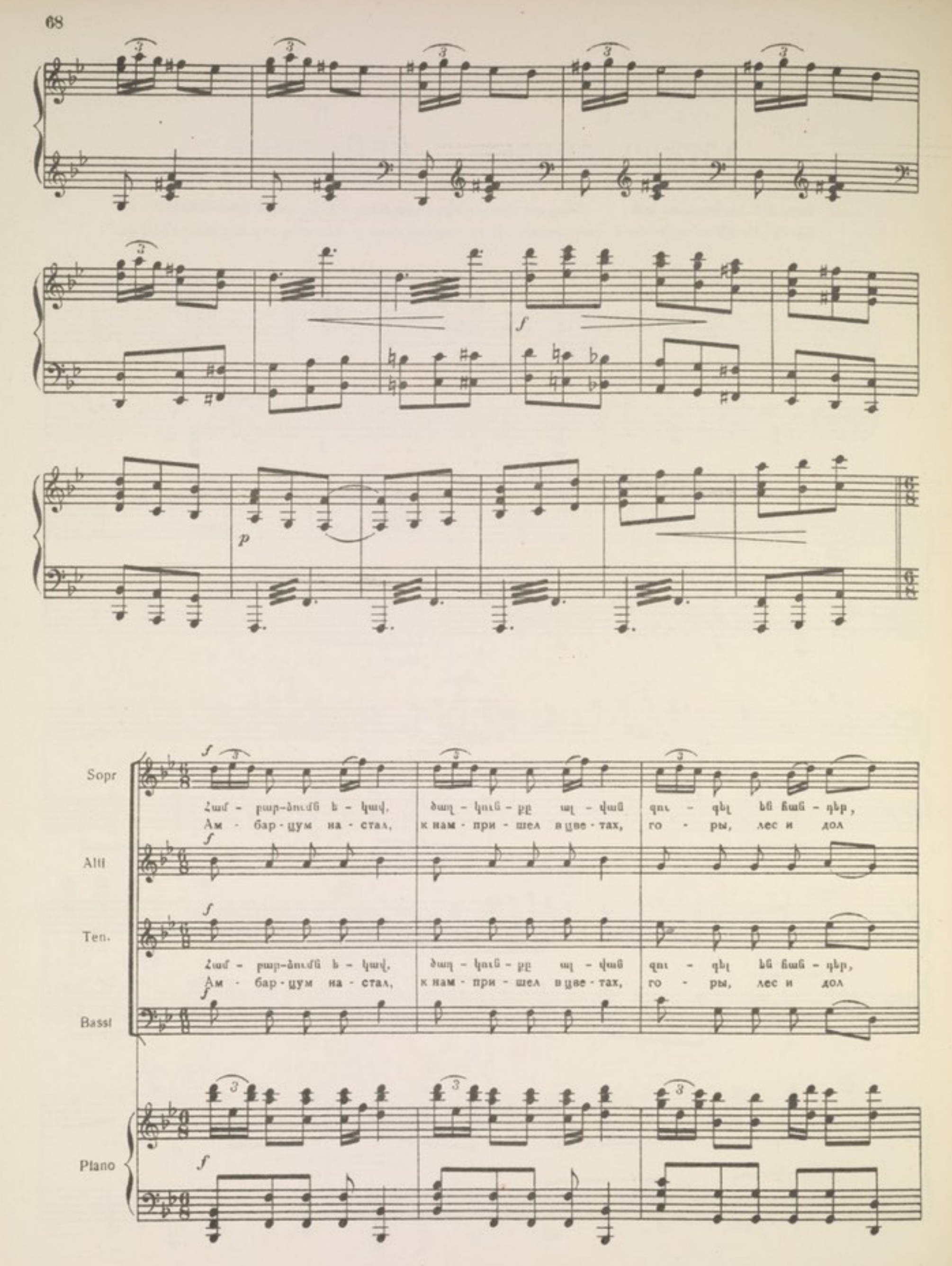
Sopr
Համ - բար-ձումն ե - կավ, ծաղ - կուն - քը ալ - վան զու - գել են հան - դեր,
Ам - бар - цум на - стал, к нам - при - шел в цве - тах, го - ры, лес и дол
Alti
Ten.
Համ - բար-ձումն ե - կավ, ծաղ - կուն - քը ալ - վան զու - գել են հան - դեր,
Ам - бар - цум на - стал, к нам - при - шел в цве - тах, го - ры, лес и дол
Bassi
Piano

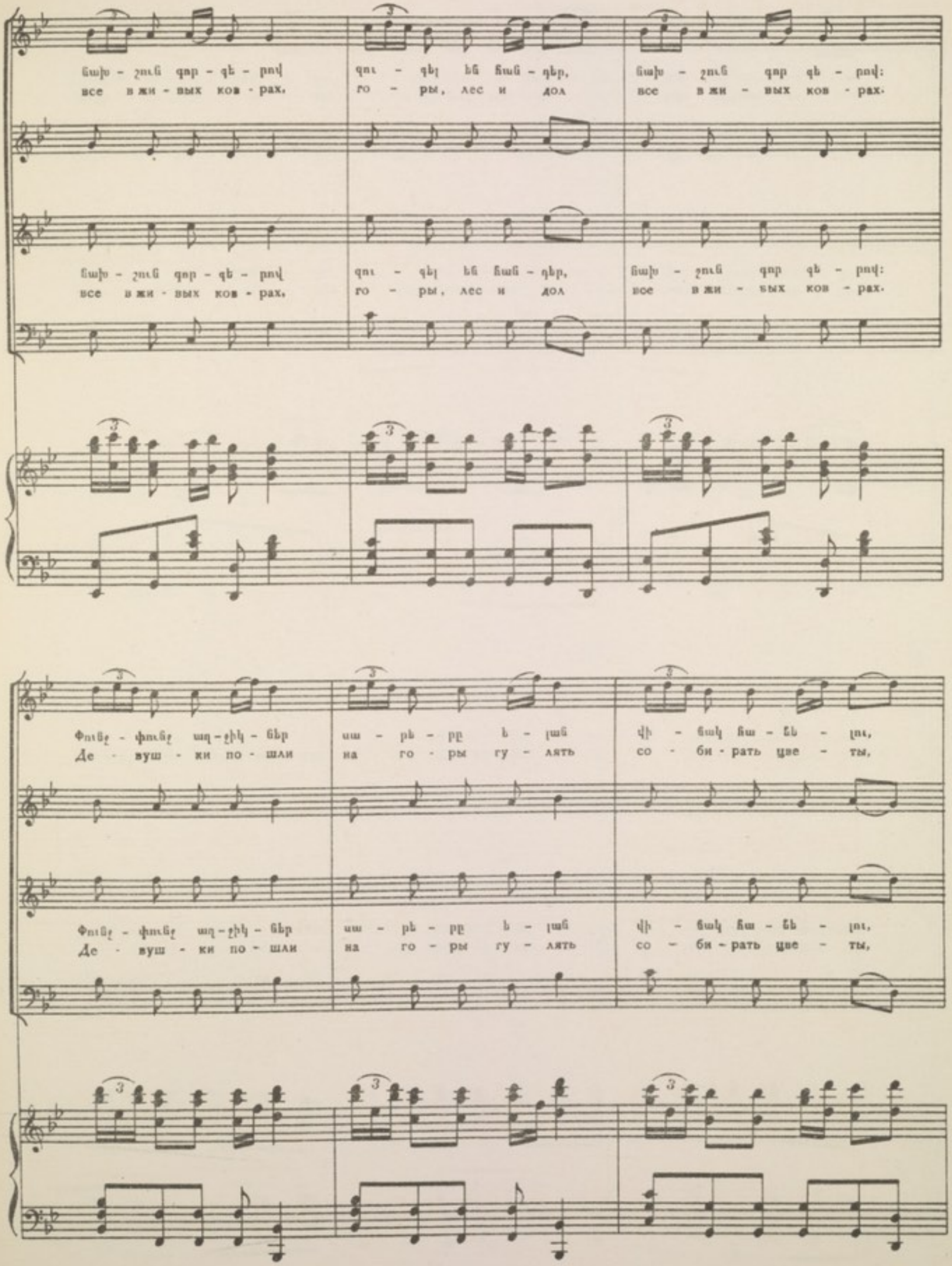
ճախ - շուն գոր - գե - րով
все в жи - вых ков - рах.
զու - գել են հան - դեր,
го - ры, лес и дол
ճախ - շուն գոր գե - րով:
все в жи - вых ков - рах.
ճախ - շուն գոր - գե - րով
все в жи - вых ков - рах.
զու - գել են հան - դեր,
го - ры, лес и дол
ճախ - շուն գոր գե - րով:
все в жи - вых ков - рах.
Փունջ - փունջ աղ - ջիկ - ներ
Де - вуш - ки по - шли
սա - րե - րը ե - լան
на го - ры гу - лять
վի - ճակ հա - ճե - լու,
со - би - рать цве - ты,
Փունջ - փունջ աղ - ջիկ - ներ
Де - вуш - ки по - шли
սա - րե - րը ե - լան
на го - ры гу - лять
վի - ճակ հա - ճե - լու,
со - би - рать цве - ты,

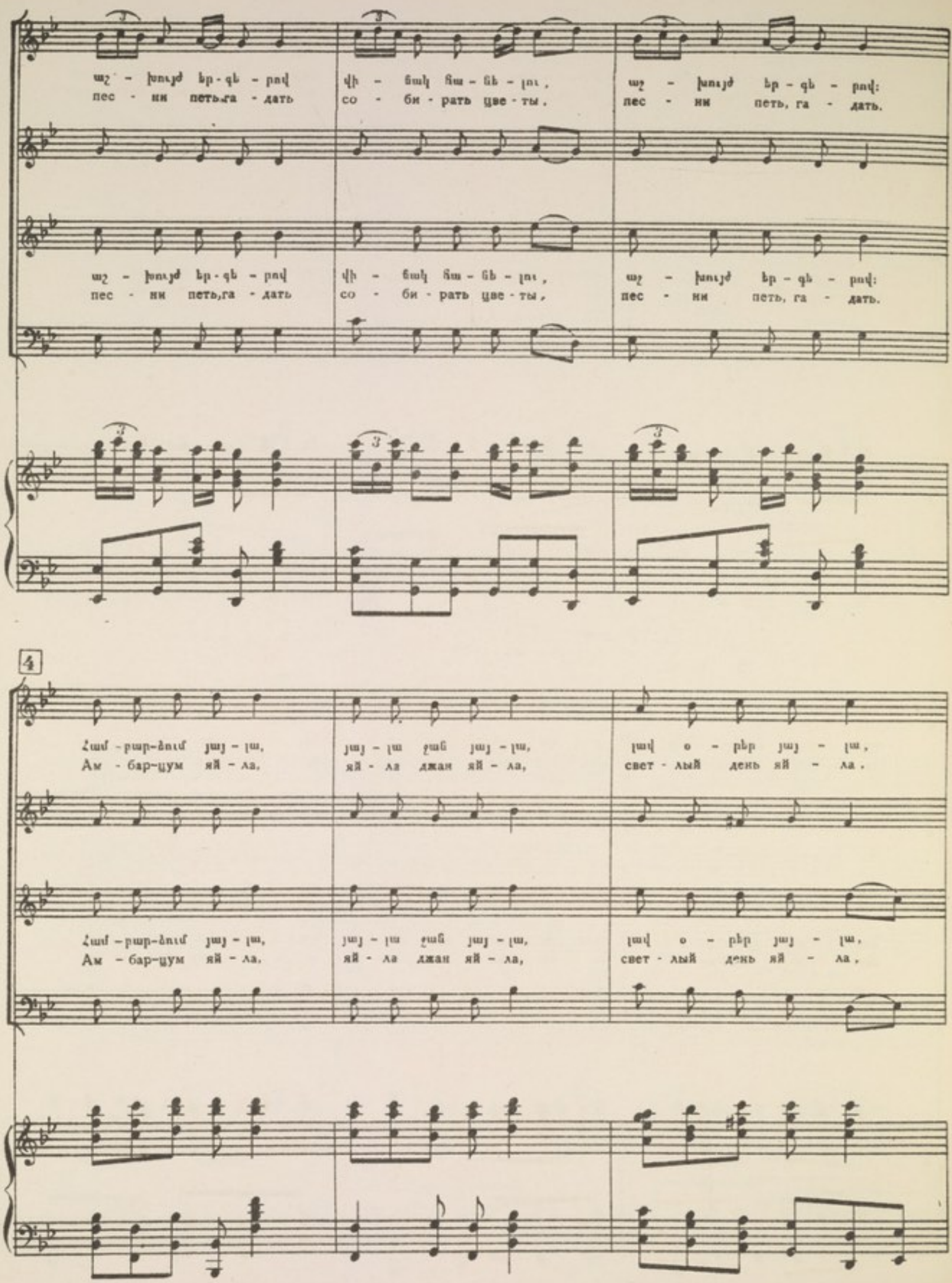
աշ - խույժ եր - գե - րով վի - ճակ ցա - ցե - լու, աշ - խույժ եր - գե - րով:
пес - ни петь,га - дать со - би - рать цве - ты, пес - ни петь, га - дать.
աշ - խույժ եր - գե - րով վի - ճակ ցա - ցե - լու, աշ - խույժ եր - գե - րով:
пес - ни петь,га - дать со - би - рать цве - ты, пес - ни петь, га - дать.
4
Համ - բար-ցում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա, լույ ս - բեր յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла, свет - лый день яй - ла.
Համ - բար-ցում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա, լույ ս - բեր յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла, свет - лый день яй - ла.

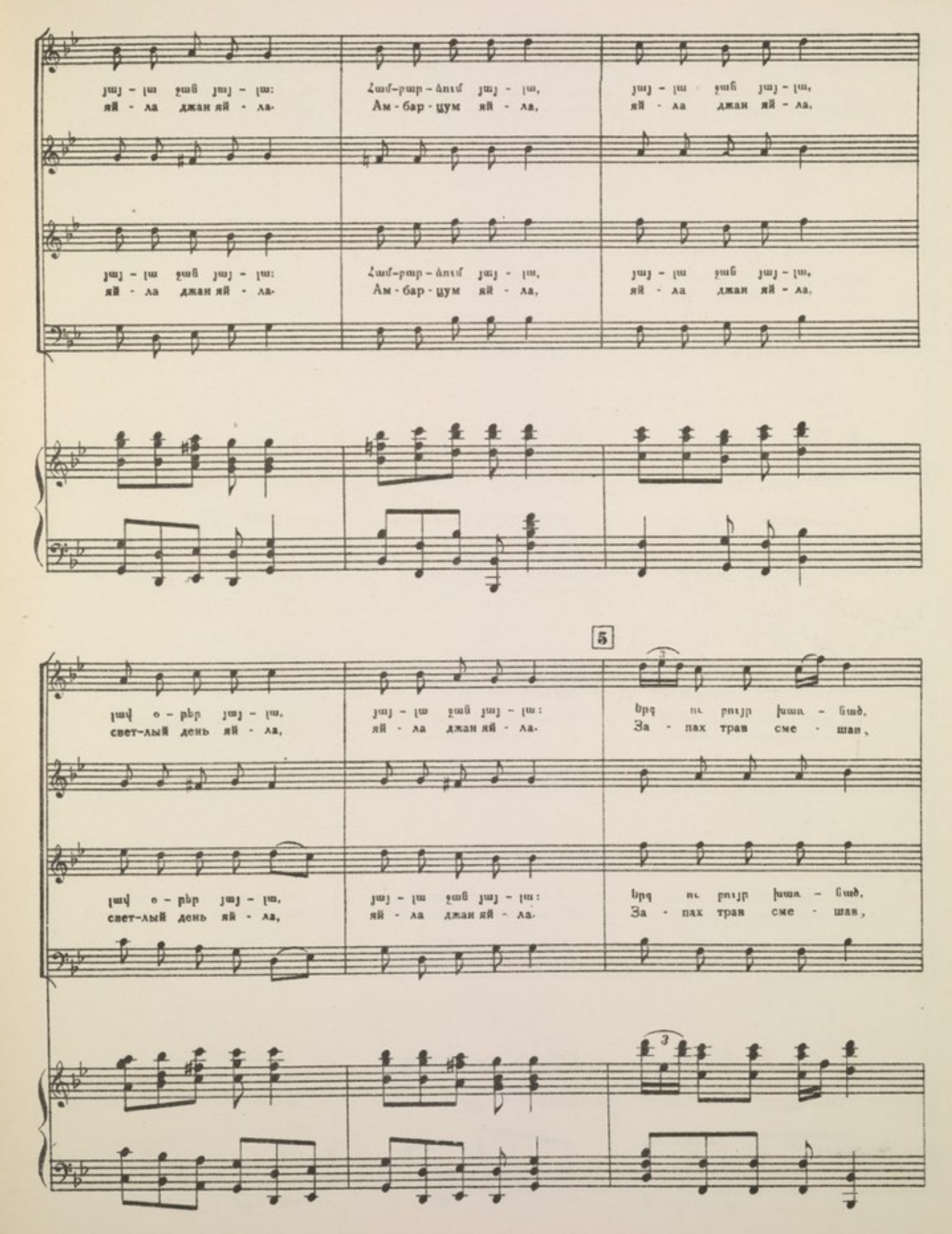
յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
Համ-բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла.
5
լայ օ - բեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
երգ ու բույր խառ - նած,
За - пах трав сме - шав,

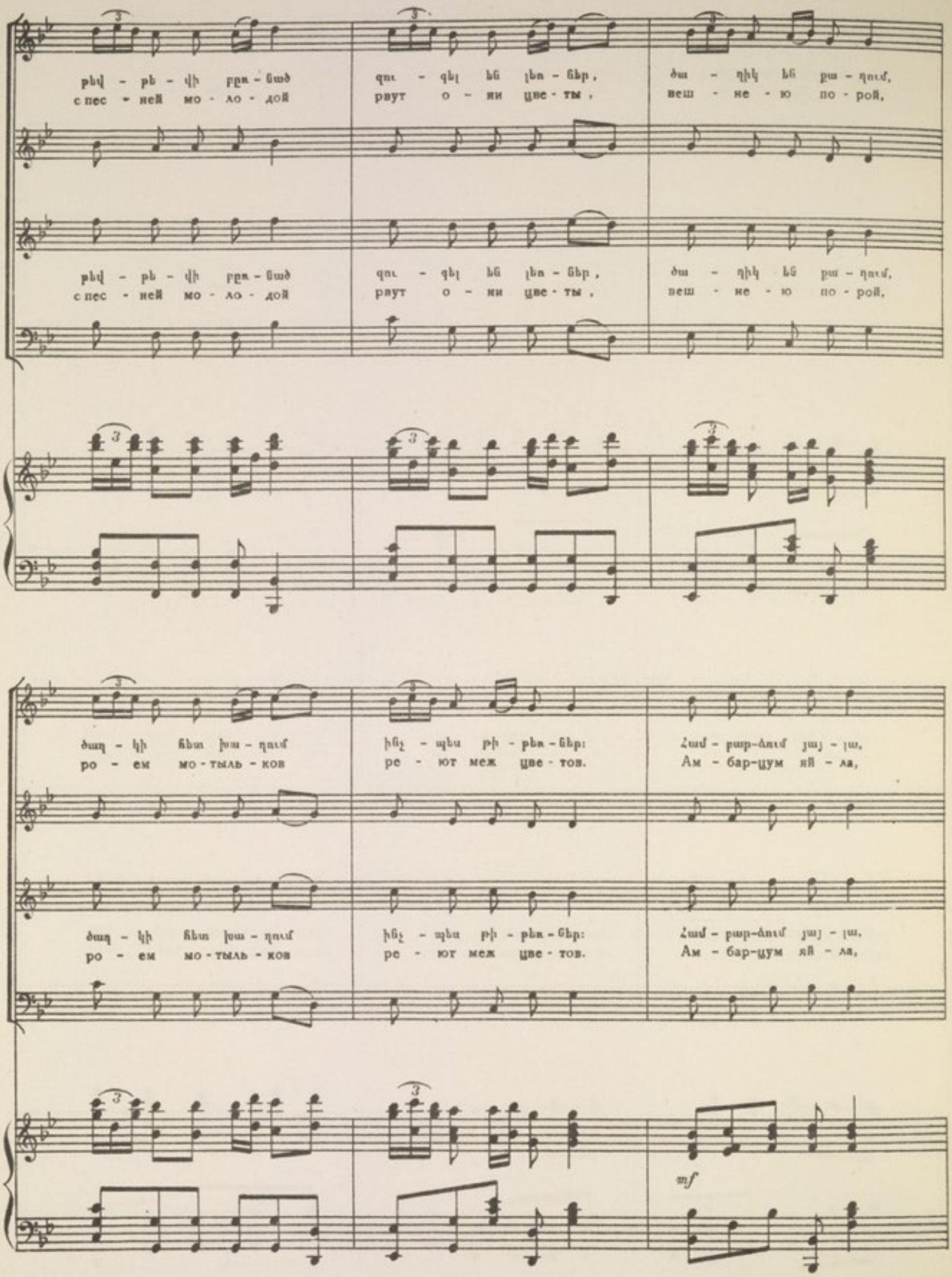
թեվ - թե - վի բըռ - նած
с пес - ней мо - ло - дой
զու - գել են լեռ - ներ,
рвут о - ни цве - ты,
ծա - դիկ են քա - դում,
веш - не - ю по - рой,
թեվ - թե - վի բըռ - նած
с пес - ней мо - ло - дой
զու - գել են լեռ - ներ,
рвут о - ни цве - ты,
ծա - դիկ են քա - դում,
веш - не - ю по - рой,
ծաղ - կի հետ խա - դում
ро - ем мо - тыль - ков
ինչ - պես թի - թեռ - ներ:
ре - ют меж цве - тов.
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
ծաղ - կի հետ խա - դում
ро - ем мо - тыль - ков
ինչ - պես թի - թեռ - ներ:
ре - ют меж цве - тов.
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
mf

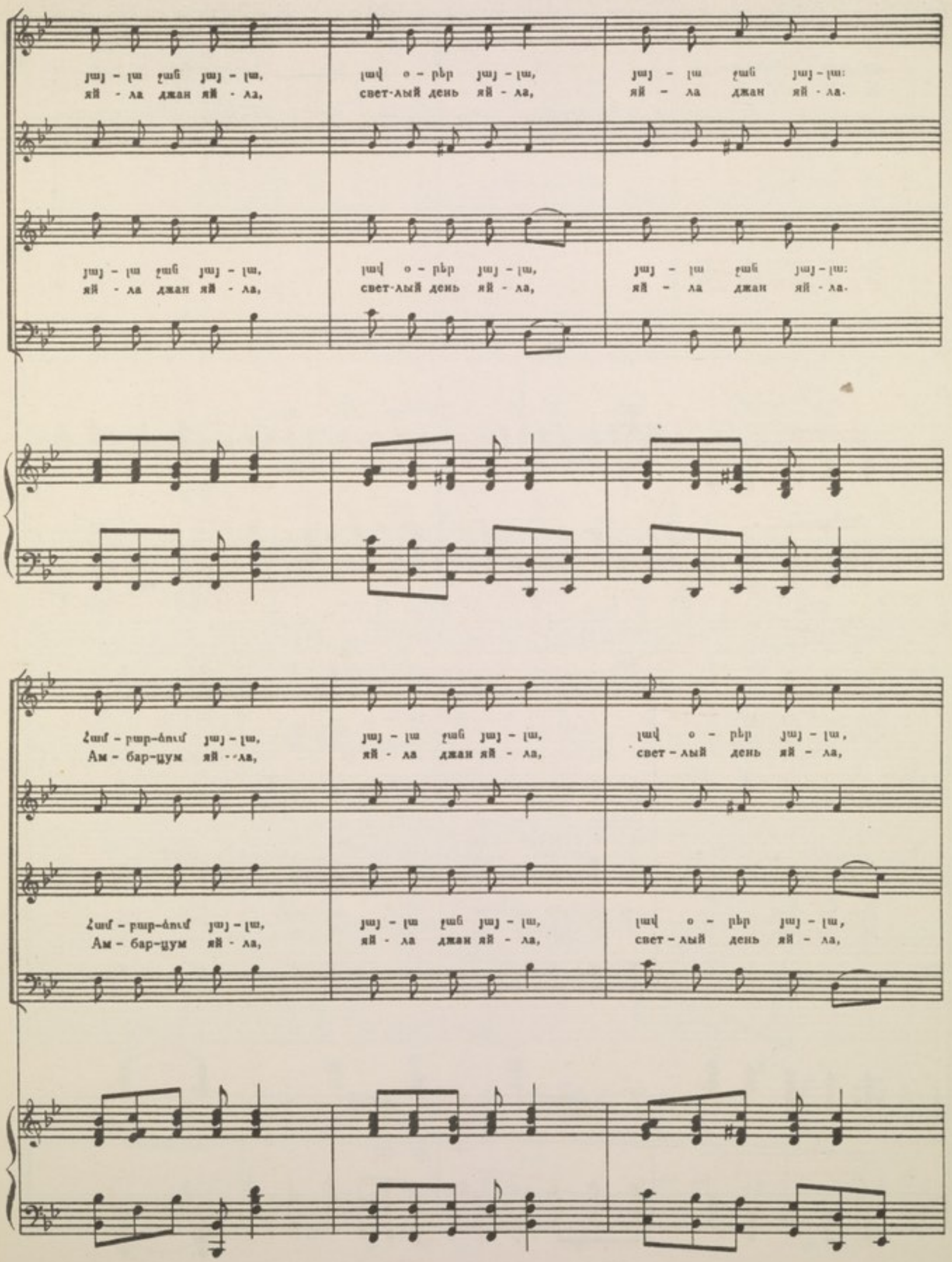
յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
Համ - բար-ձում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла, свет - лый день яй - ла,
Համ - բար-ձում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла, свет - лый день яй - ла,

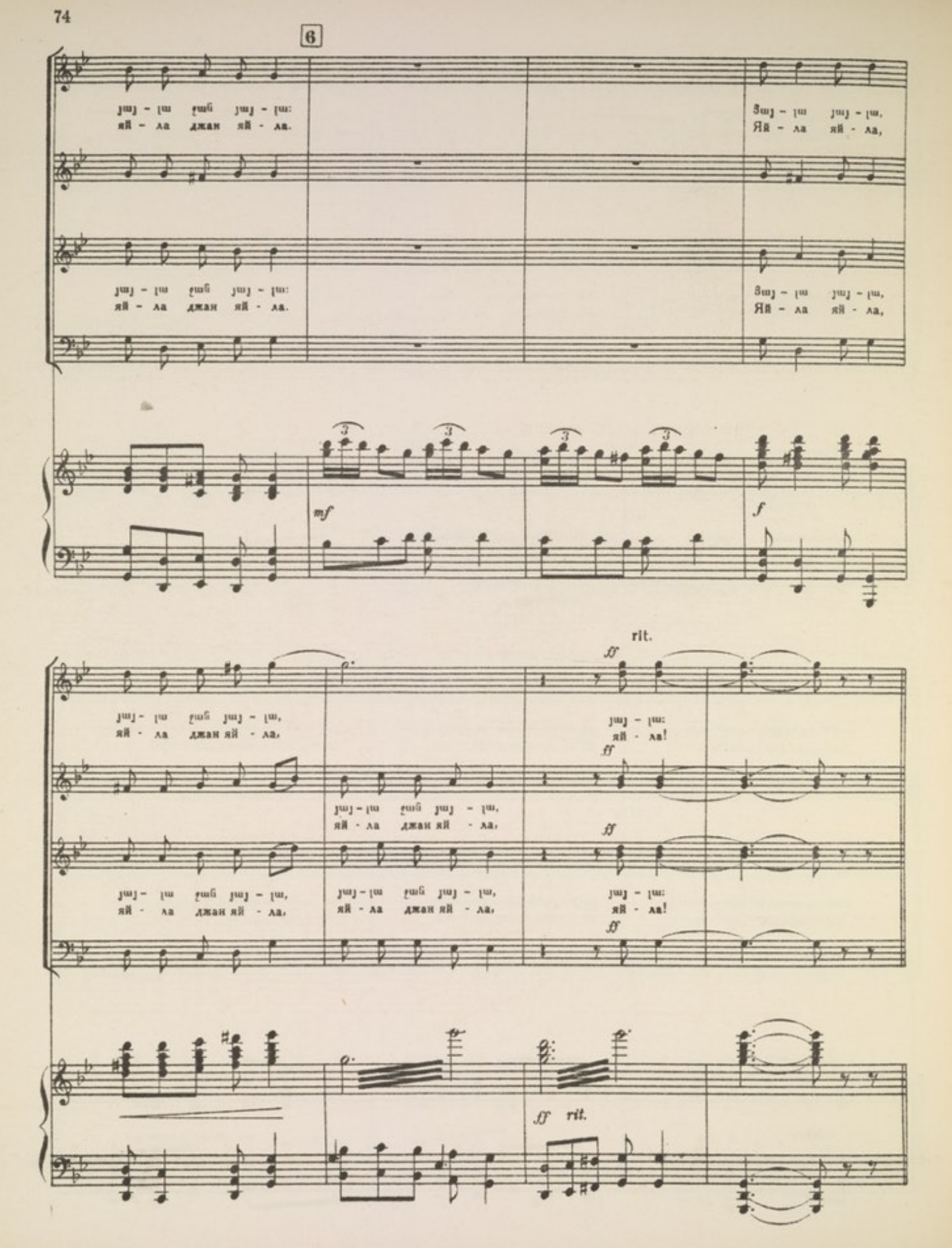
6
mf
f
rit.
ff
ff rit.

ՄԵՆԱՊԱՐ СОЛЬНЫЙ ТАНЕЦ

Moderato (♩.=138)

7

p

(Տղան աղջկան պարի է հրավիրում) (Парень приглашает девушку на танец.)

8

ff

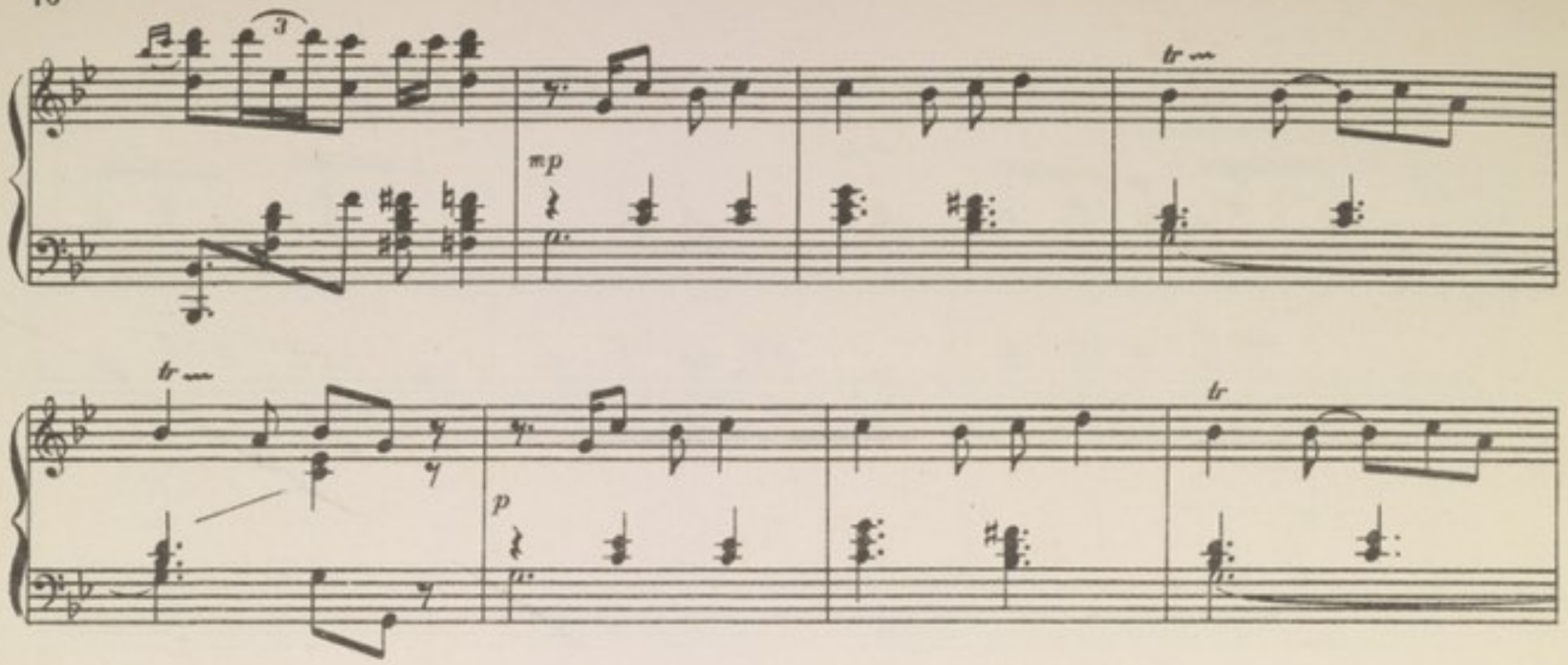

Allegro moderato

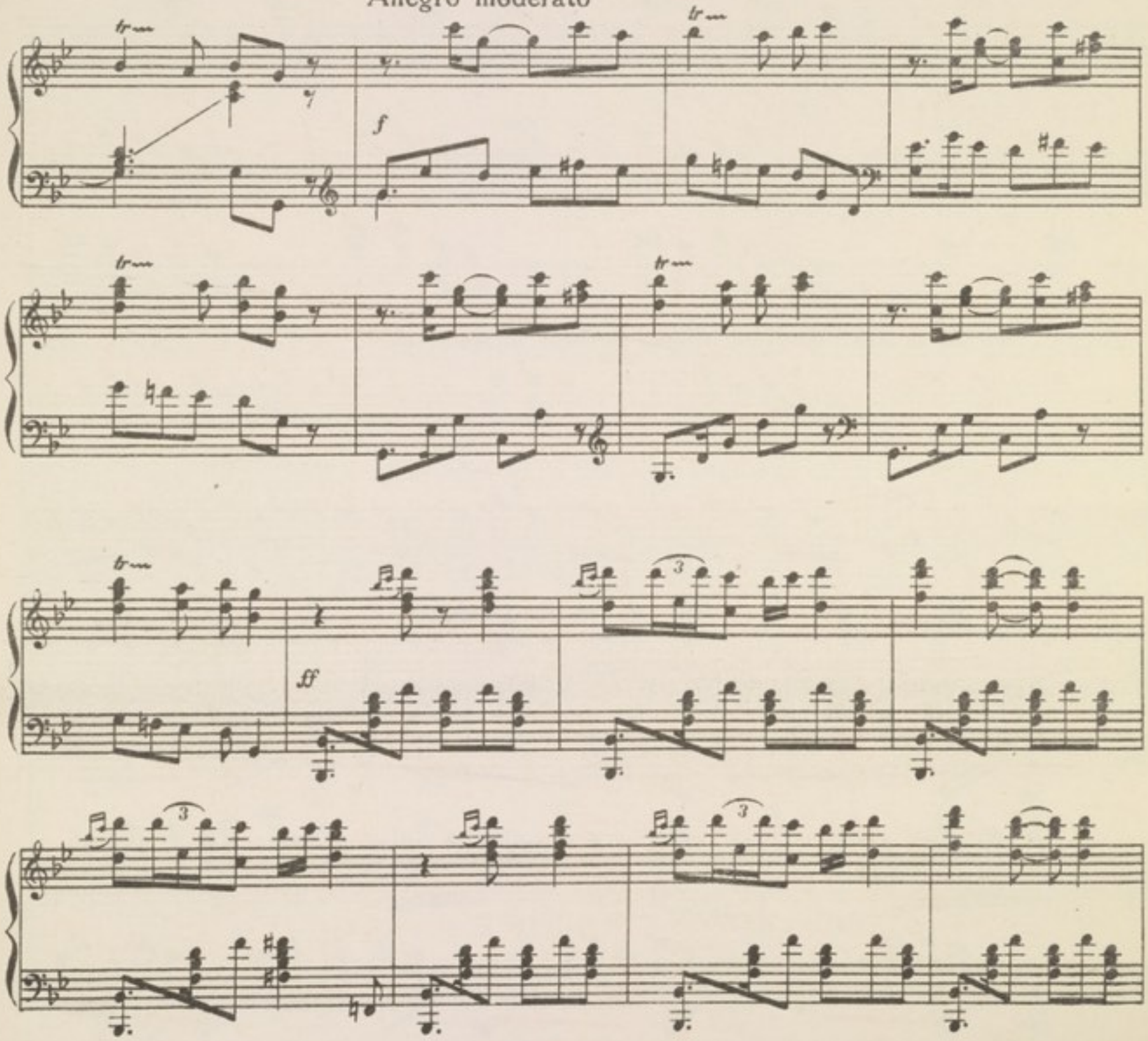

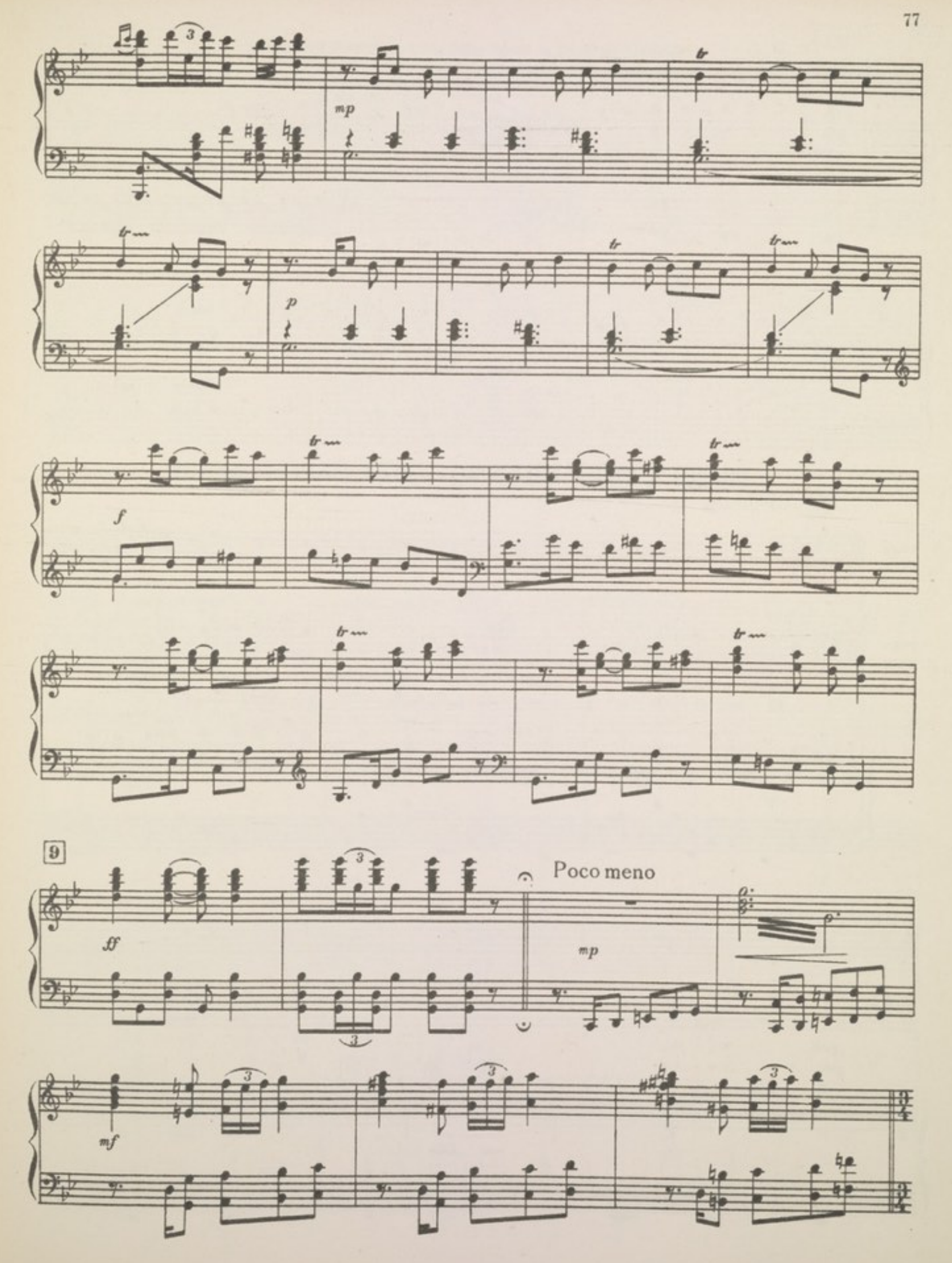
mp
tr
p
f
9
ff
Poco meno
mp
mf

Հայտնվում են Սարոն ու Մոսին գրկախառնված: Երկուսն էլ ուրախ են:
Показываются, обнявшиеся, Саро и Моси. Оба веселы.

Moderato (♩= 80)

10

f

dim.

ՍԱՐՈՅԻ և ՄՈՍԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ САРО И МОСИ

11 Allegretto

ՍԱՐՈ
САРО

Հեյ ջան աղ - ջիկ.
Гей джан лю - бовь,

mf

ՄՈՍԻ
МОСИ

Գառն ու ոչ - խար սարն եմ ա - րել, կա - ռns աղ - ջիկ
О - вец, яг - нят в го - ры по - гнал лю - бовь мо - я

mf

ջան աղ - ջիկ.
джан при - ди!

սե - րը դ կոր - ծող
Я по те - бе

Հեյ ջան սի - ջիկ.
Гей джан лю - бовь

ցավ է դա - ռել, Ա - նուշ սի - ջիկ, ջան սի - ջիկ,
дол - го стра - дал лю - бовь мо - я джан при - ди!

12

սու - սան սրմ - բուլ, ծաղ - կունք էն - ֆան
лишь для те - бя цве - ты по - лей

13

բույր խրն-կե - ցին ֆեզ նա - մար
все рас-цве - ли льют а - ро - мат

Սու - սան սրմ - բուլ, ծաղ - կունք էն - ֆան բույր խրն-կե - ցին ֆեզ նա - մար
Лишь для те - бя цве - ты по - лей, все рас-цве - ли льют а - ро-мат

S
A
P
T
B

Ջան, ջան, յար,
Джан, джан, яр,

pp

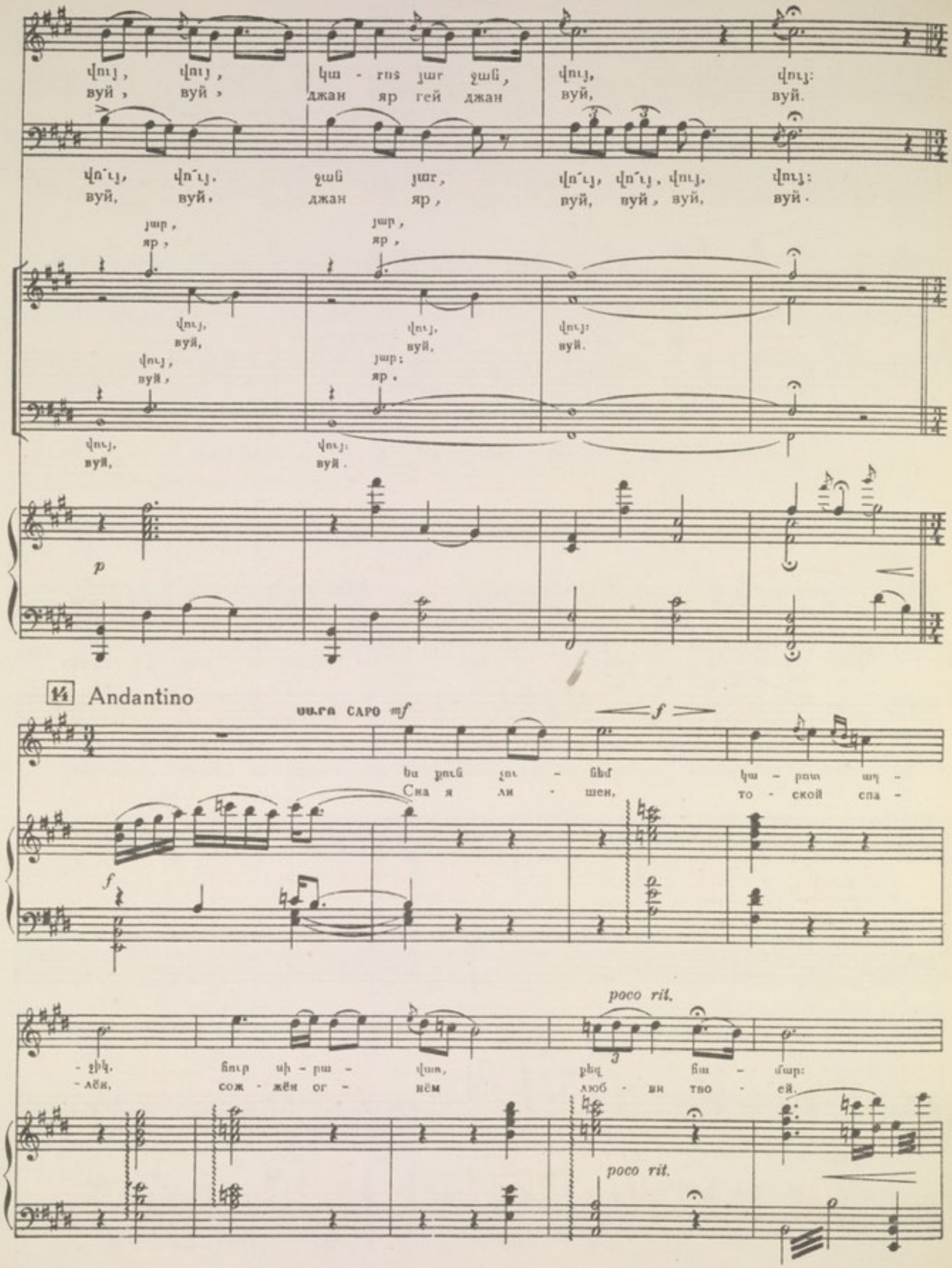
վույ, վույ, կա - rns յար ջան, վույ, վույ:
вуй, вуй, джан яр гей джан вуй, вуй.
վո՛ւյ, վո՛ւյ. ջան յար, վո՛ւյ, վո՛ւյ, վույ, վույ:
вуй, вуй, джан яр, вуй, вуй, вуй, вуй.
յար, яр, յար, яр,
վույ, вуй, վույ, вуй, վույ: вуй.
վույ, вуй, յար: яр.
վույ, вуй, վույ: вуй.
p
14 Andantino
ՍՍ.ՐՈ CAPO mf
f
ես քուն չու - նեմ կա - բոտ աղ -
Сна я ли - шен, то - ской спа -
f
poco rit.
- ջիկ, հուր սի - րա - վառ, քեզ հա - մար:
- лён, сож - жён ог - нём люб - ви тво - ей.
poco rit.

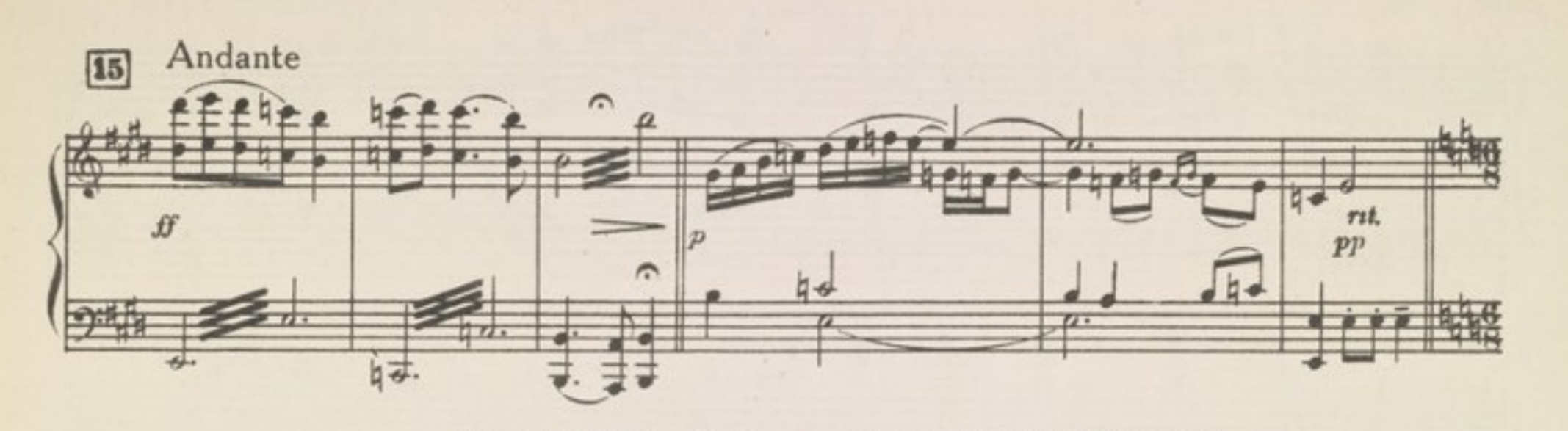

ՀՈՎՎԱԿԱՆ ՊԱՐ ПАСТУШЬИ ТАНЕЦ

Andante grazioso (♩.=132)

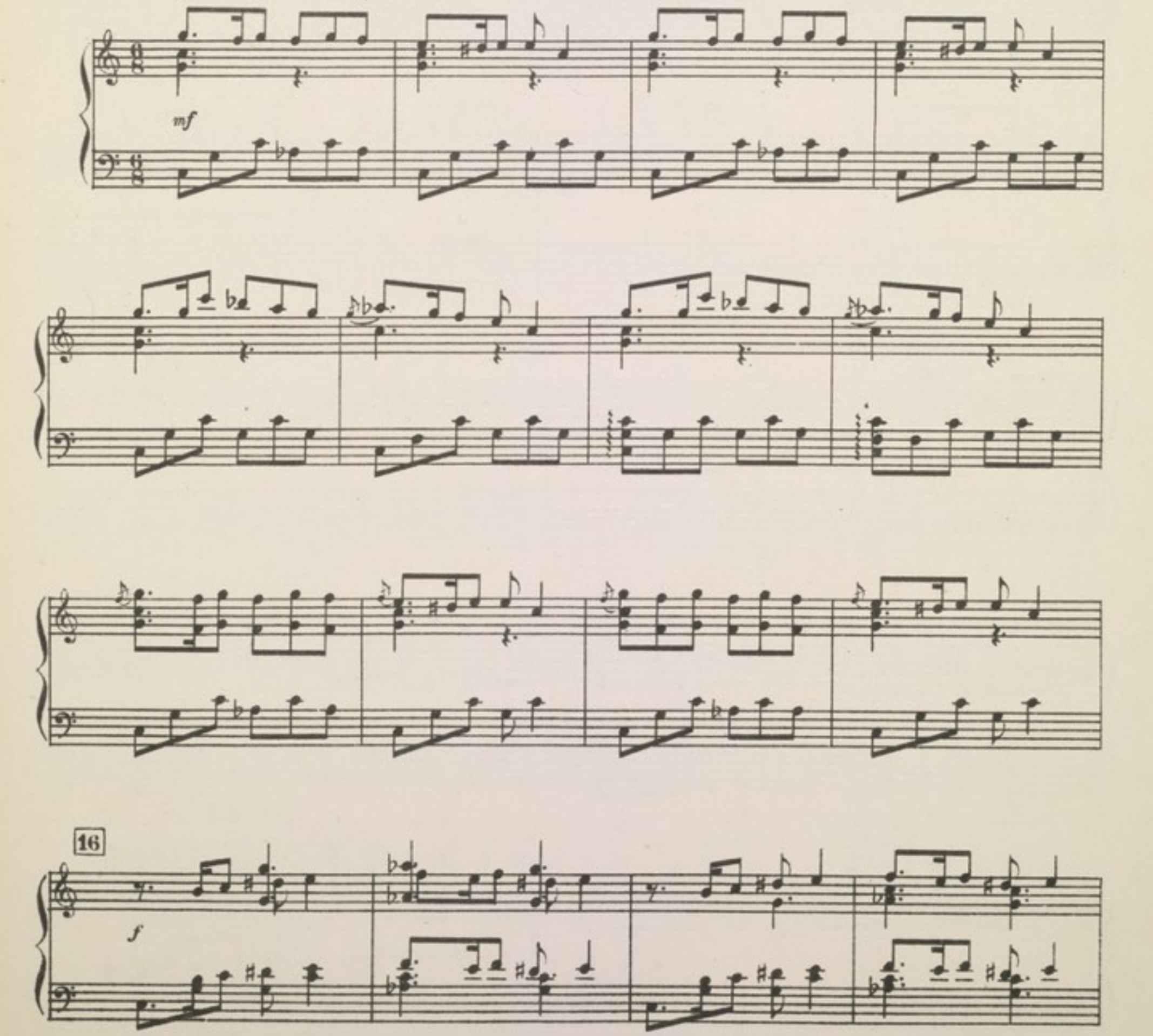

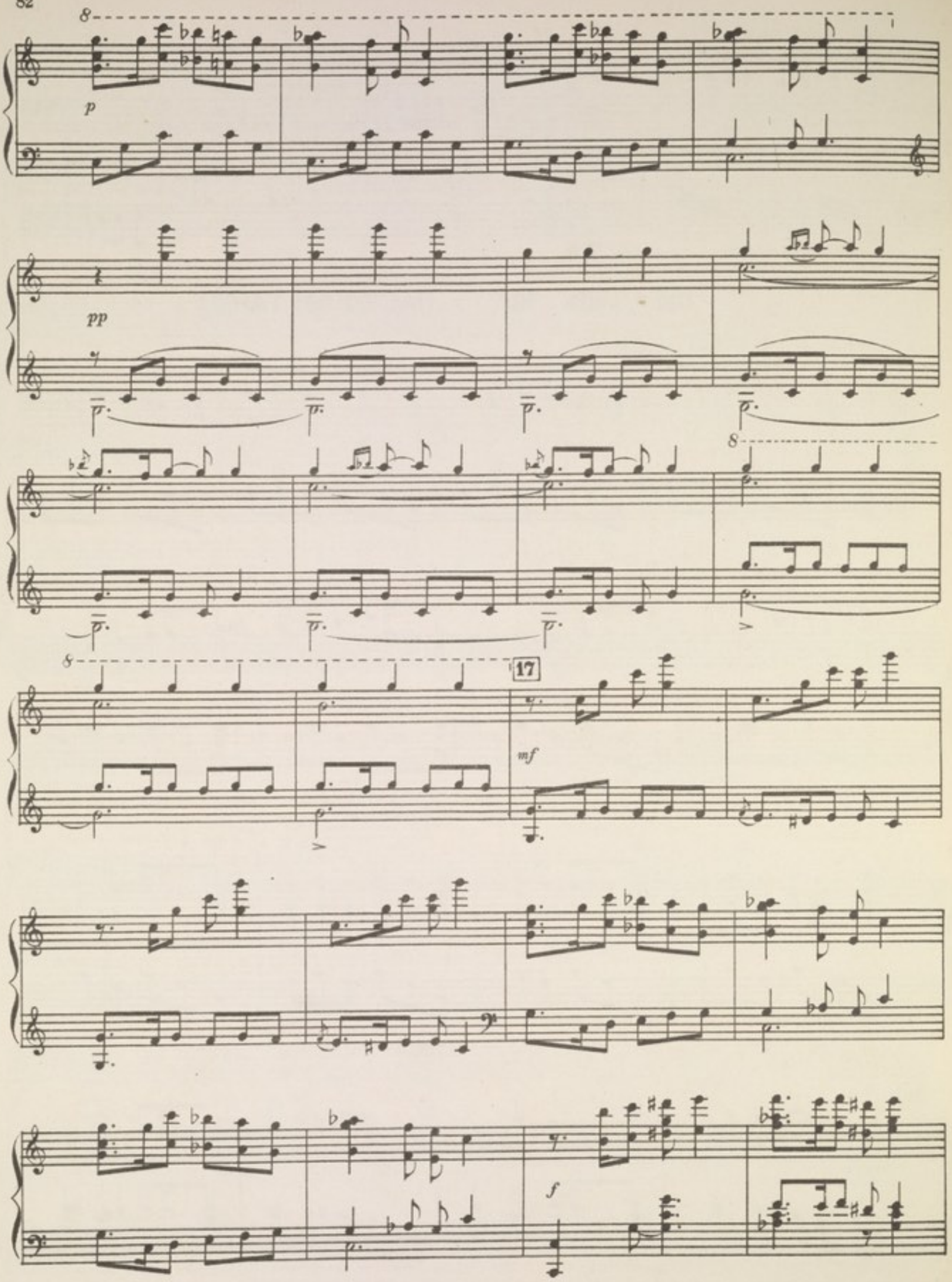
8
p
pp
8
8
17
mf
f

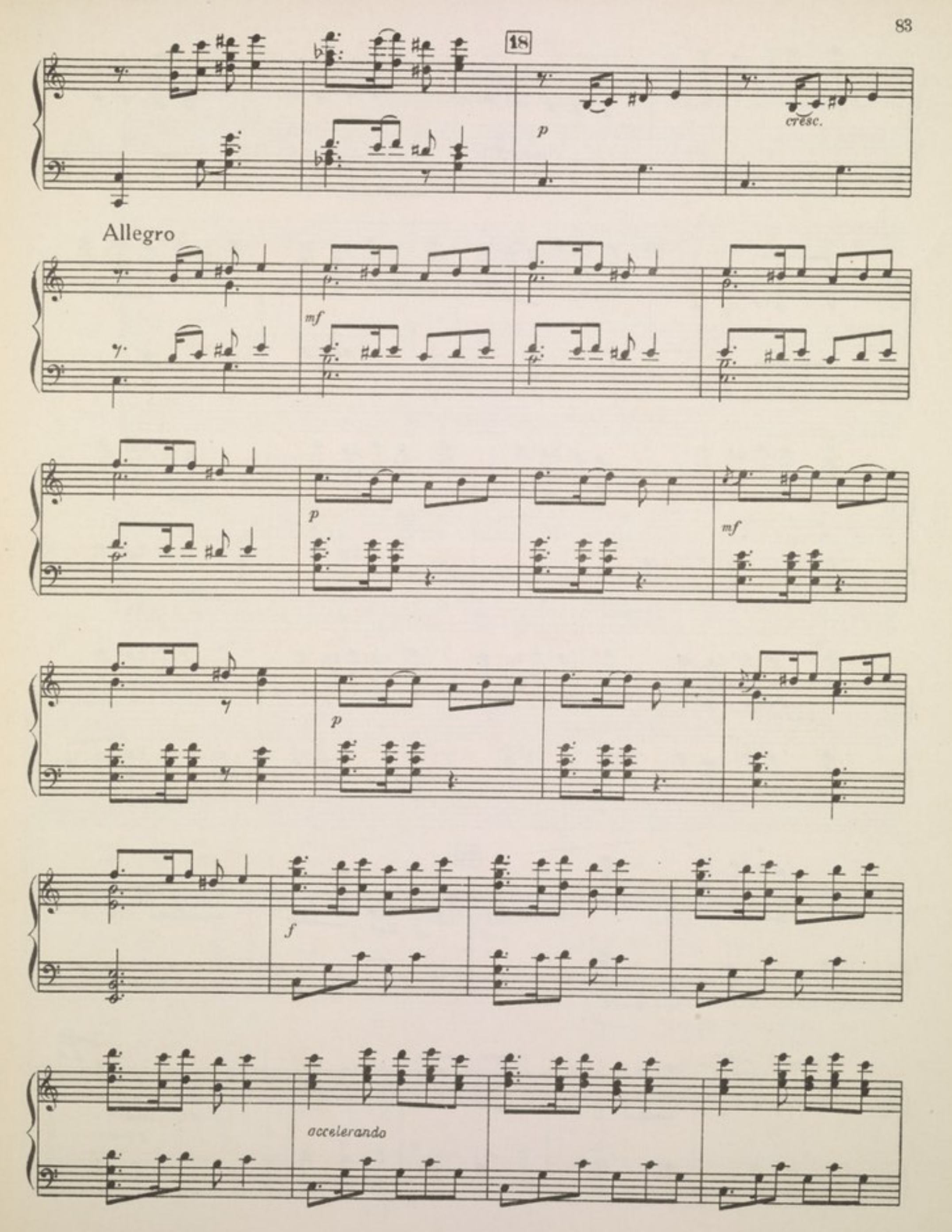
18
p
cresc.
Allegro
mf
p
mf
f
accelerando

ff

19

20

ritenuto

21

Moderato (♩=126)

Երկու պատանիներ կոխ են բռնում: Двое парней затевают борьбу („кох").

Sopr

Նայ, Նայ, Նայ Նայ, Նայ Նա Նայ, Նայ, Նայ,
Най, на най, най, най на най, най, най,

Alti

Նայ Նա Նայ, Նայ,
най на най, най,

Ten.

Bassi

Moderato (♩=126)

Piano

f

Poco più mosso

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най,

Նայ Նա Նայ, Նայ,
най на най, най,

Նայ Նա Նայ, Նայ, Նայ,
най на най, най, най,

Դե՛, կըռ- վեք տը - ղերք,
Ну, борь -бу нач - нём

Poco più mosso

22

ճոպ, նայ, նայ, նայ, նայ, ճոպ, նայ,
гоп, най, най, най, най, гоп, най.

ճոպ, նայ, ճոպ, նայ, ճոպ,
гоп, най, гоп, най, гоп.

պինդ բըռ-ներ, դե բըռ-ներ տը-դերք, պինդ բըռ-ներ:
по-ско-рей! Ну схва-тись, схва-тись, кто силь-ней!

23

նայ, նայ, ճոպ, նայ, նայ, նայ,
най, най, гоп, най, най, най.

ճոպ, նայ, նայ,
гоп, най, най,

նայ, ճոպ, նայ, նայ.
най, гоп, най, най.

Նայ նա նայ, նայ, ճոպ նա նայ, նայ, նա նայ նայ,
Най на най, най, гоп на най, най, на най най,

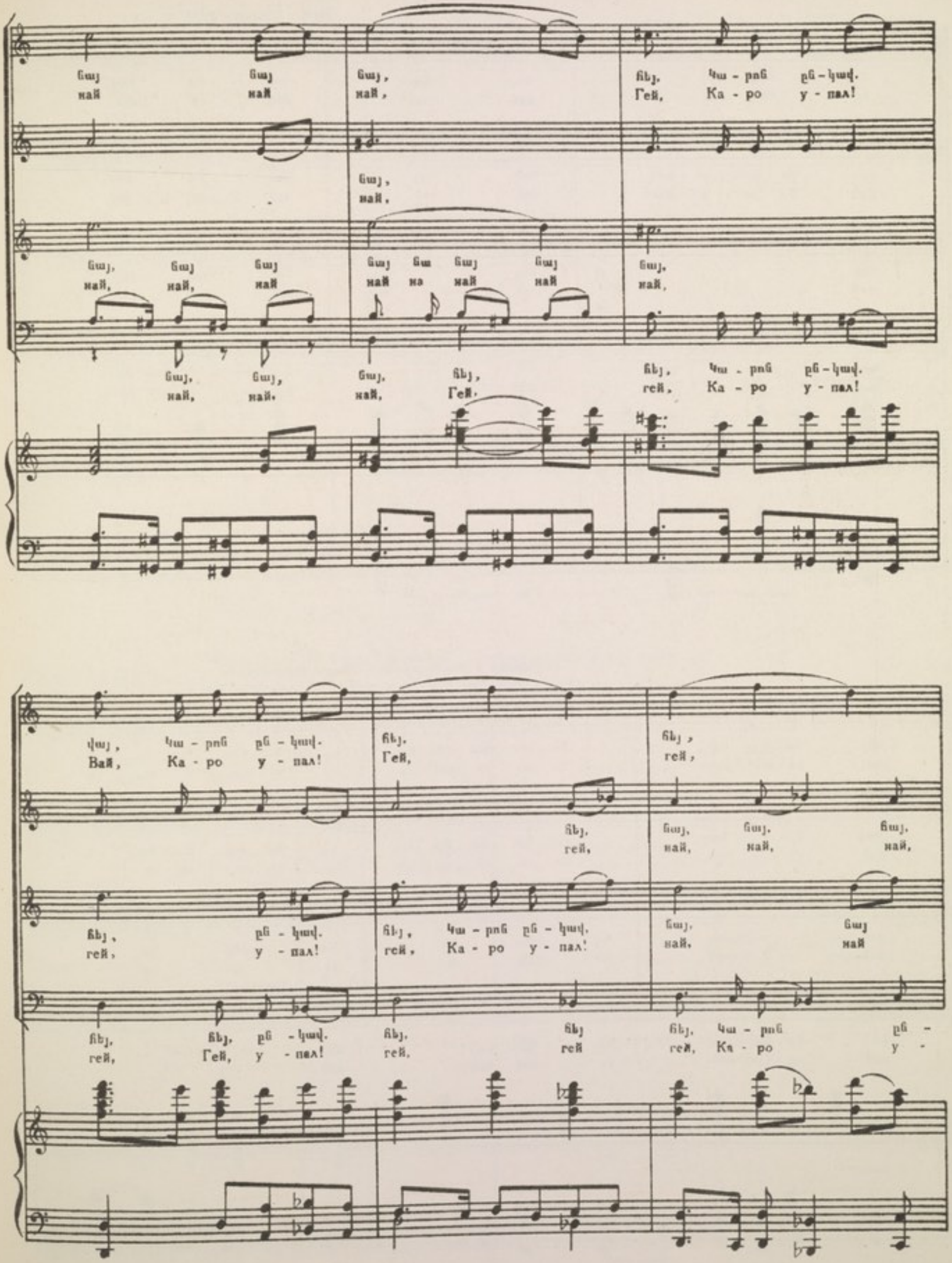
ճայ ճայ ճայ, հեյ, Կա - րոն ըն - կավ.
най най най, Гей, Ка - ро у - пал!
ճայ,
най,
ճայ, ճայ ճայ ճայ ճա ճայ ճայ ճայ,
най, най, най най на най най най,
ճայ, ճայ, ճայ, հեյ, հեյ, Կա - րոն ըն - կավ.
най, най, най, Гей, гей, Ка - ро у - пал!
վայ, Կա - րոն ըն - կավ. հեյ, հեյ,
Вай, Ка - ро у - пал! Гей, гей,
հեյ, ճայ, ճայ, ճայ,
гей, най, най, най,
հեյ, ըն - կավ. հեյ, Կա - րոն ըն - կավ. ճայ, ճայ
гей, у - пал! гей, Ка - ро у - пал! най, най
հեյ, հեյ, ըն - կավ. հեյ, հեյ հեյ, Կա - րոն ըն -
гей, Гей, у - пал! гей, гей гей, Ка - ро у -

24 Moderato

Ընդհանուր աշխուժություն: Общее оживление.

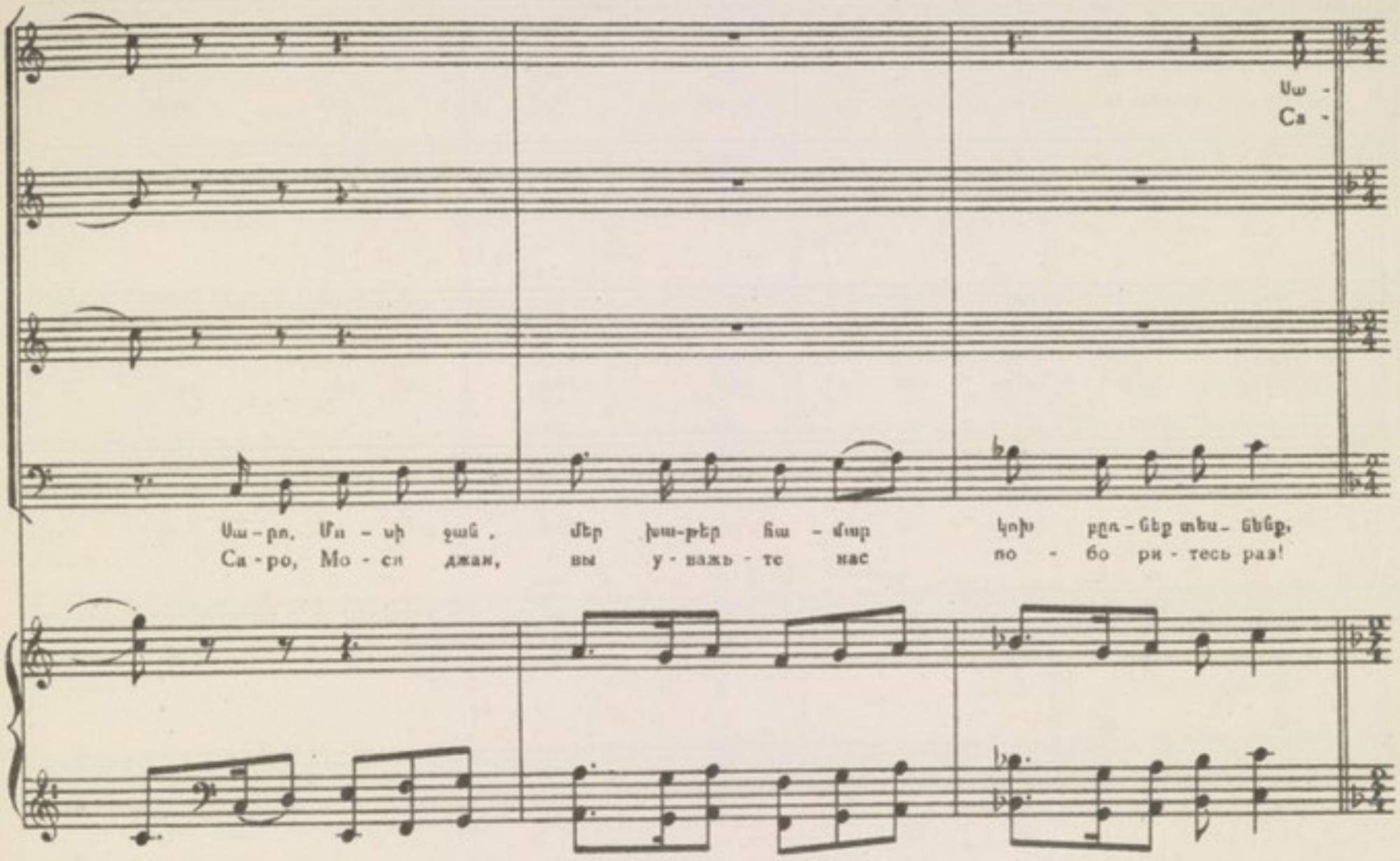
Սա - Са -
Սա - րո, Մո - սի ջան, մեր խա-թեր հա - մար կոխ բըռ - նեք տես - նենք,
Са - ро, Мо - си джан, вы у - важь - те нас по - бо ри - тесь раз!

Բոլորը դիմում են Սարոյին և Մոսիին, խնդրելով որ նրանք կոխ բռնեն:

25 Allegretto

Все обращаются к Саро и Моси с просьбой побороться.

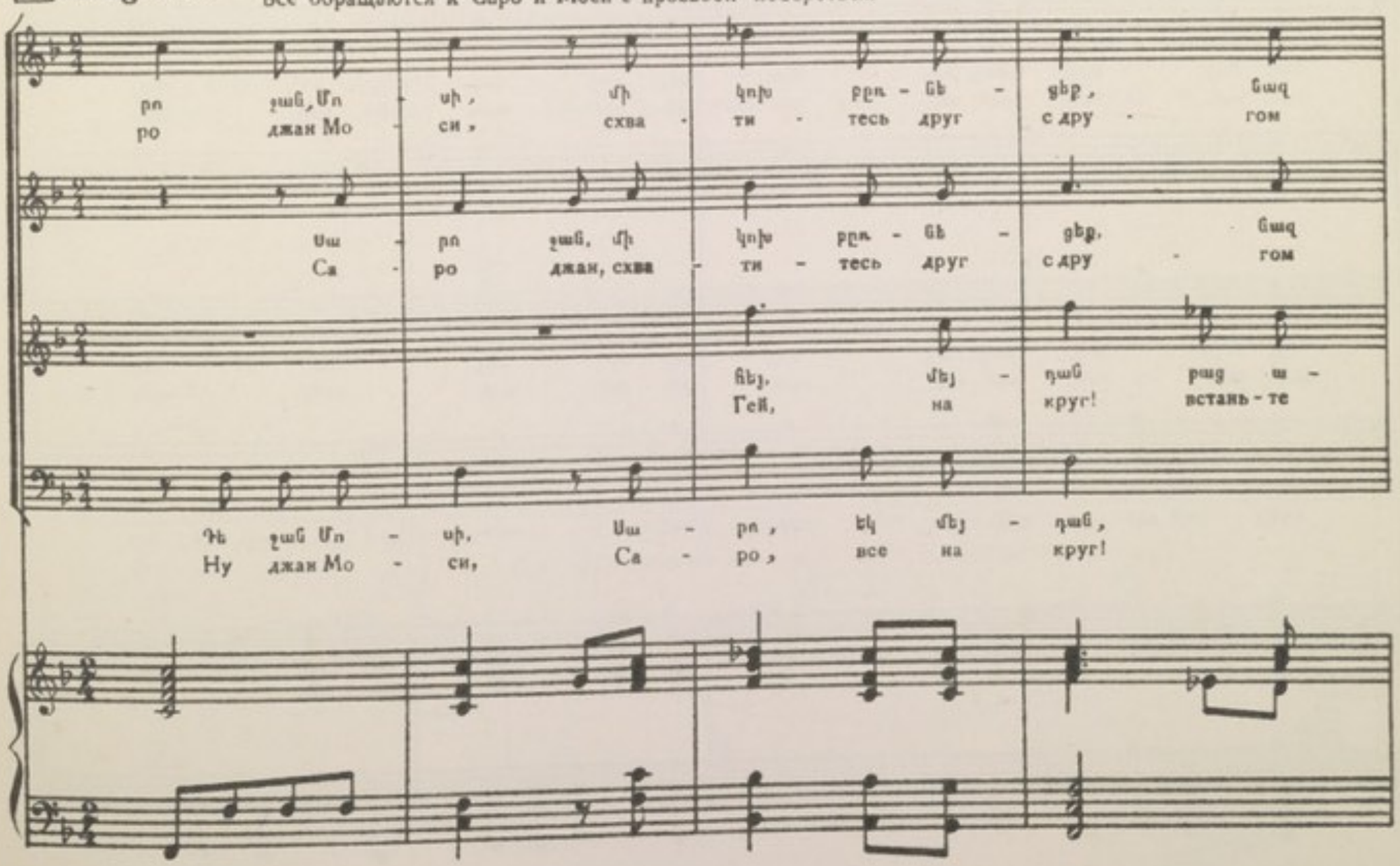
րո ջան, Մո - սի, մի կոխ բըռ - նե - ցեք, նազ
ро джан Мо - си, схва - ти - тесь друг с дру - гом
Սա - րո ջան, մի կոխ բըռ - նե - ցեք, նազ
Са - ро джан, схва - ти - тесь друг с дру - гом
հեյ, մեյ - դան բաց ա -
Гей, на круг! встань - те
Դե ջան Մո - սի, Սա - րո, եկ մեյ - դան,
Ну джан Мо - си, Са - ро, все на круг!

26

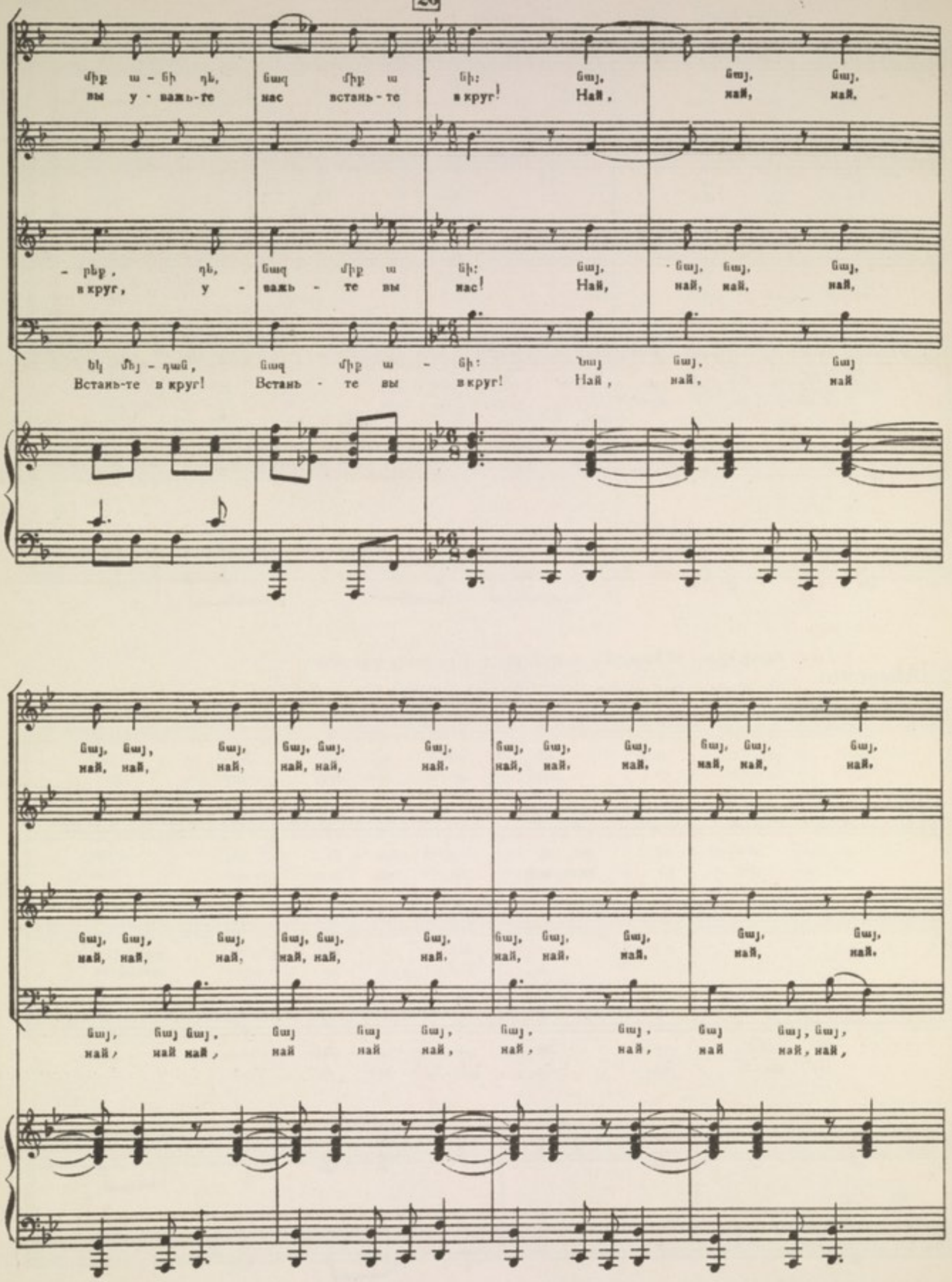
միք ա - նի դե, նազ միք ա - նի: նայ, նայ, նայ,
вы у - важь-те нас встань - те в круг! Най, най, най,
- բեք, դե, նազ միք ա - նի: նայ, - նայ, նայ, նայ,
в круг, у - важь - те вы нас! Най, най, най, най,
եկ մեյ - դան, նազ միք ա - նի: Նայ նայ, նայ
Встань-те в круг! Встань - те вы в круг! Най, най, най
նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,
նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,
նայ, նայ նայ, նայ նայ նայ, նայ, նայ, նայ նայ, նայ,
най, най най, най най най, най, най, най най, най,

Մոսի ձեռքի շարժումով հանգստացնում է ընկերներին: Моси жестом успокаивает друзей.

rit. e marcato

էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, դե կրա - վեք տը - դերք:
Эх не так, эх не так, эх не так, да не так! Ну схва-ти - тесь раз!

էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, էդ չե - լավ, դե կրա - վեք տը - դերք:
Эх не так, эх не так, эх не так, да не так! Ну схва-ти - тесь раз!

rit. e marcato

ՄՈՍԻ ՄՈՍԻ

27 Maestoso (♩= 80)

Ա - դար կա հը - նուց մեր մութ ձո - ռե - ռում ի - զիրն իր ո - ռում,
Есть у - нас а - дат здесь в глу-хих го - рах ни - ког - да и - гид

ըն - կեր ի - զի - քին զե - տին չի զը - ցիլ ամ-բո-խի ա - ռաջ:
дру - га сво - е - го на земь не ва - лил у всех на гла - зах.

Սարոն ու Մոսին երդվում են չխախտել հնից ադատը և համբուրվում են:

Саро и Моси клянутся не нарушать старинного „адата" (обычая) и целуются.

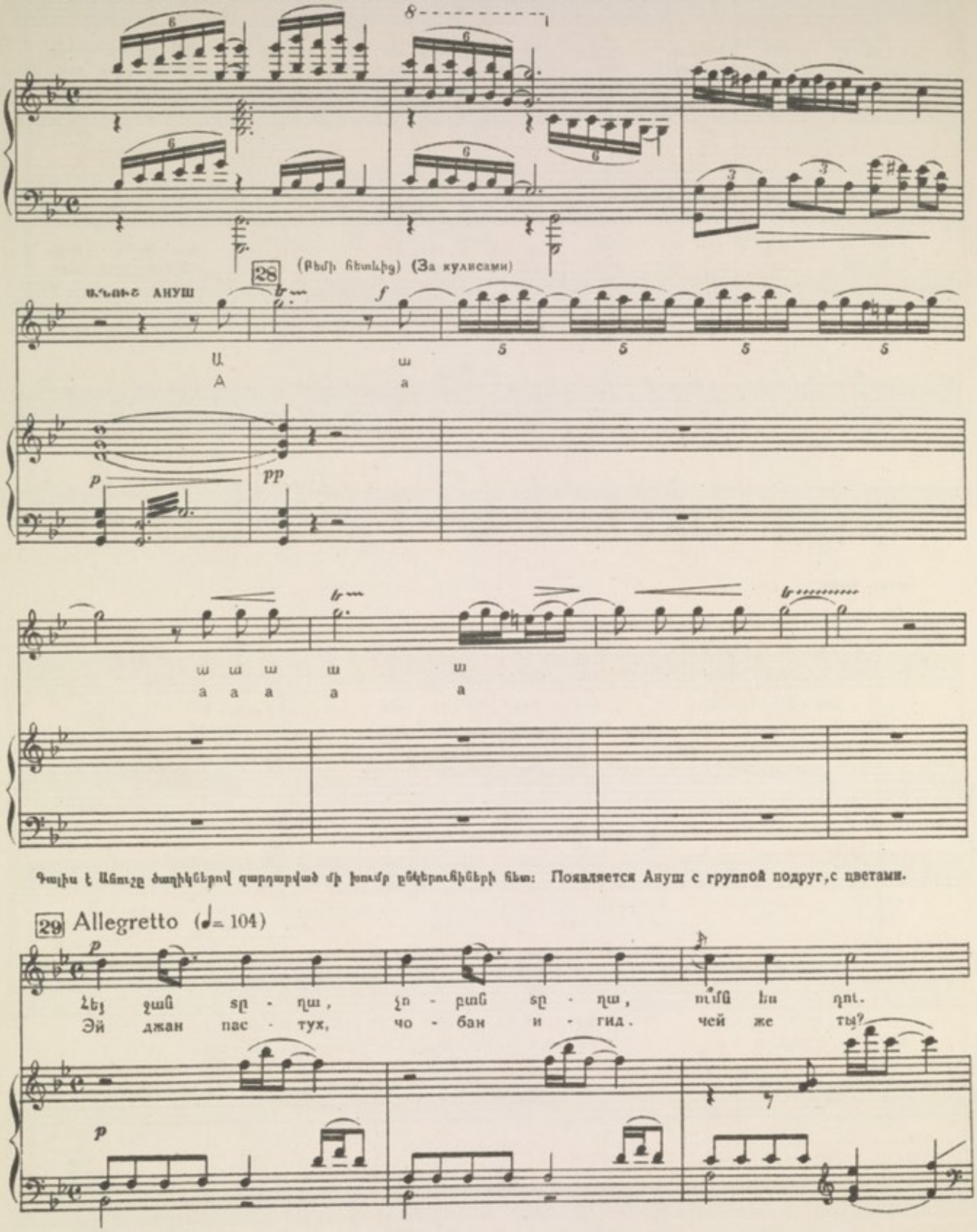

Գալիս է Անուշը ծաղիկներով զարդարված մի խումբ ընկերուհիների հետ: Появляется Ануш с группой подруг, с цветами.

Աստ - ված գի - տի, աշ - խարհ գի - տի, իմն ես դու:
Весь мир твер - дит и бог ве - лит, мой ведь, ты!

pp

Աստ - ված գի - տի, աշ - խարհ գի - տի, իմն ես դու:
Весь мир твер - дит и бог ве - лит, мой ведь, ты!

Sopr

Alti

Ten.

Bassi

Piano

30

Բե - ղը ծիլ - ծիլ, բո - յը թիլ - թիլ էն յա - ր,
Ус твой чёр - ный стан твой строй - ный ми - лый мой!

p

ինչ դարդ ու - նեմ, քա - նի նա կա աշ - խար - հի:
что мне гру - стить, ког - да он здесь, здесь со мной!

pp

Sopr

p

Ինչ դարդ ու - նեմ, քա - նի նա կա աշ - խար - հի:
Что мне гру - стить, ког - да он здесь, здесь со - мной.

Alti

p

Ինչ դարդ ու - նեմ, քա - նի նա կա աշ - խար - հի:
Что мне гру - стить, ког - да он здесь, здесь со мной.

Ten.

p

Bassi

p

Piano

p

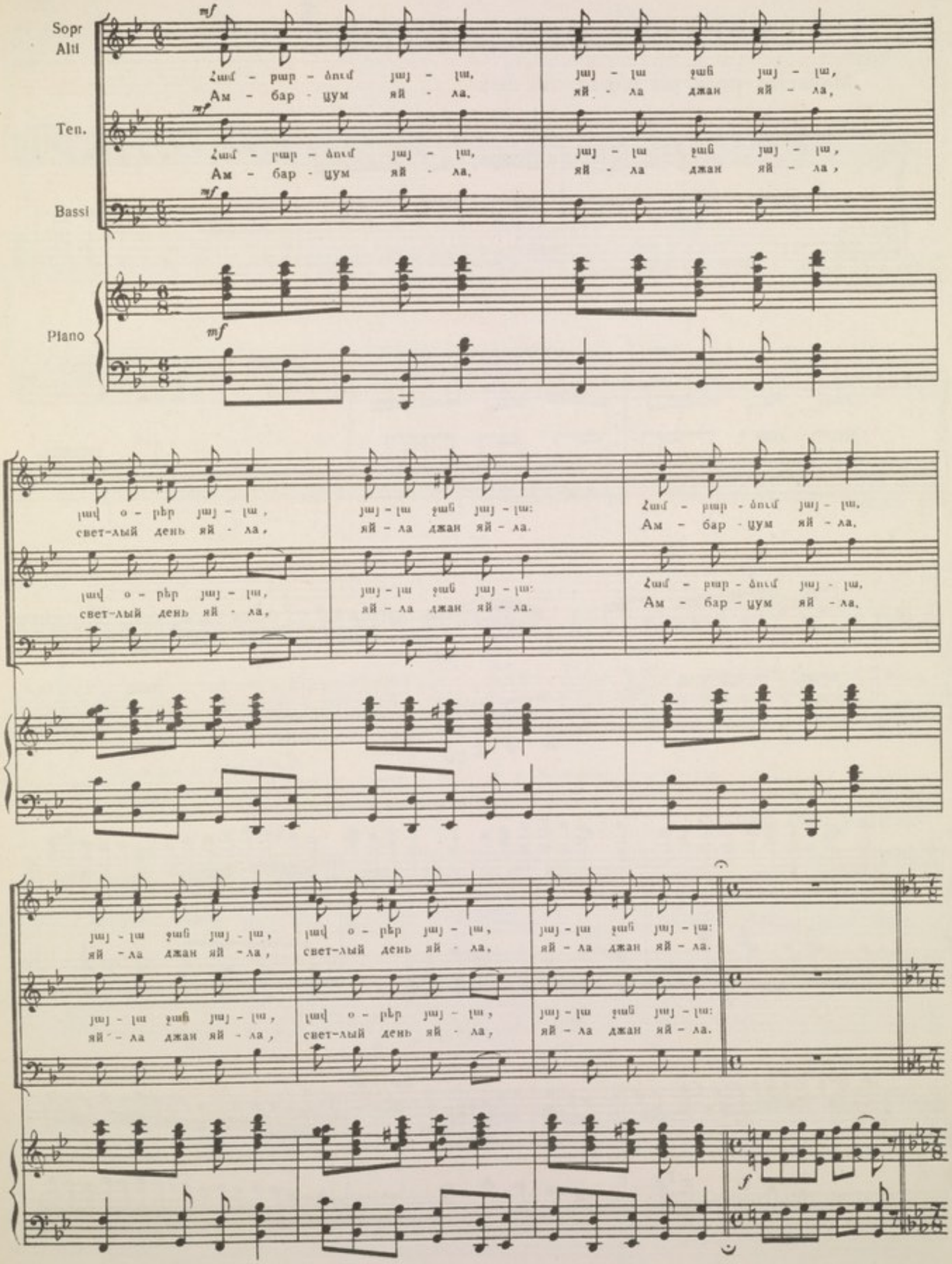
Sopr
Alti
Ten.
Bassi
Piano
mf
Համ - բար - ձում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла,
Համ - բար - ձում յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
յայ - լա ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
f

ԽՄԲԱԿԱՆ ՊԱՐ ГРУППОВОЙ ТАНЕЦ

31

Moderato poco piu mosso (♪= 160)

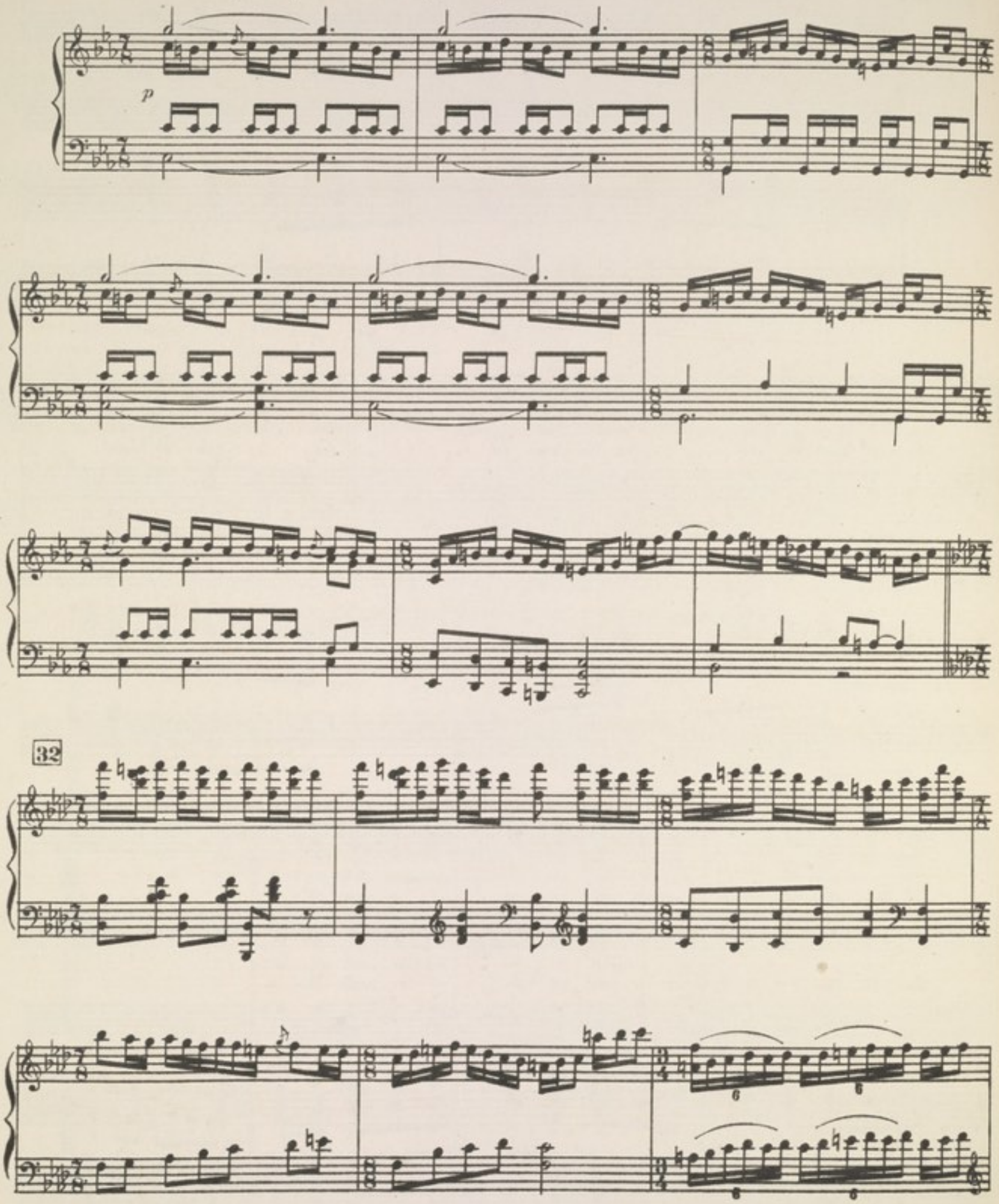

33

34

35

(♪=126)

rit.

36 Allegretto (♩= 126)

Sopr

Դե՛ տը - ղերը, դե տը - ղերը, բո - ղեր, որ վի-ճակ ճա - ճեմք, դե տը - ղերը, ջաճ տը - ղերը,
Вста-нем в круг, вста-нем в круг, бу - дем жре-бий до-ста - вать, вста-нем в круг, вста-нем вкруг

Alti

Դե տը - ղերը ջաճ, բոդ վի - ճակ ճա - ճեմք, դե ջաճ տը - ղերը,
Вста-нем в круг джан, жре - бий до - ста - вать, джан гю - люм джан,

Piano

Աղջիկները տղաների խնդրում են հեռանալ, որպեսզի իրենք սկսեն «ջաճ գյուլումը» (վիճակահանությունը):
Девушки просят юношей удалиться, чтобы начать гадания („джан-гюлюм").

բո - ղեր ջաճ գյու - լում ա - սենք, ջաճ, ջաճ, ջաճ գյու - լում ջաճ
бу - дем джан гю - люм га - дать! джан, джан, джан гю - люм джан

բո - ղեր ջաճ գյու - լում ա - սենք, ջաճ գյու - լում, ջաճ գյու - լում ա - սենք ջաճ գյու - լում ա -
бу - дем джан гю - люм га - дать, джан гю - люм, джан гю - люм га - дать, вста-нем в круг и

բո-ղեր որ վի - ճակ ճա - ճեմք: Դե տը - ղերը, դե տը - ղերը, բո - ղեր որ վի - ճակ ճա - ճեմք,
бу-дем жре-бий до - ста - вать. Вста-нем в круг, вста-нем в круг бу - дем жре-бий до - ста - вать,

սենք որ վի - ճակ ճա-ճեմք: Դե տը - ղերը ջաճ, բոդ վի - ճակ ճա - ճեմք,
бу -дем жре-бий до - ста-вать. Вста-нем в круг джан, жре - бий до - ста - вать,

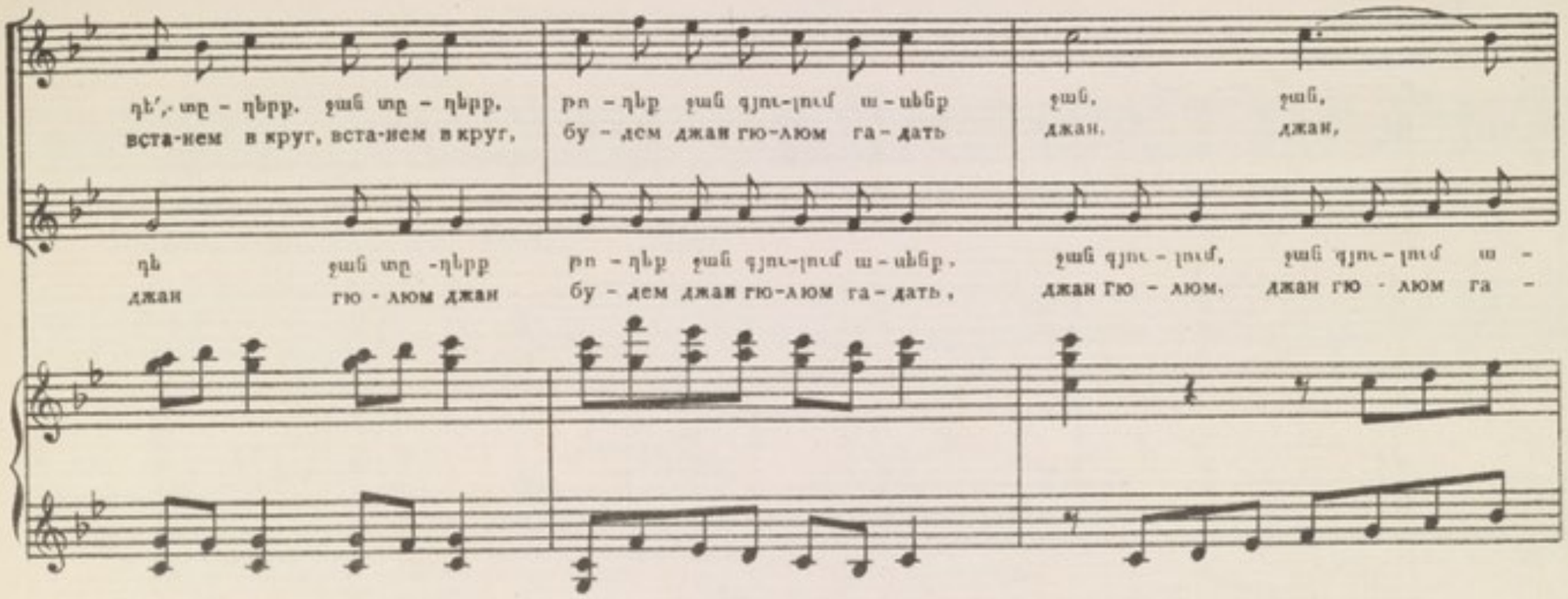
ղե՛, տը - ղերք, ջան տը - ղերք, թո - ղեք ջան գյու-լում ա - սենք ջան, ջան,
вста-нем в круг, вста-нем в круг, бу - дем джан гю-люм га - дать джан, джан,
ղե ջան տը -ղերք թո - ղեք ջան գյու-լում ա - սենք, ջան գյու - լում, ջան գյու - լում ա -
джан гю - люм джан бу - дем джан гю-люм га - дать, джан гю - люм, джан гю - люм га -

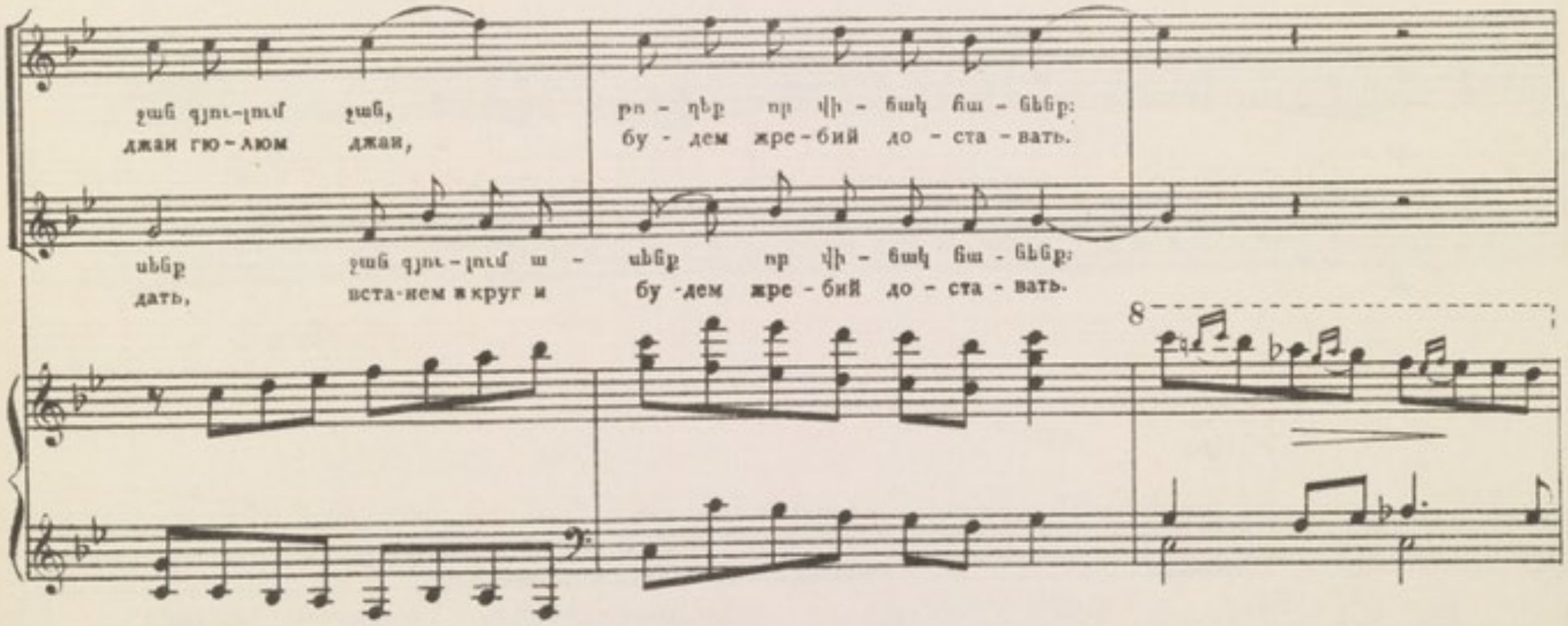
ջան գյու-լում ջան, թո - ղեք որ վի - ճակ հա - նենք:
джан гю - люм джан, бу - дем жре - бий до - ста - вать.
սենք ջան գյու - լում ա - սենք որ վի - ճակ հա - նենք:
дать, вста-нем в круг и бу - дем жре - бий до - ста - вать.

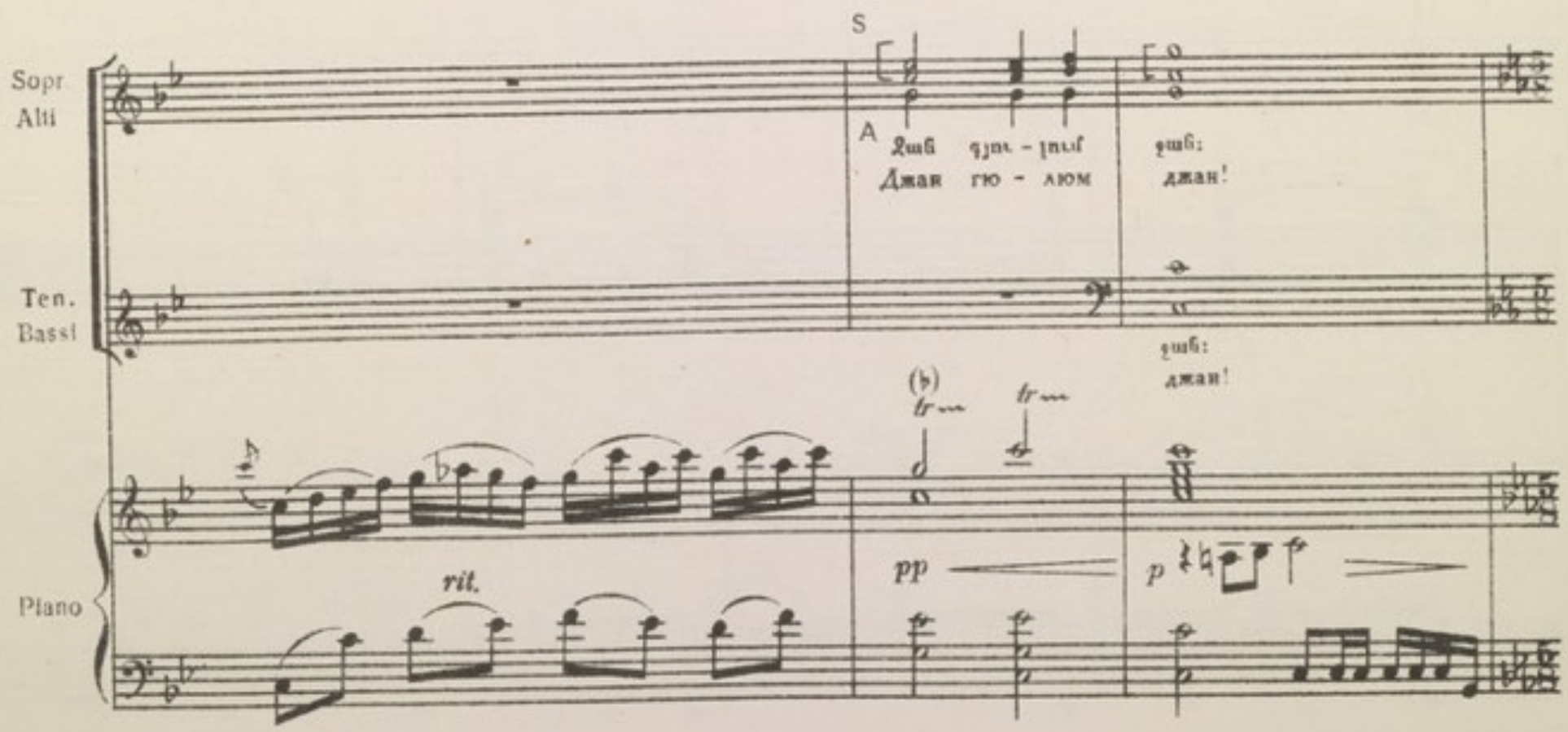

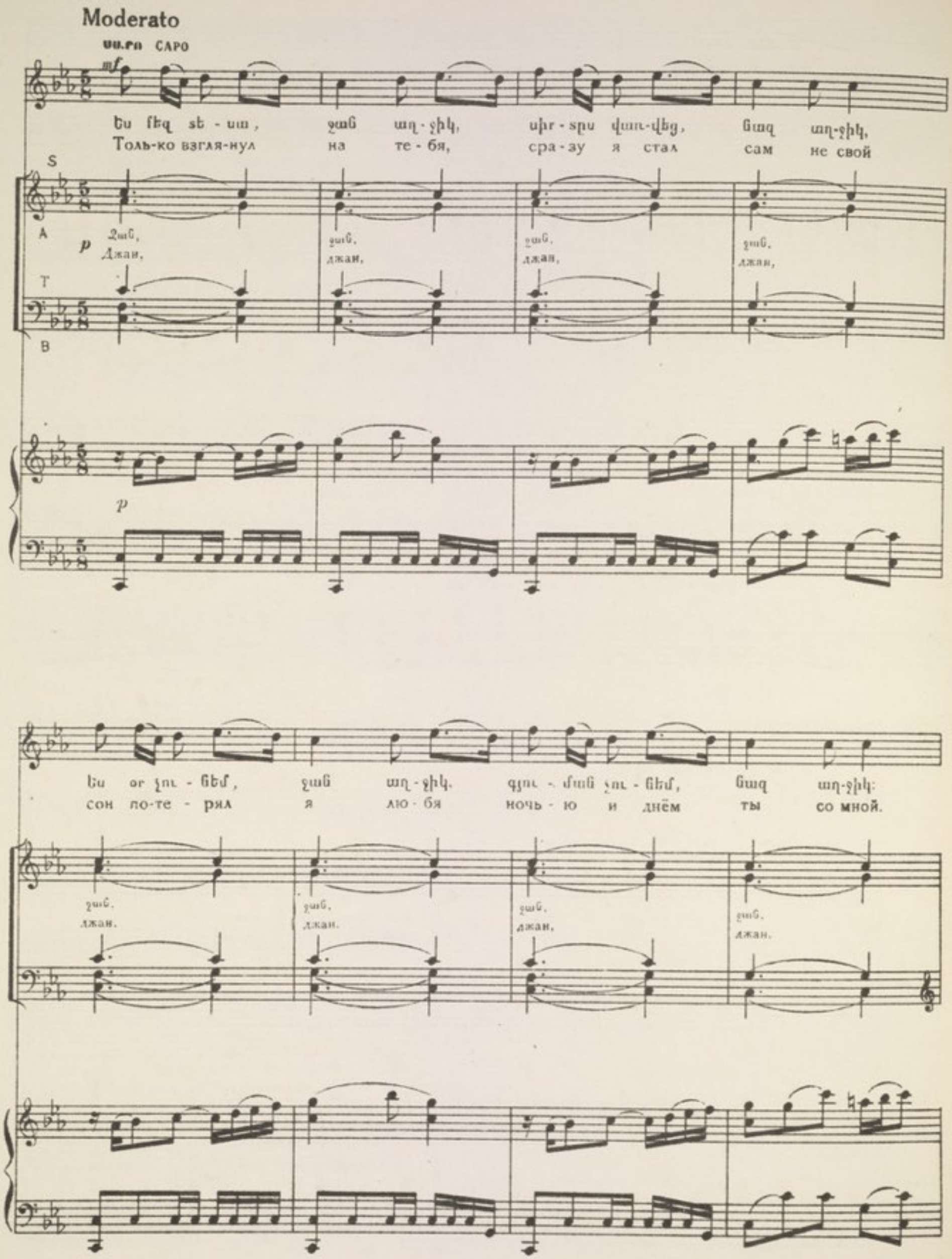
Moderato
ՍԱՐՈ САРО
Ես քեզ տե - սա, ջան աղ - ջիկ, սիր - տրս վառ-վեց, նազ աղ-ջիկ,
Толь-ко взгля-нул на те - бя, сра - зу я стал сам не свой

Ջան, ջան, ջան, ջան,
Джан, джан, джан, джан,

Ես օր չու - նեմ, ջան աղ - ջիկ, գյու - ման չու - նեմ, նազ աղ-ջիկ:
сон по-те - рял я лю - бя ночь - ю и днём ты со мной.
ջան, ջան, ջան, ջան,
джан, джан, джан, джан.

37 ԱՆՈՒՇ АНУШ

mp

Քեզ սի - ռե - ցի, լավ տը - ղա, հան-գիստ չու - նեմ, ջան տը - ղա,
По - смо - трел лишь на ме - ня и у - нес ты мой по - кой.

Sopr I. II.

pp Ջան, Джан, ջան, джан, ջան, джан,

Alti

Piano

pp

Քեզ սի - ռե - ցի, լավ տը - ղա, հան-գիստ չու - նեմ, ջան տը - ղա:
по-смо - трел лишь на ме - ня и у - нёс ты, мой по - кой.

ջան, джан, ջան, джан, ջան, джан.

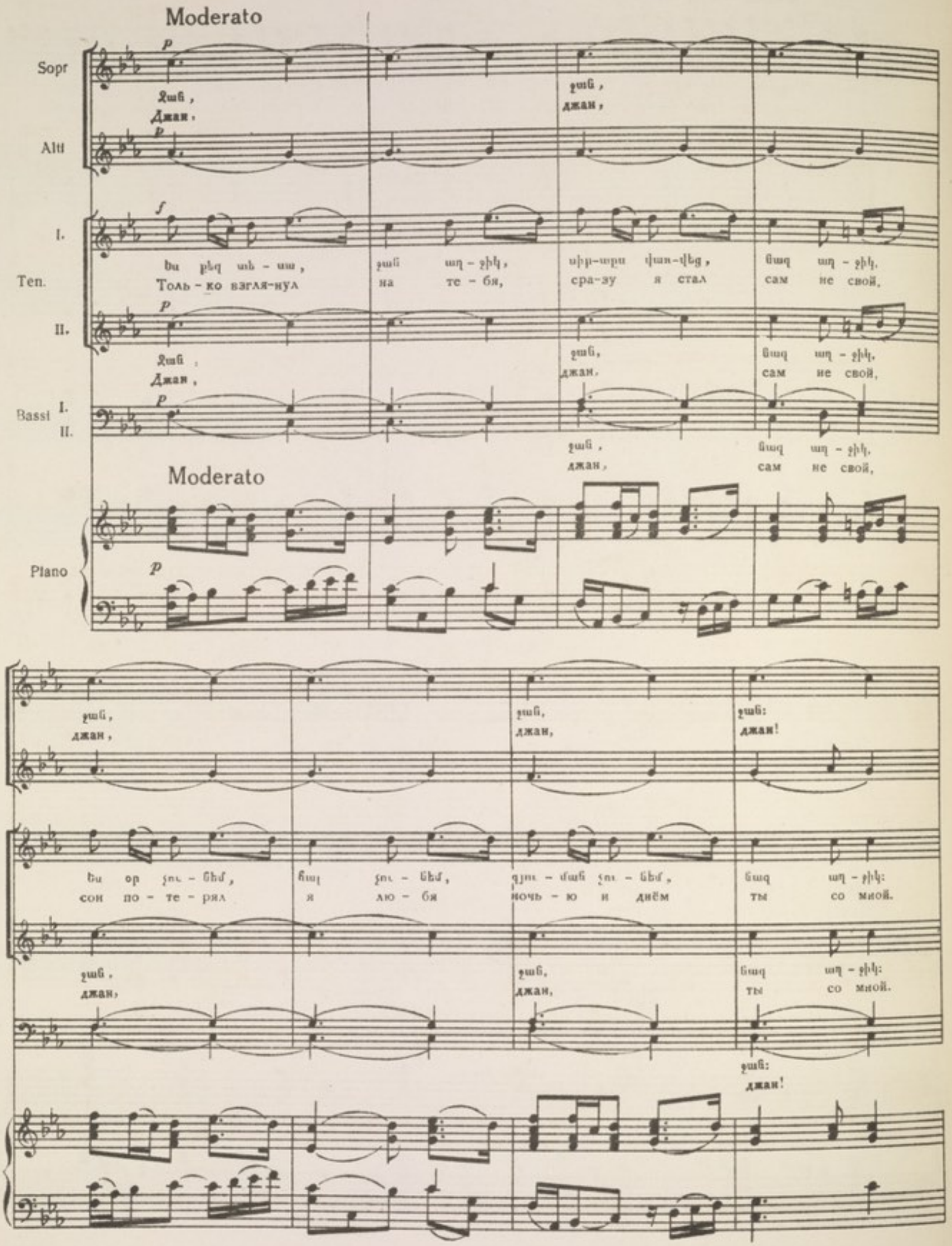
Moderato
Sopr
Alti
I.
Ten.
II.
Bassi
I.
II.
Moderato
Piano
Ջան,
Джан,
Ես քեզ տե - սա, ջան աղ - ջիկ, սիր-ար վառ-վեց, նազ աղ - ջիկ,
Толь - ко взгля-нул на те - бя, сра-зу я стал сам не свой,
Ջան, Джан, ջան, джан, նազ աղ - ջիկ, сам не свой,
ջան, джан, նազ աղ - ջիկ, сам не свой,
ջան, джан, ջան, джан, ջան: джан!
Ես օր չու - նեմ, հալ չու - նեմ, գյու - ման չու - նեմ, նազ աղ - ջիկ:
сон по - те - рял я лю - бя ночь - ю и днём ты со мной.
ջան, джан, ջան, джан, նազ աղ - ջիկ: ты со мной.
ջան: джан!

Տղամարդիկ հեռանում են: Мужчины уходят.

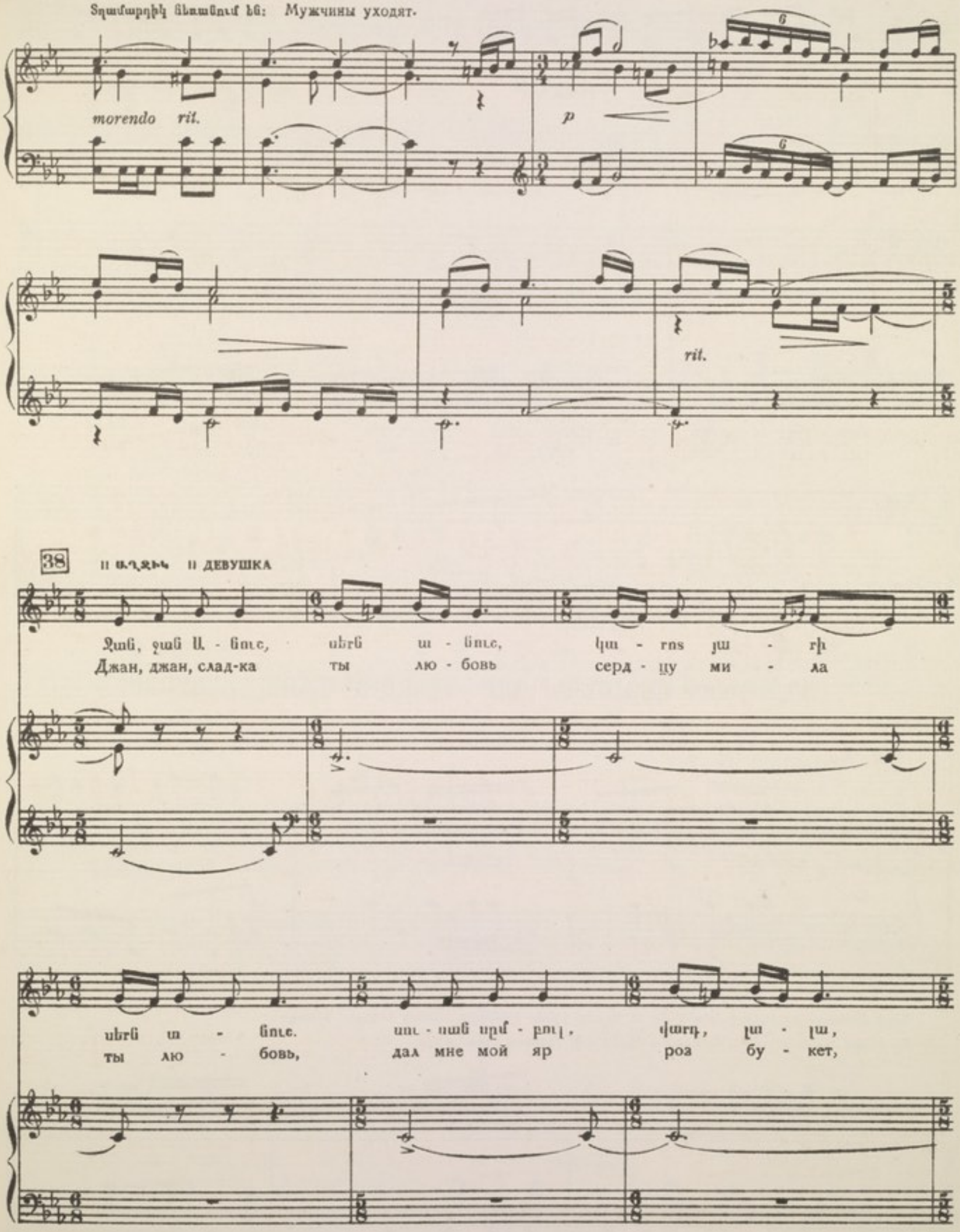

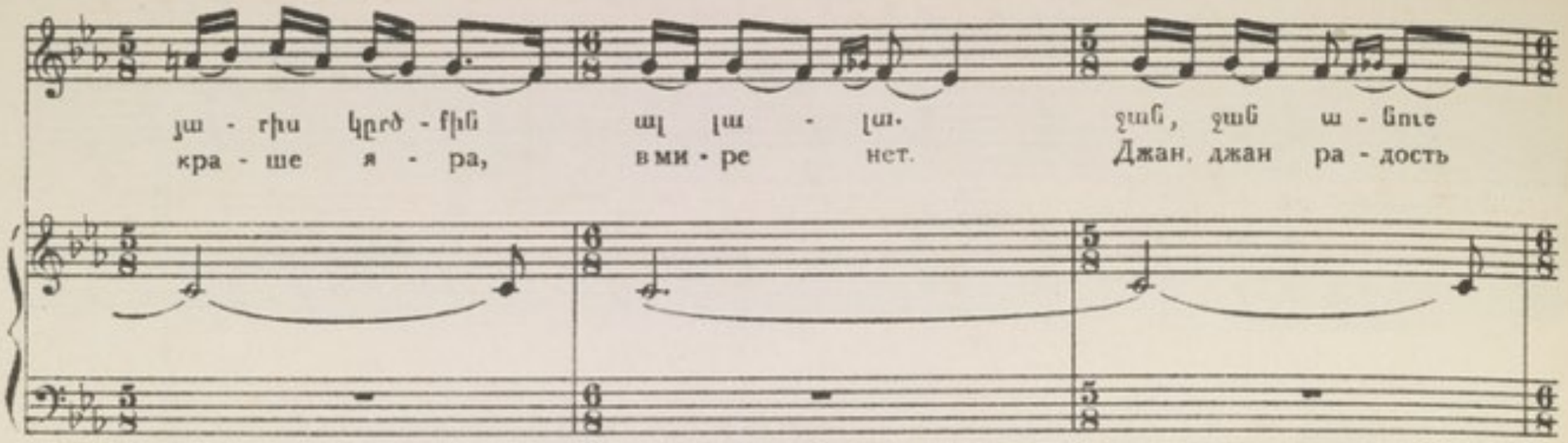

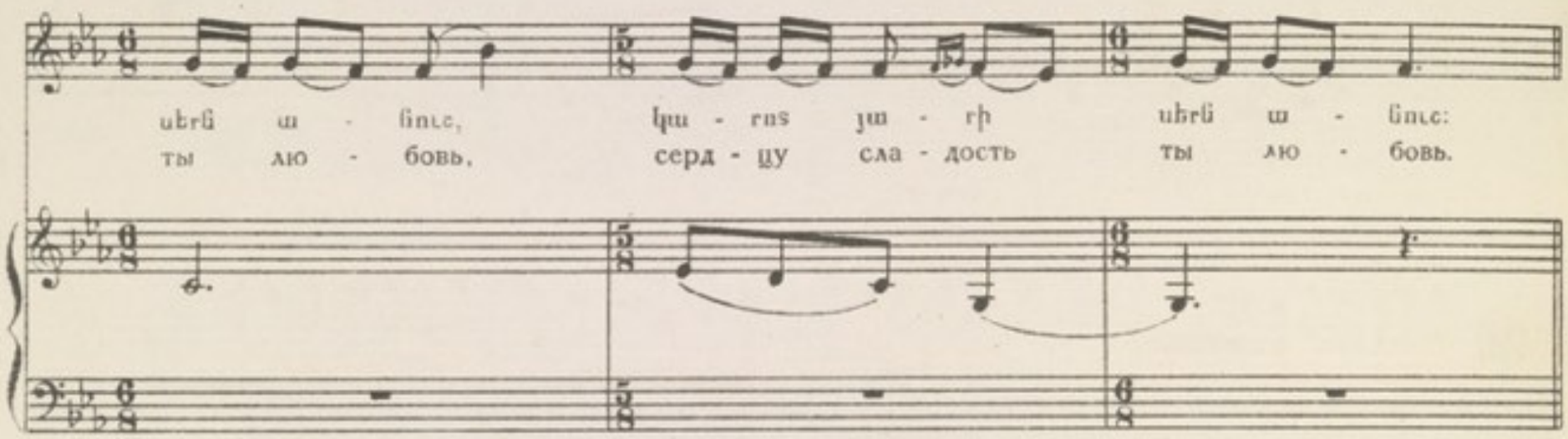

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐ ОБЩИЙ ТАНЕЦ ДЕВУШЕК

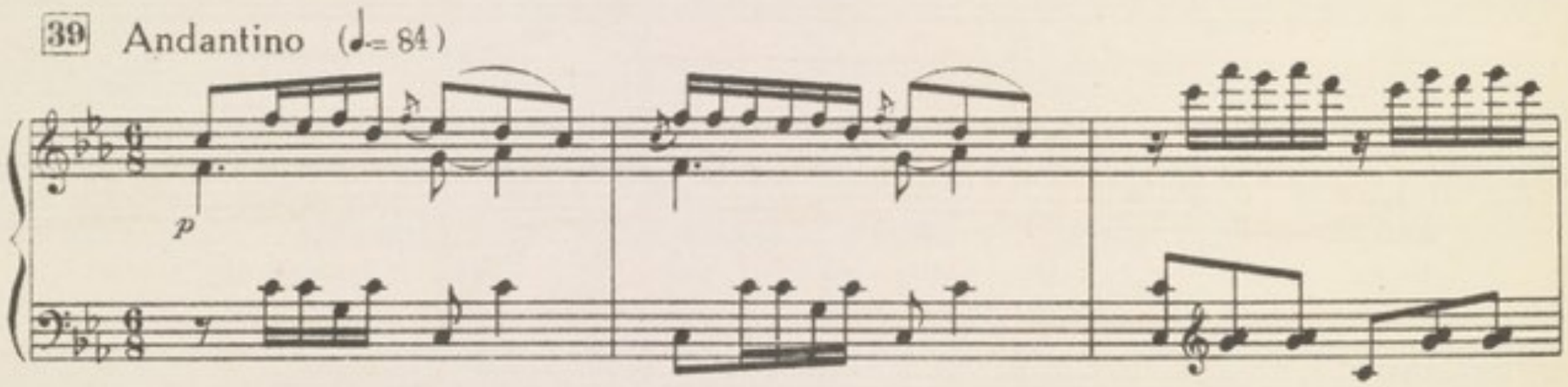

Պարի ժամանակ աղջիկները ամանի մեջ են նետում իրենց նշանները, վիճակ հանելու համար:
Во время танца девушки бросают в сосуд, для гадания, свои метки.

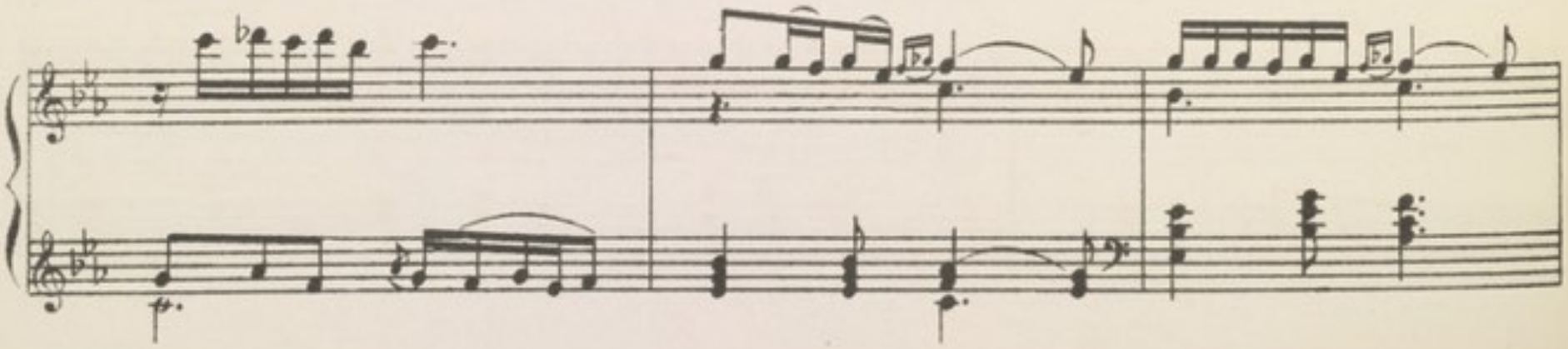

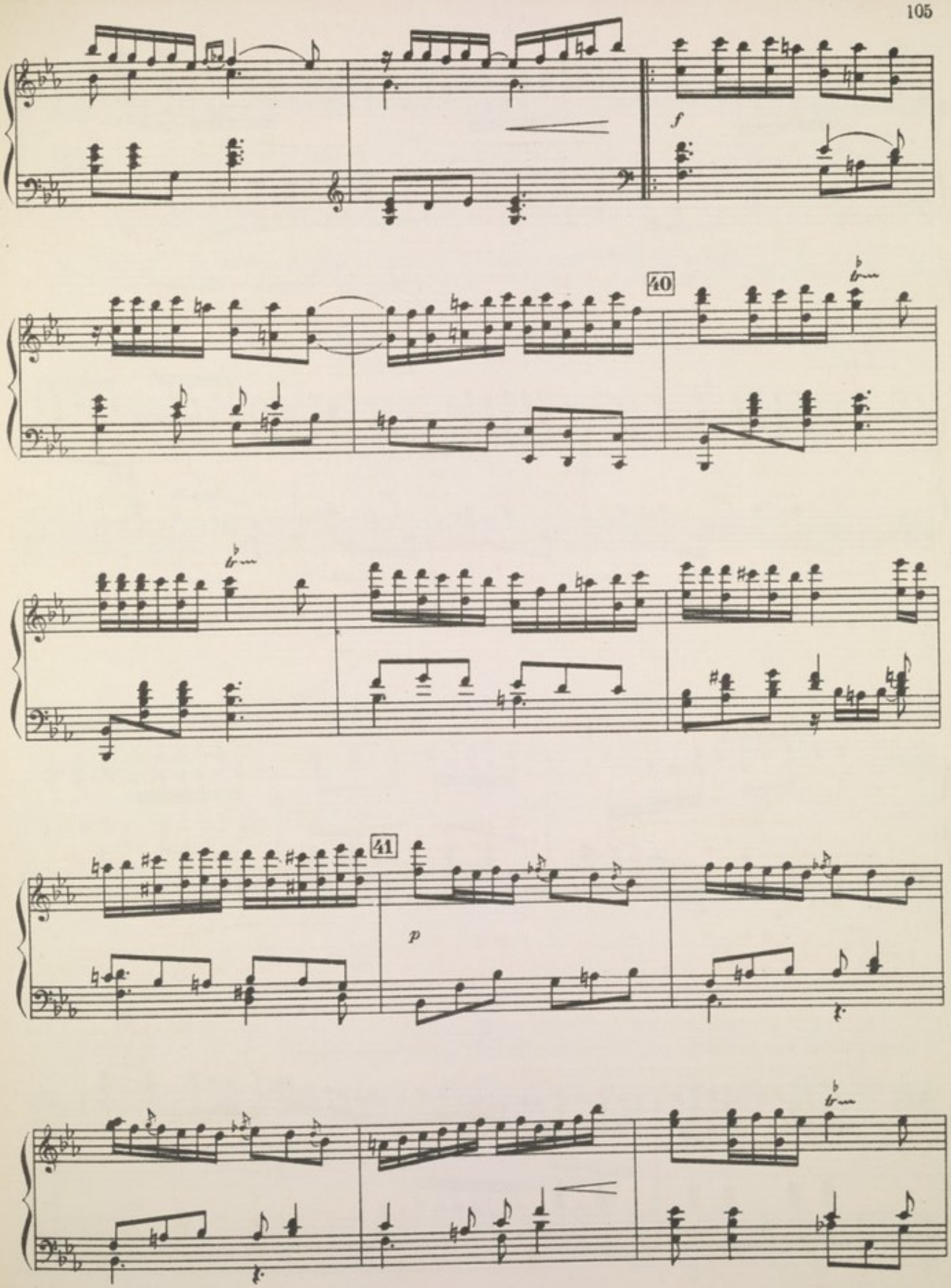
f
40
41
p

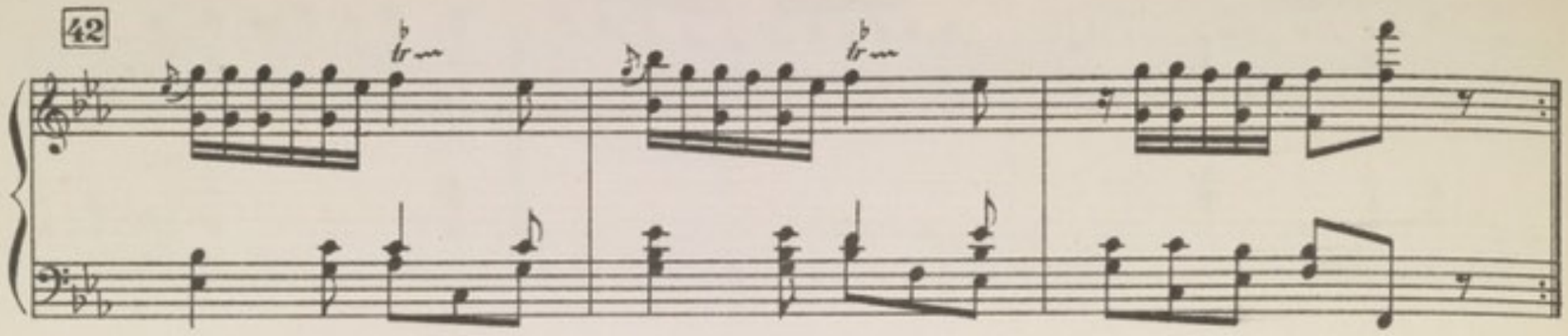
42

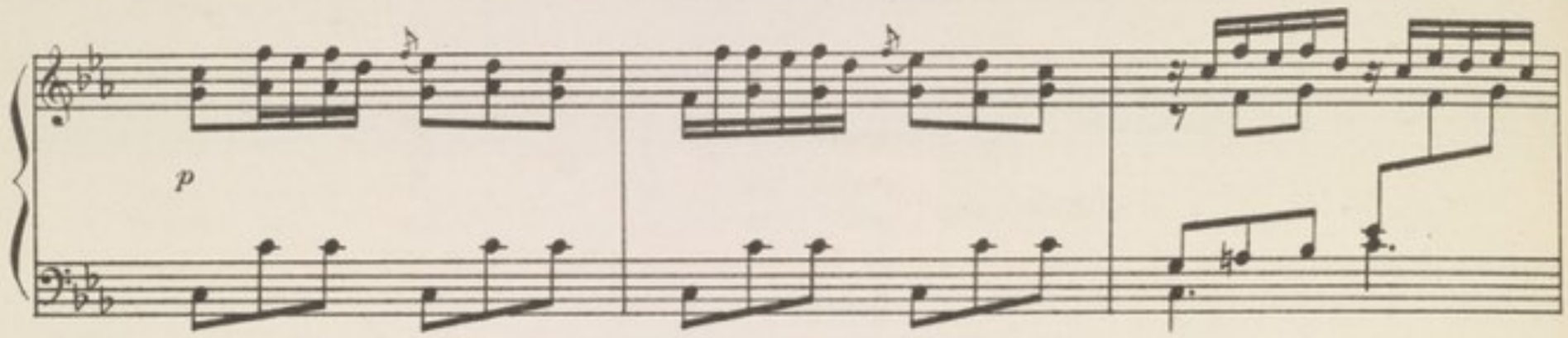
p

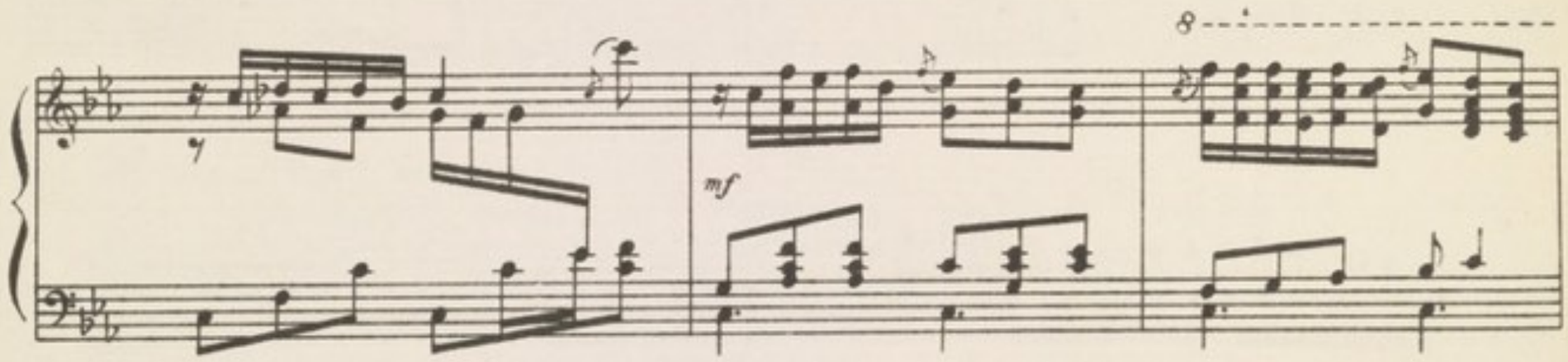
8
mf

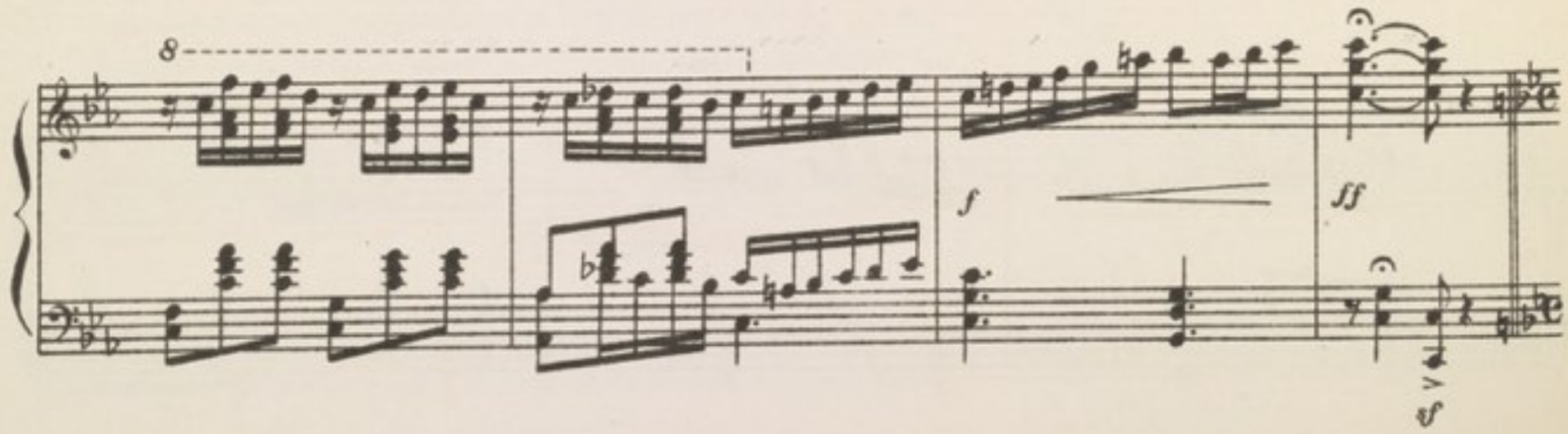
8
f
ff

Աղջիկները նստում են կիսաշրջան կազմած: Սկսվում է «ջան գյուլում»-ը:

Девушки садятся полукругом. Начинается „джан-гюлум".

43 Moderato (♩=104)

ԱՂՋԻԿ | ДЕВУШКА

poco rit.

Դե հա - Ну, до -

p *poco rit.*

a tempo

- նիր, աղ - ջի, վի - ճակն ի բա - րին, եր - գե -
- стань, сест - ра, ты на счасть - е мне, пес - ни

pp *a tempo*

- րով գո - վենք էն ի - գիր յա - րին:
мы спо - ём о сво - ей судь - бе!

poco rit.

44 Poco meno (♪=120)

pp

Համ-բար-ձում յայ-լա, յայ - լա ջան յայ - լա, լավ, օ - րեր յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла джан яй - ла, свет - лый день яй - ла,

pp

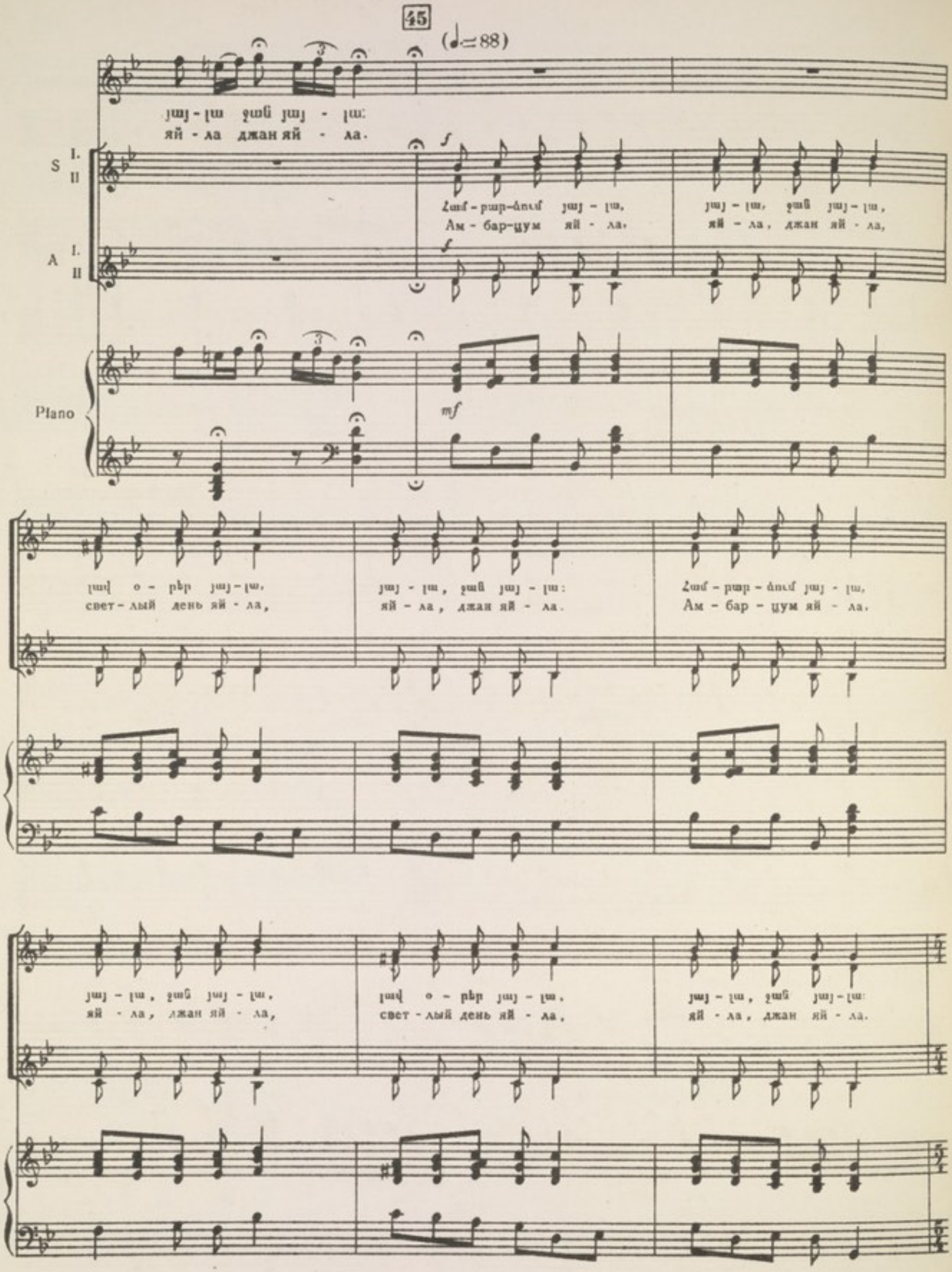
45
(♩=88)
S I. II
A I. II
Piano
յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет - лый день яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա:
яй - ла, джан яй - ла.
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла.
յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет - лый день яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա:
яй - ла, джан яй - ла.

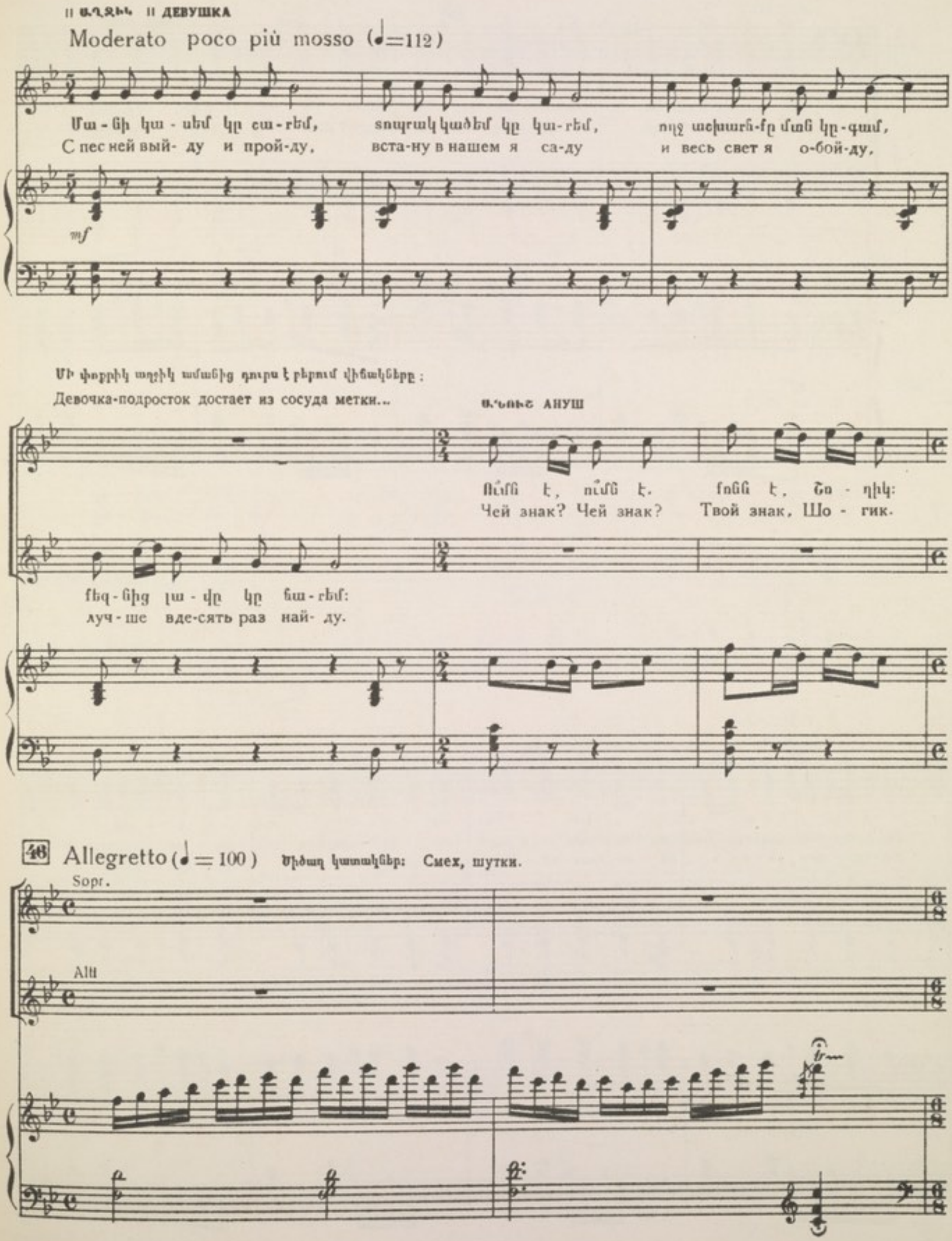
ԱՂՋԻԿ ДЕВУШКА
Moderato poco più mosso (♩=112)
Մա-նի կա-սեմ կը ա-ռեմ, տոպրակ կածեմ կը կա-ռեմ, ողջ աշխարհ-քը ման կը-գամ,
С пес ней вый- ду и прой-ду, вста-ну в нашем я са-ду и весь свет я о-бой-ду,
mf
Մի փոքրիկ աղջիկ ամանից դուրս է բերում վիճակները:
Девочка-подросток достает из сосуда метки...
ԱՆՈՒՇ АНУШ
Ո՞ւմն է, ո՞ւմն է. քոնն է, Շո-ղիկ:
Чей знак? Чей знак? Твой знак, Шо-гик.
քեզ-նից լա-վը կը ճա-ռեմ:
луч-ше вде-сять раз най- ду.
46 Allegretto (♩=100) Միծաղ կատակներ: Смех, шутки.
Sopr.
Alti

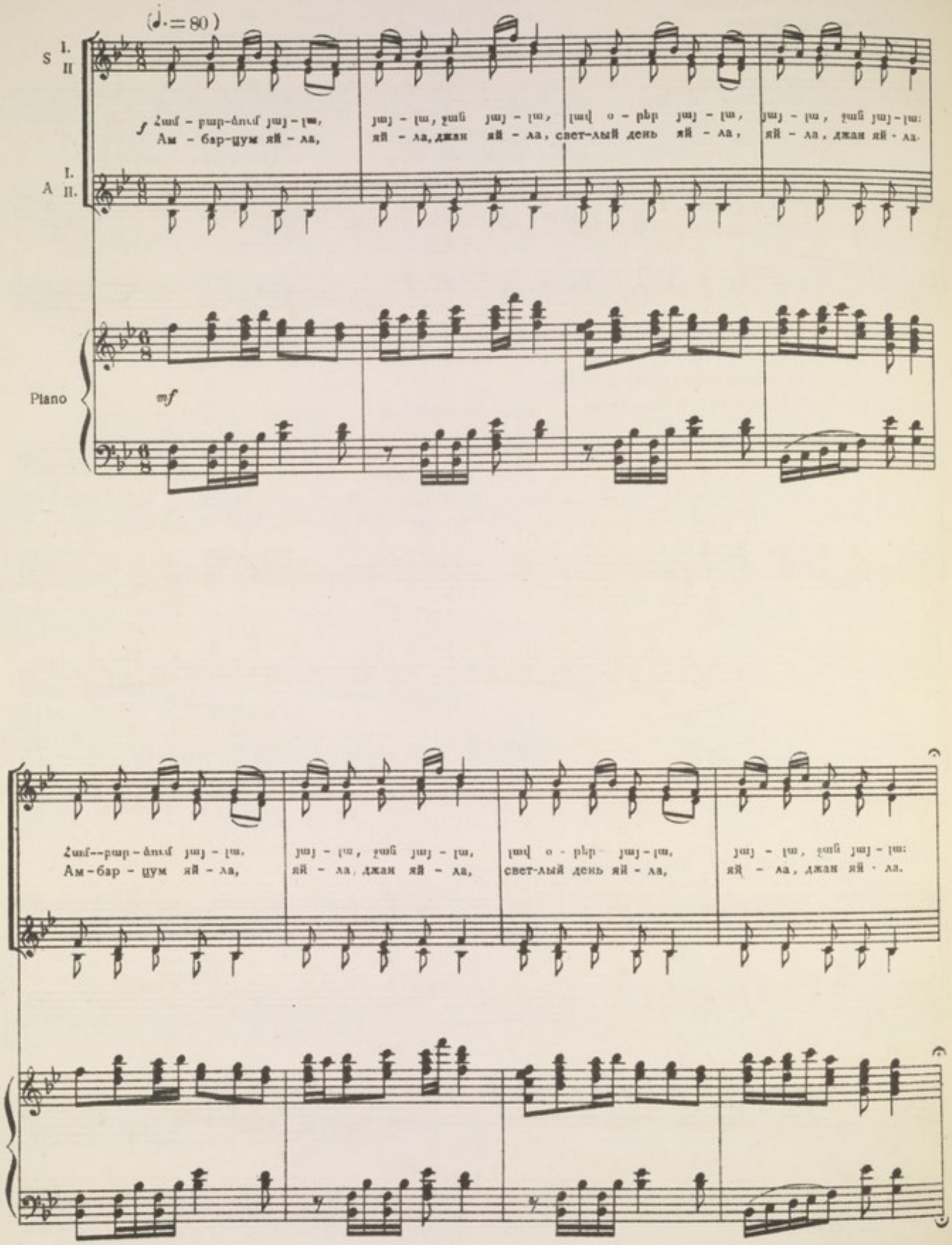
(♩. = 80)
S I. II
A I. II.
Plano
f
Համ - բար-ձում յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла, джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.
mf
Համ--բար - ձում յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
Ам - бар - цум яй - ла, яй - ла, джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.

III ԱՂՋԻԿ III ДЕВУШКА

Moderato

Աղ-ջի, յա - րը գի - տե ընկ ես, ընկ ես ըլ - դիկ,
Зна-ют все, ты ры - же - ва - та, ры - же - ва - та,

pp

գե - ղում մեկ ես, թե ֆեզ սի - րե չո - բան տը - ղեն,
ря - бо - ва - та, у - бе - гу я из де - рев - ни

II ԱՂՋԻԿ
II ДЕВУШКА

IV ԱՂՋԻԿ
IV ДЕВУШКА

ես կը փախ - չեմ էս մեր գե - ղեն: Ումն է, ումն է. իմն է, իմն է:
коль по - лю - бит чо - бан те - бя. Чей знак? Чей знак? Мой знак, мой знак.

47 Allegretto Սիծաղ: Смех.

L'istesso tempo (♩.=80)

S I. II

Համ - բար - ձում յայ - լա, Ам - бар - цум яй - ла,

յայ - լա, ջան յայ - լա, яй - ла, джан яй - ла,

լավ օ - րեր յայ - լա, свет - лый день яй - ла,

A I. II.

Piano

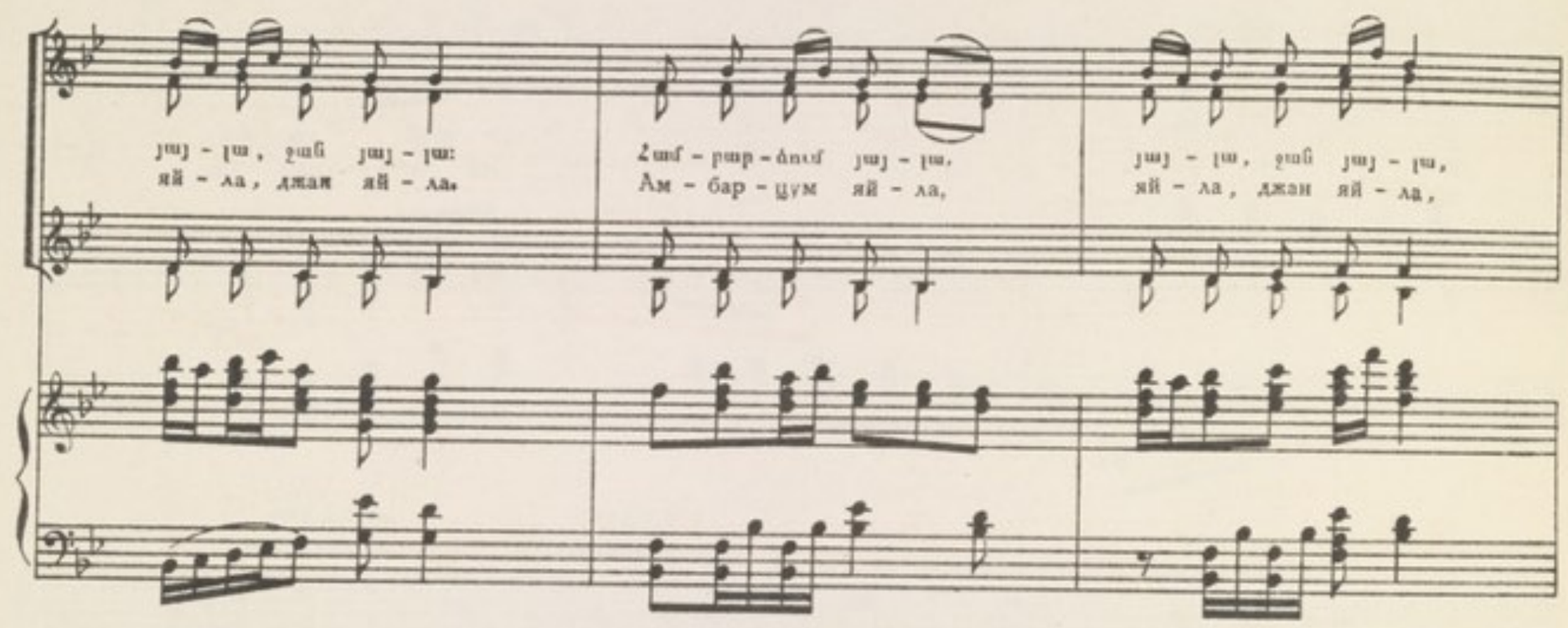

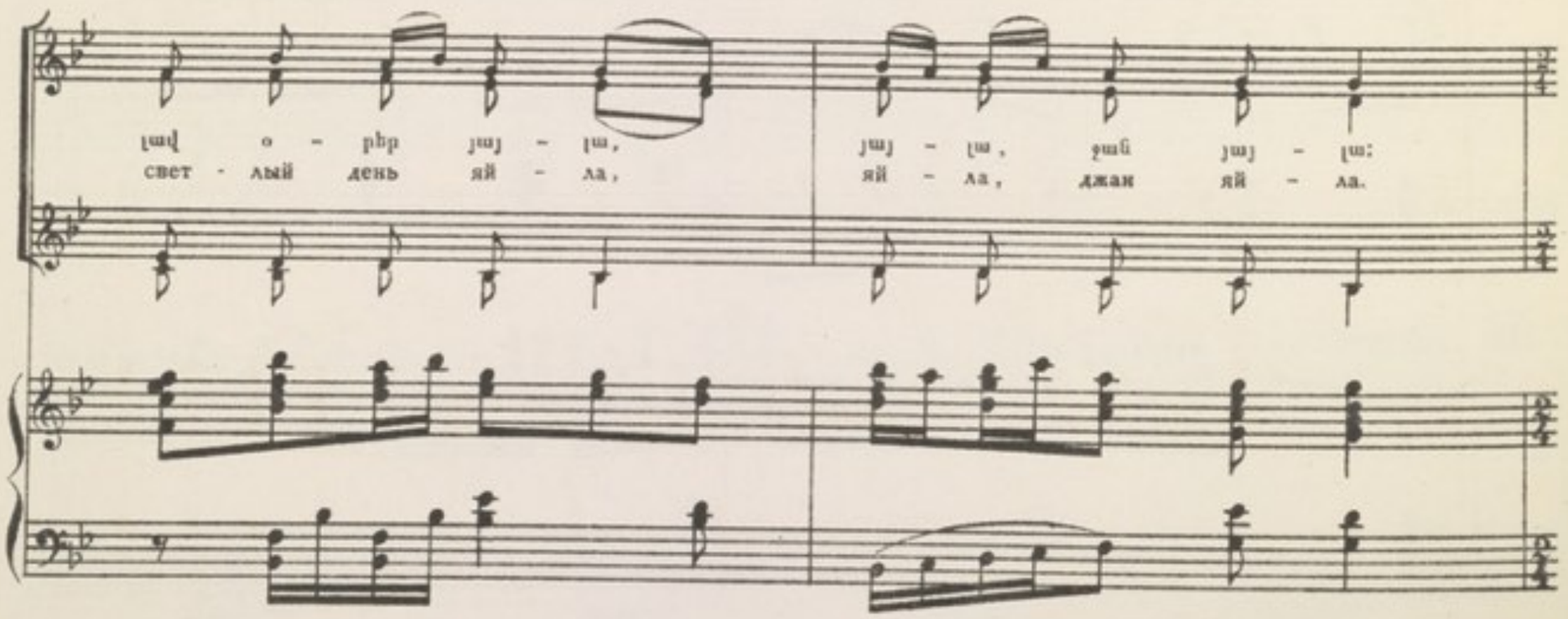

յայ - լա, ջան յայ - լա: яй - ла, джан яй - ла.

Համ - բար - ձում յայ - լա, Ам - бар - цум яй - ла,

յայ - լա, ջան յայ - լա, яй - ла, джан яй - ла,

լավ օ - րեր յայ - լա, свет - лый день яй - ла,

յայ - լա, ջան յայ - լա: яй - ла, джан яй - ла.

48 IV ԱՂՋԻԿ IV ДЕВУШКА

Moderato (♩=84)

Սանդ կը ծե - ծեմ դախկ կա - նեմ, մա - ճի - կը ո - տիս լախ կա - նեմ,
Пря-жу в у - зел я свя - жу, в но - вень-ких чу-стях я спля - шу,

p

rit.

այ տը - ղա ես մի խո - սա, մուկն ե - ռե - սիդ կախ կա - նեմ:
па-рень зря ты не бол - тай мыш - ку к но - су при - вя - жу.

rit.

rit.

sf

II ԱՂՋԻԿ
II ДЕВУШКА

V ԱՂՋԻԿ
V ДЕВУШКА

Più mosso (♩.=80)

Ո՞ւմն է, Ո՞ւմն է, իմն է, իմն է:
Чей знак? Чей знак? Мой знак, мой знак.

S I. II

f

Համ - բար - ձում այ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,

A I. II

f

Piu mosso

Piano

f

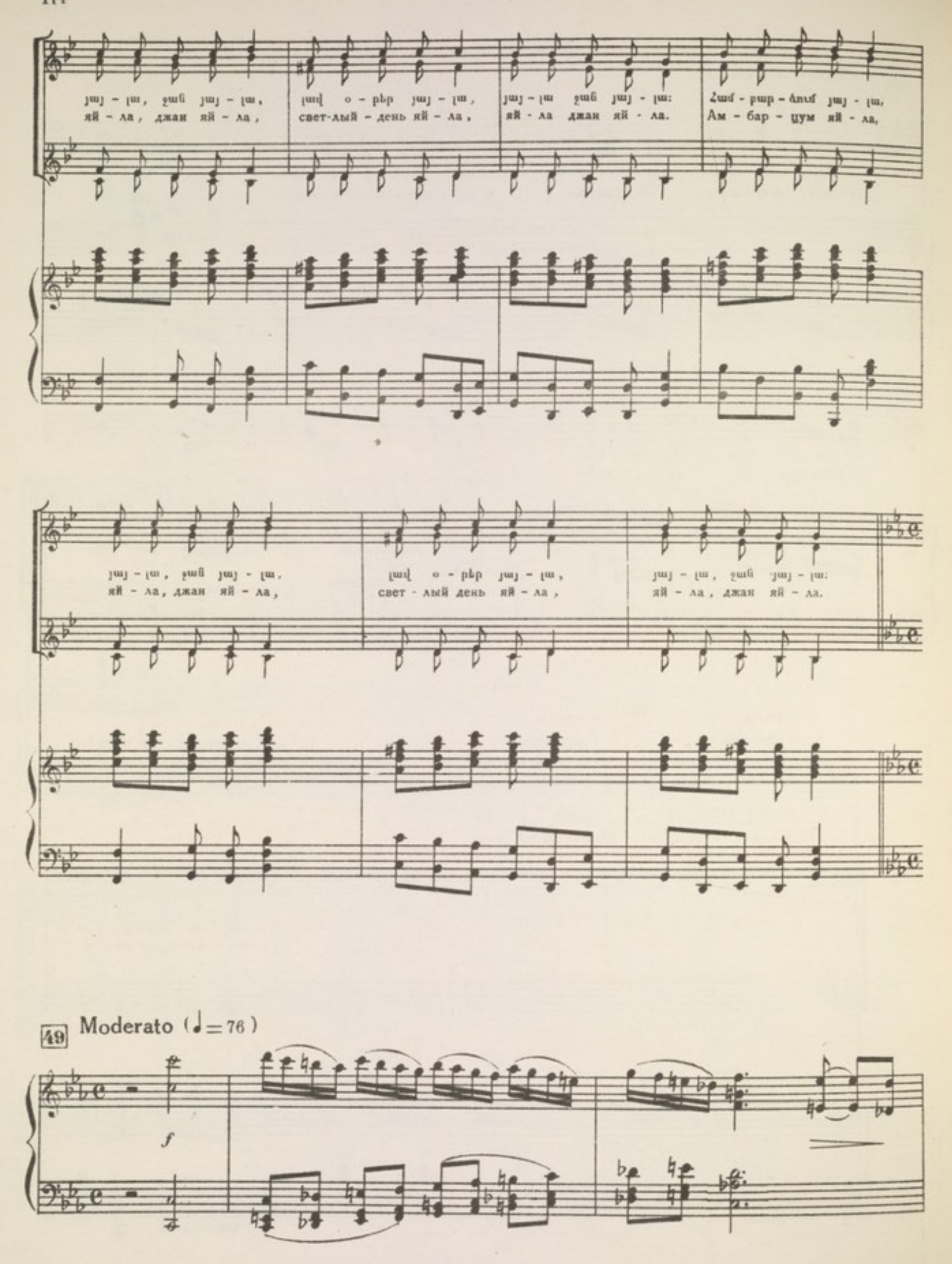
яй - ла, джан яй - ла,
свет-лый - день яй - ла,
яй - ла джан яй - ла.
Ам - бар - цум яй - ла,
яй - ла, джан яй - ла,
свет - лый день яй - ла,
яй - ла, джан яй - ла.
49
Moderato (♩ = 76)
f

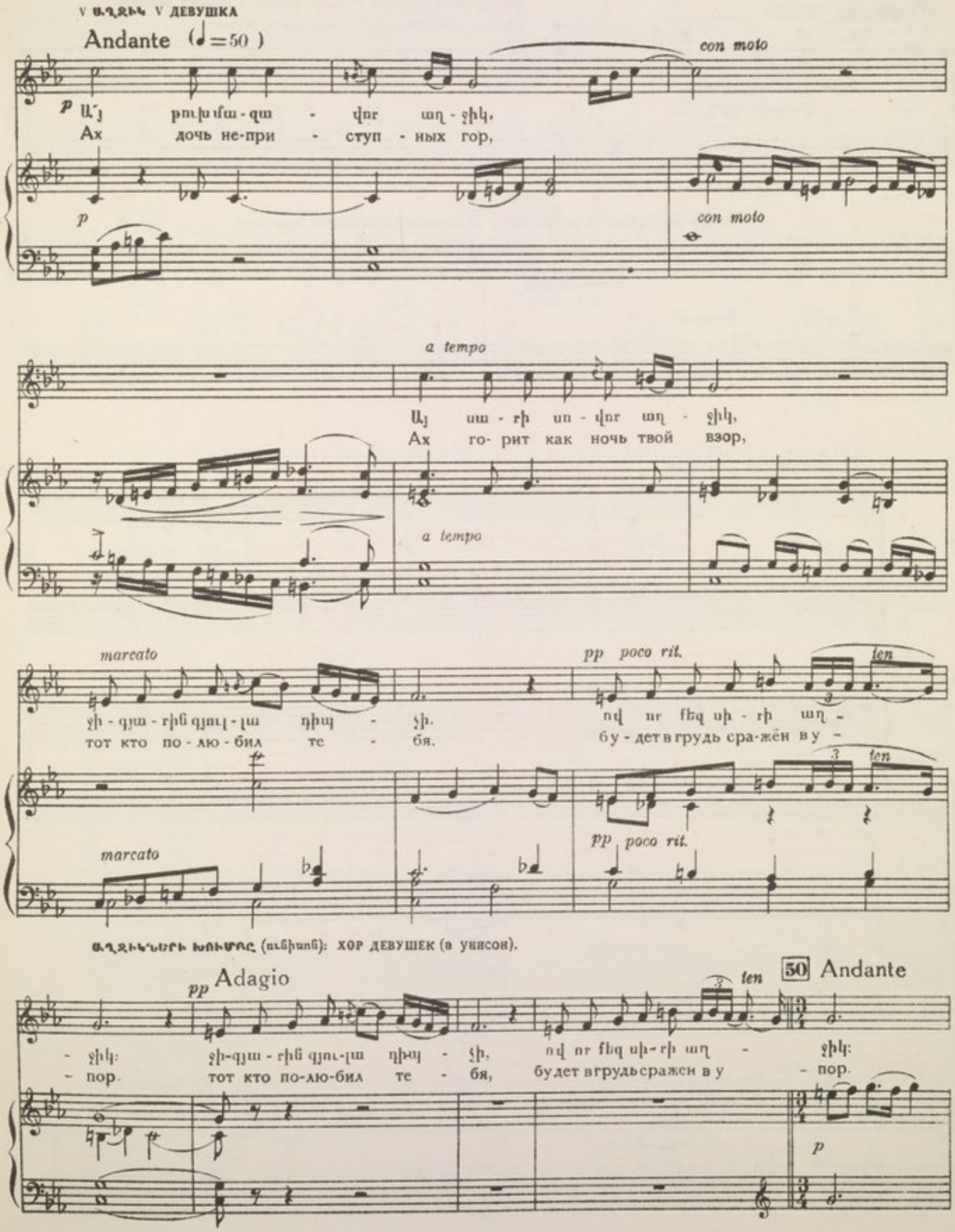
V ԱՂՋԻԿ V ДЕВУШКА
Andante (♩=50)

Ա՛յ թուխ մա-զա - վոր աղ-ջիկ,
Ах дочь не-при - ступ - ных гор,

Այ սա-րի սո-վոր աղ - ջիկ,
Ах го-рит как ночь твой взор,

ջի-գյա-րին գյուլ-լա դիպ - չի.
тот кто по-лю-бил те - бя.

ով որ քեզ սի-րի աղ -
бу-дет в грудь сра-жён в у -

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ (ունիսոն): ХОР ДЕВУШЕК (в унисон).

- ջիկ: ջի-գյա-րին գյու-լա դիպ - չի, ով որ քեզ սի-րի աղ - ջիկ:
- пор. тот кто по-лю-бил те - бя, будет в грудь сражен в у - пор.

Poco più mosso

Անուշը խիստ հուզված է—նրա նշանին է ընկնում վիճակը:
Ануш потрясена—жребий пал на ее метку.

f

Հետզհետե հավաքվում են տղամարդիկ: Постепенно собираются мужчины.

51 Andante (♩= 60)

S
A

pp Ոճ ինչ սև վի - ճակ քեզ բա - ժին ընկավ,
Ка - кой жре - бий злой ей на до - лю пал.

T
B

Piano

pp

սե - վա - բախտ քու - րիկ ճա - զե - լի Ա - նուշ:
горь - кий рок сест - ра, неж - на - я А - нуш.

52 Più agitato (♩=100) Անուշը հեկեկում է: Ануш рыдает.

Բոլորը աշխատում են Անուշին հանգստացնել: Все стараются успокоить Ануш.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Moderato (♩=100)

53

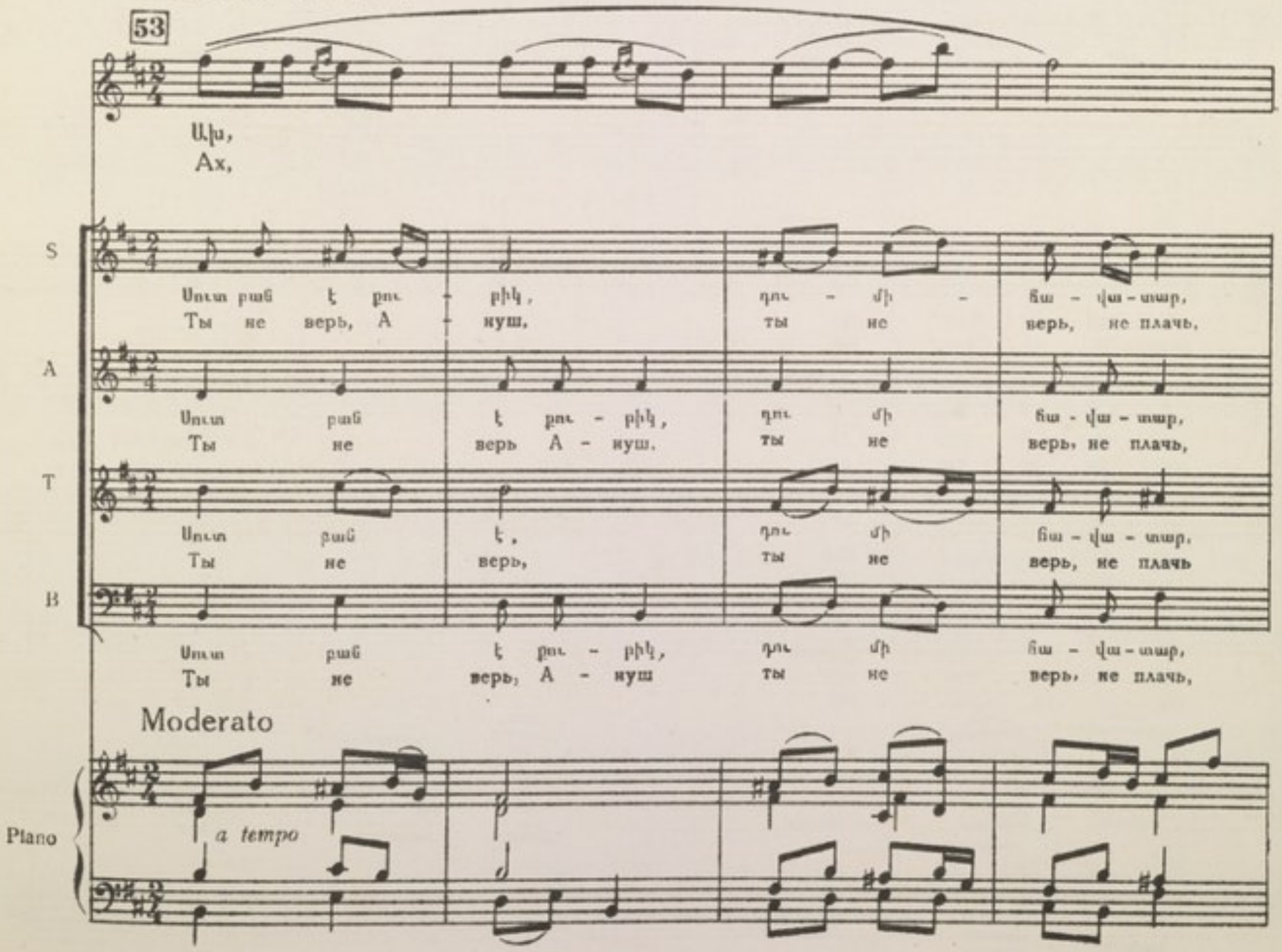
Ախ,
Ах,

S
Սուտ բան է քու - րիկ, դու - մի - հա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш, ты не верь, не плачь,

A
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш, ты не верь, не плачь,

T
Սուտ բան է, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь, ты не верь, не плачь

B
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш ты не верь, не плачь,

Moderato

Piano
a tempo

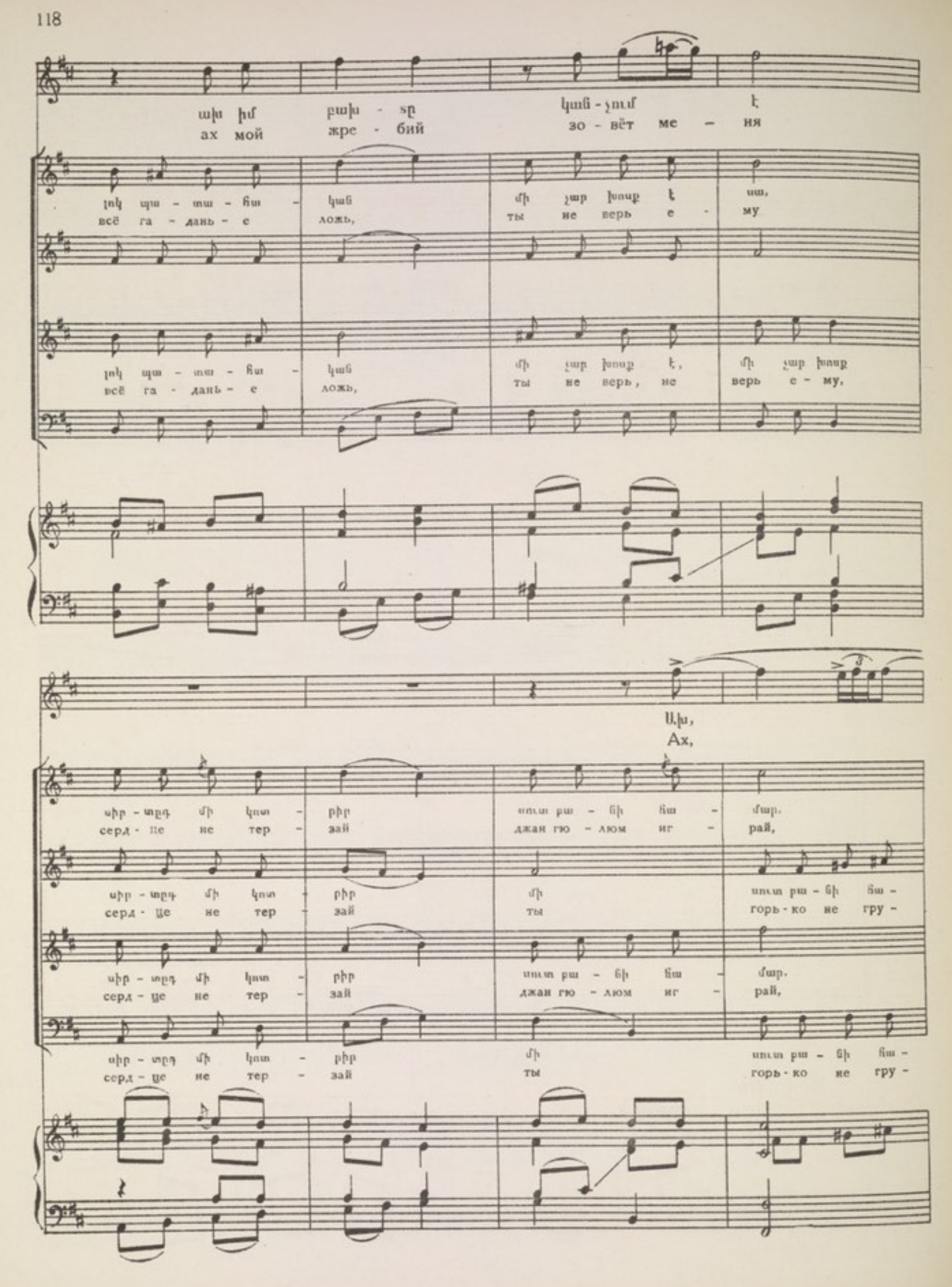
ախ իմ բախ - տը կան - չում է
ах мой жре - бий зо - вёт ме - ня
լոկ պա - տա - ճա - կան մի չար խոսք է սա,
всё га - дань - е ложь, ты не верь е - му
լոկ պա - տա - ճա - կան մի չար խոսք է, մի չար խոսք
всё га - дань - е ложь, ты не верь, не верь е - му,
Ախ,
Ах,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր սուտ բա - ցի ճա - մար,
серд - це не тер - зай джан гю - люм иг - рай,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր մի սուտ բա - ցի ճա -
серд - це не тер - зай ты горь - ко не гру -
սիր - տըդ մի կոտ - րիր սուտ բա - ցի ճա - մար,
серд - це не тер - зай джан гю - люм иг - рай,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր մի սուտ բա - ցի ճա -
серд - це не тер - зай ты горь - ко не гру -

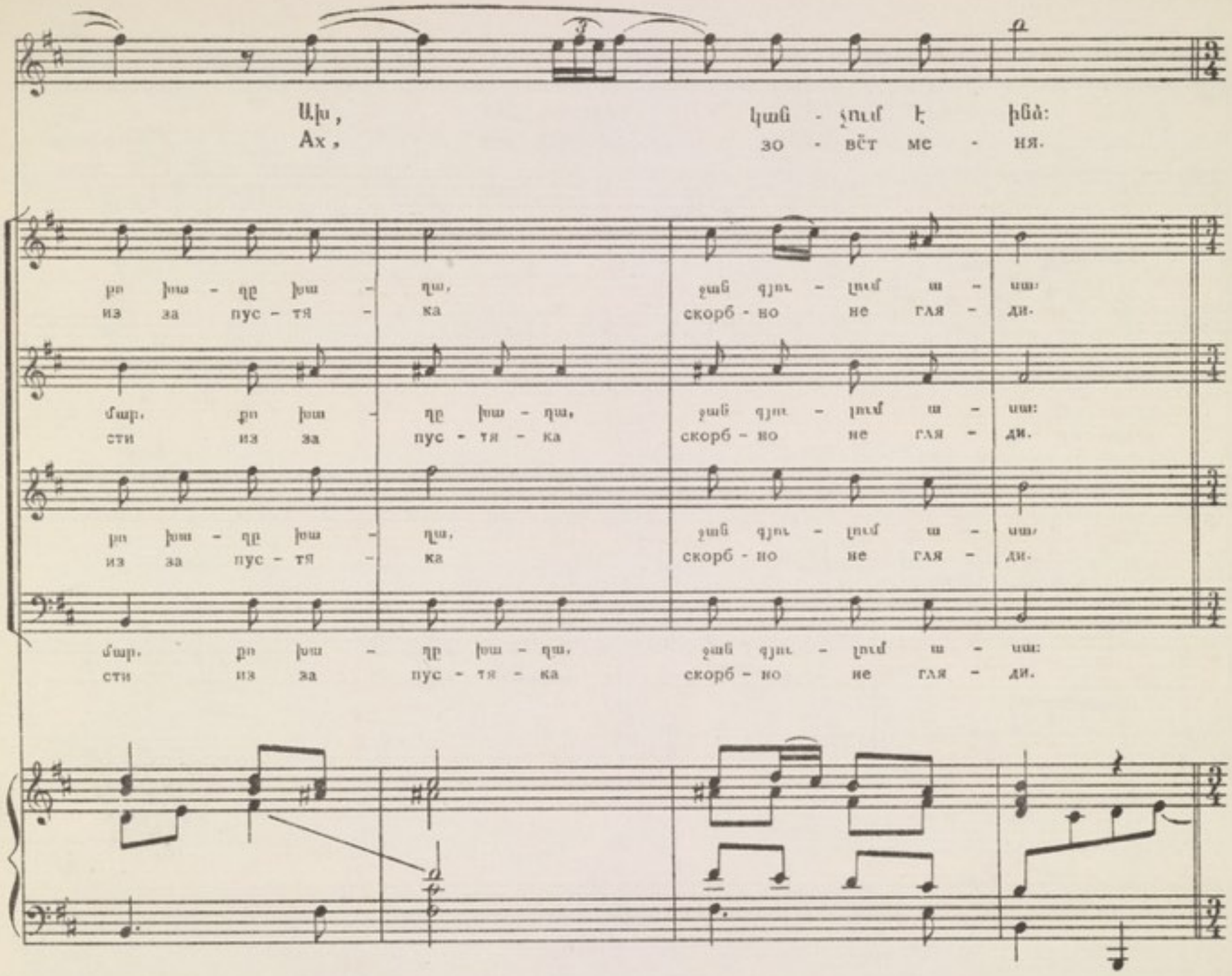
Ախ, կան - չում է ինձ:
Ах, зо - вёт ме - ня.
բո խա - ղը խա - ղա, ջան գյու - լում ա - սա:
из за пус - тя - ка скорб - но не гля - ди.
մար, բո խա - ղը խա - ղա, ջան գյու - լում ա - սա:
сти из за пус - тя - ка скорб - но не гля - ди.
բո խա - ղը խա - ղա, ջան գյու - լում ա - սա:
из за пус - тя - ка скорб - но не гля - ди.
մար, բո խա - ղը խա - ղա, ջան գյու - լում ա - սա:
сти из за пус - тя - ка скорб - но не гля - ди.

54 Անուշը չի մխիթարվում: Ануш безутешна.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

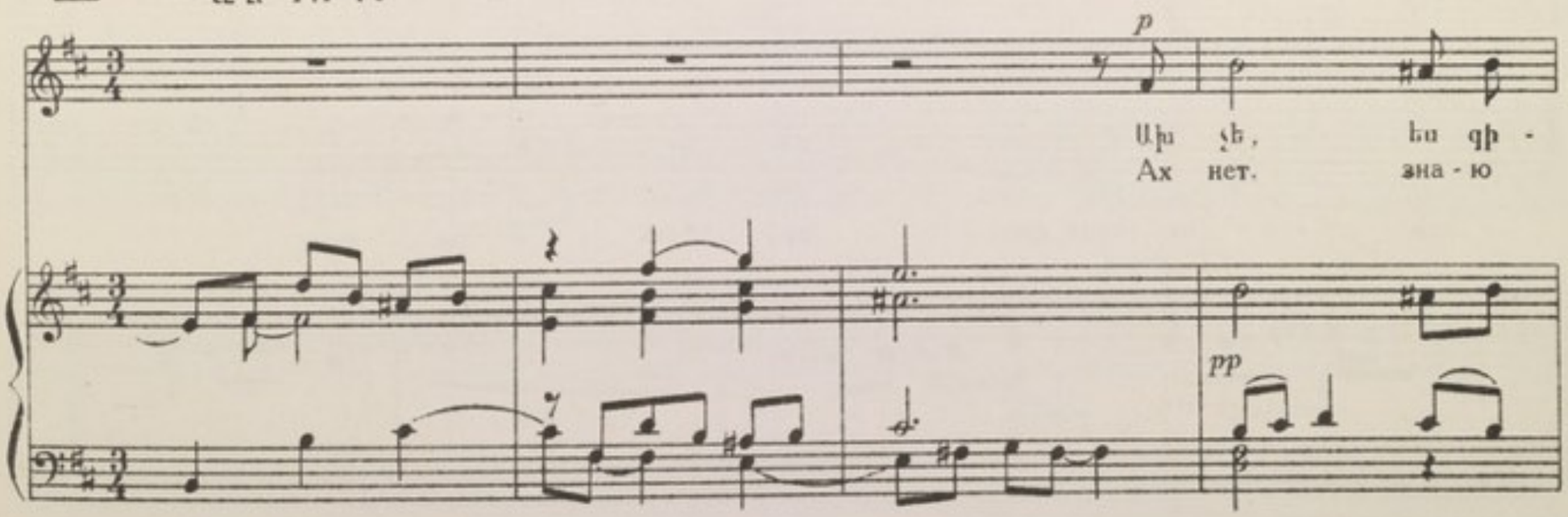

Ախ չե, ես գի -
Ах нет. зна - ю

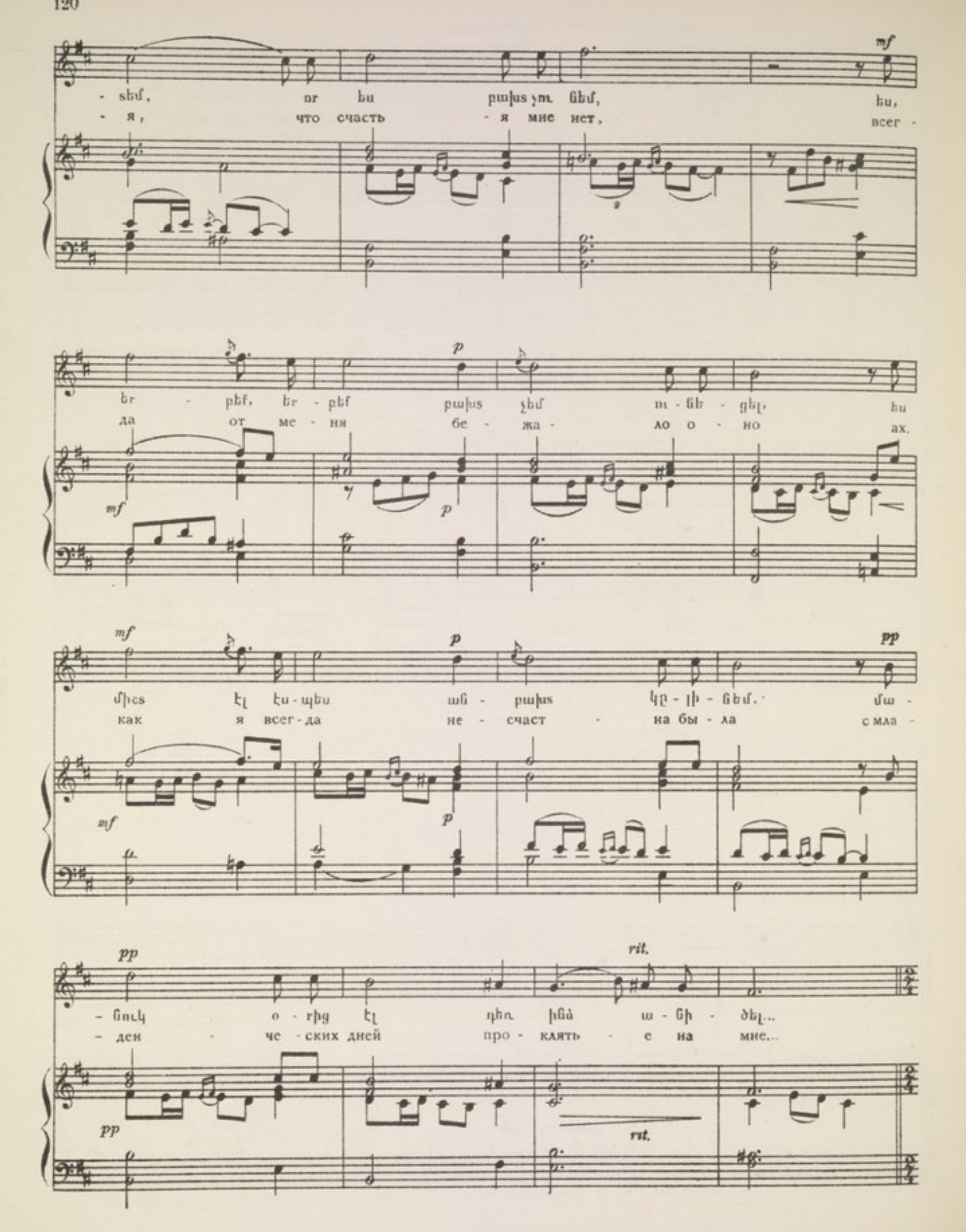
- տեմ, որ ես բախտ չեմ, ես,
- я, что счасть - я мне нет, всег -
mf
եր - բեմ, եր - բեմ բախտ չեմ ու - նե - ցել, ես
да от ме - ня бе - жа - ло о - но ах,
p
mf
միշտ էլ էս - պես ան - բախտ կը - լի - նեմ. մա -
как я всег - да не - счаст - на бы - ла с мла -
pp
- նուկ օ - րից էլ դու ինձ ա - նի - ծել...
- ден че - ских дней про - клять - е на мне...
rit.

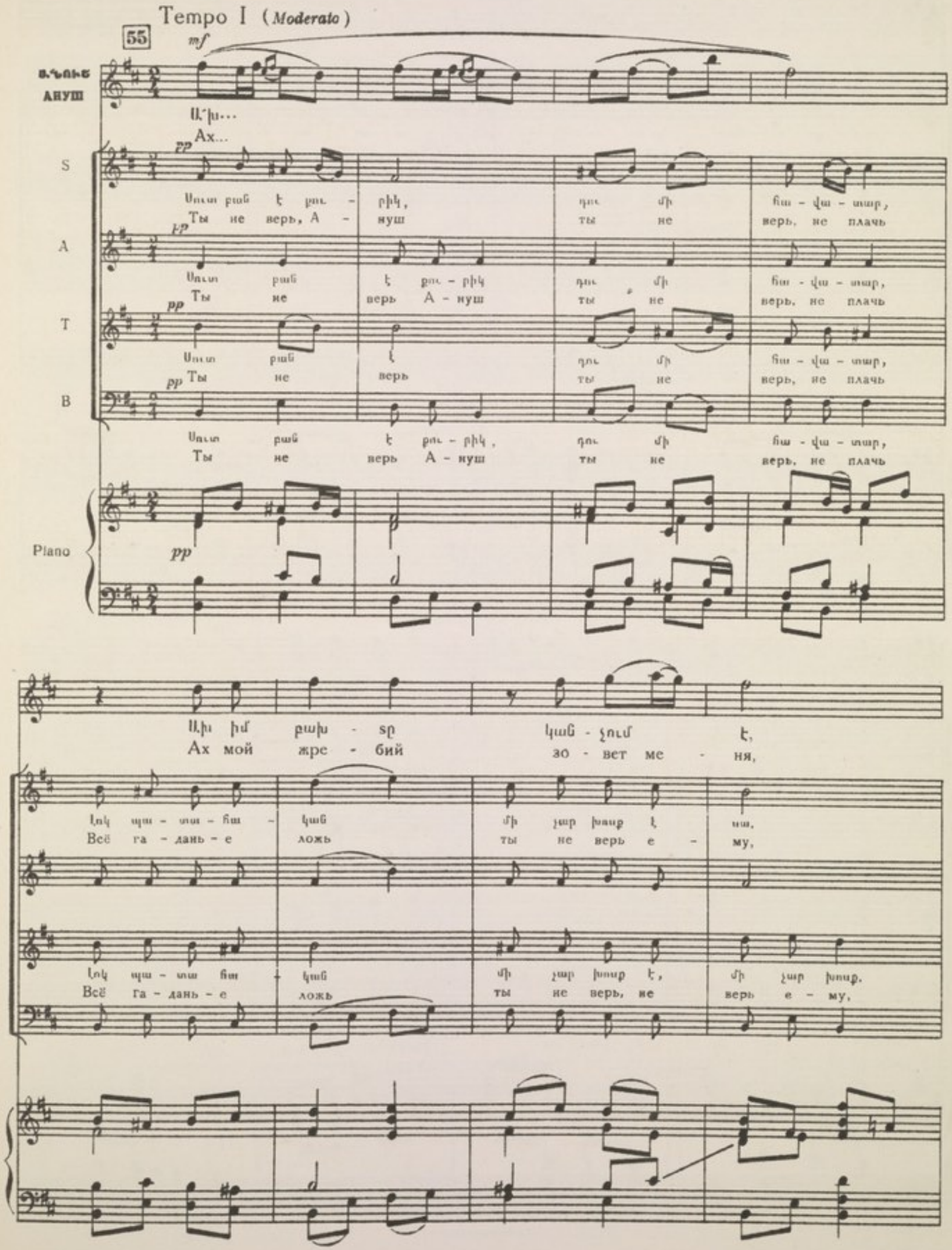
Tempo I (Moderato)
55
mf
ՍՆՈՒՇ
АНУШ
Ա՛խ...
Ах...
S
A
T
B
Piano
pp
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш ты не верь, не плачь
Սուտ բան է քու - րիկ դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш ты не верь, не плачь
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш ты не верь, не плачь
Ա՛խ իմ բախ - տը կան - չում է,
Ах мой жре - бий зо - вет ме - ня,
Լոկ պա - տա - հա - կան մի չար խոսք է ա,
Всё га - дань - е ложь ты не верь е - му,
Լոկ պա - տա հա - կան մի չար խոսք է, մի չար խոսք.
Всё га - дань - е ложь ты не верь, не верь е - му,

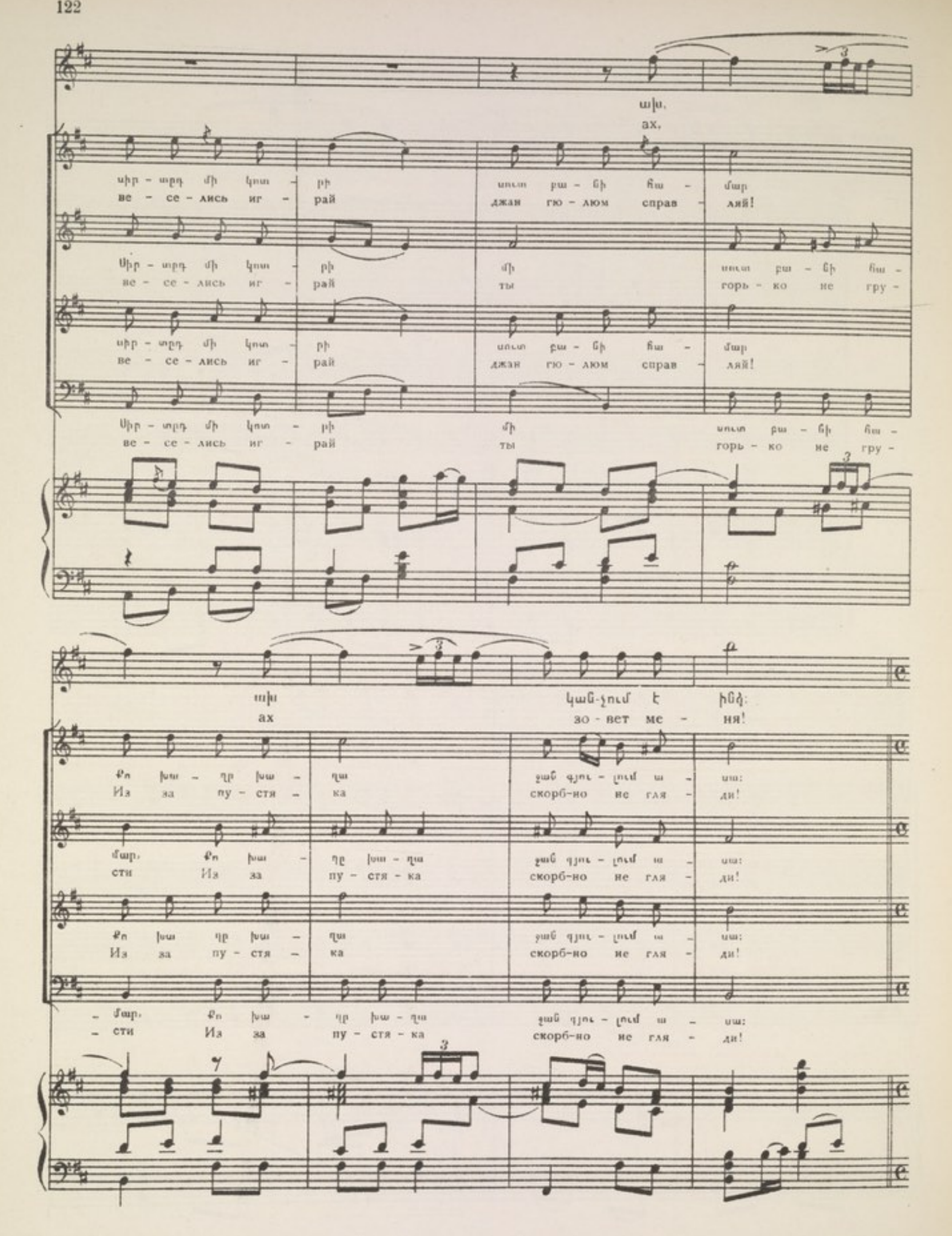
ախ,
ах,
սիր - արդ մի կոտ - րի սուտ քա - ցի հա - մար
ве - се - лись иг - рай джан гю - люм справ - ляй!
Սիր - արդ մի կոտ - րի մի սուտ քա - ցի հա -
ве - се - лись иг - рай ты горь - ко не гру -
սիր - արդ մի կոտ - րի սուտ քա - ցի հա - մար
ве - се - лись иг - рай джан гю - люм справ - ляй!
Սիր - արդ մի կոտ - րի մի սուտ քա - ցի հա -
ве - се - лись иг - рай ты горь - ко не гру -
ախ կաղ-չում է ինձ:
ах зо - вет ме - ня!
Քո խա - ղր խա - ղա ցաղ գյու - լում ա - սա:
Из за пу - стя - ка скорб-но не гля - ди!
մար. Քո խա - ղր խա - ղա ցաղ գյու - լում ա - սա:
сти Из за пу - стя - ка скорб-но не гля - ди!
Քո խա ղր խա - ղա ցաղ գյու - լում ա - սա:
Из за пу - стя - ка скорб-но не гля - ди!
- մար. Քո խա - ղր խա - ղա ցաղ գյու - լում ա - սա:
- сти Из за пу - стя - ка скорб-но не гля - ди!

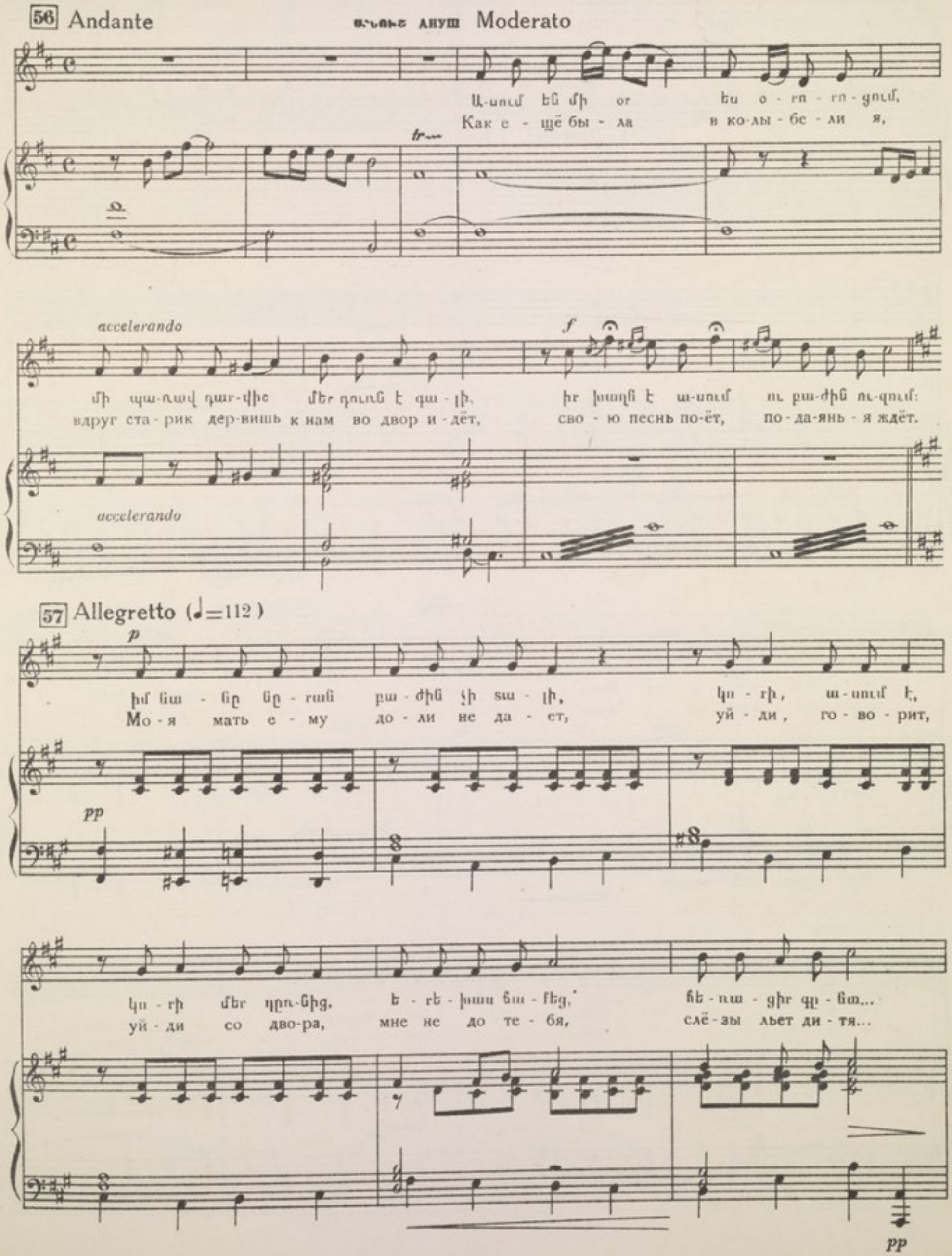
56 Andante
ԱՆՈՒՇ ԱՌՍ Moderato
Ա-սում են մի օր ես օ - rn - rn - ցում,
Как е - щё бы - ла в ко-лы - бе - ли я,
accelerando
մի պա-ռավ դար-վիշ մեր դուռն է գա - լի, իր խաղն է ա-սում ու բա-ժին ու-զում:
вдруг ста - рик дер-вишь к нам во двор и - дёт, сво - ю песнь по-ёт, по - да-янь - я ждёт.
accelerando
57 Allegretto (♩=112)
իմ նա - նը նը - rան բա - ժին չի տա - լի, կո - rի, ա - սում է,
Мо - я мать е - му до - ли не да - ет, уй - ди, го - во - рит,
կո - rի մեր դրռ-նից, ե - rե - խաս ճա - fեց, հե - ռա - ցիr գը - նա...
уй - ди со дво-ра, мне не до те - бя, слё - зы льет ди - тя...

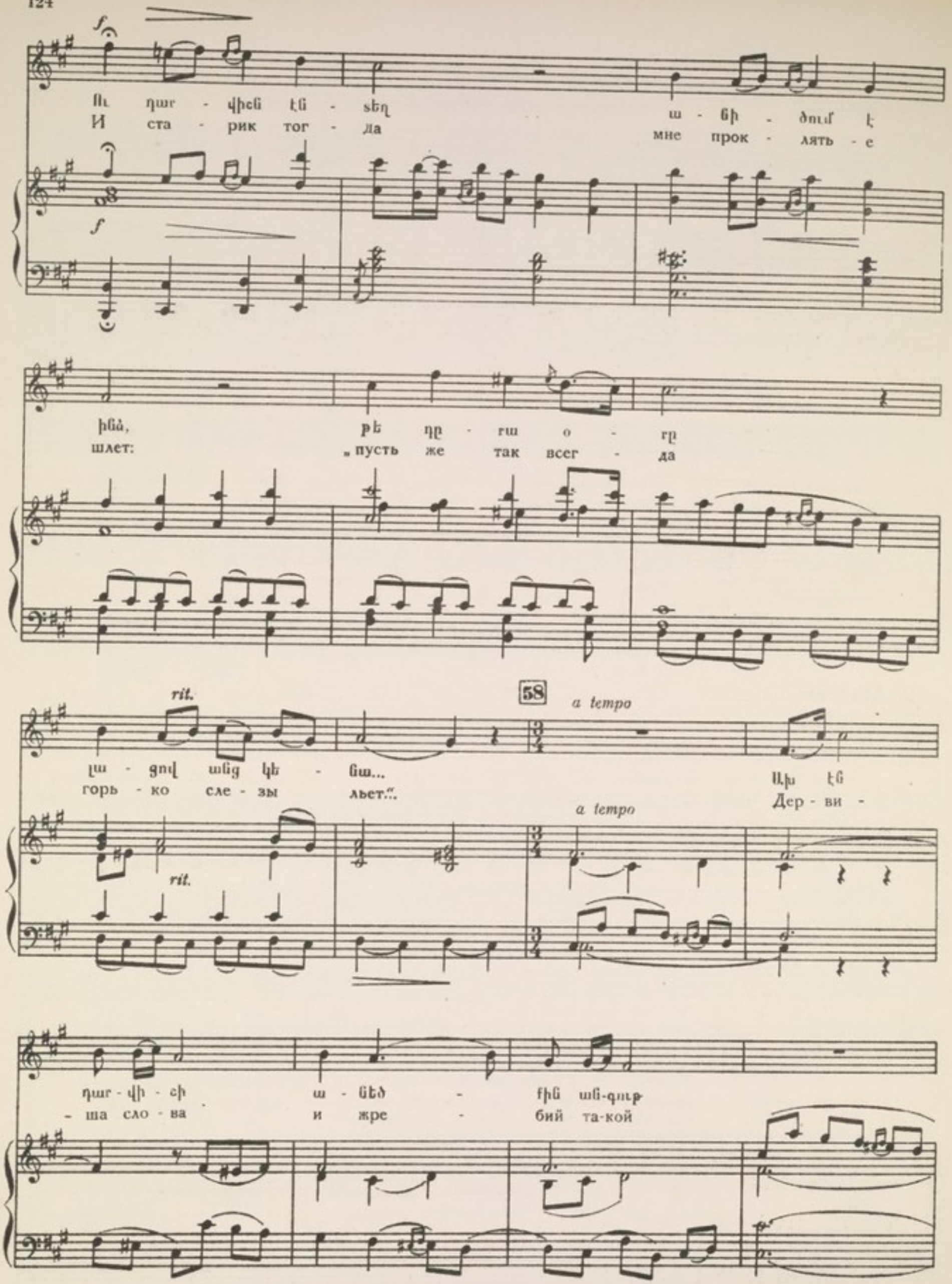
Ու դար - վիճ էն - տեղ ա - նի - ծում է
И ста - рик тог - да мне прок - лять - е
ինձ, թէ դը - ռա օ - ռը
шлет: „пусть же так всег - да

լա - ցով անց կե - նա...
горь - ко сле - зы льет."...

Ախ էն
Дер - ви -

դար - վի - ճի ա - նեծ - քին ան-գութ
- ша сло - ва и жре - бий та-кой

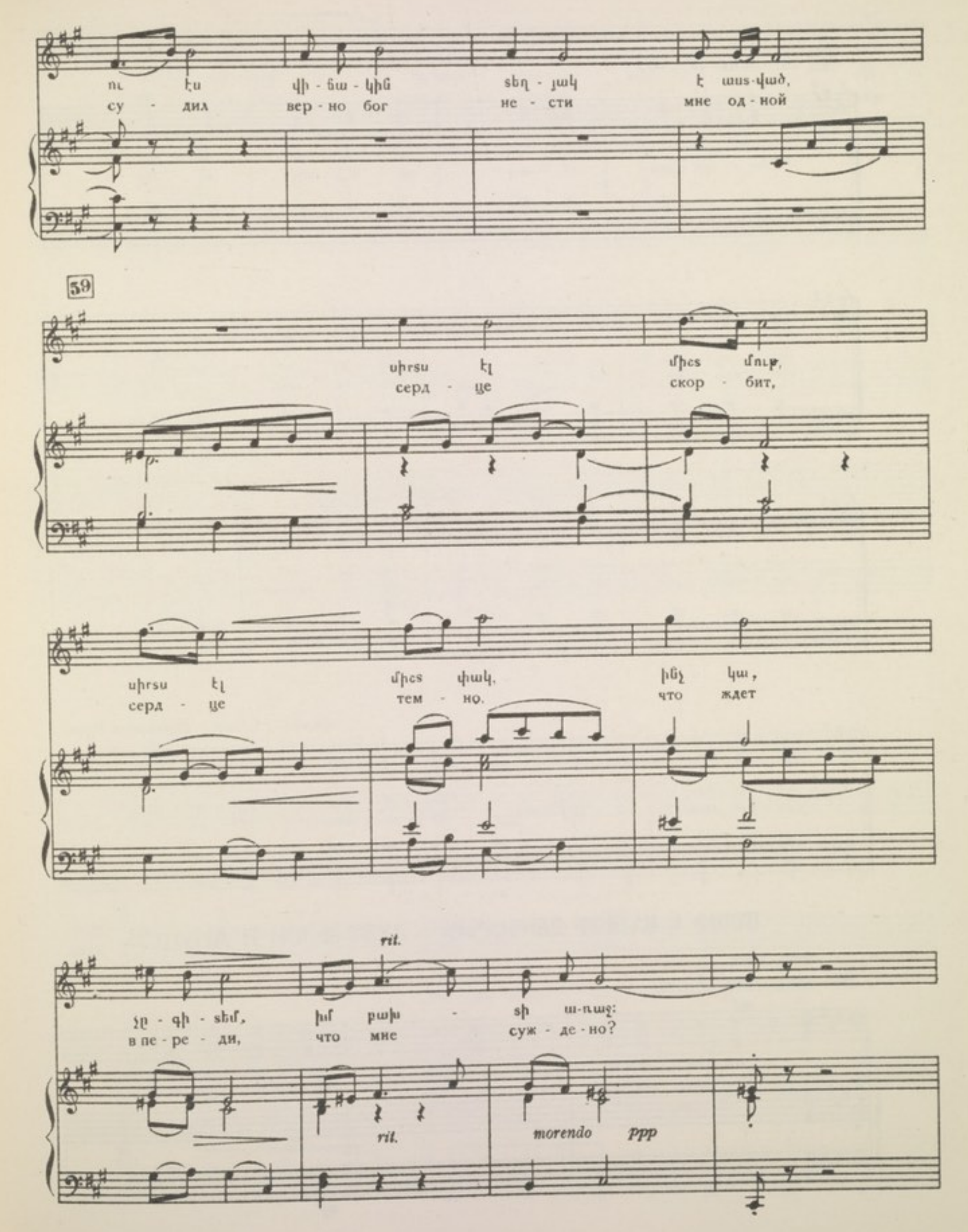
ու էս վի - ճա - կին տեղ - յակ է ասս-ված,
су - дил вер - но бог не - сти мне од - ной

սիրտս էլ միտ մուր,
серд - це скор - бит,
սիրտս էլ միտ փակ, ինչ կա,
серд - це тем - но. что ждет

չը - գի - տեմ, իմ բախ - տի ա-ռաջ:
в пе - ре - ди, что мне суж - де - но?

morendo ppp

60 Andante (♩=66)

S
A

Համ - բար - ձում
pp Ам - бар - цум

յայ - լա,
яй - ла,

յայ - լա, ջան
яй - ла, джан

յայ - լա,
яй - ла,

T
B

լավ օ - րեր
свет - лый день

յայ - լա,
яй - ла,

յայ - լա, ջան
яй - ла, джан

յայ - լա,
яй - ла,

ppp Համ - բար - ձում
Ам - бар - цум

յայ - լա,
яй - ла,

յայ - լա ջան
яй - ла джан

յայ - լա,
яй - ла,

Հայտնվում է Մոսին: Появляется Моси.

լավ օ - րեր
свет - лый день

յայ - լա,
яй - ла,

յայ - լա ջան
яй - ла джан

յայ - լա:
яй - ла.

ՄՈՍԻԻ և ԱՆՈՒՇԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ МОСИ И АНУШ

ՄՈՍԻ МОСИ

61 Moderato (♩=96)

mf

Ինչ ես հե - կե - կում էս - տեղ խե - լա - գար,
Что здесь пла-чешь ты с у - ма ты со - шла,

mf

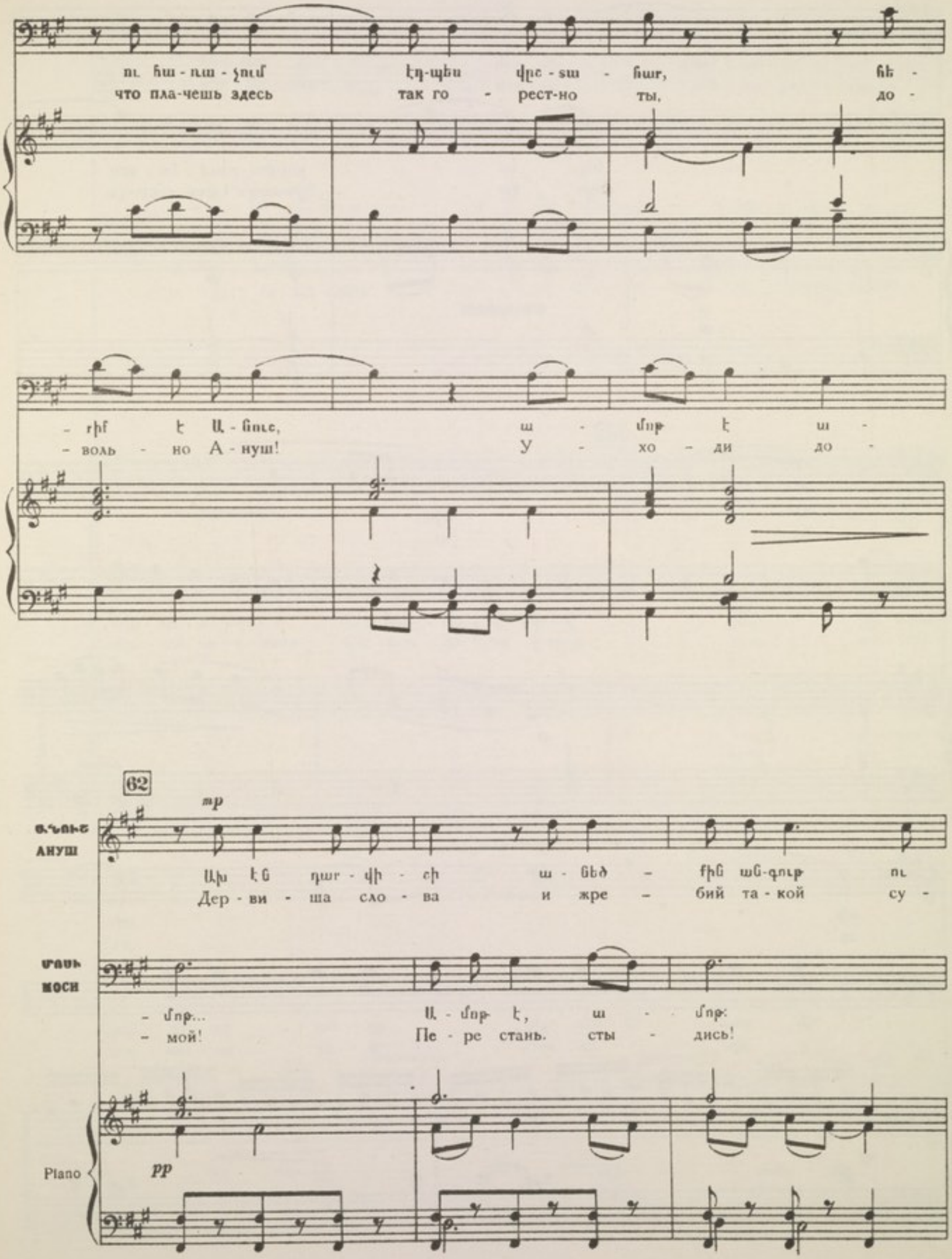
ու հա - ռա - չում էդ-պես վըտ - տա - հար, հե -
что пла-чешь здесь так го - рест-но ты, до -
- ռիմ է Ա - նուշ, ա - մոթ է ա -
- воль - но А - нуш! У - хо - ди до -
62

ԱՆՈՒՇ
АНУШ
Ախ էն դար - վի - ի ա - նեծ - ին ան-գութ ու
Дер - ви - ша сло - ва и жре - бий та - кой су -
ՄՈՍԻ
МОСИ
- մոթ... Ա - մոթ է, ա - մոթ:
- мой! Пе - ре стань. сты - дись!
Piano

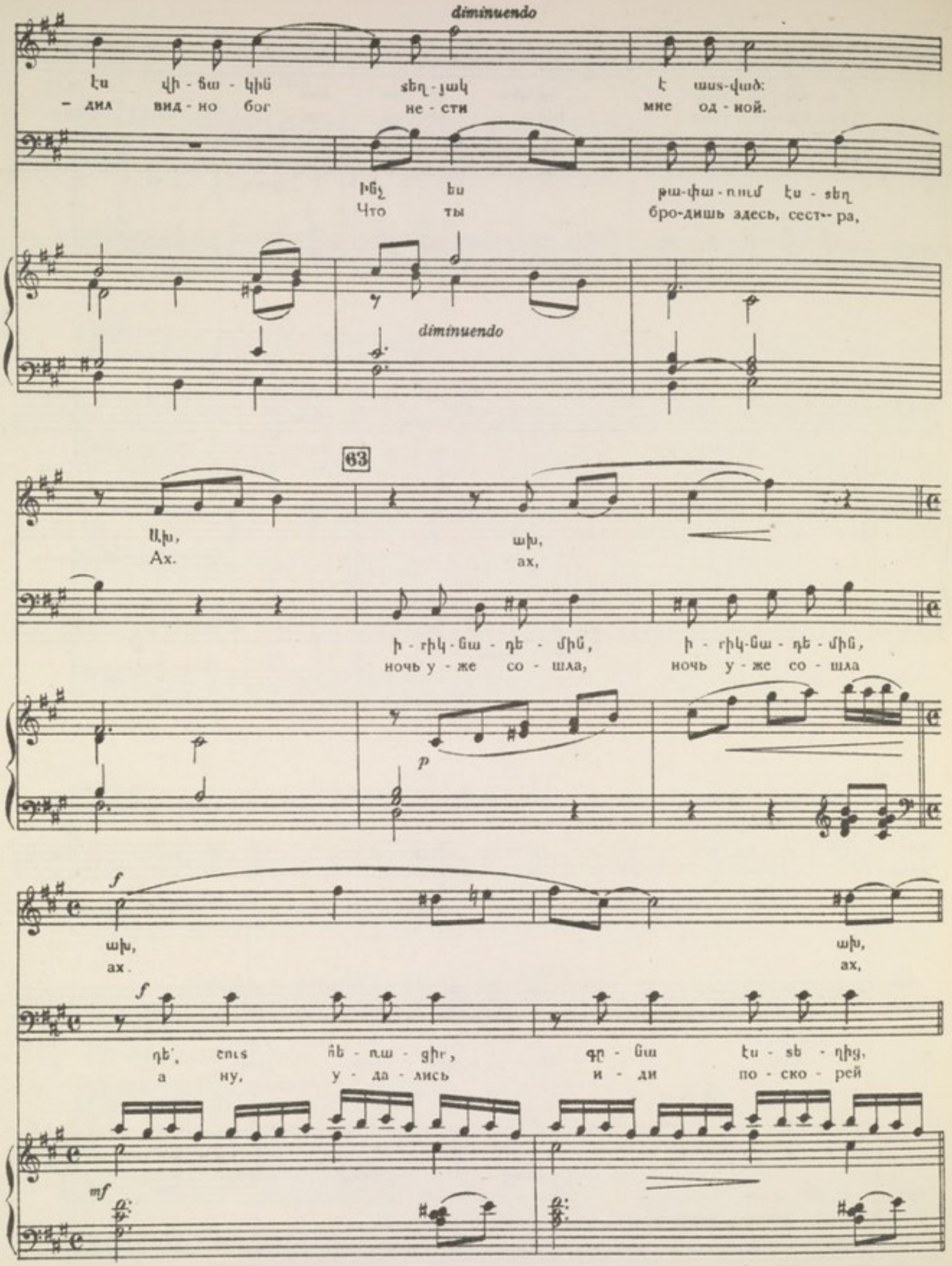
diminuendo
էս վի - ճա - կին տեղ - յակ է աստ-ված:
– дил вид - но бог не - сти мне од - ной.
Ինչ ես թա-փա - ռում էս - տեղ
Что ты бро-дишь здесь, сест-ра,
diminuendo

Ախ, ախ,
Ах. ах,
ի - րիկ - նա - դե - մին, ի - րիկ-նա - դե - մին,
ночь у - же со - шла, ночь у - же со - шла

ախ, ախ,
ах. ах,

դե՛, ըուտ ո՞ե - ռա - ցիր, գը - նա էս - տե - ղից,
а ну, у - да - лись и - ди по - ско - рей

64 (♩=96)

սիրտս էլ միշտ փակ, սիրտս էլ միշտ մութ, վայ,
серд це скор-бит, серд - це тем - но вай,

քա - նի հան-դի - ցը հե - ռըդ չի ե - կել, կարճ ճամփով գընա
о - тец бу-дет ждать с по - лей он при - шел, то - ро-пись домой!

S
Ախ Ա - նուշ, մի տըրտ -
Ах, А - нуш, не гру -

A
Ա - նուշ, ախ Ա - նուշ, մի տըրտ -
А - нуш, ах А - нуш, не гру -

T
Ա - նուշ, մի տըրտ -
А - нуш, не гру -

B
Ա - նուշ, Ա - նուշ ախ Ա - նուշ, մի տըրտ -
А - нуш, А - нуш, ах А - нуш, не гру -

Piano

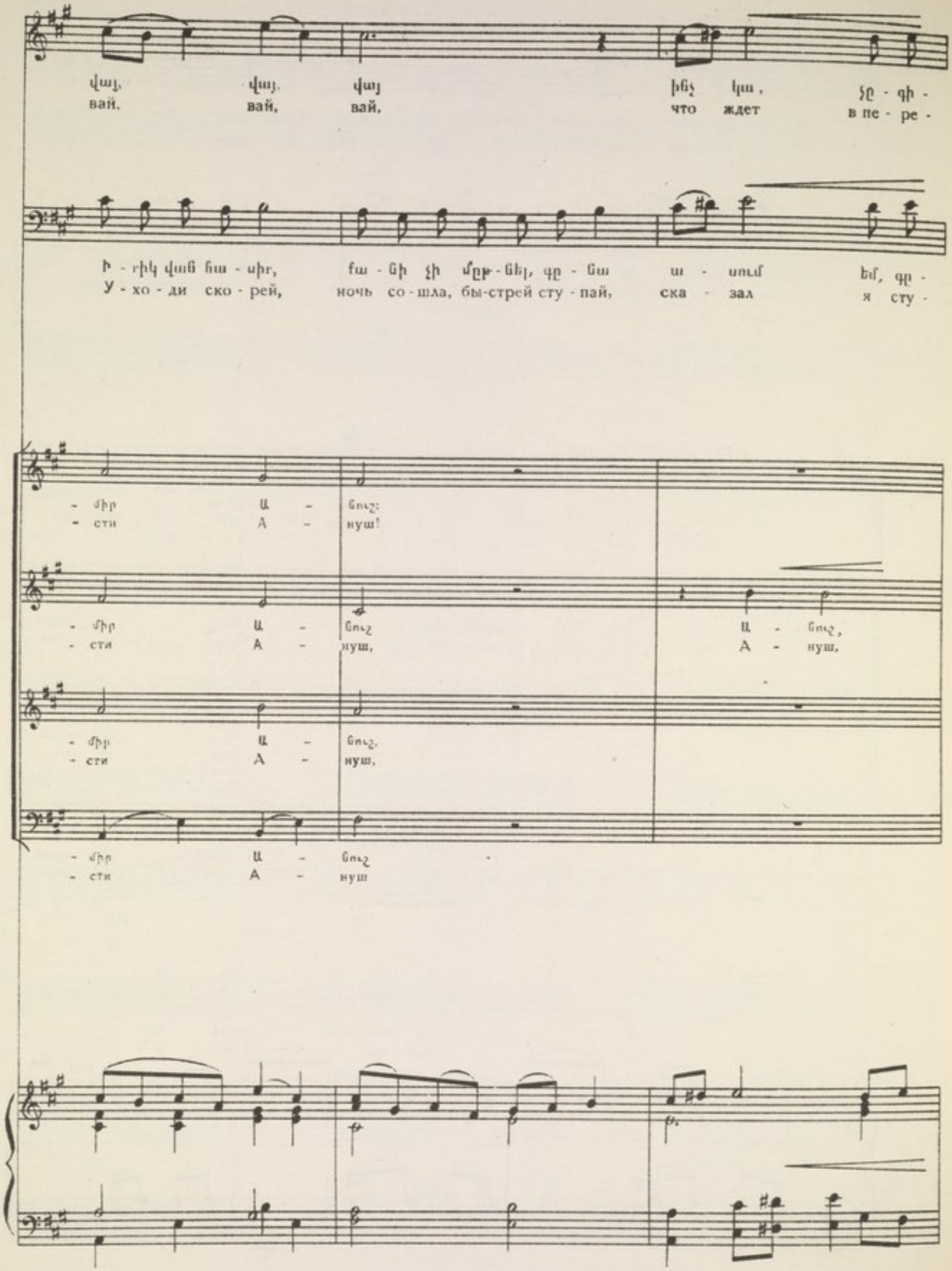
վայ, վայ, վայ ինչ կա, չը - գի -
вай, вай, вай, что ждет в пе - ре -
Ի - րիկ վան հա - սիր, քա - նի չի մըթ - նել, գը - նա ա - սում եմ, գը -
У - хо - ди ско - рей, ночь со - шла, бы-стрей сту - пай, ска - зал я сту -
- միր Ա - նուշ:
- сти А - нуш!
- միր Ա - նուշ Ա - նուշ,
- сти А - нуш, А - нуш,
- միր Ա - նուշ.
- сти А - нуш,
- միր Ա - նուշ
- сти А - нуш

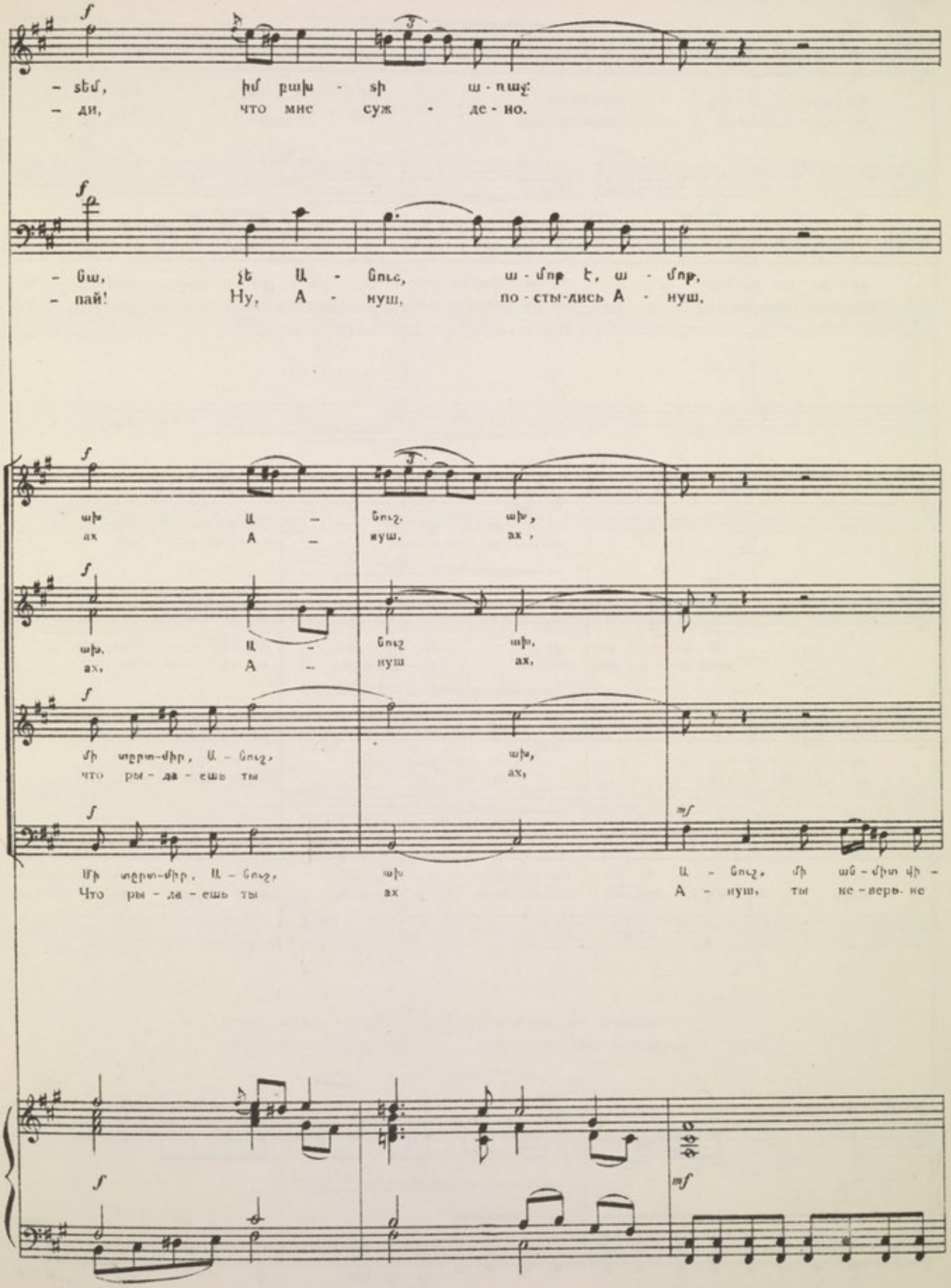
– տեմ, իմ բախ - տի ա - ռաջ:
– ди, что мне суж - де - но.
– Նա, չե Ա - Նուշ, ա - մոթ է, ա - մոթ,
– пай! Ну, А - нуш, по - сты - дись А - нуш,
ախ Ա – Նուշ, ախ,
ах А – нуш, ах,
ախ, Ա – Նուշ ախ,
ах, А – нуш ах,
մի տըրտ-միր, Ա - Նուշ, ախ,
что ры - да - ешь ты ах,
Մի տըրտ-միր, Ա - Նուշ, ախ Ա - Նուշ, մի ան - միտ վի -
Что ры - да - ешь ты ах А - нуш, ты не - верь, не

65

mf

Ան-բախտ եմ է-ղել, ան-բախտ կը մեռ-նեմ: Ախ:
Не-счаст-ной бы-ла не-счаст ной ум-ру... Ах.

mf

չո-լեր ես ըն-կել ու լա-լիս ես դու լա-լիս սրտ-տա-ճաք, Դե
бродишь здесь од-на и ры-да-ешь так, пла-чешь го-ря-чо. Уй-

mf

ու լա-լիս ես դու
ложь ска-зал дер-вишь,

էդ-պես սրտ-տա-ճաք:
что скорбишь ты так.

mf

մի խե-լար դար-վիշ ու լա-լիս, էդ-պես սրտ-տա-ճաք:
ложь ска-зал дер-вишь. что скор-бишь ты так го-ря-чо.

mf

մի ան-միտ վի-ճակ, ու լա-լիս, էդ-պես սրտ-տա-ճաք:
не скор-би А-нуш, не ры-дай, ты не верь не плачь!

mf

-ճակ ան-միտ, մի խե-լար դար-վիշ, ու լա-լիս, լա-լիս էդ-պես սրտ-տա-
плачь, ска-зал так со-зла дер-вишь. Ты гру-стишь, скор-бишь ты так го-ря-

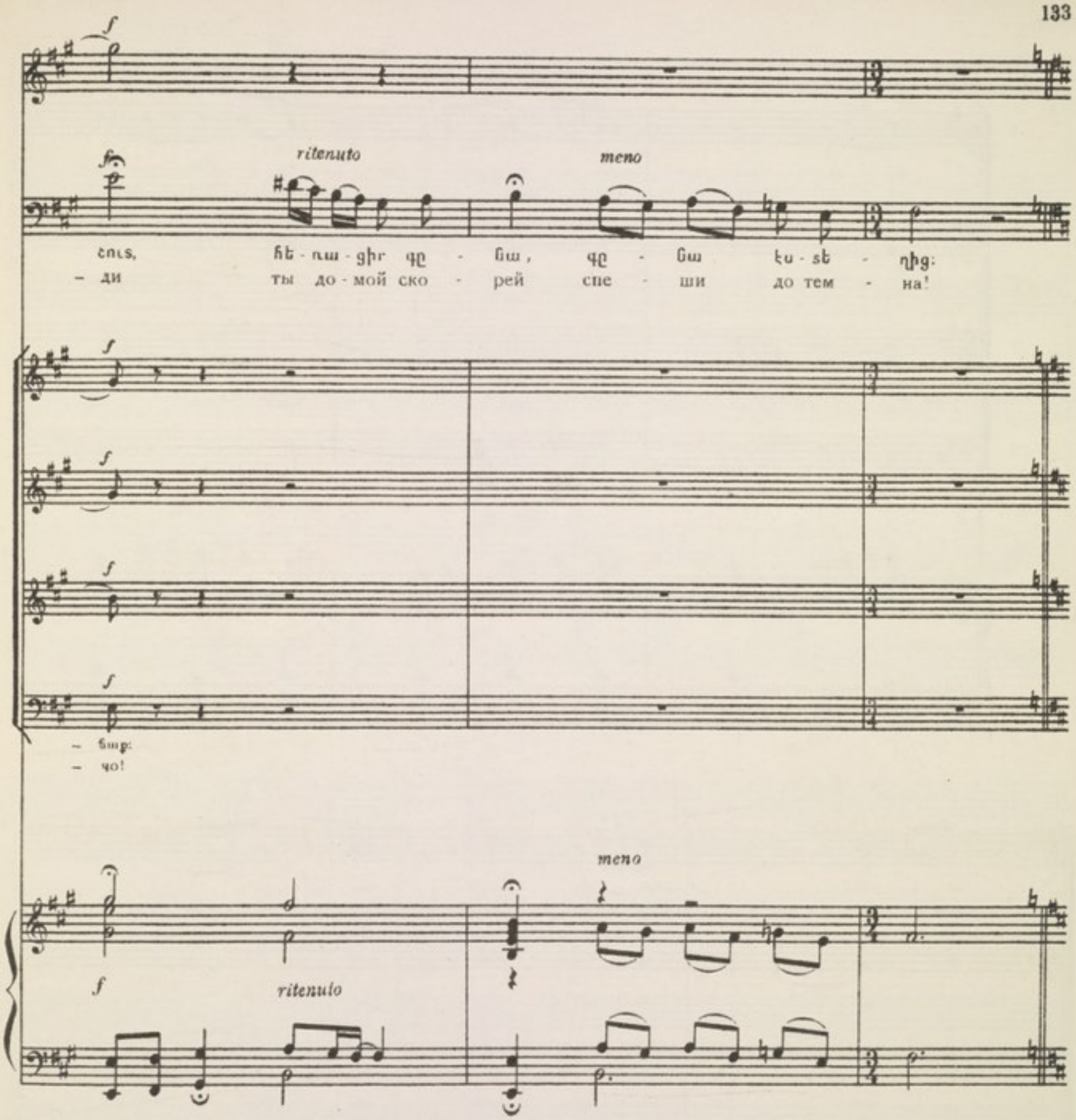

Մոսին գնում է: Իջնում է երեկոն: Моси уходит. Вечереет.
Ընդհանուր տխրություն: Общее грустное настроение.

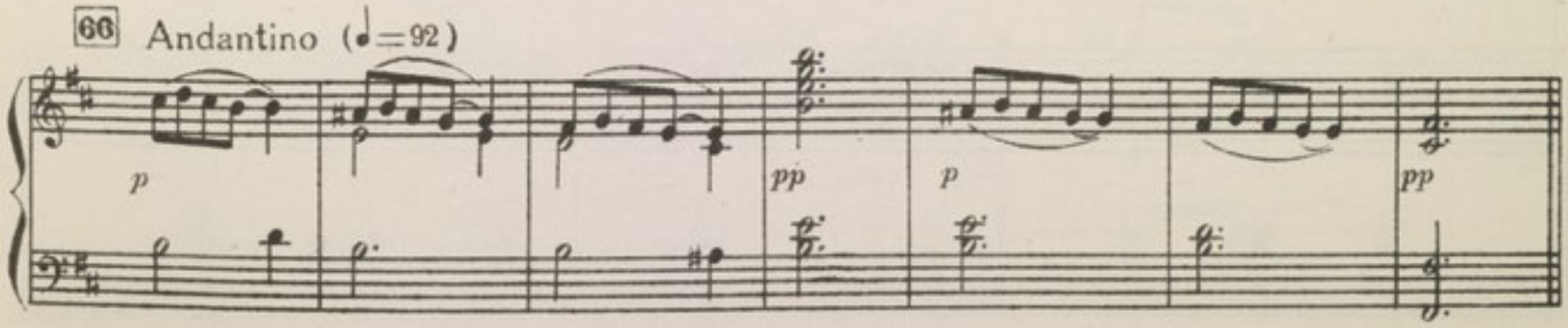

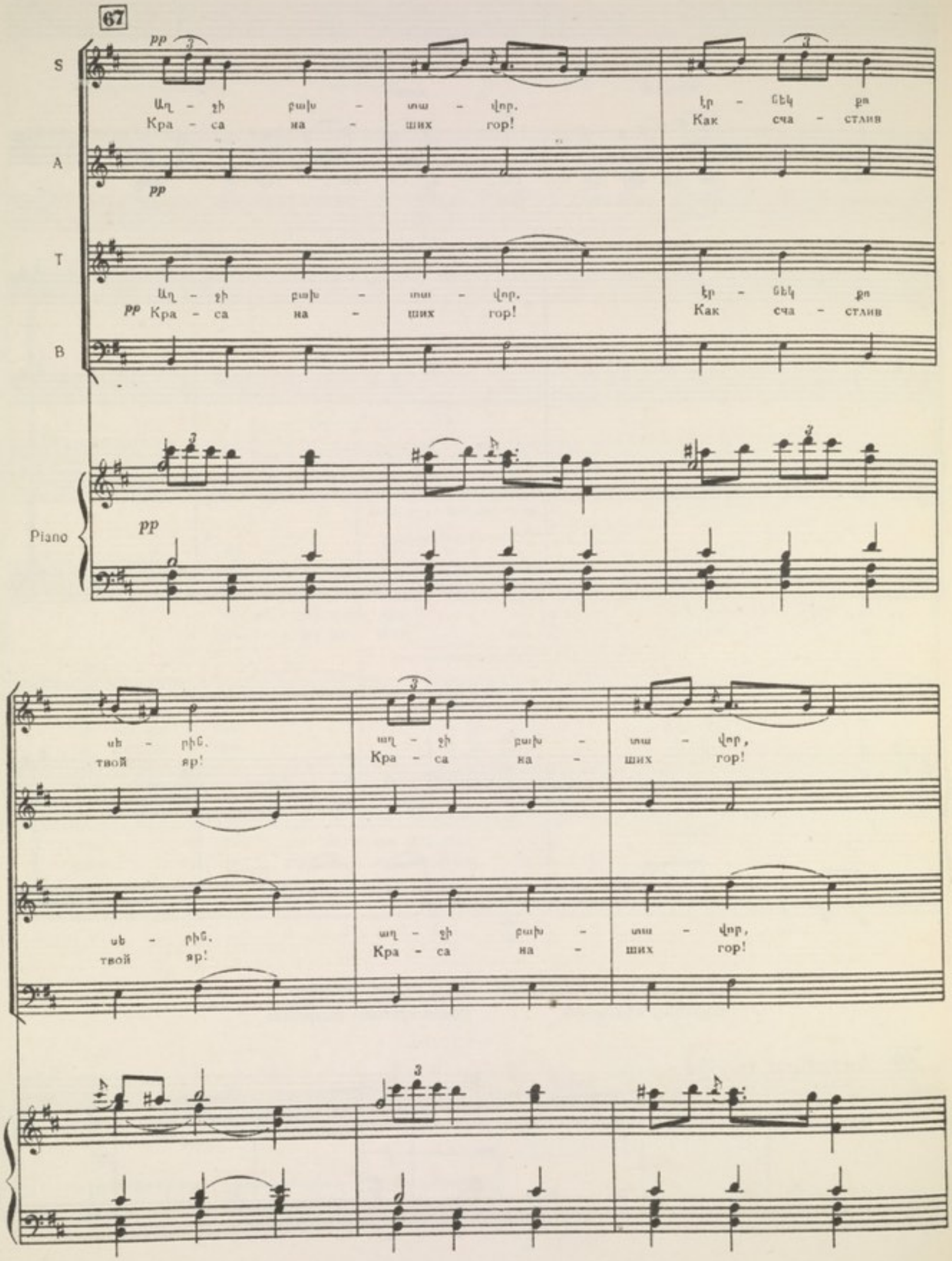
67
S
A
T
B
Piano
pp
Աղ - ջի բախ - տա - վոր. էր - նեկ քո
Кра - са на - ших гор! Как сча - стлив
սե - րին. աղ - ջի բախ - տա - վոր,
твой яр! Кра - са на - ших гор!

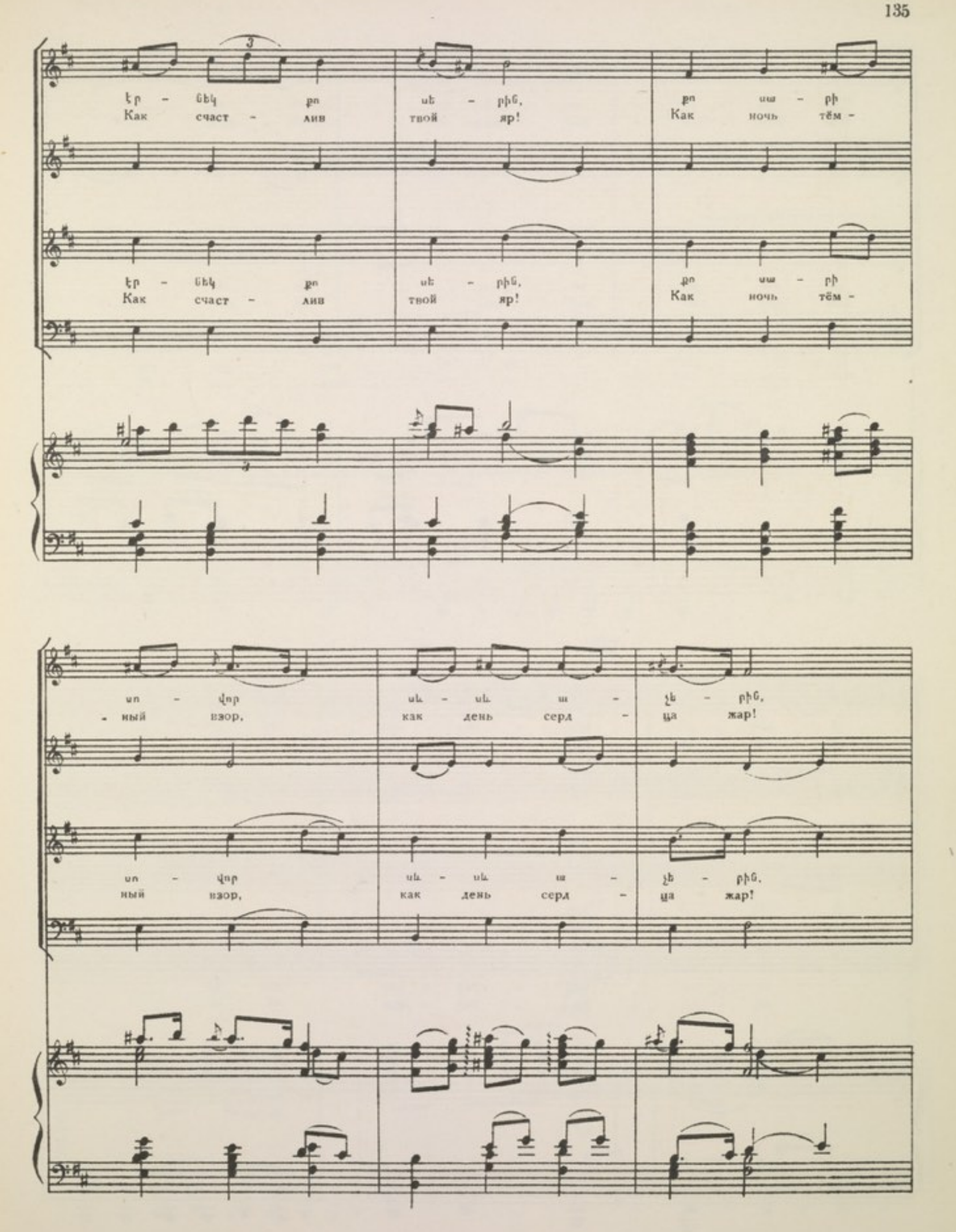
Как счаст - лив твой яр! Как ночь тём -
Как счаст - лив твой яр! Как ночь тём -
- ный взор, как день серд - ца жар!
ный взор, как день серд - ца жар!

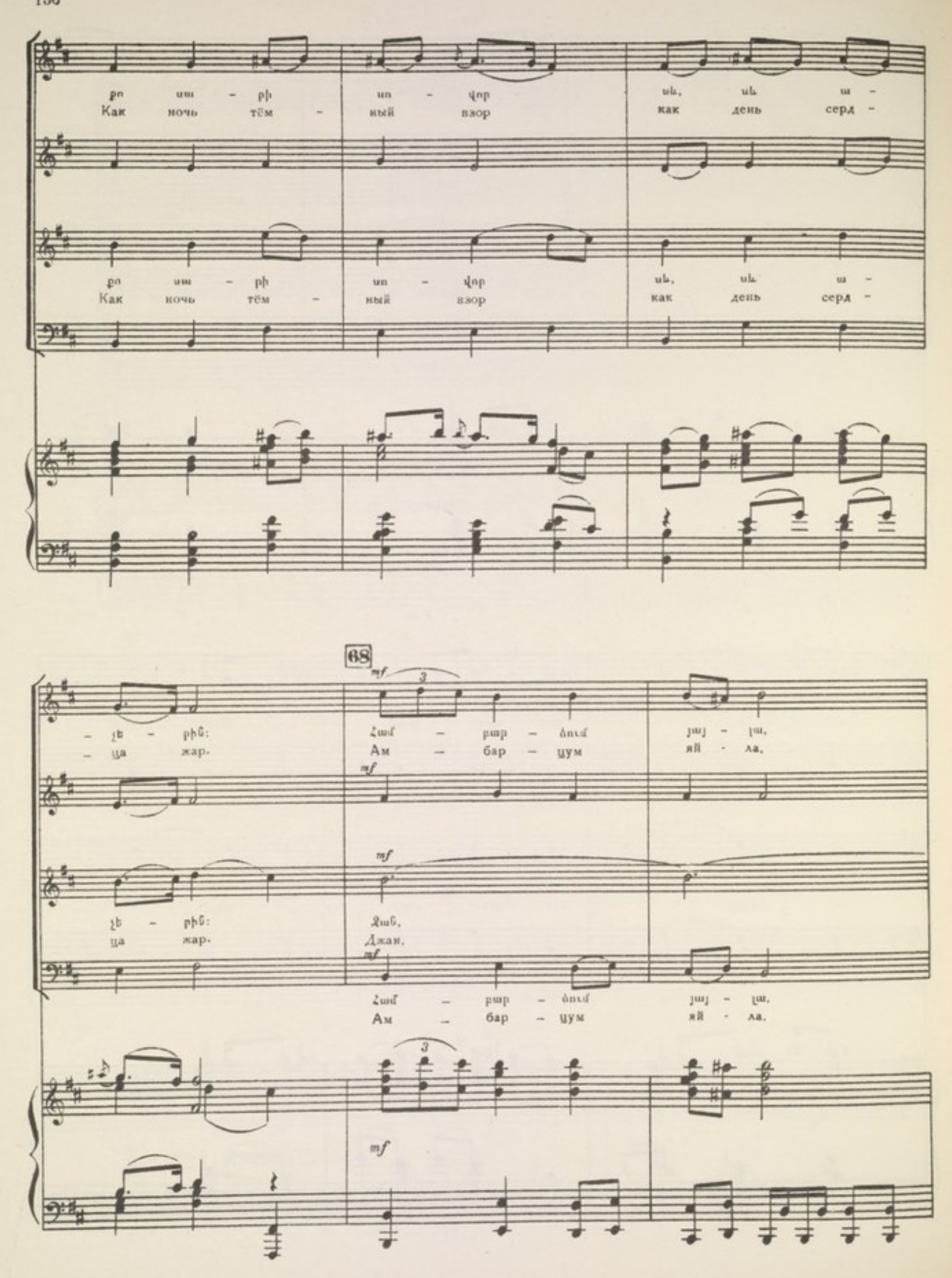
քո սա - րի ա - վոր սև, սև ա -
Как ночь тём - ный взор как день серд -
քո սա - րի ա - վոր սև, սև ա -
Как ночь тём - ный взор как день серд -
- չե - րին:
- ца жар.
68
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
չե - րին:
ца жар.
Ջան,
Джан,
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла.

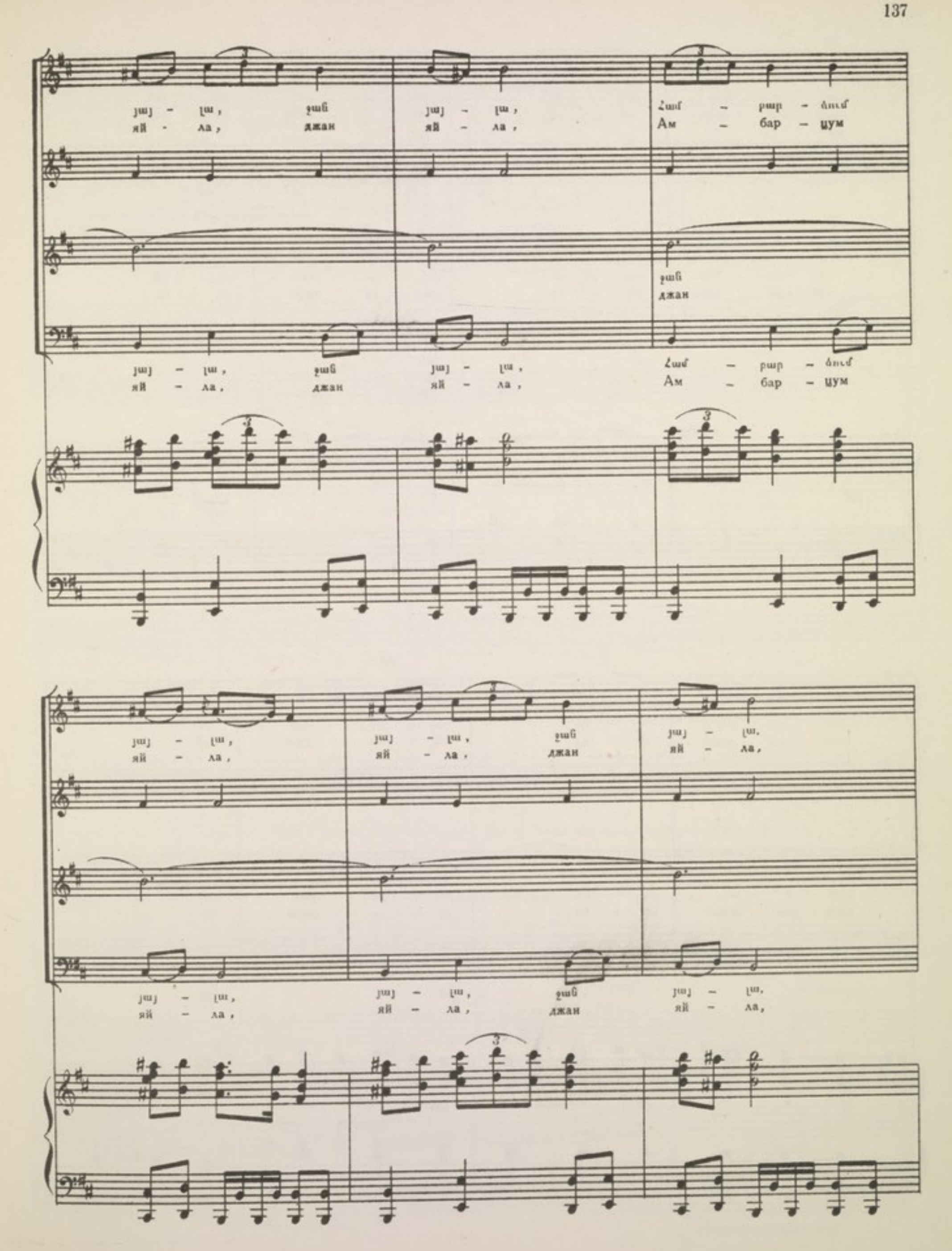
յայ - լա, ջան յայ - լա, Համ - բար - ձում
яй - ла, джан яй - ла, Ам - бар - цум
ջան
джан
յայ - լա, ջան յայ - լա, Համ - բար - ձում
яй - ла, джан яй - ла, Ам - бар - цум
յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, яй - ла, джан яй - ла,
յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, яй - ла, джан яй - ла,

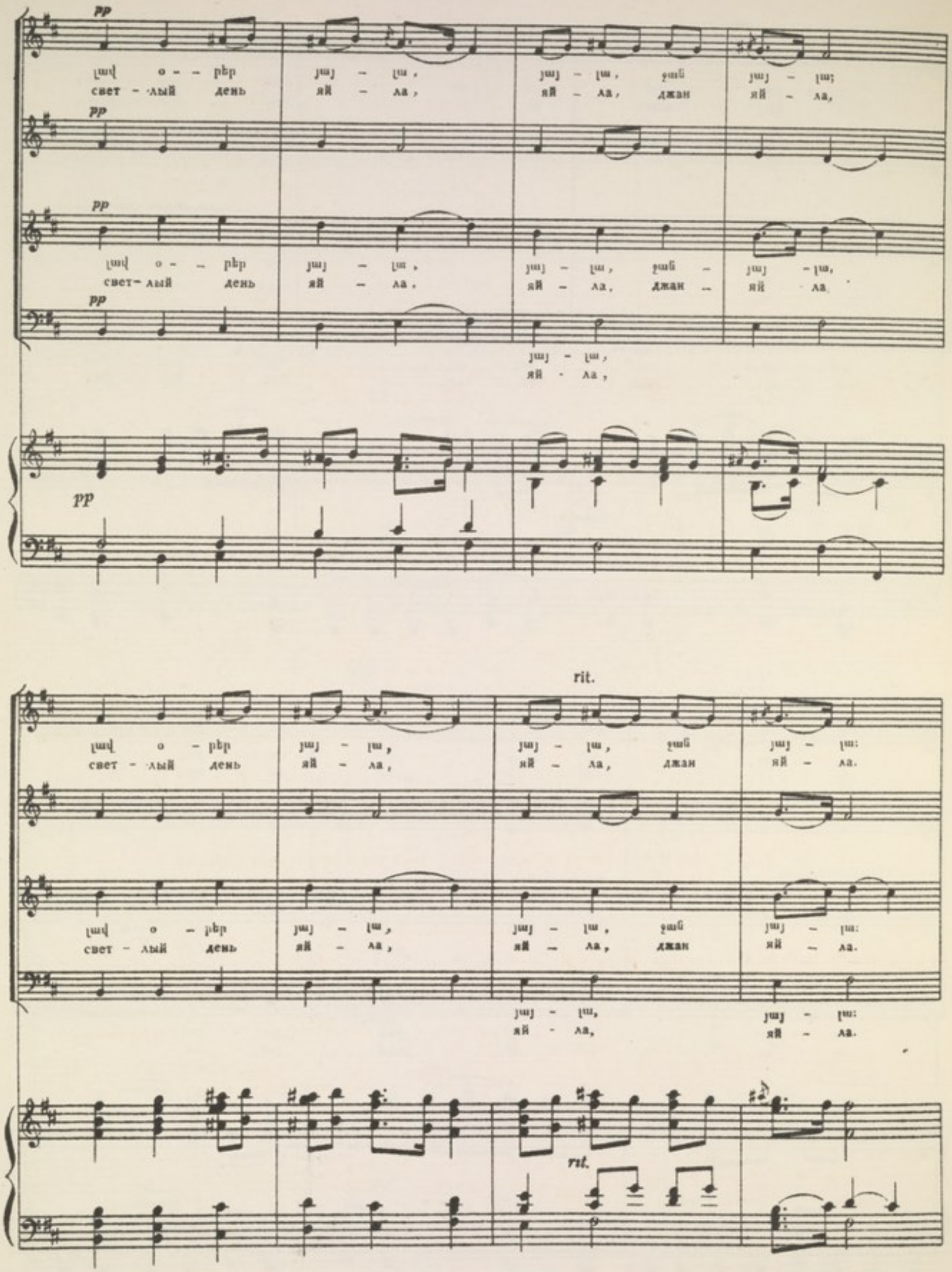
pp
լավ о - - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա;
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла,
pp
pp
լավ о - - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան - յայ - լա,
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан - яй - ла.
pp
յայ - լա,
яй - ла,
pp
rit.
լավ о - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.
լավ о - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.
յայ - լա, յայ - լա:
яй - ла, яй - ла.
rit.

69 ԱՆՈՒՇ АНУШ

pp

Դուք էլ սա - ր սի - րուն ծաղ-կունք, թա-քուն մի ցավ ու - նեք լուռ:
S И, вы цве - ты в гор-ных лу - гах мол-ча та и - те пе - чаль.

A

T (Փակ բերանով) (Закрытым ртом)

pp

B

pp

p

Ա - չիկ - նե - րդ լի են ար-ցունք, սրտ-նե - րդ սեվ ու տը - խուր:
Сле-зы бле - стят в ва - ших о - чах го - ре в серд-цах мне вас жаль...

p

Ներս է վազում հուզված Սարոն: Անուշը, նրան տեսնելով, թուլացած ընկնում է:
Вбегает взволнованный, Саро. Ануш при виде его, падает обессиленная.

70 Andante (♩=84)

p

mf

rit.

(Վարագույր) (Занавес)

III

Գործողություն

Действие

III ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ III ДЕЙСТВИЕ

Ձմեռ: Հարուստ տան մեջ հարսանիք: Зима. Свадьба в богатом доме.

Andantino (♩= 66)

Piano

sf *mp*

a tempo

ritenuto

(Վարագույր) (Занавес)

Moderato (♩= 84)

Հավաքվում են հյուրերը: Сбор гостей.

mf

Հարսն ու փեսան տուն են վերադառնում (հանդիպման ծիսակատարությունը):
Жених с невестой возвращаются домой (обряд встречи).

p *mf*

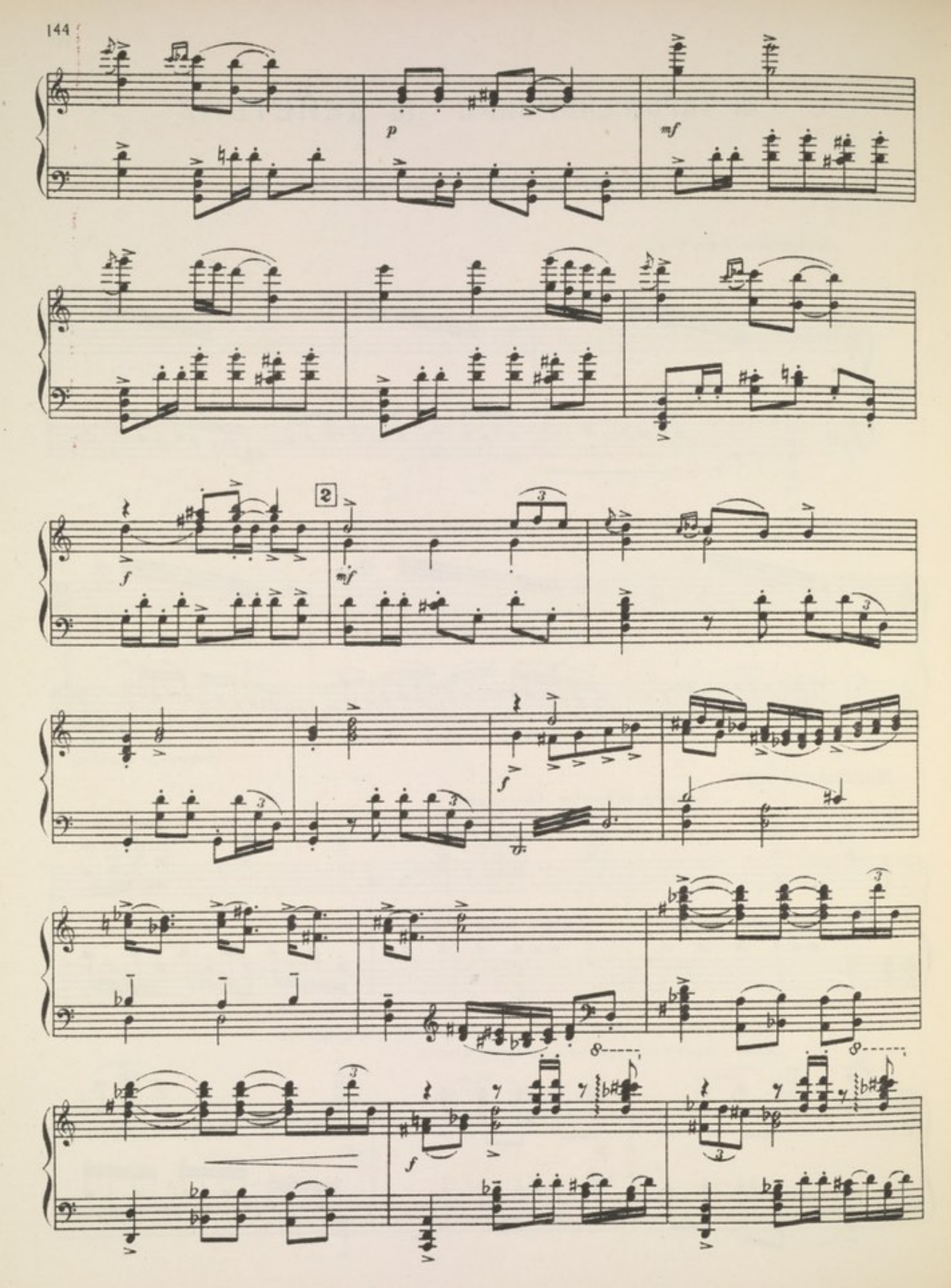
p
mf
2
f
mf
f
f

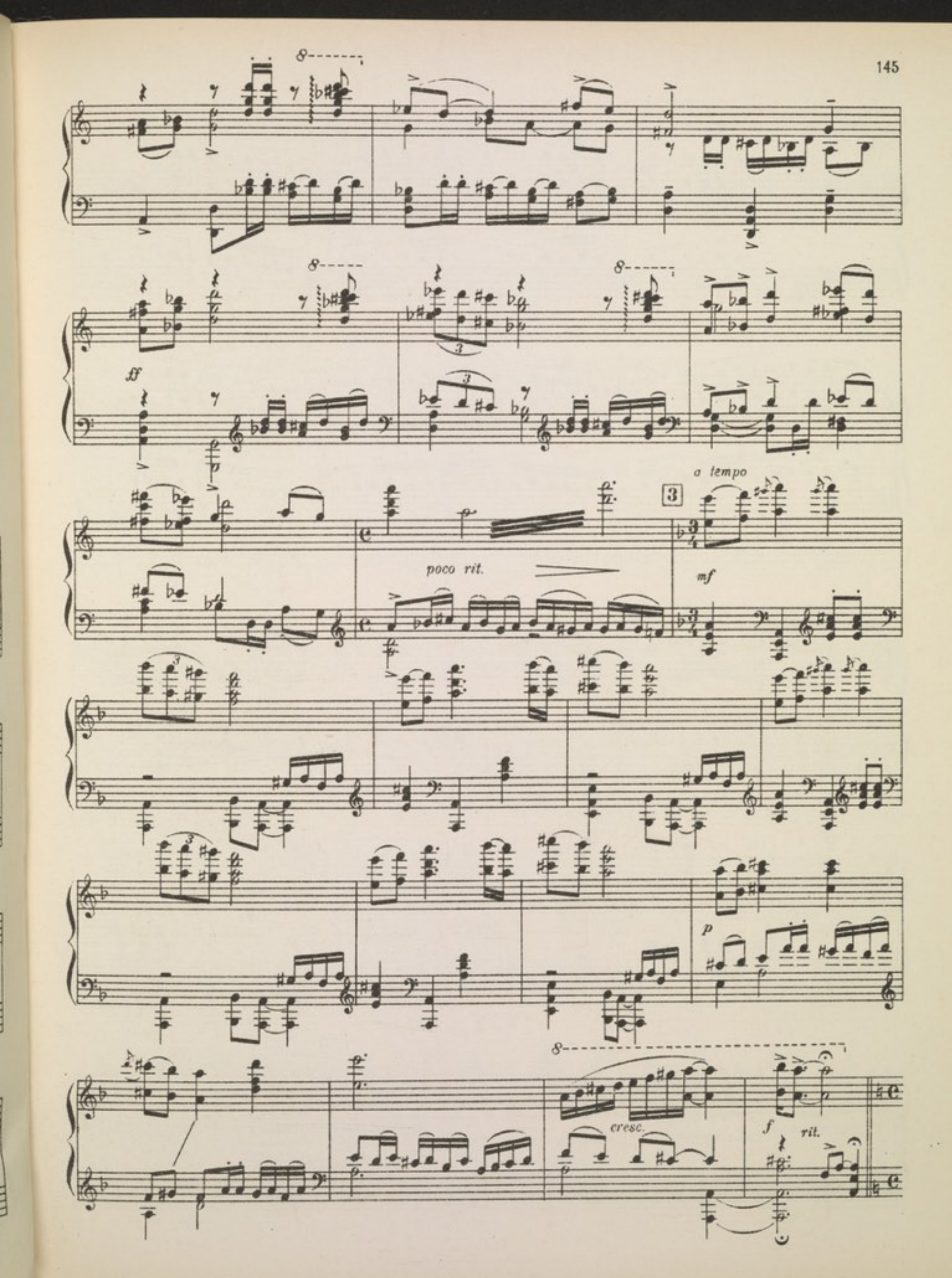
ff
poco rit.
a tempo
mf
p
cresc.
f
rit.

4 Tempo I

f

ritardando

5 Maestoso e pesante (♩= 72)

ff

p

ff

Հյուրերը դասավորվում են, կանայք սեղանի շուրջն են նստում առանձին:

6 Moderato (♩.= 112) Гости разделяются: женщины садятся за стол отдельно от мужчин.

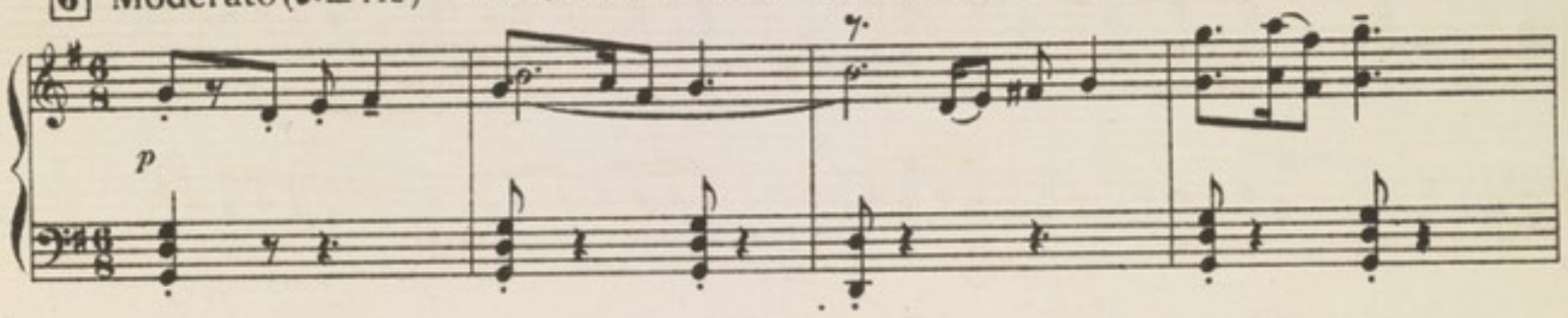

Անուշը նստում է հարսի մոտ: Ануш садится рядом с невестой.

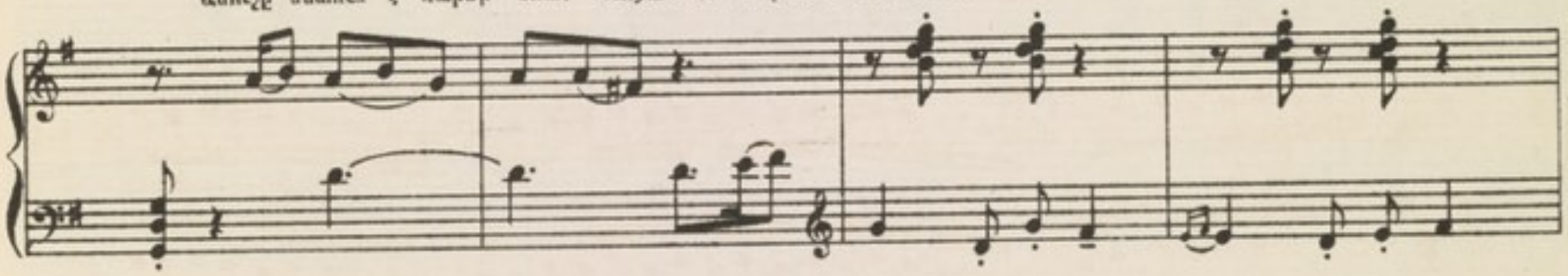

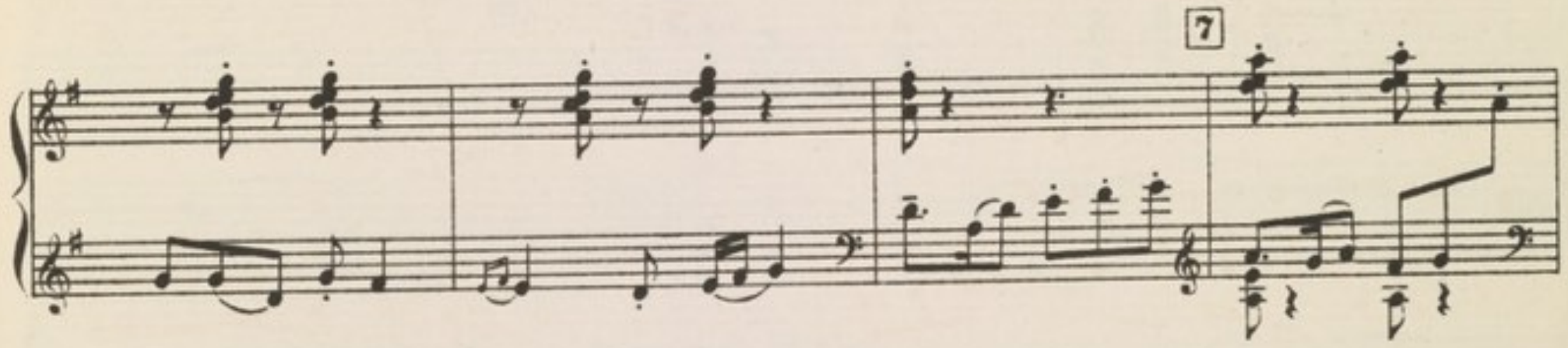

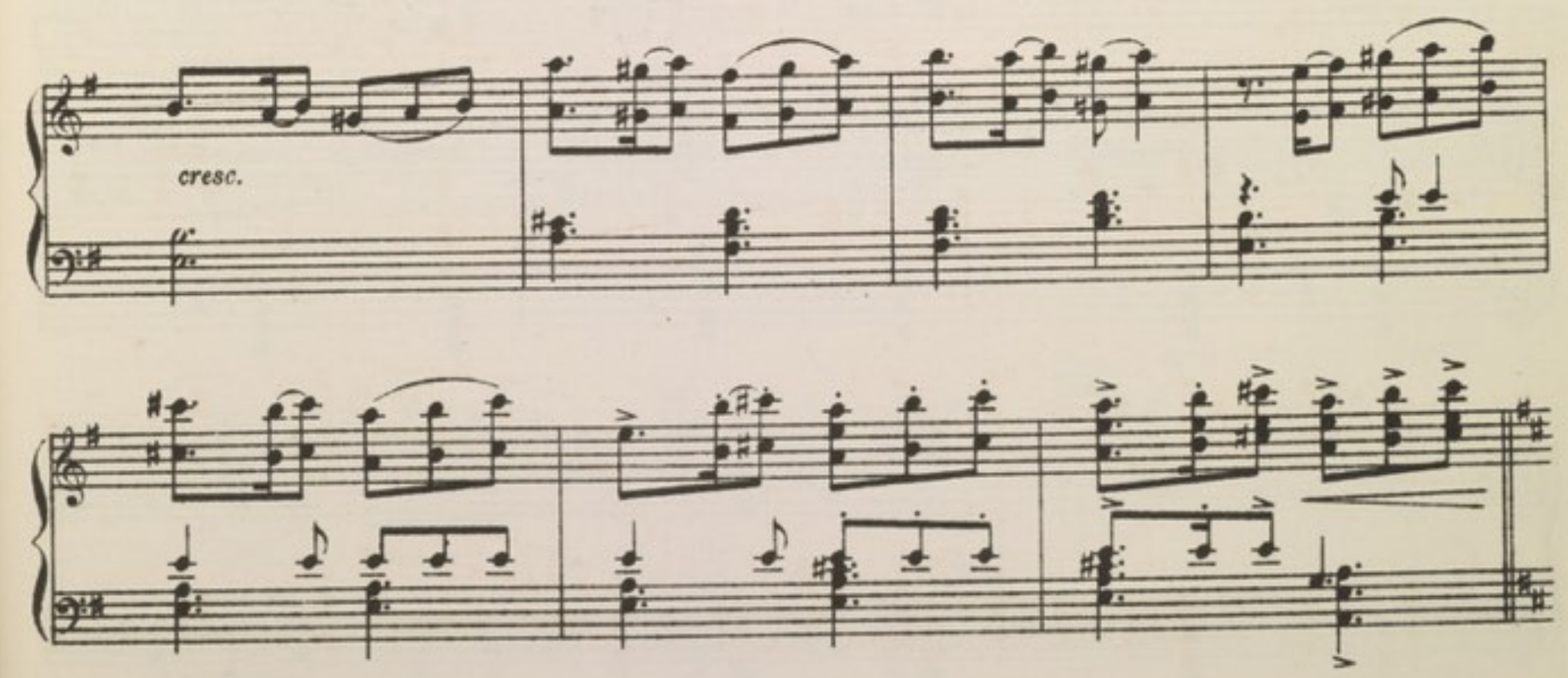

Poco più mosso Ընդհանուր տրախտություն (պարեր, հարսանեկան երգիր): Общее веселье (танцы, свадебный ужин).

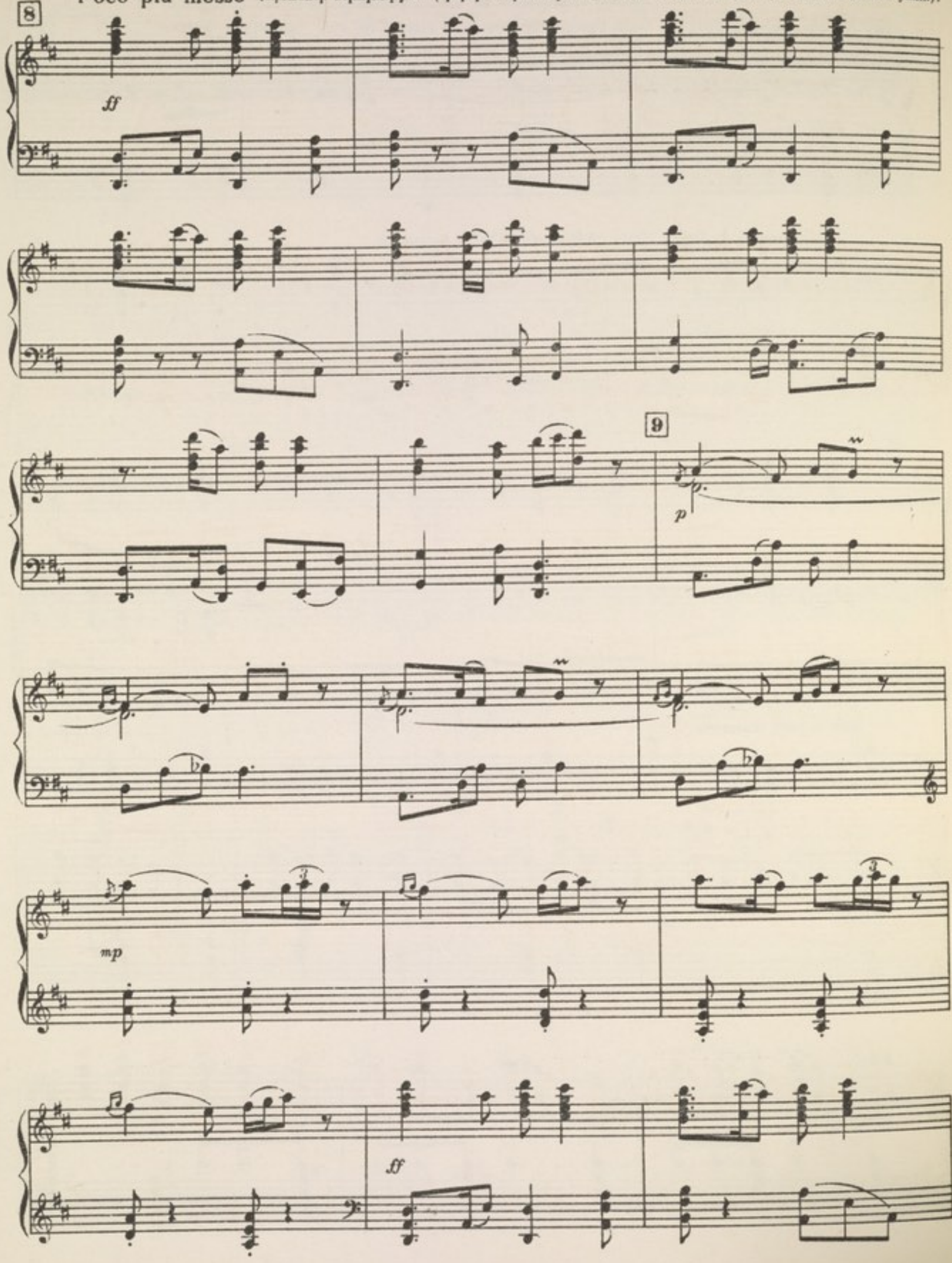

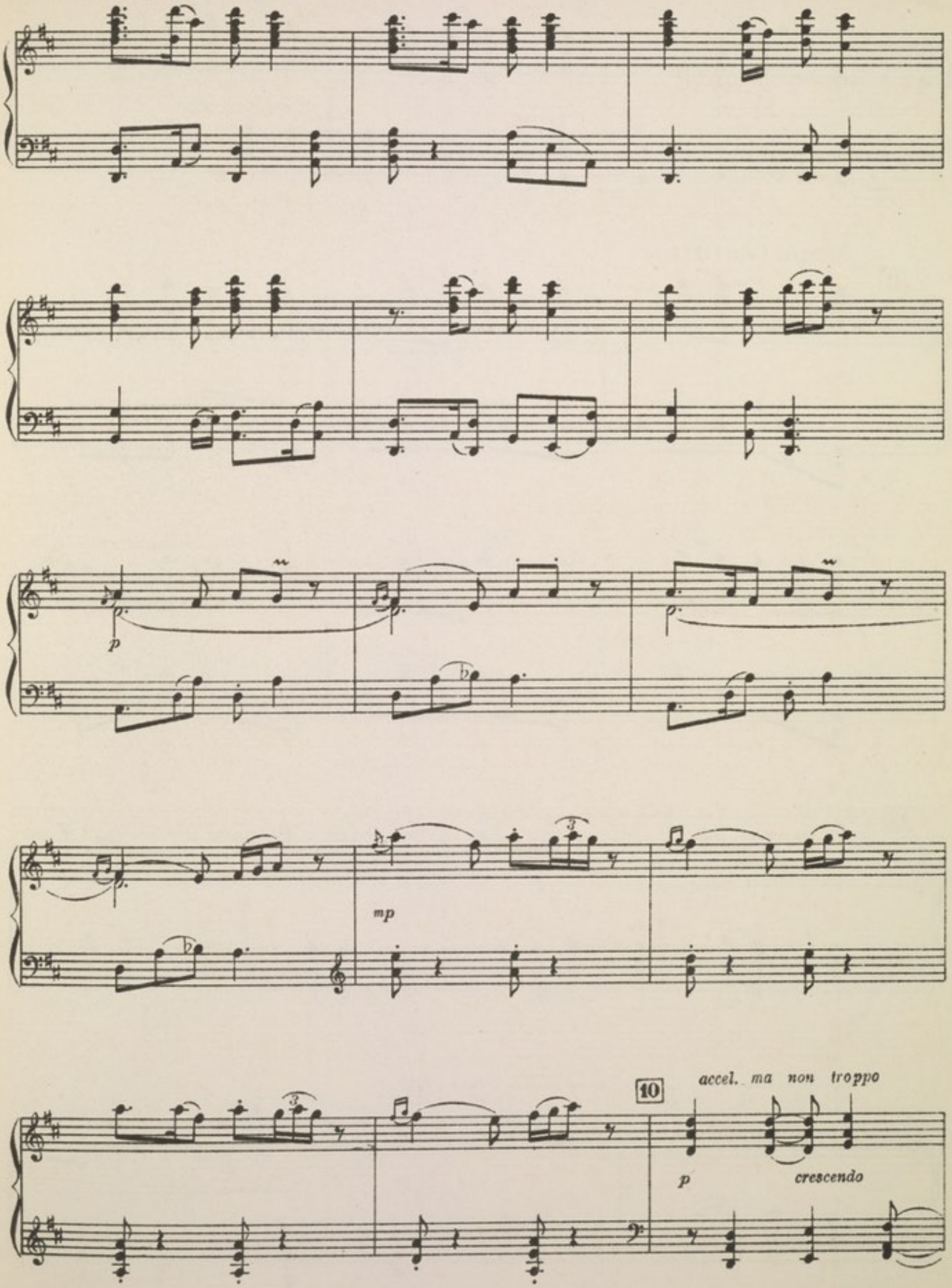
p
mp
10
accel. ma non troppo
p
crescendo

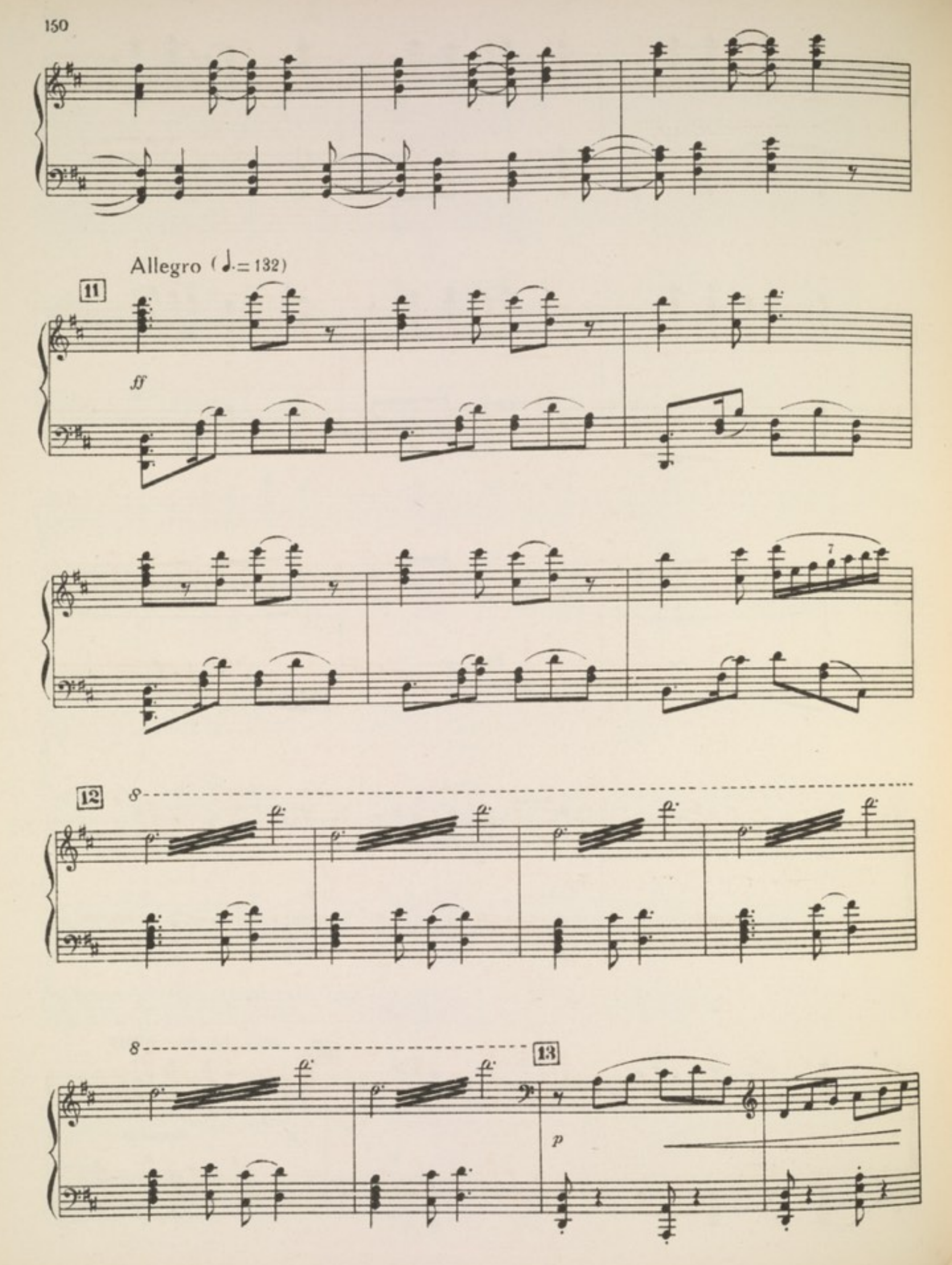
Allegro (♩.= 132)
11
ff
12
8
8
13
p

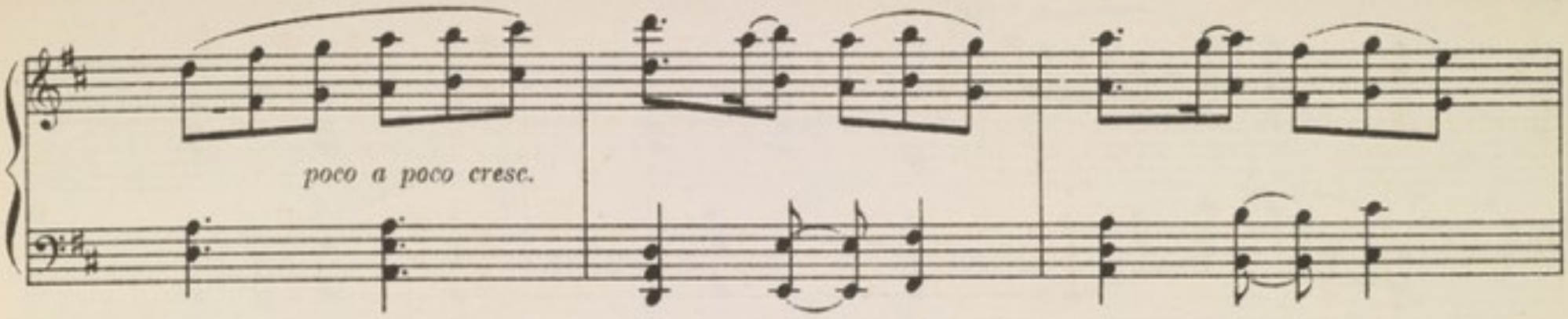
poco a poco cresc.

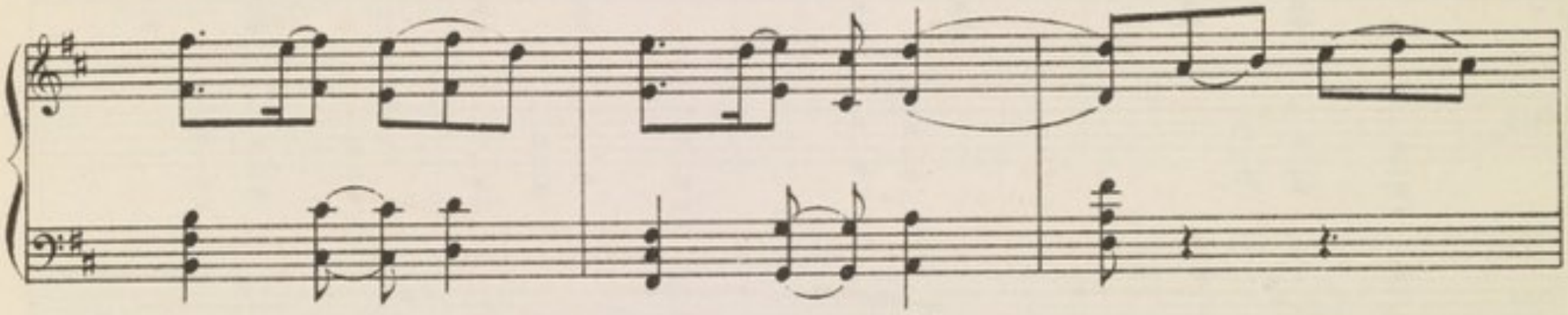

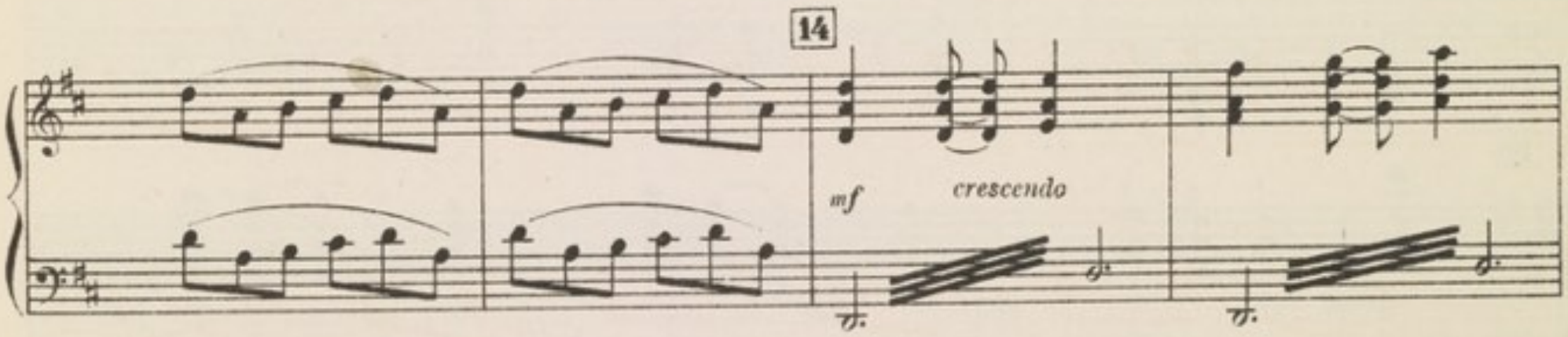
14
mf
crescendo

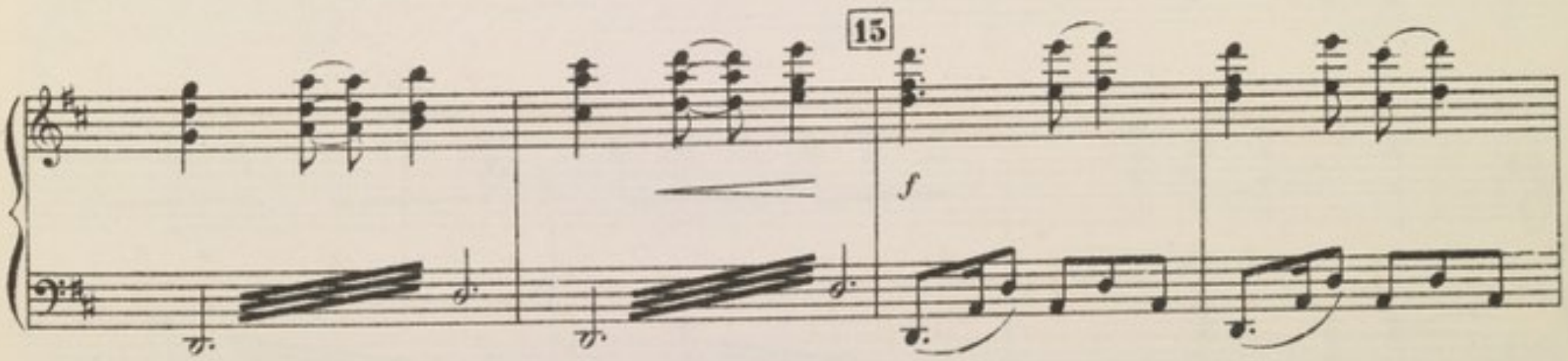
15
f

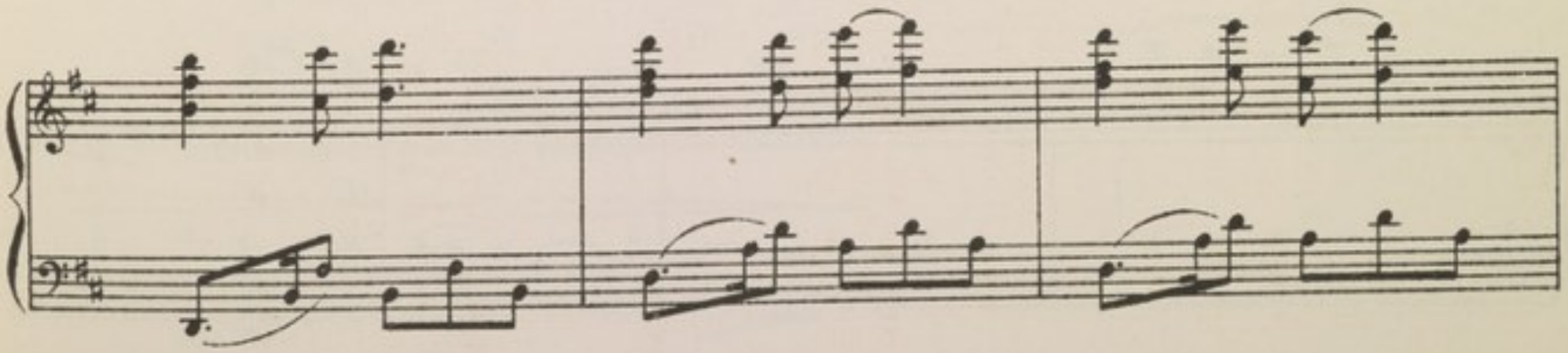

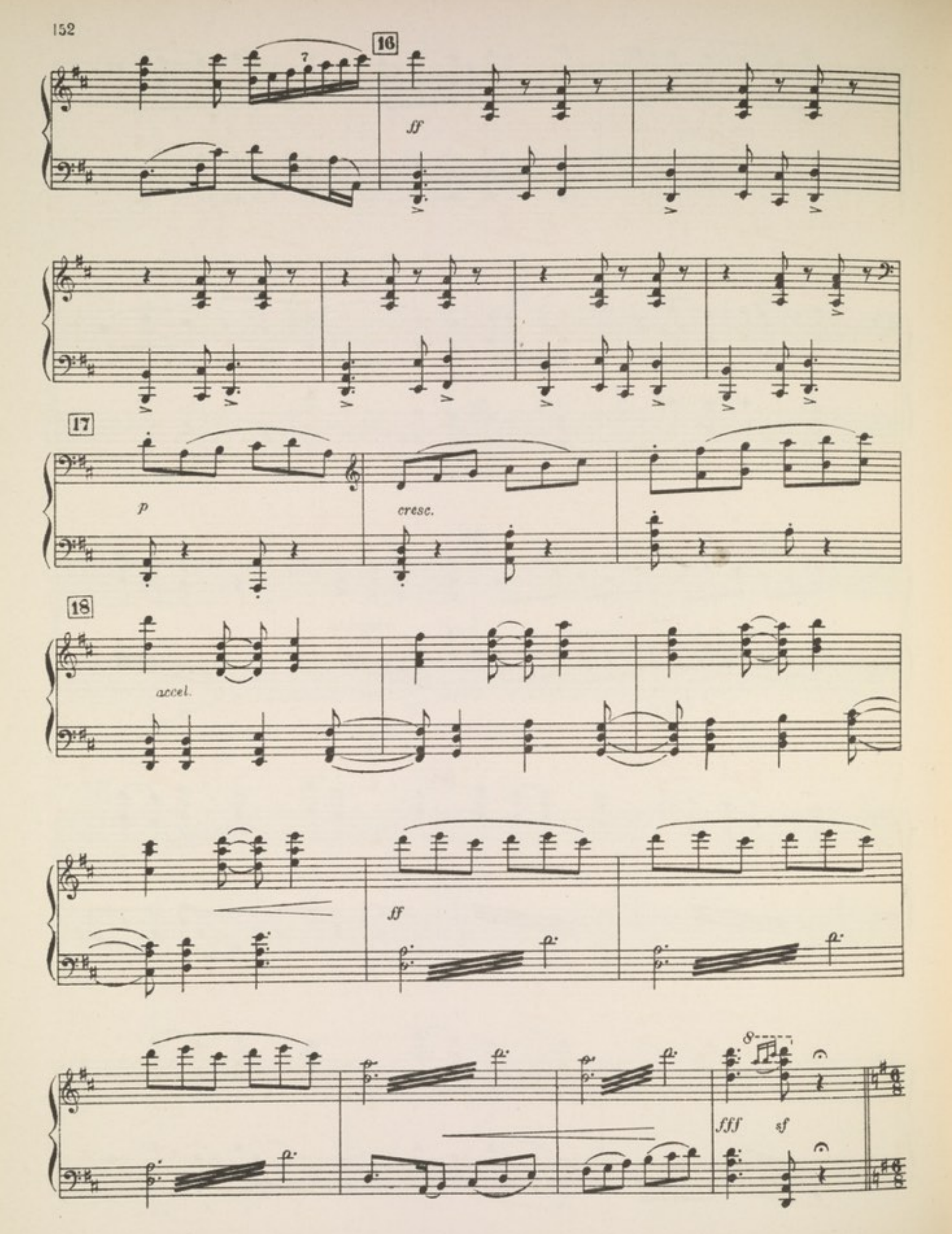
16
7
ff
17
p
cresc.
18
accel.
ff
fff
sf

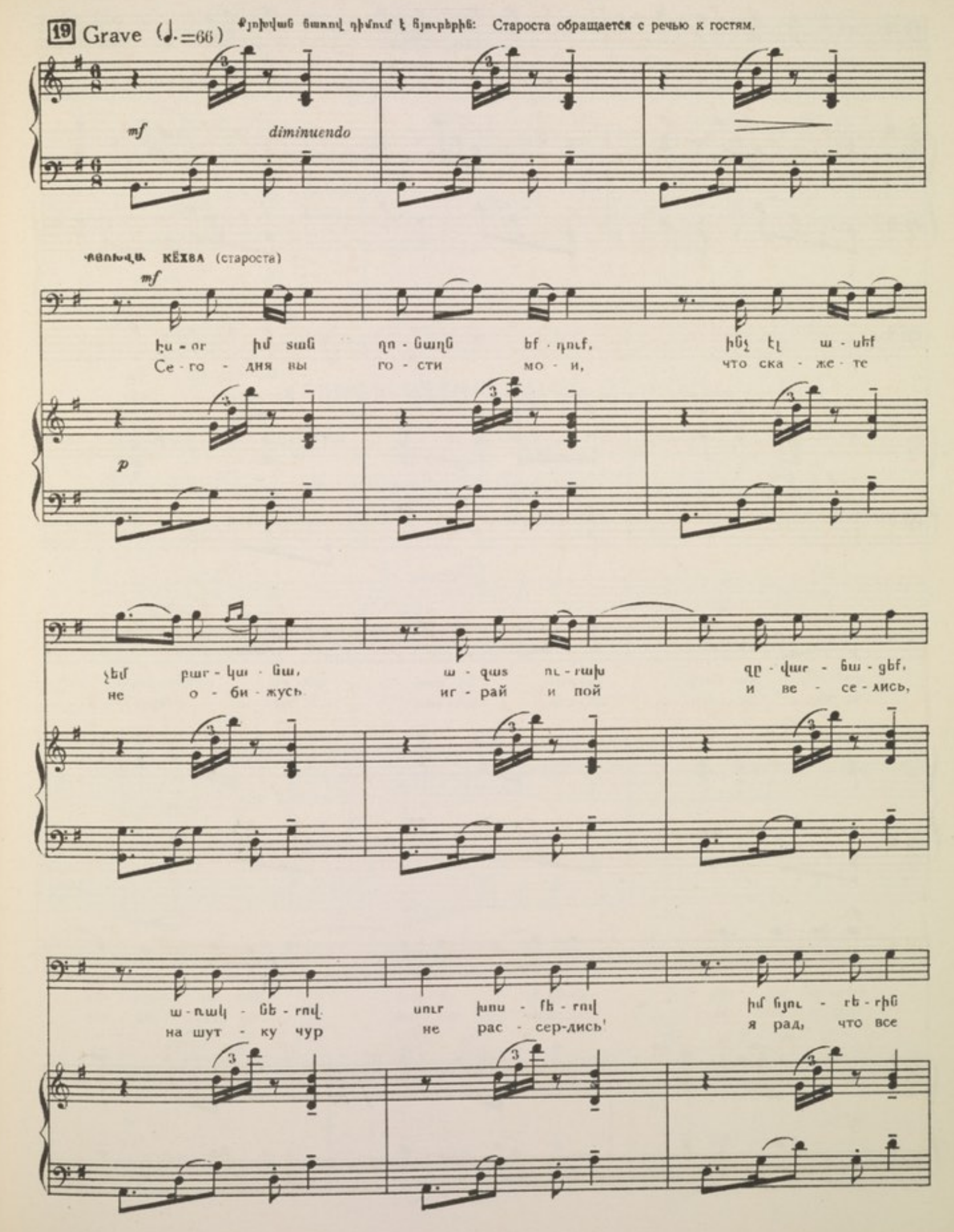
19 Grave (♩.=66)
Ֆյոխվաց ճառով դիմում է հյուրերին: Староста обращается с речью к гостям.
mf
diminuendo
ԱՌԱՋՆԱ КЕХВА (староста)
mf
էս - օր իմ տան ող - ճաղն եք - դուք, ինչ էլ ա - սեք
Се - го - дня вы го - сти мо - и, что ска - же - те
p
չեմ բար - կա - ճա, ա - զաս ու - ռախ զր - վար - ճա - ցեք,
не о - би - жусь иг - рай и пой и ве - се - лись,
ա - ռակ - ճե - ռով սուր խոս - քե - ռով իմ հյու - րե - րին
на шут - ку чур не рас - сер-дись' я рад, что все

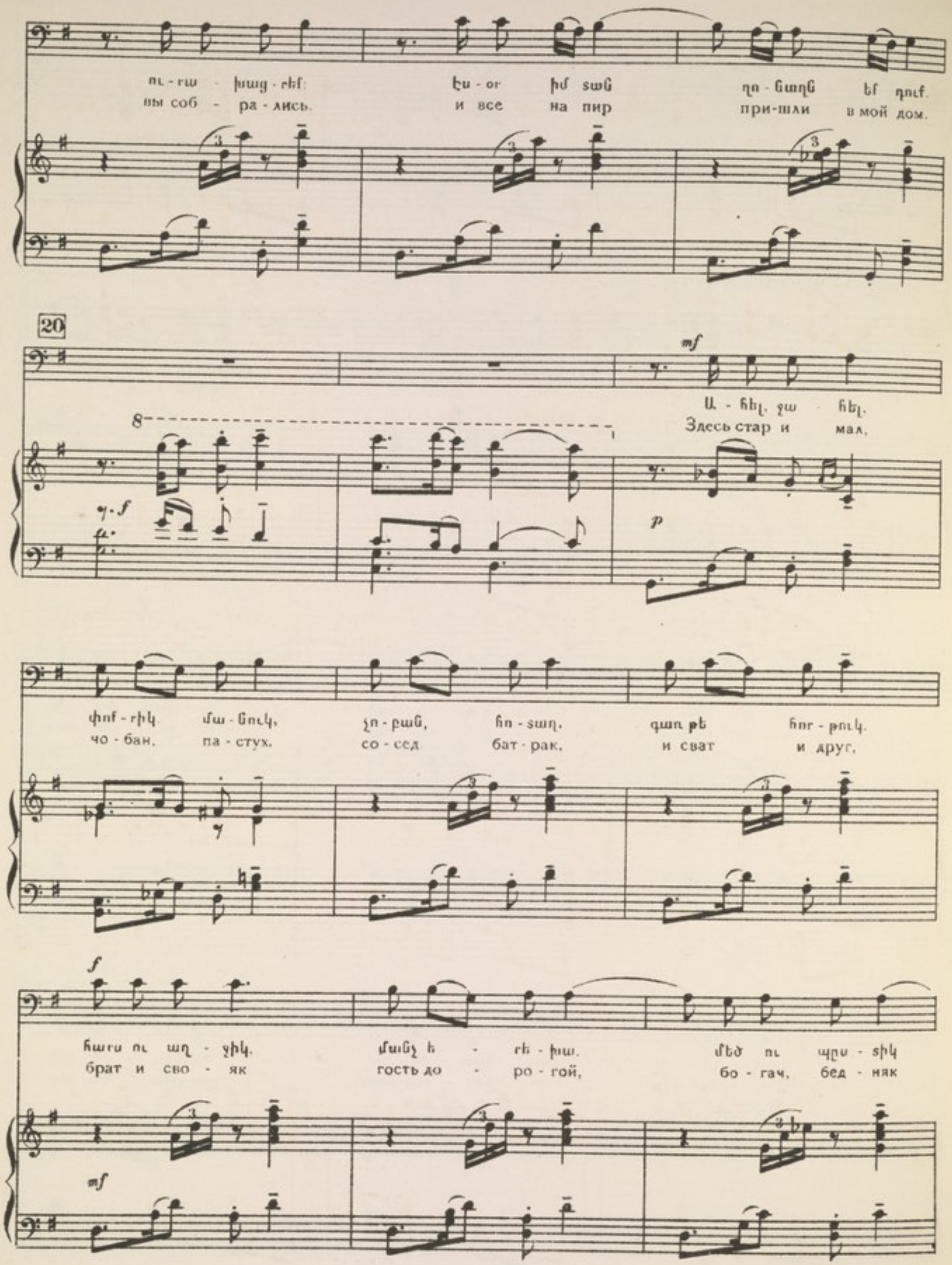
ու - րա - խաց - րեմ: Էս - օր իմ տան ղո - նաղն եմ դուք.
вы соб - ра - лись. и все на пир при-шли в мой дом.

Ա - հել, չա - հել.
Здесь стар и мал,

փոք - րիկ մա - նուկ, չո - բան, հո - տաղ, գառ թե հոր - թուկ.
чо - бан, па - стух, со - сед бат - рак, и сват и друг,

հարս ու աղ - ջիկ. մանչ ե - րե - խա. մեծ ու պըս - տիկ
брат и сво - як гость до - ро - гой, бо - гач, бед - няк

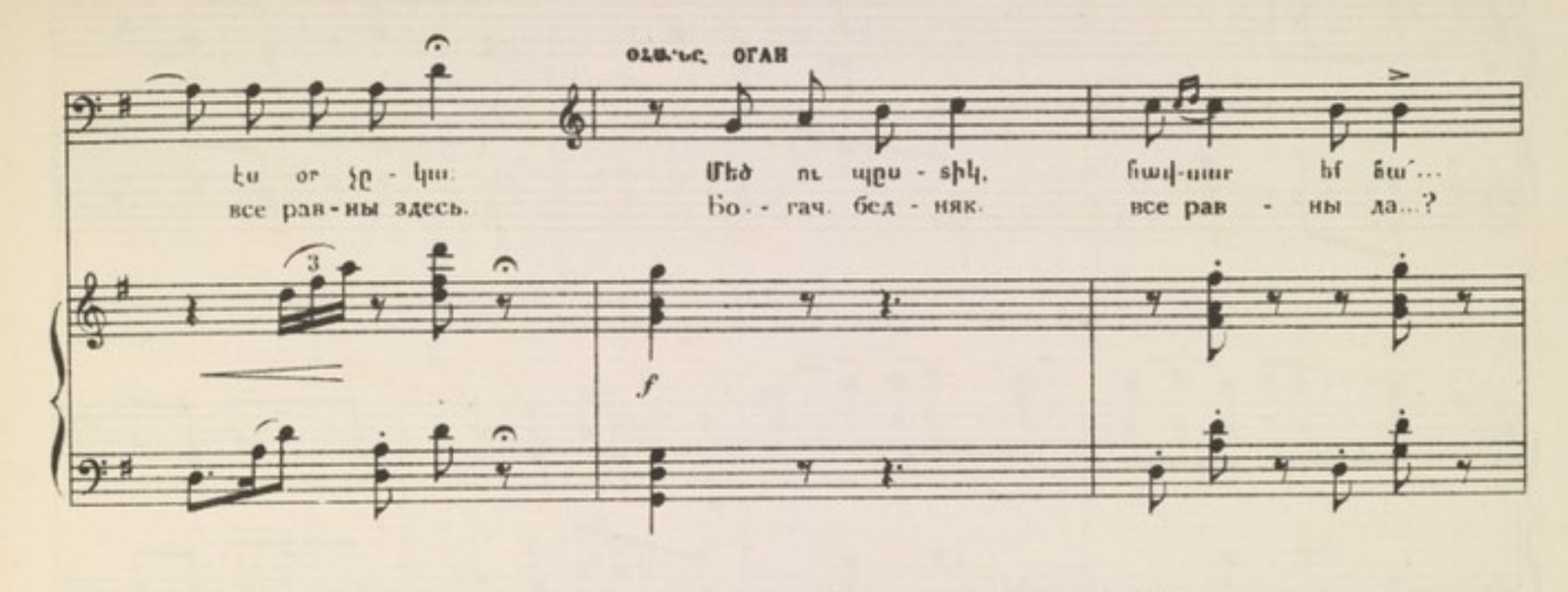

ԲՅՈՒՐԱՎԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ СТАРОСТЫ

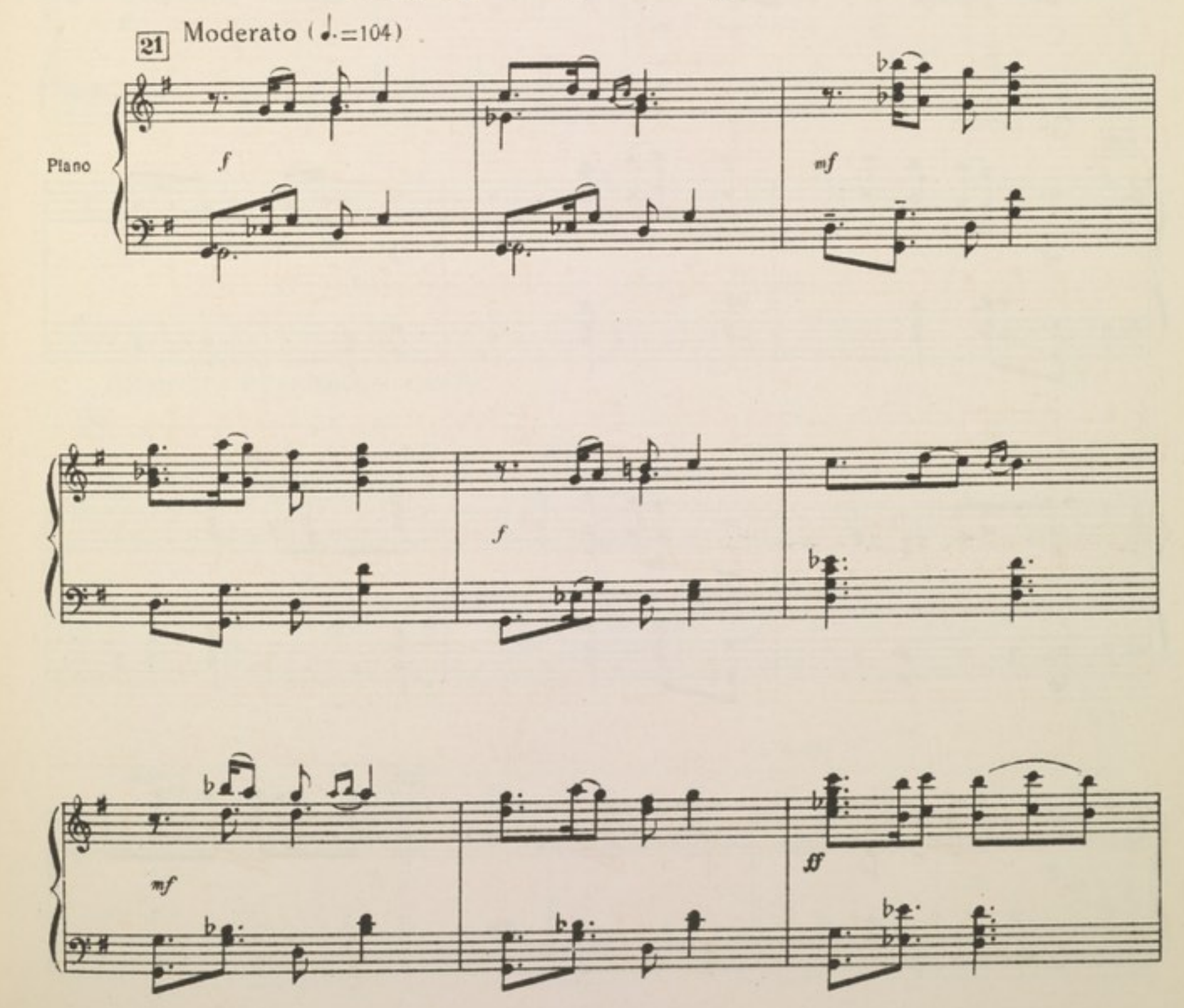

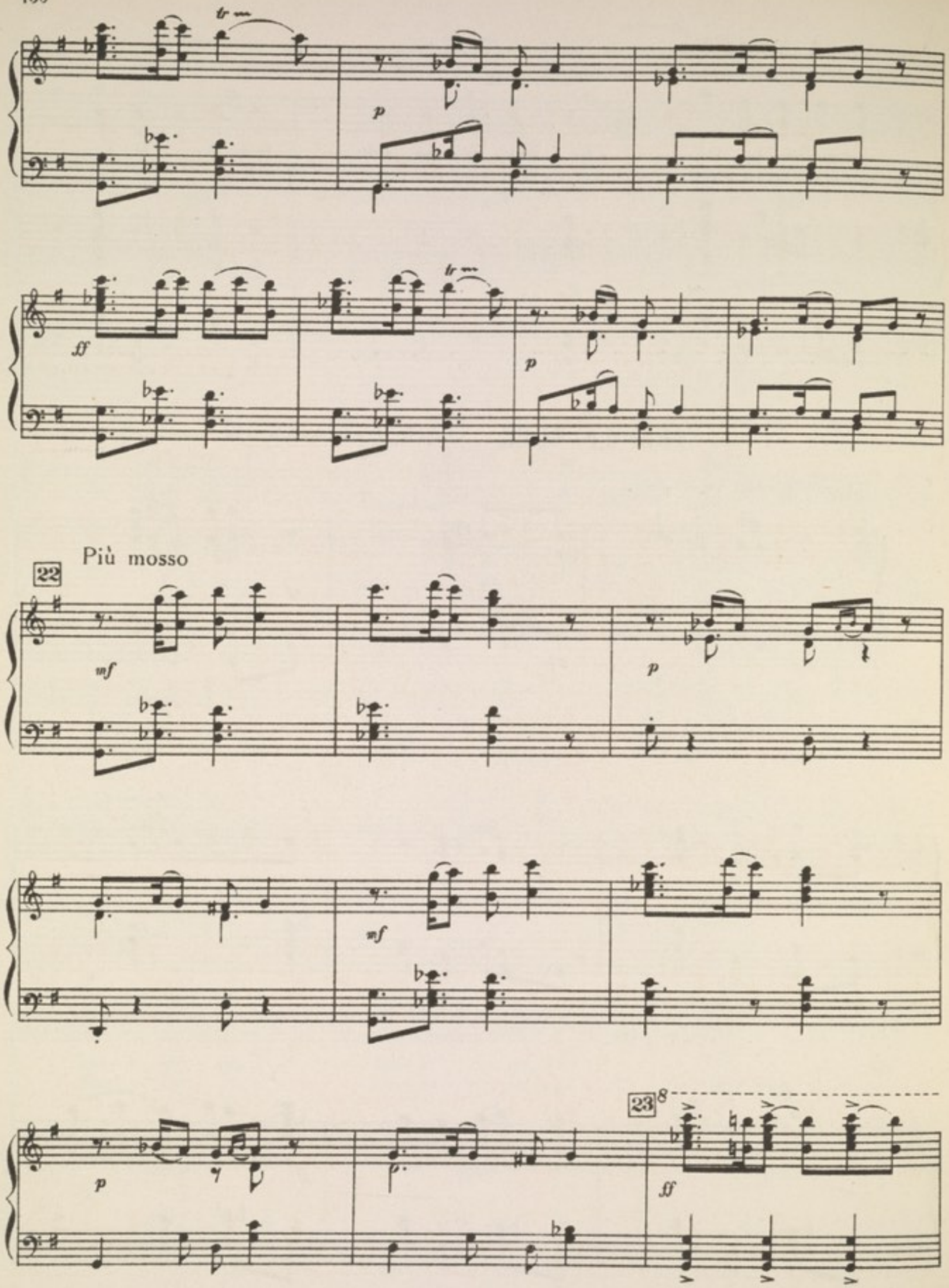
tr
p
ff
tr
p
Più mosso
22
mf
p
mf
p
23
8
ff

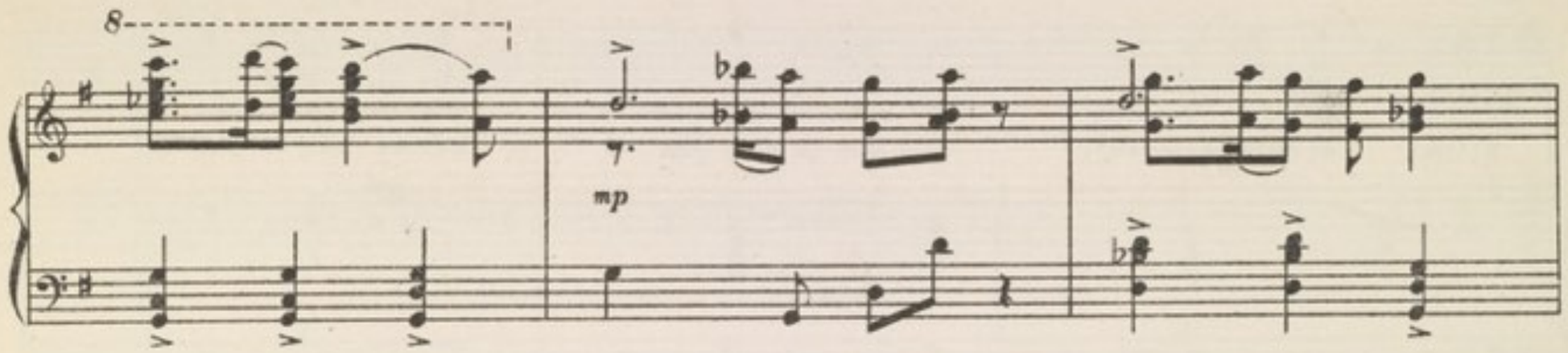

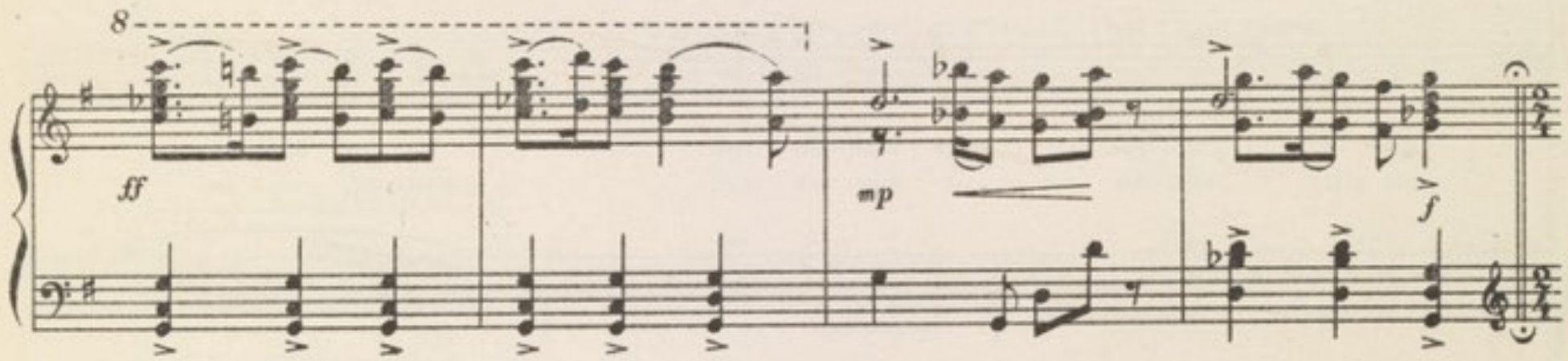

Ընդհանուր ծիծաղ, հավանություն: Общий смех, одобрение.

Allegretto scherzando (♩ = 138)

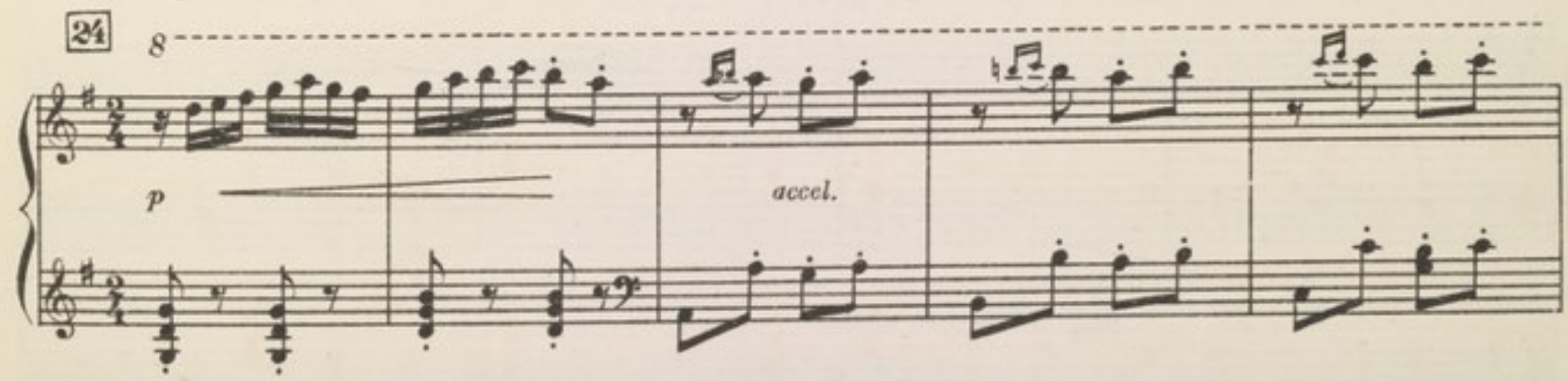

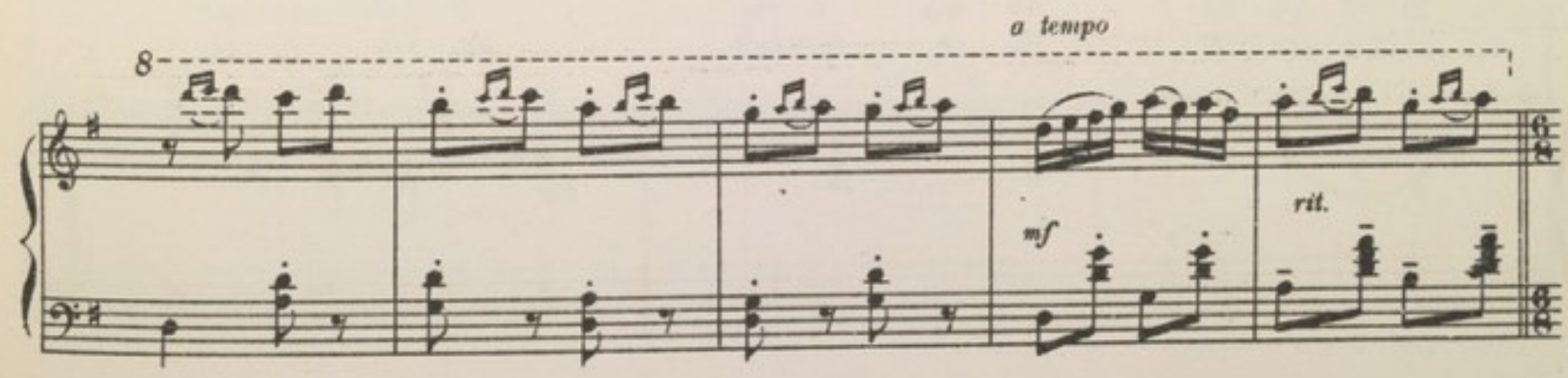

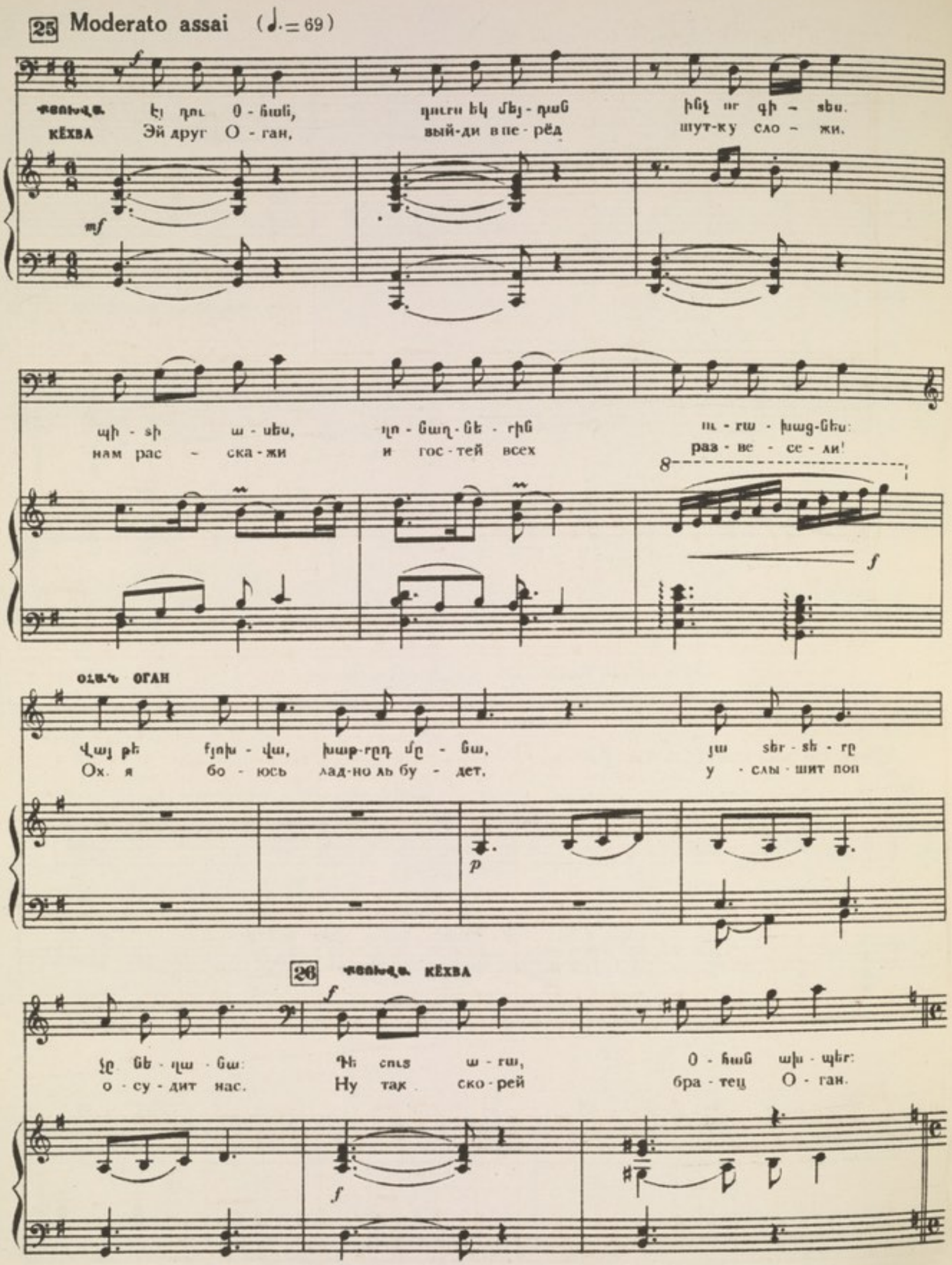
25 Moderato assai (♩. = 69)
ԳՈՒԼԱ. էյ դու Օ - հան, դուրս եկ մեյ - դան ինչ որ գի - տես.
КЁХВА Эй друг О - ган, вый-ди в пе - рёд шут-ку сло - жи.
պի - տի ա - սես, ղո - նաղ - նե - րին ու - րա - խաց-նես:
нам рас - ска - жи и гос - тей всех раз - ве - се - ли!
ՕՀԱՆ ОГАН
Վայ թե ֆյոխ - վա, խաթ-րըդ մը - նա, յա տեր - տե - րը
Ох. я бо - юсь лад-но ль бу - дет, у - слы - шит поп
26 ԳՈՒԼԱ. КЁХВА
չը նե - ղա - նա: Դե շուտ ա - րա, Օ - հան ախ - պեր:
о - су - дит нас. Ну так ско - рей бра - тец О - ган.

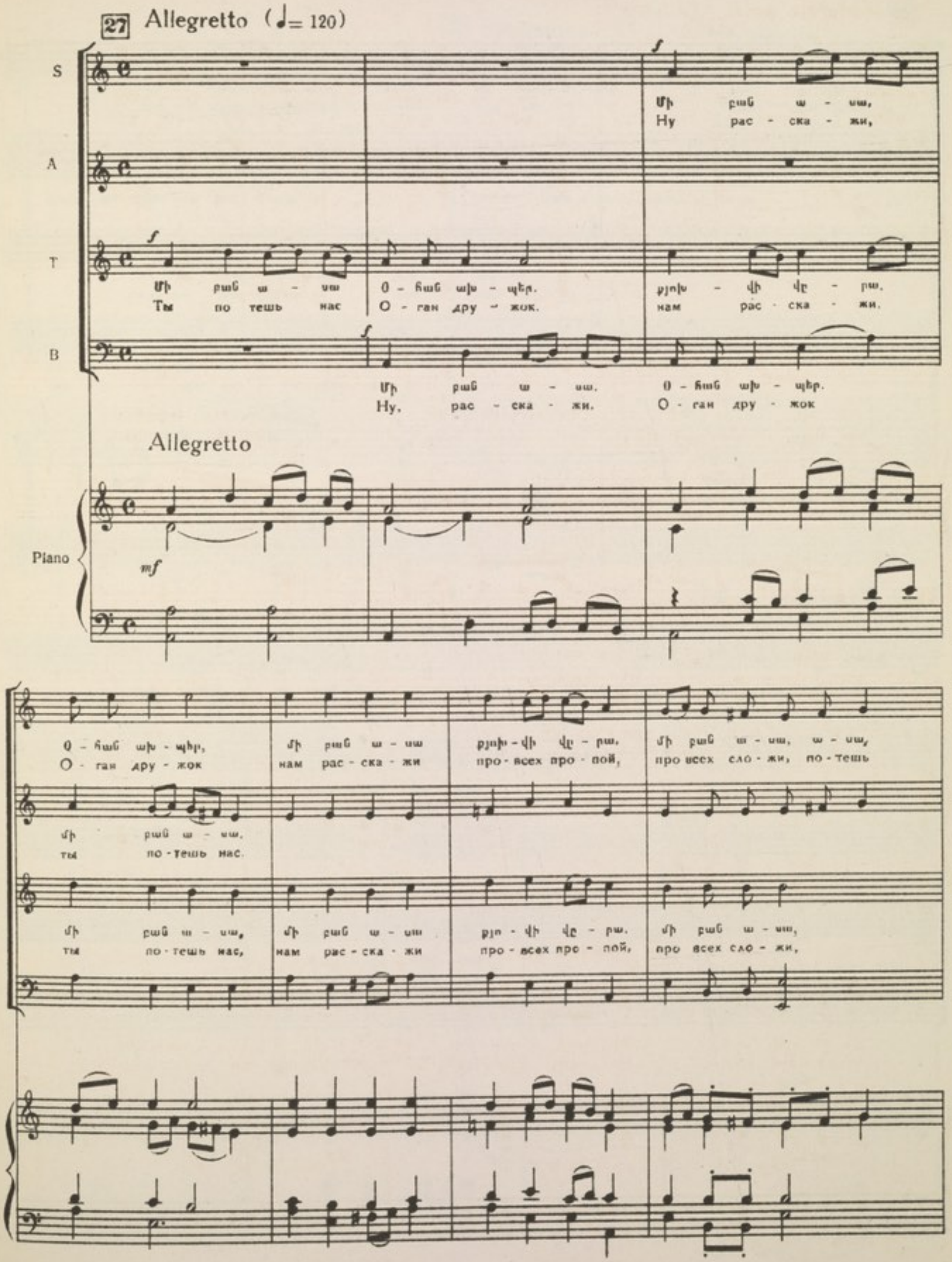
27 Allegretto (♩= 120)
S
A
T
B
Մի բան ա - սա, Ну рас - ска - жи,
Մի բան ա - սա Ты по тешь нас
Օ - հան ախ - պեր. О - ган дру - жок.
քյոխ - վի վը - րա. нам рас - ска - жи.
Մի բան ա - սա. Ну, рас - ска - жи.
Օ - հան ախ - պեր. О - ган дру - жок
Allegretto
Piano
mf
Օ - հան ախ - պեր, О - ган дру - жок
մի բան ա - սա нам рас - ска - жи
քյոխ - վի վը - րա, про - всех про - пой,
մի բան ա - սա, ա - սա, про всех сло - жи, по - тешь
մի բան ա - սա, ты по - тешь нас.
մի բան ա - սա, ты по - тешь нас,
մի բան ա - սա нам рас - ска - жи
քյո - վի վը - րա. про - всех про - пой,
մի բան ա - սա, про всех сло - жи,

28

դե, ա - սա լավ. Օ - հան ախ - պեր շուտ ա - սա, ա - սա:
ну по - тешь нас О - ган дру - жок ну по - тешь ты нас.

դե, ա - սա. լավ շուտ ա - սա. ա - սա, ա - սա:
ну по - тешь, нас ну ско - рей по - тешь ты нас.

դե, ա - սա. լավ շուտ ա - սա. ա - սա,
ну по - тешь нас ну ско - рей по - тешь

դե ա - սա, ա - սա. լավ:
ну по - тешь ско - рей нас.

29 Maestoso (♩= 92)

f ՕՀԱՆ ОГАН

Գե - ղը ու - նի մի հաս ֆյոխ - վա, գոր - ծեր ու - նի հյու
Есть на се - ле о - дин кёх - ва, де - ла е - го хью -

f վա՛հ, վա՛հ. վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах вах. вах.

f վա՛հ, վա՛հ. վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах вах. вах.

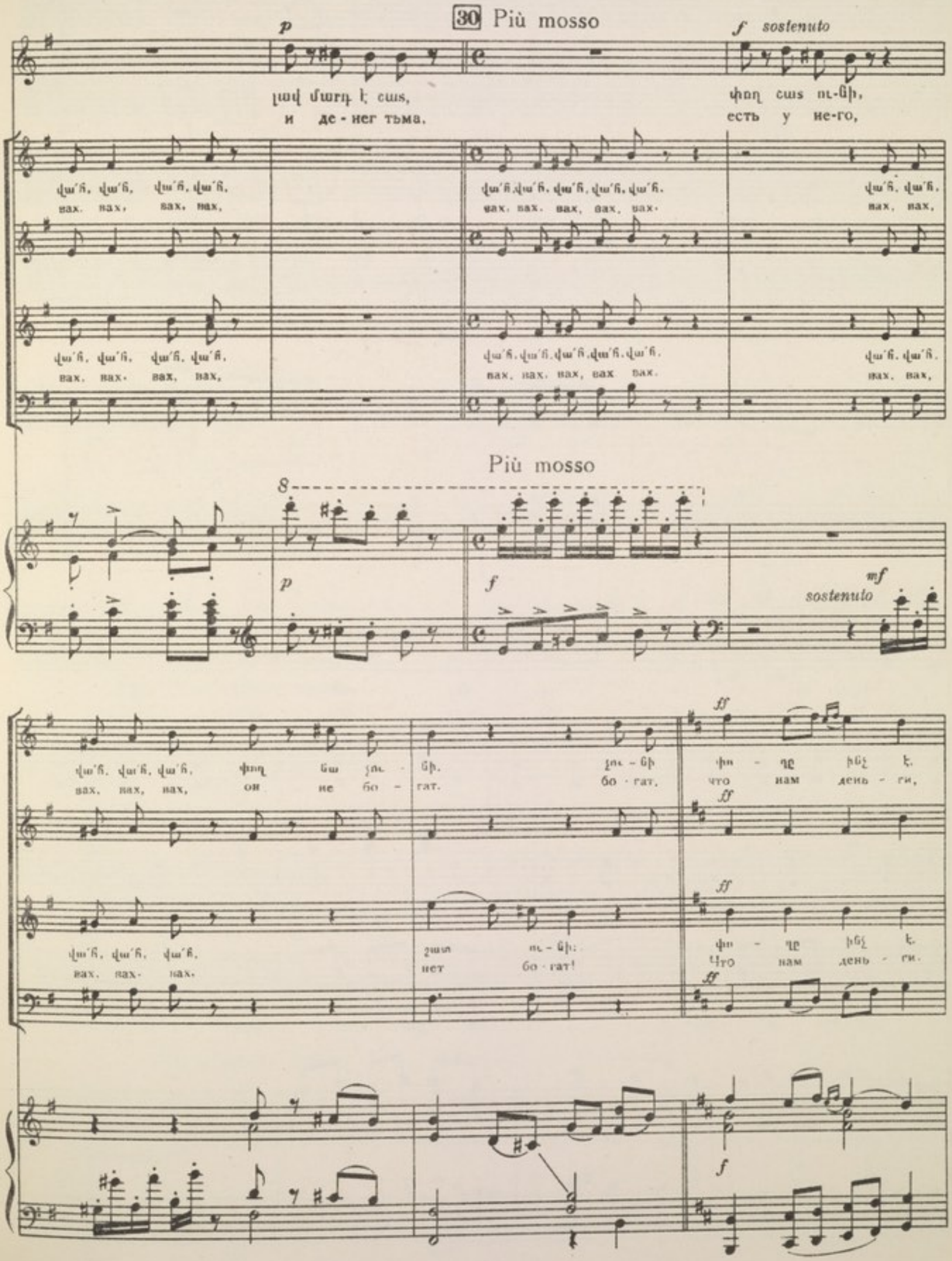
30 Più mosso
p
f sostenuto
լավ մարդ է շաս,
и де-нег тьма.
փող շաս ու-նի,
есть у не-го,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ,
вах, вах, вах, вах,
Più mosso
8
p
f
mf
sostenuto
ff
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, փող նա չու - նի. չու - նի
вах, вах, вах, он не бо - гат. бо - гат,
փո - ղը ինչ է.
что нам день - ги,
շատ ու - նի:
нет бо - гат!
Что нам день - ги.

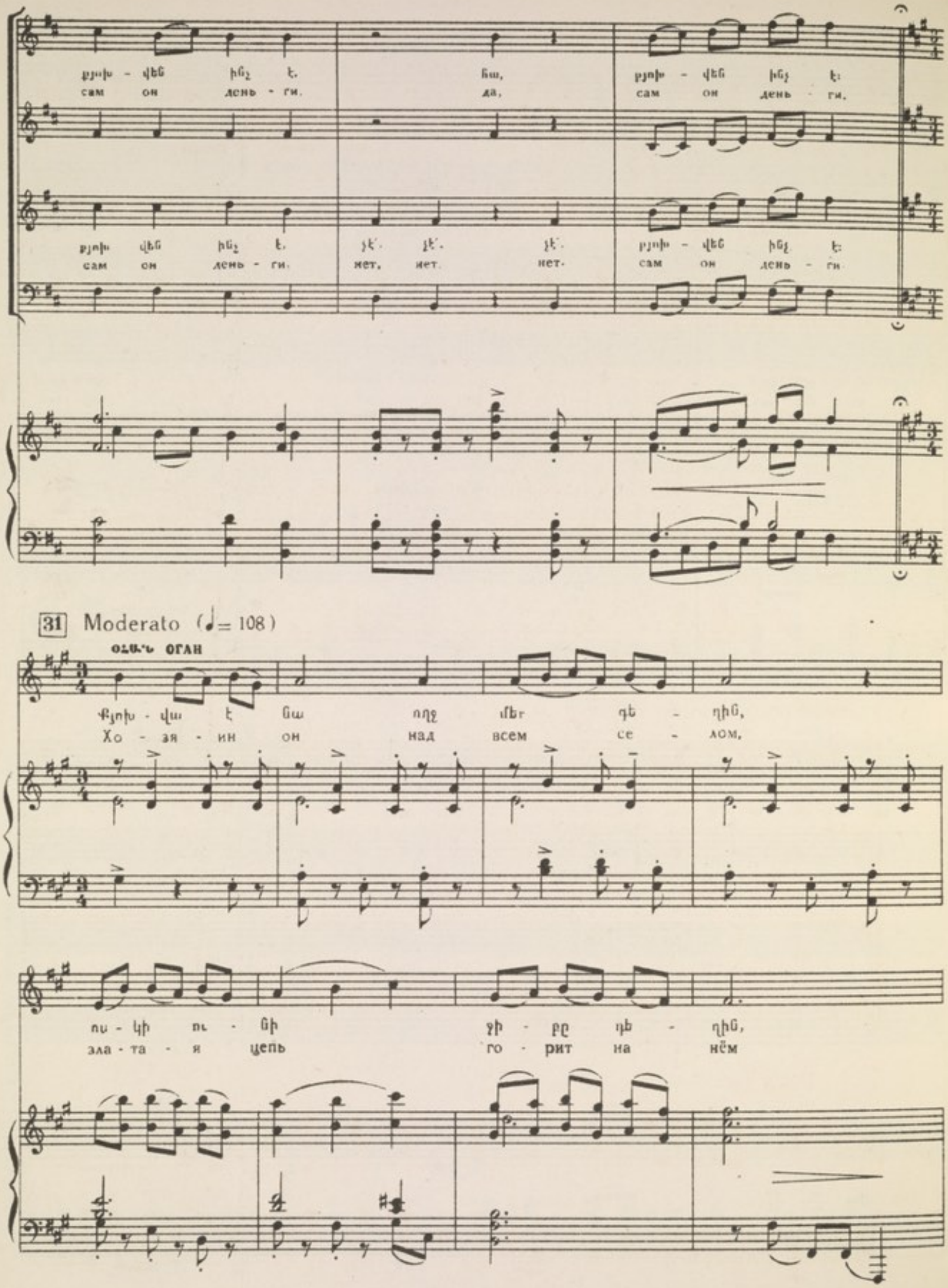
քյոխ - վեն ինչ է. ճա, քյոխ - վեն ինչ է:
сам он день - ги. да, сам он день - ги.
քյոխ վեն ինչ է. չէ՛. չէ՛. չէ՛. քյոխ - վեն ինչ է:
сам он день - ги. нет, нет. нет. сам он день - ги.
31 Moderato (♩= 108)
ՕՀԱՆ ՕՐԱՆ
Քյոխ - վա է նա ողջ մեր գե - ղին,
Хо - зя - ин он над всем се - лом,
ոս - կի ու - նի ջի - բը դե - ղին,
зла - та - я цепь го - рит на нём

32

mf

Թե որ չը - տամ պարտ - քիս տե - ղին.
И коль не дам я долг свой в срок.

p

Վայ իմ տա - ճը ամ - բողջ ցե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом'

poco rit.

33 Poco meno mosso

S

f Թե որ չը - տամ պարտ քիս տե - ղին,
И коль не дам я долг свой в срок.

A

T

f Թե որ չը - տամ պարտ-քիս տե - ղին,
И коль не дам я долг свой в срок,

B

Poco meno mosso

Piano

f

poco rit.

վայ իմ տա - նը ամ - բողջ ցե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом.

վայ, վայ,
вай, вай,

վայ իմ տա - նը ամ - բողջ ցե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом.

poco rit.

34 Moderato assai (♩=72) Allegretto (♩= 96)

ԽՍՏՍՂԲՍՏՐ
ШАФЕР

f

Ջան թա - մա - դա, խոս - քն իմն է:
Джан та - ма - да, слу - шай ме-ня!

ՔՍՈԽՎՍ
КЁХВА

f *rit.*

Ա՛ռ էս թա - սը, գով - քրդ ա - ռա:
Вот и ви - но, сло - ва мы ждём!

Allegretto

Piano

f *p* *rit.*

Խաչեզբայրը առաջարկում է խմել երիտասարդների կենացը: Шафер поднимает тост за молодых.

35 Con moto (♩=120) ԽԱՉԵՂԲԱՅՐ ШАФЕР

f

Մեր նո - ռա - փե - սան նաւ - խուն է հա - գել,
Наш же - них у - дал, кто е - го ви - дал

mf *p*

ղա - նա - վուզ ճա - պիկ, գո - տիկ է կա - պել:
шел - ко - вый ку - шак, у - зел - ком свя - зал

36

Մեր նո - ռա - հար - սը սպի - տակ է հա - գել,
У не - ве - сты в ряд пу - гов - ки блес - тят.

mf *p*

մա - գե - ր թել - թել հու - լուն - քով ճա - ռել,
в шел - ко - вой ко - се бу - син - ки го - рят!

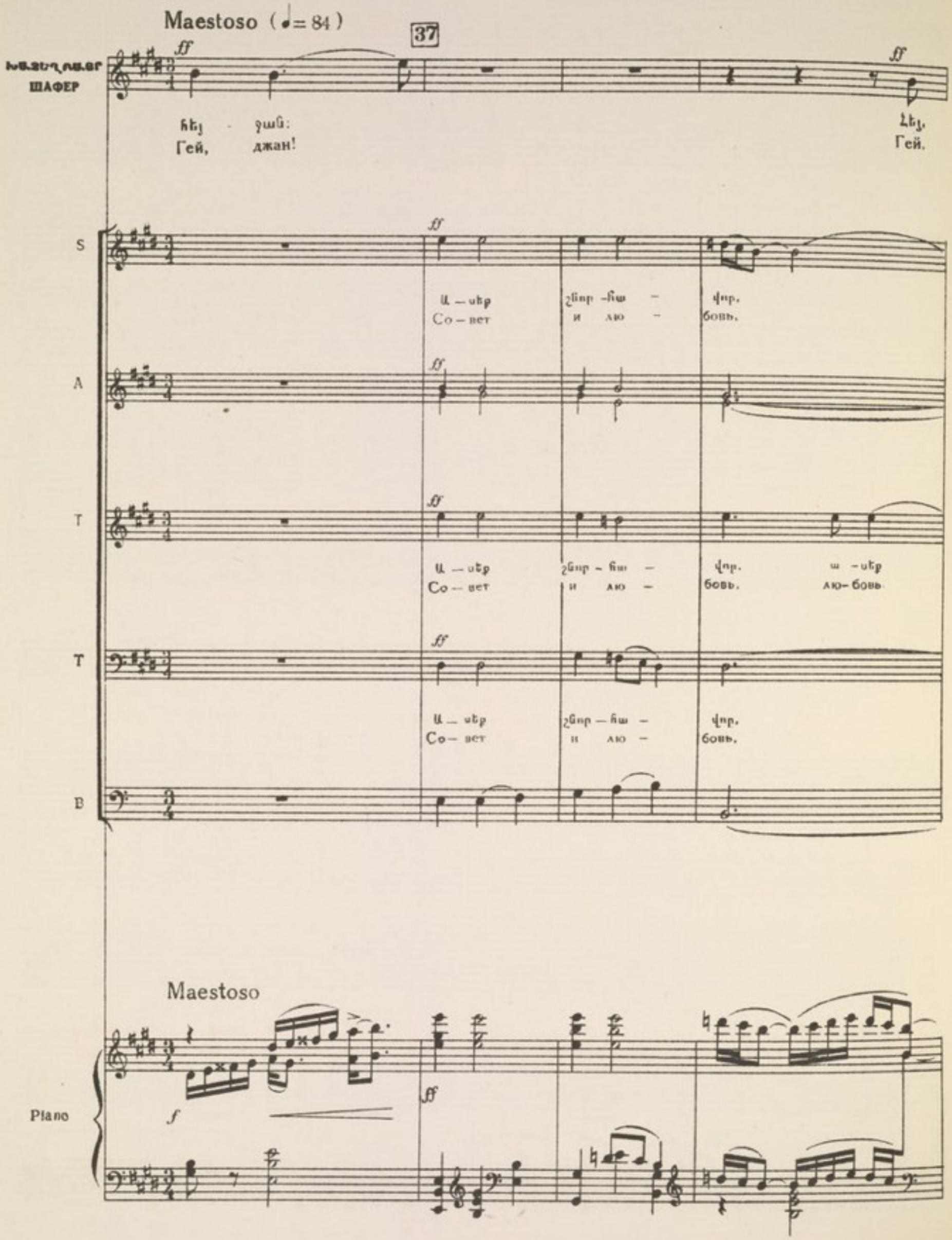
Maestoso (♩= 84)
37
ШАФЕР
ff
հեյ - ջան:
Гей, джан!
Հեյ,
Гей.
S
A
T
T
B
Ա — սեք շնոր — հա — վոր.
Со — вет и лю — бовь.
Ա — սեք շնոր — հա — վոր. ա — սեք
Со — вет и лю — бовь. лю — бовь
Ա — սեք շնոր — հա — վոր.
Со — вет и лю — бовь.
Maestoso
Piano
f
ff

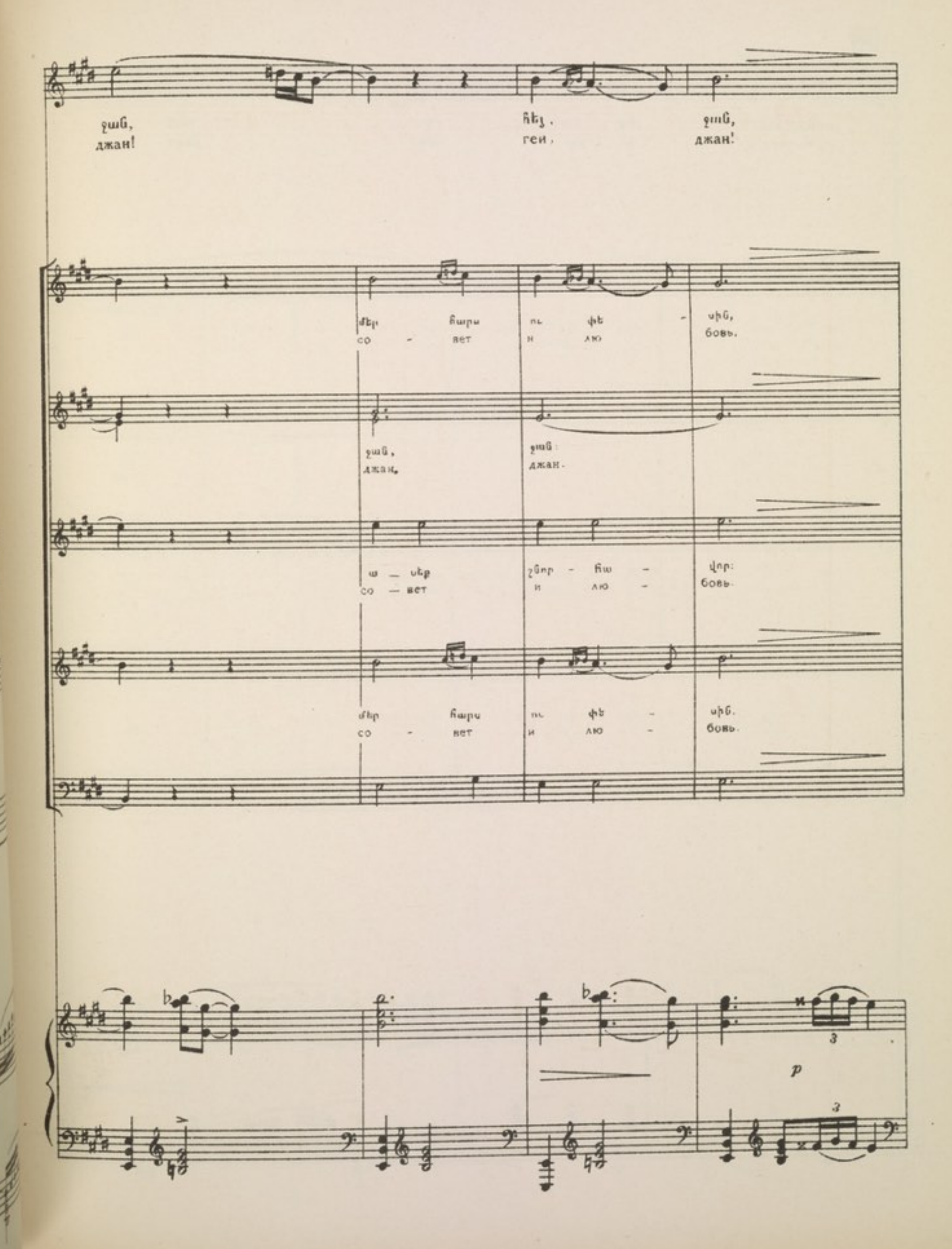
ջան,
джан!
հեյ,
гей,
ջան,
джан!
մեր
со
բարե
вет
ու
и
փե
лю
սին,
бовь.
ջան,
джан,
ջան:
джан.
ա — սեր
со — вет
շնոր
и
հա
лю
վոր:
бовь.
մեր
со
հարե
вет
ու
и
փե
лю
սին.
бовь.

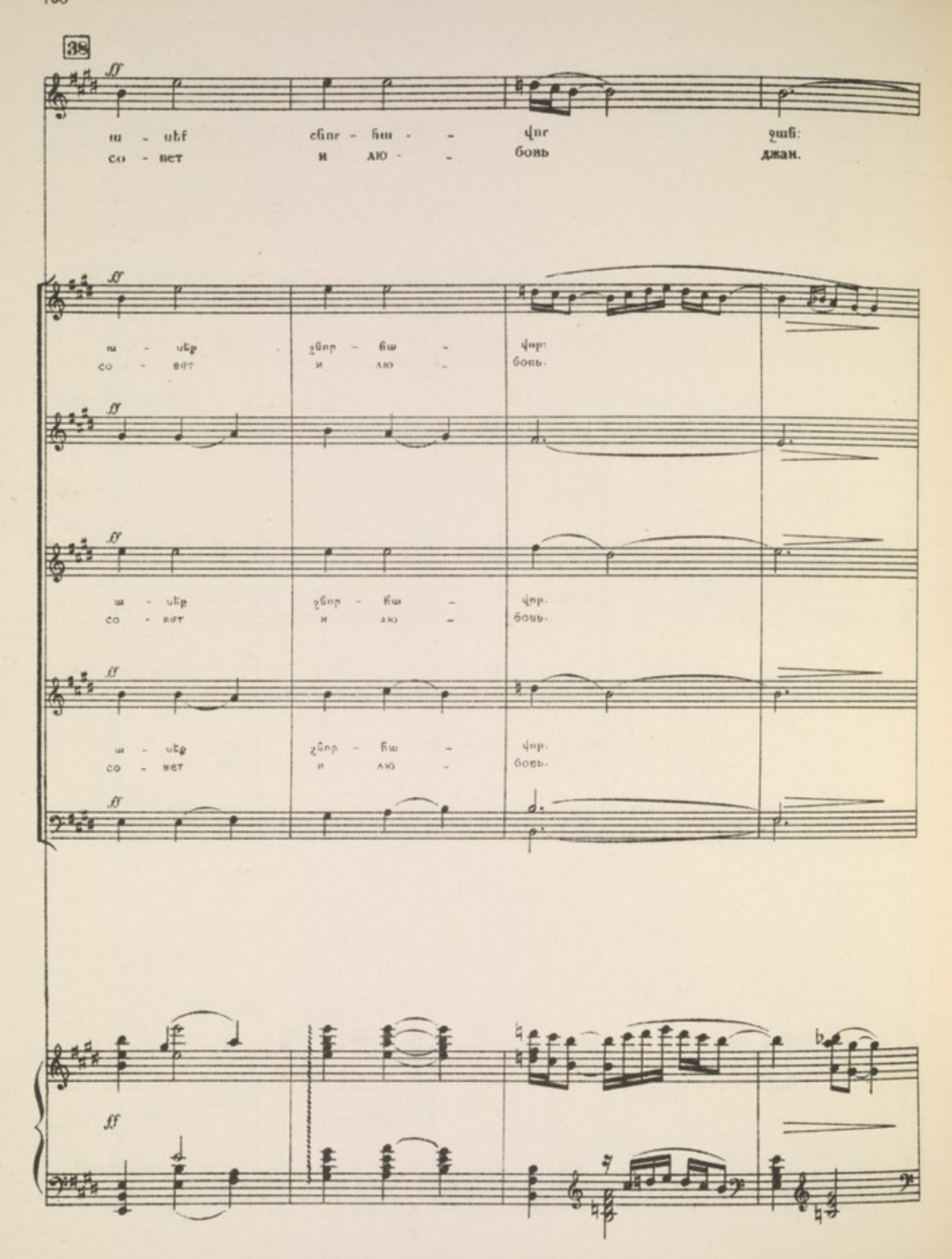
38
ff
ա - սեք ընոր - հա - - վոր ջան:
со - вет и лю - - бовь джан.
ff
ա - սեք շնոր - հա - վոր:
со - вет и лю - бовь.
ff
ff
ա - սեք շնոր - հա - վոր.
со - вет и лю - бовь.
ff
ա - սեք շնոր - հա - վոր.
со - вет и лю - бовь.
ff
ff

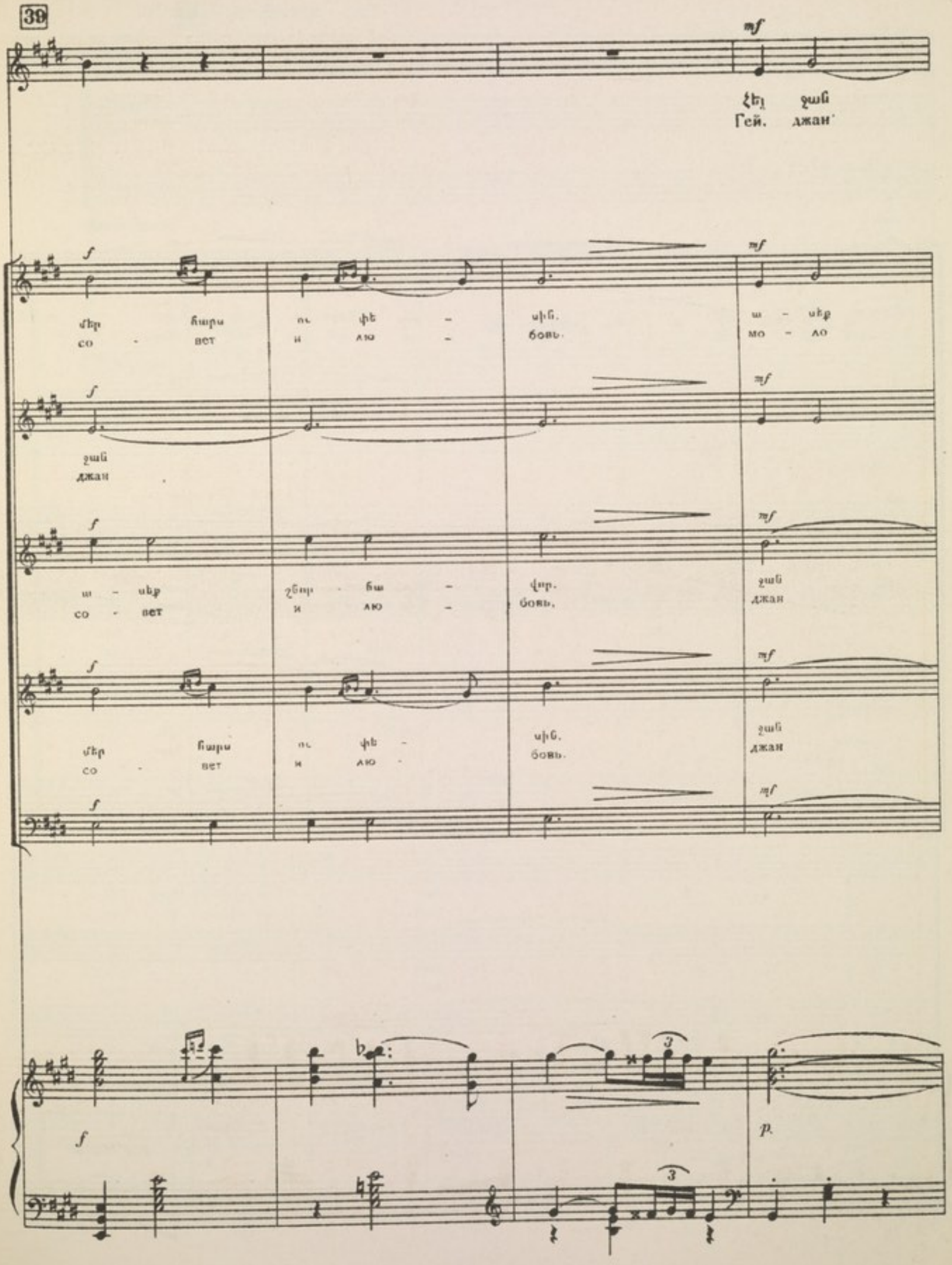
39
mf
Հեյ ջան
Гей. джан
f
մեր հարս ու փե - սին. ա - սեք
со - вет и лю - бовь. мо - ло
ջան
джан
ա - սեք շնոր - հա - վոր. ջան
со - вет и лю - бовь. джан
մեր հարս ու փե - սին. ջան
со - вет и лю - бовь. джан
p.

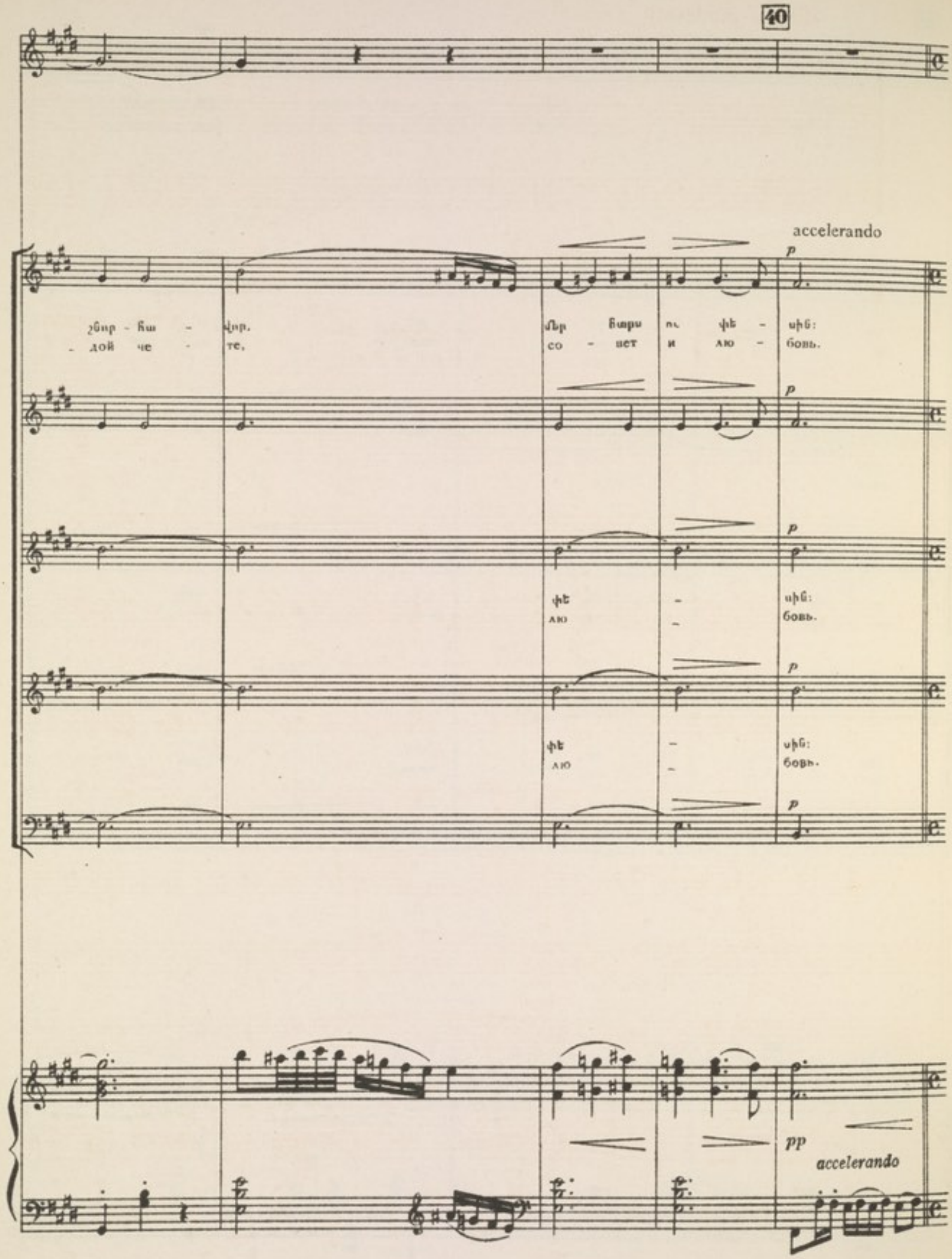
40
accelerando
p
շնոր - հա - վոր, մեր հարս ու փե - սին:
- дой че - те, со - вет и лю - бовь.
p
p
փե - սին:
лю - бовь.
p
փե - սին:
лю - бовь.
p
pp
accelerando

Allegro moderato (♩= 116)

S
A
T
B

Piano

mf

ff

Հար -
He -

Հար -
He -

Հար - սին դուրս բե -
He - ве - сту на

- սին դուրս բե - րեք, թող մի հատ պա - րի. հար - սին դուրս բե -
- ве - сту на круг, пусть про пля - шет нам, не - ве - сту на

f

poco rit.

- սին դուրս բե - րեք պա - րի. ջան:
- ве - сту на круг гей, гей. джан!

- րեք. հեյ. ջան:
круг. гей. джан!

րեք. դուրս բե - րեք պա - րի. ջան:
круг, пусть про-пля-шет нам. джан!

poco rit.

sf p

ff

ff

ՀԱՐՍԻ ՊԱՐԸ
(«Նունուֆար»)

ТАНЕЦ НЕВЕСТЫ
(„Нунуфар“)

41 Moderato (♩= 72)

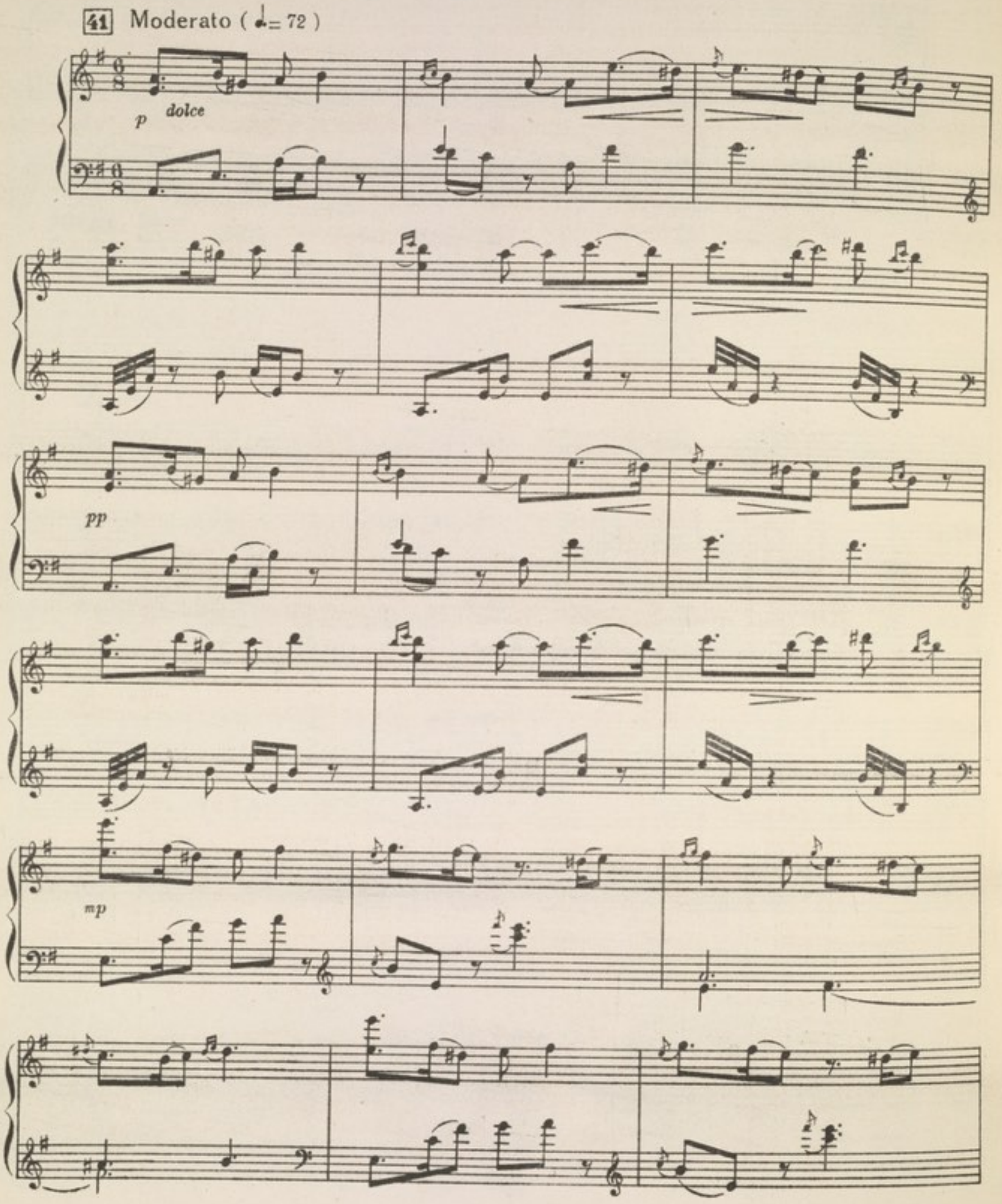

42

pp

poco a poco accelerando *e* *crescendo*

Poco più mosso

mf

pp

poco rit.

a tempo

p

pp

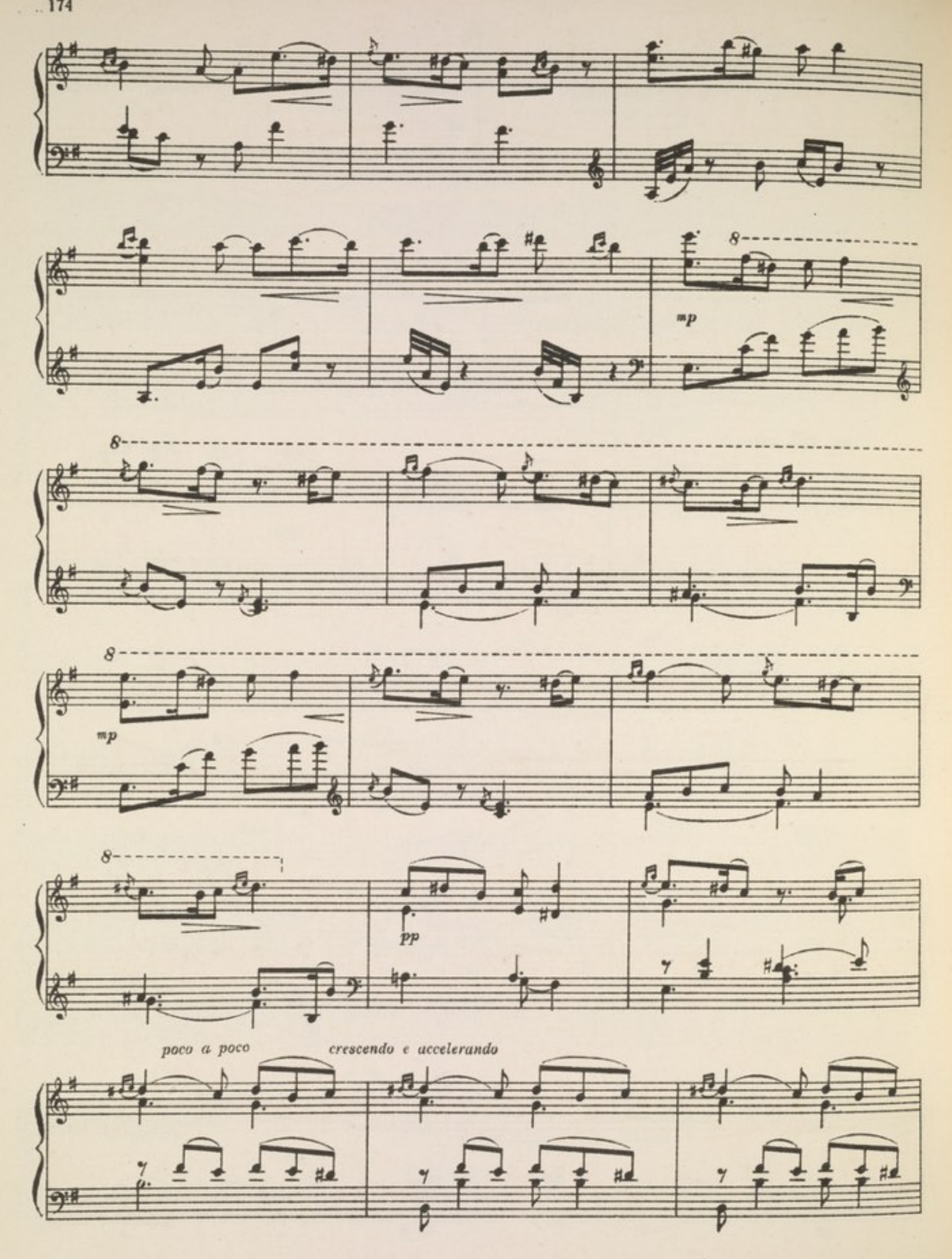
8
mp
8
8
mp
8
pp
poco a poco
crescendo e accelerando

poco mosso

f

pp

8

f

pp

p

ritardando

a tempo

p

pp

poco a poco ritardando

ՍԱՐՈՅԻ ԱՐԻԱՆ
(«Ջիվան յար ջան»)

АРИЯ САРО
(„Дживан яр джан")

Ներս են մտնում հովիվները նվերներով, նրանց հետ՝ Սարոն և Մոսին։

Входят пастухи с подарками, с ними Саро и Моси.

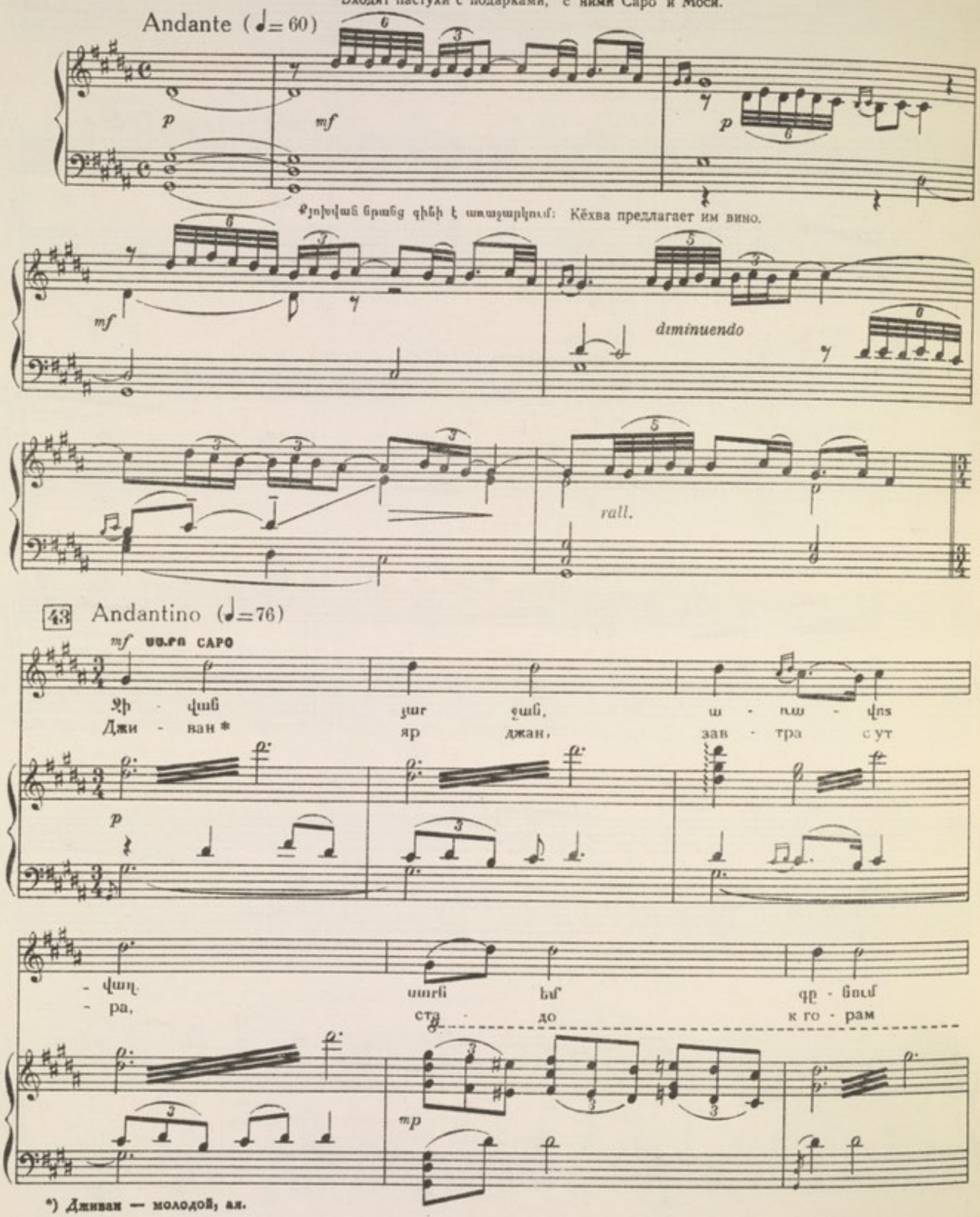

*) Дживан — молодой, ая.

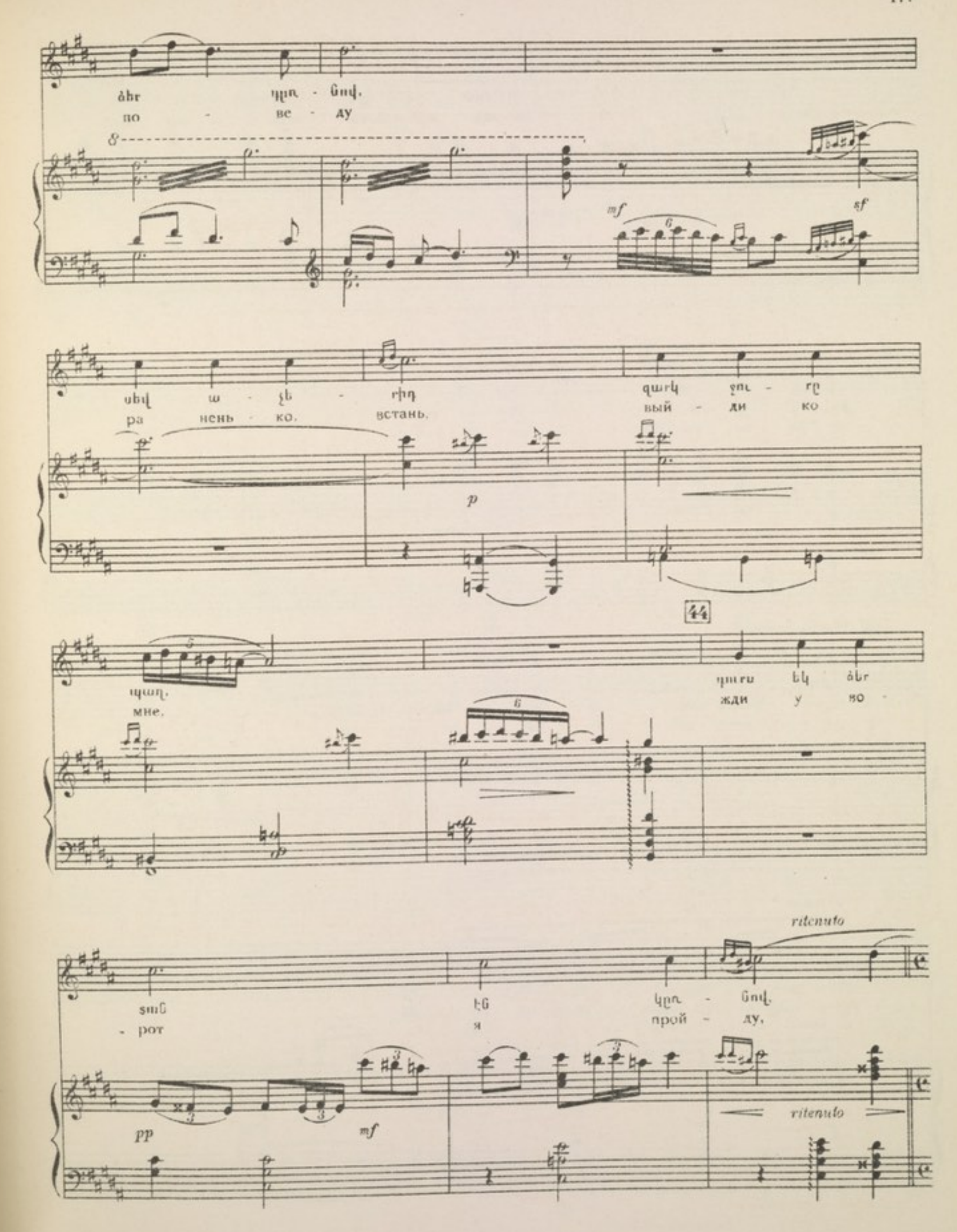
ձեր դրռ - նով.
по - ве - ду

սեվ ա - չե - ռիդ զարկ ջու - ր
ра нень - ко. встань. вый - ди ко

պաղ. դուրս եկ ձեր
мне. жди у во -
ցաց էն կրռ - նով.
- рот я прой - ду,

ritenuto
ritenuto

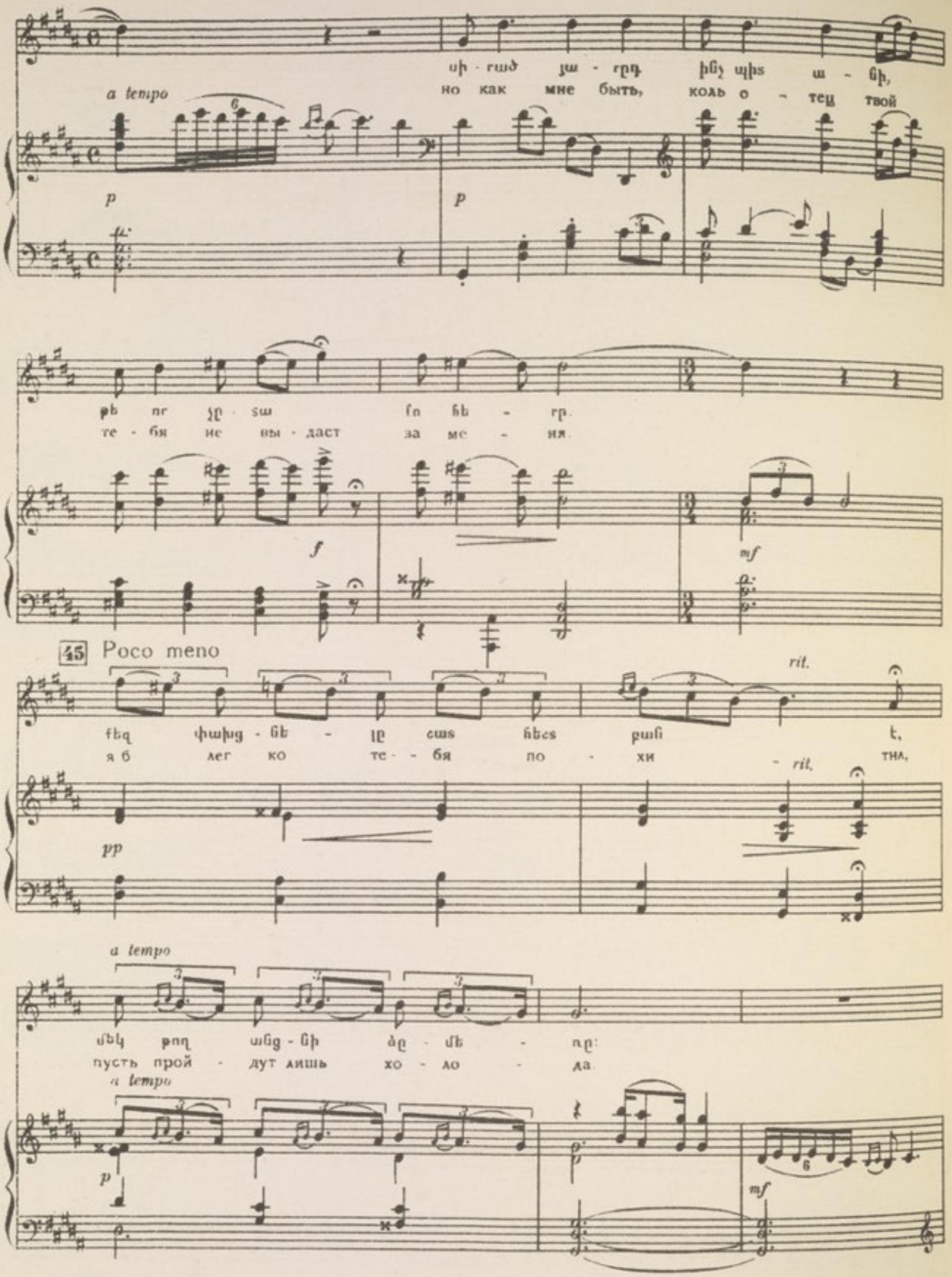
a tempo
սի - ռած յա - ռրդ ինչ պիտ ա - նի,
но как мне быть, коль о - тец твой
p
p
թե որ չը - տա ըն հե - ռը.
те - бя не вы - даст за ме - ня.
f
mf
45 Poco meno
rit.
քեզ փախց - նե - լը շատ հեշտ բան է,
я б лег ко те - бя по - хи - тил,
rit.
pp
a tempo
մեկ թող անց - նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дут лишь хо - ло - да.
a tempo
p
mf

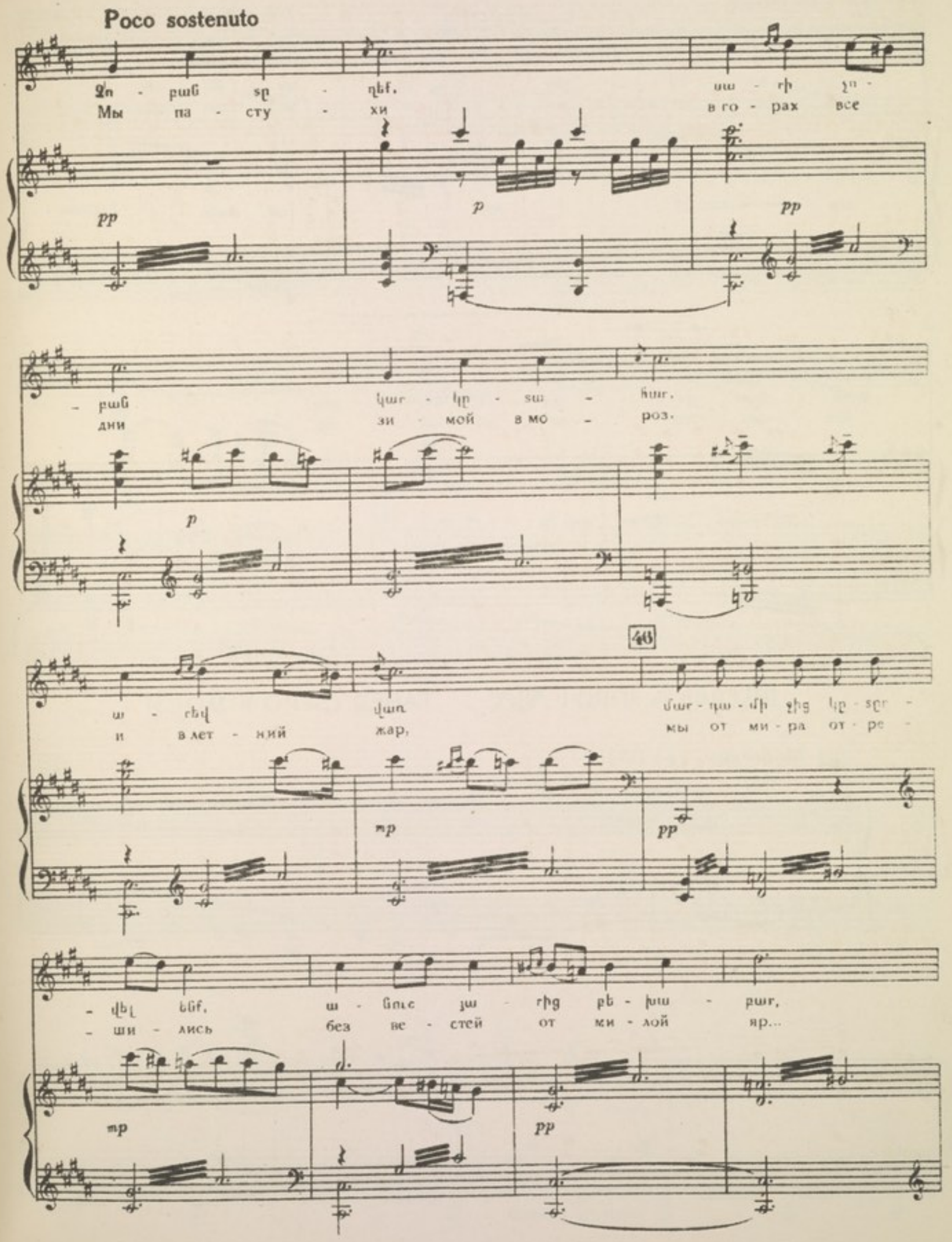
Poco sostenuto
Զո - բաճ տը - ղեք, սա - րի չո -
Мы па - сту - хи в го - рах все

- բաճ կար - կը - տա - հար,
дни зи - мой в мо - роз.

ա - րեվ վառ մար - դա - մի ջից կը - տըր -
и в лет - ний жар, мы от ми - ра от - ре -

- վել ենք, ա - նուշ յա - րից բե - խա - բար,
- ши - лись без ве - стей от ми - лой яр...

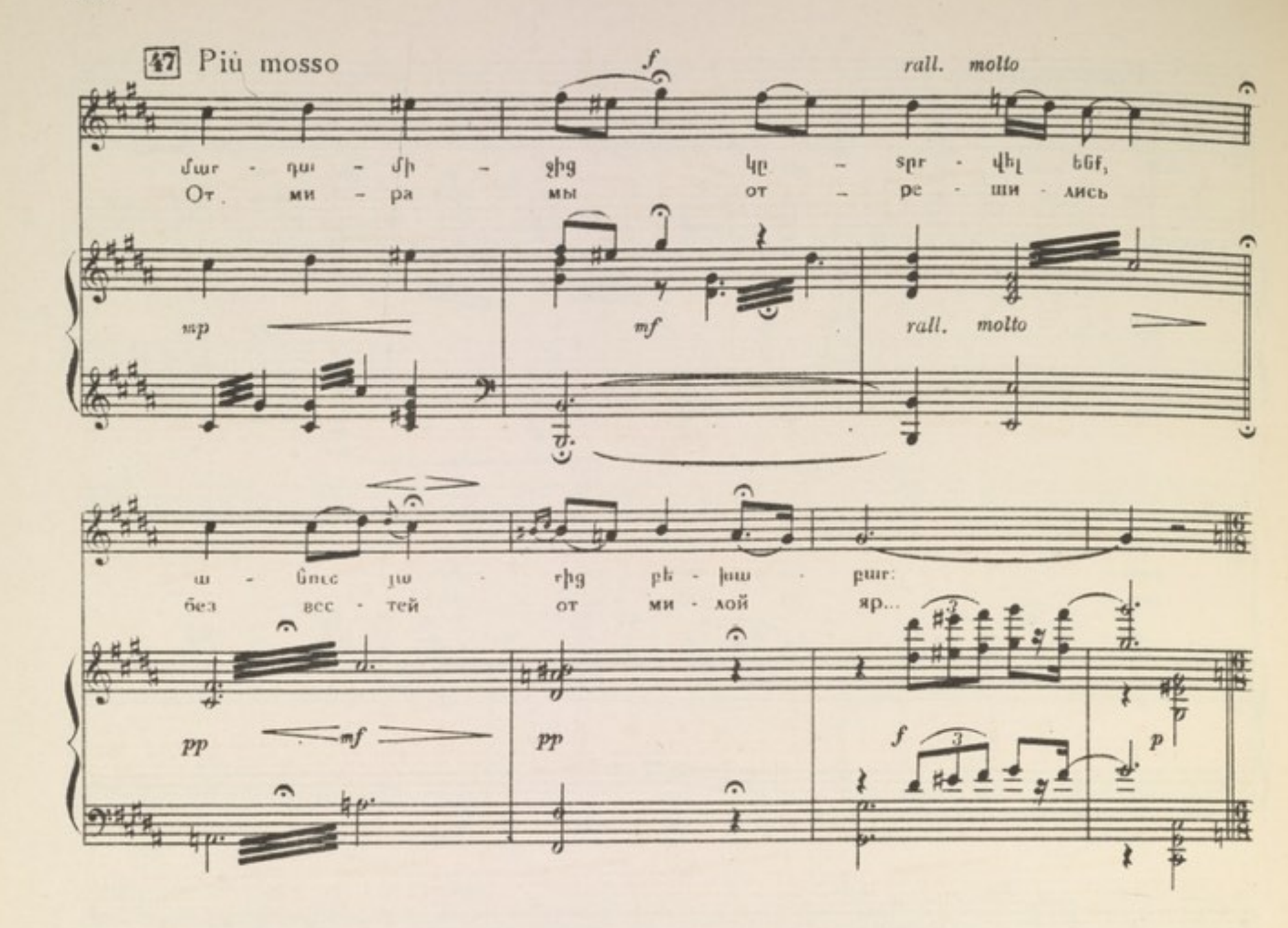

ՍԱՐՈՅԻ և ՄՈՍԻԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ САРО и МОСИ

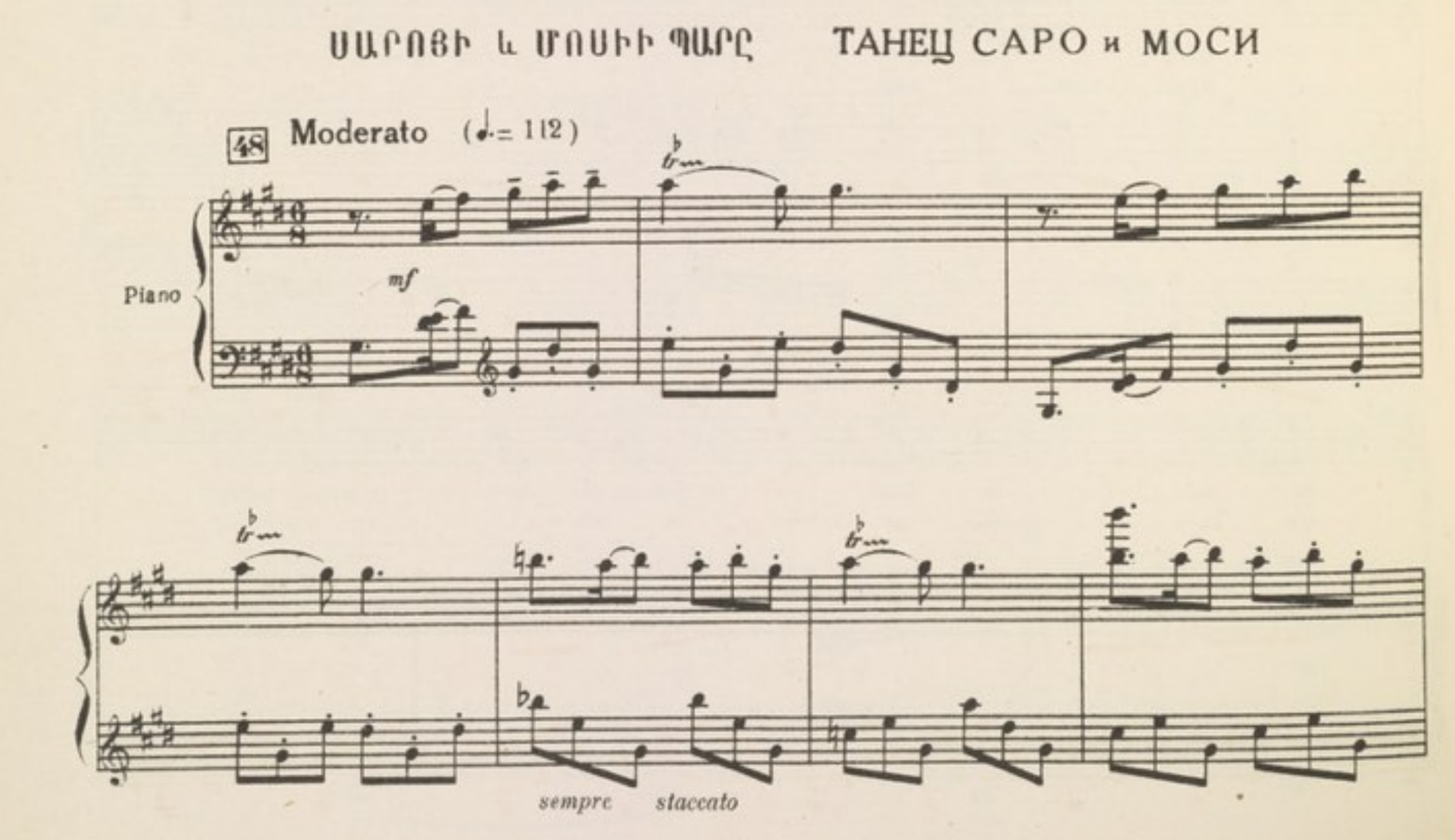

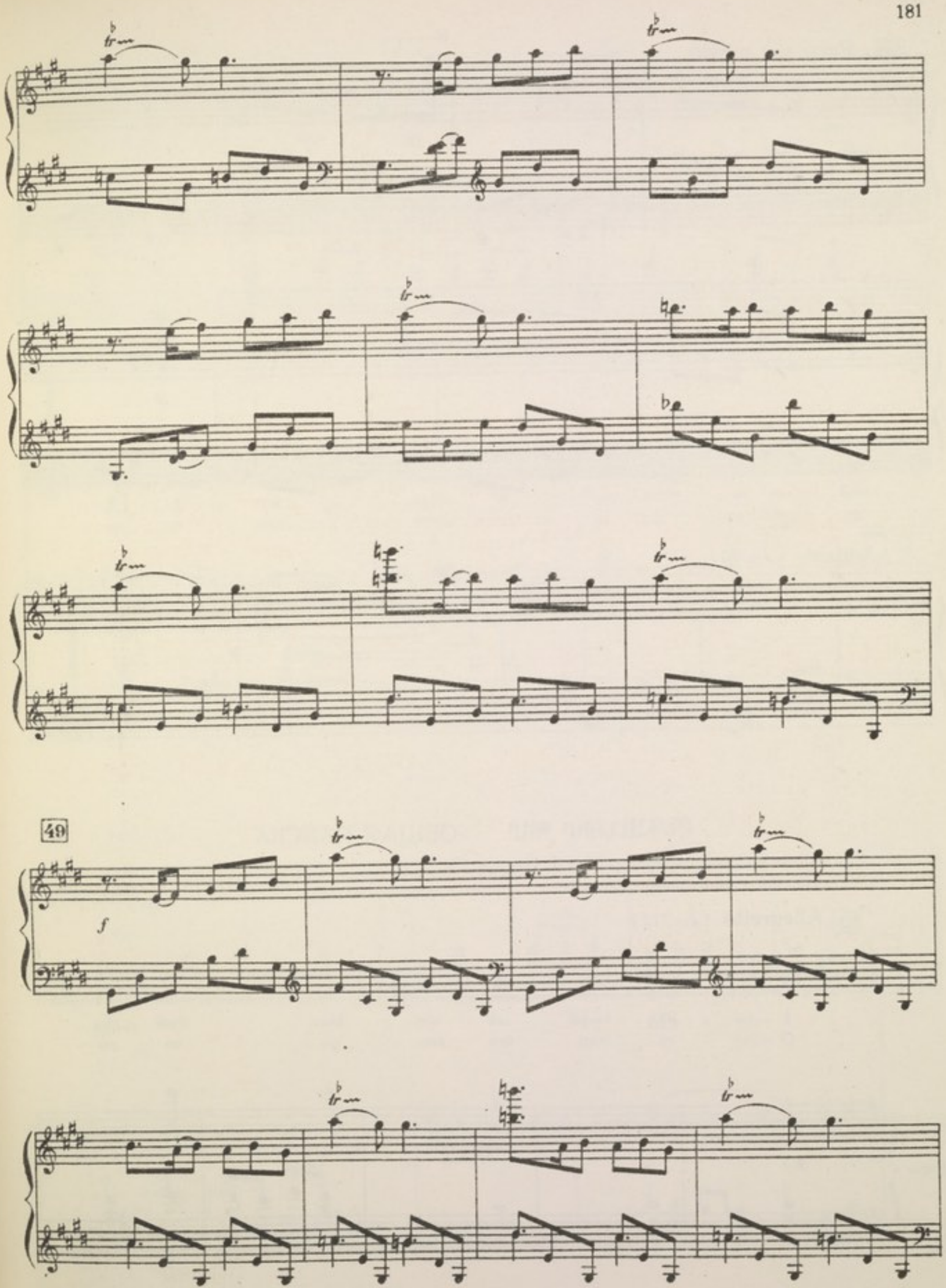
49
f

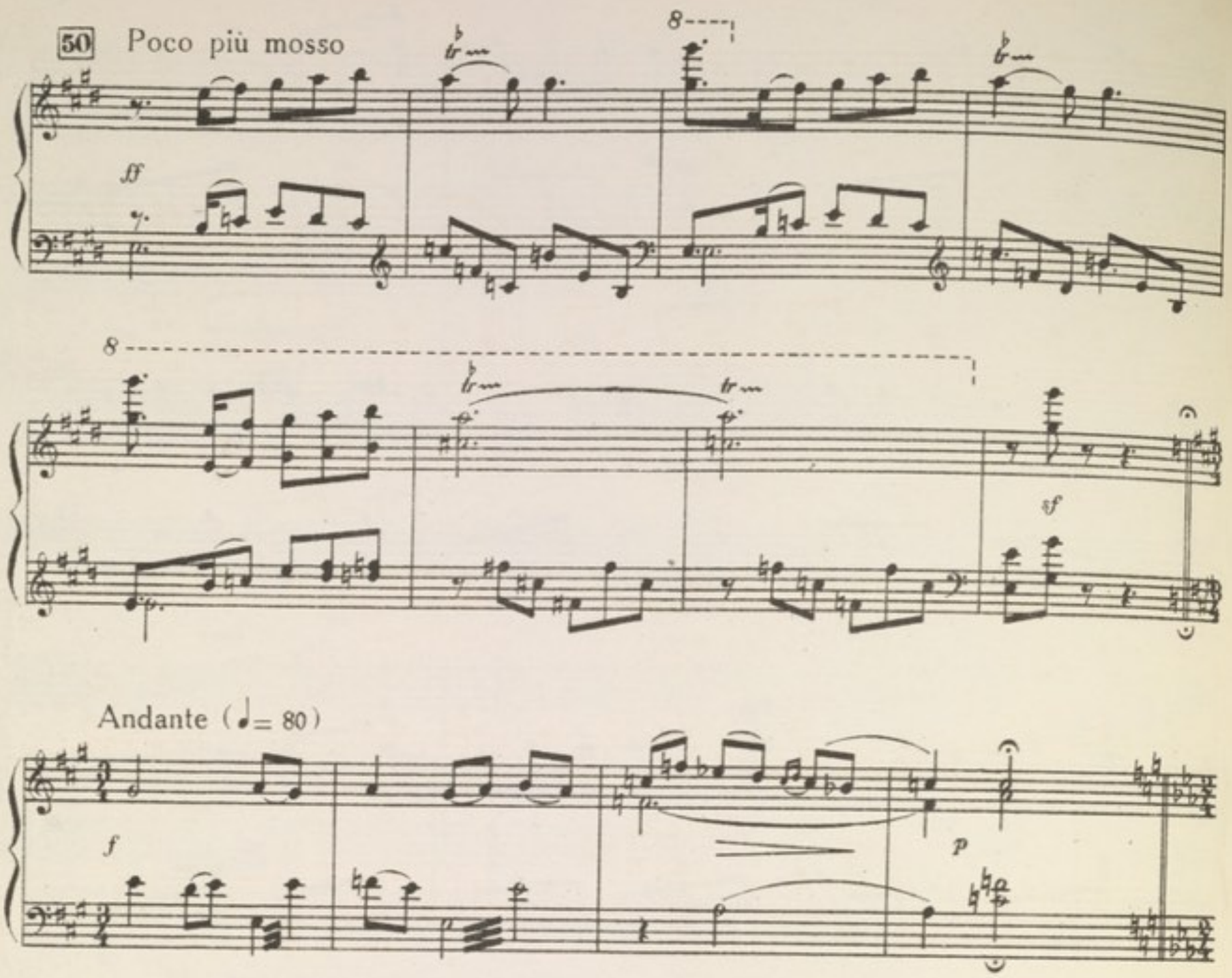

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐ

Երգեցողության տակ աղջիկները սկսում են հանդարտ պարել, հետզհետե պարն աշխուժանում է:

ОБЩАЯ ПЛЯСКА

Во время пения, девушки начинают медленно танцевать, но постепенно, оживляясь, танцуют все быстрей и быстрей.

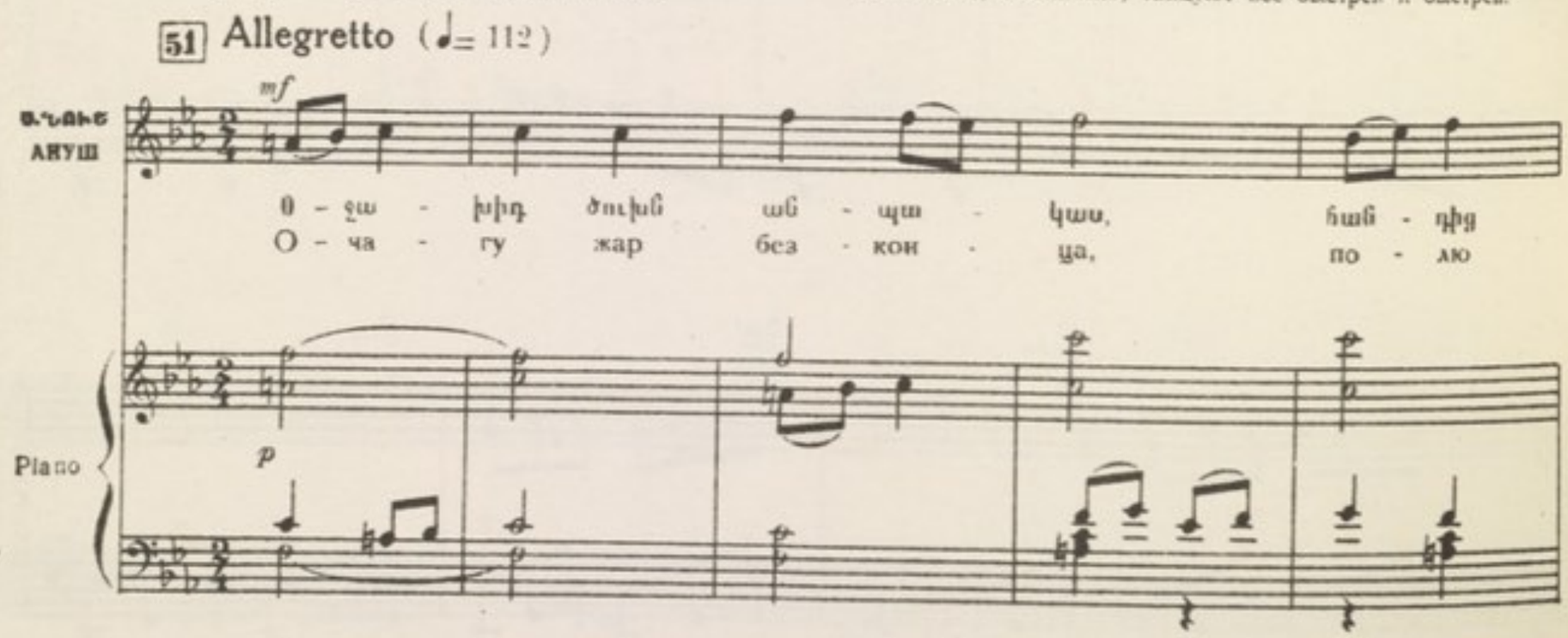

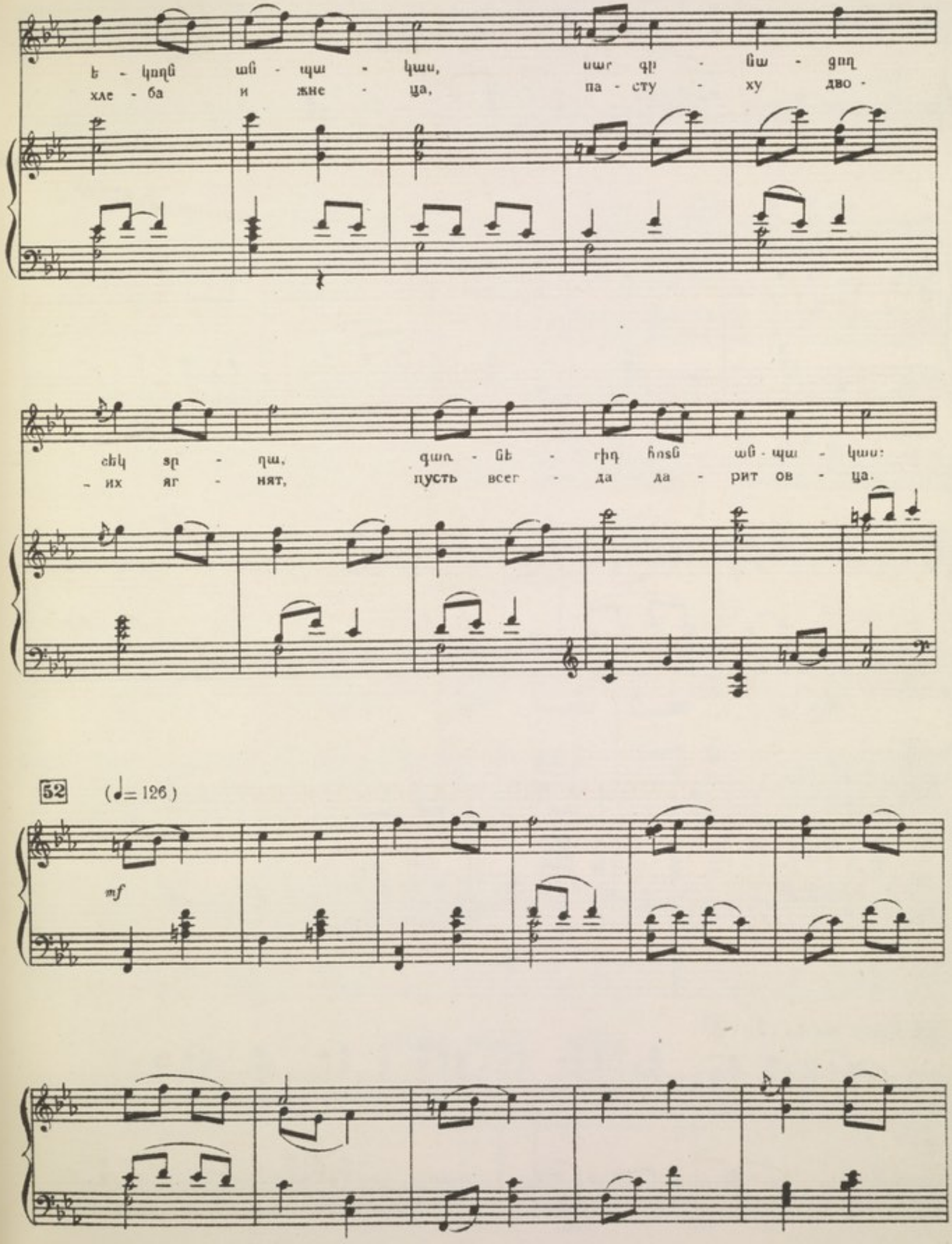
ե - կողն ան - պա - կաս, սար գր - նա - ցող
хле - ба и жне - ца, па - сту - ху дво -
ւեկ տր - ղա, գառ - նե - րիդ հոտն ան - պա - կաս:
- их яг - нят, пусть всег - да да - рит ов - ца.

(♩= 126)

53 Poco meno (♩= 116)

f

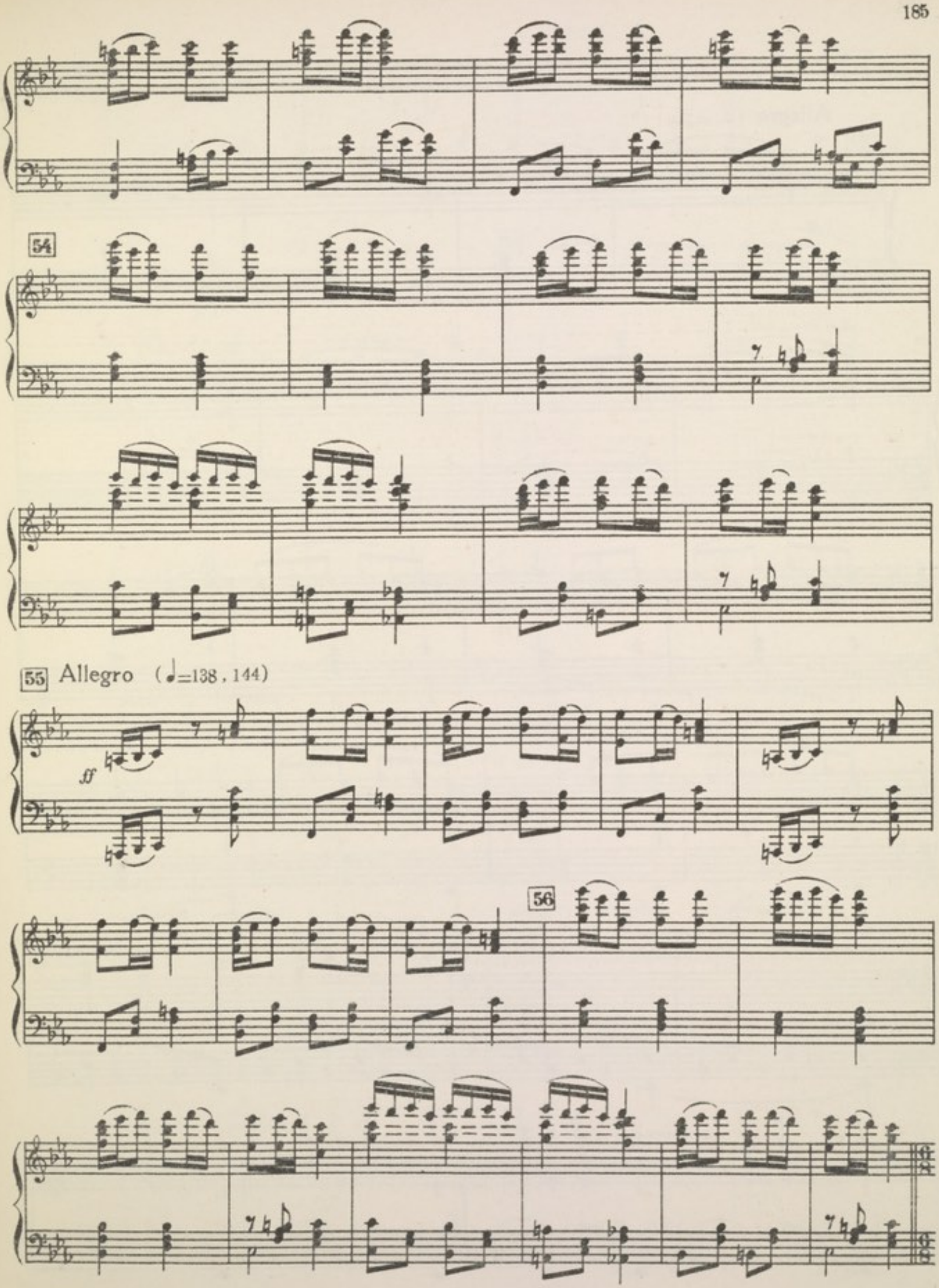
54
55 Allegro (♩=138, 144)
ff
56

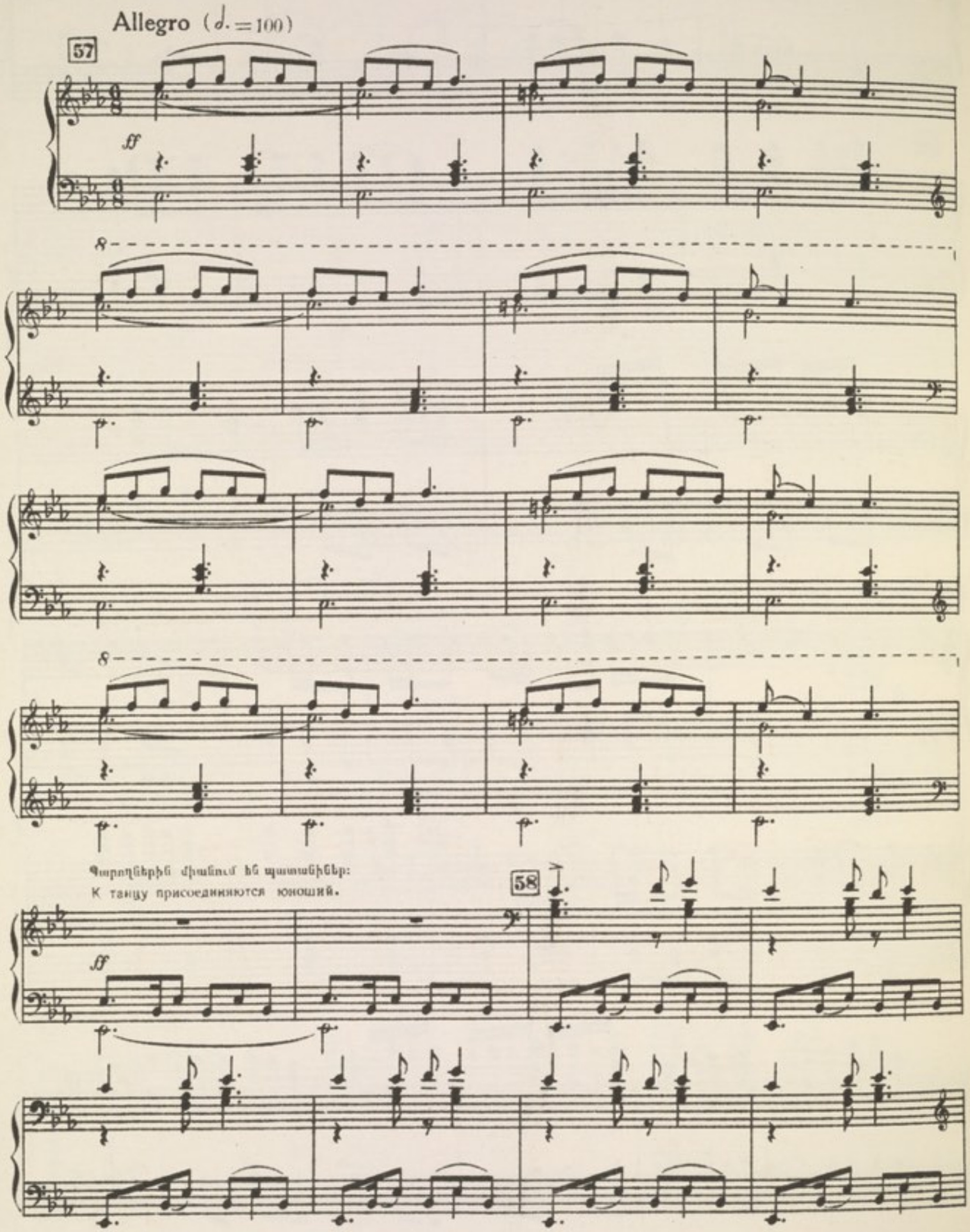
Allegro (♩.=100)
57
ff
Պարողներին միանում են պատանիները:
К танцу присоединяются юноши.
58
ff

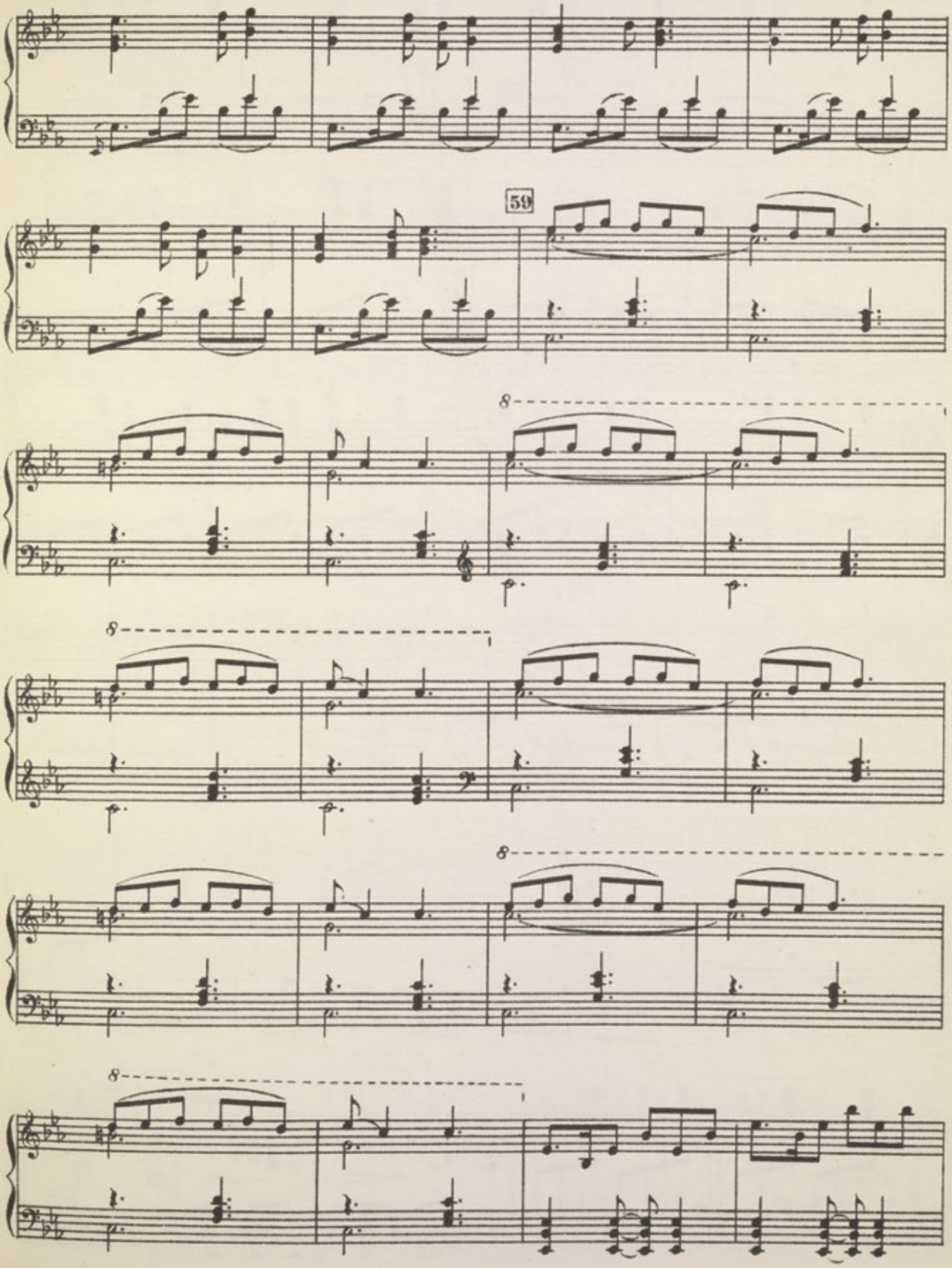
59
8
8
8
8

60

61

mp

cresc.

8

fff

f

ՀՈՎԻՎՆԵՐԻ ՊԱՐԸ
(«Քոչարի»)

ТАНЕЦ ПАСТУХОВ
(„Кочари")

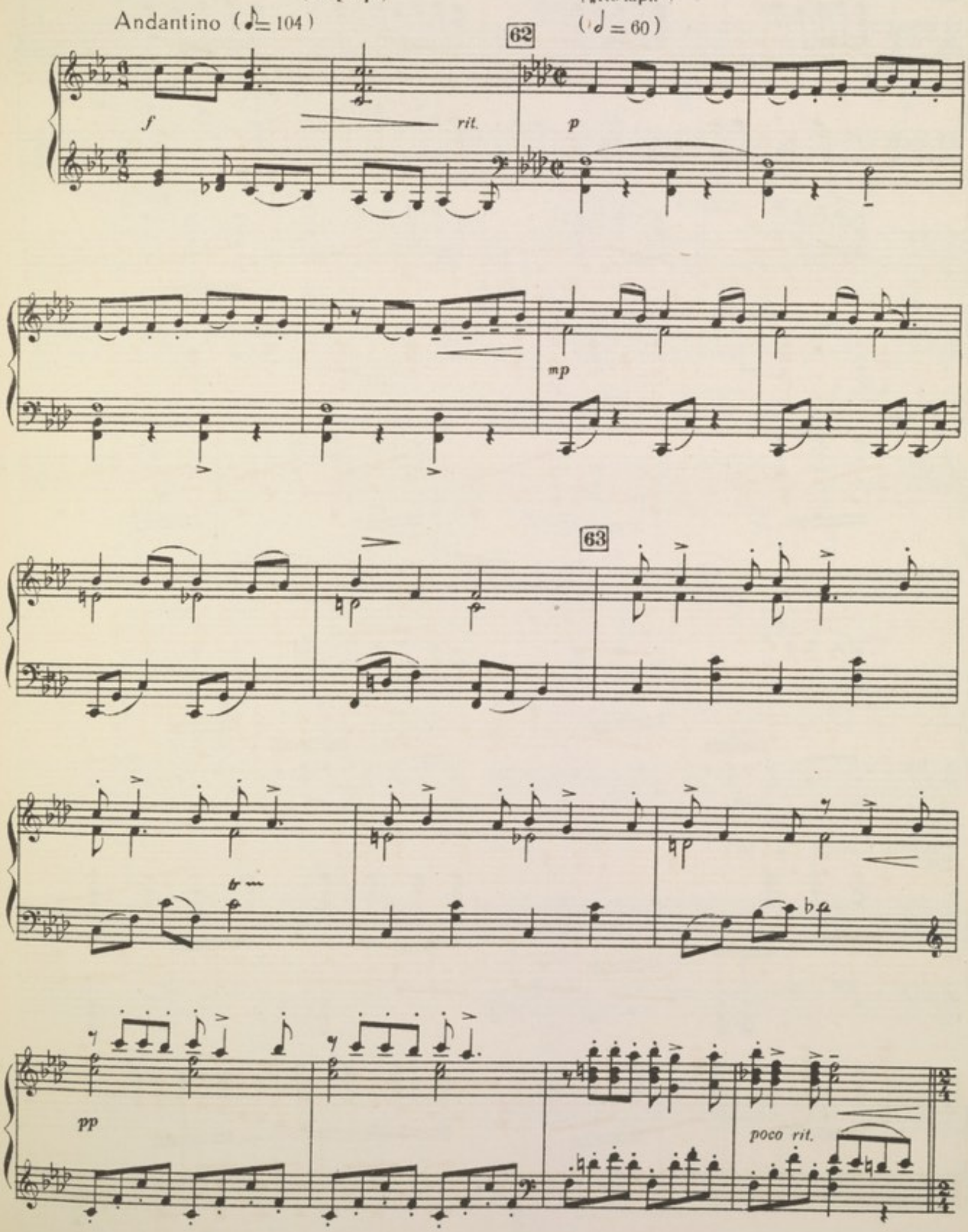

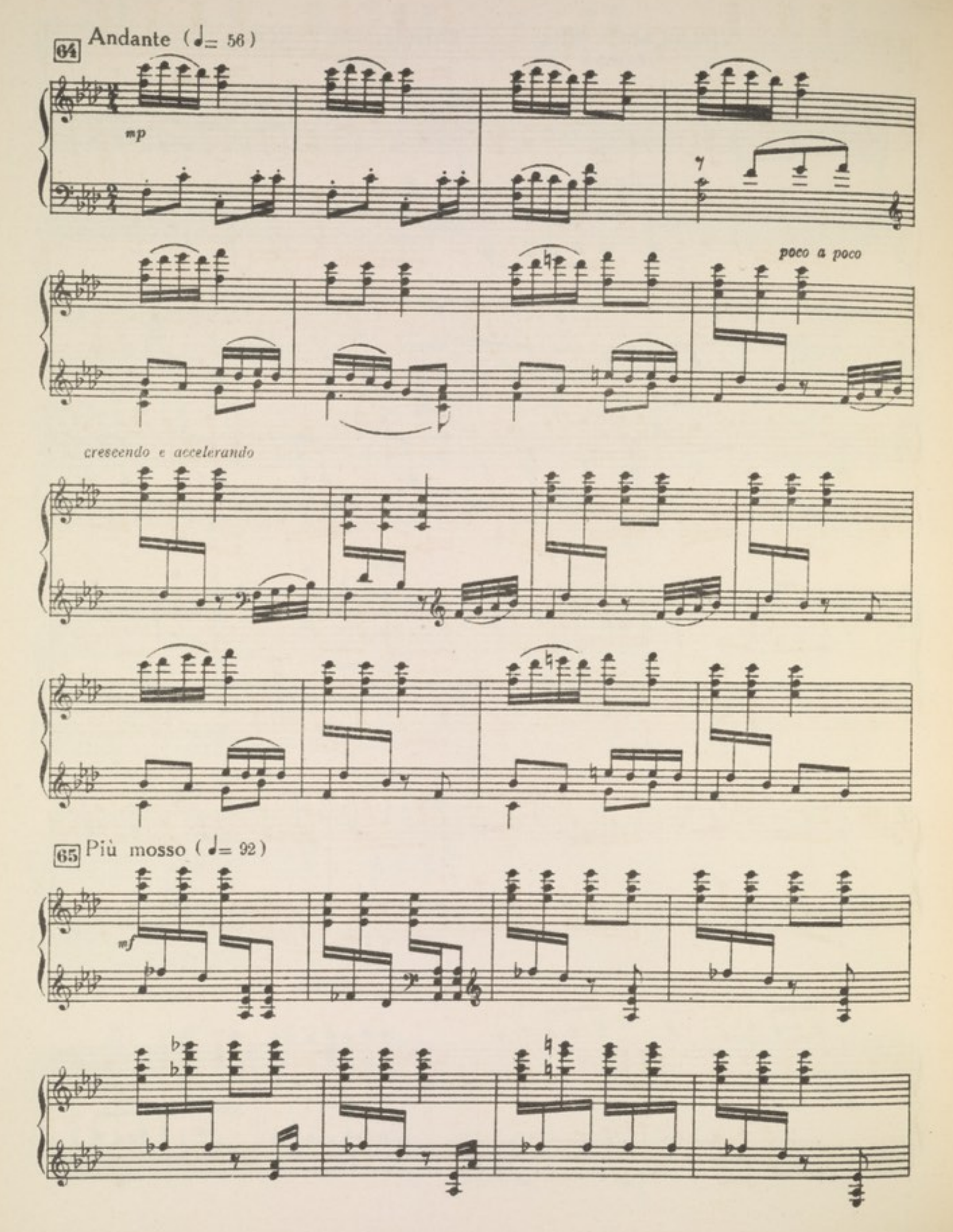
64 Andante (♩= 56)
mp
poco a poco
cresceendo e accelerando
65 Più mosso (♩= 92)
mf

66 Allegretto (♩ = 126)

mf

poco a poco *stringendo* *e* *crescendo*

Allegro (♩=132)

f

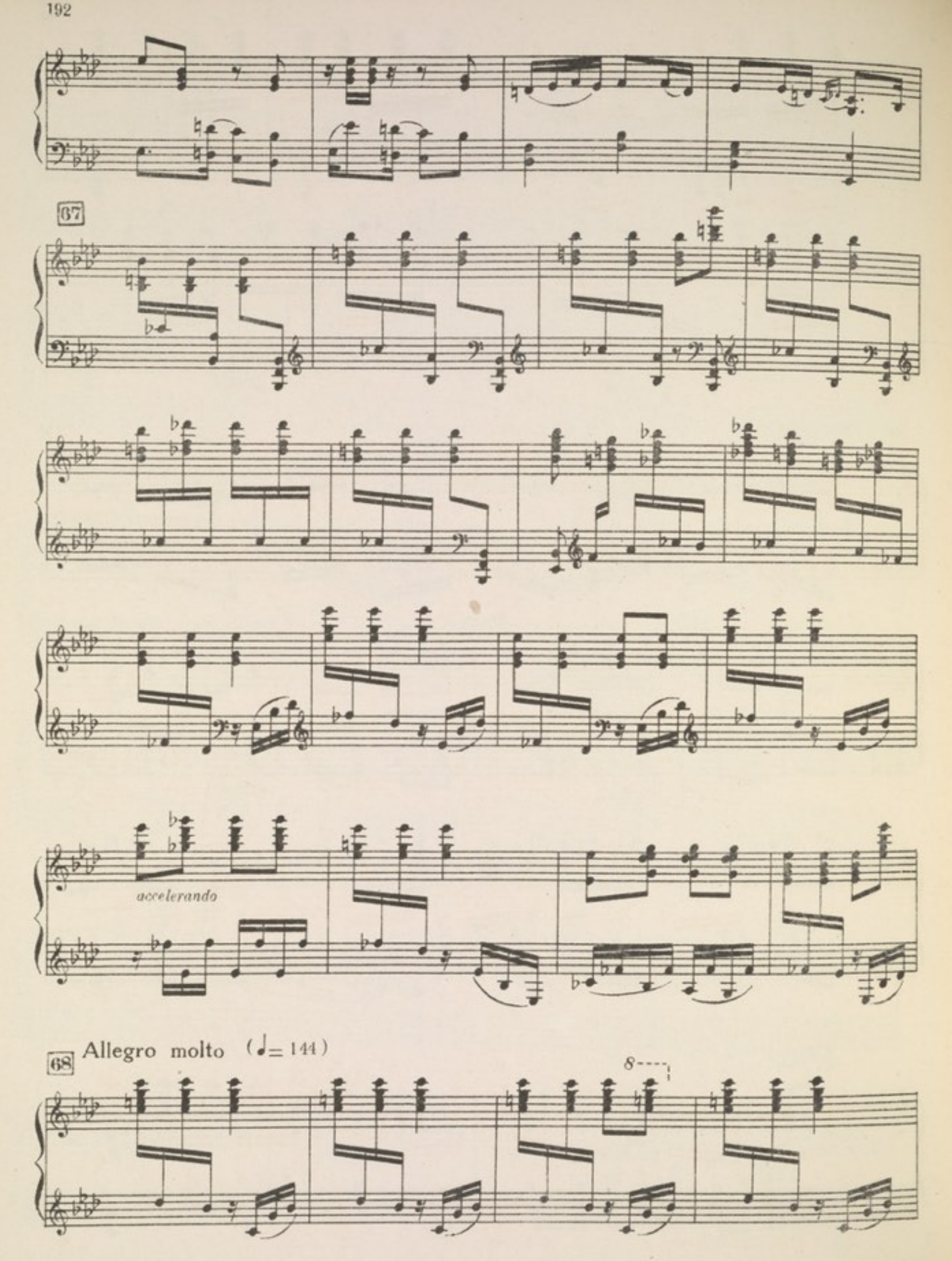
67
accelerando
68
Allegro molto (♩= 144)
8

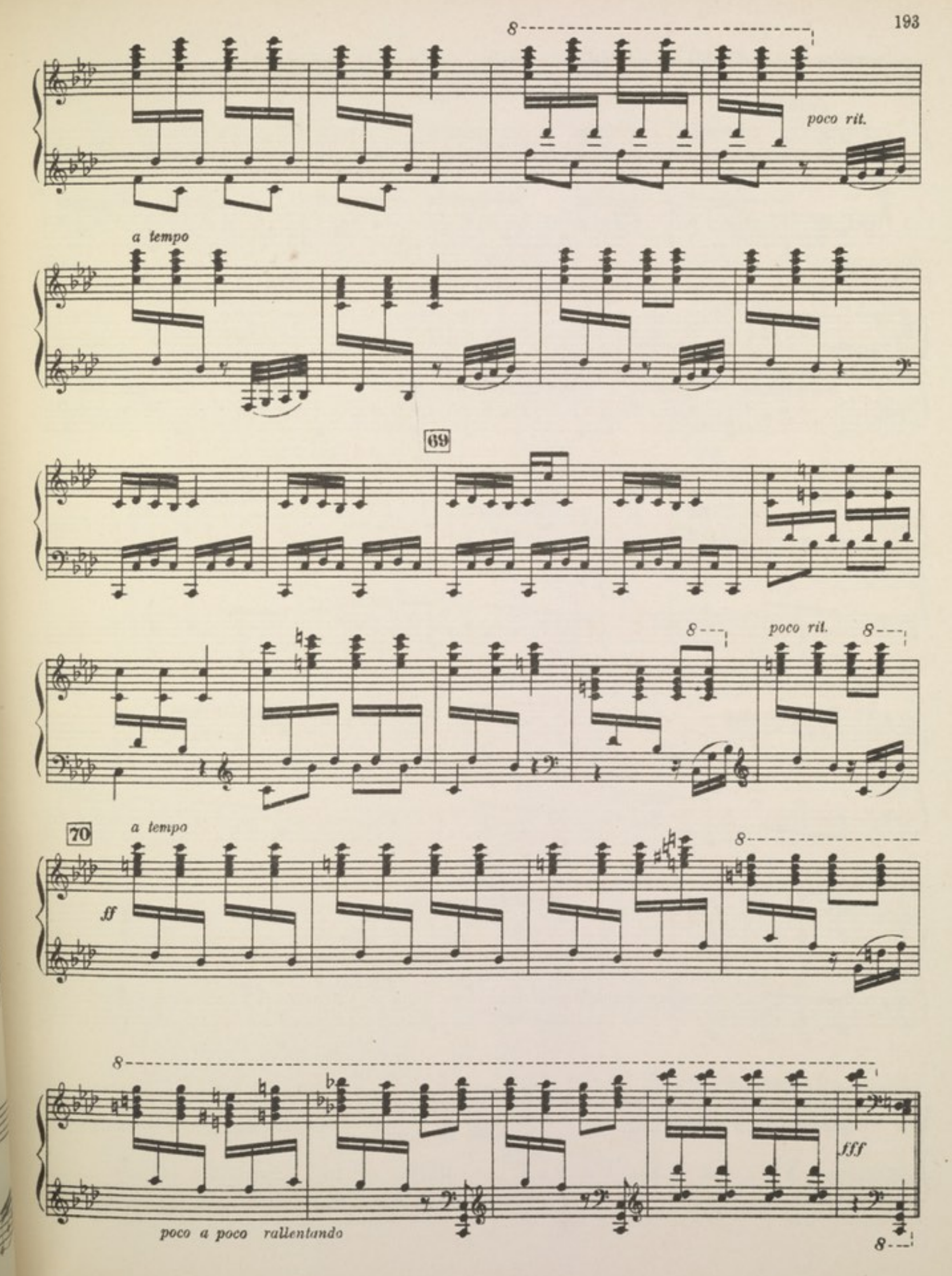
8
poco rit.
a tempo
69
8
poco rit.
8
70
a tempo
8
ff
8
fff
poco a poco rallentando
8

ՏՂԱՄԱՐԴԿԱՆՑ ՊԱՐ ТАНЕЦ МУЖЧИН

Allegro vivo (♩.= 84)

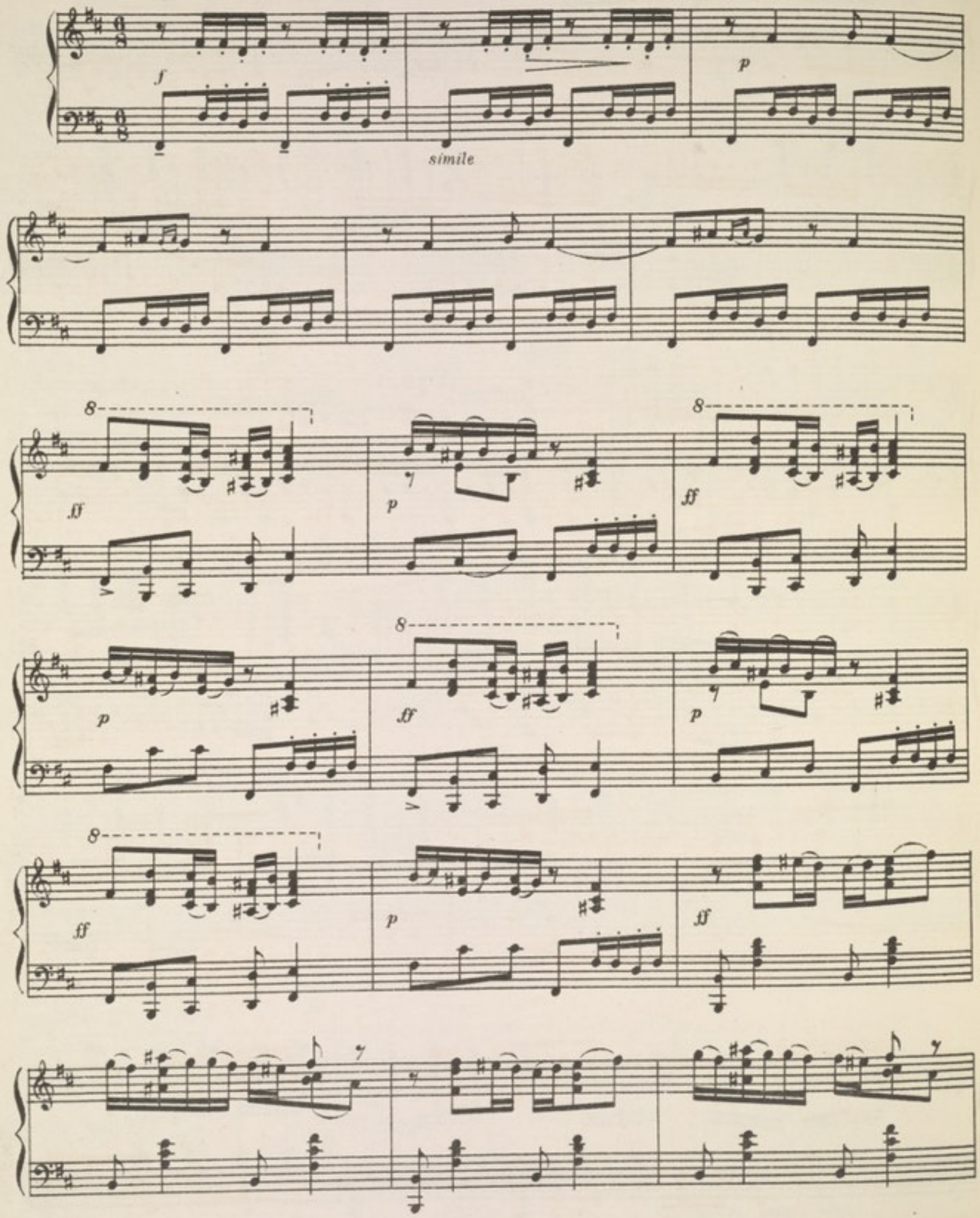

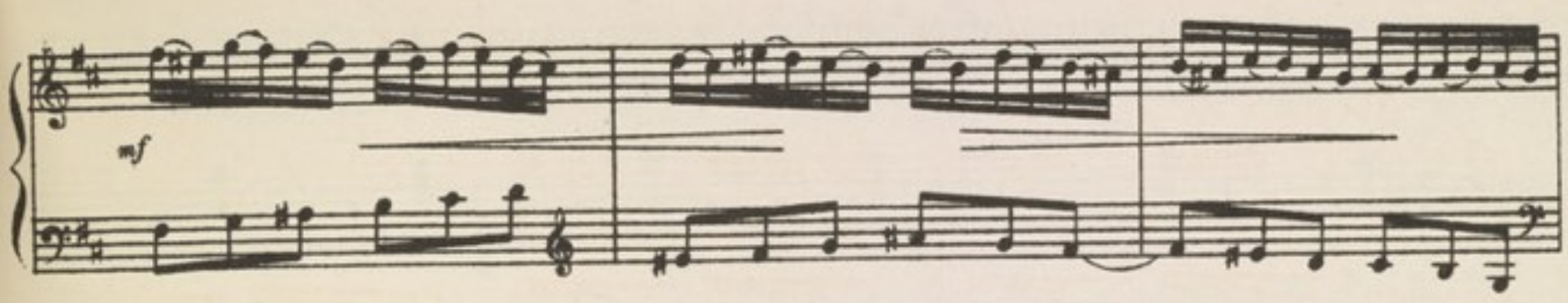
mf

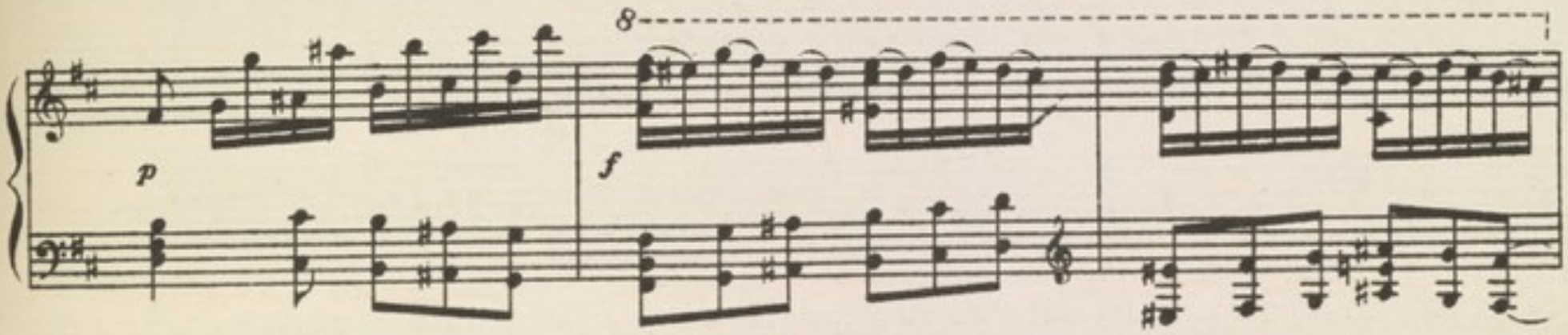
8
p
f

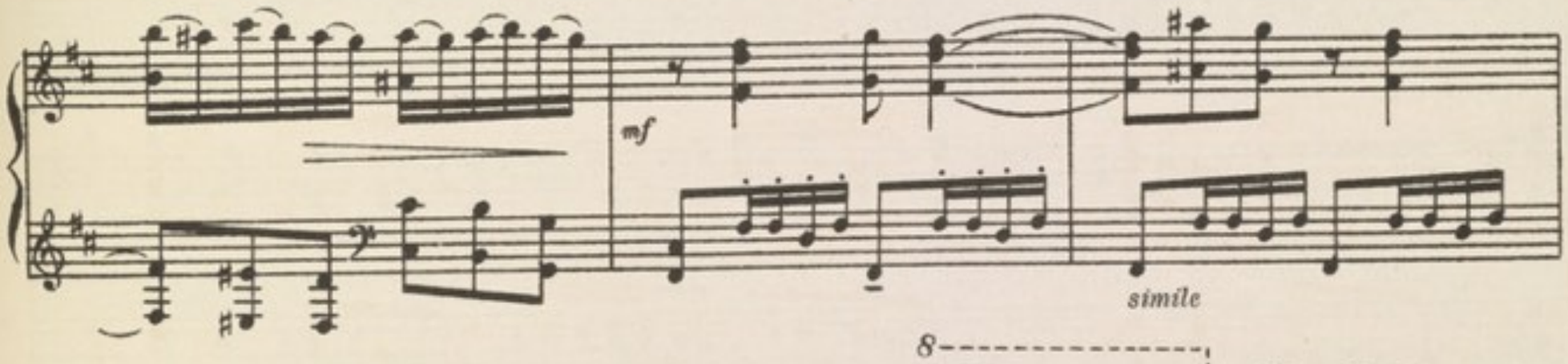
mf
simile

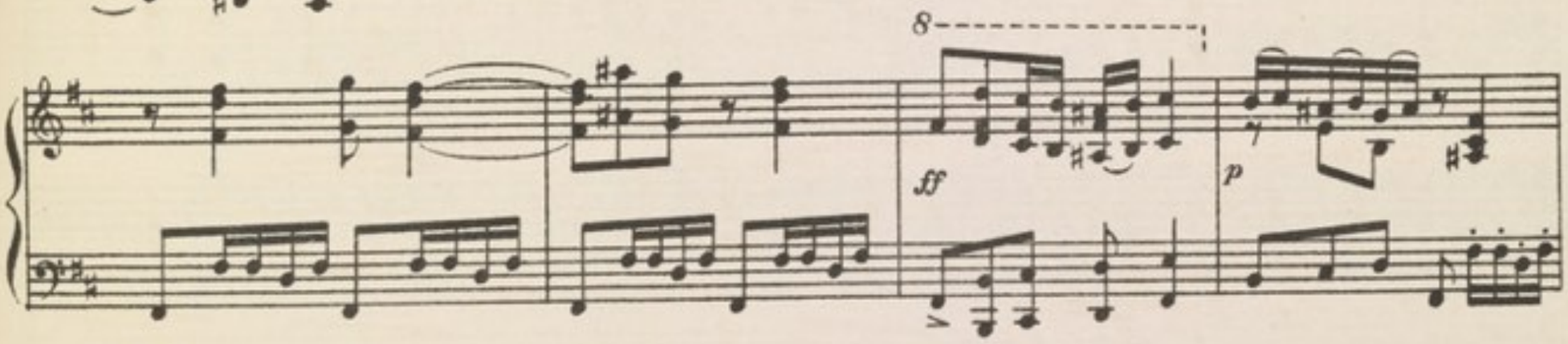
8
ff
p

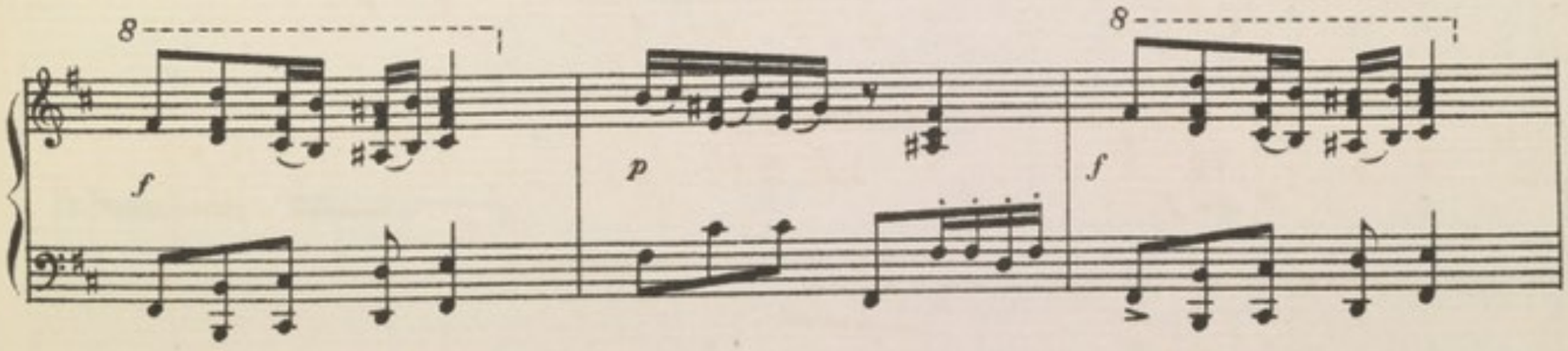
8
f
p
8
f

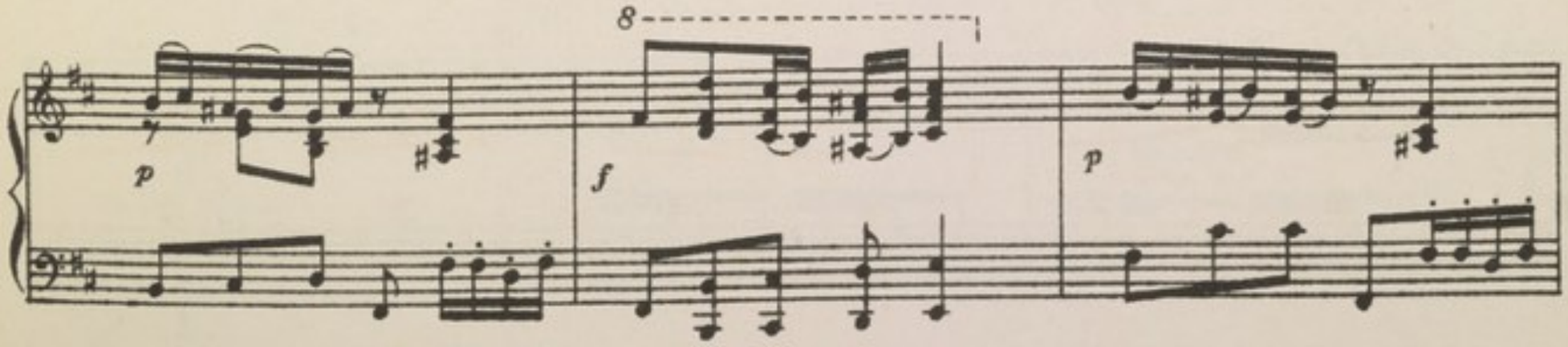
p
8
f
p

ff

mf

p

f

8

mf

8

ff

8

crescendo

sf

Քյոխվան առաջարկում է Սարոյին և Մոսիին կռիվ բռնել:
Кёхва предлагает Саро и Моси побороться.

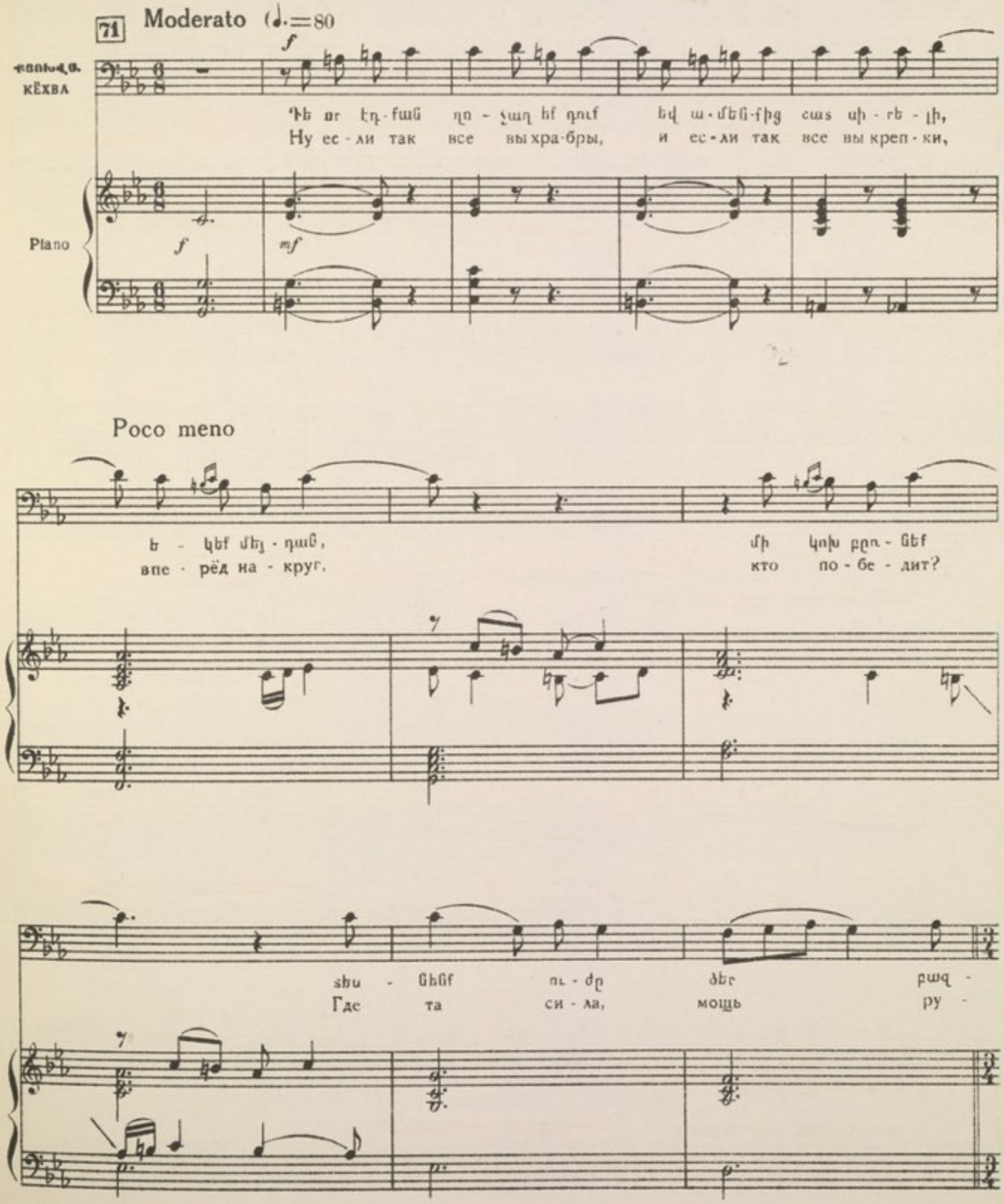

72 Più mosso (♩=108 112)

- կի: Տես - նենք ձեզ - նից
- ки? Ну, кто из вас

f mf

ո՞րն է բաջ ի - գիր:
по - силь - не - е кто?

p cresc.

Հյուրերը նույնպես խնդրում են իգիթներին իրենց ուժերը չափել:
Гости, также, просят игитов померяться силами.

73 Allegretto (♩=120)

crescendo

S Հա հա, Մո - սի ջան, մի
Да да. Мо - си джан, а

A Սա - րո ջան, Սա -
Са - ро джан, Са -

T Հա, հա Մո - սի ջան
Да, да. Мо - си джан,

B Սա - րո,
Са - ро,

Allegretto

Piano

mf crescendo

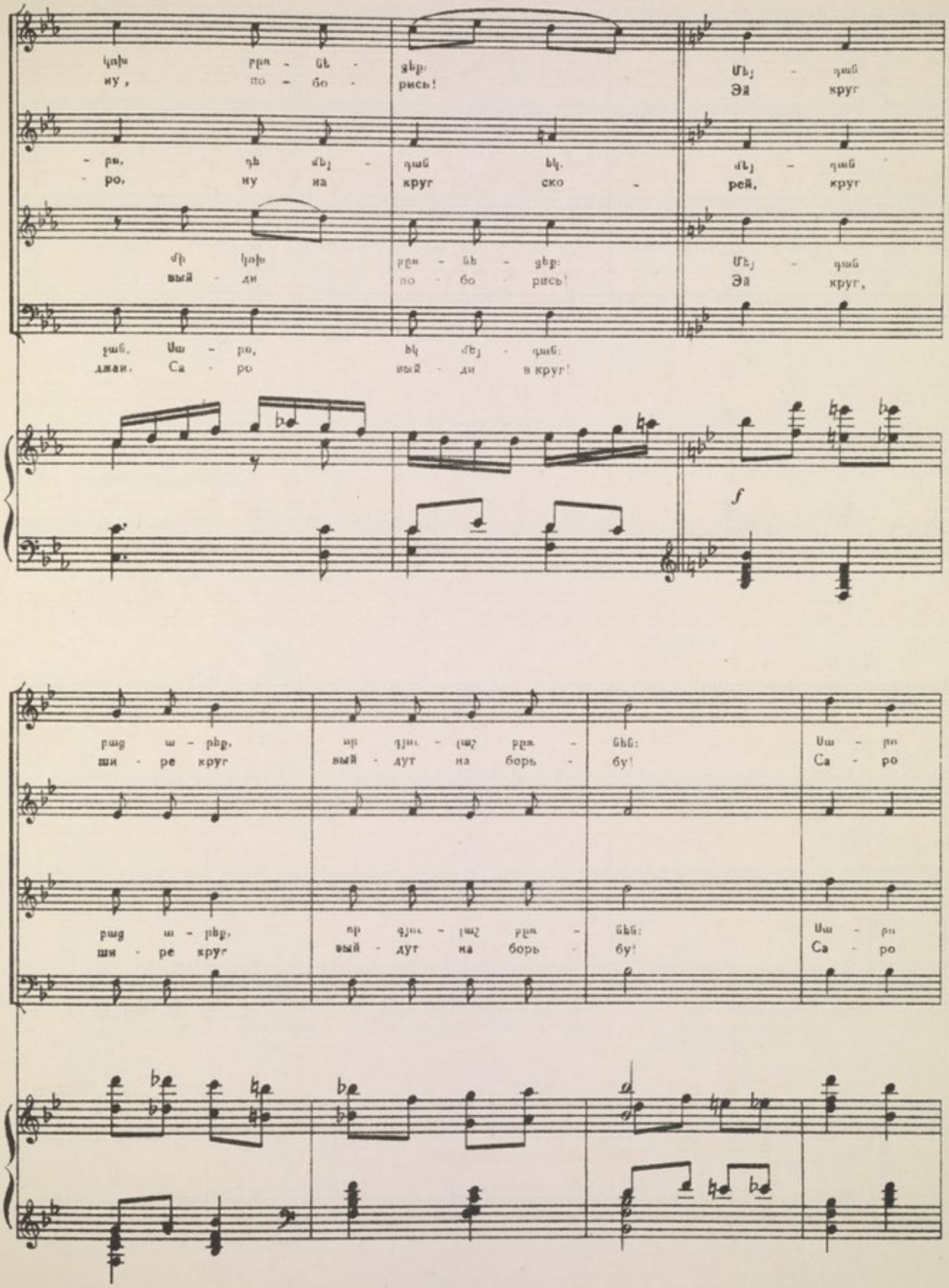
կոխ բըռ - նե - ցեք: Մեյ - դան
ну, по - бо - рись! Эй круг
- բռ, դե մեյ - դան եկ. մեյ - դան
- ро, ну на круг ско - рей, круг
մի կոխ բըռ - նե - ցեք: Մեյ - դան
вый - ди по - бо - рись! Эй круг,
ջան, Սա - բո, եկ մեյ - դան:
джан, Са - ро вый - ди в круг!

բաց ա - բեք, որ գյու - լաշ բըռ - նեն: Սա - բո
ши - ре круг вый - дут на борь - бу! Са - ро
բաց ա - բեք, որ գյու - լաշ բըռ - նեն: Սա - բո
ши - ре круг вый - дут на борь - бу! Са - ро

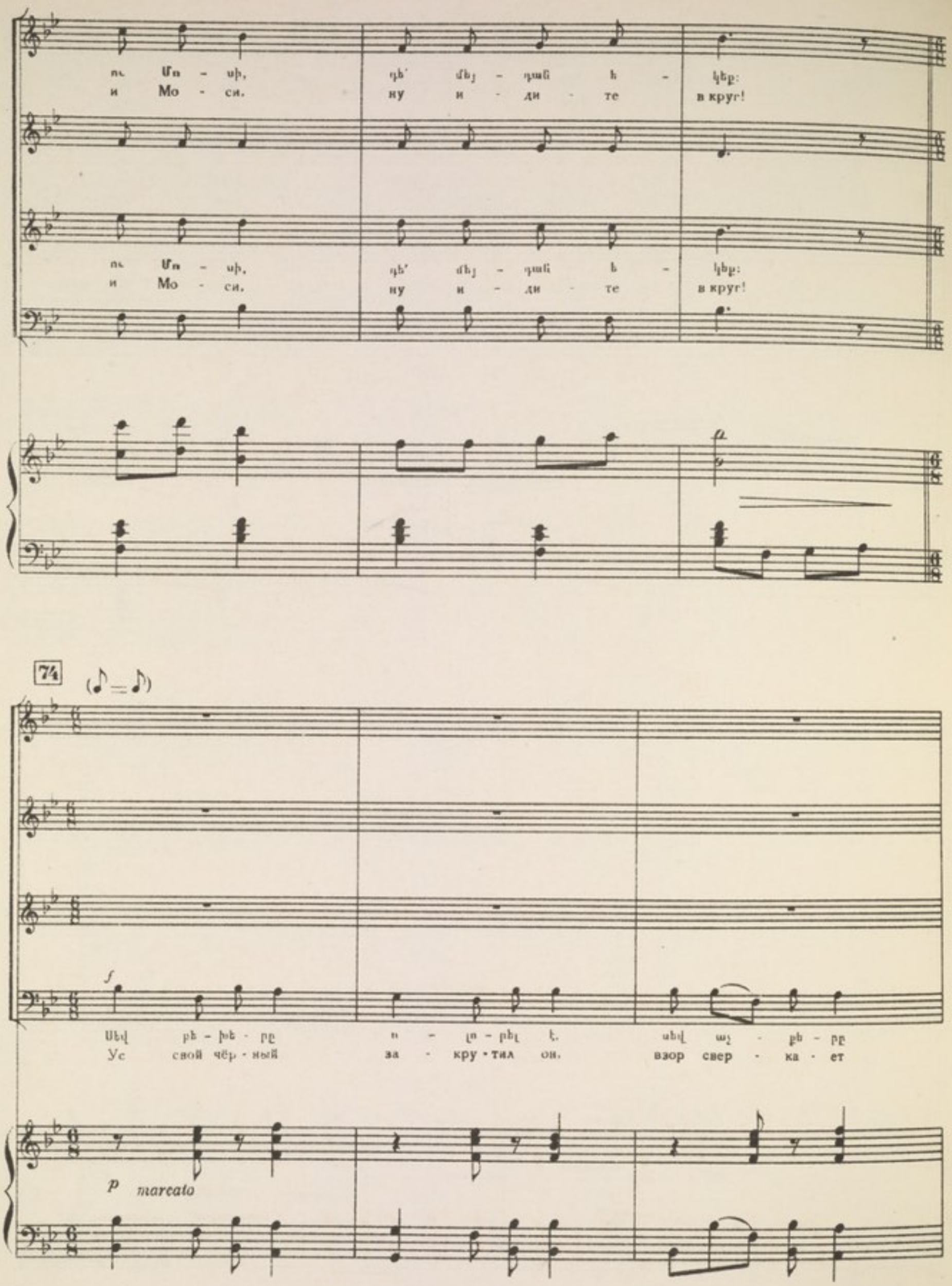
ու Մո - սի, դե՛ մեյ - դան ե - կեք:
и Мо - си, ну и - ди - те в круг!
ու Մո - սի, դե՛ մեյ - դան ե - կեք:
и Мо - си, ну и - ди - те в круг!
74
(♪ = ♪)
Սեվ բե - խե - րը ո - լո - րել է, սեվ աչ - քե - րը
Ус свой чёр - ный за - кру - тил он, взор свер - ка - ет
p marcato

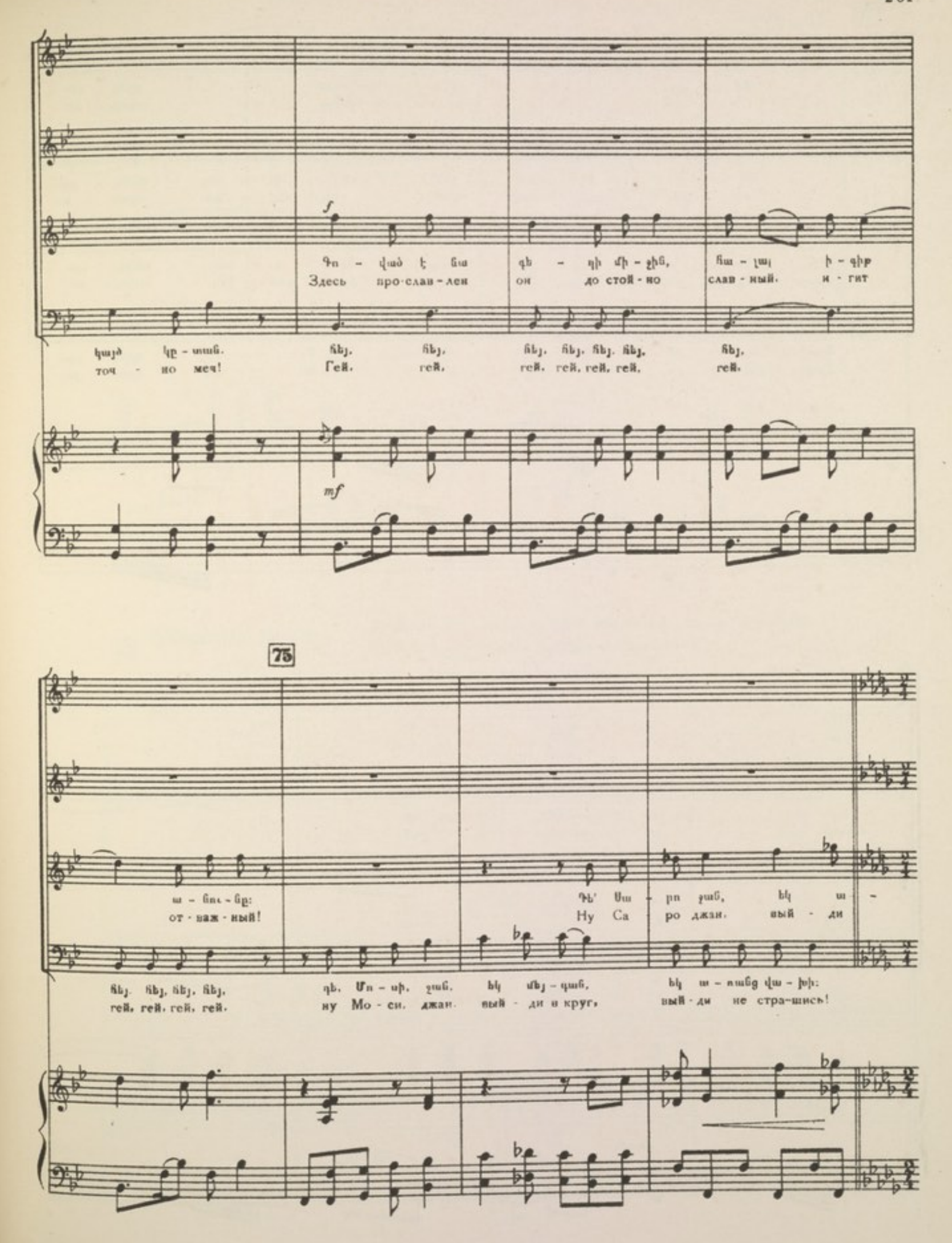
Գո - ված է նա գե - ղի մի - ջին, հա - լալ ի - գիթ
Здесь про-слав-лен он до стой-но слав-ный. и-гит
կայծ կը - տան. հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
точ - но меч! Гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,

ա - նու - նը: Դե՛ Սա - րո ջան, եկ ա -
от-важ-ный! Ну Са - ро джан, вый - ди
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, դե, Մո - սի, ջան, եկ մեյ - դան, եկ ա - ռանց վա - խի:
гей, гей, гей, гей, ну Мо - си, джан, вый - ди в круг, вый - ди не стра-шись!

76 (♪ = ♪)

Սա - րո, եկ ա - ռաջ, պինդ բըռ -
Са - ро, по - бо - рись, креп - ко

Սա - րո, եկ ա - ռաջ, Սա - րո, պինդ բըռ -
Са - ро, ну, впе - рёд, Са - ро, креп - ко

- ռաջ: Սա - րո, Մո - սի, եկ ա - ռաջ, պինդ բըռ -
в круг Са - ро, Мо - си, ну в пе - рёд, креп - ко

Ջան Սա - րո եկ ա - ռաջ Մո - սի, պինդ բըռ -
Джан Са - ро ну впе - рёд Мо - си, креп - ко

f

- նիր, տես - նենք ու - ժը ձեր բազ - կի: Ձեր բազ -
- стой, ну - ка гля нем кто ге - рой! Кто ге -

- նիր, տես - նենք ու - ժը ձեր բազ - կի: Հեյ,
- стой ну - ка гля-нем кто ге - рой? Гей,

- նիր, տես - նենք, Հեյ,
- стой. ну ка гей,

-նիր, տես - նենք ու - ժը ձեր բազ - կի; Հեյ,
-стой. ну - ка гля-нем кто ге - рой? Гей,

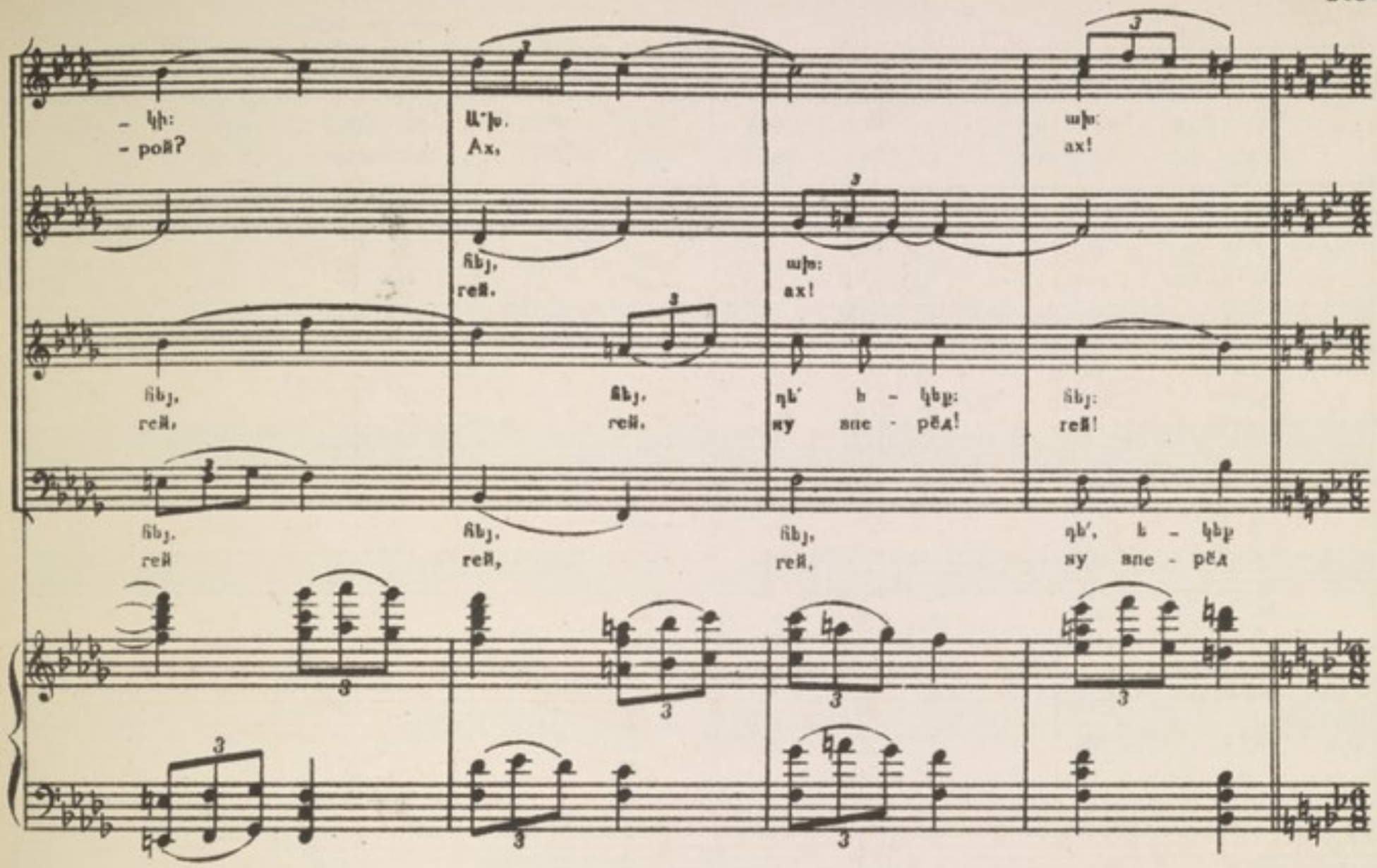
- կի:
- рой?
Ա՞խ.
Ах,
ախ:
ах!
հեյ,
гей.
ախ:
ах!
հեյ,
гей,
հեյ,
гей.
դե՛ ե - կեք:
ну впе - рёд!
հեյ:
гей!
հեյ,
гей
հեյ,
гей,
հեյ,
гей,
դե՛, ե - կեք
ну впе - рёд

77 Allegretto (♩.=92)

Քյոխվան և ծերունիների մի խումբ մոտենում են Սարոյին և Մոսիին:
Кёхва и группа стариков подходят к Саро и Моси.

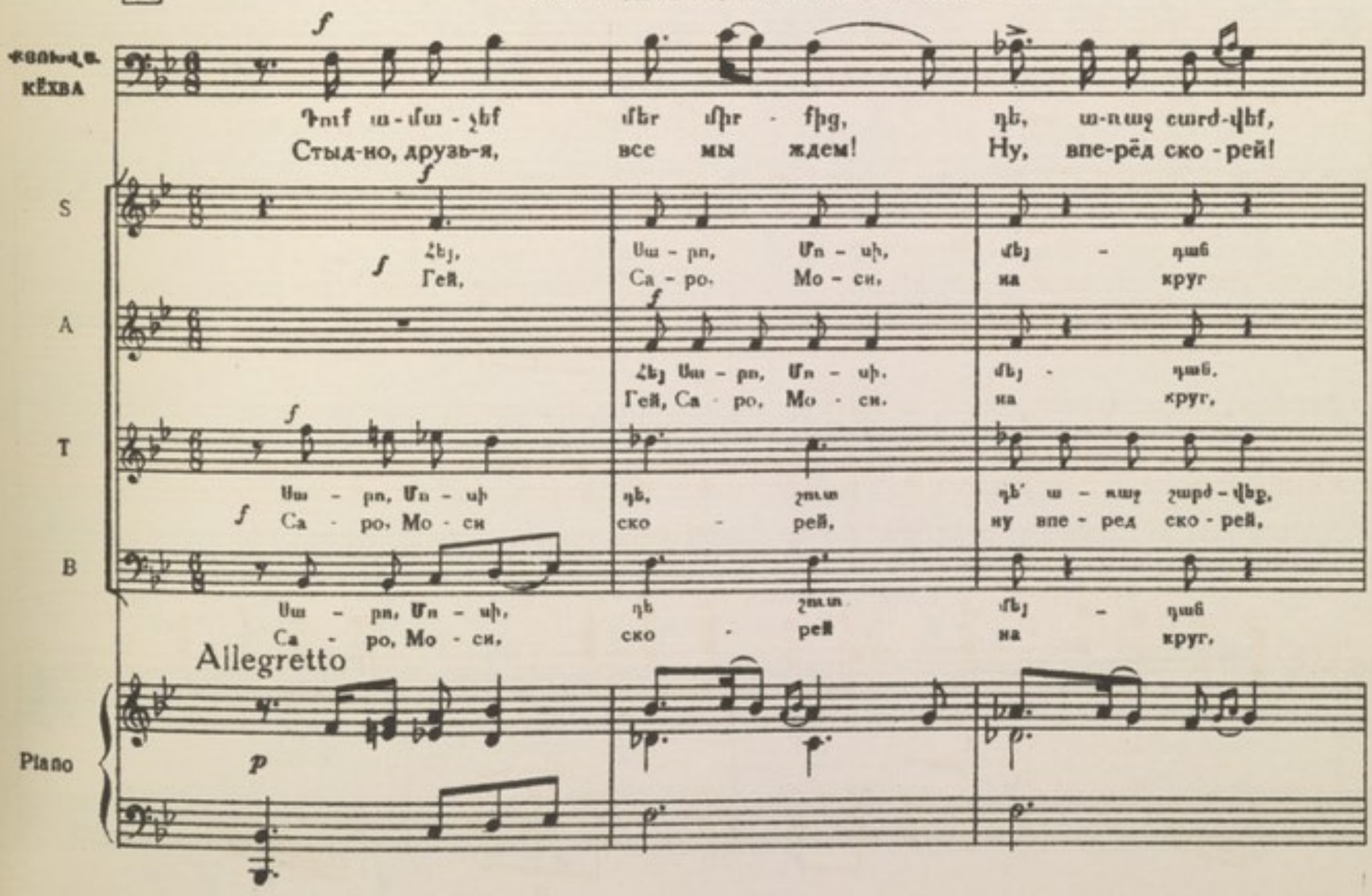
ՔՅՈԽՎԱ.
КЁХВА
Դուք ա-մա-չեք մեր միր - քից, դե, ա-ռաջ շարժ-վեք,
Стыд-но, друзь-я, все мы ждем! Ну, впе-рёд ско-рей!
S
Հեյ, Սա - րո, Մո - սի, մեյ - դան
Гей, Са - ро, Мо - си, на круг
A
Հեյ Սա - րո, Մո - սի, մեյ - դան,
Гей, Са - ро, Мо - си, на круг,
T
Սա - րո, Մո - սի դե, շուտ դե՛ ա - ռաջ շարժ - վեք,
Са - ро, Мо - си ско - рей, ну впе - ред ско - рей,
B
Սա - րո, Մո - սի, դե շուտ մեյ - դան
Са - ро, Мо - си, ско - рей на круг,
Allegretto
Piano

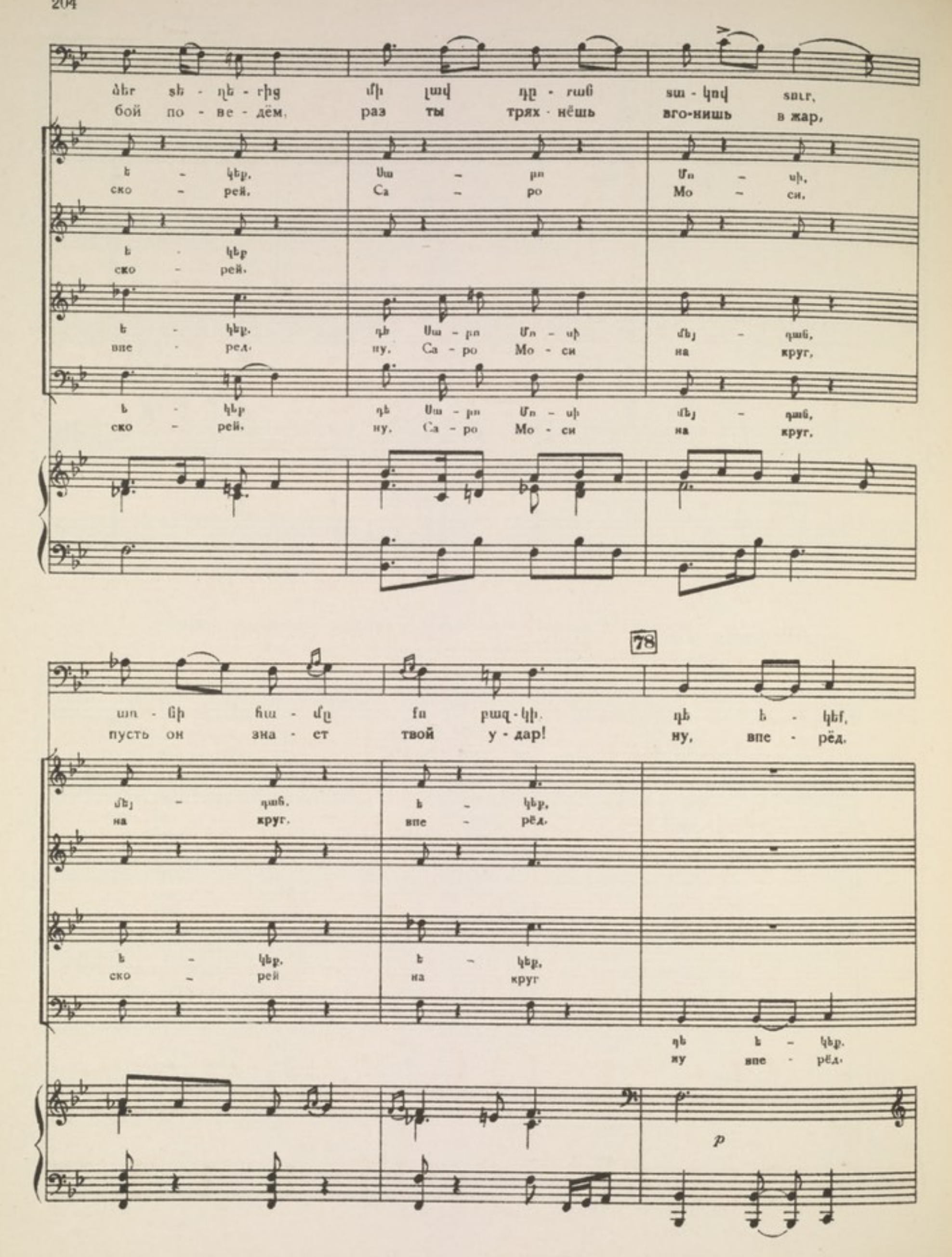
մեր տի - ղե - ւից մի լավ դը - ռաճ տա - կով տուր,
бой по - ве - дём, раз ты трях - нёшь вго-нишь в жар,
է - կեր. Սա - բո Մո - սի,
ско - рей. Са - ро Мо - си,
է - կեր
ско - рей.
է - կեր. դե Սա - բո Մո - սի մեյ - դաճ,
вне - ред. ну, Са - ро Мо - си на круг,
է - կեր դե Սա - բո Մո - սի մեյ - դաճ,
ско - рей. ну, Са - ро Мо - си на круг.
78
ատ - ճի հա - մը քո բազ - կի. դե է - կեք,
пусть он зна - ет твой у - дар! ну, впе - рёд.
մեյ - դաճ. է - կեր,
на круг. впе - рёд.
է - կեր. է - կեր,
ско - рей на круг
դե է - կեր.
ну впе - рёд.
p

դե, է - կեք, դե, է - կեք, դե, է - կեք,
ну, впе - ред, ну, впе - ред, ну, впе - ред,

Ա՛խ Ա - նուշ մի վա - խիր,
Ах, А - нуш не смо - три...

դե է - կեք, դե, է - կեք, դե՛
ну впе - рёд, ну, впе - рёд, ну

դե է - կեք,
ну впе - рёд,

poco rit.

Allegro (♩= 108)

նայ, նայ, նայ, նայ:
най, най, най, най.

poco rit

նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,

նայ,
най,

նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ, նայ,
най, най, най, най, най, най, най, най,

Allegro

poco rit.

f *poco rit.*

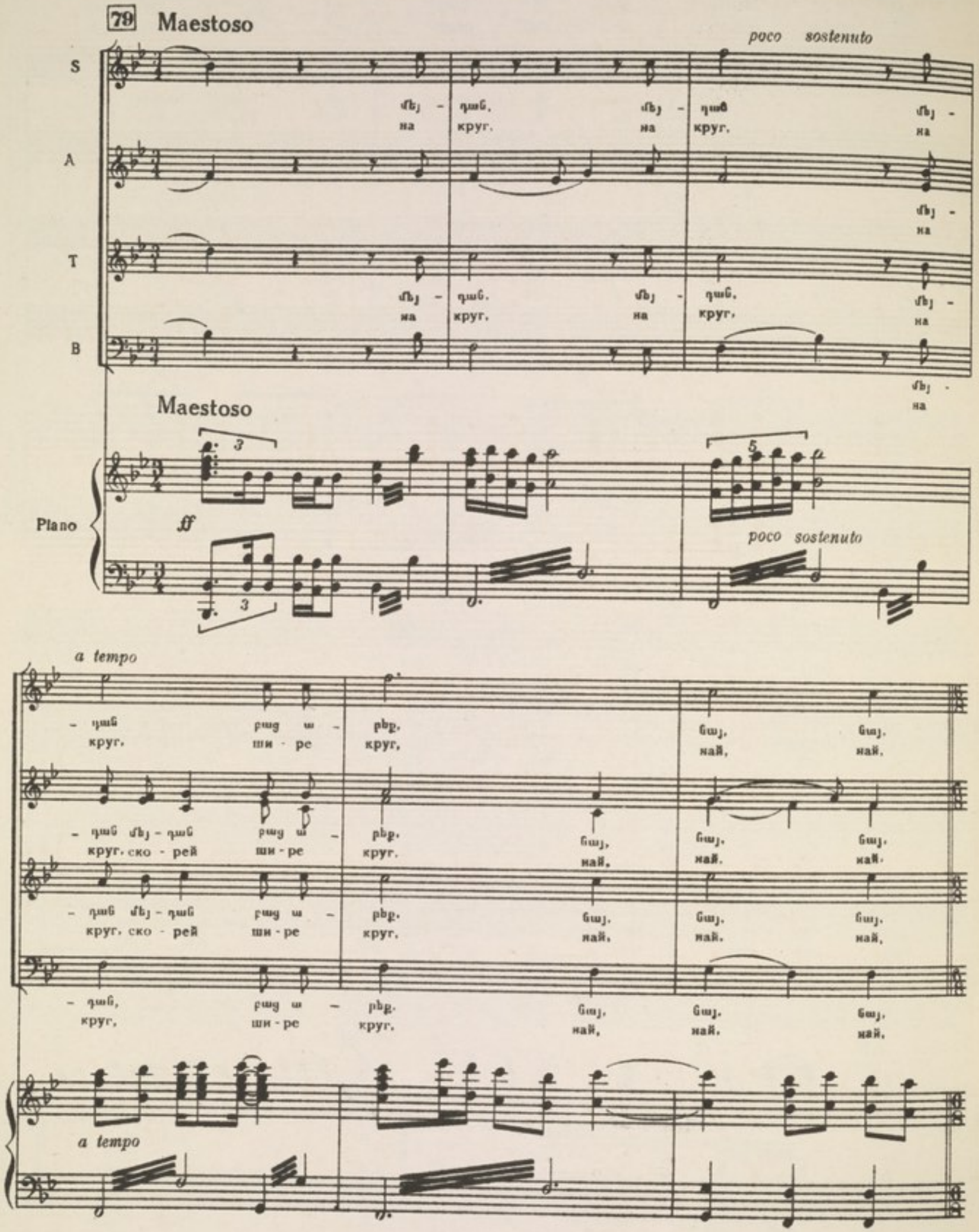
79
Maestoso
poco sostenuto
S
A
T
B
Maestoso
Piano
ff
poco sostenuto
a tempo
круг.
ши - ре
най.
ско - рей
a tempo

Allegretto (♩.=120)

Սկսվում է կոխը Սարոյի և Մոսիի միջև: Խումբը երգում է կոխի եղանակը:
Начинается борьба («кох») между Саро и Моси. Хор поет мотив борьбы.

Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най, най. най. най. най. най. най. най. най. най.

Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най. най. най. най. най.

Allegretto

f

Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най. най. най. най. най.

Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най. най. най. най. най.

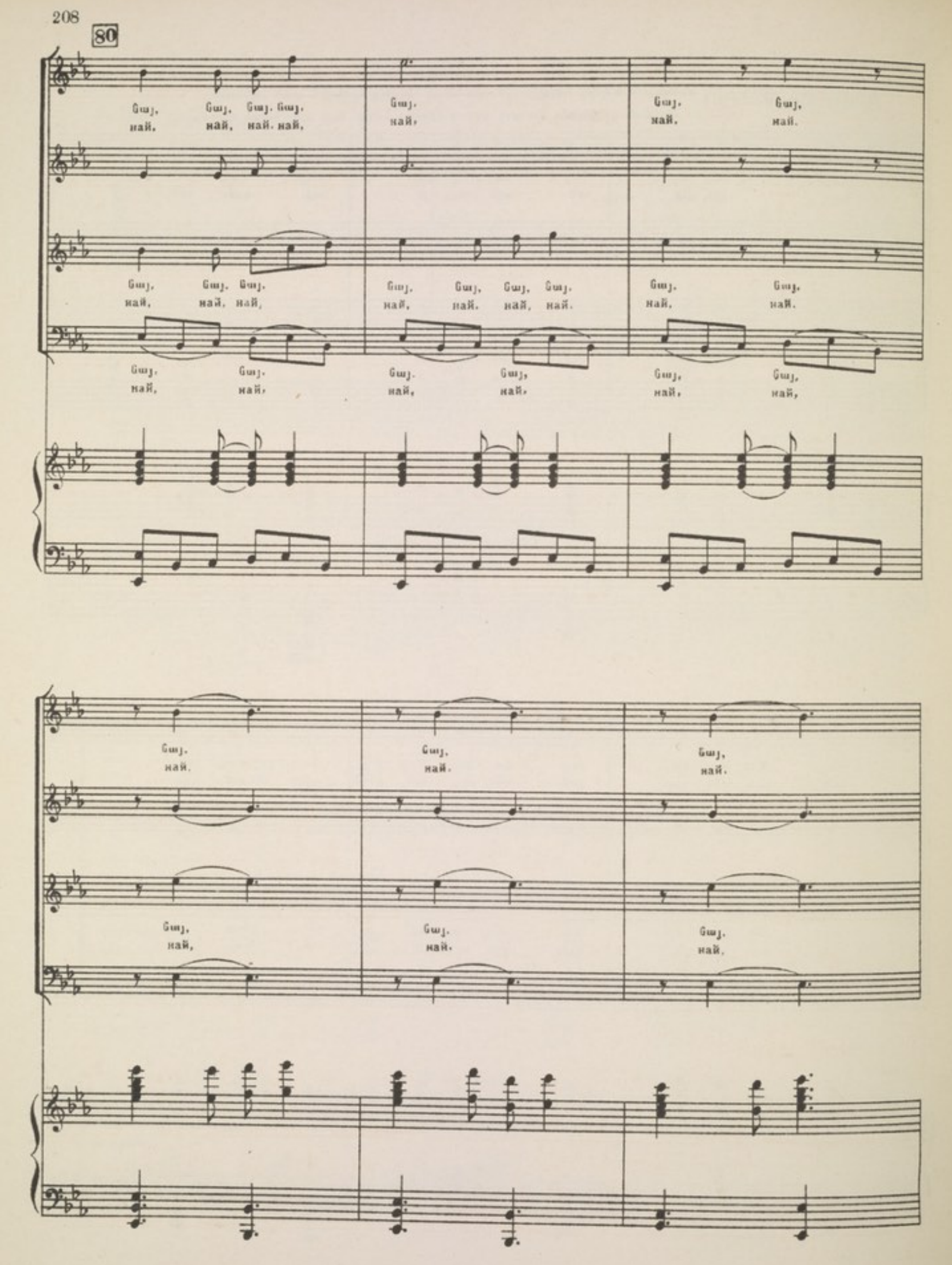
80
Сшj. Сшj. Сшj. Сшj.
най. най. най. най.
Сшj.
най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj. Сшj. Сшj.
най. най. най.
Сшj. Сшj. Сшj. Сшj.
най. най. най. най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj. Сшj.
най. най.
Сшj.
най.
Сшj.
най.
Сшj.
най.
Сшj.
най.
Сшj.
най.
Сшj.
най.

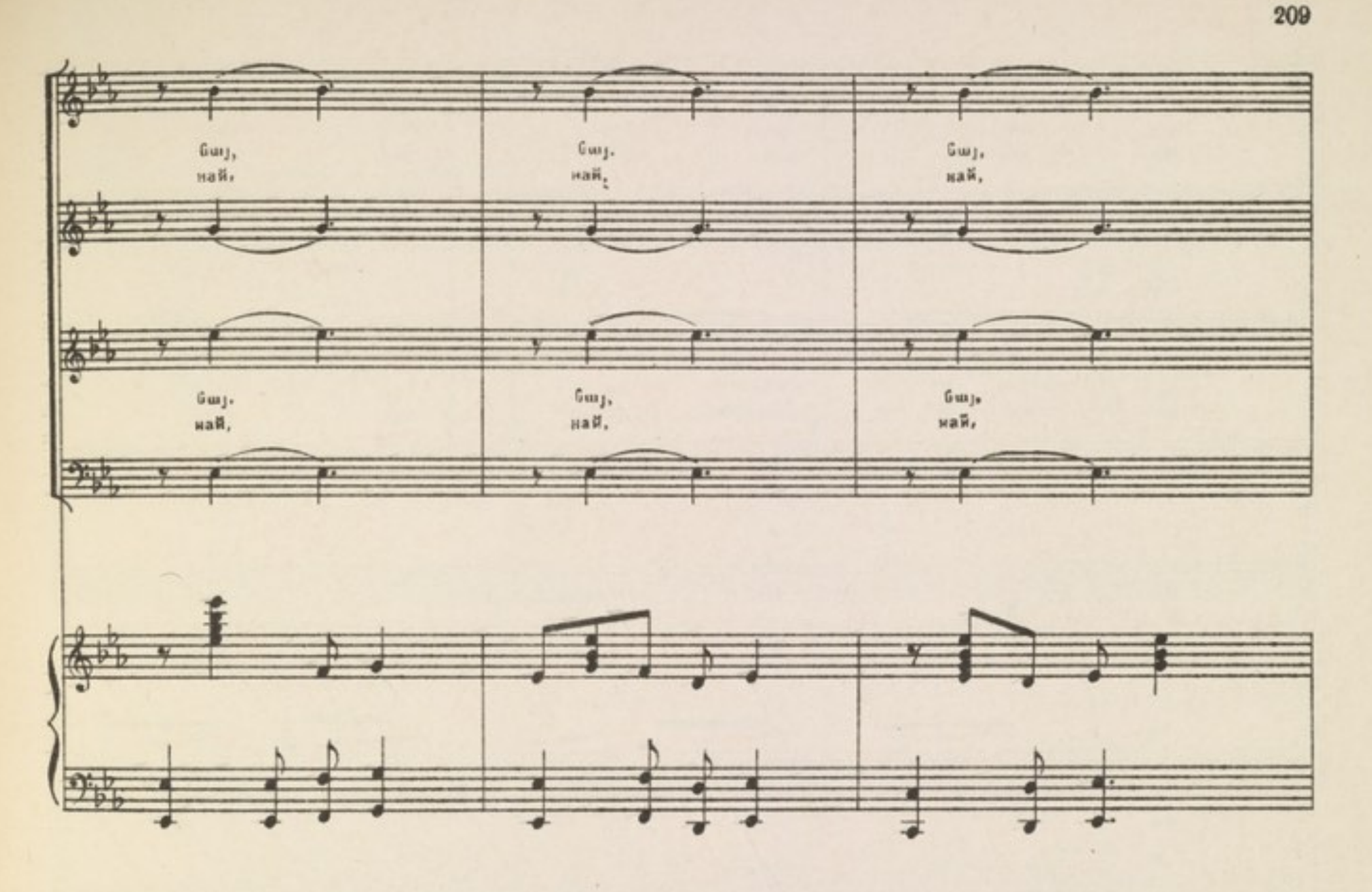

Meno mosso

Անուշը հուզմունքով հետևում է կռիվի ընթացքին: Ануш, с волнением следит за борьбой.

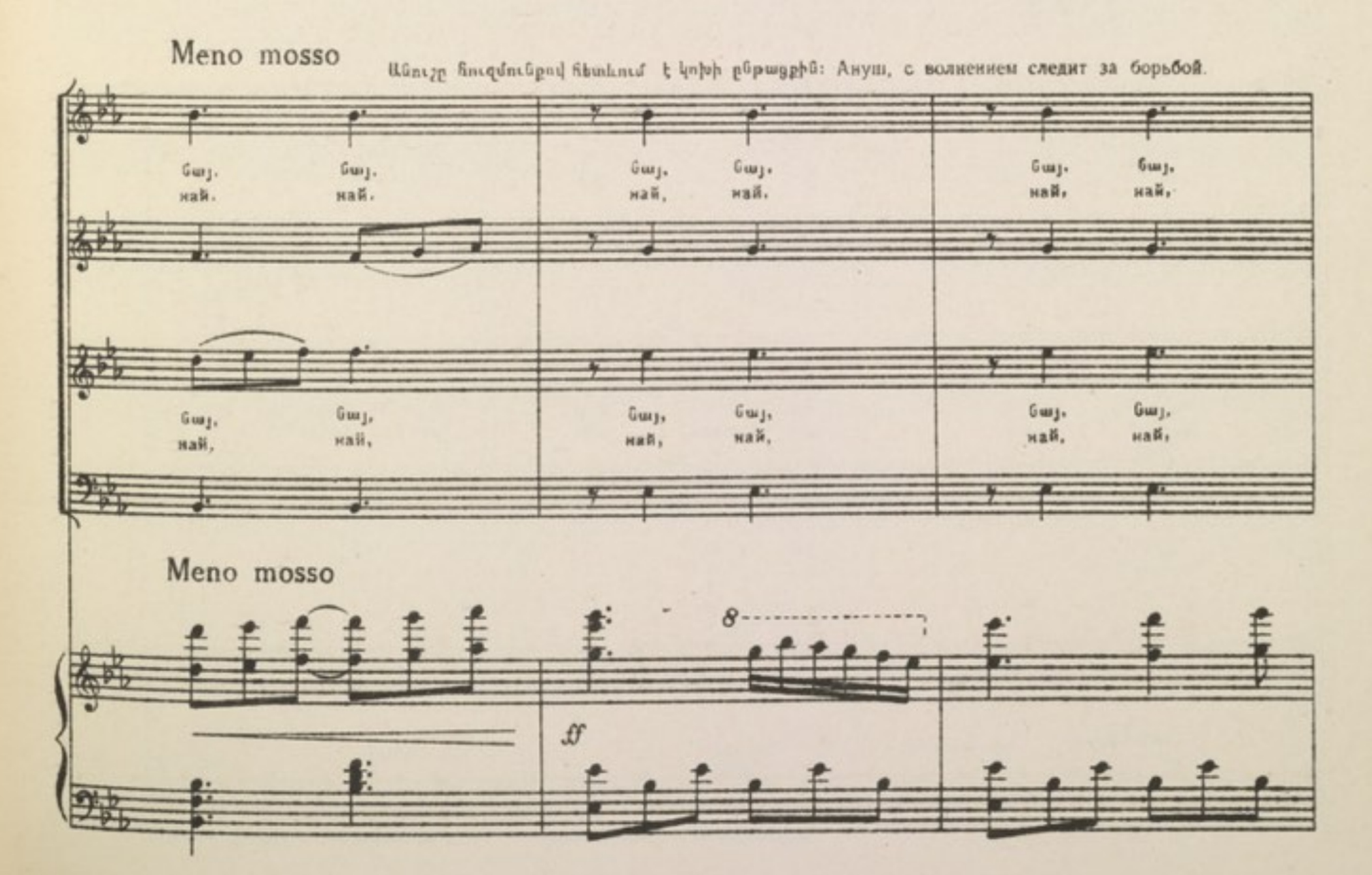

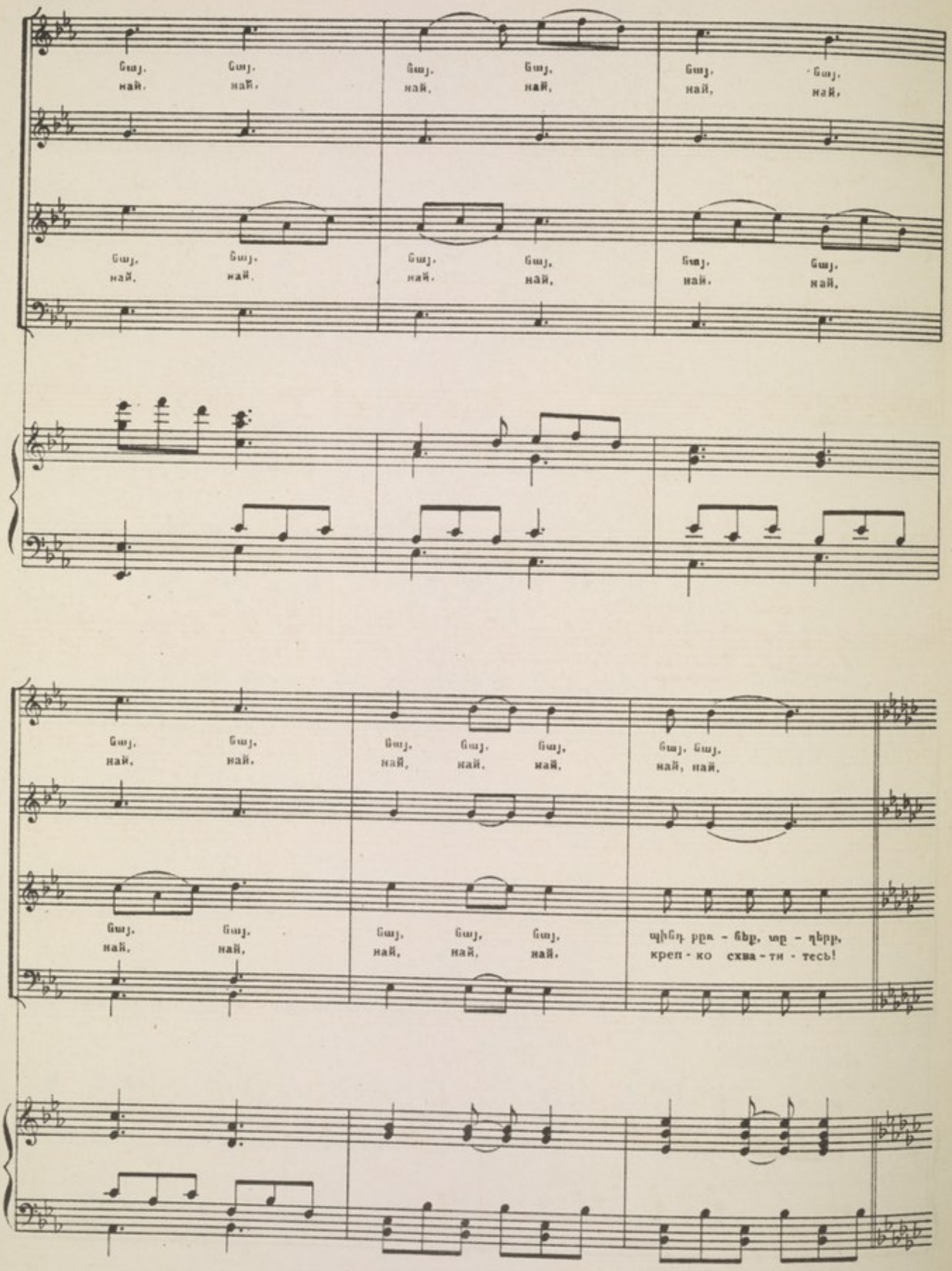
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най. най. най. най.
պինդ բըռ - նեք, տը - ղերը,
креп - ко схва - ти - тесь!

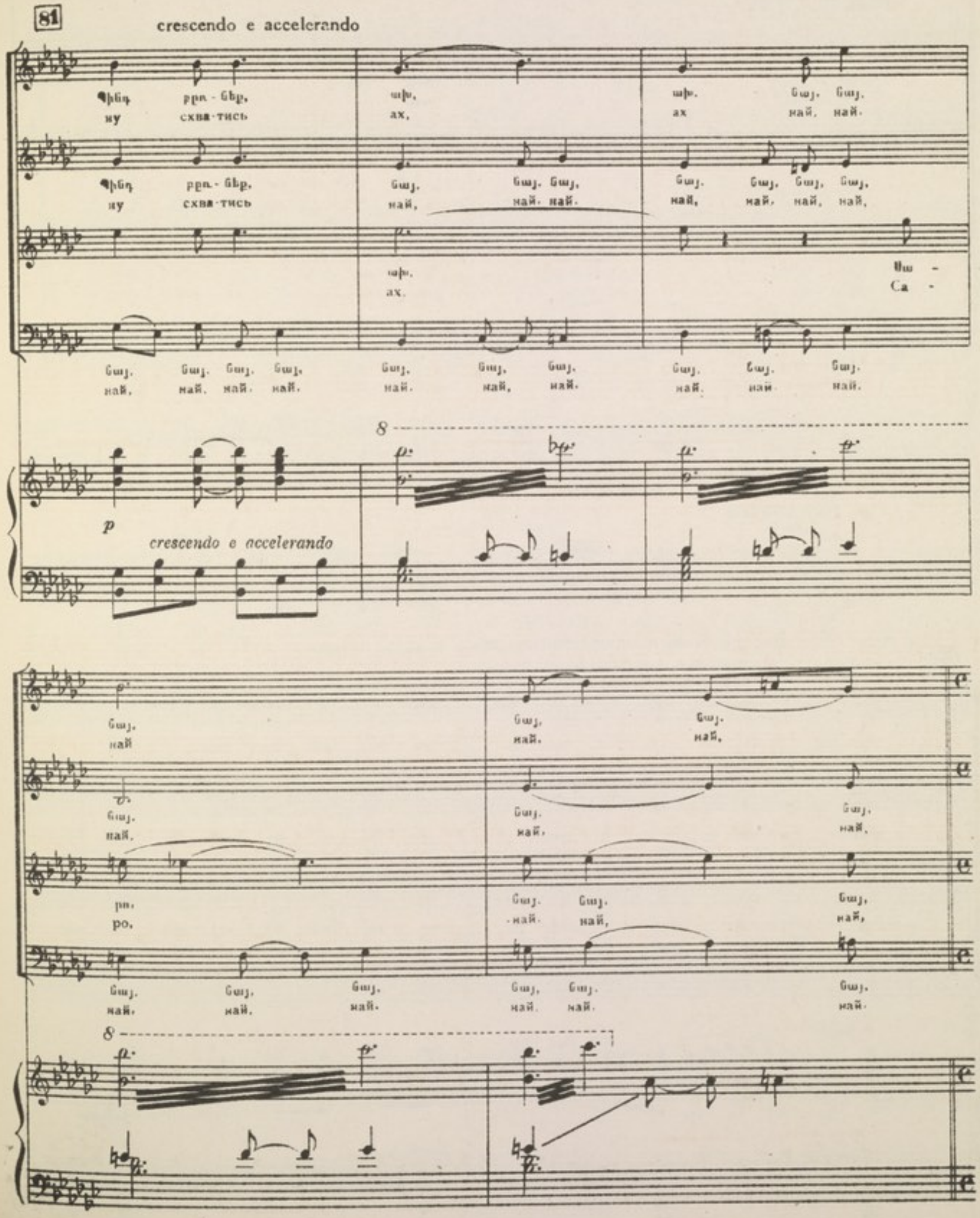
81
crescendo e accelerando
Պինդ բրռ-նեք,
ну схва-тись
ախ,
ах,
ախ. Նայ. Նայ.
ах най. най.
Պինդ բրռ-նեք,
ну схва-тись
Նայ. Նայ. Նայ.
най, най. най.
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най, най. най, най,
ախ.
ах.
Սա -
Са -
Նայ. Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най.
8
p
crescendo e accelerando
Նայ.
най
Նայ. Նայ.
най. най.
Նայ.
най.
Նայ. Նայ.
най. най.
Նայ.
най.
ро.
Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най.
Նայ. Նայ. Նայ.
най. най. най.
8

Սարոն բազմության մեջ նկատում է Անուշին, մոռանում է ինքնիրեն և խախտելով «հնոց ադաթը», իր ընկերոջը՝ Մոսիին գցում է գետին:
Саро замечает в толпе Акуш, забывается и нарушив старинный «адат» валит своего друга Моси на землю.

(♩.=♩) *Poco sostenuto*

չե - լավ, չե - լավ, չե - լավ, ախ, չե -
не так, не так, не так, ах не

չե - լավ, չէ, չէ, չե -
не так, нет, нет, не

չե - լավ, չե - լավ, չե - լավ, չէ, չէ, չե -
не так, не так, не так, нет, нет, не

հեյ, չե - լավ, չե - լավ, չէ, չէ, չէ, չե -
гей, не так, не так, нет, нет, нет, не

ff *Poco sostenuto*

82

Հրճվալից ամբոխը բաժանում է կոխ բռնողներին: Ընդհանուր-ծիծաղ:

a tempo Ликующая толпа разнимает борцов. Общий смех.

լավ, էդ չե - լավ, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա,
так, нет не так, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,

- լավ, Մո - սին բոլ է - լավ, չէ, չէ, չի գը - ցել, հա, հա, հա,
так, Мо - си ведь у - пал' нет, нет, не у - пал, ха, ха, ха,

- լավ, Մո - սին բոլ է - լավ, չի գը - ցել դեռ Մո - սին բոլ է - լավ
так, Мо - си ведь у - пал' Да нет, е - ще Мо - си ведь не у -

a tempo

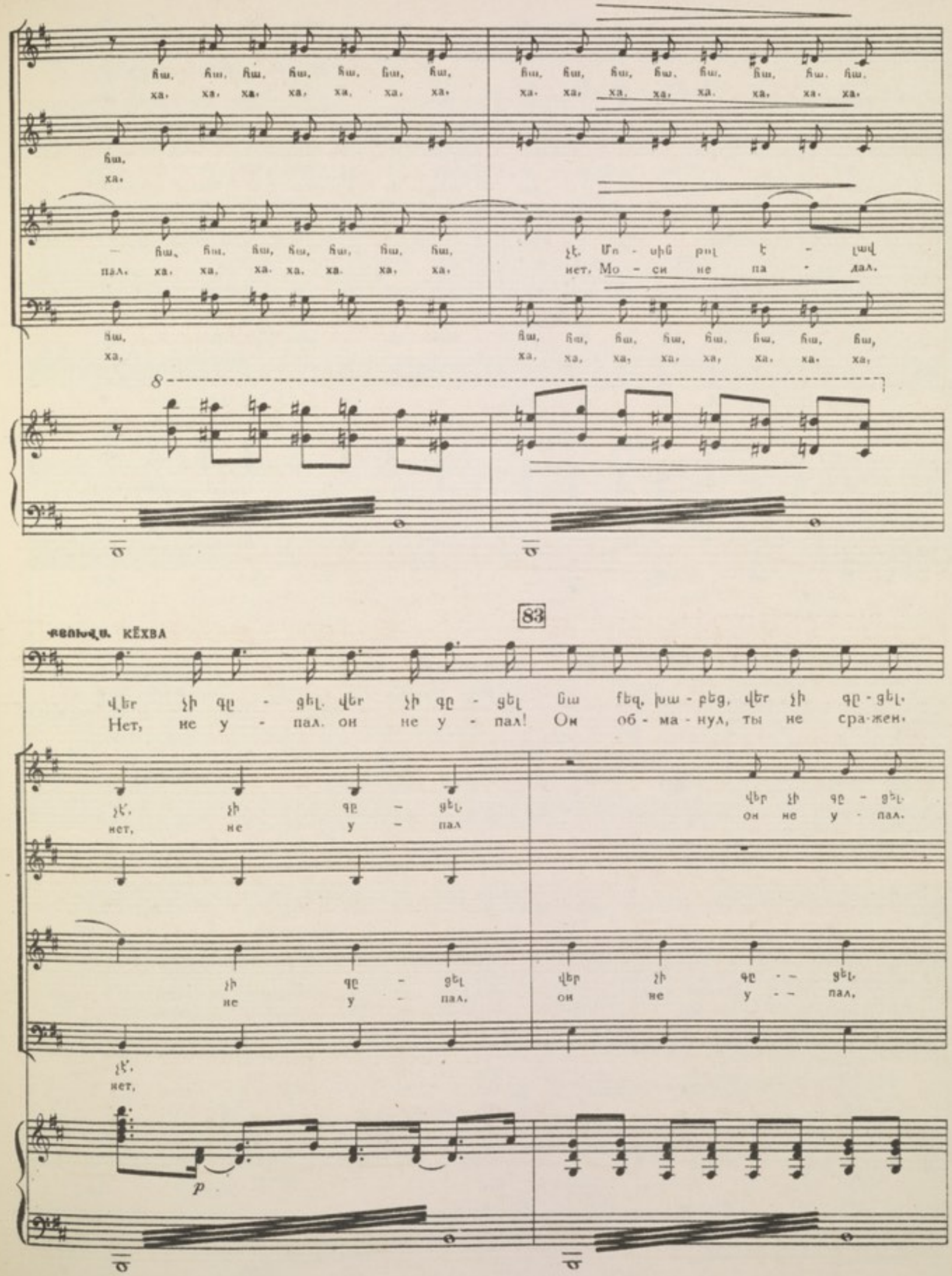
ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ,
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ,
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
ՀԱ,
ха,
— ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ,
пал, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ, ՀԱ,
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
ՉԷ. Մո - սին բոլ է - լավ
нет. Мо - си не па - дал.
8
83
ՔԵՈԽՎՍ. КЁХВА
Վեր չի գը - ցել. վեր չի գը - ցել Նա ֆեզ, խա - բեց, վեր չի գը - ցել.
Нет, не у - пал. он не у - пал! Он об - ма - нул, ты не сра - жен.
ՉԷ, չի գը - ցել.
нет, не у - пал
վեր չի գը - ցել.
он не у - пал.
չի գը - ցել
не у - пал.
վեր չի գը - - ցել.
он не у - - пал.
ՉԷ.
нет,
p

rallentando

Նա. քեզ խա - բեց. վեր չի գը - ցել դեռ: Ա - մոթ քեզ. Մո -
он об-ма - нул, ты не у - пал нет... По - зор, стыд, Мо -

չէ. չէ. չէ. չէ. վեր չի գը - ցել. վեր չի գը - ցել դեռ չե. չե. ա -
нет. нет. нет. нет. он не у - пал глянь. Мо - си ведь по - беж - дён. По -

չէ. չէ. վեր չի գը - ցել. վեր չի գը - ցել. դեռ չէ. չէ. ա -
нет. нет. он не у - пал. глянь. Мо - си ведь по - беж - дён. По -

չէ. չէ. չէ. չէ. վեր չի գը - ցել. ա - մոթ քեզ. Մո - սի. ա -
нет, нет. нет. нет, он не у - пал Мо - си по - беж - дён, По -

rall

Poco meno mosso (♩=88)

Մոսին զայրացած է: Моси разъярен.

Մոսի МОСИ

- սի: Թող
- си. O

diminuendo

- մոթ, քեզ. Մո - սի. թուք ու նա - խա - տինք:
- зор. стыд. Мо - си те - бе стыд и срам!

- մոթ քեզ. Մո - սի, թուք ու նա - խա - տինք:
- зор. стыд. Мо - си. те - бе стыд и срам!

- մոթ: քեզ. Մո - սի. թուք ու նա - խա - տինք:
- зор! стыд. Мо - си. те - бе стыд и срам!

f dim. p

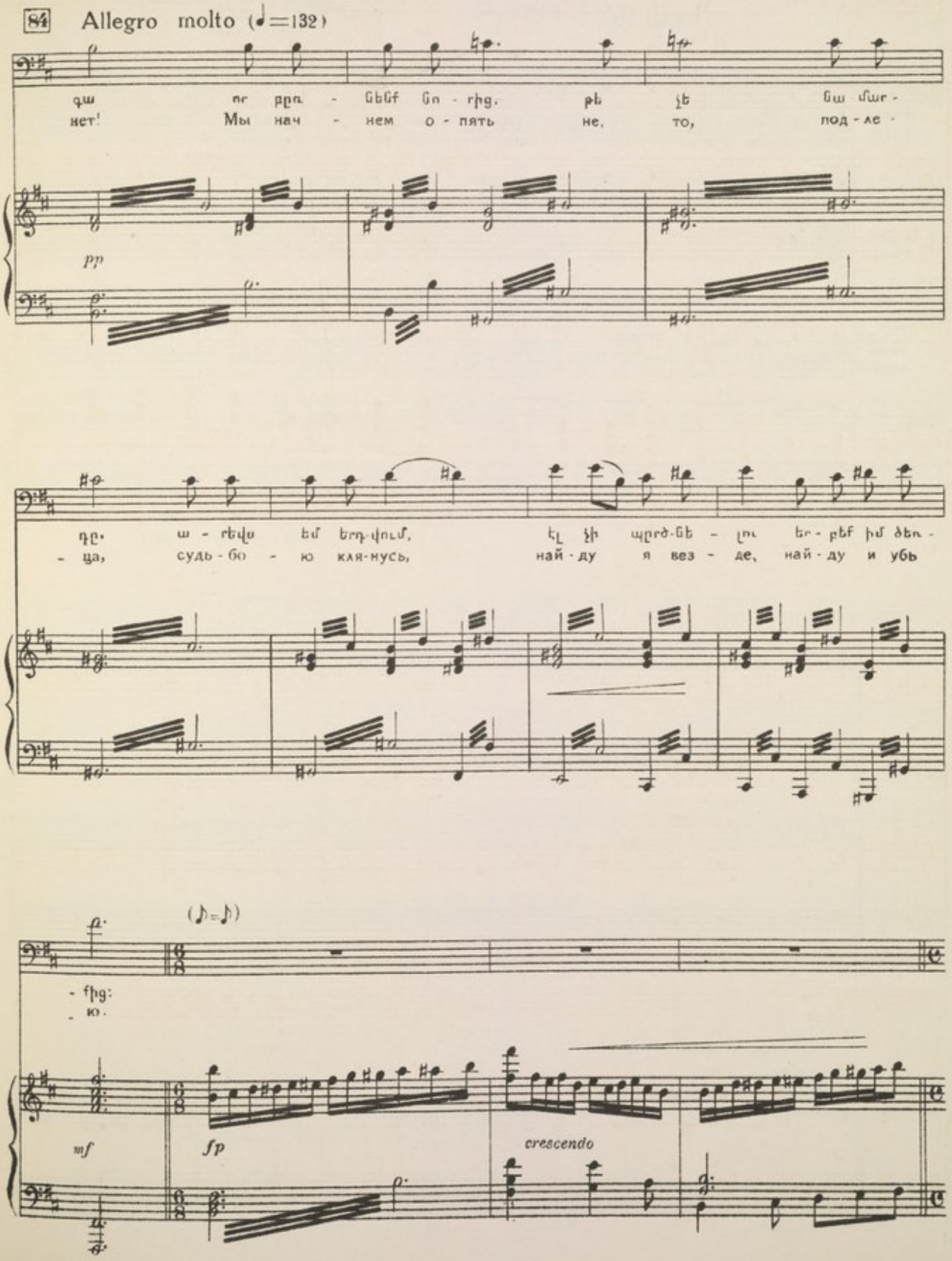
84 Allegro molto (♩=132)
գա որ բրա - նենք նո - րից, թե չե նա մար -
нет! Мы нач - нем о - пять не, то, под - ле -
pp
դը, ա - ռեվս եմ երդ-վում, էլ չի պրծ-նե - լու եր - բեք իմ ձեռ -
- ца, судь - бо - ю кля-нусь, най - ду я вез - де, най - ду и убь
(♪=♪)
- fից:
- ю.
mf
fp
crescendo

ԿՎԱՐՏԵՏ և ԽՄԲԵՐԳ КВАРТЕТ и ХОР

85 Allegro moderato (♩=116)

ԱՆՈՒՇ АНУШ

ՍԱՐՈ САРО

ՄՈՍԻ МОСИ

Նա ինձ խա-բել է, վեր չի զը-ցել դեռ, թող գա. որ բրռ-նենք նո-
Ме-ня об-ма-нул, я не по-беж-ден, пусть вновь мы нач-нем борь-

ՔԵՈԽՎԱ КЁХВА

Նա քեզ խա-բել է. թող նո-րից բրռ-նեն,
Коль он об-ма-нул, пусть о-пять нач-нут,

S

A

T

B

Նո-
О-

Allegro moderato

sf p

86

mf

Ախ, Մո - - սի, ուբ - ֆի եկ, Սա -
Ах, Мо - - си уй - мись мой Са -

mf

Գե, ու - զում ես ե՛կ. դե, ու - զում ես
Я го - тов. я жду. я го - тов к борь-

mf

- րից, որ բըռ - նենք նո - րից, որ բըռ - նենք նո -
- бу, мы борь - бу нач - нем, мы борь - бу нач -

mf

թող մեյ - դան գա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, մեյ - դան բաց ա -
пусть и - дут в круг. да, да, да, ха. ха, ха, ши - ре круг, друзь -

Մո -
Мо -

- րից, չէ. չէ. չէ. չէ. չէ. չե. Մո -
- пять. нет. нет. нет, нет, нет. нет. Мо -

mf

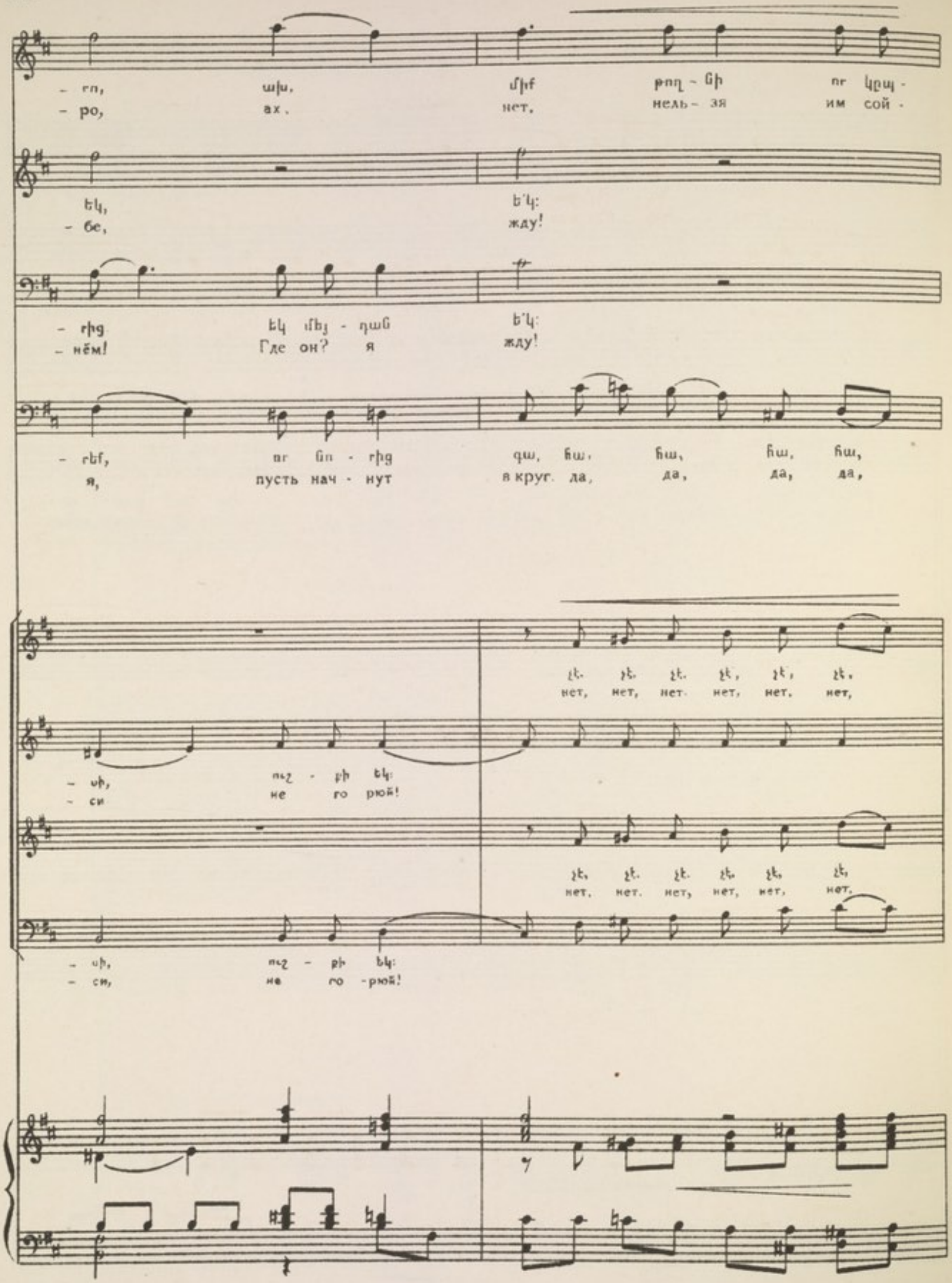
- ro, ախ, միf թող - նի ոr կըպ -
- ро, ах, нет, нель - зя им сой -
եկ, ե՛կ:
- бе, жду!
- rից եկ մեյ - դան ե՛կ:
- нём! Где он? я жду!
- rեf, ոr նո - rից գա, հա, հա, հա, հա,
я, пусть нач - нут в круг. да, да, да, да,
չէ, չէ, չէ, չէ, չէ, չէ,
нет, нет, нет, нет, нет, нет,
- սի, ուշ - քի եկ:
- си не го рюй!
չէ, չէ, չէ, չէ, չէ, չէ,
нет, нет, нет, нет, нет, нет,
- սի, ուշ - քի եկ:
- си, не го - рюй!

– ցեց, ախ,
– тись, ах,

եկ, եկ մեյ-դան:
Гей, жду нач-нём!

Ե՛կ, մեյ-դան, էլ չես պըրծ-նի իմ ձեռ-քից:
Не уй-дёт он на-век от рук мо-их!

հա, հա, հա, հա, Դե լավ. միք թող-նի:
ха, ха. ха, ха, Да нет! Не пус-кать!

չէ, չէ, էլ չենք թող-նի որ կըռ-վեց:
нет, нет, мы не пус-тим их на круг

հեյ, էլ չենք թող-նի որ կըռ-վեց:
гей, мы не пус-тим их на круг

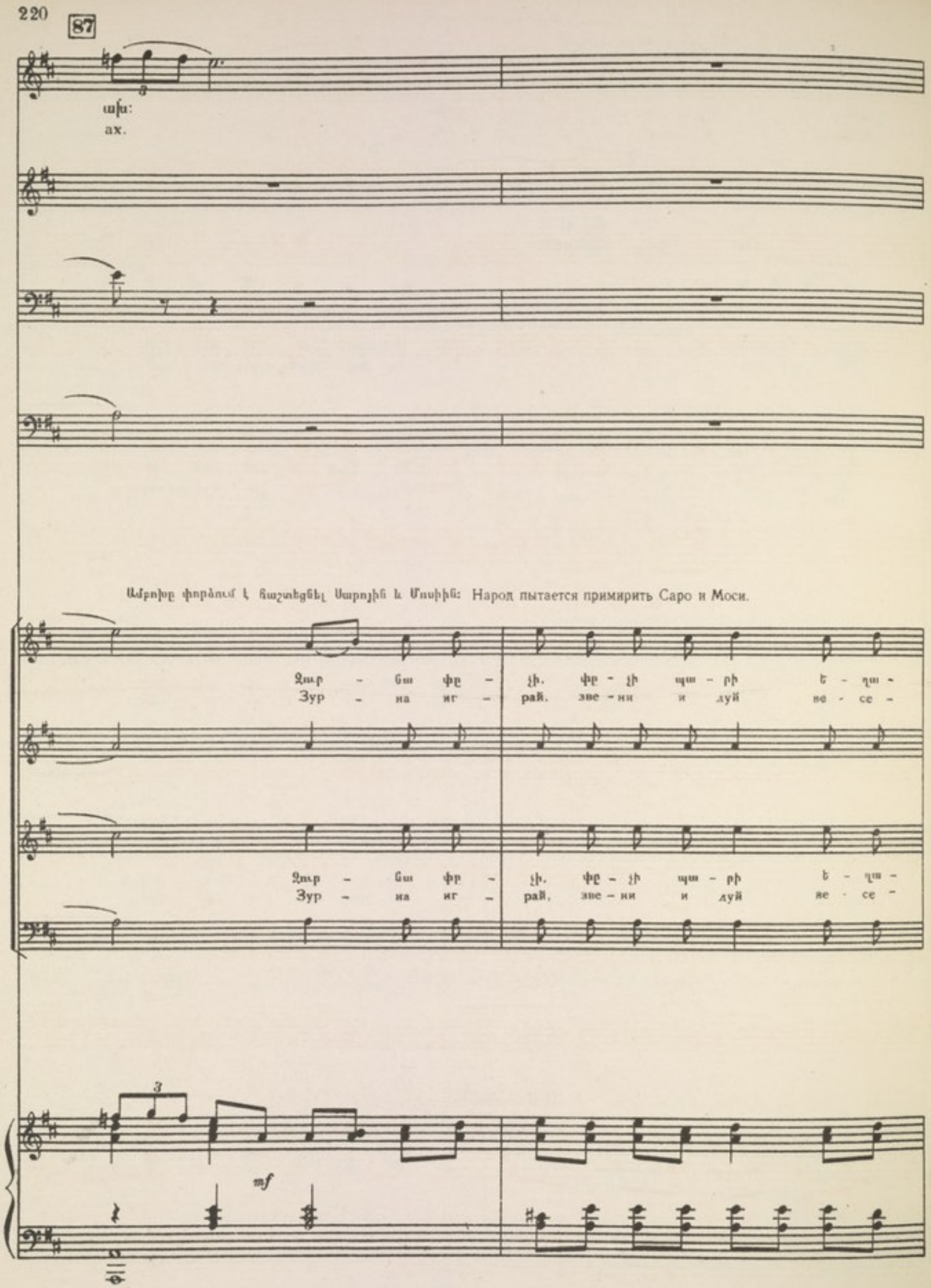
87
ախ:
ax.
Ամբոխը փորձում է հաշտեցնել Սարոյին և Մոսիին: Народ пытается примирить Саро и Моси.
Զուր - նա փը - չի. փը - չի պա - րի ե - ղա -
Зур - на иг - рай. зве - ни и дуй ве - се -
Զուր - նա փը - չի. փը - չի պա - րի ե - ղա -
Зур - на иг - рай. зве - ни и дуй ве - се -

– Նակ. Զուր – Նա փը – չի. փը – չի պա – րի ե – ղա –
– лей Зур – на иг – рай. зве – ни и дуй ве – се –

– Նակ. Զուր – Նա փը – չի. փը – չի պա – րի ե – ղա –
– лей Зур – на иг – рай. зве – ни и дуй ве – се –

8

f

rallentando

– Նակ, Նայ, Նայ, Նա, Նա, Նա, Նա, Նայ,
– лей най, най, на, на, на, на, най.

Նայ,
най.

– Նակ, Նայ, Նայ,
– лей най, най,

8

rallentando

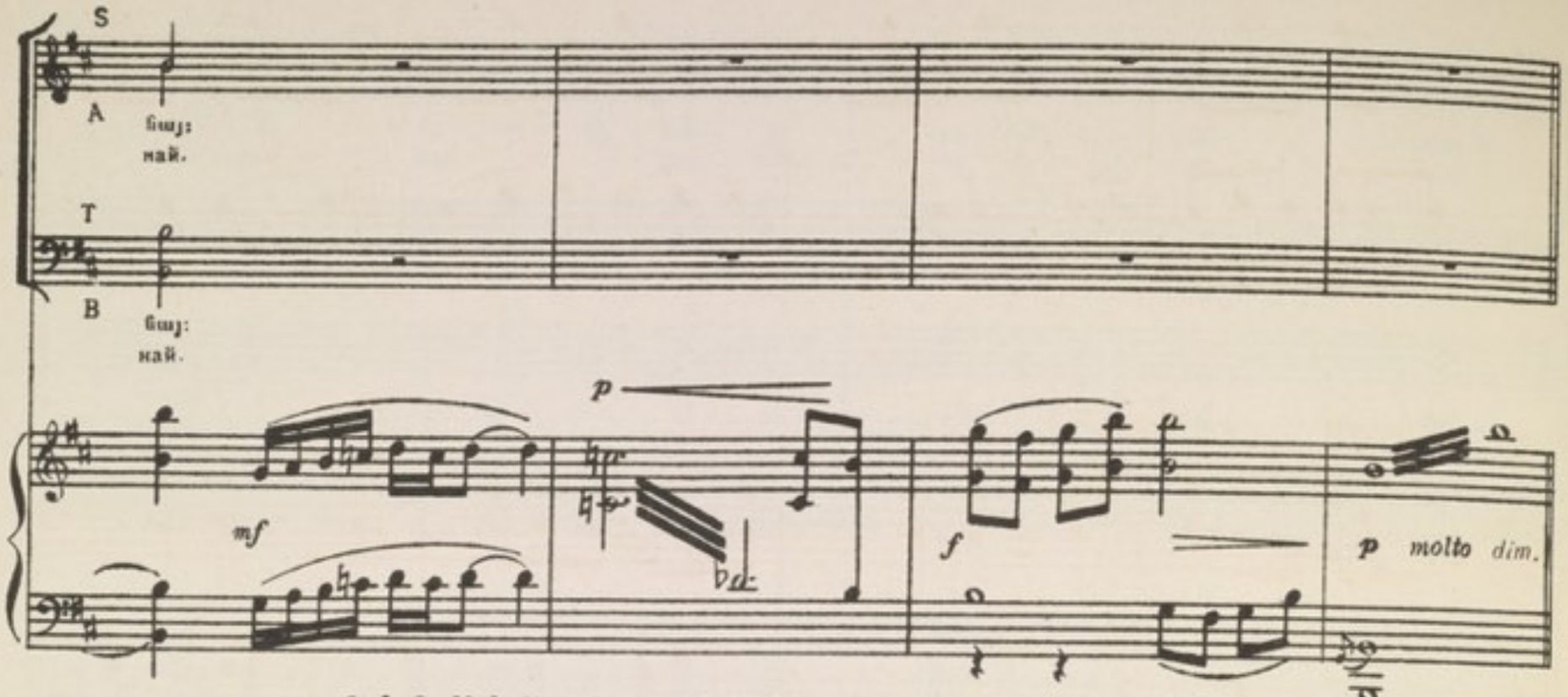

ՖԻՆԱԼԱՅԻՆ ՊԱՐ ФИНАЛЬНЫЙ ТАНЕЦ

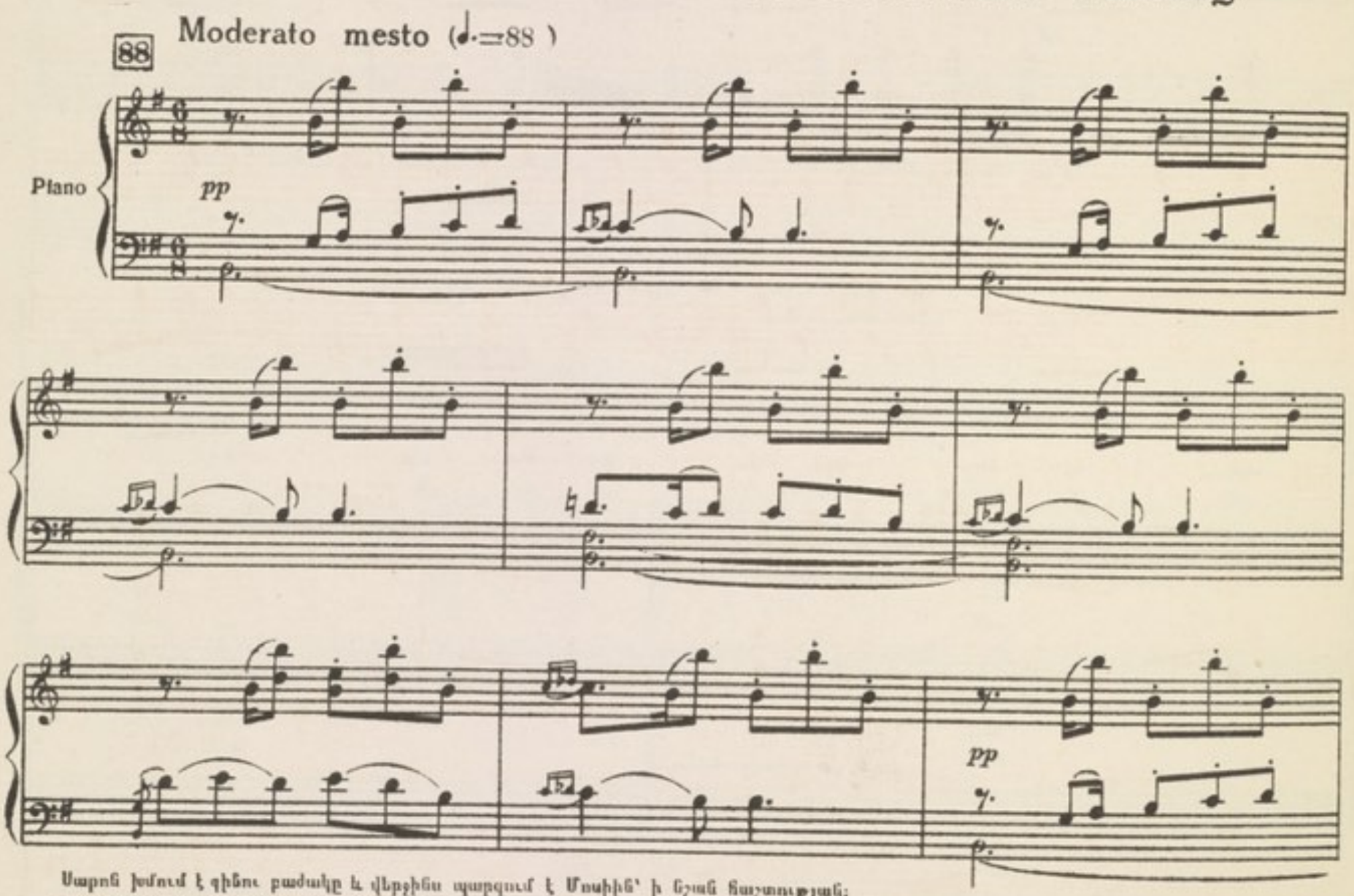

Սարոն խմում է գինու բաժակը և վերջինս պարզում է Մոսիին՝ ի նշան հաշտության:
Саро пьет из чаши вино и протягивает эту же чашу, Моси, в знак примирения.

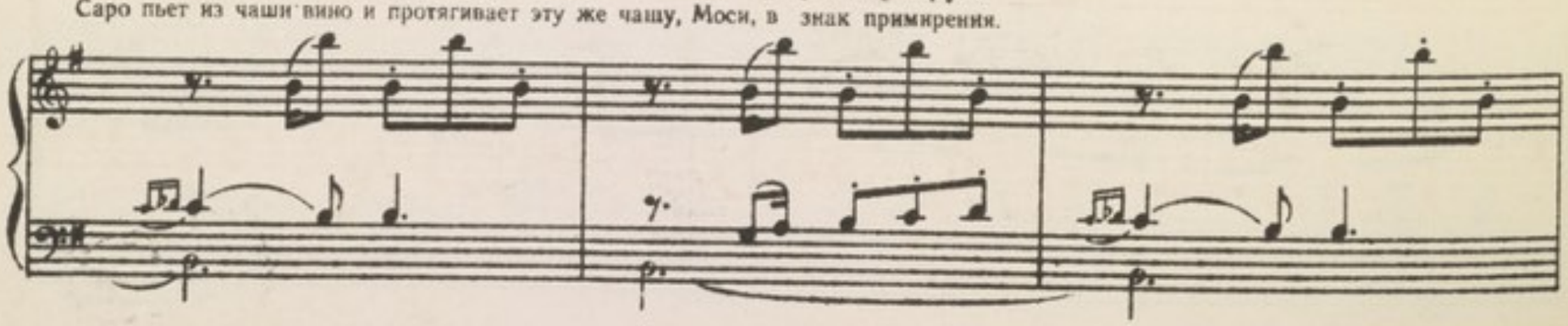

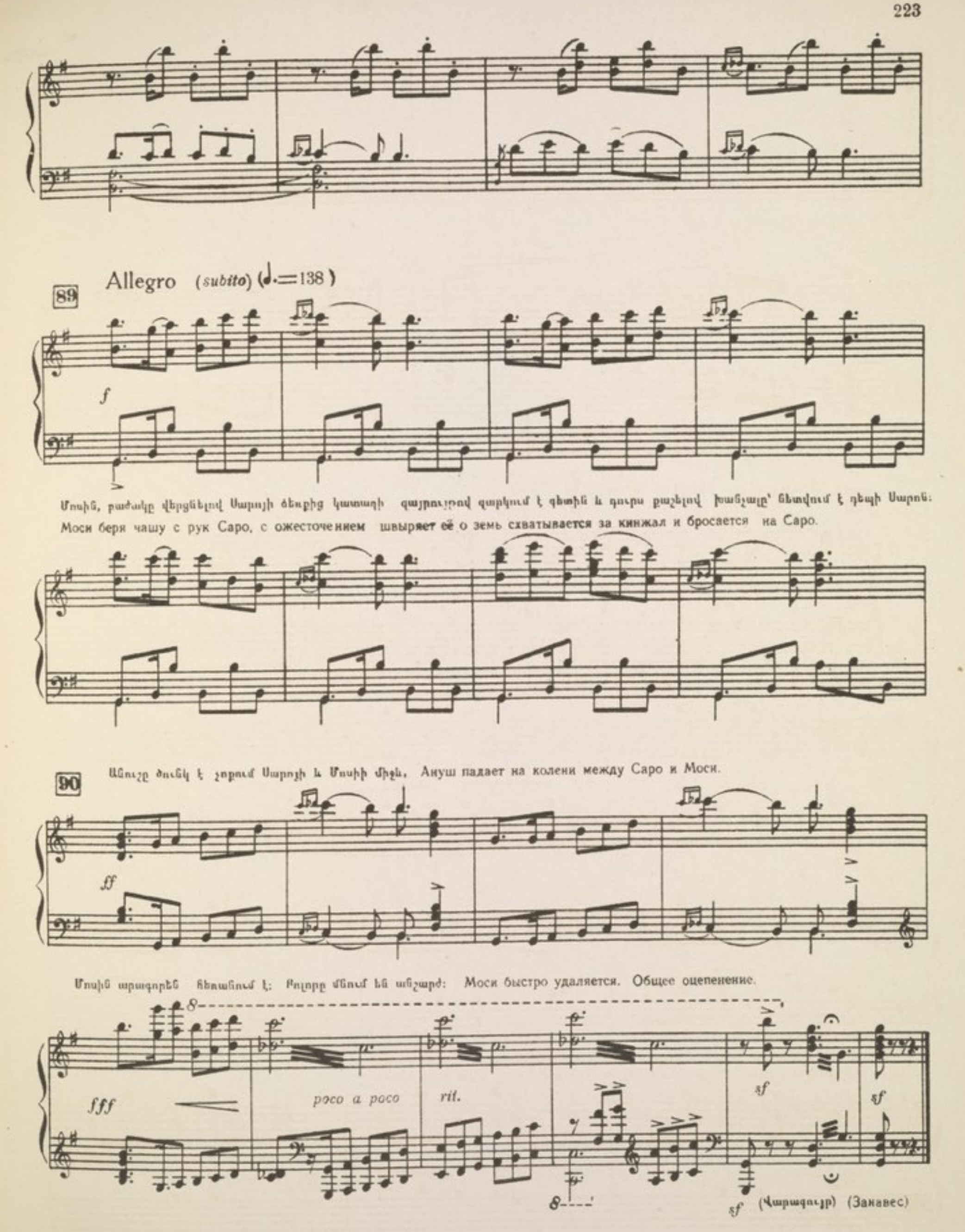
89
Allegro (subito) (♩.=138)
f
Մոսին, բաժակը վերցնելով Սարոյի ձեռքից կատաղի զայրույթով զարկում է գետին և դուրս քաշելով խանչալը՝ նետվում է դեպի Սարոն:
Моси беря чашу с рук Саро, с ожесточением швыряет её о земь схватывается за кинжал и бросается на Саро.
90
Անուշը ծունկ է չոքում Սարոյի և Մոսիի միջև, Ануш падает на колени между Саро и Моси.
ff
Մոսին արագորեն հեռանում է: Բոլորը մնում են անշարժ: Моси быстро удаляется. Общее оцепенение.
fff
poco a poco
rit.
sf
(Վարագույր) (Занавес)

IV

Գործողություն

Действие

IV
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

IV
ДЕЙСТВИЕ

Ձմեռ գիշեր։ Մոսիի տան բակը։ Մոսին վերադառնում է հարսանիքից սոսկալի հուզմունքով և անմխիթարվշտով։
(Բեմի վրա մենակ)

Зимняя ночь. Двор дома Моси, Моси, возвратился со свадьбы, в гневном возмущении и безутешном горе.
(Один на сцене)

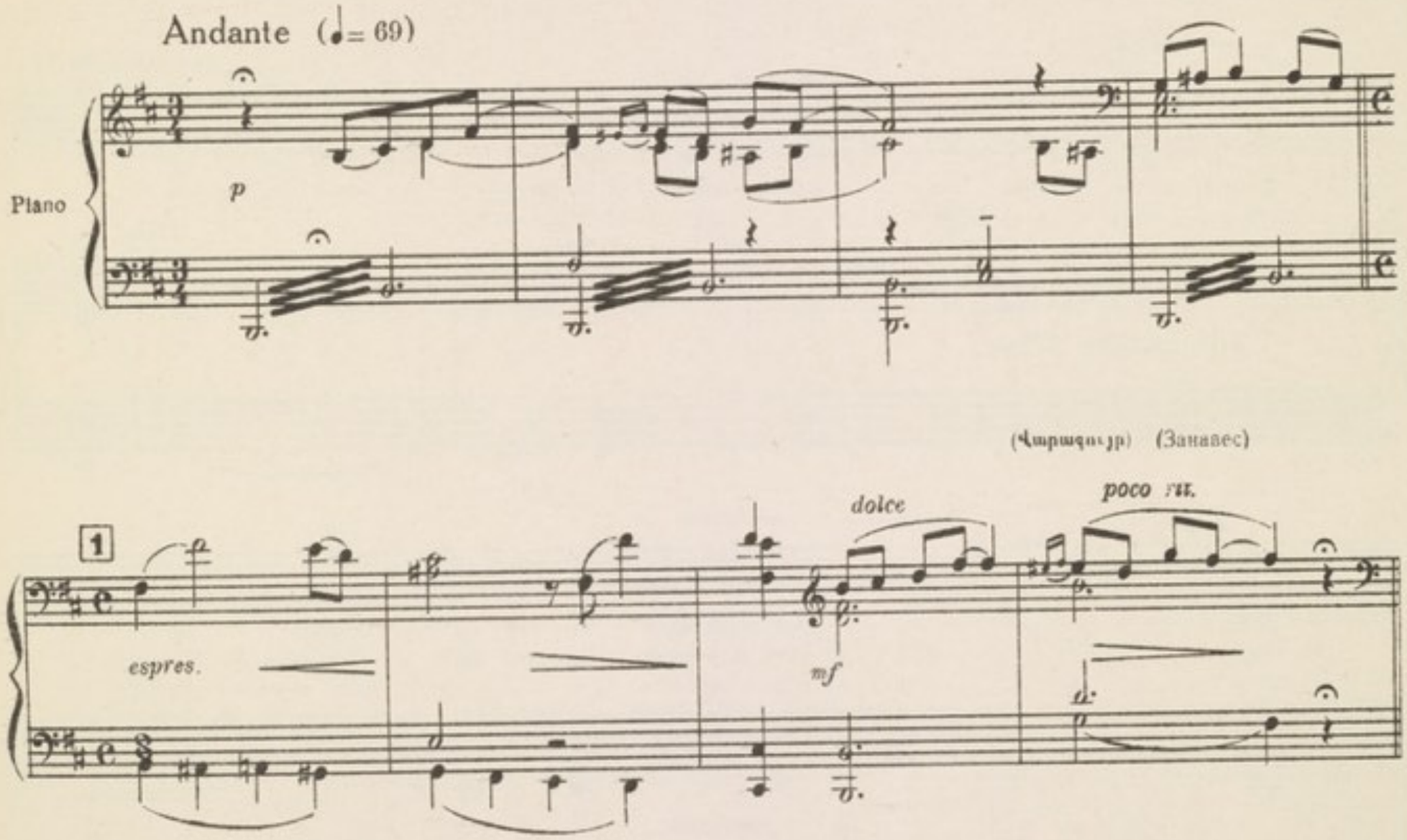

ՄՈՍԻԻ ԱՐԻԱՆ АРИЯ МОСИ

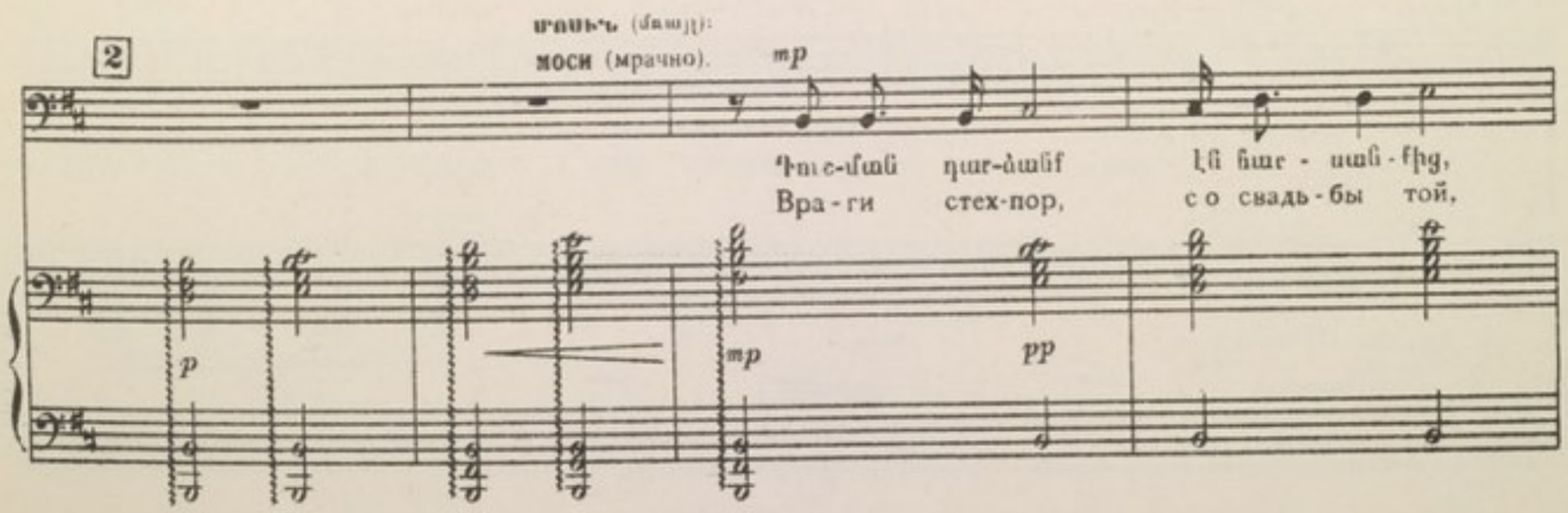

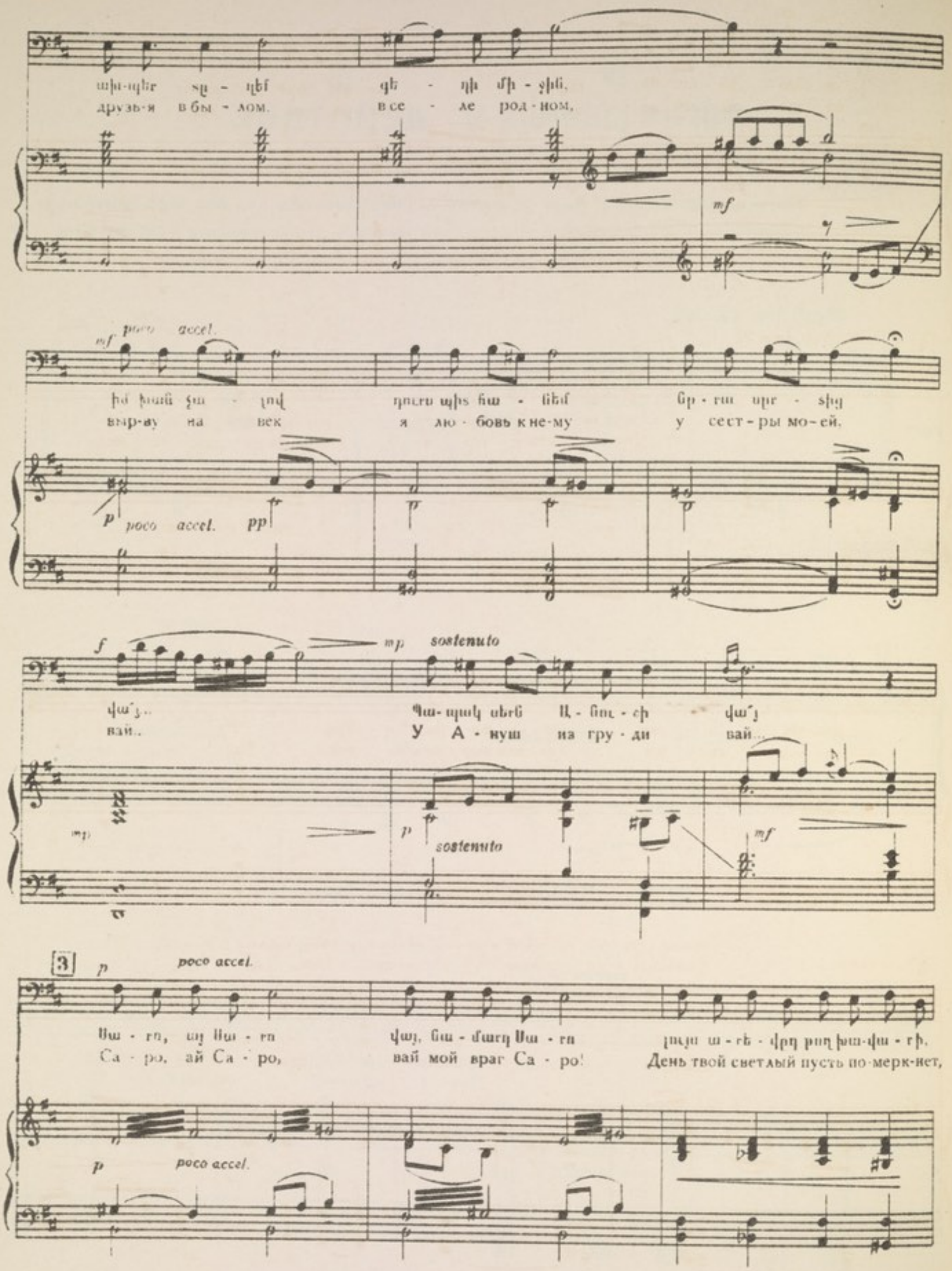
ախ-պեր տը - ղեմ գե - ղի մի - ջին,
друзь-я в бы - лом. в се - ле род - ном,

իմ խան ջա - լով դուրս պիտ հա - նեմ նր - բա սրբ - տից
выр-ву на век я лю - бовь к не-му у сест - ры мо - ей.

վա՛յ.. Պա-պակ սերն Ա - նու - ի վա՛յ
вай.. У А - нуш из гру - ди вай...

Սա - րո, այ Սա - րո վայ, նա - մարդ Սա - րո լույս ա - րե - վրդ թող խա-վա - րի,
Са - ро, ай Са - ро, вай мой враг Са - ро! День твой светлый пусть по-мерк-нет,

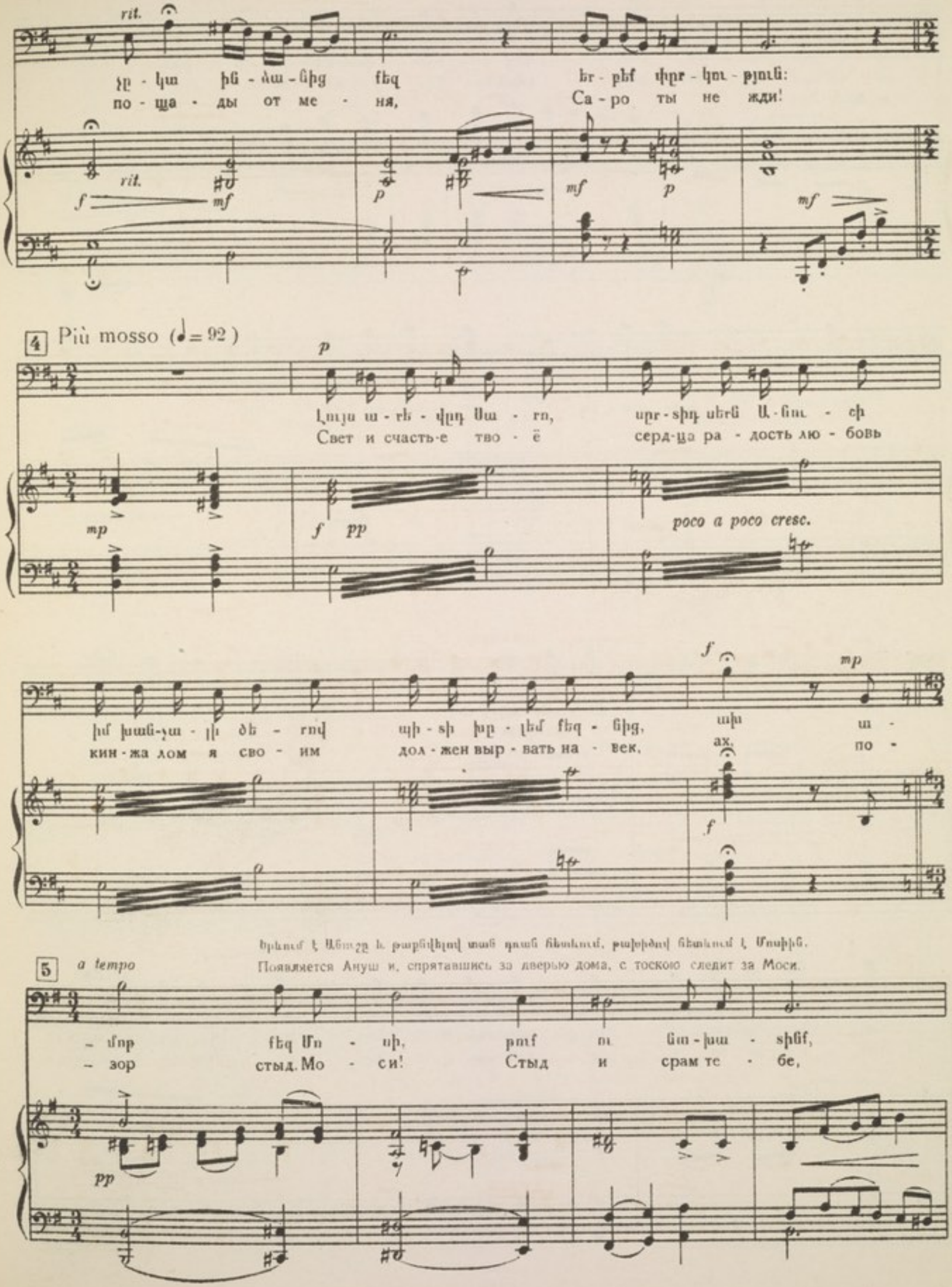
rit.
չը - կա ին - ձա - նից ֆեզ եր - բեմ փըր - կու - թյուն:
по - ща - ды от ме - ня, Са - ро ты не жди!

4 Più mosso (♩= 92)

Լույս ա - րե - վըդ Սա - րո, սըր - տիդ սերն Ա - նու - ֆ
Свет и счасть-е тво - ё серд-ца ра - дость лю - бовь

poco a poco cresc.

իմ խան-չա - լի ծե - րով պի - տի խը - լեմ ֆեզ - նից, ախ ա -
кин - жа лом я сво - им дол - жен выр - вать на - век, ах, по -

Երևում է Անուշը և թաքնվելով տան դռան հետևում, թախիծով հետևում է Մոսիին.
Появляется Ануш и, спрятавшись за дверью дома, с тоскою следит за Моси.
5 a tempo
- մոթ ֆեզ Մո - սի, թուֆ ու նա - խա - տինֆ,
- зор стыд. Мо - си! Стыд и срам те - бе,

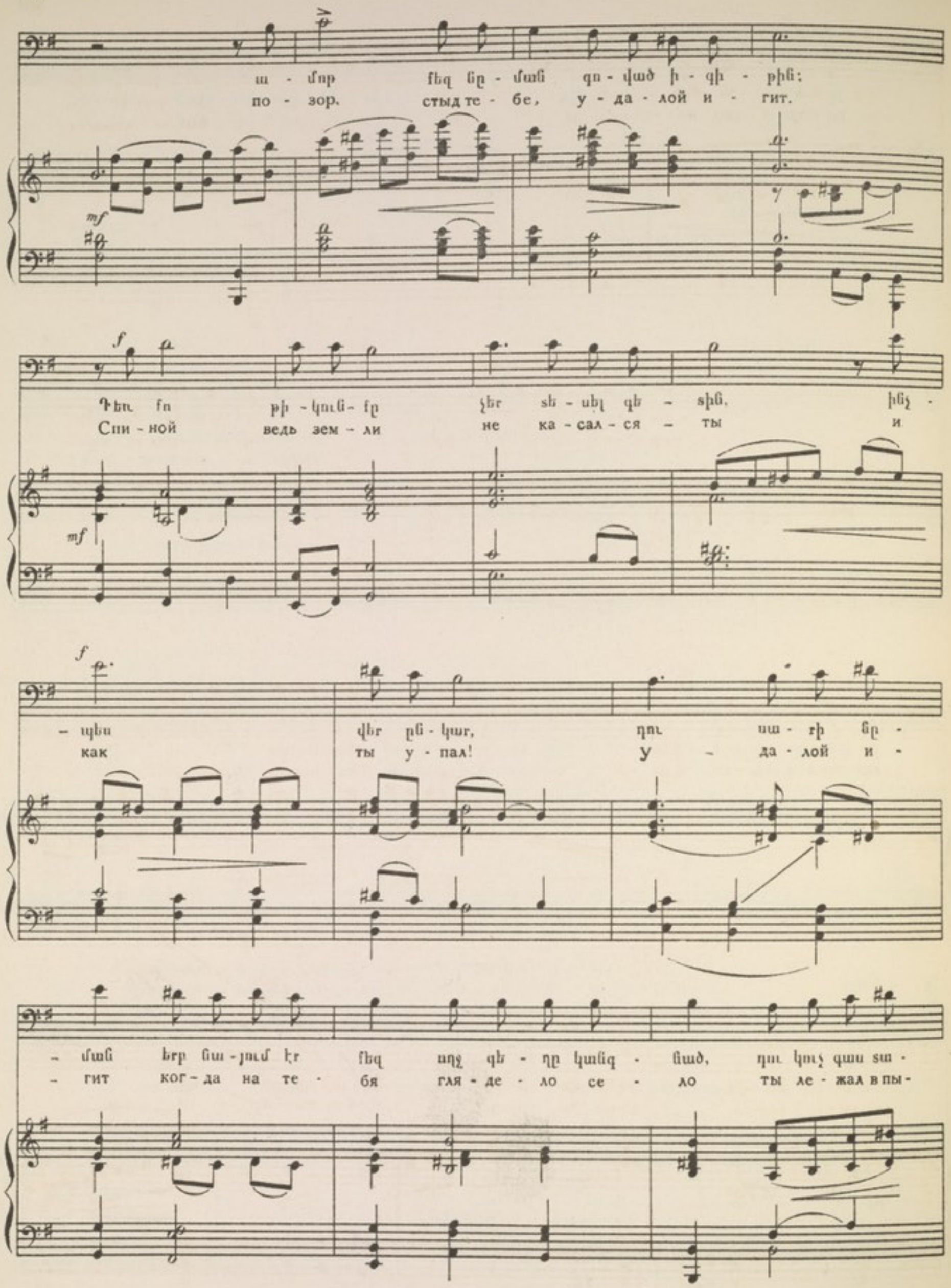
ա - մոթ ինզ նը - ման զո - ված ի - զի - թին;
по - зор. стыд те - бе, у - да - лой и - гит.
Դեռ ոն թի - կուն - ը չեր տե - սել զե - տին, ինչ -
Спи - ной ведь зем - ли не ка - сал - ся - ты и
- պես վեր ըն - կար, դու սա - ր ի նը -
как ты у - пал! У - да - лой и -
- ման երբ նա - յում էր ինզ ողջ զե - ղը կանգ - նած, դու կուչ գաս տա -
- гит ког - да на те - бя гля - де - ло се - ло ты ле - жал в пы -

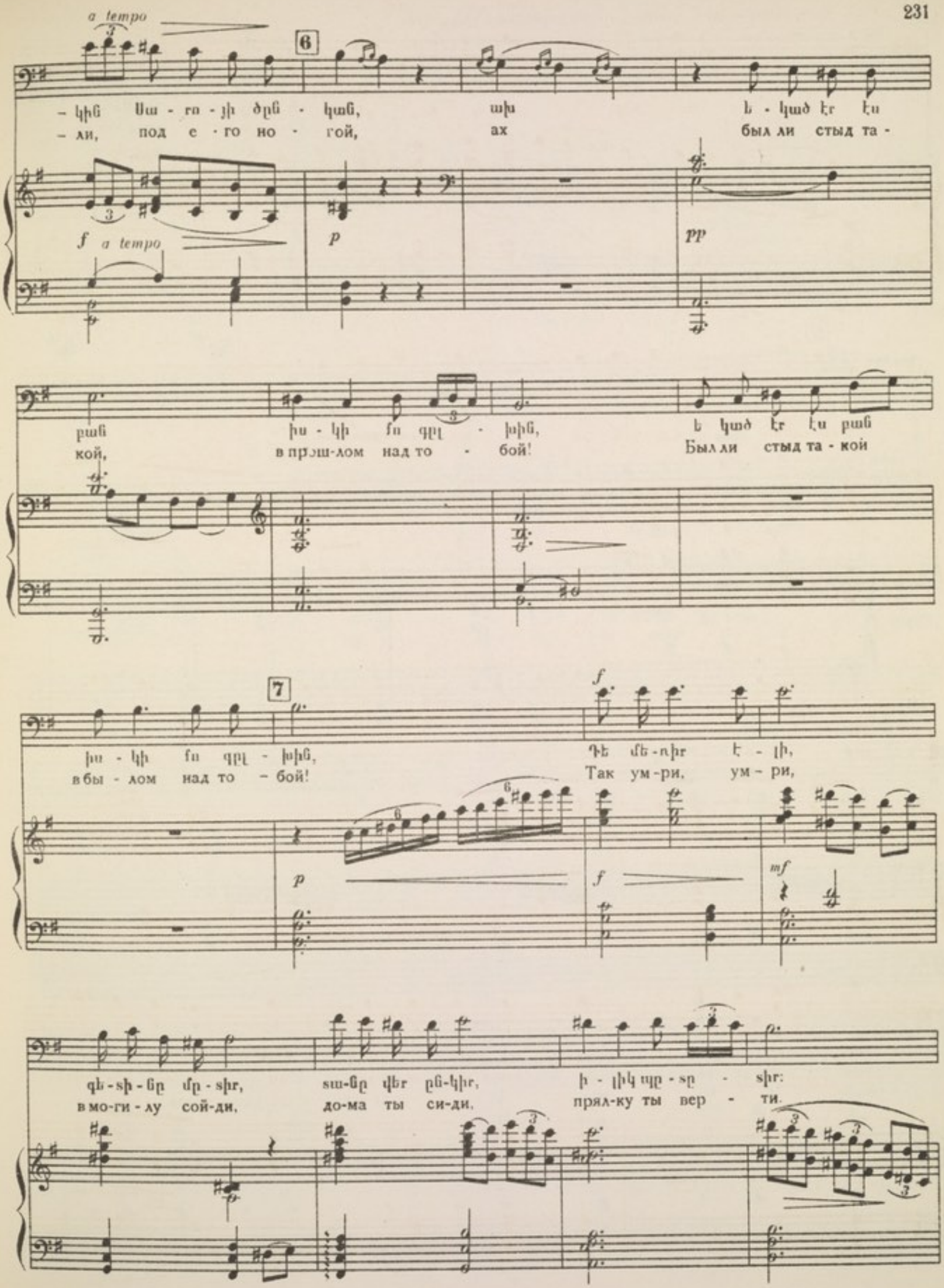
a tempo
6
– կին Սա - ռո - յի ծըն - կան, ախ ե - կած էր էս
– ли, под е - го но - гой, ах был ли стыд та -
f a tempo
p
pp
բան իս - կի ռս գըլ - խին, ե կած էր էս բան
кой, в прош-лом над то - бой! Был ли стыд та - кой
7
իս - կի ռս գըլ - խին, Դե մե - ռիր է - լի,
в бы - лом над то - бой! Так ум-ри, ум - ри,
f
p
mf
գե - տի - նը մը - տիր, տա-նը վեր ըն-կիր, ի - լիկ պը - տը - տիր:
в мо-ги - лу сой-ди, до-ма ты си-ди, прял-ку ты вер - ти.

Մոսին նկատում է Անուշին և խանչալը ձեռքին հարձակվում է նրա վրա:
Моси замечает Ануш и с кинжалом в руках набрасывается на нее.

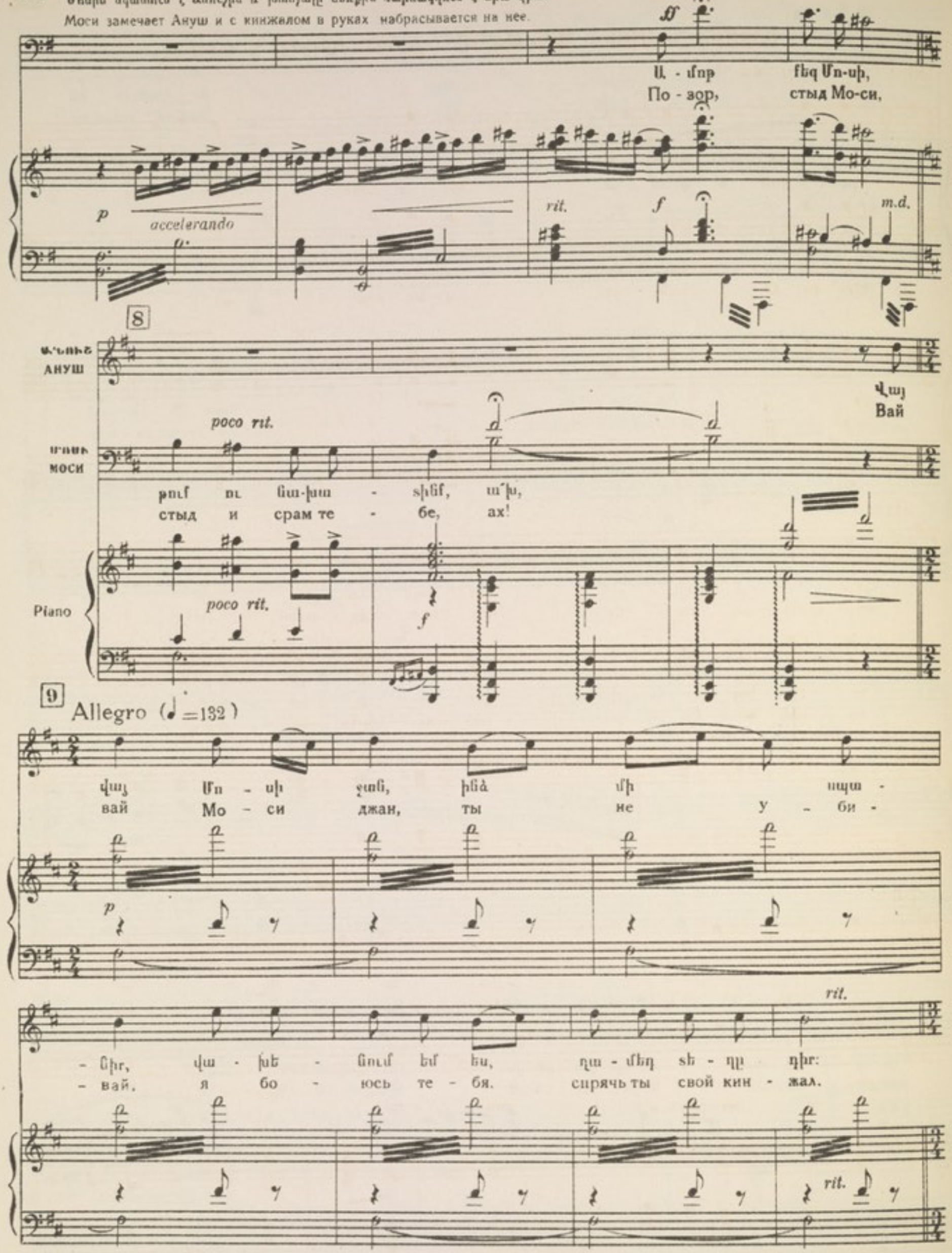

ԱՆՈՒՇԻ և ՄՈՍԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ АНУШ и МОСИ

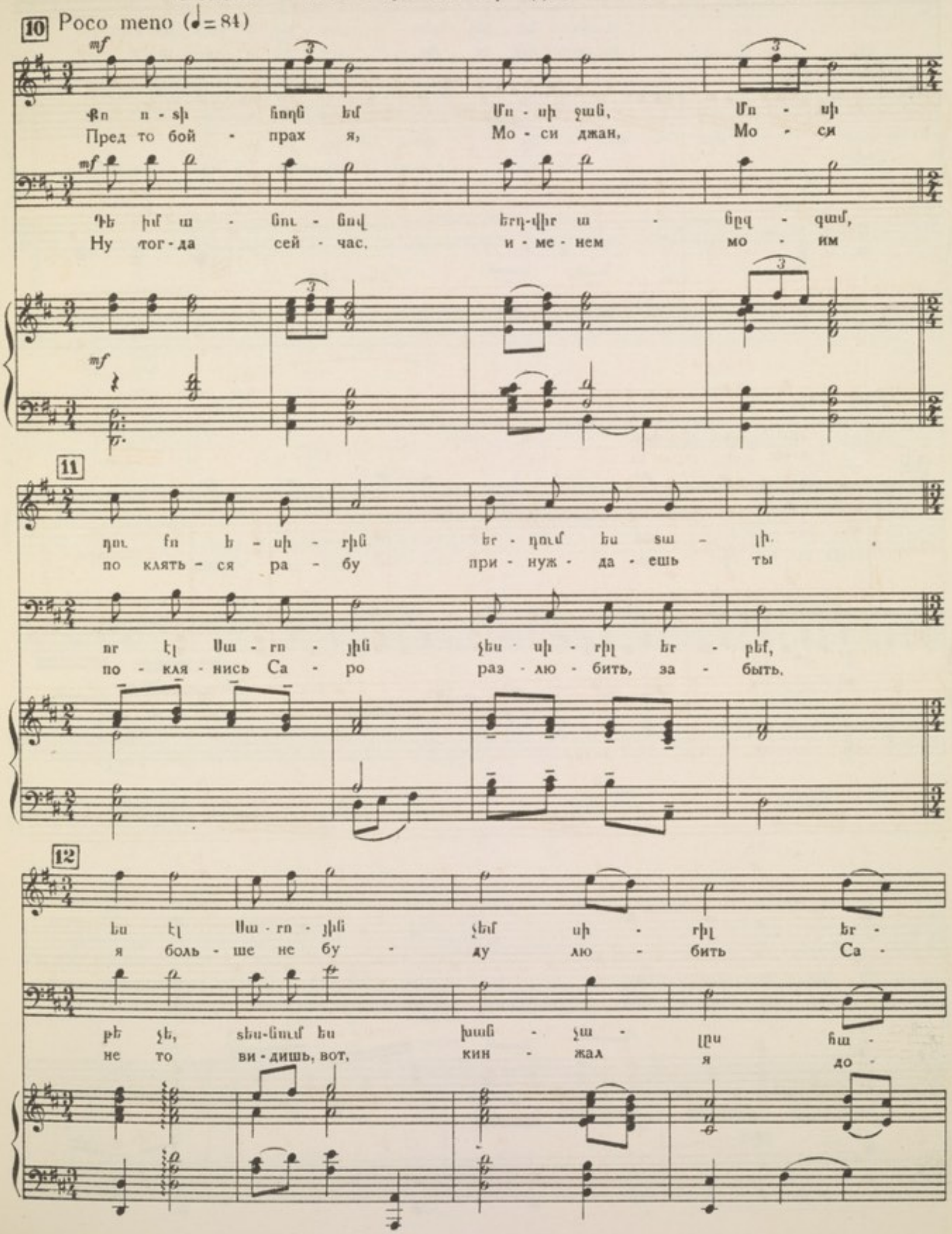

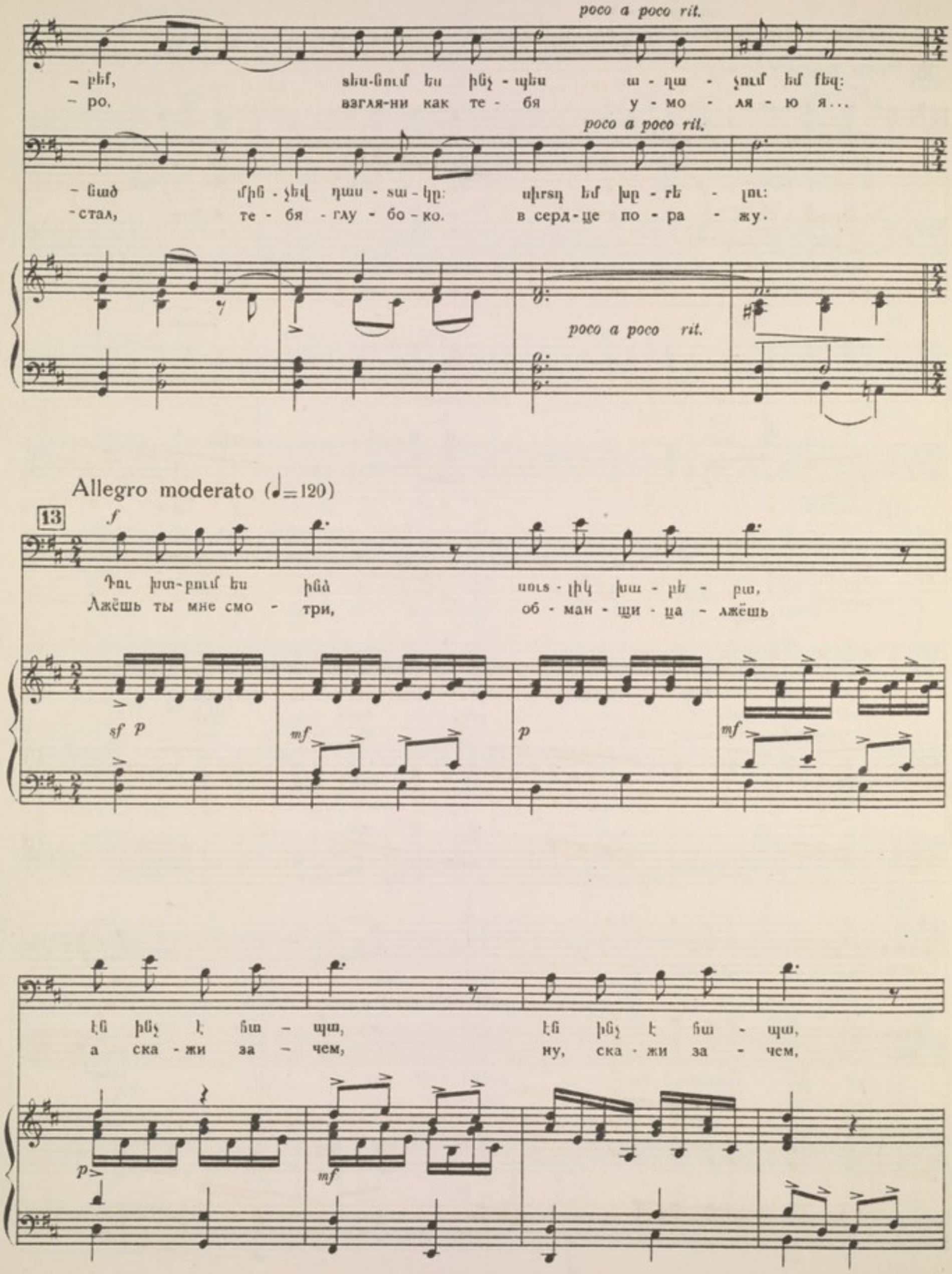
poco a poco rit.
– բեմ, տես-նում ես ինչ - պես ա - ղա - չում եմ քեզ:
– ро, взгля-ни как те - бя у - мо - ля - ю я...
poco a poco rit.
– նած մին - չեվ դաս - տա - կը: սիրտդ եմ խը - րե - լու:
– стал, те - бя - глу - бо - ко. в серд - це по - ра - жу.
poco a poco rit.
Allegro moderato (♩=120)

Դու խտ-բում ես ինձ սուտ - լիկ խա - բե - բա,
Лжёшь ты мне смо - три, об - ман - щи - ца - лжёшь
էն ինչ է ճա - պա, էն ինչ է ճա - պա,
а ска - жи за - чем, ну, ска - жи за - чем,

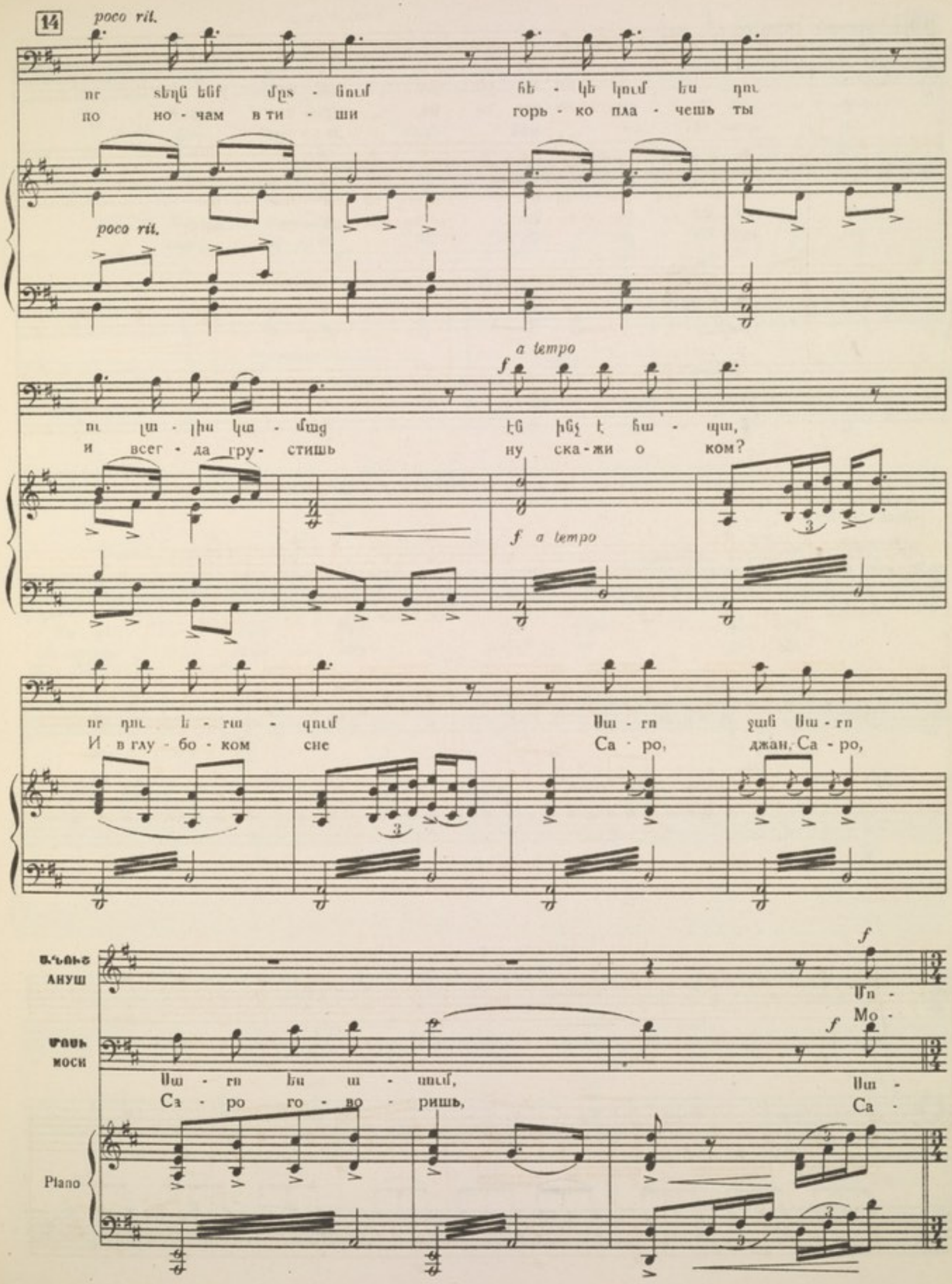
14
poco rit.
nr տեղն ենք մըտ - նում հե - կե կում ես դու
по но - чам в ти - ши горь - ко пла - чешь ты
poco rit.
a tempo
f
ու լա - լիս կա - մաց էն ինչ է հա - պա,
и всег - да гру - стишь ну ска - жи о ком?
f a tempo
nr դու ե - ռա - գում Սա - ռո ջան Սա - ռո
И в глу - бо - ком сне Са - ро, джан, Са - ро,
Ա՛նուշ
АНУШ
Մո -
Мо -
Մոսի
МОСИ
Սա - ռո ես ա - ռում, Սա -
Са - ро го - во - ришь, Са -
Piano

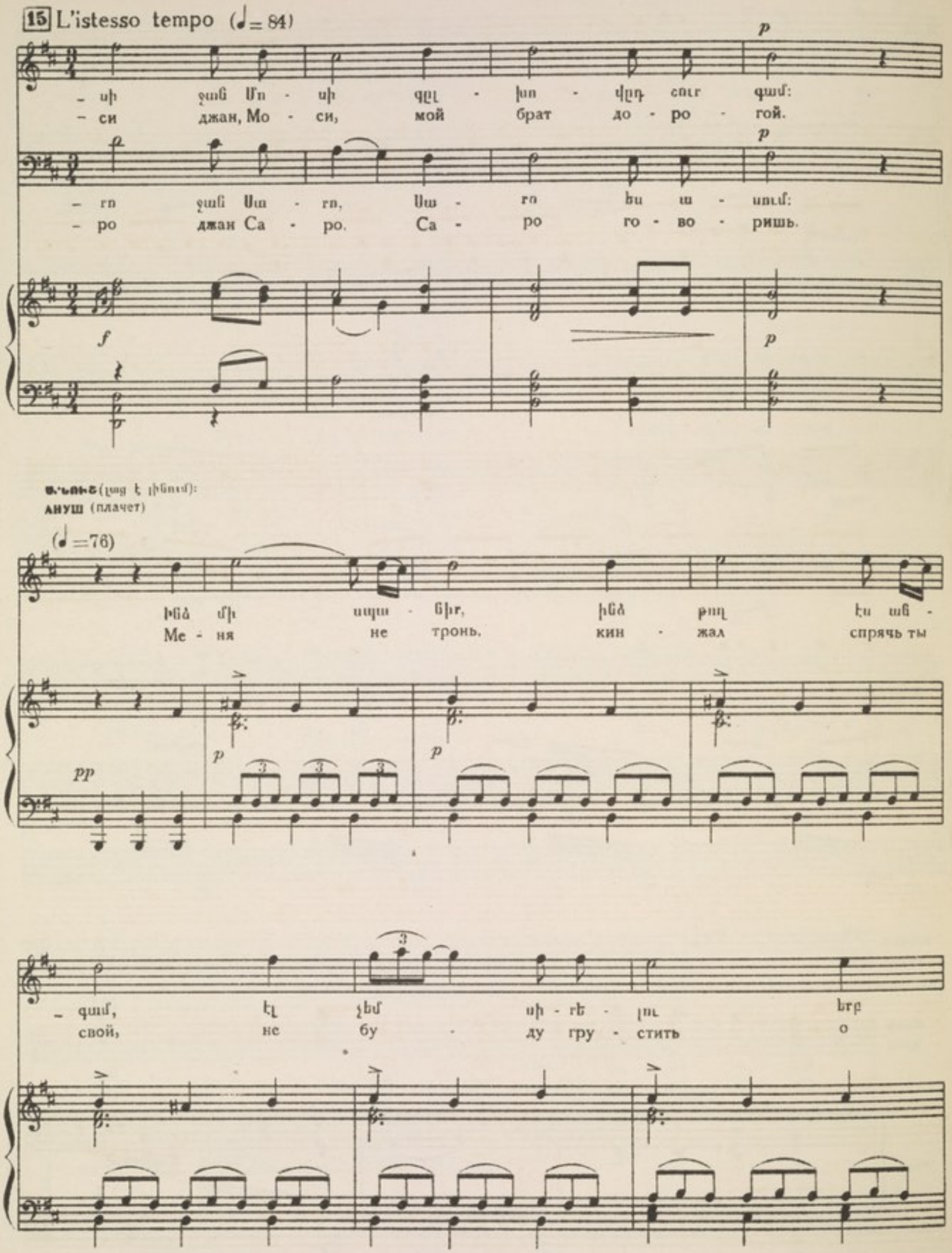
15 L'istesso tempo (♩= 84)
– սի ջան Մո - սի զըլ - խո - վըդ ուր գամ:
– си джан, Мо - си, мой брат до - ро - гой.
– rn ջան Սա - rn, Սա - rn ես ա - սում:
– ро джан Са - ро. Са - ро го - во - ришь.
ԱՆՈՒՇ (լաց է լինում):
АНУШ (плачет)
(♩=76)
Ինձ մի ապա - նիր, ինձ թող էս աճ -
Ме - ня не тронь. кин - жал спрячь ты
– գամ, էլ չեմ սի - rե - լու երբ
свой, не бу - ду гру - стить о

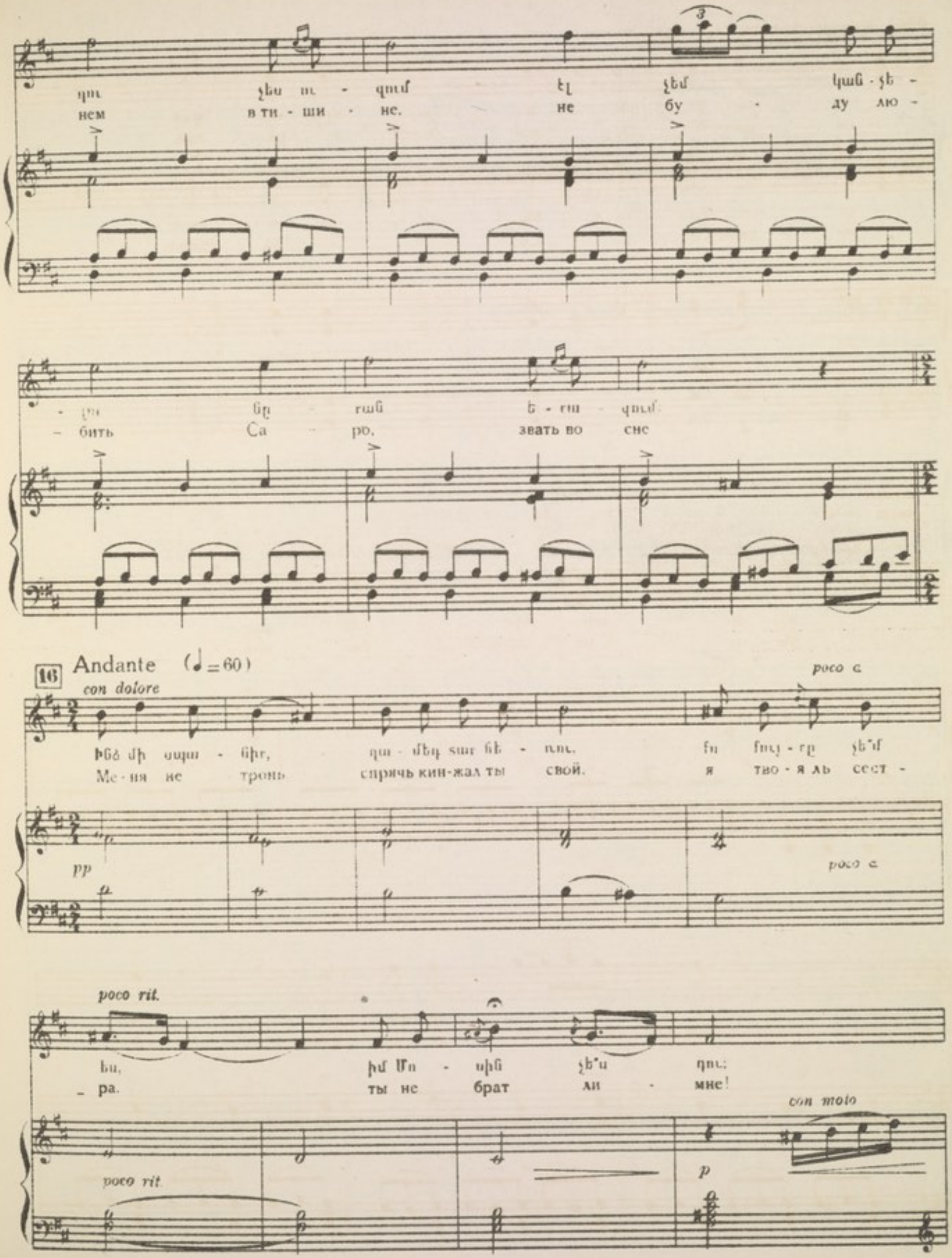
ղու չես ու - զում էլ չեմ կան - չե -
нем в ти - ши - не. не бу - ду лю -
- լու նը - ռան ե - ռա - զում:
- бить Са - ро, звать во сне

Andante (♩=60)
con dolore
poco a
Ինձ մի սպա - նիր, դա - մեդ տար նե - ռու. Ի ինչ - ը չե՞մ
Ме - ня не тронь спрячь кин-жал ты свой. я тво - я ль сест -
pp
poco a
poco rit.
ես, իմ Մո - սին չե՞ս դու:
- ра. ты не брат ли - мне!
con moto
poco rit.
p

Մոսին ետ է մղում Անուշին: Моси отталкивает от себя Ануш.

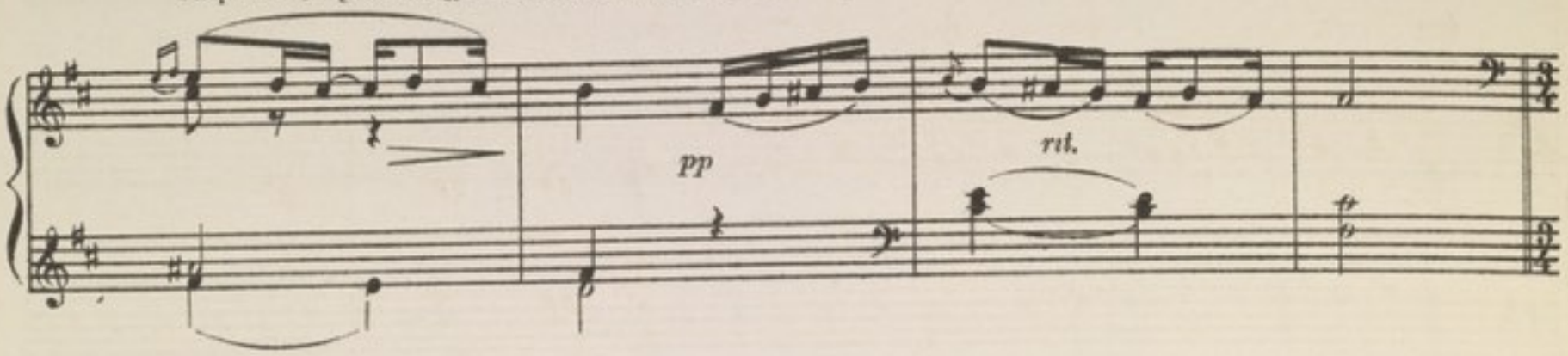

17 Tempo I ՄՈՍԻ (դառնությամբ: **моси** (с горечью).

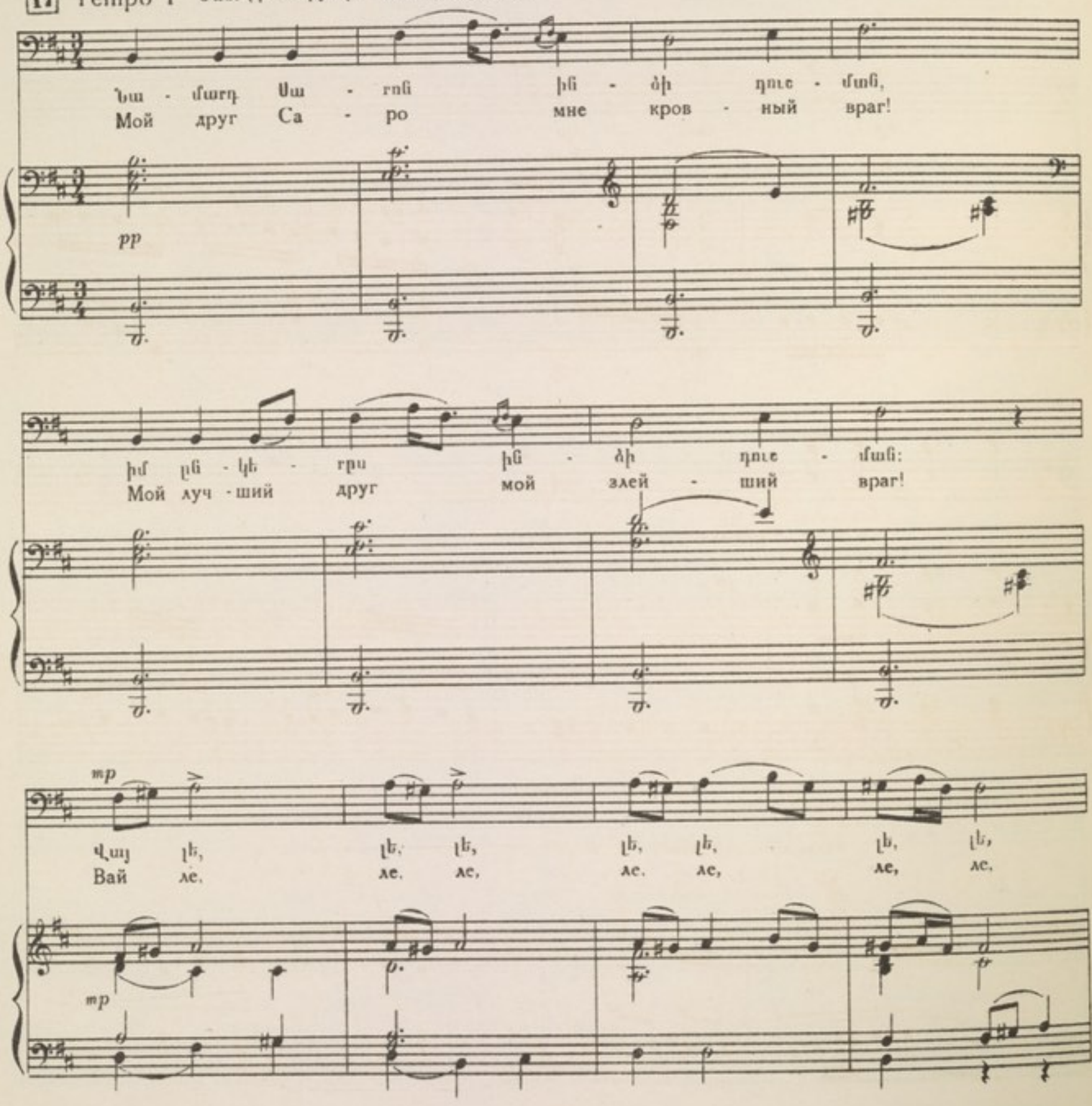
Նա - մարդ Սա - րոն ին - ձի դուս - ման,
Мой друг Са - ро мне кров - ный враг!

իմ ըն - կե - րը ին - ձի դուս - ման:
Мой луч - ший друг мой злей - ший враг!

Վայ լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե,
Вай ле, ле, ле, ле, ле, ле, ле,

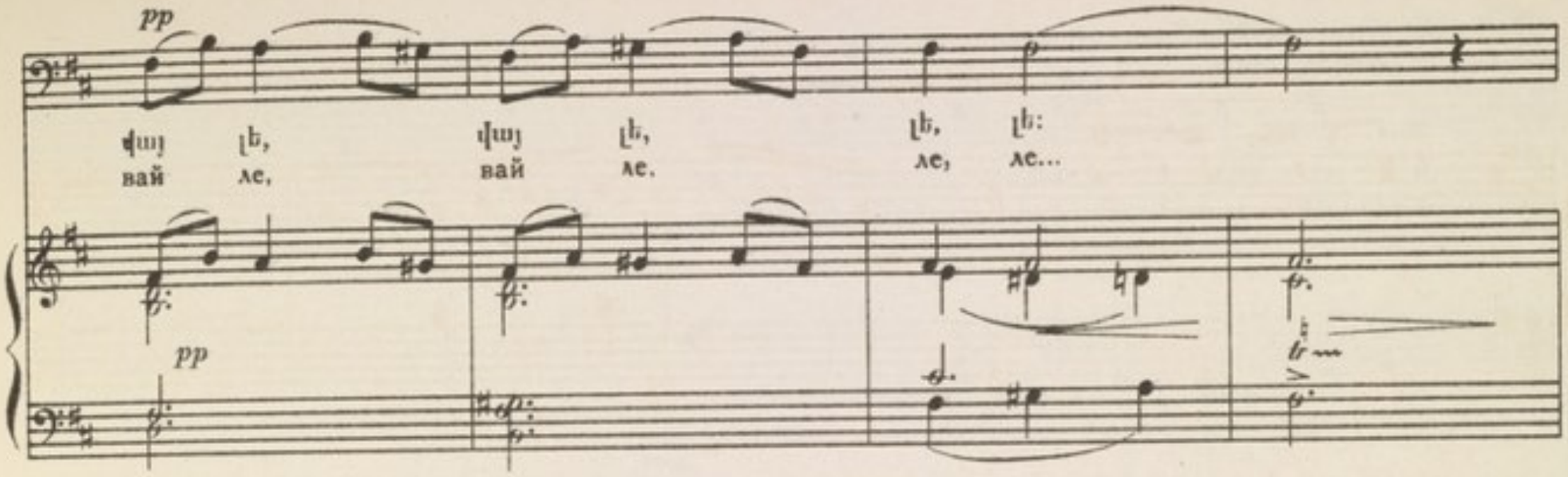

Più mosso

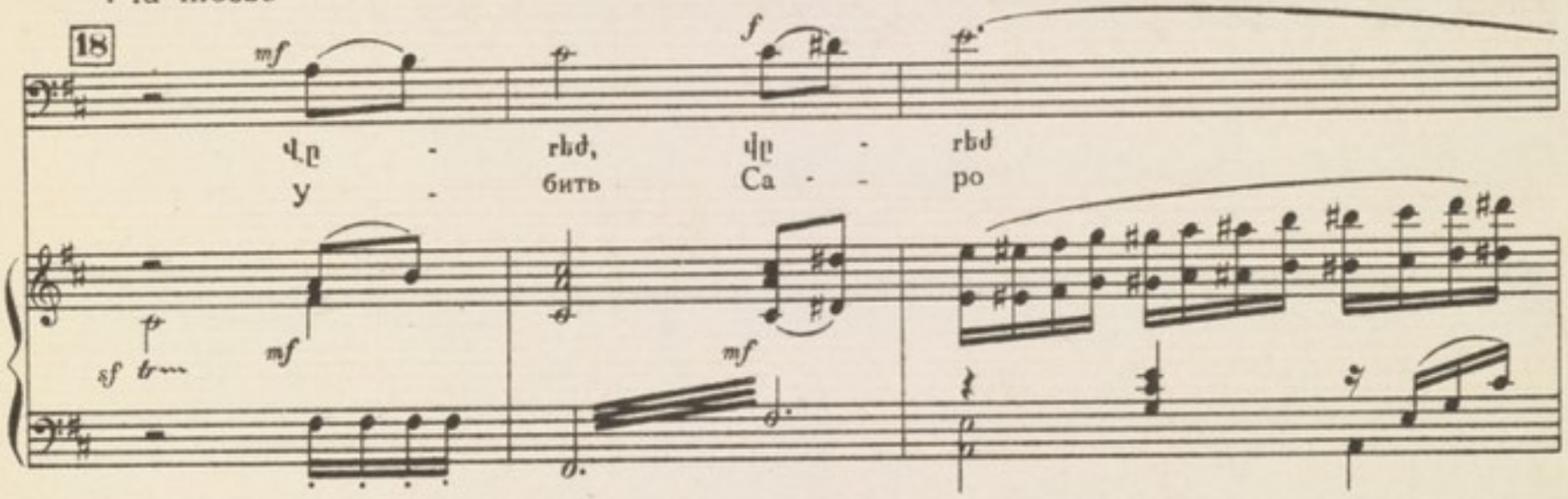

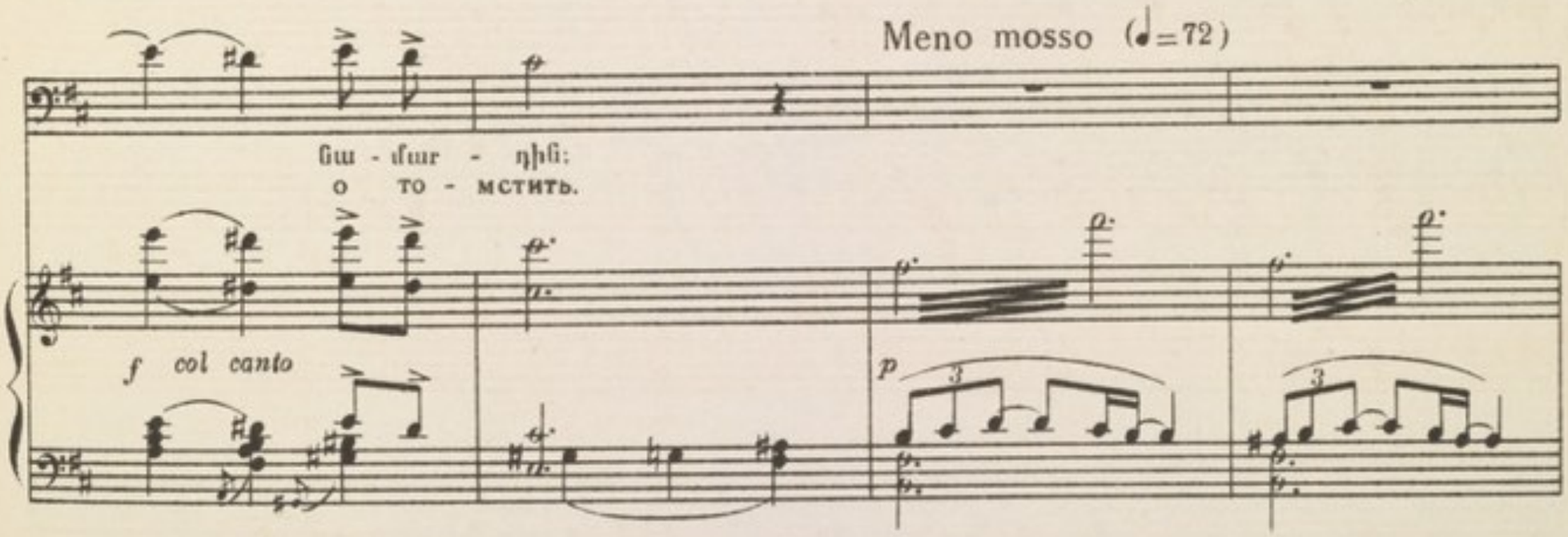

Մոսին արագորեն հեռանում է: Моси быстро удаляется.

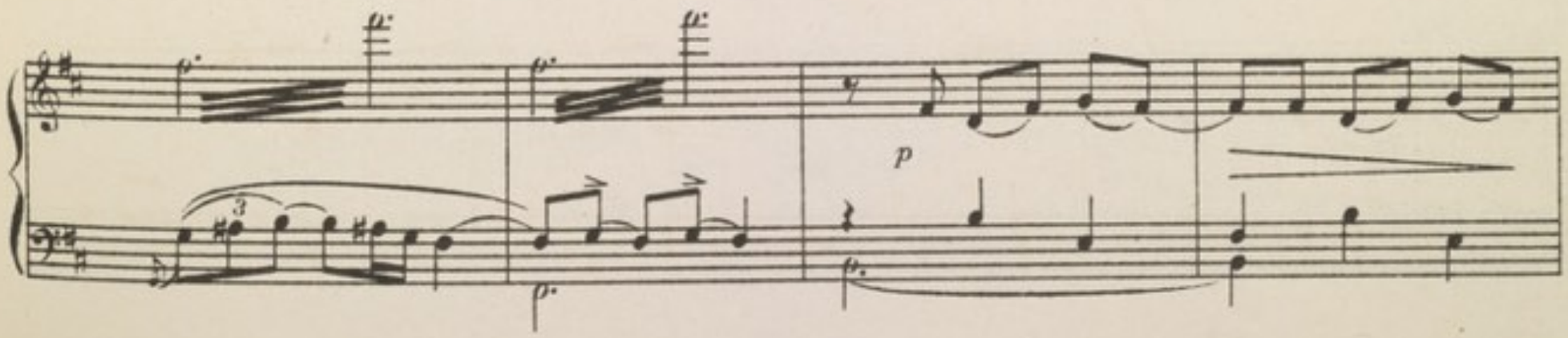

19 Mesto

pp ՍԱՐՈՒՆ ԱՆՈՒՇ

Ս - որ կա - սեմ քեզ իմ սեր, որ դու քը -
Ус - ни ска - жу я люб - ви, про - сти, ус -

ppp

Գալիս է Սարոն, նա գուշակում է Անուշի և Մոսիի միջև կատարված դեպքը:
Приходит Саро, он догадывается о том, что произошло между Ануш и Моси.

- նես հա - վի - տյան, Մո - սին իր - լեց ին - ծա -
- ни на - всег - да. Мо - си от - нял счасть-е мо -

Սարոն կամացուկ մոտենում է Անուշին: Саро тихо подходит к Ануш.

- նից մեզ բա - ժա - նեց հա - վի - տյան:
- е. нас раз - лу - чил на - всег - да.

ritardando

ԱՆՈՒՇԻ և ՍԱՐՈՅԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ АНУШ и САРО

20 Adagio (♩=50)

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Քը - նիր իմ սեր ան-թա - ռամ, քը - նիր քը - նով հա - վի - տյան,
У - сни, лю - бовь, мы спо - ём, у - сни на - век ти - хим сном,

ՍԱՐՈ САРО

Չէ չէ, Ա - նուշ մի տըխ - րի, ոչ ոք մեզ չի բա - ժա - նի,
Нет, нет А - нуш, не гру - сти, нас ни - кто не раз - лу - чит,

Piano

քը - նիր իմ սեր ան - թա - ռամ, քը - նիր քը - նով հա - վի - տյան:
у - сни, лю - бовь, мы спо - ём, у - сни на - век ти - хим сном.

չէ չէ, Ա - նուշ մի տըխ - րի, ոչ ոք մեզ չի բա - ժա - նի:
нет, нет, А - нуш, не гру - сти, нас ни - кто не раз - лу - чит.

21

Համ - բար - ձում յայ - լա, յայ - լա ջան, յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла, яй - ла джан, яй - ла

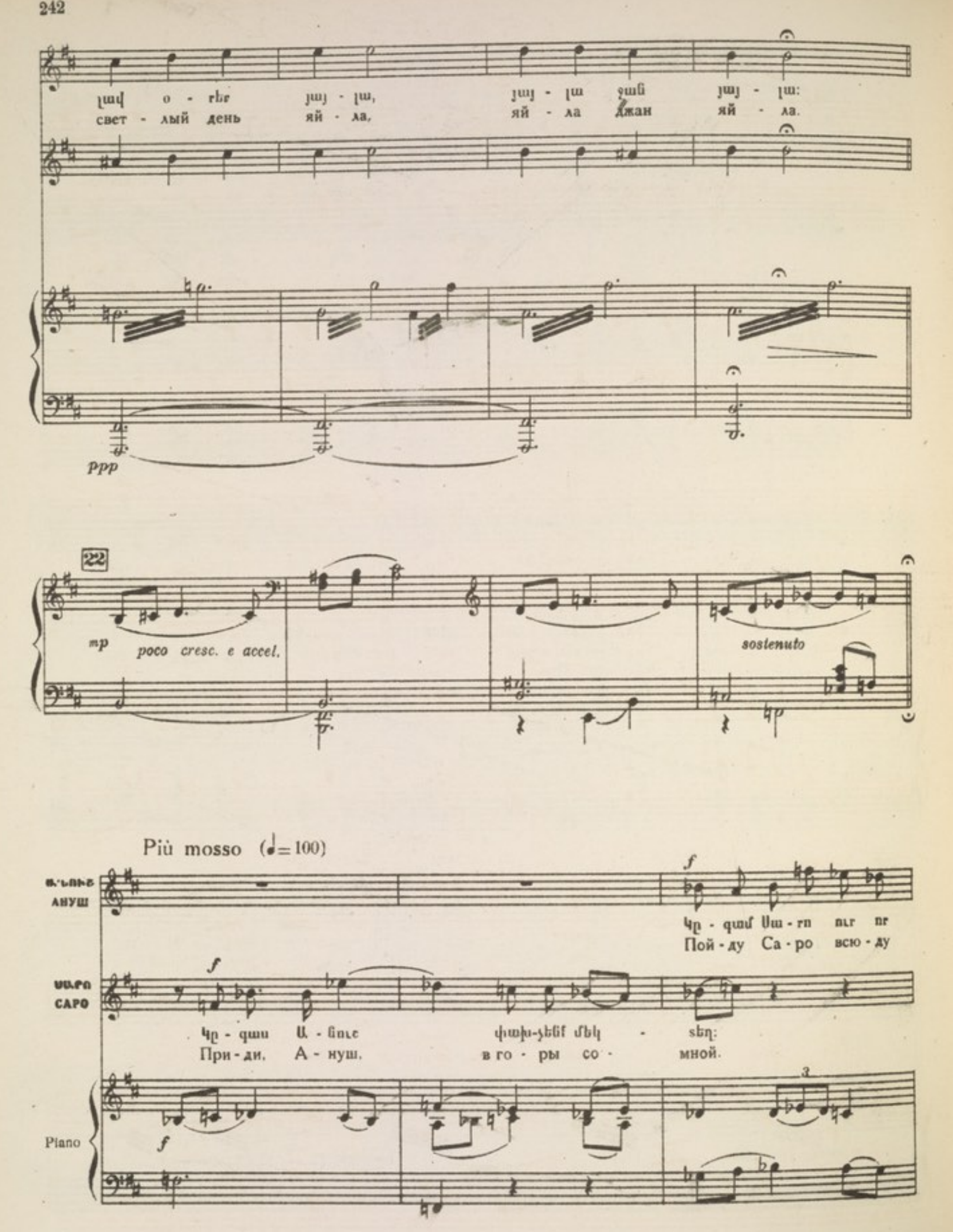
լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
ppp
22
mp
poco cresc. e accel.
sostenuto
Più mosso (♩= 100)
Ա-ՆՈՒՇ
АНУШ
Կը - գամ Սա - րո ուր որ
Пой - ду Са - ро всю - ду
ՍԱՐՈ
САРО
Կը - գաս Ա - նուշ փախ-չենք մեկ - տեղ:
При - ди, А - нуш, в го - ры со - мной.
Piano

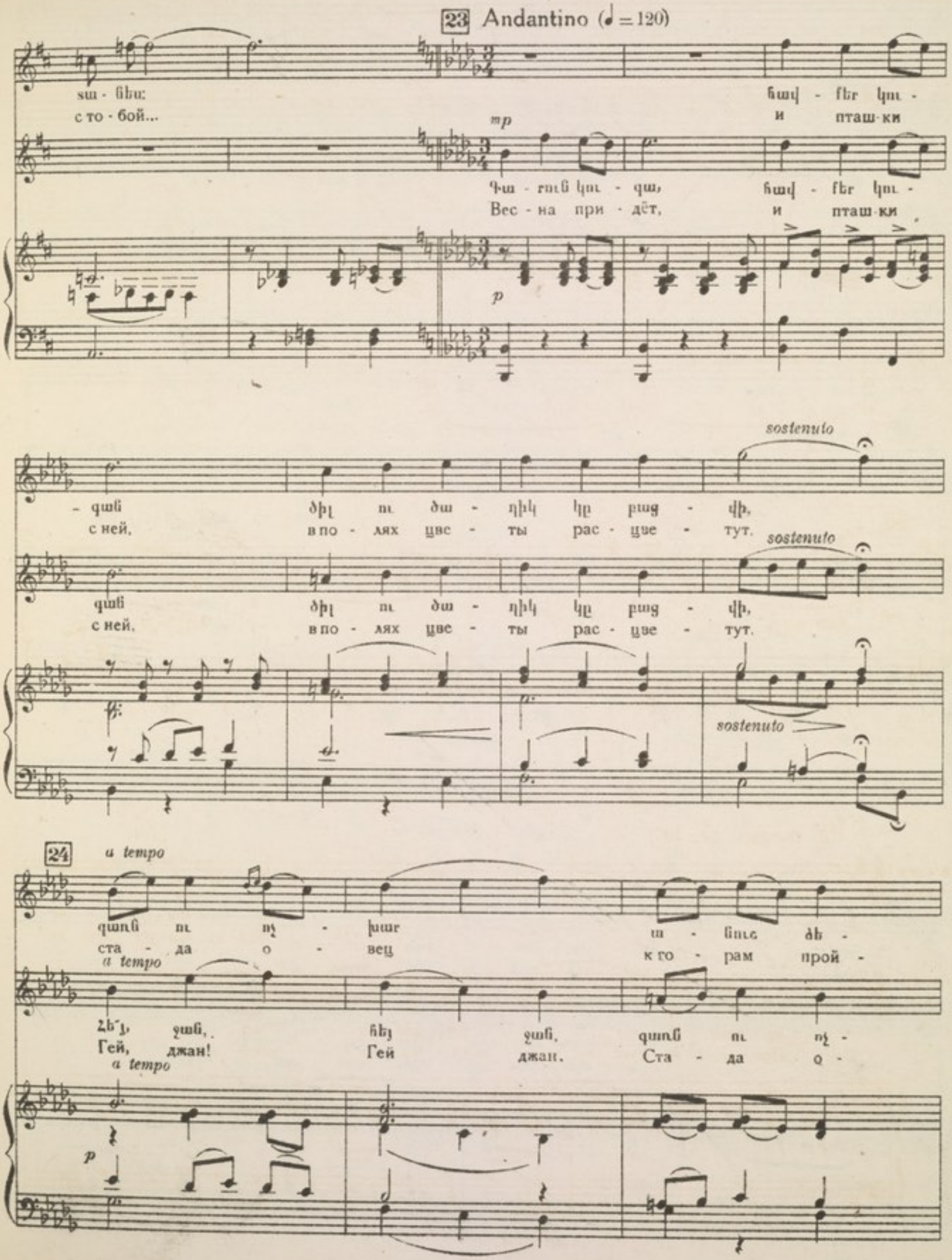
23 Andantino (♩ = 120)
sա - նեա:
с то - бой...
հավ - ներ կու -
и пташ-ки
mp
Գա - րուն կու - զա,
Вес - на при - дёт,
հավ - ներ կու -
и пташ-ки
p
sostenuto
- զան ծիլ ու ծա - ղիկ կը բաց - վի,
с ней, в по - лях цве - ты рас - цве - тут.
sostenuto
զան ծիլ ու ծա - ղիկ կը բաց - վի,
с ней, в по - лях цве - ты рас - цве - тут.
sostenuto
24
a tempo
զառն ու ոչ - խար ա - նուշ ձե -
ста - да о - вец к го - рам прой -
a tempo
Հե՛յ, ջան, հեյ ջան, զառն ու ոչ -
Гей, джан! Гей джан. Ста - да о -
a tempo
p

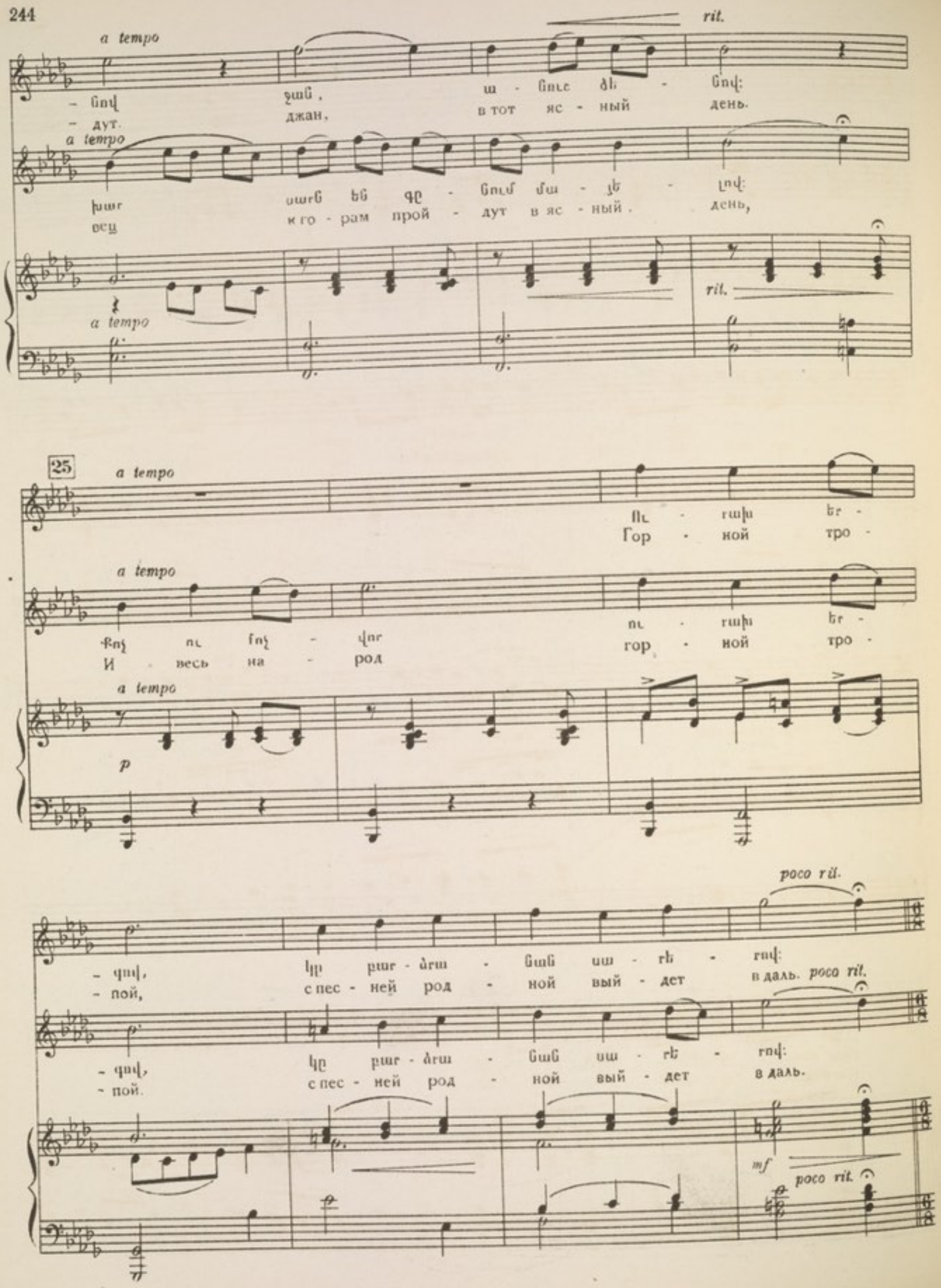
a tempo
rit.
- նով ջան, ա - նուշ ձե - նով:
- дут. джан, в тот яс - ный день.
a tempo
խար սարն են գը - նում մա - յե - լով:
всц к го - рам прой - дут в яс - ный. день,
a tempo
rit.
25
a tempo
Ու - ռախ եր -
Гор - ной тро -
a tempo
Քոչ ու ֆոչ - վոր ու - ռախ եր -
И - весь на - род гор - ной тро -
a tempo
p
poco rit.
- գով, կը բար - ձրա - նան սա - րե - րով:
- пой, с пес - ней род - ной вый - дет в даль. poco rit.
- գով, կը բար - ձրա - նան սա - րե - րով:
- пой. с пес - ней род - ной вый - дет в даль.
mf
poco rit.

Allegretto (♩=80)

Ա.ՆՈՒՇ АНУШ

Ես ու դուն էլ
И мы, вме - сте

ի - ուր գրբ - կած, կանց-նենք Լո - ռու ձո - ռե - ռով,
друг мой ми - лый прой-дём в Ло - ри той вес - ной,

հեյ ջան, հեյ, հեյ ջան, հեյ ջան, հեյ ջան, ջան,
гей джан, гей, гей джан, гей джан, гей джан, джан,

rit.

mf

rit.

մեկ թող անց-նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дут лишь хо - ло - да.

a tempo

ՍԱՐՈ САРО

Սի - րած յա - րդ ինչ պիs ա - նի, թե որ չը - տա
Но как мне быть, коль твой о - тец не даст те - бя

p

rit.

fn հե - ր, fեզ փախ-ցնե - լը ըաs հեըs բան է, հեյ ջան,
за ме - ня я лег - ко б те - бя по - хи - тил гей джан!

mf

rit.

a tempo

f

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Ես ու դուն էլ
И мы вме - сте,

f a tempo

ՍԱՐՈ САРО

մեկ թող անց-նի գի - ՇԵ - ր: Սի - րած յա - րդ
Пусть прой - дёт лишь э - та ночь! Но как мне быть.

a tempo

p

mf

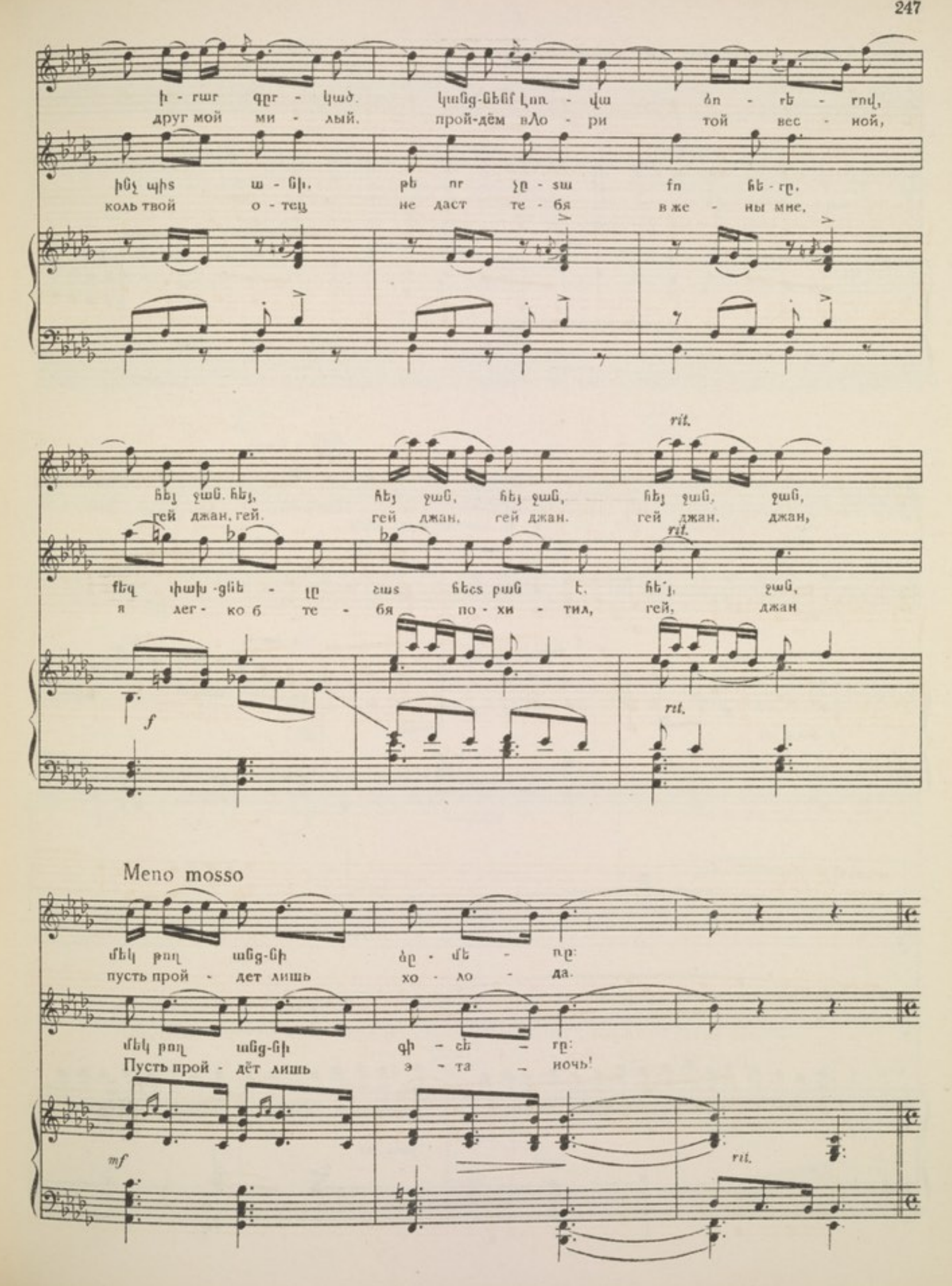
ի - rար գըր - կած. կանց-նենմ Լոռ - վա ձո - rե - rով,
друг мой ми - лый. прой-дём вЛо - ри той вес - ной,
ինչ պիs ա - նի. թե nr չը - sա fn հե - rը.
коль твой о - тец не даст те - бя в же - ны мне.
rit.
հեյ ջան. հեյ, հեյ ջան, հեյ ջան, հեյ ջան, ջան,
гей джан, гей. гей джан, гей джан. гей джан. джан,
rit.
fեզ փախ -ցնե - լը շաs հեcs բան է. հե՛յ, ջան,
я лег - ко б те - бя по - хи - тил, гей, джан
f
rit.
Meno mosso
մեկ թող անց-նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дет лишь хо - ло - да.
մեկ թող անց-նի գի - շե - rը:
Пусть прой - дёт лишь э - та - ночь!
mf
rit.

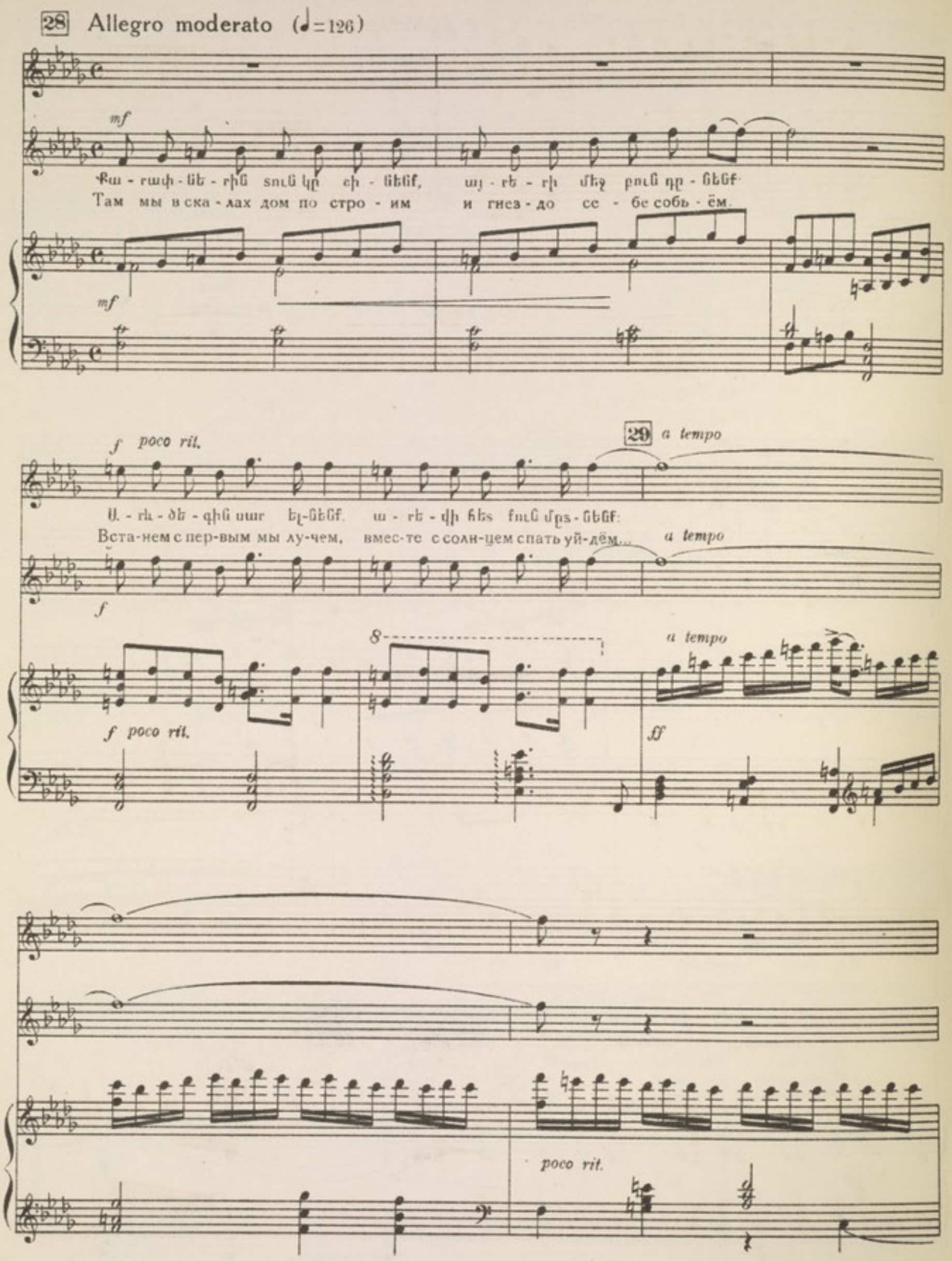
28 Allegro moderato (♩=126)
Քա - ռափ - նե - րին տուն կը ե - նենք, այ - ռե - ռի մեջ բուն դը - նենք
Там мы в ска - лах дом по стро - им и гнез - до се - бе собь - ём.

Ա - ռև - ծե - գին սար ել - նենք. ա - ռե - վի հեs քուն մըs - նենք:
Вста-нем с пер-вым мы лу-чем, вмес-те с солн-цем спать уй-дём...

30 Moderato (♩= 80)

dim.

pp

ԾԵՐ ՊԱՀԱՊԱՆ (ներսից):
СТАРЫЙ СТОРОЖ (изнутри)

p

31

mf

Հե՛յ...
Гей...

Հե՛յ...
Гей...

p

mp

p

crescendo

Անուշը մտնում է տուն, իսկ Սարոն թաքնվում է բակում: Ануш заходит в дом, а Саро прячется во дворе.

32

accel.

ԱՆՈՒՇԻ ՓԱԽՈՒՍՏԸ և ՀՐԴԵՀԻ ՏԵՍԱՐԱՆԸ
ПОХИЩЕНИЕ АНУШ и СЦЕНА ПОЖАРА

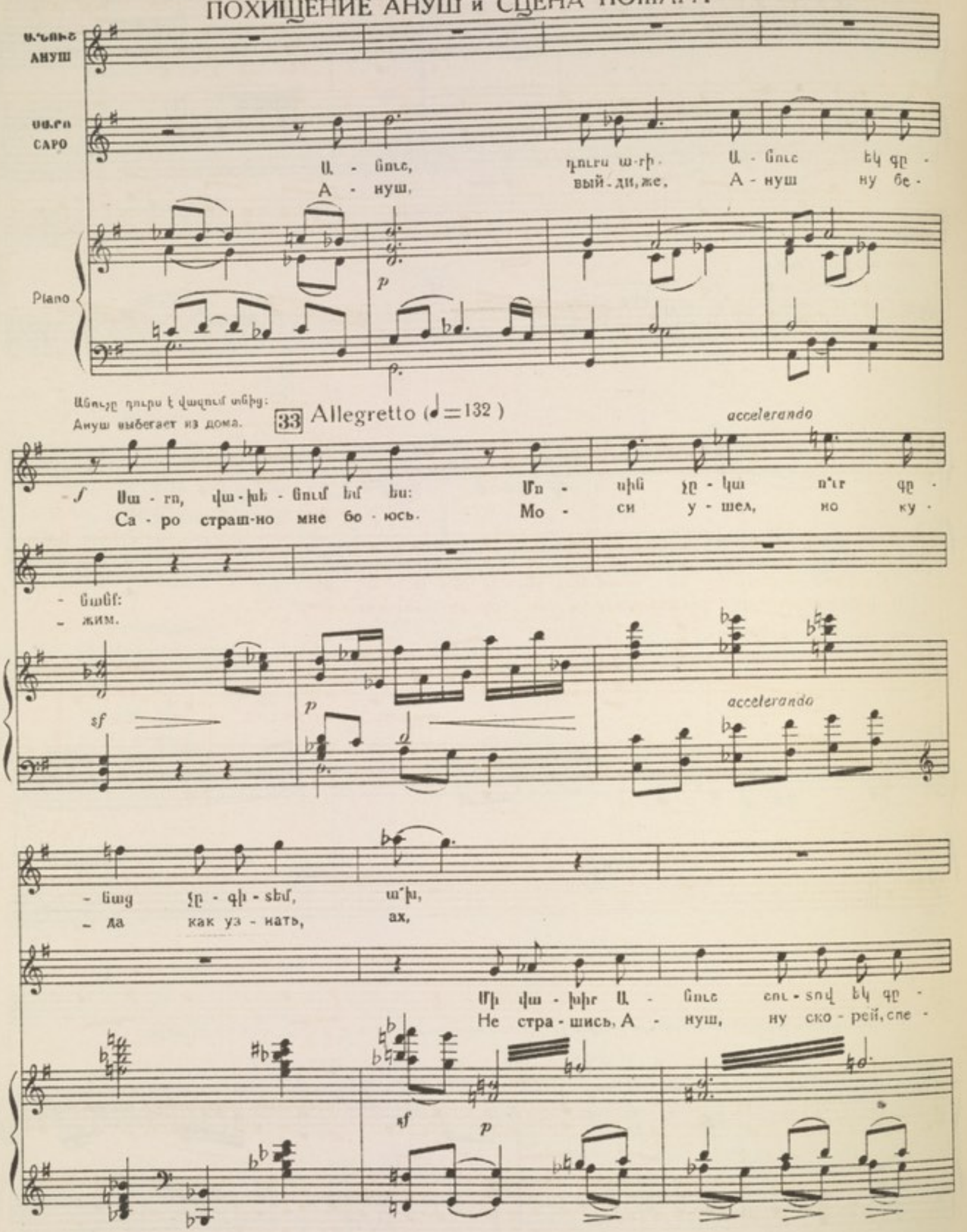

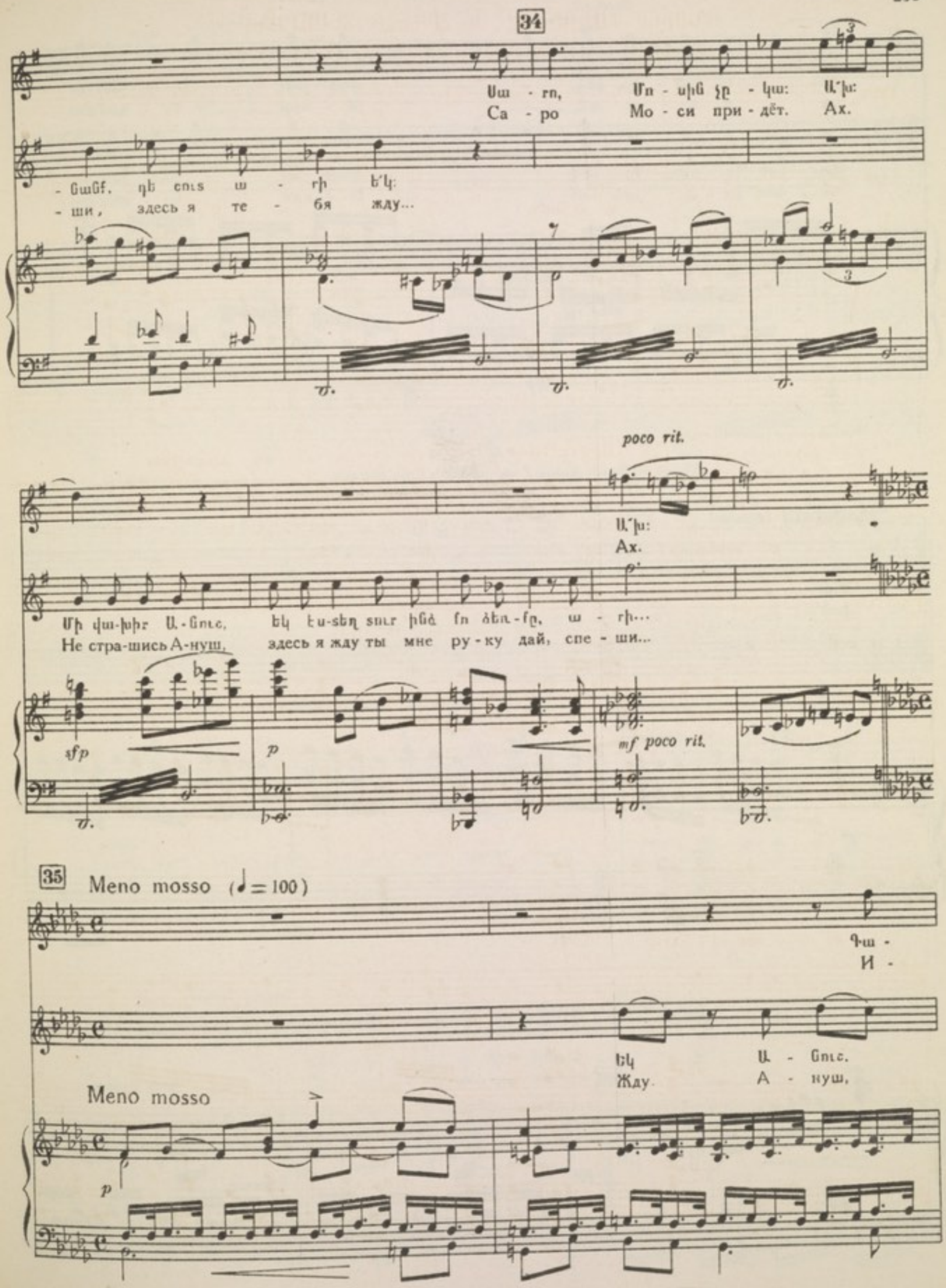
34
Սա - ռո, Մո - սին չը - կա: Ա՛խ:
Са - ро Мо - си при - дёт. Ах.
- նանք. դե ուs ա - ռի ե՛կ:
- ши, здесь я те - бя жду...
poco rit.
Ա՛խ:
Ах.
Մի վա-խիր Ա-նուշ, եկ էս-տեղ տուր ինձ ֆո ձեռ-քը, ա - ռի...
Не стра-шись А-нуш, здесь я жду ты мне ру-ку дай, спе - ши...
sfp
p
mf poco rit.
35
Meno mosso (♩= 100)
Գա -
И -
Եկ Ա - նուշ.
Жду. А - нуш,
Meno mosso
p

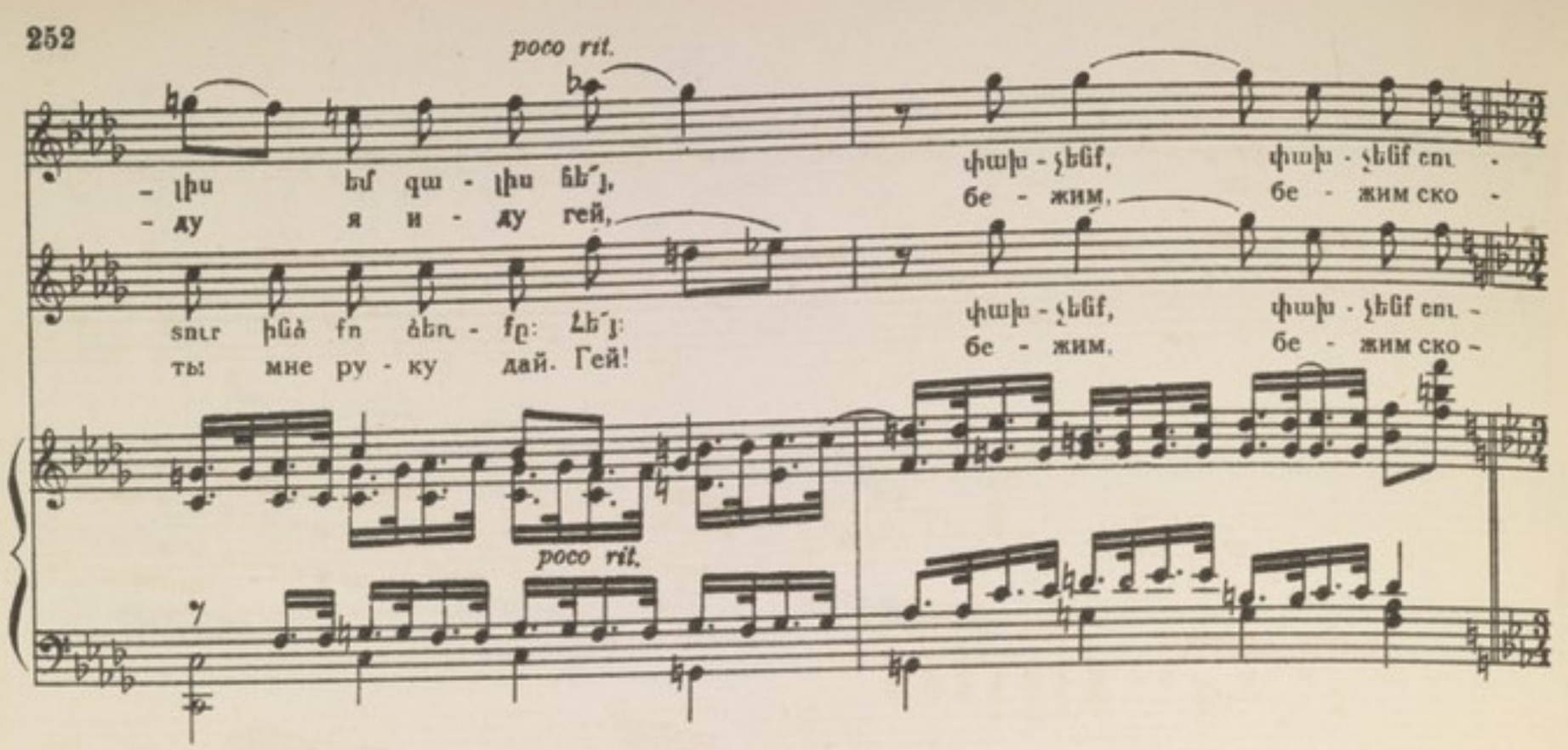
poco rit.
- լիս եմ զա - լիս հե՛յ, փախ - չենք, փախ - չենք ու -
- ду я и - ду гей, бе - жим, бе - жим ско -
տուր ինձ ի ձեռ - քը: Հե՛յ: փախ - չենք, փախ - չենք ու -
ты мне ру - ку дай. Гей! бе - жим, бе - жим ско -
poco rit.

Անուշն ու Սարոն փախչում են: Ануш и Саро убегают.

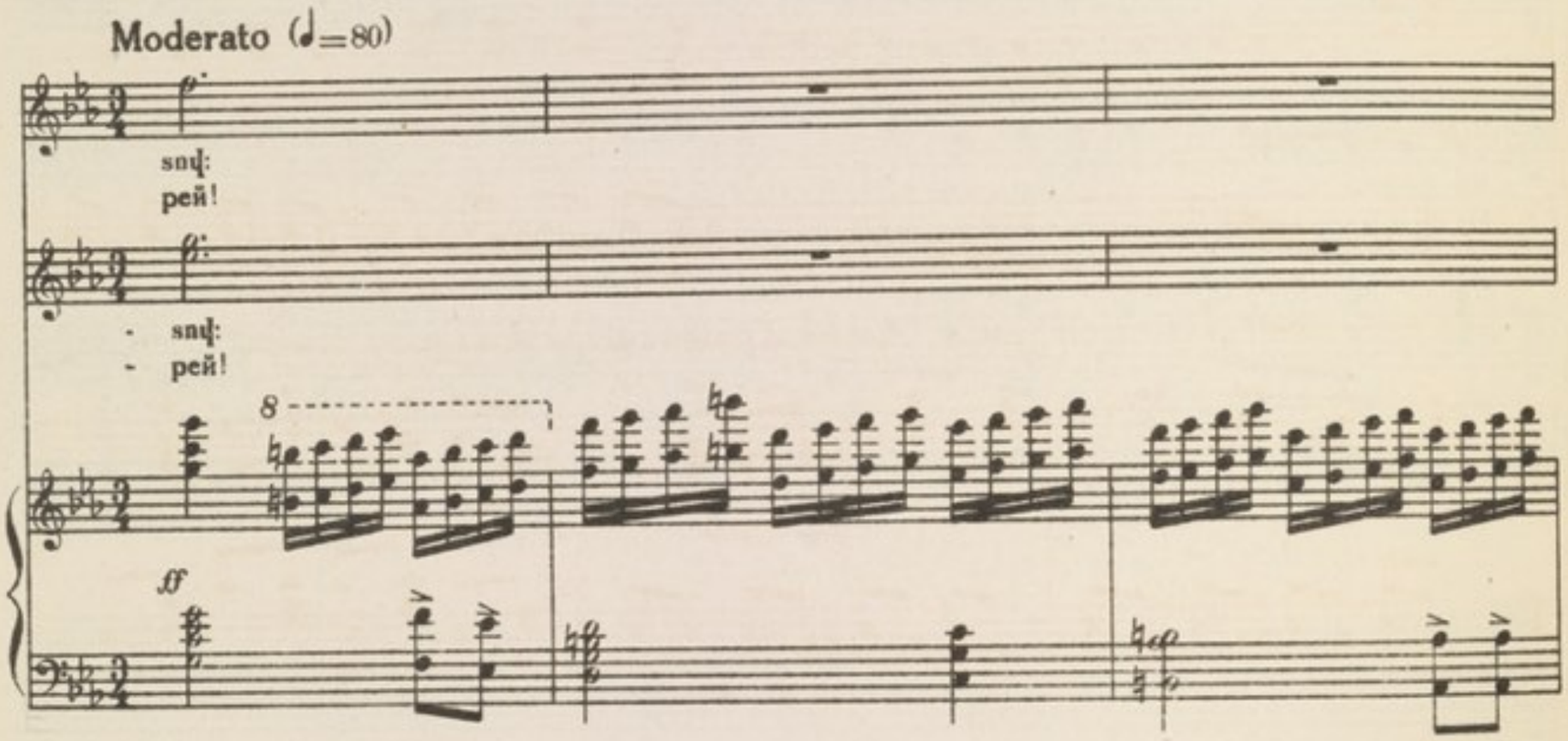
Moderato (♩=80)
տոպ:
рей!
- տոպ:
- рей!
8
ff

Հեռվում երևում է հրդեհի ցոլքը: Вдали видно зарево пожара.

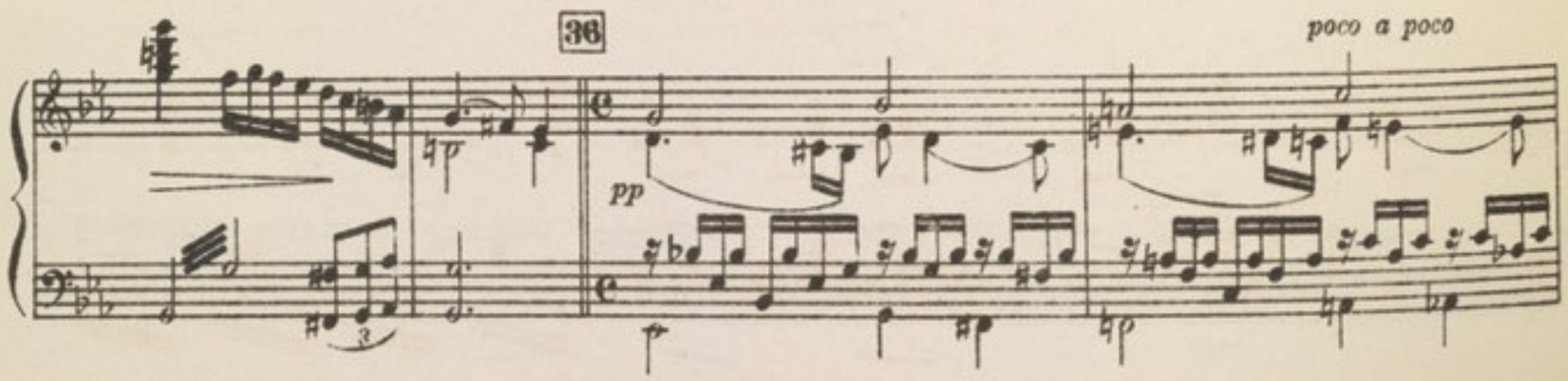
36
poco a poco
pp

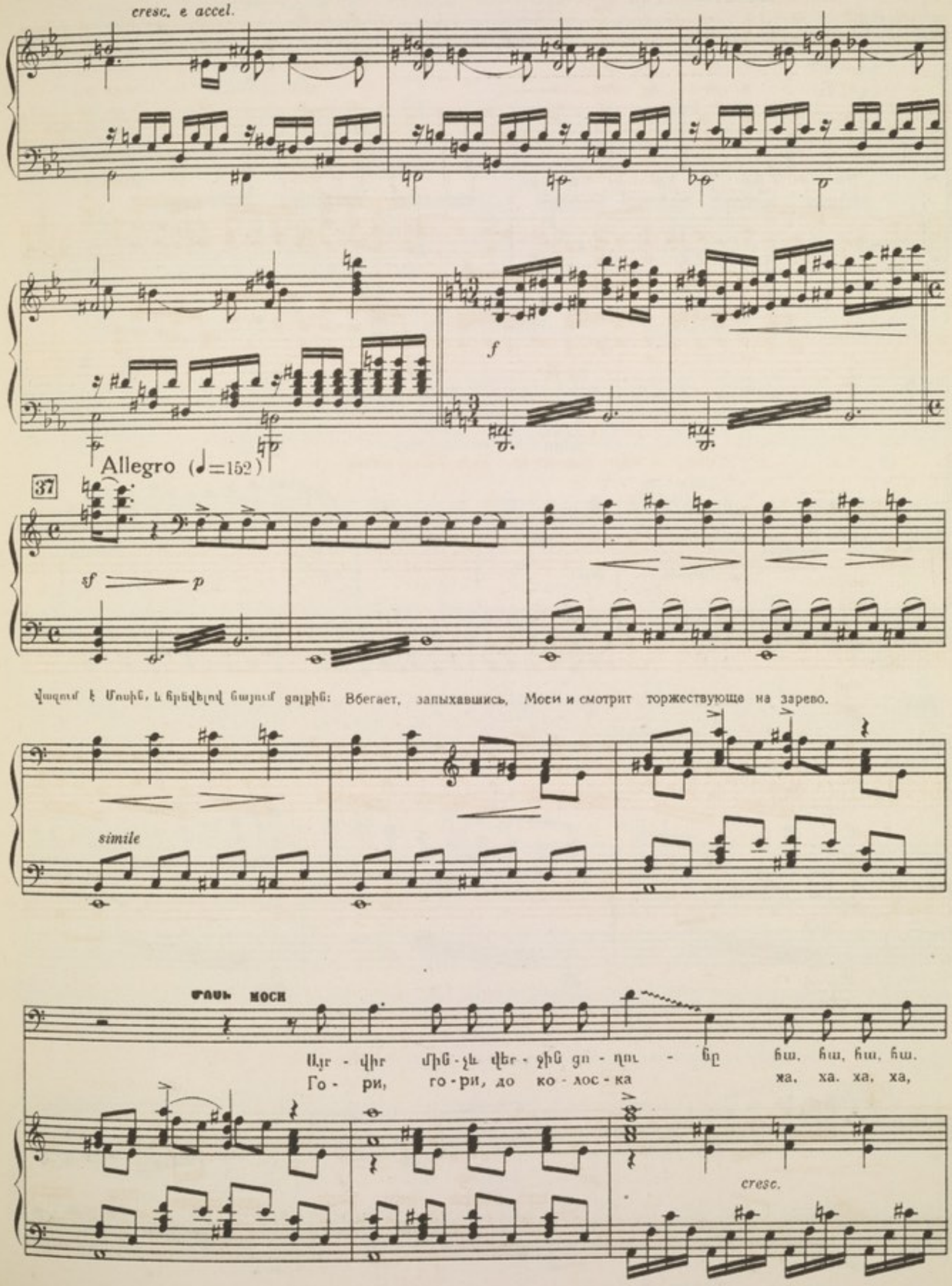
cresc. e accel.
f
Allegro (♩=152)
37
sf
p
Վազում է Մոսին, և հրնվելով նայում ցոլքին: Вбегает, запыхавшись, Моси и смотрит торжествующе на зарево.
simile
ՄՈՍԻ МОСИ
Այր - վիր մին - չև վեր - ջին ցո - ղու - նը հա, հա, հա, հա.
Го - ри, го - ри, до ко - лос - ка ха, ха, ха, ха,
cresc.

Մոսին կանչում է պահակին և գյուղացիներին: Моси зовет сторожа и сзывает народ.

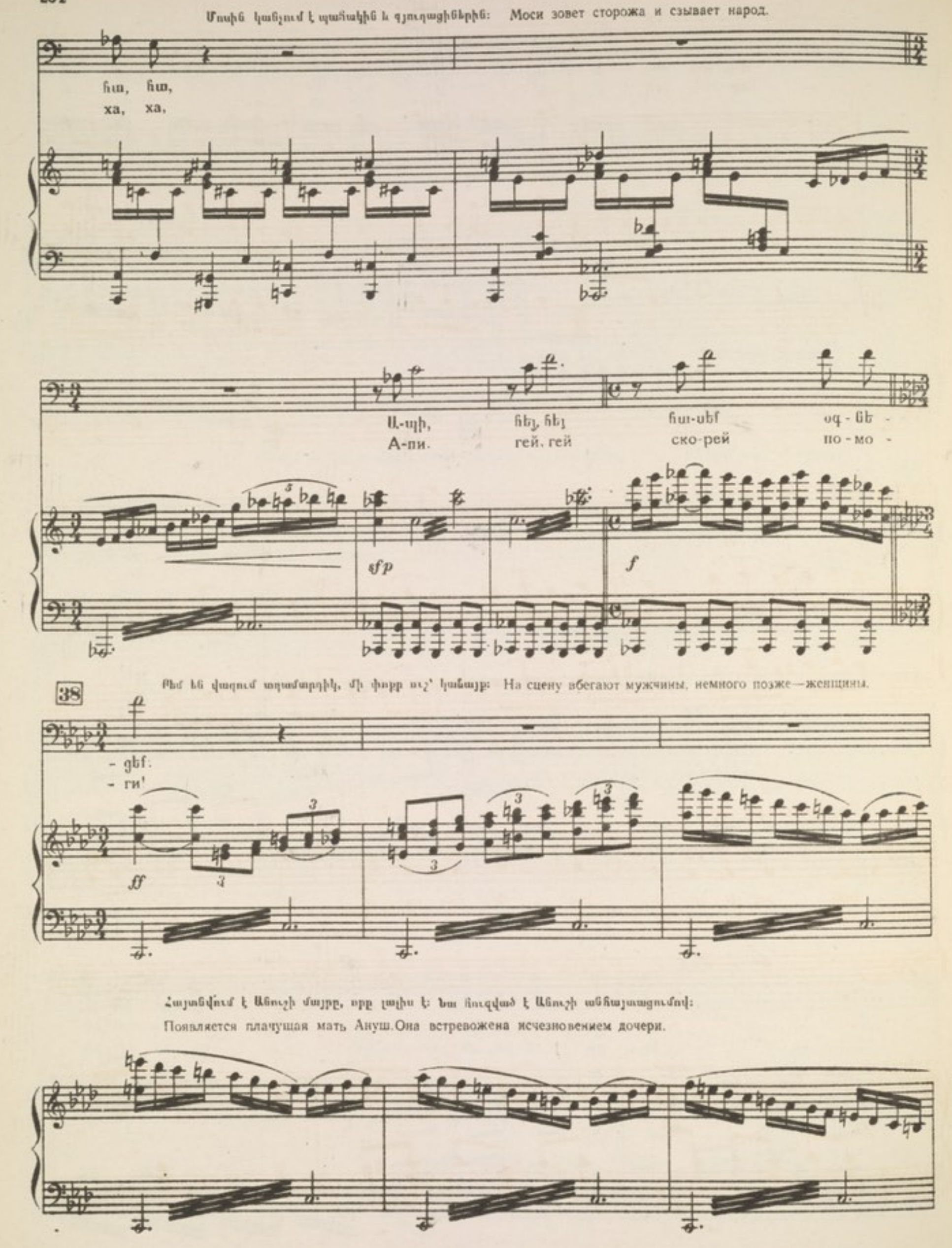

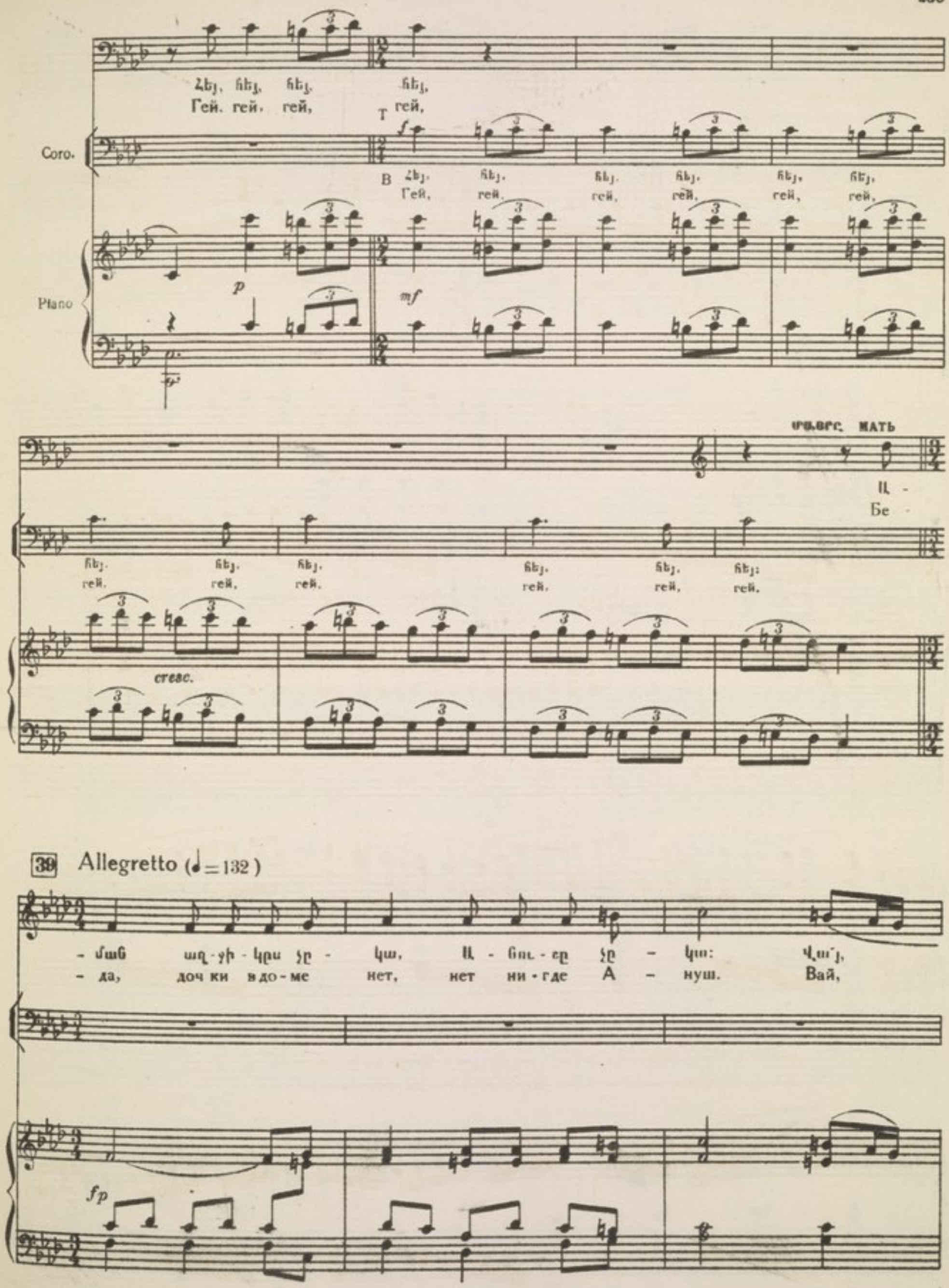
Coro.
Piano
Հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей, гей,
T
B
Հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей, гей, гей, гей,
p
mf
cresc.
ՄԱՅՐԸ МАТЬ
Ա -
Бе -
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ:
гей, гей, гей, гей, гей, гей.
39 Allegretto (♩=132)
- ման աղ - ջի - կրս չը - կա, Ա - նու - ը չը - կա: Վա՛յ,
- да, доч ки в до - ме нет, нет ни - где А - нуш. Вай,
fp

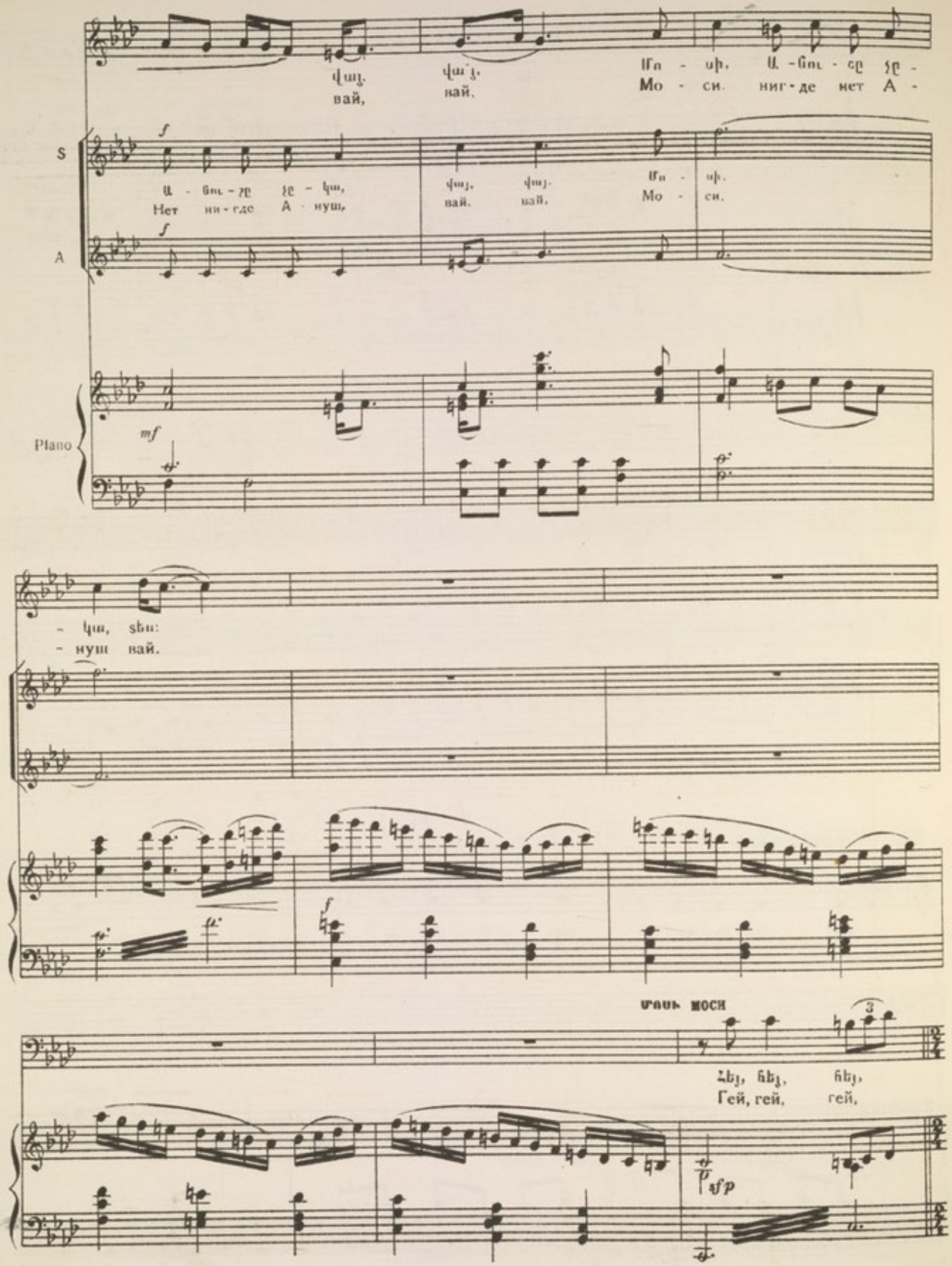
S
A
Plano
Վայ, վա՛յ, Մո - սի, Ա - նու - ը չը -
вай, вай, Мо - си. ниг - де нет А -
Ա - նու - շը չը - կա, վայ, վայ, Մո - սի.
Нет ни - где А - нуш, вай, вай, Мо - си.
- կա, տես:
- нуш вай.
Մոսի Моси
Հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей,

40

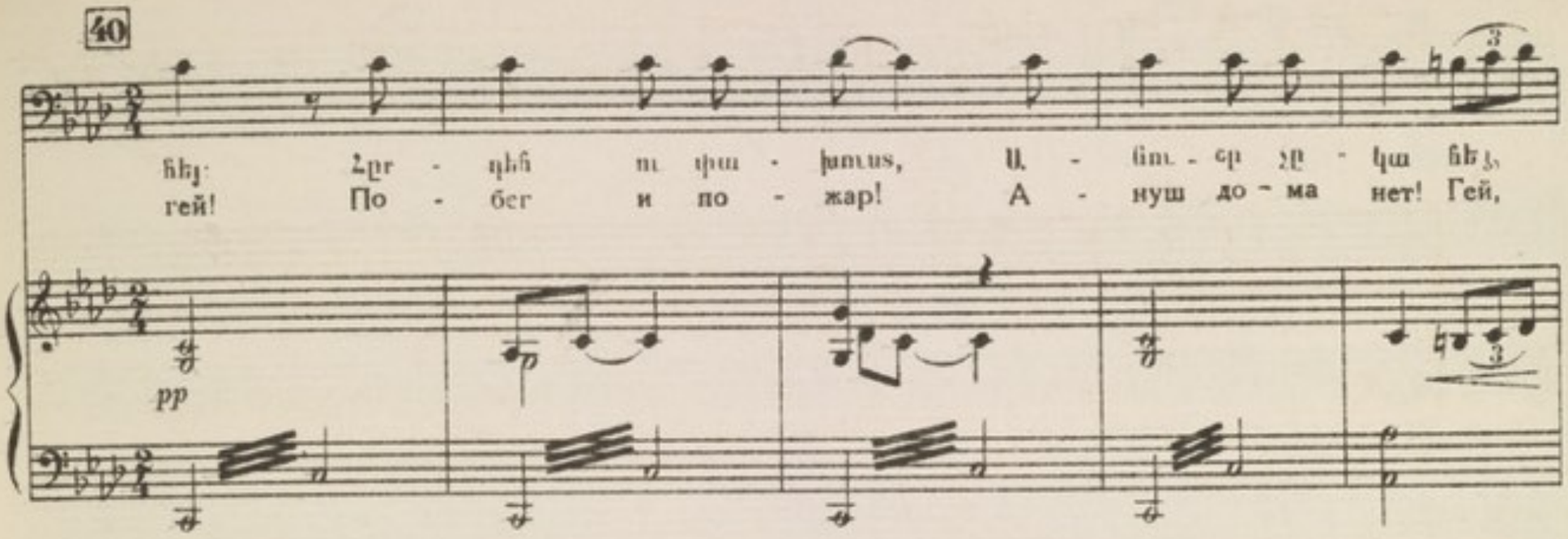
ճեյ: Հըր - դեհ ու փա - խուս, Ա - նու - ը չը - կա ճեյ,
гей! По - бег и по - жар! А - нуш до - ма нет! Гей,

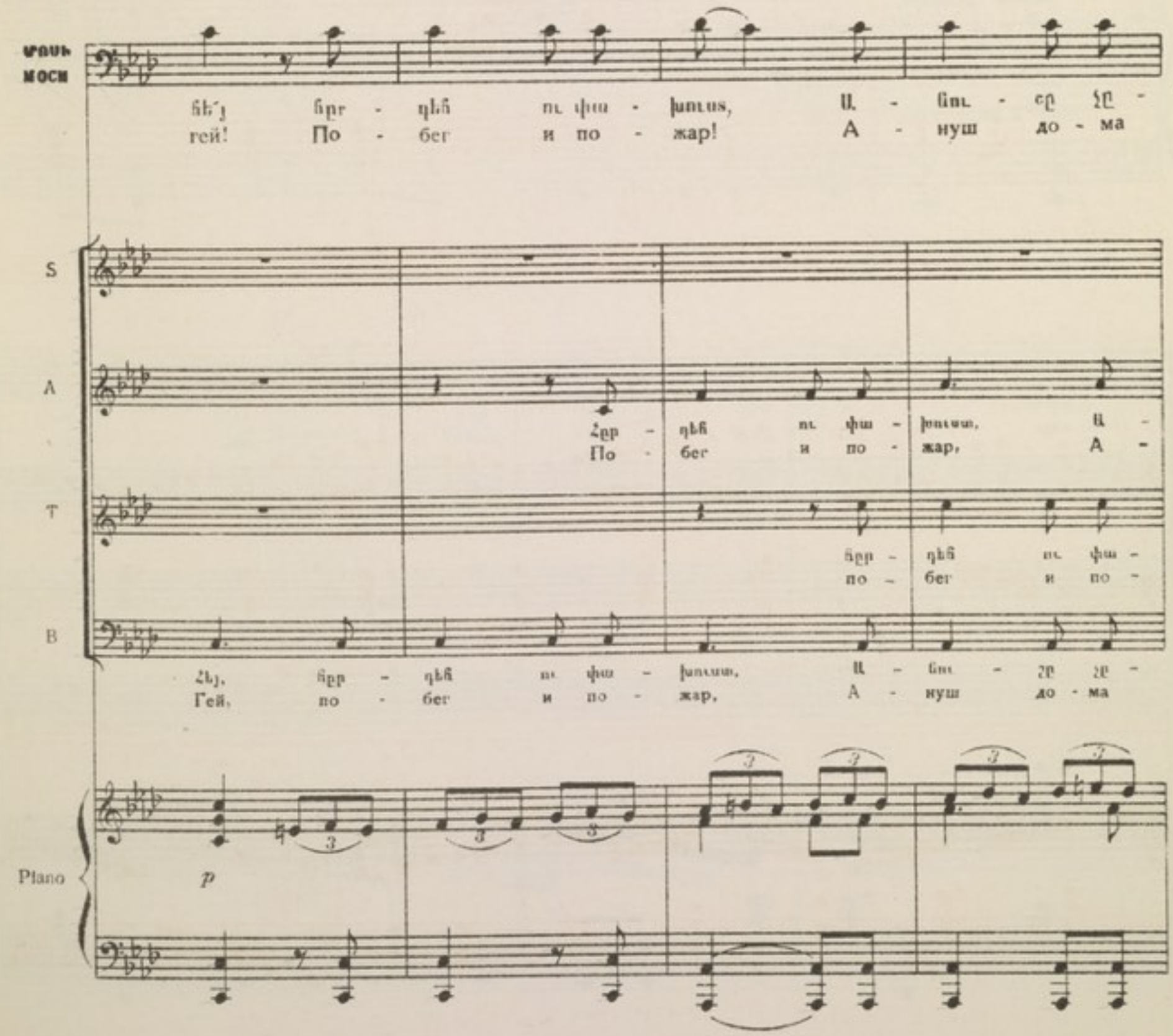

ճե՛յ ճըր - դեհ ու փա - խուս, Ա - նու - ը չը -
гей! По - бег и по - жар! А - нуш до - ма

Հըր - դեհ ու փա - խուսա, Ա -
По - бег и по - жар, А -

ճըր - դեհ ու փա -
по - бег и по -

Հեյ, ճըր - դեհ ու փա - խուսա, Ա - նու - ը չը -
Гей, по - бег и по - жар, А - нуш до - ма

41

- կա հե - հե՛յ:
нет! Гей, гей!

Ա - նու - շը չը - կա, հըր - դեհ ու փա -
А - нуш до - ма нет по - бег и по -

- նու - շը չը - կա, շը - կա,
- нуш до - ма нет, по - жар,

- խուստ, Ա - նու - շը չը - կա, հըր - դեհ ու փա -
- жар, А - нуш до - ма нет, по - бег и по -

- կա, Ա - նու - շը չը - կա,
нет, А - нуш до - ма нет,

poco a poco cresc.

- խուստ, Ա - նու - շը չը - կա, հեյ, հեյ Սա -
- жар. А - нуш до - ма нет, гей, гей, Са -

- խուստ, Ա - նու - շը չը - կա, հեյ, հեյ Սա -
- жар. А - нуш до - ма нет, гей, гей, Са -

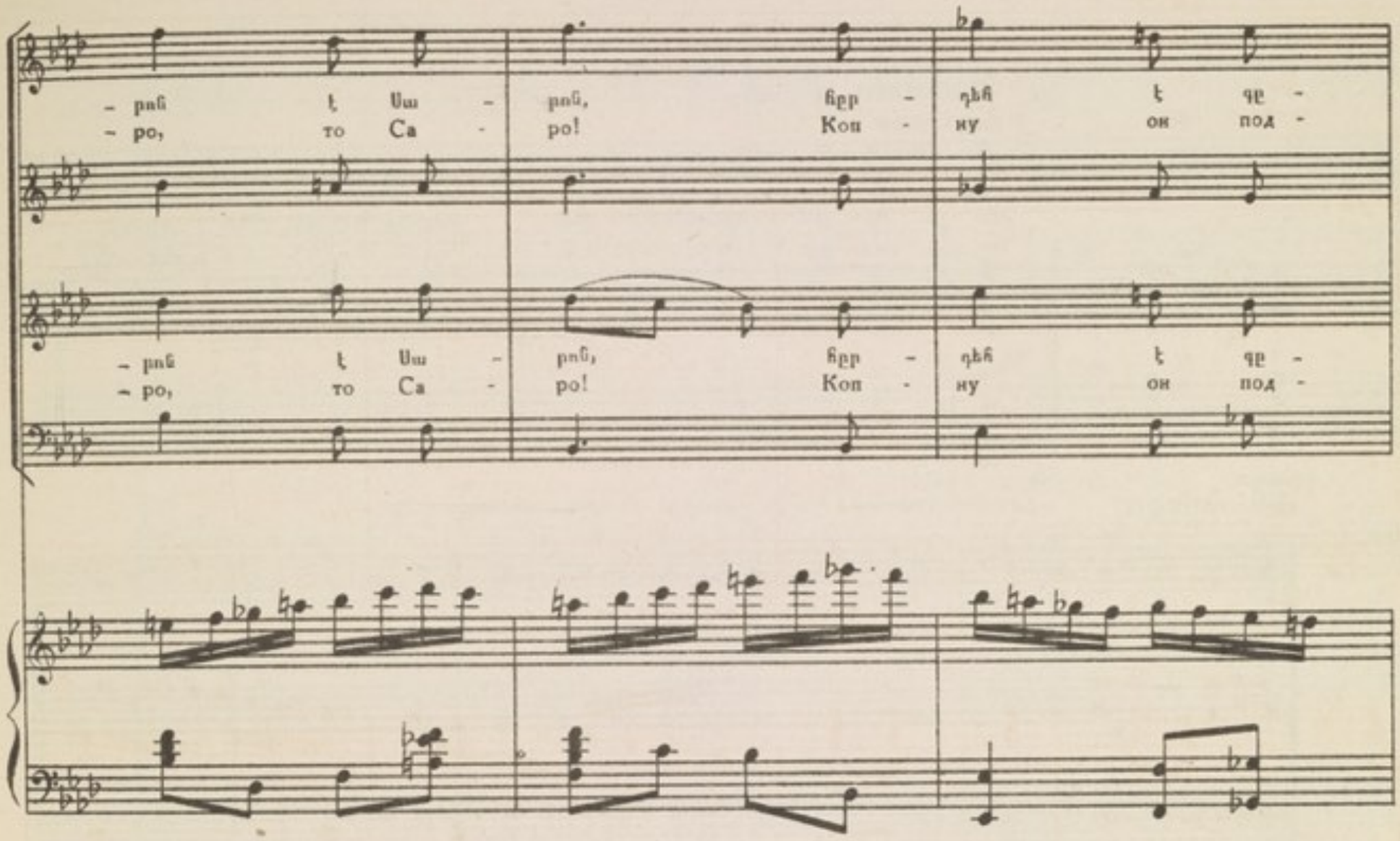
- բոն է Սա - բոն, հըր - դեհ է զը -
- ро, то Са - ро! Коп - ну он под -
- բոն է Սա - բոն, հըր - դեհ է զը -
- ро, то Са - ро! Коп - ну он под -

Օհանը ներս է վազում : Оган вбегает .

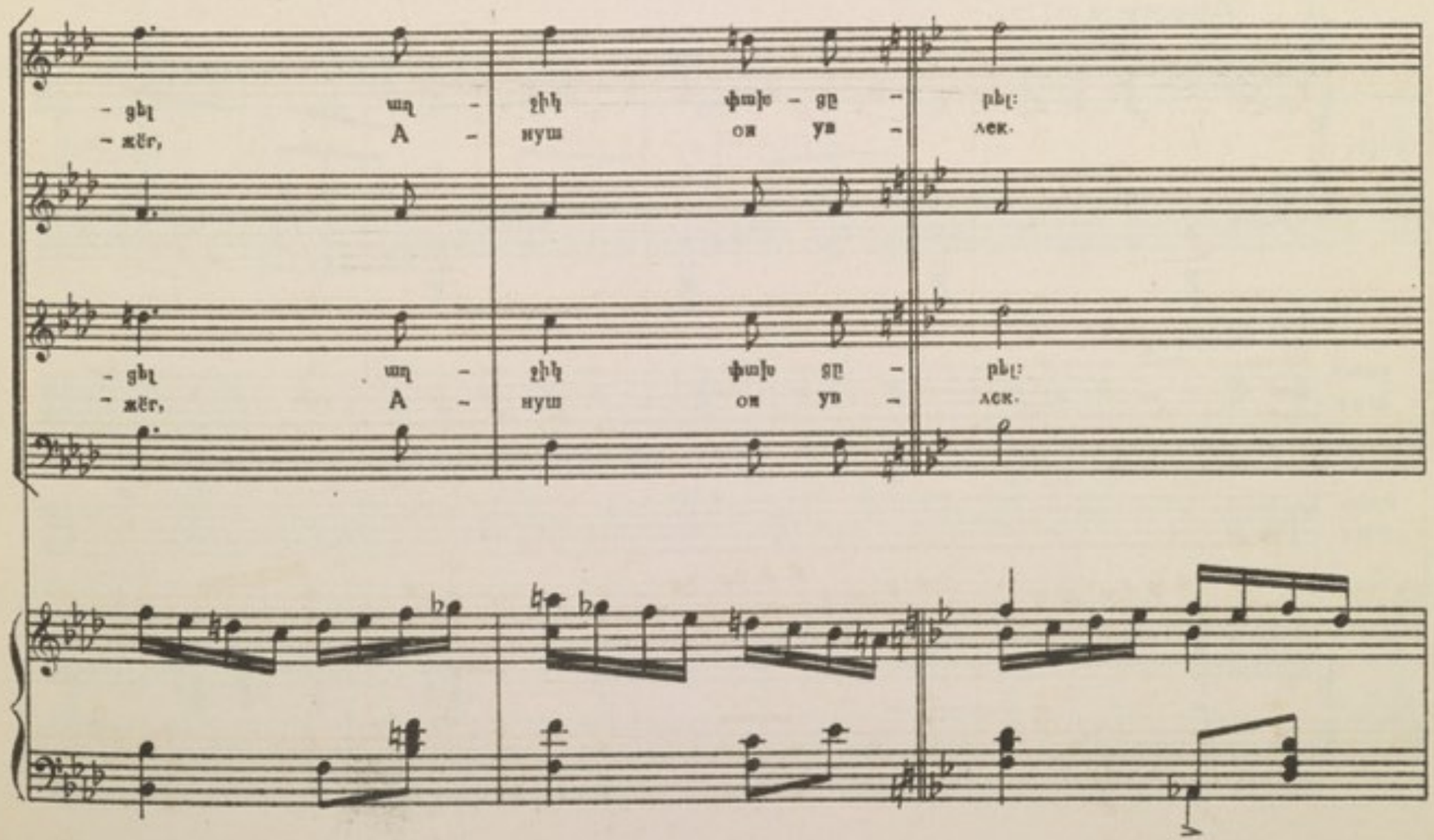
- ցել աղ - ջիկ փախ - ցը - բել:
- жёг, А - нуш он ув - лек.
- ցել աղ - ջիկ փախ ցը - բել:
- жёг, А - нуш он ув - лек.

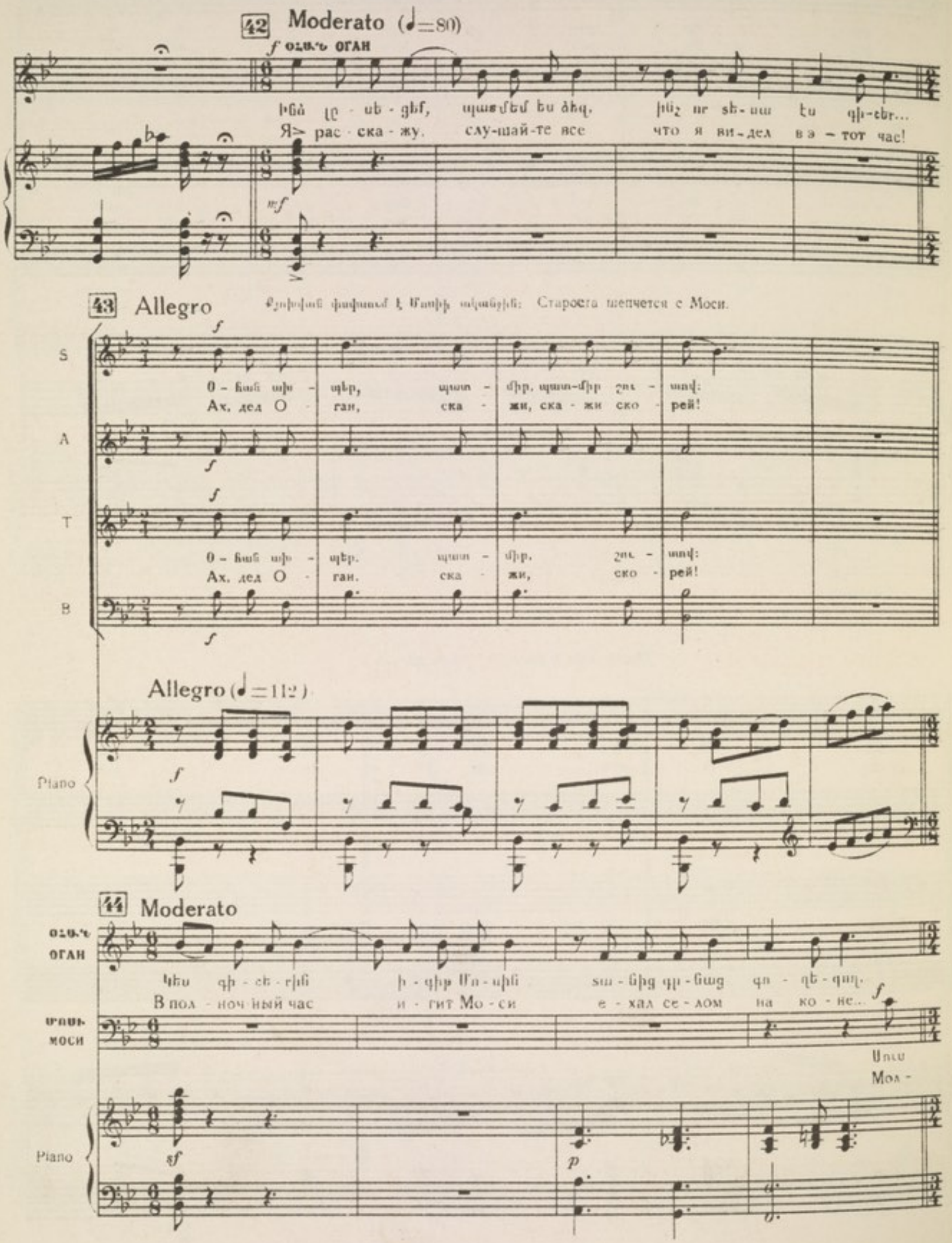
42 Moderato (♩=80)
ՕՀԱՆ ОГАН
Ինձ լը - սե - ցեք, պատմեմ ես ձեզ, ինչ որ տե - սա էս գի - շեր...
Я> рас - ска - жу, слу-шай-те все что я ви-дел в э - тот час!
43 Allegro
Старосга шепчется с Моси.
S
A
T
B
Ах, дед О - ган, ска - жи, ска - жи ско - рей!
Allegro (♩=112)
Piano
44 Moderato
ՕՀԱՆ ОГАН
ՄՈՍԻ МОСИ
Կես գի - շե - րին ի - գիր Մո - սին տա - նից գր - նաց գո - ղե - գող.
В пол - ноч-ный час и - гит Мо - си е - хал се - лом на ко - не...
Ստս
Мол -
Piano

Allegro (♩=126) Moderato (♩.=80)

ՕՀԱՆ ОГАН

sԵ - սածս եմ ա - սում:
что ви - дал ска - зал.

ՄՈՍԻ МОСИ

- կաց, ա - նըզ-գամ. ի՞նչ ես դուրս տա - լիս:
- чи, ты ста-рик что ты ме - лешь там.

ՔՅՈԽՎԱ. КЁХВА

Չե թող Մո - սի, թող ա - սի.
Нет, стой Мо-си, дай ска-зать.

S

Չէ թող ա - սի, թող ա - սի:
Нет, стой, Мо - си, дай ска-зать!

A

T

Չէ թող ա - սի, թող ա - սի:
Нет, стой, Мо - си, дай ска-зать!

B

Allegro Moderato

Piano

ՔՅՈԽՎԱ. КЁХВА (♩.=♩)

Ինքն է վա - ռել դե - զը ա - սա, որ Ա - նու - շին փախ - ցը - նի:
Сам он под - жёг се - но, ска - жи чтоб А - нуш по - хи - тить смог!

45 (♩=♩.)

ՕՁԱՆ ОГАН

mf

Խեր խա - բար չի մըs-մովս ա - սի, ուր է գը - նում գի - շե - րով,
Тут не лад - но! По - ду-мал я ночь - ю ку - да он спе - шит?

p

Poco più mosso (♩=100)

p

էդ որ տե - սա ես էլ ե - լա ըն-կա ճամ-բա իմ ո - տով: Նա թըռ-չում էր ծը - տի նը - ման,
Как у - ви - дел э - то я встал по-шел за ним по-сле-дить. Он про-мчал-ся слов-но пти - ца,

pp

ես ու - շա - ցա, ես ըն - կա, Ճամ - բի կե - սին գե - ղի կող - մը
я не смог по - спеть, от - стал. Ви - жу толь - ко над се - лень - ем

p

rit.

լույ-սը տը - վեց եր - կին - մը, հա - վար ա - րի, հա - սա էս - տեղ:
стог вы - со - кий за - пы - лал, крик - нул гром - ко, лю - дей по - звал.

p *rit.*

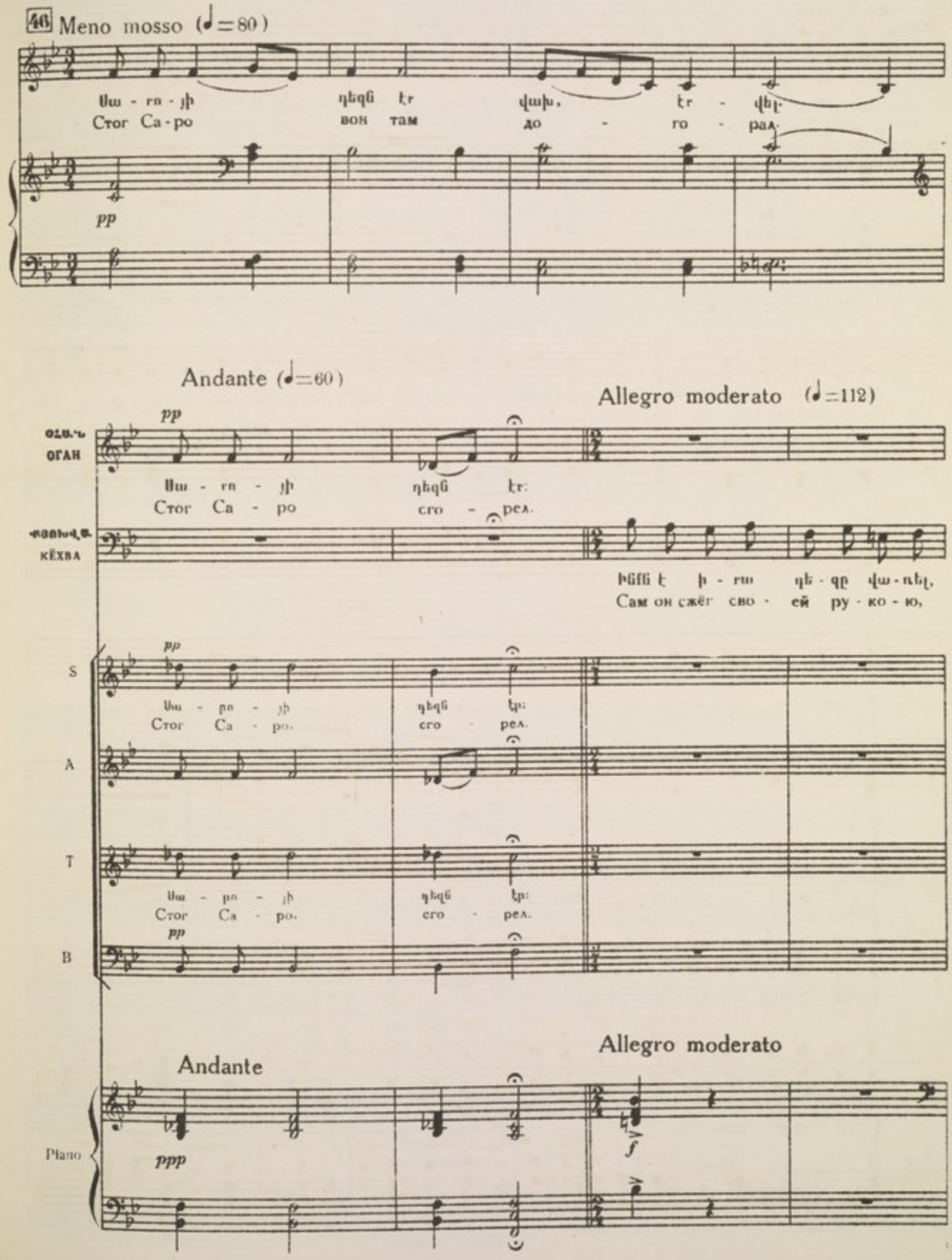
46 Meno mosso (♩=80)
Սա - ռո - յի դեզն էր վախ, էր - վել.
Стог Са - ро вон там до - го - рал.
pp
Andante (♩=60)
Allegro moderato (♩=112)
ՕՀԱՆ
ОГАН
Սա - ռո - յի դեզն էր:
Стог Са - ро сго - рел.
ՔԵՀՎԱ
КЁХВА
Ինքն է ի - ռա դե - զը վա - ռել,
Сам он сжёг сво - ей ру - ко - ю,
S
Սա - ռո - յի դեզն էր:
Стог Са - ро. сго - рел.
A
T
Սա - ռո - յի դեզն էր:
Стог Са - ро. сго - рел.
B
Andante
Allegro moderato
Piano
ppp
f

КЁХВА

Հա, հա, ինքն է վա - ռել, հա.
да, да, сам спа - ла он, да,

ՄՈՍԻ
МОСИ

ինքն է ի - րա դի - զը վա - ռել ու Ա - նու - շին ե - կել տա - ռել.
Сам он стог свой ночь-ю под - жёг, си - лой А - нуш с со - бой у - влёк,

Piano

mf *marcato simile*

Օճանը դառնում է պահակին։ Оган обращается к сторожу

ՕՃԱՆ ОГАН

Հեյ, չէ.
Гей, нет,

Վը - ռեժ նա - մար - դից. վը - ռեժ հեյ, հեյ:
О. месть на - всег да. месть, месть, гей, гей!

S

Ինքն է վա - ռել. հեյ. հեյ. Ա - նու -
Сам он под - жег, гей, гей. Са -

A

T

Ինքն է ի - րա դի - զը վա - ռել ու Ա - նու - շին ե - կել տա - ռել Ա - նու -
Сам он ночь - ю стог свой под - жёг, си - лой А - нуш с со - бой у - влёк Са -

B

Ինքն է ի - րա դի - զը վա - ռել. դի - զը. հեյ. հեյ. Ա - նու -
Сам он ночь - ю свой стог под - жег А - нуш у - влек Са -

Piano

f

Բոլորը դիմում են պահակին խնդրելով պատմել իր տեսածը: Все обращаются к сторожу с просьбой рассказать виденное.

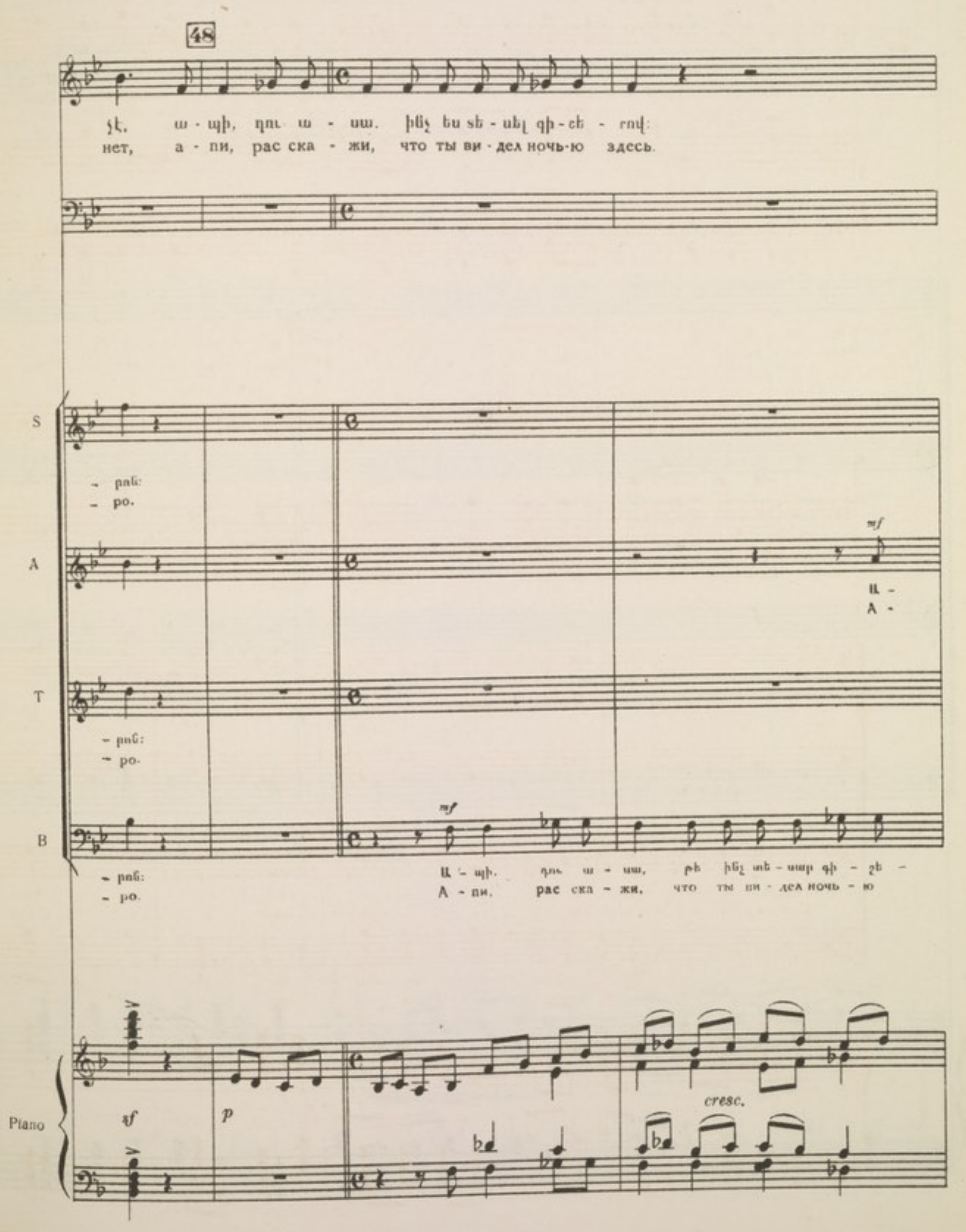

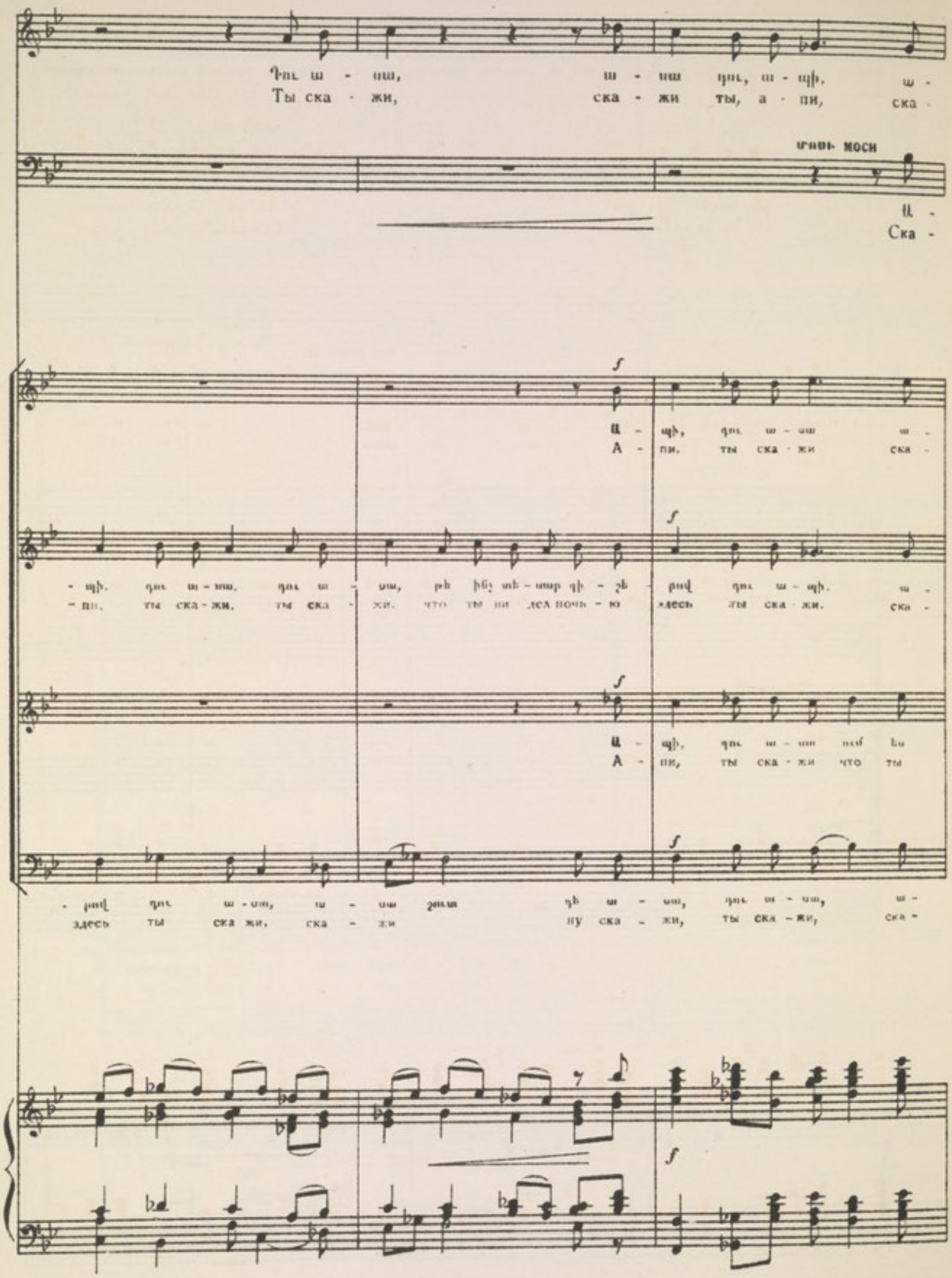
Դու ա - սա, ա - սա դու, ա - պի, ա -
Ты ска - жи, ска - жи ты, а - пи, ска -
ՄԱՍԻ ՄՈՍԻ
Ա -
Ска -
Ա - պի, դու ա - սա ա -
А - пи, ты ска - жи ска -
- պի, դու ա - սա, դու ա - սա, թե ինչ տե - սար գի - շե - բով դու ա - պի, ա -
- пи, ты ска - жи, ты ска - жи, что ты ви - дел ночь - ю здесь ты ска - жи, ска -
Ա - պի, դու ա - սա ում ես
А - пи, ты ска - жи что ты
- բով դու ա - սա, ա - սա շուտ դե ա - սա, դու ա - սա, ա -
здесь ты ска жи, ска - жи ну ска - жи, ты ска - жи, ска -

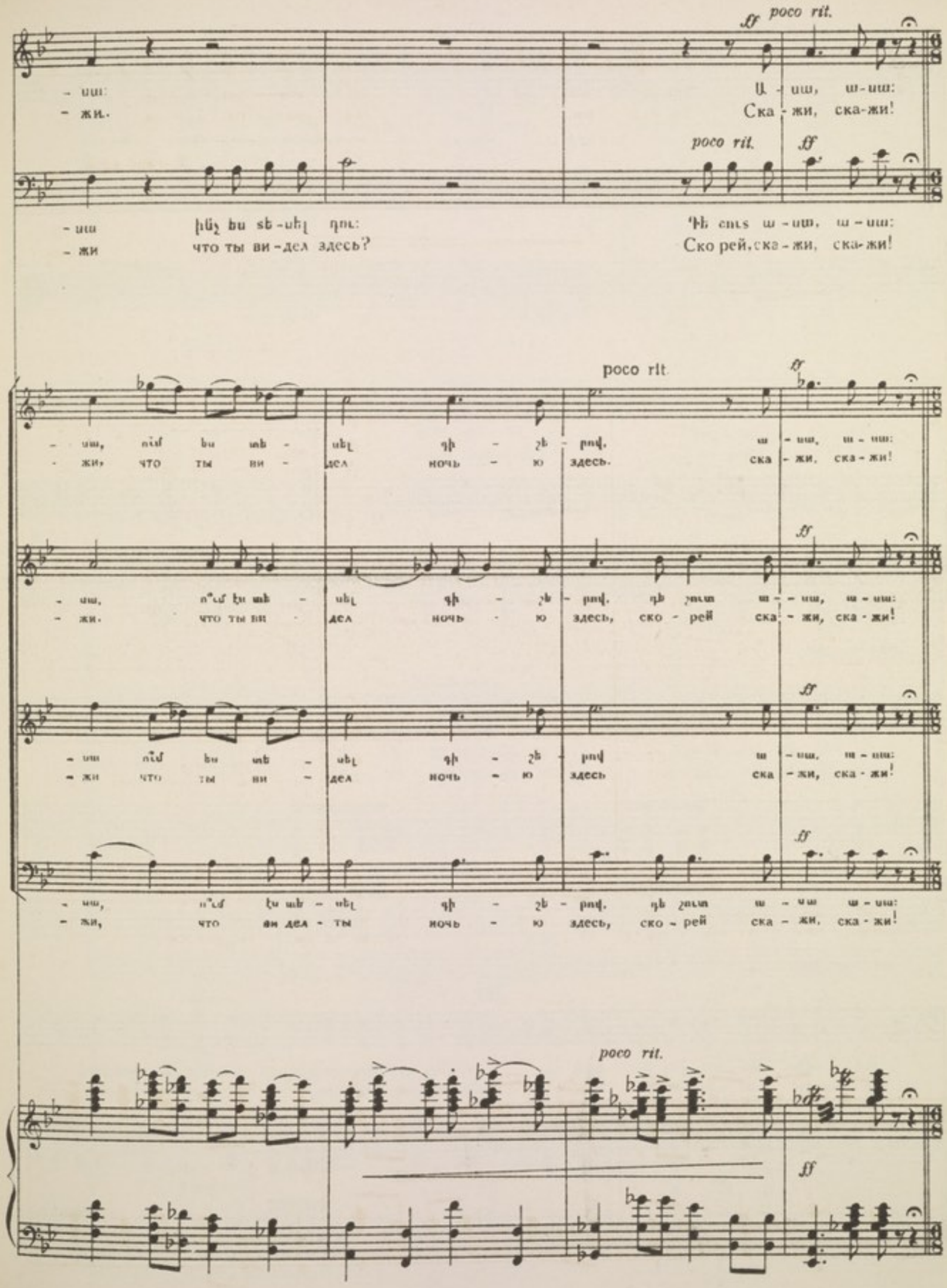
poco rit.
- ши:
- жи.
Ա - ши, ш - ши:
Ска - жи, ска-жи!
poco rit.
- ши
- жи
ինչ ես տե - սել դու:
что ты ви - дел здесь?
Դե ուտ ա - ши, ա - ши:
Ско рей, ска - жи, ска-жи!
poco rit.
- ши, ոմ ես տե - սել գի - շե - րով, ա - ши, ա - ши:
- жи, что ты ви - дел ночь - ю здесь. ска - жи, ска - жи!
- ши, ոմ ես տե - սել գի - շե - րով, դե շուտ ա - ши, ա - ши:
- жи. что ты ви - дел ночь - ю здесь, ско - рей ска - жи, ска - жи!
- ши ոմ ես տե - սել գի - շե - րով ա - ши, ա - ши:
- жи что ты ви - дел ночь - ю здесь ска - жи, ска - жи!
- ши, ոմ ես տե - սել գի - շե - րով, դե շուտ ա - ши ա - ши:
- жи, что ви дел - ты ночь - ю здесь, ско - рей ска - жи, ска - жи!
poco rit.

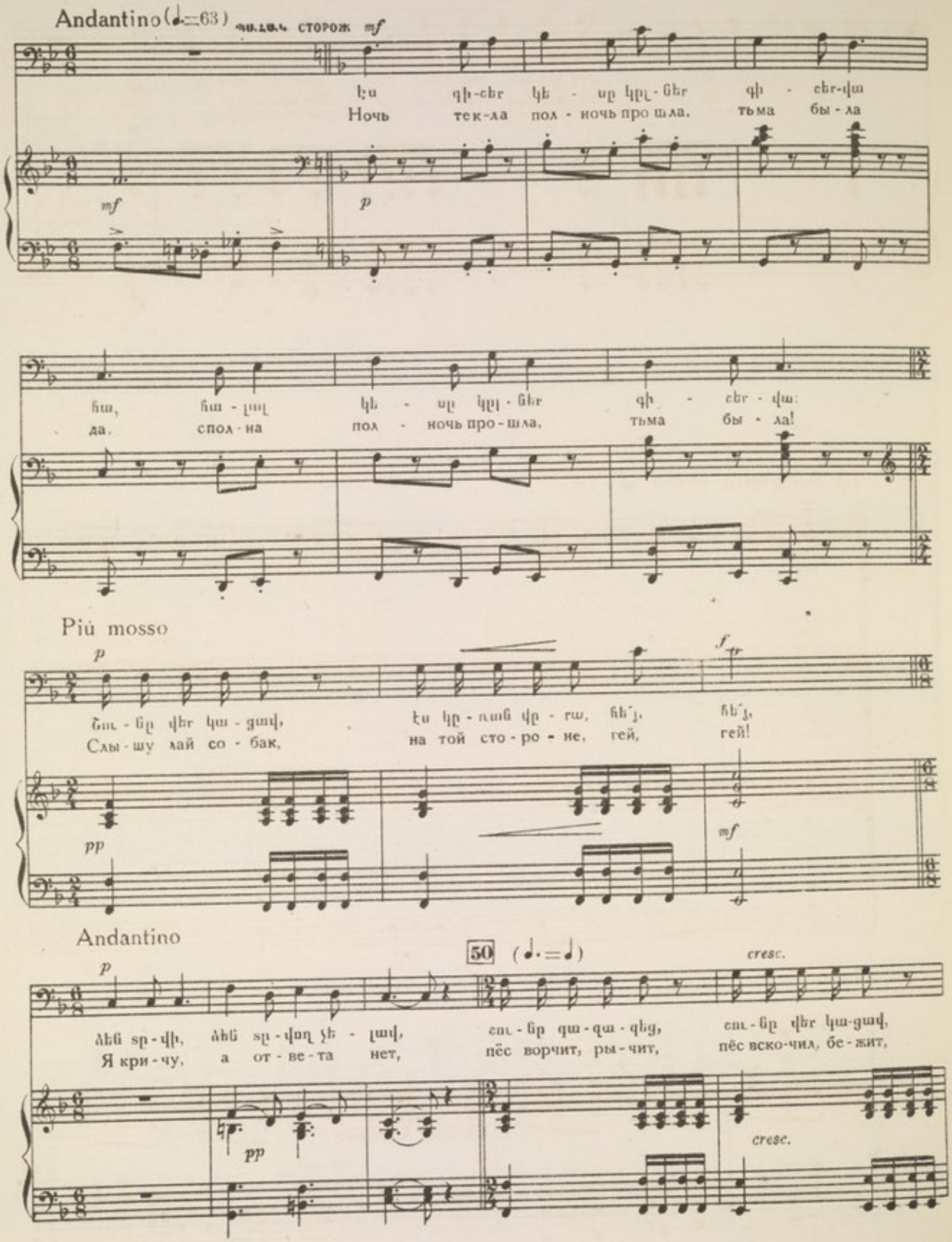
Andantino (♩.=63)
СТОРОЖ
mf
Էս գի-շեր կե - սը կըլ - ներ գի - շեր-վա
Ночь тек-ла пол - ночь про шла, тьма бы - ла
mf
p
հա, հա - լալ կե - սը կըլ - ներ գի - շեր - վա:
да, спол - на пол - ночь про - шла, тьма бы - ла!
Più mosso
p
Շու - նը վեր կա - ցավ, էս կը - ռան վը - րա, հե՛յ, հե՛յ,
Слы - шу лай со - бак, на той сто - ро - не, гей, гей!
pp
f
mf
Andantino
p
50
cresc.
ձեն տը - վի, ձեն տը - վող չե - լավ, շու - նը գա - զա - զեց, շու - նը վեր կա-ցավ,
Я кри - чу, а от - ве - та нет, пёс ворчит, ры - чит, пёс вско-чил, бе - жит,
pp
cresc.

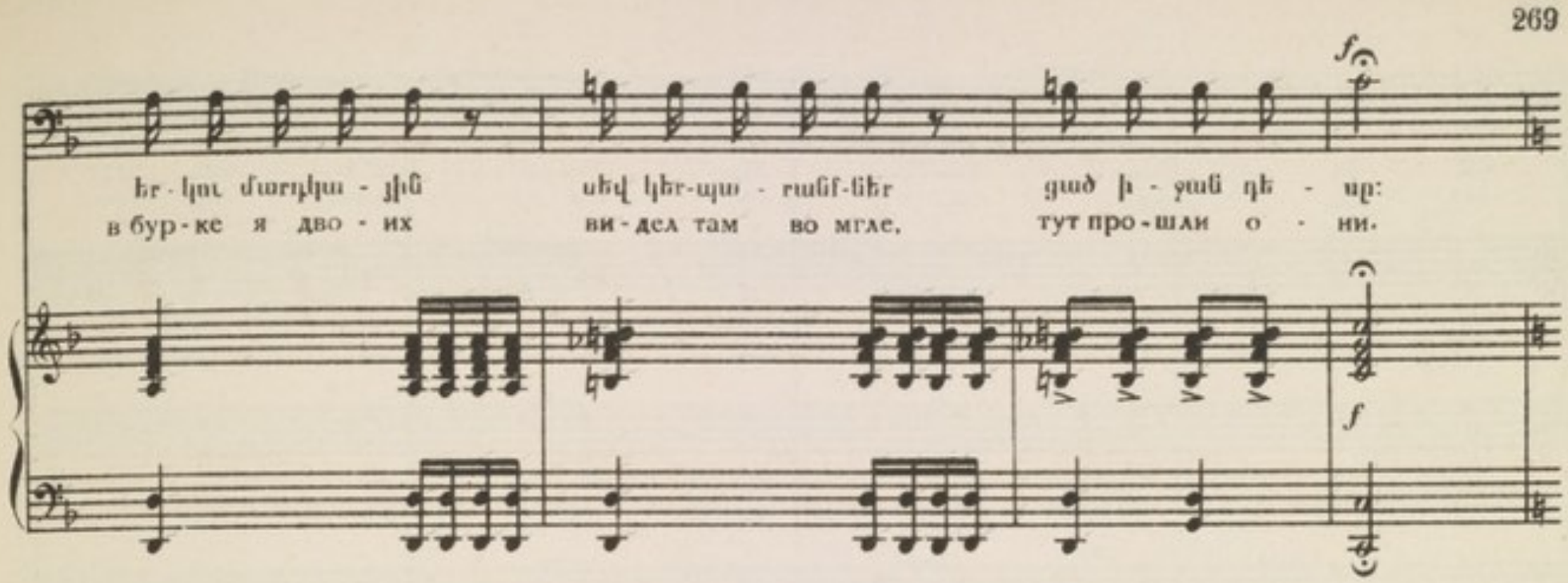

Ընդհանուր վրդովմունք և վեճ: Общее возбуждение и спор.

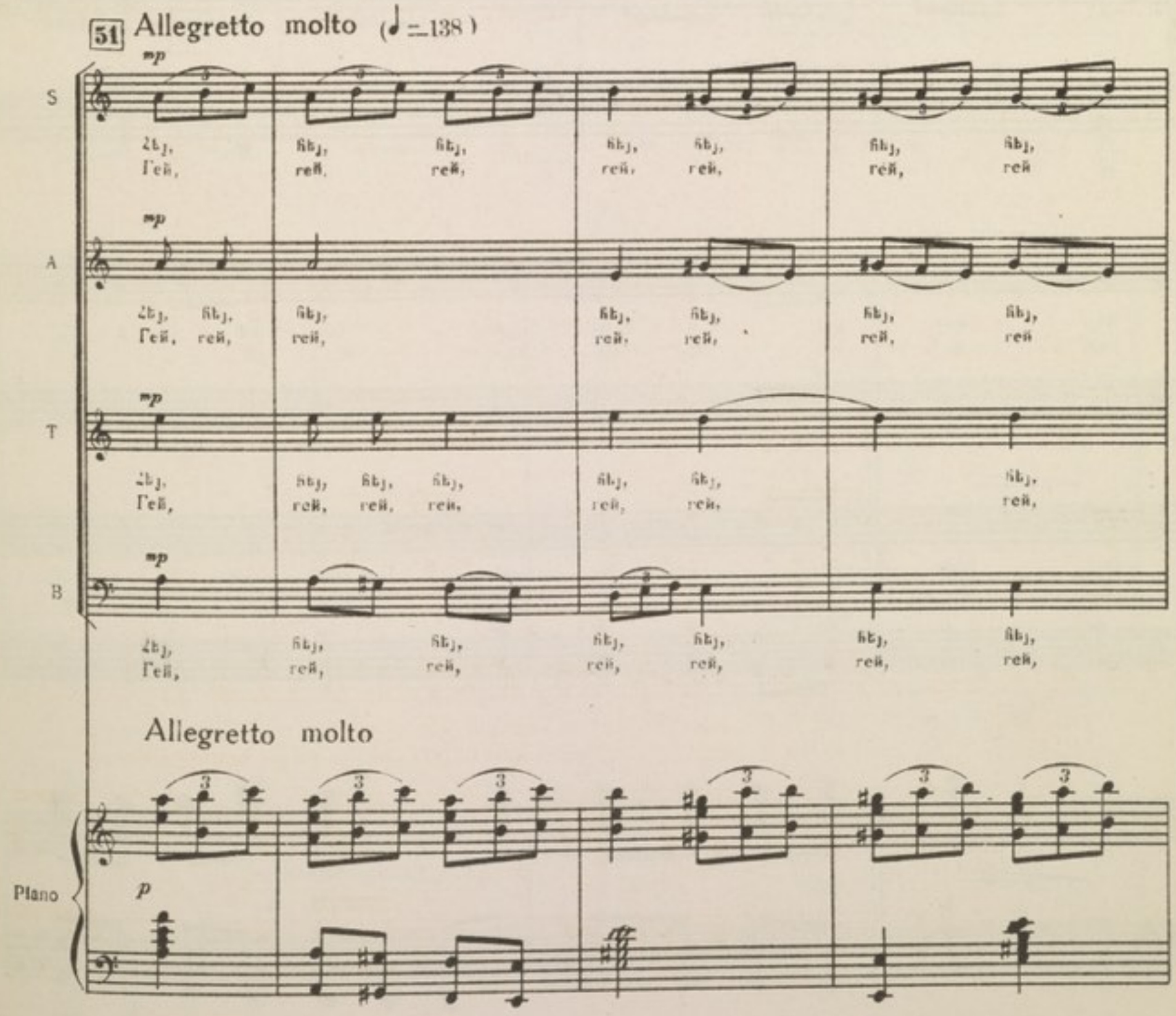

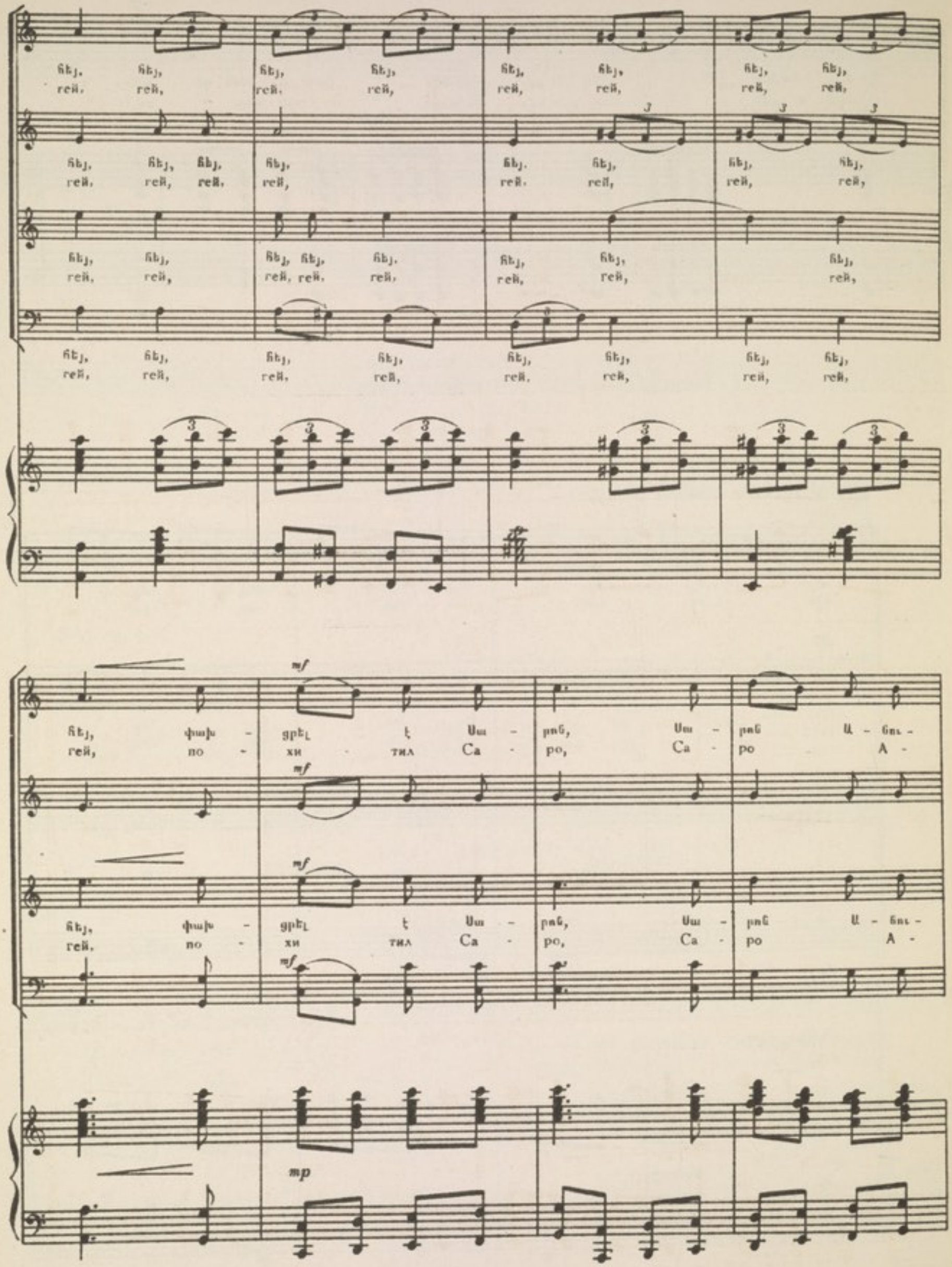
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
հեյ, փախ - ցրել է Սա - բոն, Սա - բոն Ա - նու -
гей, по - хи - тил Са - ро, Са - ро А -
հեյ, փախ - ցրել է Սա - բոն, Սա - բոն Ա - նու -
гей, по - хи тил Са - ро, Са - ро А -
mf
mp

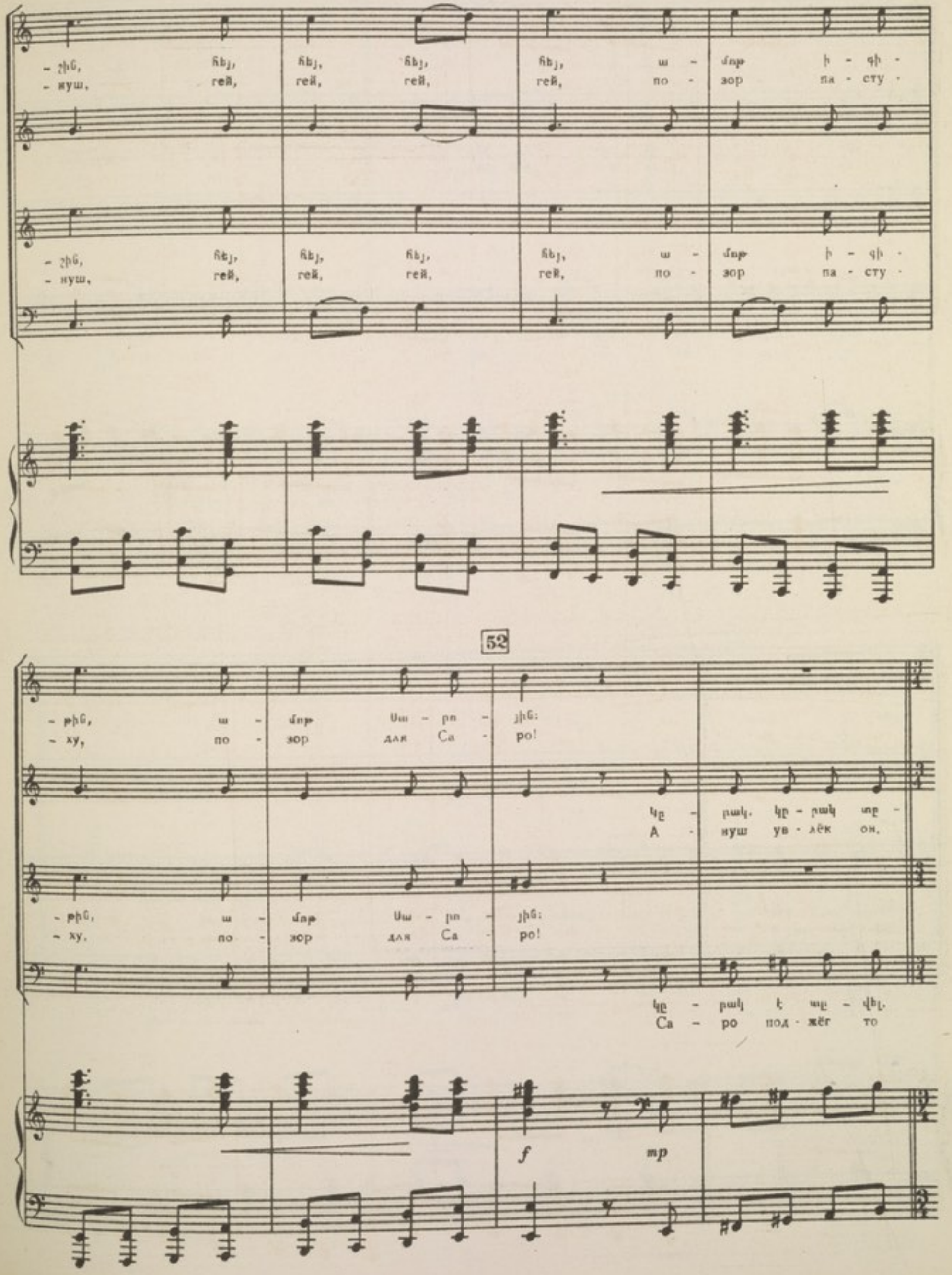
- շին, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, ա - մոթ ի - գի -
- нуш, гей, гей, гей, гей, по - зор па - сту -
- շին, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, ա - մոթ ի - գի -
- нуш, гей, гей, гей, гей, по - зор па - сту -

- թին, ա - մոթ Սա - րո - յին:
- ху, по - зор для Са - ро!
Կը - բակ, կը - բակ տը -
А - нуш ув - лёк он,
- թին, ա - մոթ Սա - րո - յին:
- ху, по - зор для Са - ро!
կը - բակ է տը - վել,
Са - ро под - жёг то

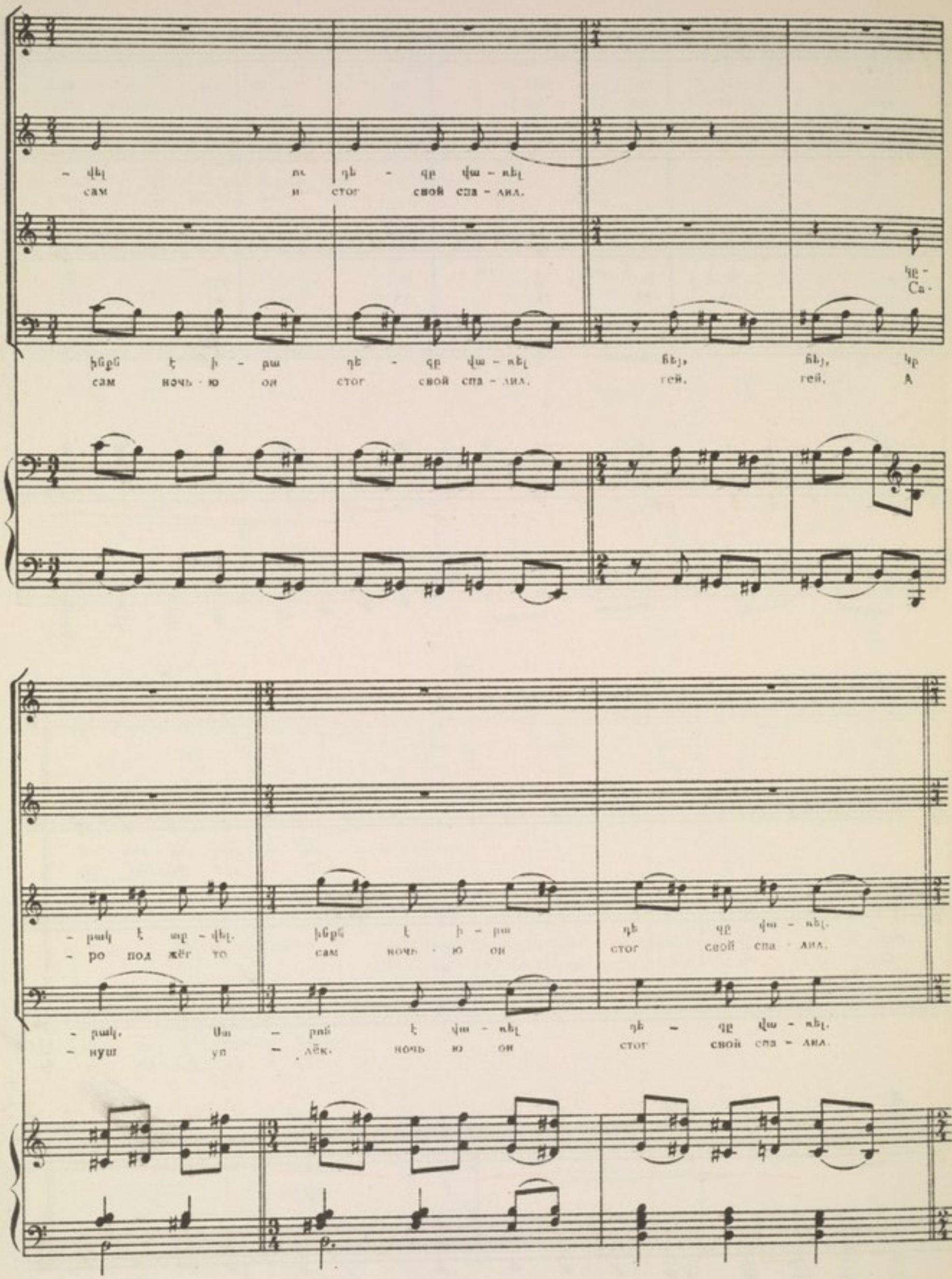
- վել ու դե - զը վա - ռել
сам и стог свой спа - лил.
ինքն է ի - րա դե - զը վա - ռել ճեյ, ճեյ, կը
сам ночь - ю он стог свой спа - лил. гей, гей, А
- բակ է աք - վել. ինքն է ի - րա դե զը վա - ռել.
- ро под жёг то сам ночь - ю он стог свой спа - лил.
- բակ. Սա - բոն է վա - ռել դե - զը վա - ռել.
- нуш уп - лёк. ночь ю он стог свой спа - лил.

53

Կը - րակ է տը - վել, ինքն է ի - րա
Са - ро под - жёг то сам ночь - ю он

ճեյ, ճեյ, ճեյ, ինքն է ի - րա
гей, гей, гей, сам ночь - ю он

ճեյ,
гей,

54

mf

Կը - րակ է տը - վել,
Са - ро под - жёг то

դե - զը վա - ռել, ճեյ, ճեյ Կը - րակ տը -
стог свой спа - лил, гей, гей. Са - ро под -

դե - զը վա - ռել, ճեյ, ճեյ, Կը - րակ տը - վել,
стог свой спа - лил, гей, гей, Са - ро под - жёг

ճեյ,
под

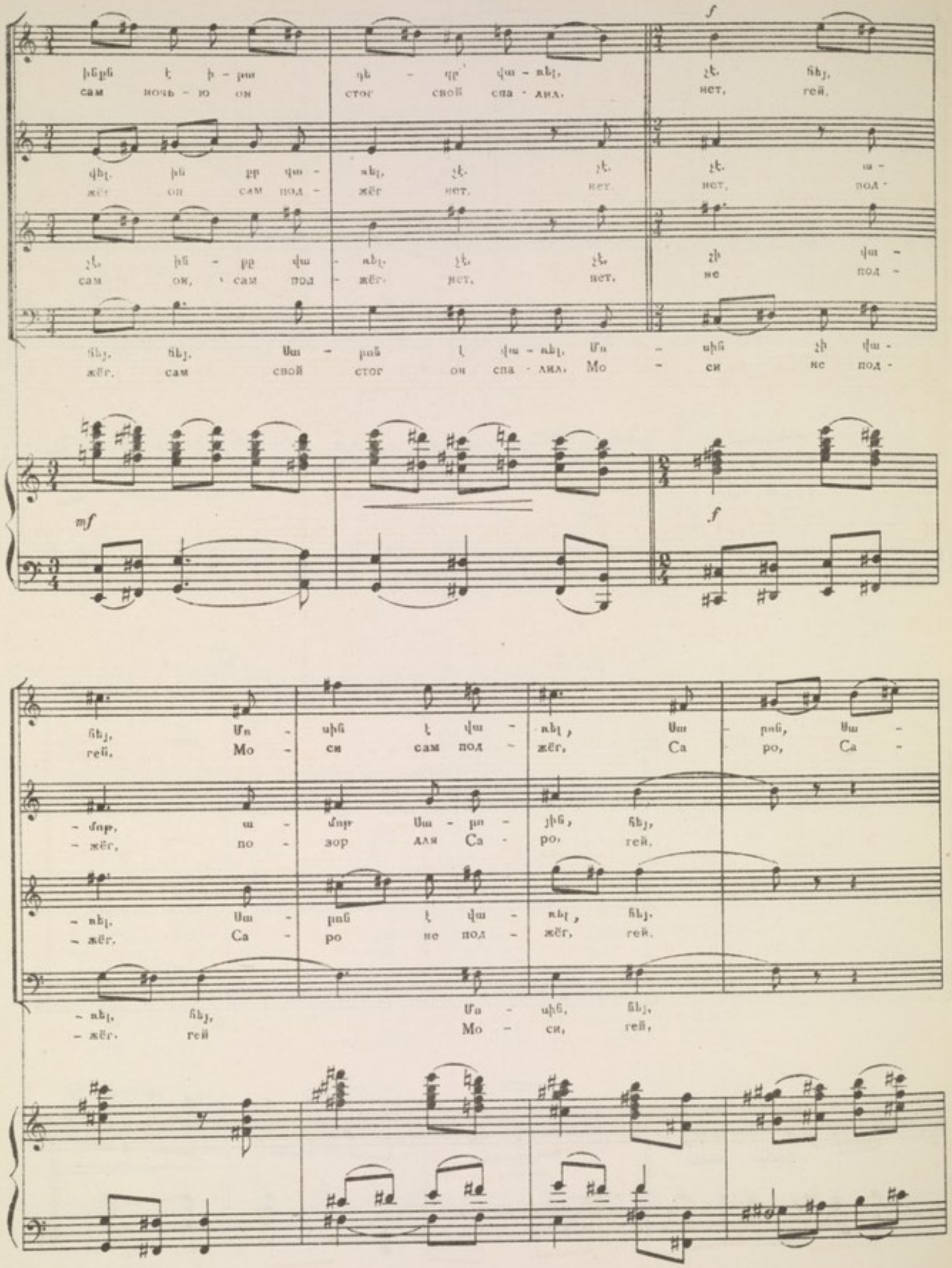
ինքն է ի - թա դե - զբ վա - ռել, չէ, հեյ,
сам ночь - ю он стог свой спа - лил, нет, гей,
վել, ին քբ վա - ռել, չէ, չէ, չէ, ա -
жёг он сам под - жёг нет, нет, нет, под -
չէ, ին - քբ վա - ռել, չէ, չէ, չի վա -
сам он, сам под - жёг, нет, нет, не под -
հեյ, հեյ, Սա - բոն է վա - ռել, Մո - սին չի վա -
жёг, сам свой стог он спа - лил, Мо - си не под -
հեյ, Մո - սին է վա - ռել, Սա - բոն, Սա -
гей, Мо - си сам под - жёг, Са - ро, Са -
- մոթ, ա - մոթ Սա - բո - յին, հեյ,
- жёг, по - зор для Са - ро, гей,
- ռել, Սա - բոն է վա - ռել, հեյ,
- жёг, Са - ро не под - жёг, гей,
- ռել, հեյ, Մո - սին, հեյ,
- жёг, гей Мо - си, гей,

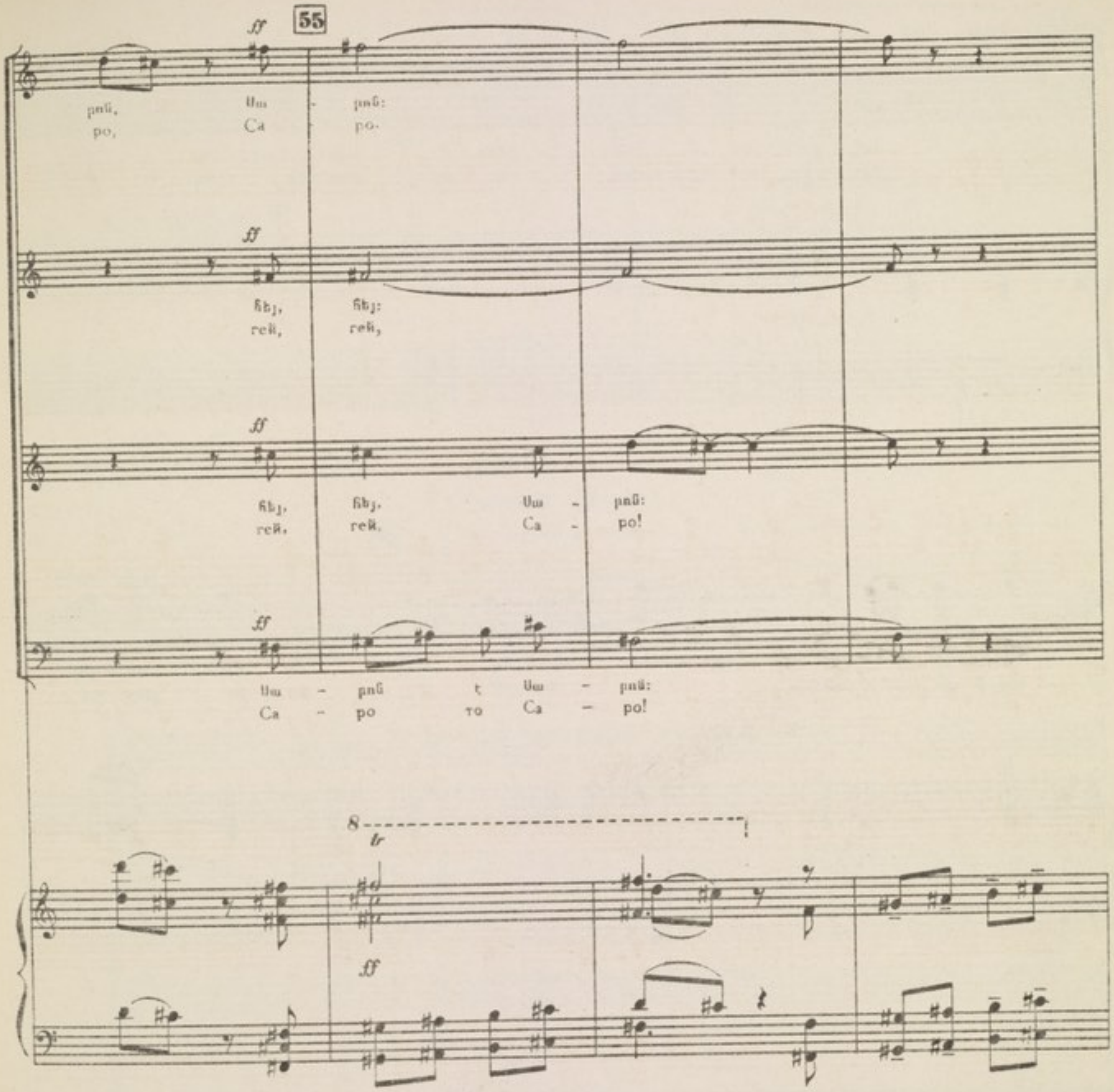

Մոսին հրացանը ձեռքին, դուրս է վազում տնից: Նա երդվում է վրեժ լուծել Սարոյից:
Моси выбегает из дома с ружьем. Он клянется отомстить Саро.

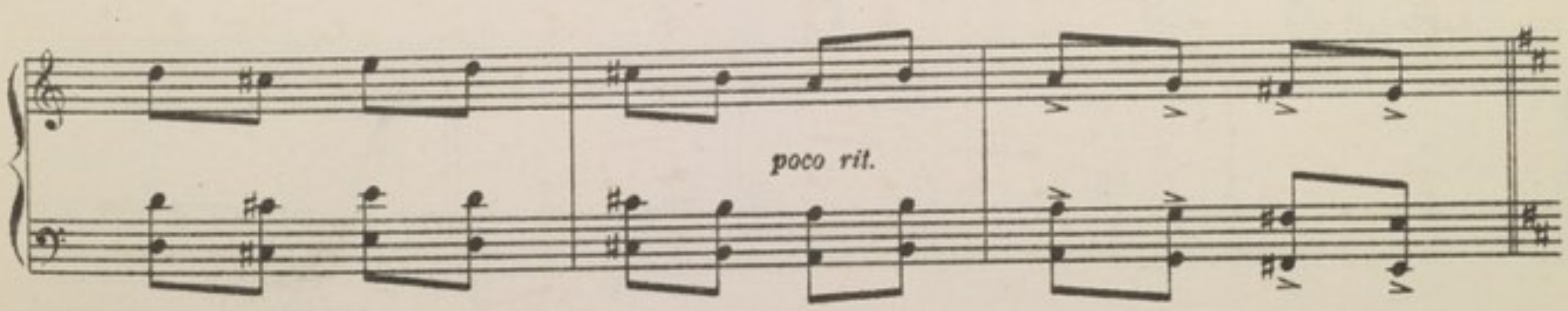

56 Maestoso ma con moto (♩ = 84)

Տոսե Моси

f

Երդ - վում եմ ա - հա ասս - ծո ա - նու - նով, ուր
Кля - нусь вот при всех я бо - гом кля - нусь, что

mf

էլ որ լի - նի. գըտ - նեմ ես նը - րան ու մի հար - վա -
где б ни был он е - го я най - ду, у - да - ром од -

- ծով վերջ տամ իր կյան - ին: Ախ,
- ним у - бью я е - го. Ах.

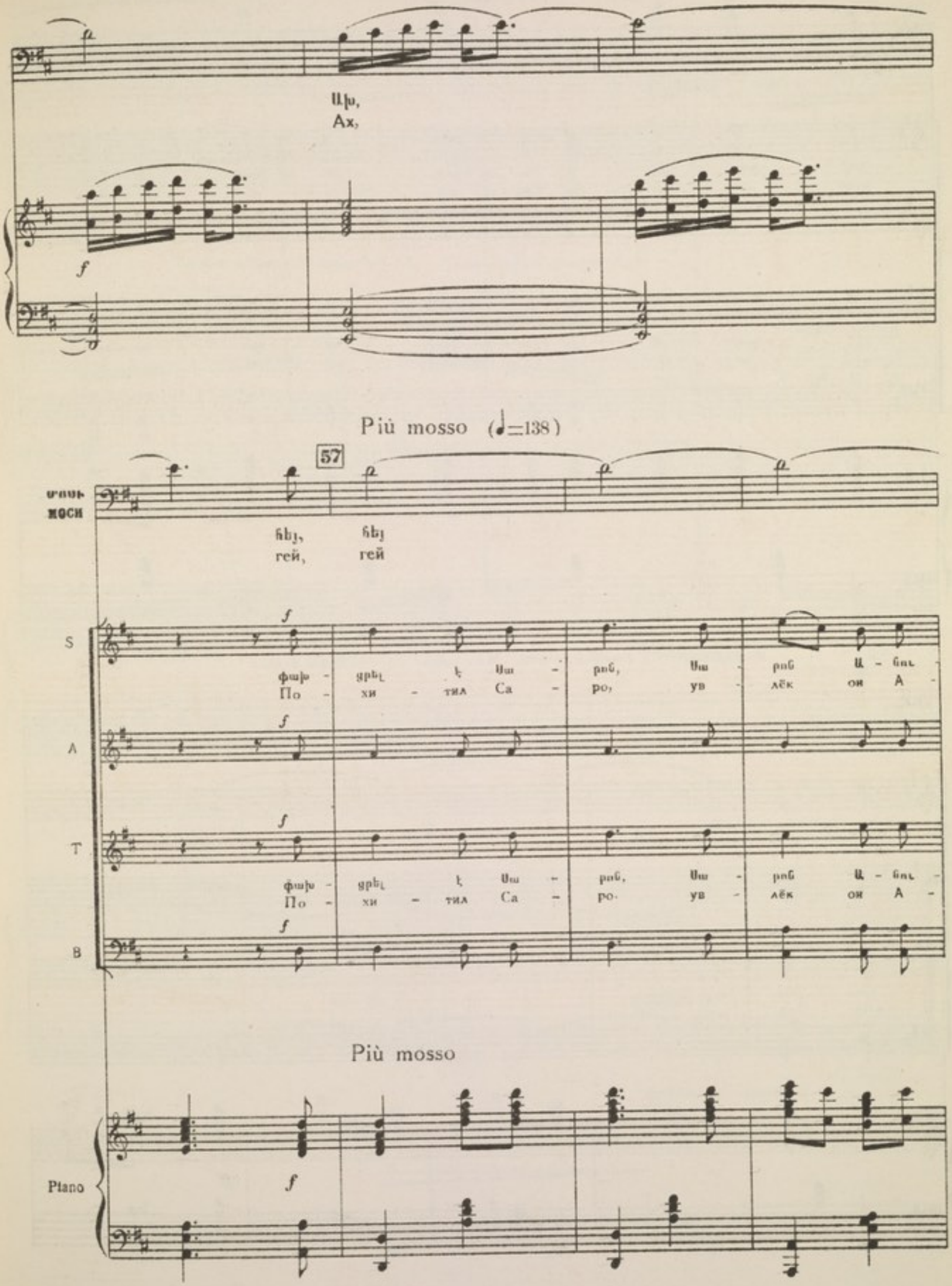
Ա խ,
Ах,
f
Più mosso (♩=138)
57
Ծոսի
Моси
հեյ, հեյ
гей, гей
S
A
T
B
f
փախ - ցրել է Սա - րոն, Սա - րոն Ա - նու -
По - хи - тил Са - ро, ув - лёк он А -
Più mosso
Piano

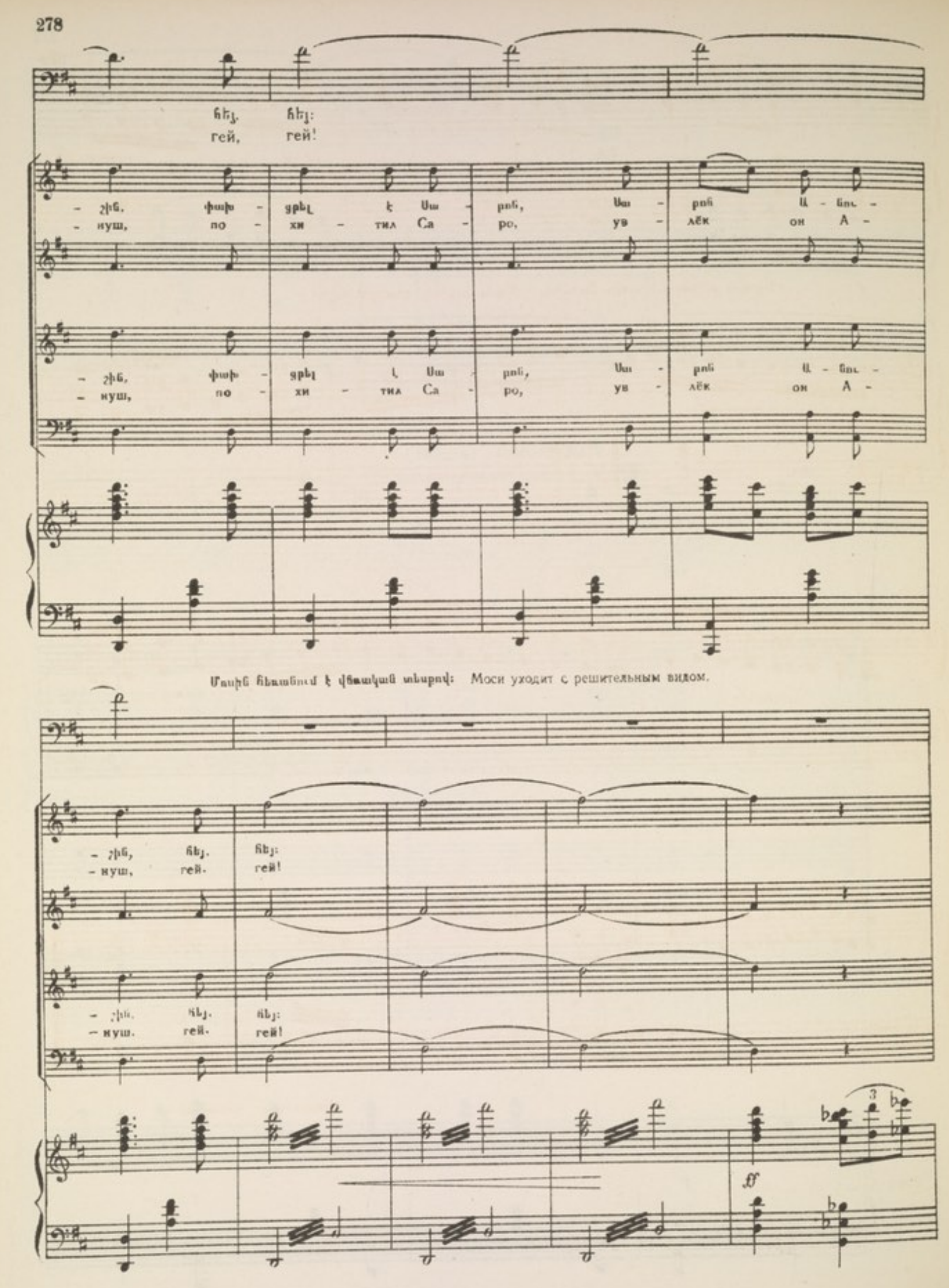

Մուրճ հեռանում է վճռական տեսքով: Моси уходит с решительным видом.

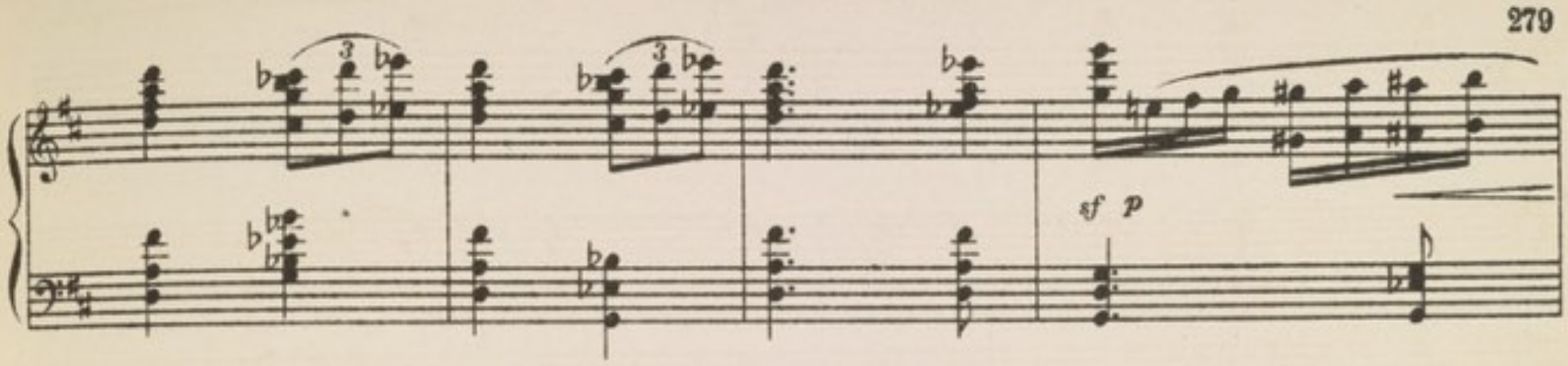

Ամբոխը անարգանք է տալիս Սարոյին: . Толпа клеймит позором Саро.

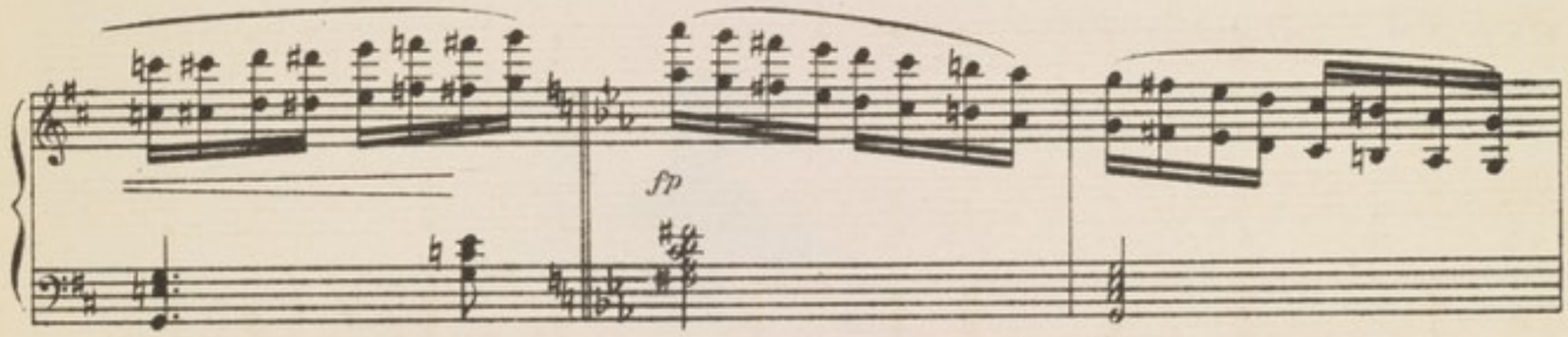

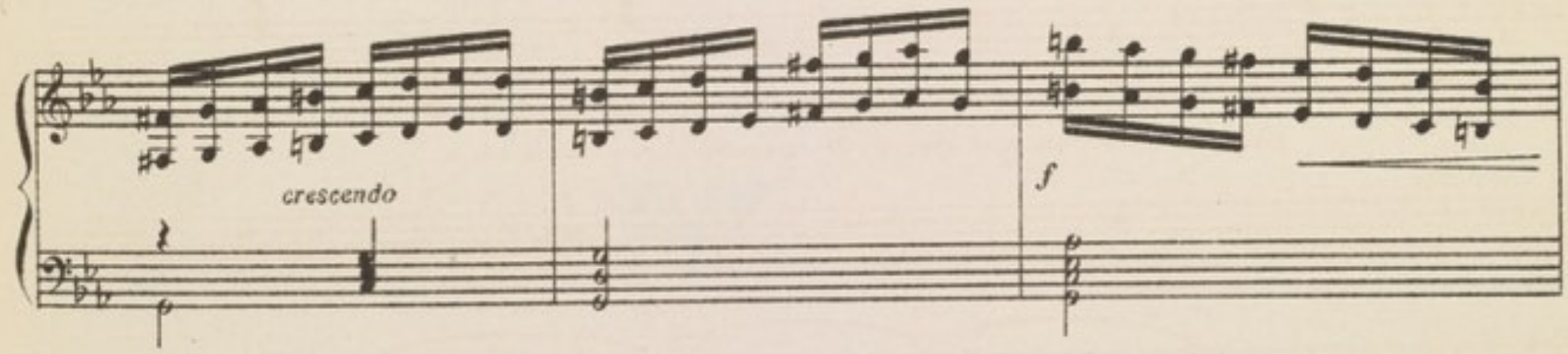

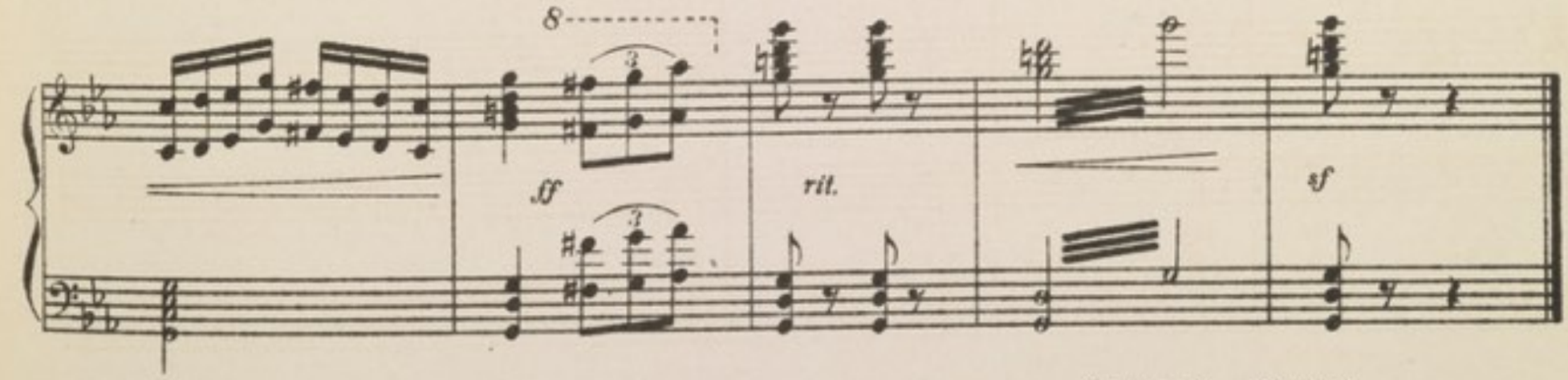

(Վարագույր) (Занавес)

V
Դերասանները
Действие

I
ՊԱՏԿԵՐ

Լոռվա սարերում: Աշուն: Սարո մենակ: Անուշին փախցնելուց հետո նա նրան ետ ուղարկեց գյուղ, հուսալով, որ ընդունված սովորույթանը հետևելով, ծնողները կհամաձայնվեն նրանց ամուսնությանը: Թախծալից սրտով սպասելով նրան, նա բռնվում է սարերում, գիտենալով, որ Մոսին հետապնդում է իրեն վրեժ առնելու նպատակով:

I
КАРТИНА

В горах Лори. Осень. Саро один. После похищения Ануш он отослал ее в село, надеясь, что следуя обычаю, родители согласятся на их брак. В тоскливом ожидании он скитается в горах, зная, что Моси преследует его с целью отомстить.

Adagio (♩= 60)

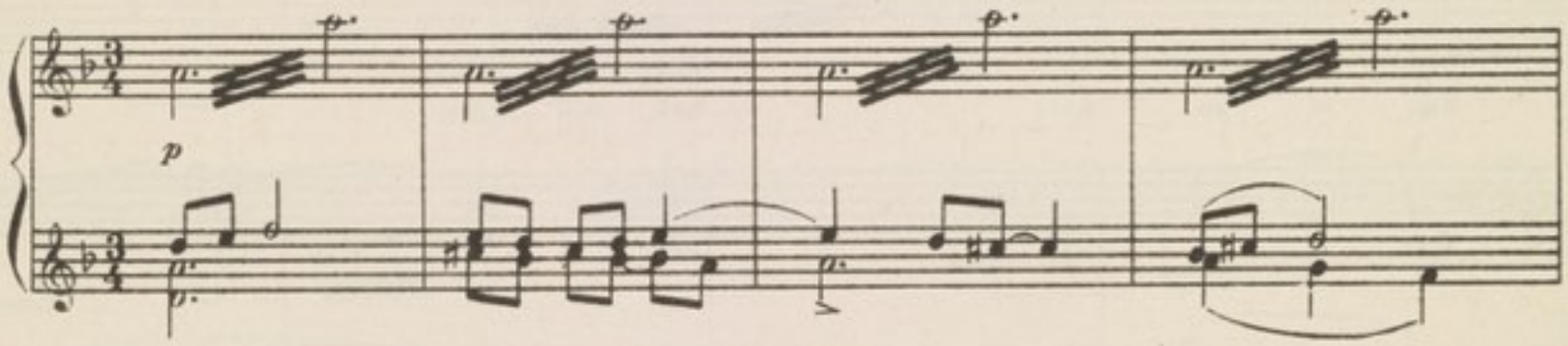

(Վարագույր) (Занавес)

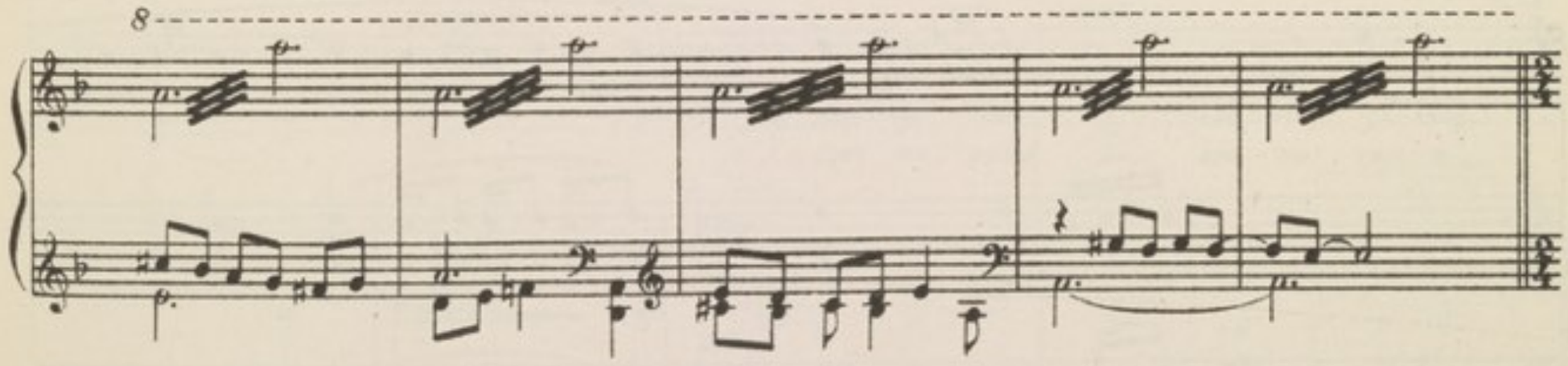

ՍԱՐՈՅԻ ԱՐԻԱՆ
(«Բարձր սարեր»)

АРИЯ САРО
(„Горы мои")

Andante con moto (♩= 76)

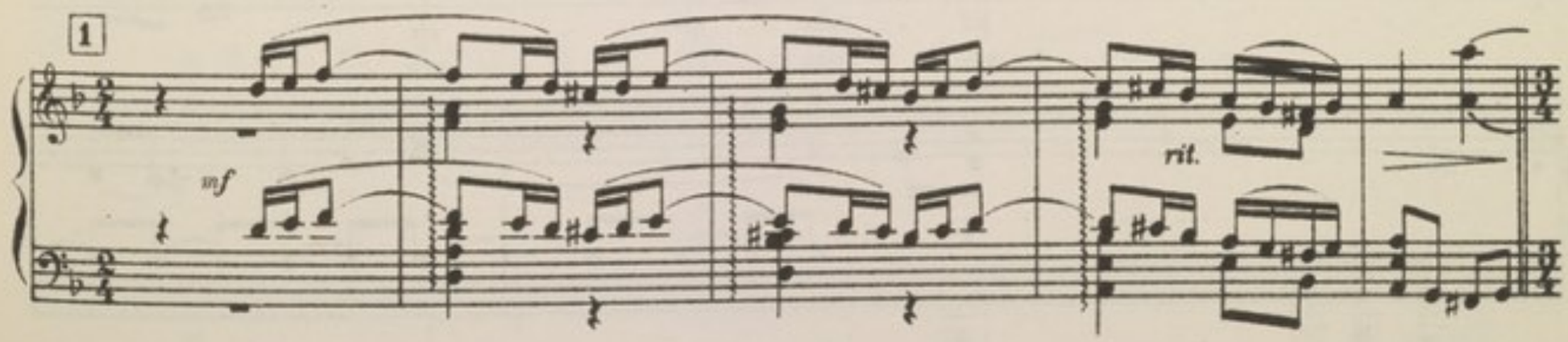

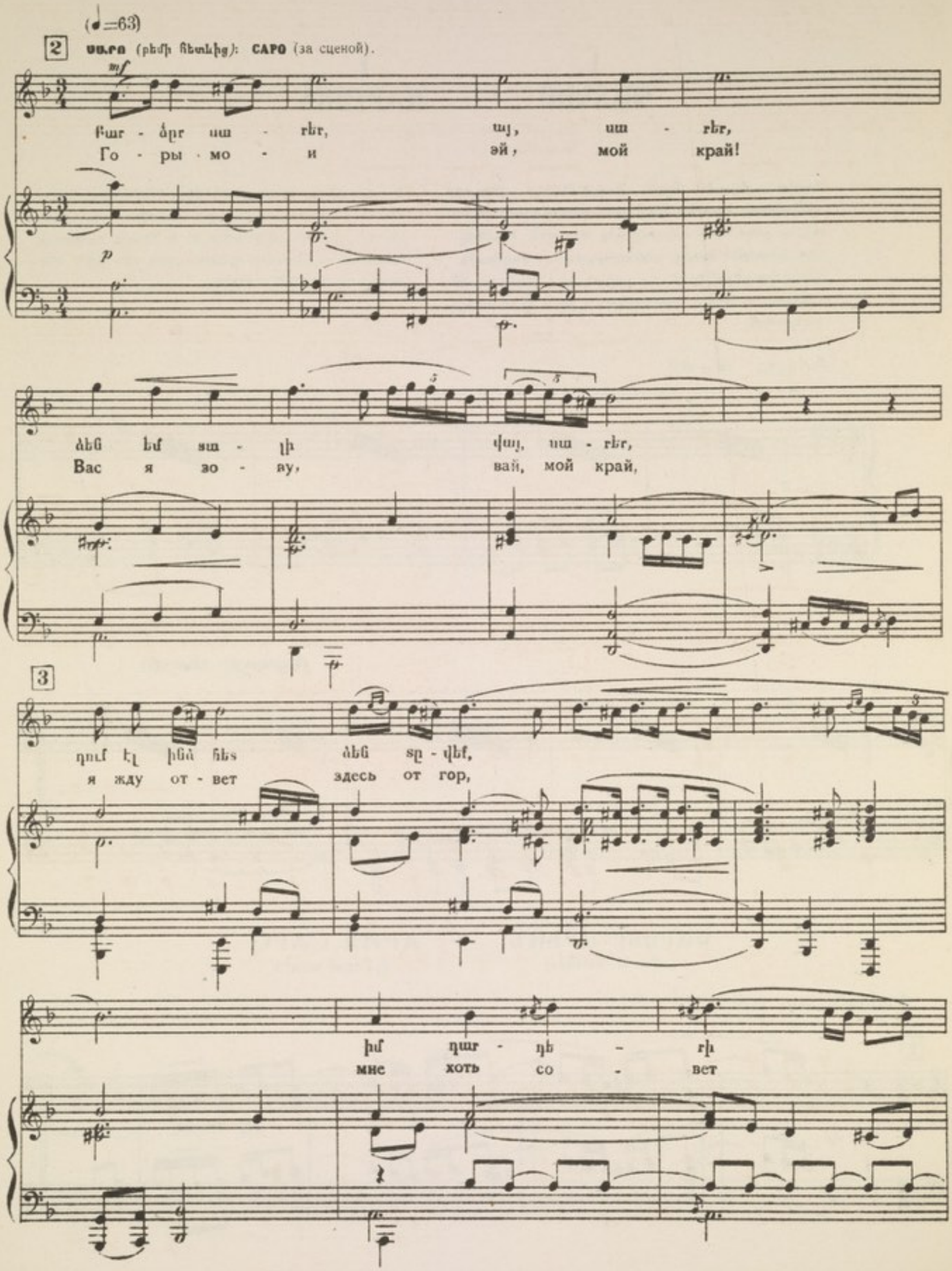
(♩=63)
2 ՍԱՐՈ (բեմի հետևից): САРО (за сценой).
mf
Բար - ձր սա - rեr, այ, սա - rեr,
Го - ры - мо - и эй, мой край!
p
ձեն եմ տա - լի վայ, սա - rեr,
Вас я зо - ву, вай, мой край,
3
դում էլ ինձ հեs ձեն տը - վեf,
я жду от - вет здесь от гор,
իմ դար - դե - rի
мне хоть со - вет

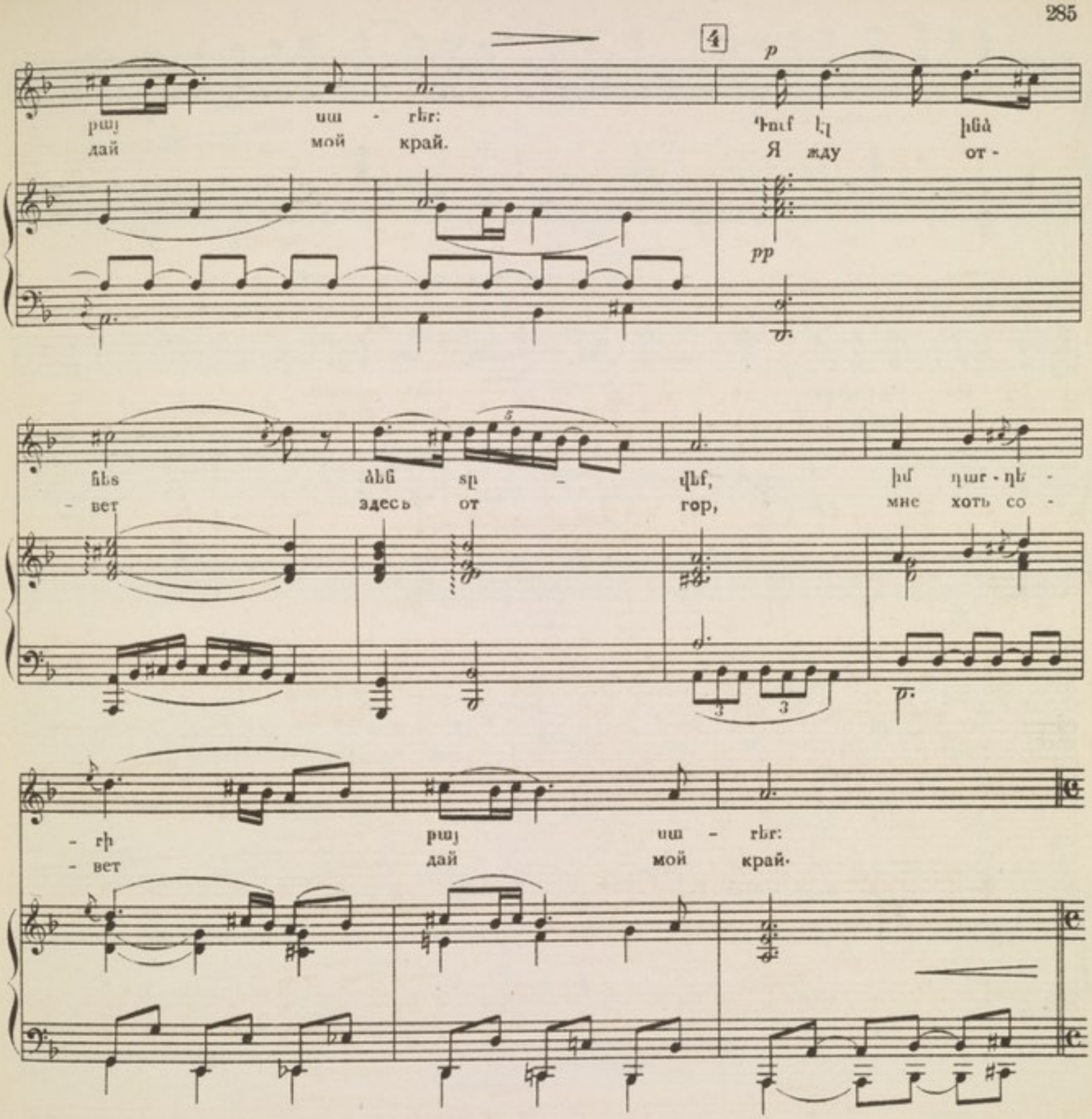

Հայտնվում է Մոսին հրացանը ձեռքին: Նա թաքնվում և հետապնդում է Սարոյին:

Показывается Моси с ружьем. Преследуя Саро, он прячется.

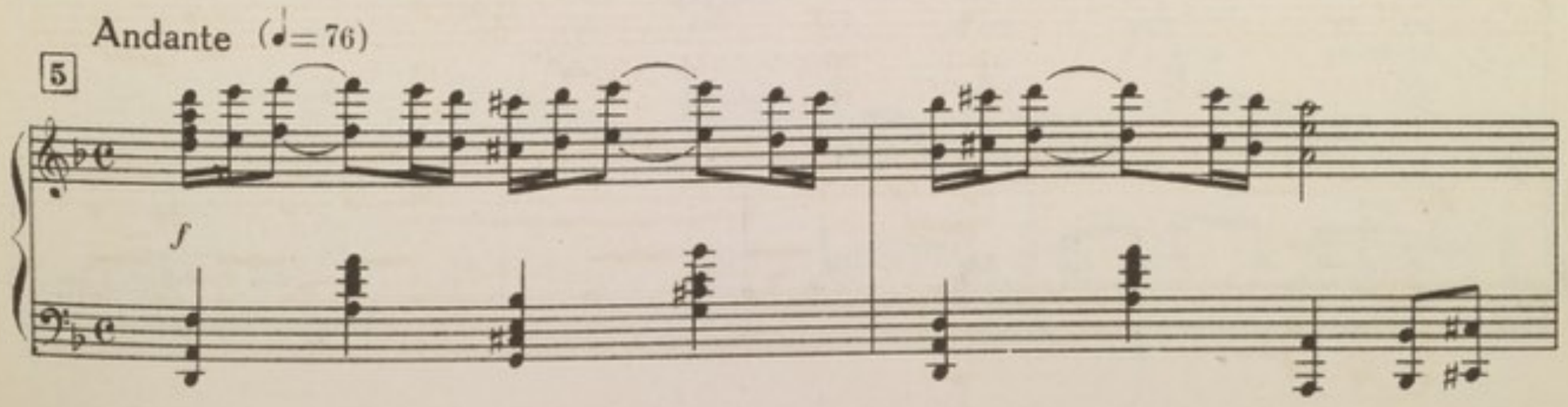

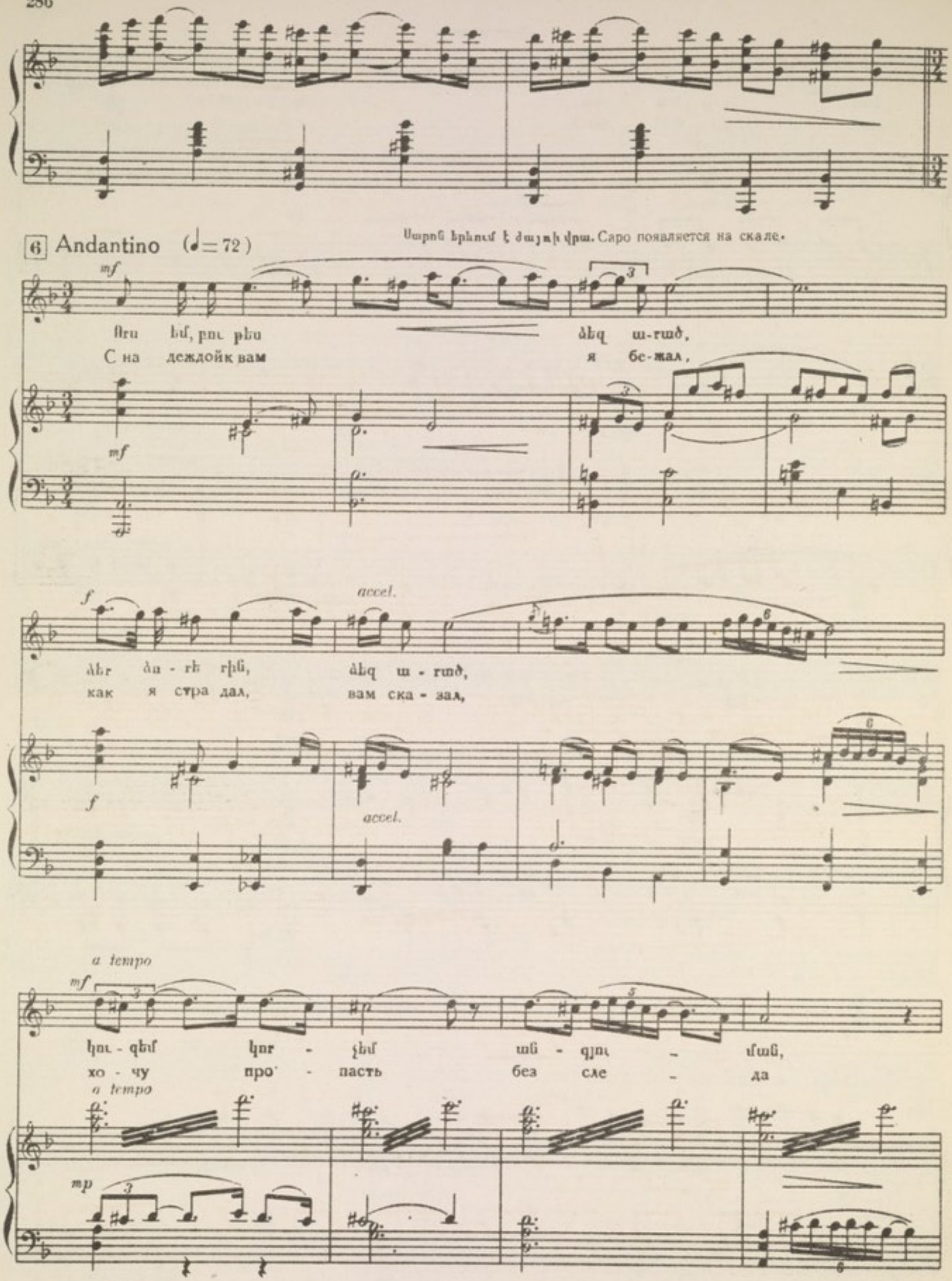
6 Andantino (♩= 72)
Սարոն երևում է ժայռի վրա. Саро появляется на скале.
mf
Ոru եմ, բու թես ձեզ ա-ռած,
С на деждойк вам я бе-жал,
mf
f
accel.
ձեր ձա - ռե ռին, ձեզ ա - ռած,
как я стра дал, вам ска - зал,
f
accel.
a tempo
mf
կու - զեմ կոր - չեմ ան - զյու - ման,
хо - чу про - пасть без сле - да
a tempo
mp

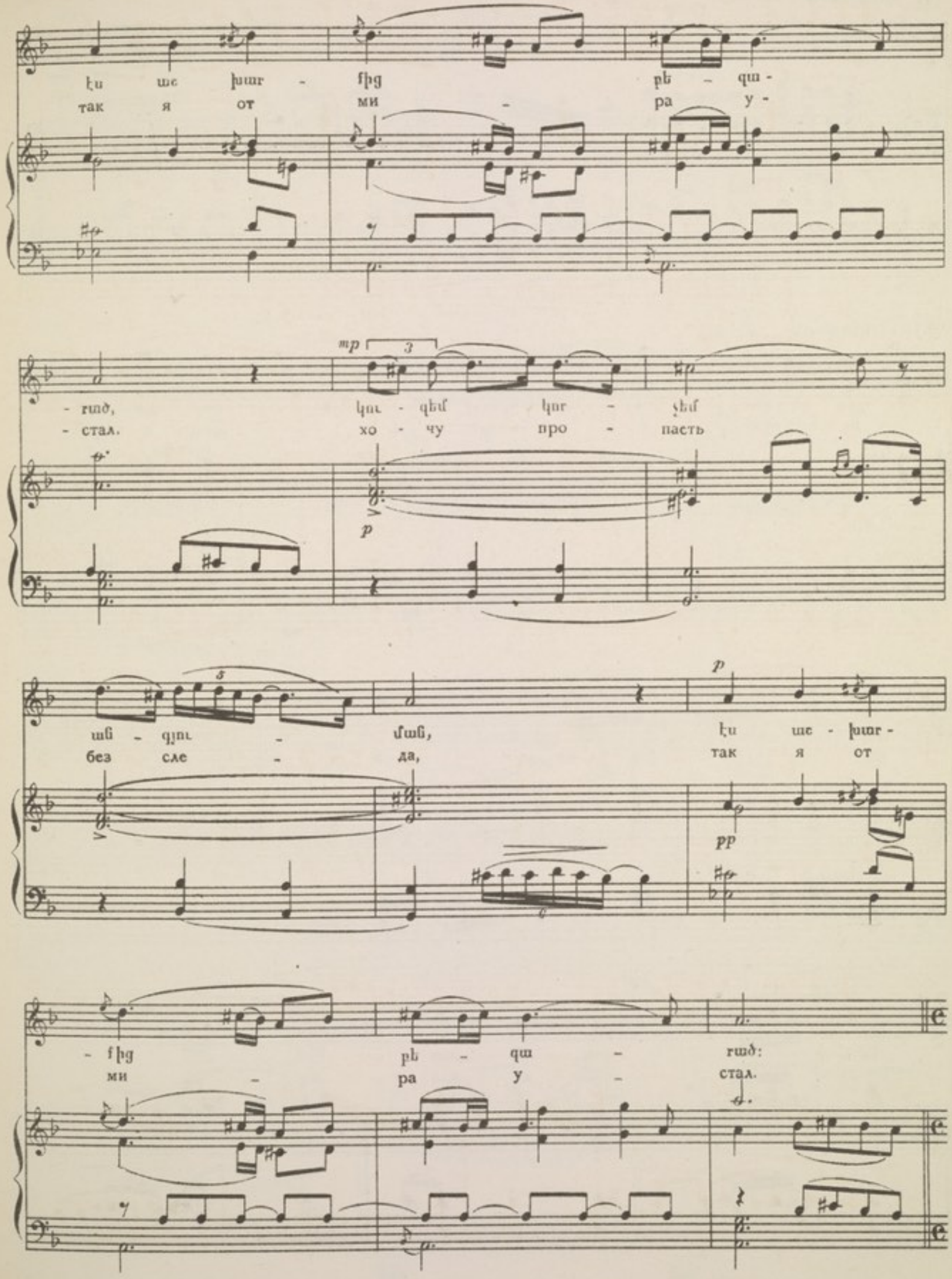
ԷՍ ԱԸ ԽԱՐ - ՄԻԳ ԲԵ - ԶԱ -
так я от ми - ра у -
- ՐԱԾ, ԿՈՒ - ԶԵՄ ԿՈՐ - ՏԵՄ
- стал. хо - чу про - пасть
ԱՆ - ԶՅՈՒ - ՄԱՆ, ԷՍ ԱԸ - ԽԱՐ -
без сле - да, так я от
- ՄԻԳ ԲԵ - ԶԱ - ՐԱԾ:
ми - ра у - стал.

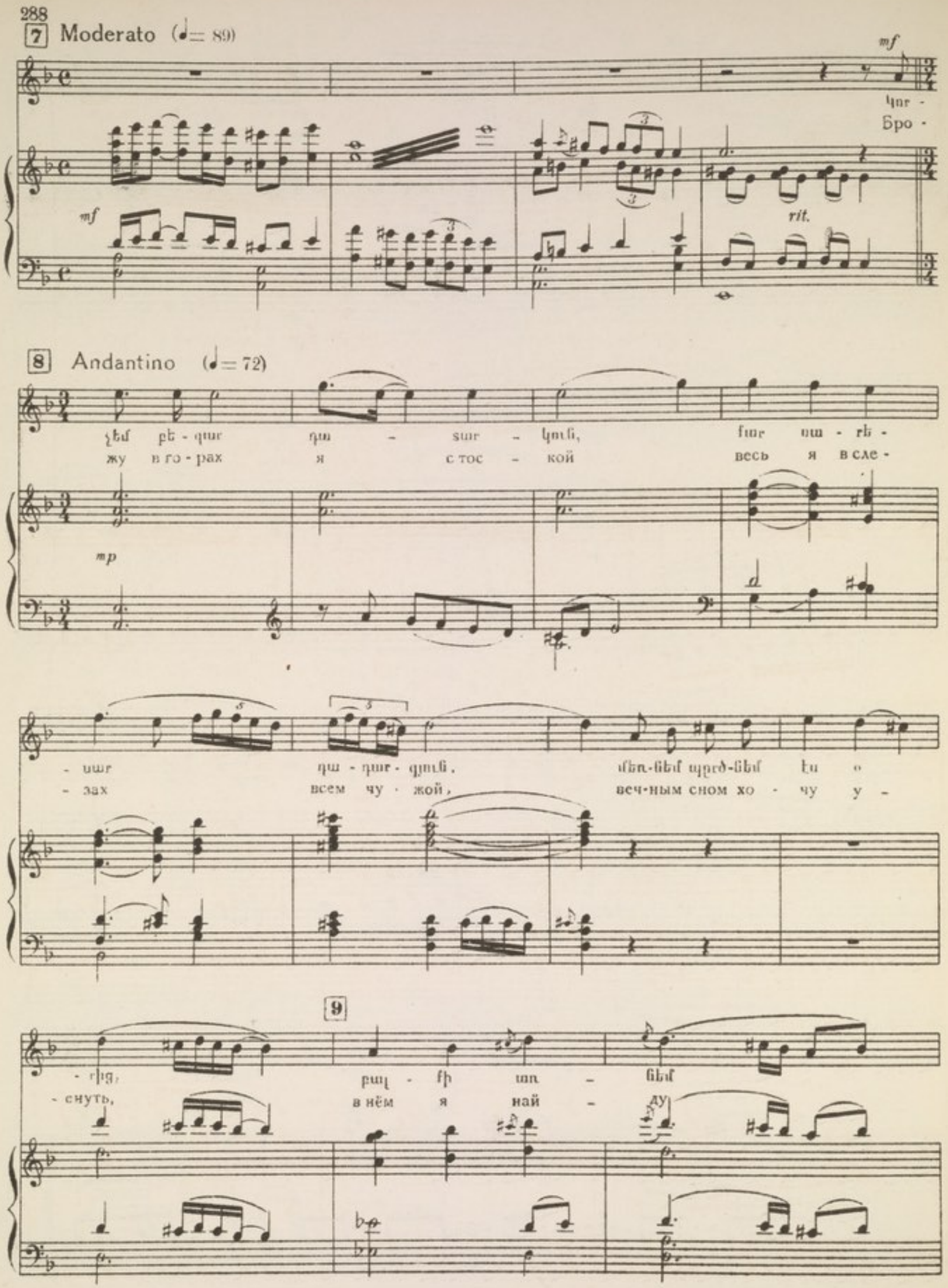
7 Moderato (♩= 89)
mf
mf
rit.
Бро -
8 Andantino (♩= 72)
mp
- սար դա - դար - գյուն, մեռ-նեմ պրծ-նեմ էս ո
- зах всем чу - жой, веч-ным сном хо - чу у -
9
- ռից, բալ - ի առ - նեմ
- снуть, в нём я най - ду

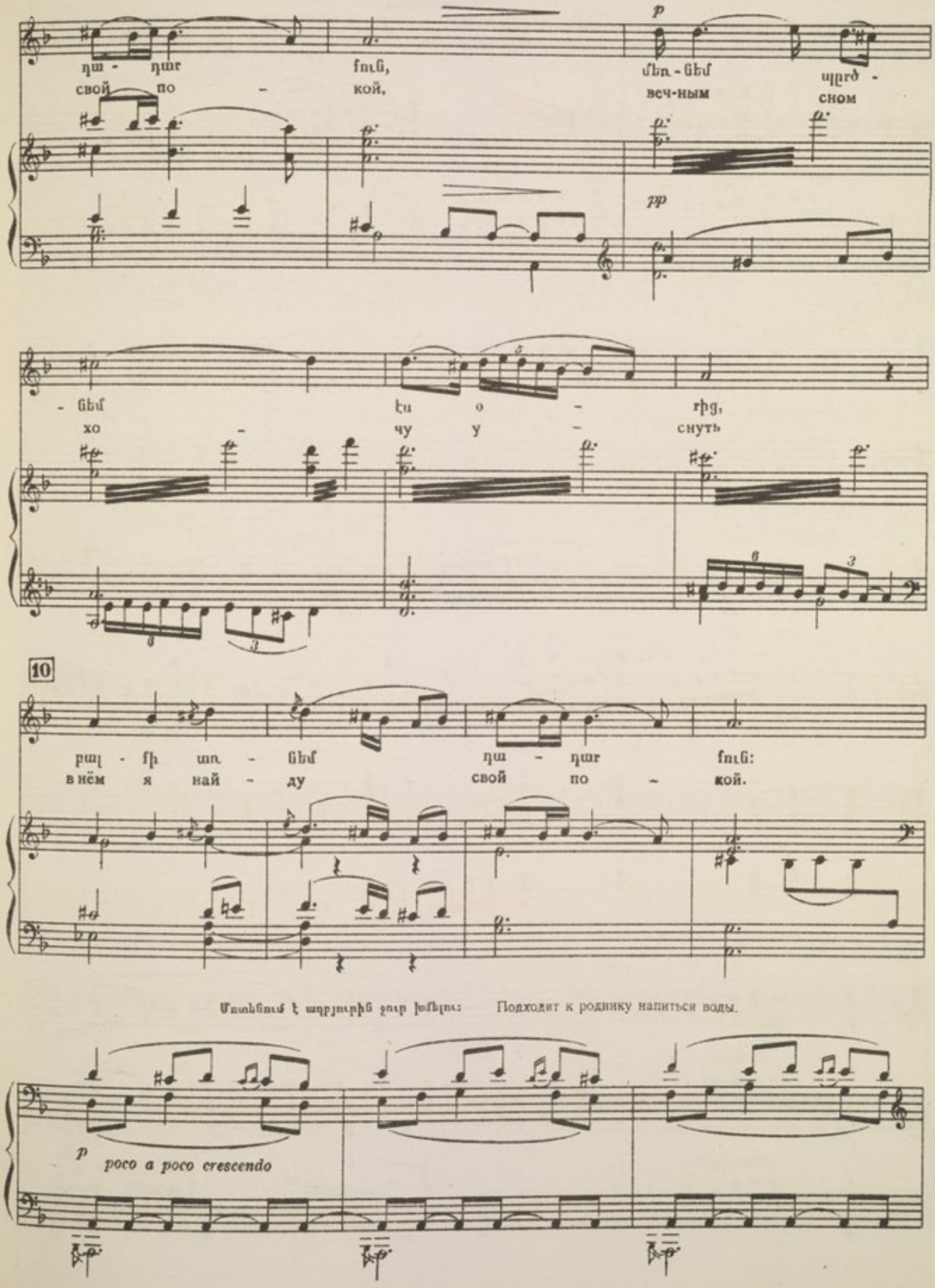
ղա - ղար fուն, մեռ - նեմ պրծ -
свой по - кой, веч-ным сном
- նեմ էս օ - rիg,
хо - чу у - снуть
10
բալ - fի առ - նեմ ղա - ղար fուն:
в нём я най - ду свой по - кой.

Մոտենում է աղբյուրին ջուր խմելու: Подходит к роднику напиться воды.

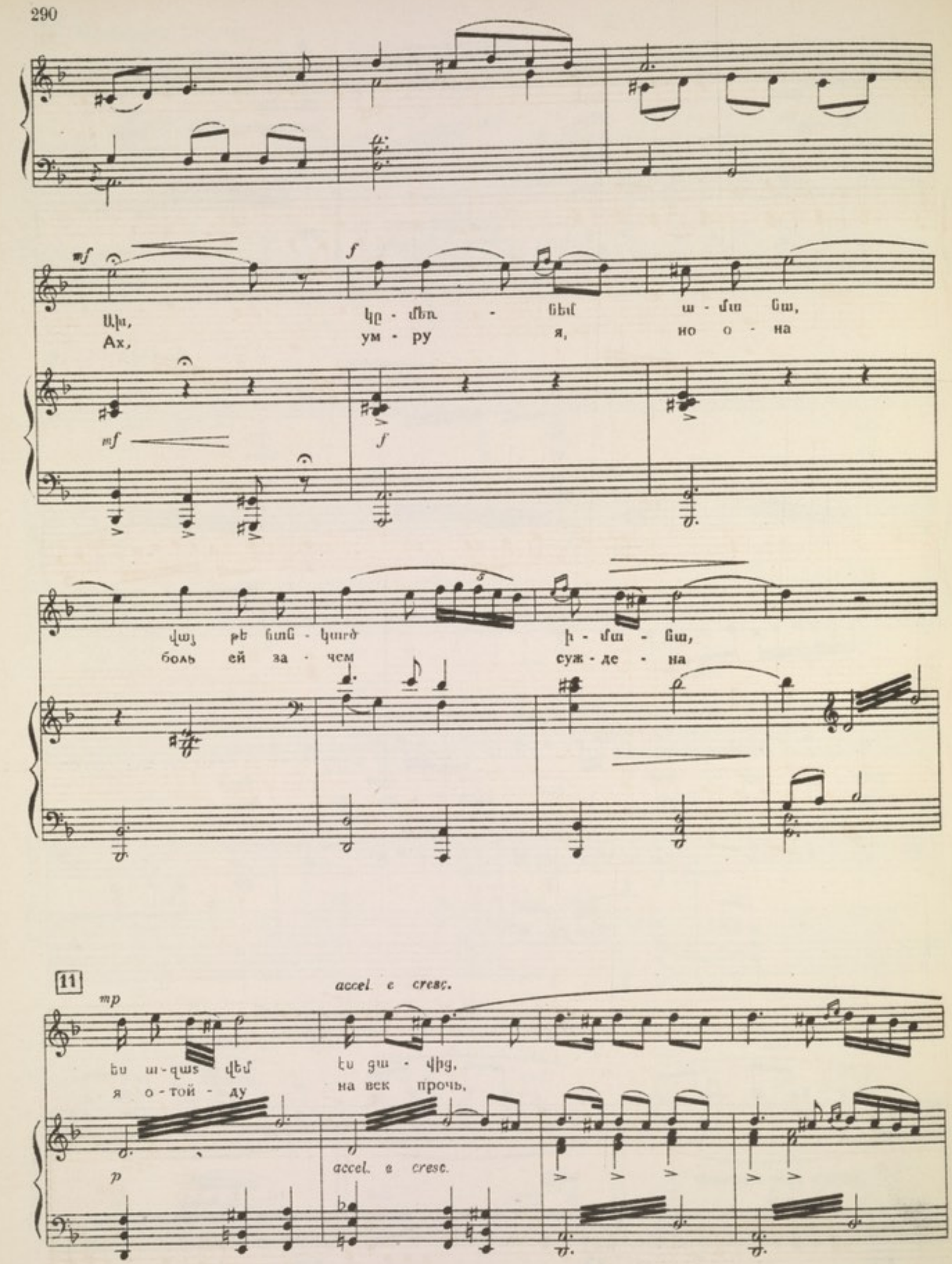
Ախ, կը - մեռ - նեմ ա - մա նա,
Ах, ум - ру я, но о - на
վայ թե նոն - կարծ ի - մա - նա,
боль ей за - чем суж - де - на

ես ա - զաs վեմ էս ցա - վից,
я о - той - ду на век прочь,

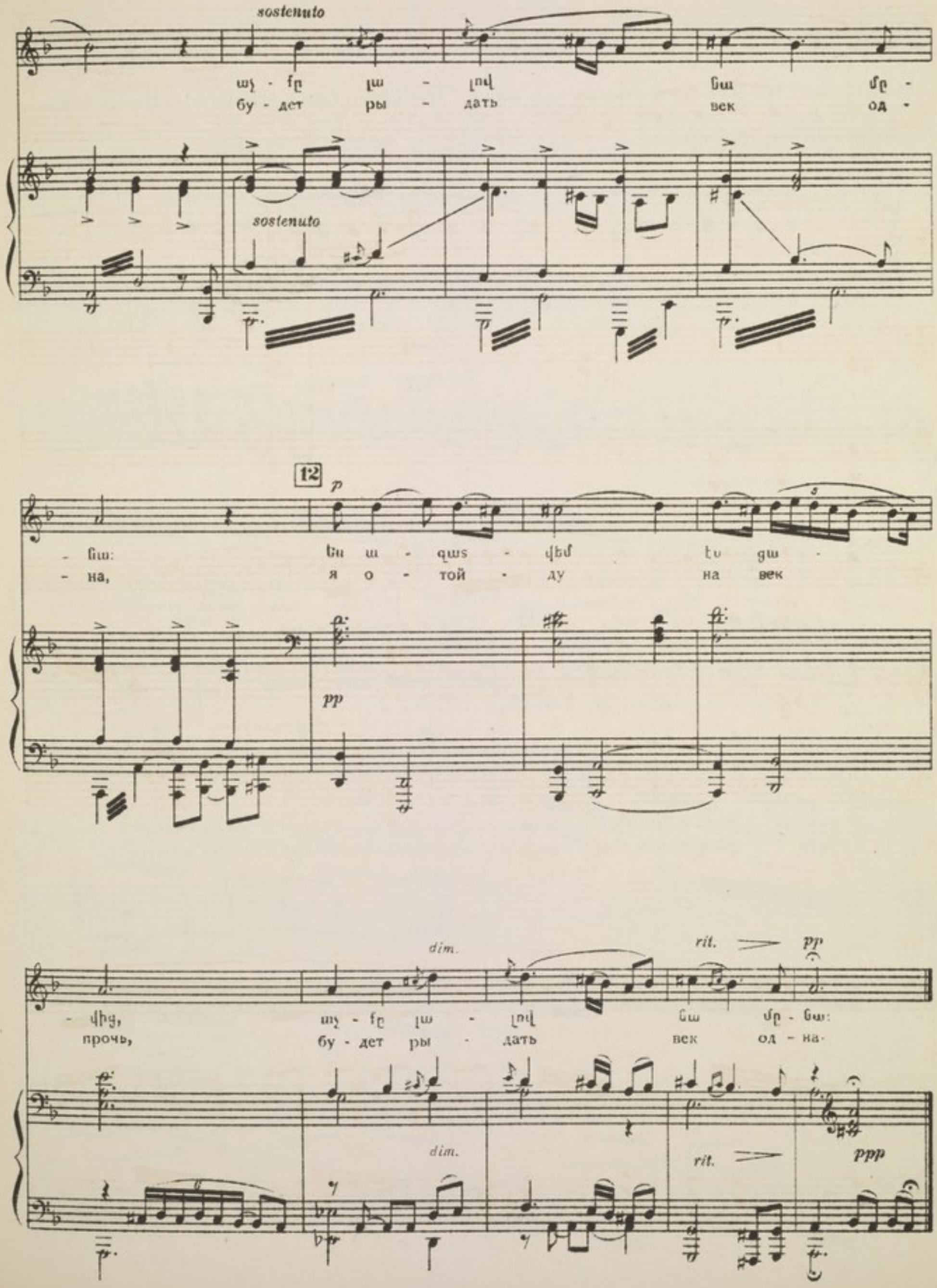
sostenuto
աչ - fը լա - լով նա մը -
бу - дет ры - дать век од -
sostenuto
12
p
- նա: Ես ա - զաs - վեմ էս ցա -
- на, я о - той - ду на век
pp
dim.
rit.
pp
- վից, աչ - fը լա - լով նա մը - նա:
прочь, бу - дет ры - дать век од - на-
dim.
rit.
ppp

Մոսին նկատում է Սարոյին, ծածուկ մոտենում է և նշան բռնում։ Моси замечает Саро, подкрадывается и прицеливается в него.

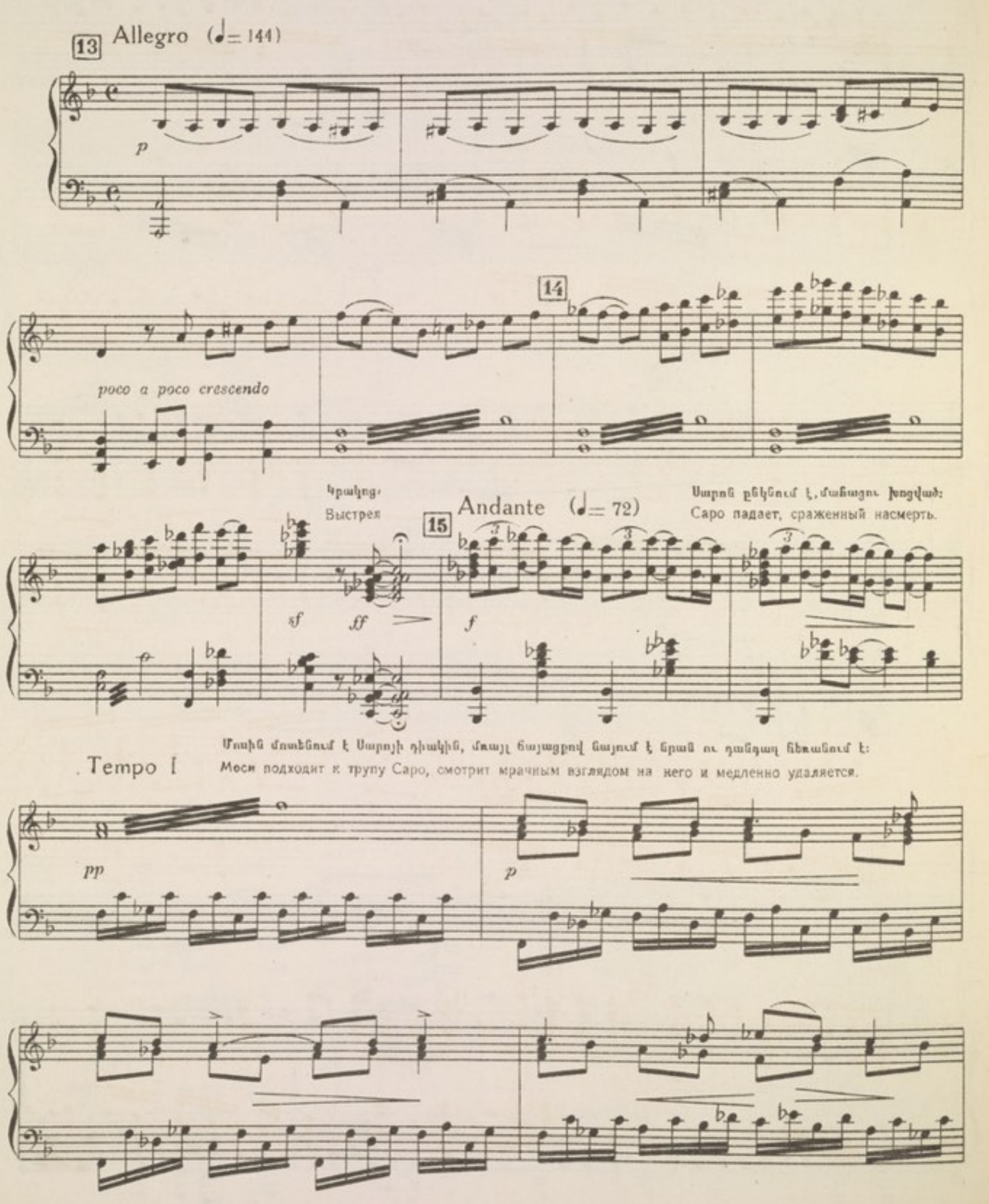

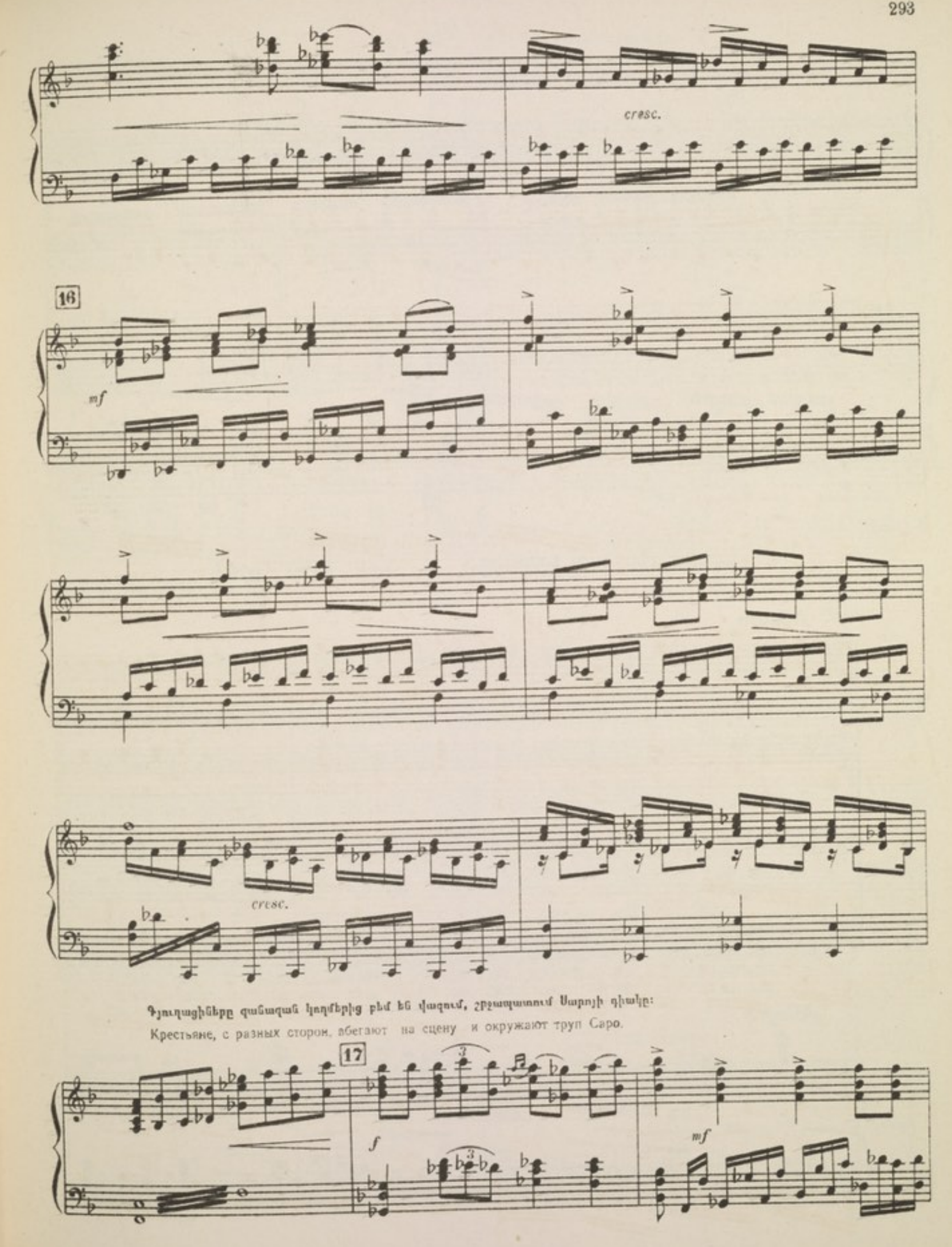

Գյուղացիները զանազան կողմերից բեմ են վազում, շրջապատում Սարոյի դիակը:

Крестьяне, с разных сторон, вбегают на сцену и окружают труп Саро.

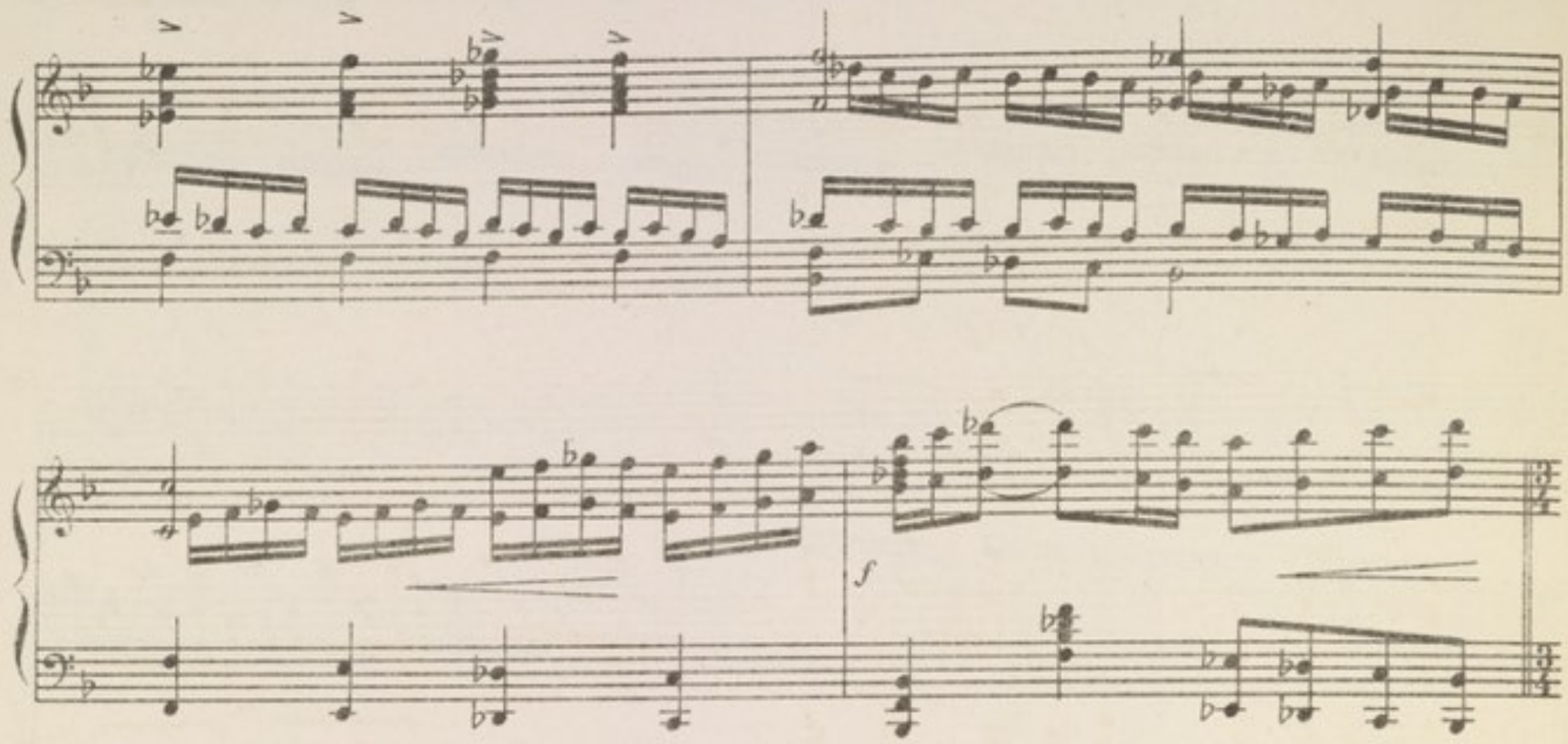

ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР КРЕСТЬЯН

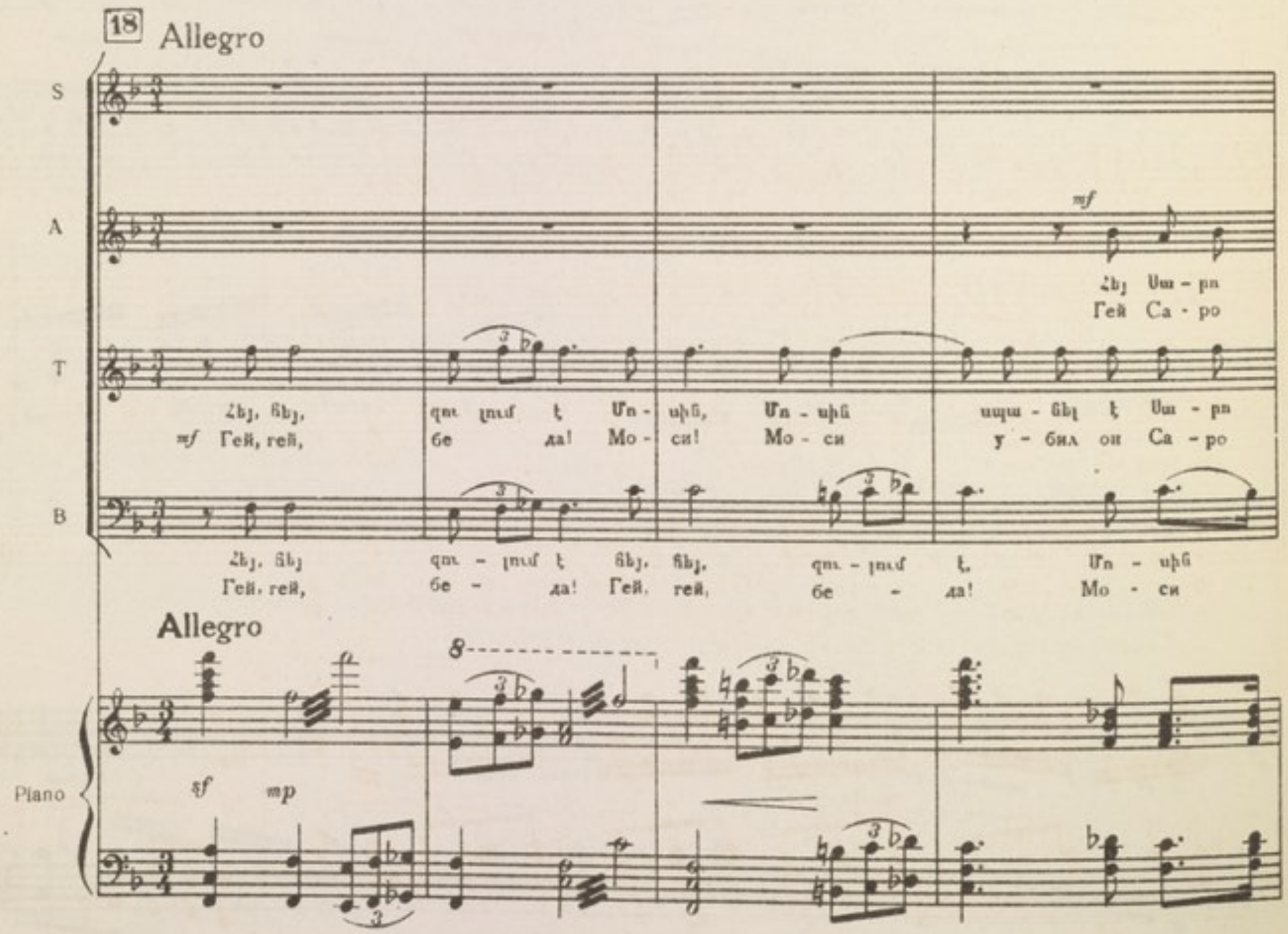

18 (♩=♩.) ritenuto sempre

Հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, Մո - սին է ապա - հել, վախ Մո - սին
Гей, гей, гей, гей, Мо - си там у - била то Мо - си

- յին հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, Մո - սին է ապա - հել, վախ, վայ աղ - բախտ
там гей, гей, гей, гей, Мо - си там у била то Мо - си он

- յին, զու - լում - հեյ հեյ, Մո - սին է հեյ,
там Мо - си - гей гей, Мо - си там гей,

հեյ, ապա - հել հեյ, հեյ, Մո - սին է հեյ, վայ աղ - բախտ
гей, у - била гей, гей. Мо - си там гей у - била он

f *rit. sempre*

molto rit.

Սա - ռա - յին, էս ինչ զու - լում է, վայ աղ - բախտ վայ, չի - վանվ Սա - ռա:
Са - ро о, что за го - ре, вай, вай бе - да! Вай па - стух Са - ро!

Սա - ռա, էս ինչ զու - լում է վայ աղ - բախտ վայ, չի - վանվ Սա - ռա:
Са - ро что за го - ре! Вай, вай, бе - да! Вай, па - стух Са - ро!

Սա ռա էս ինչ զու - լում է վայ աղ բախտ վայ, չի - վանվ Սա - ռա:
Са ро что за го - ре! Вай, вай бе да! Вай, па - стух Са - ро!

Սա - ռա էս ինչ զու - լում է վայ աղ - բախտ վայ, չի վանվ Սա - ռա:
Са - ро, что за го - ре, вай, вай, бе - да! Вай па - стух Са - ро!

molto rit. *mf*

ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ (թեմի ետևից):
МАТЬ САРО (за кулисами).

20 Andantino Հայտնվում է Սարոյի մայրը և նետվում որդու դիակի վրա: Появляется мать Саро и бросается на труп сына.

Սա - ro
Са - ро

sf f f p

21 (♩=66)

pp

ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ. МАТЬ САРО

p

կար-միր ա - ռե - վից ըն-կար Սա - ro, չտն,
С ясных ты лу - чей у - пал. Са - ро, джан!

կա - ճառ տե - ռե - վից ըն - կար
С пышных ты вет вей у - пал.

pp

poco a poco crescendo

Սա - ro ջան, Սա - ro ջան, Սա - ro ջան:
Са - ро джан. Са - ро джан! Са - ро джан!

poco a poco crescendo

mf p

22 (♩ = 69) ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ САРО

p

Ա - րեվս հան - գավ Սա - ր ջան:
Солн - це за - шло, Са - ро джан!

S

Փակ բերանով
Закрытым ртом

pp

A

T

pp

B

pp

Piano

pp

Գի - շերն ըն - կավ Սա - ր ջան, ըն - չի չես
Спу-сти-лась ночь, Са - ро джан! Ты что не

Հեյ, վախ
Гей вах

Փակ բերանով
Закрытым ртом

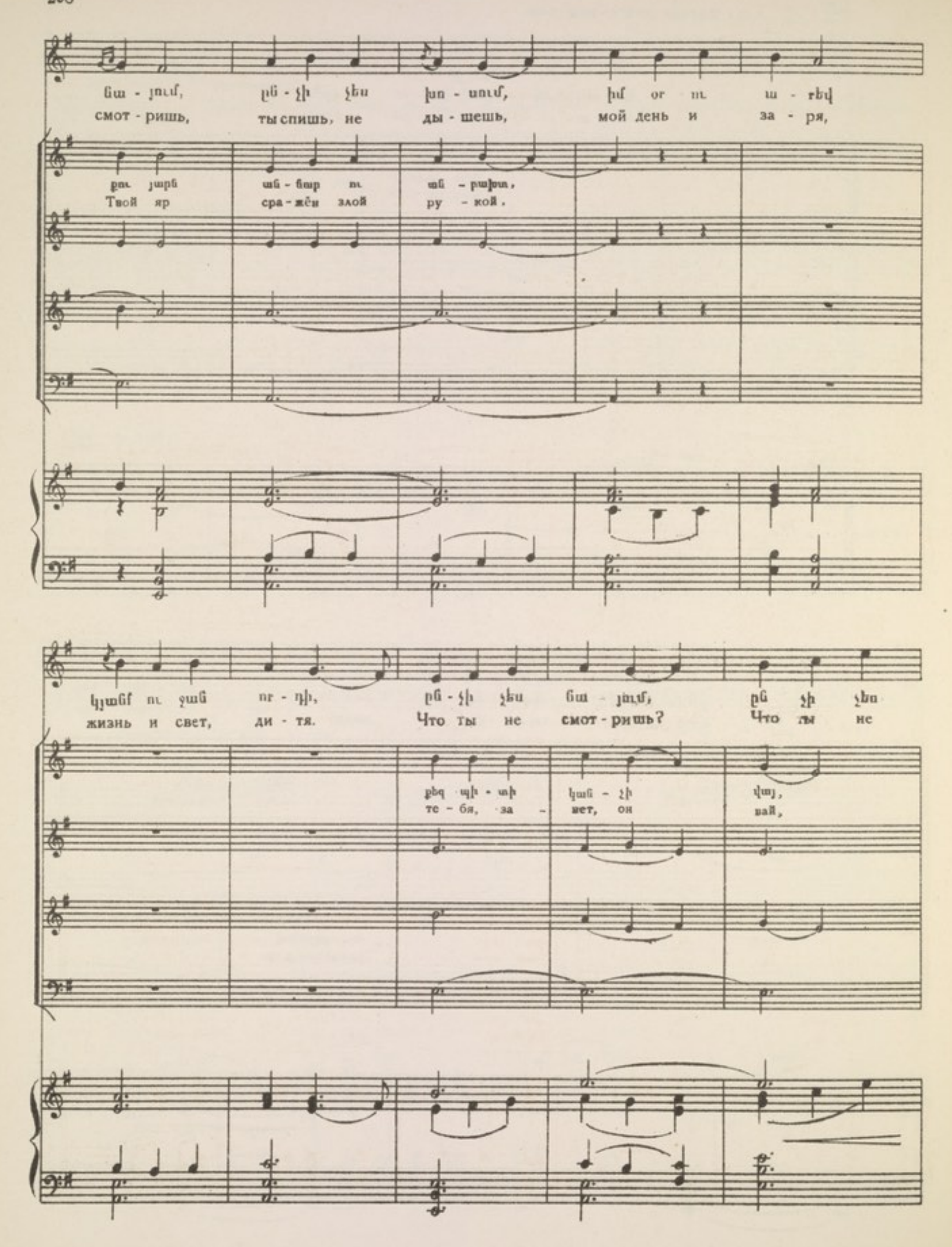
ճա - յում, ըն - չի չես խո - սում, իմ օր ու ա - րեվ
смот - ришь, ты спишь, не ды - шешь, мой день и за - ря,
քու յարն ան - նար ու ան - բախտ,
Твой яр сра - жён злой ру - кой.
կյանմ ու ջան որ - դի, ըն - չի չես ճա - յում, ըն չի չես
жизнь и свет, ди - тя. Что ты не смот - ришь? Что ты не
քեզ պի - տի կան - չի վայ,
те - бя, за - вет, он вай,

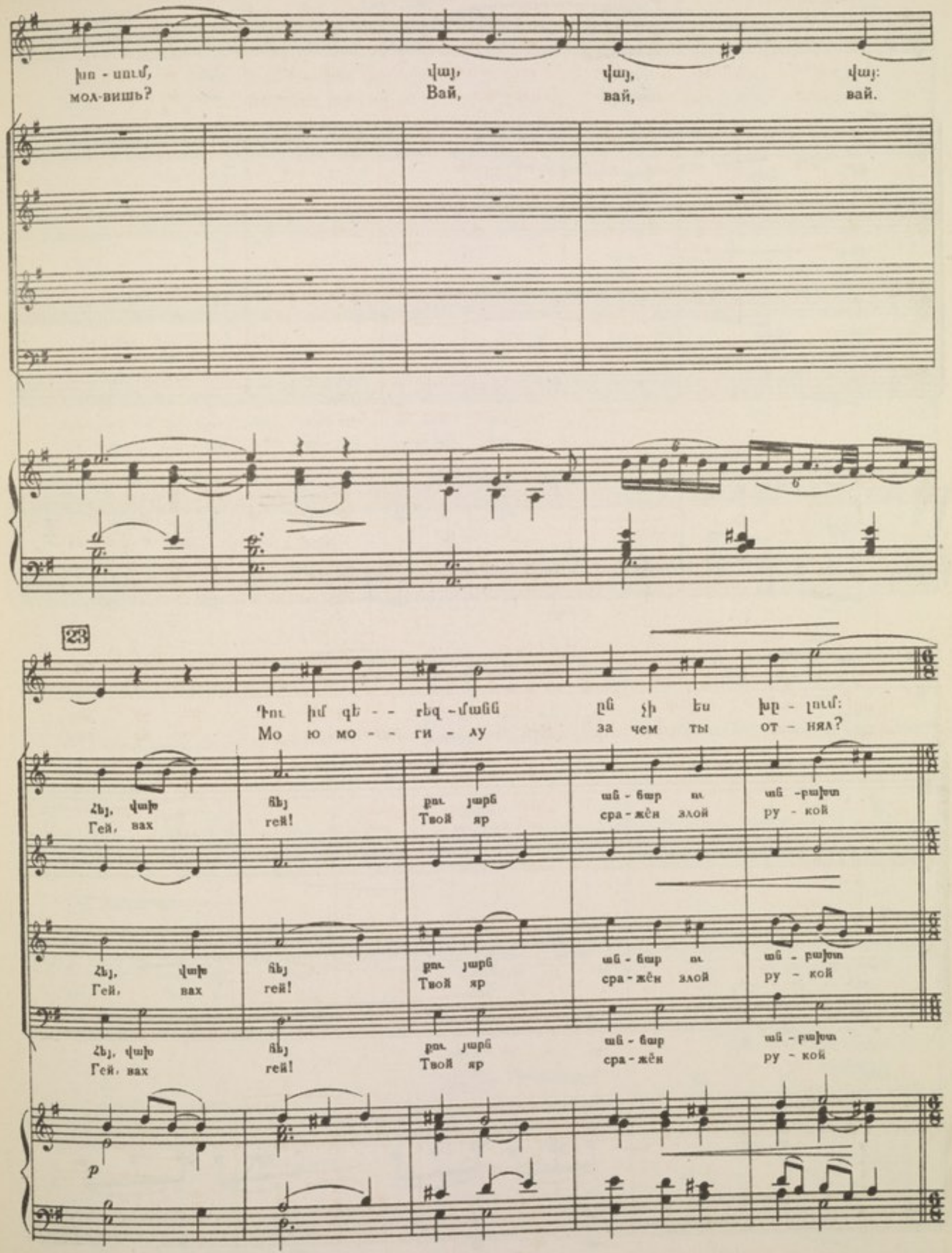
խո - սում, վայ, վայ, վայ:
мол-вишь? Вай, вай, вай.
23
Դու իմ գե - - ռեզ - մանն ըն չի ես խը - լում:
Мо ю мо - - ги - лу за чем ты от - нял?
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - հար ու ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён злой ру - кой
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - հար ու ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён злой ру - кой
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - հար ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён ру - кой
p

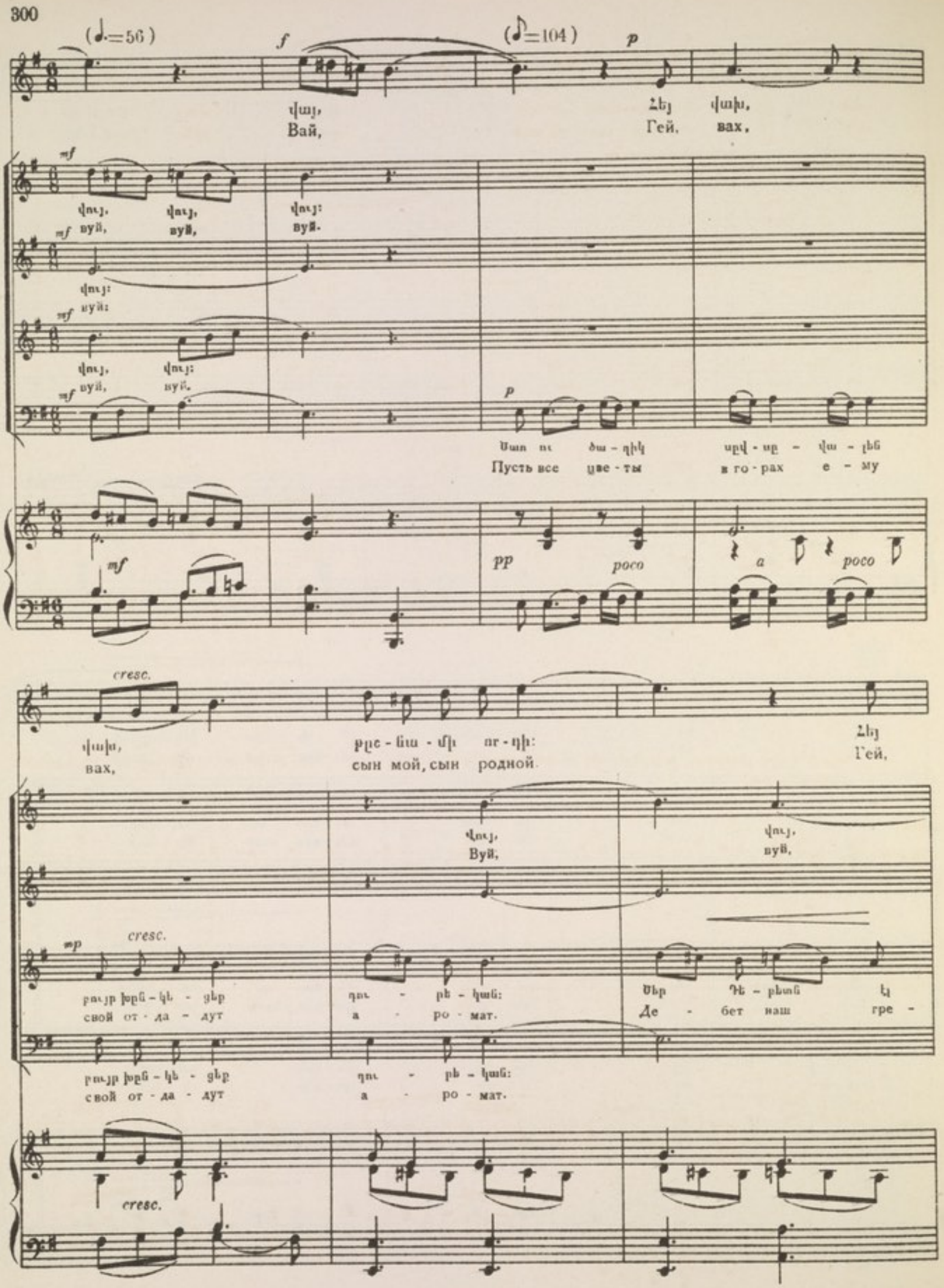
(♩.=56)
(♪=104)
f
p
վայ,
Вай,
Հեյ
Гей,
վախ,
вах,
mf
վույ,
вуй,
վույ:
вуй:
Սառ ու ծա - ղիկ սրվ - սը - վա - լեն
Пусть все цве - ты в го - рах е - му
pp
poco
a
cresc.
վախ,
вах,
քըշ - նա - մի որ - դի:
сын мой, сын родной.
Հեյ
Гей,
վույ,
Вуй,
վույ,
вуй,
mp
բույր խըն - կե - ցեր դու - բե - կան:
свой от - да - дут а - ро - мат.
Մեր Դե - բետն էլ
Де - бет наш гре -
բույր խըն - կե - ցեր դու - բե - կան:
свой от - да - дут а - ро - мат.

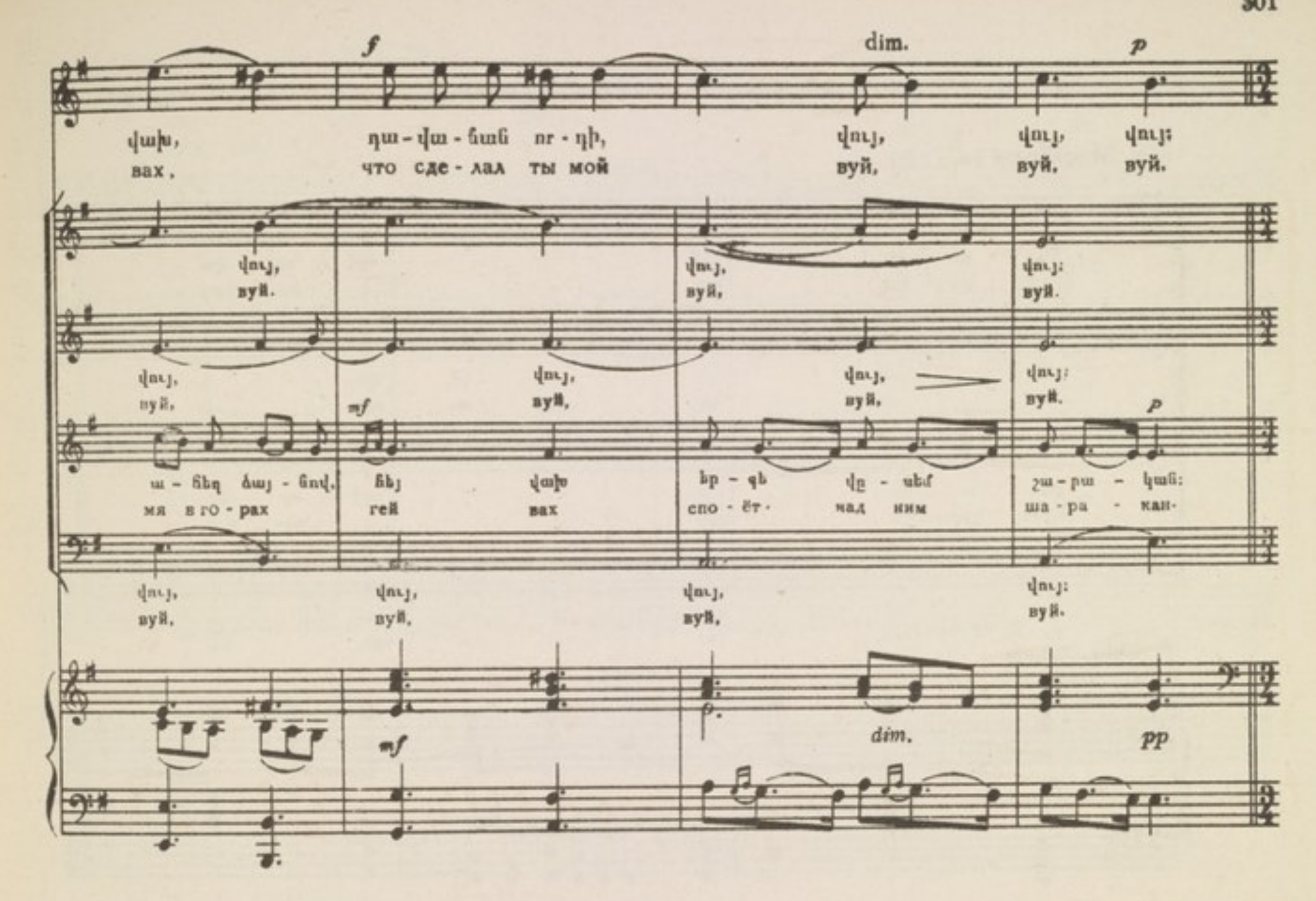

Սարոյի հովիվ ընկերները յափունջու մեջ են փաթաթում նրա դիակը և տանում։

Пастухи друзья Саро заворачивают его труп в бурку и уносят.

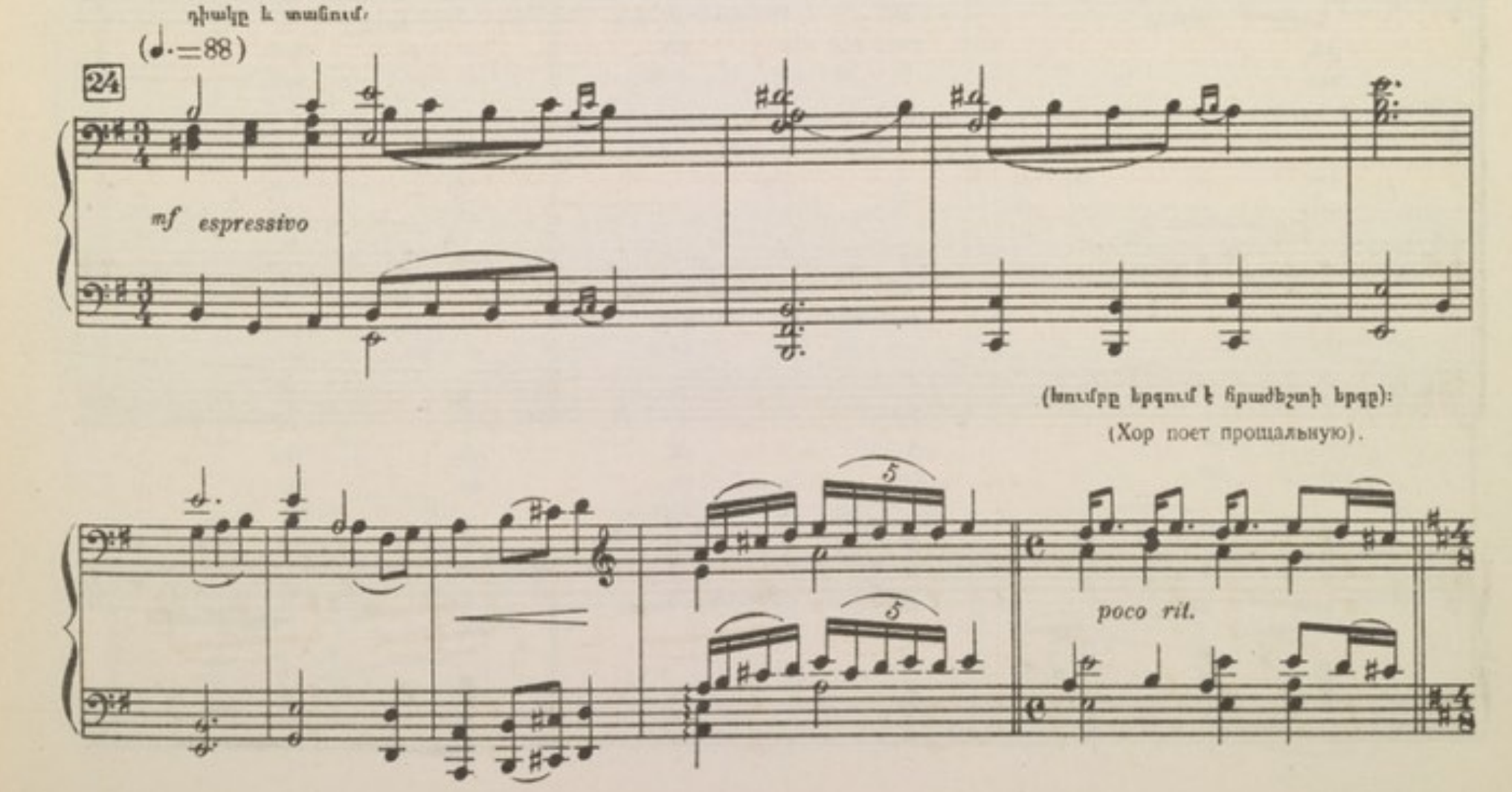

ՀՐԱԺԵՇՏ ПРОЩАНИЕ

25 Maestoso (♪=72)

S: Ծաղ ու ծա - ղիկ սըվ - սը - վա -
Пусть цве - ты все е - му в го -

A: Լե, լե, լե, լե, լե, վայ, լե, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, вай, лэ, лэ,

T: Ծաղ ու ծա - ղիկ սըվ - սը - վա -
Пусть цве - ты все е - му в го -

B: Լե, լե, լե, լե, լե, վայ, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, вай, лэ,

Maestoso

(♪=♪) (♪=♪)

լեն, բույր խըն - կե - ցեք դու - բե - կան,
рах от - да - дут свой а - ро - мат,

վայ, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե,
вай, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,

- լեն, բույր խըն - կե - ցեք դու - բե - կան,
- рах от - да - дут свой а - ро - мат,

վայ, լե, լե, լե, լե, լե,
вай, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,

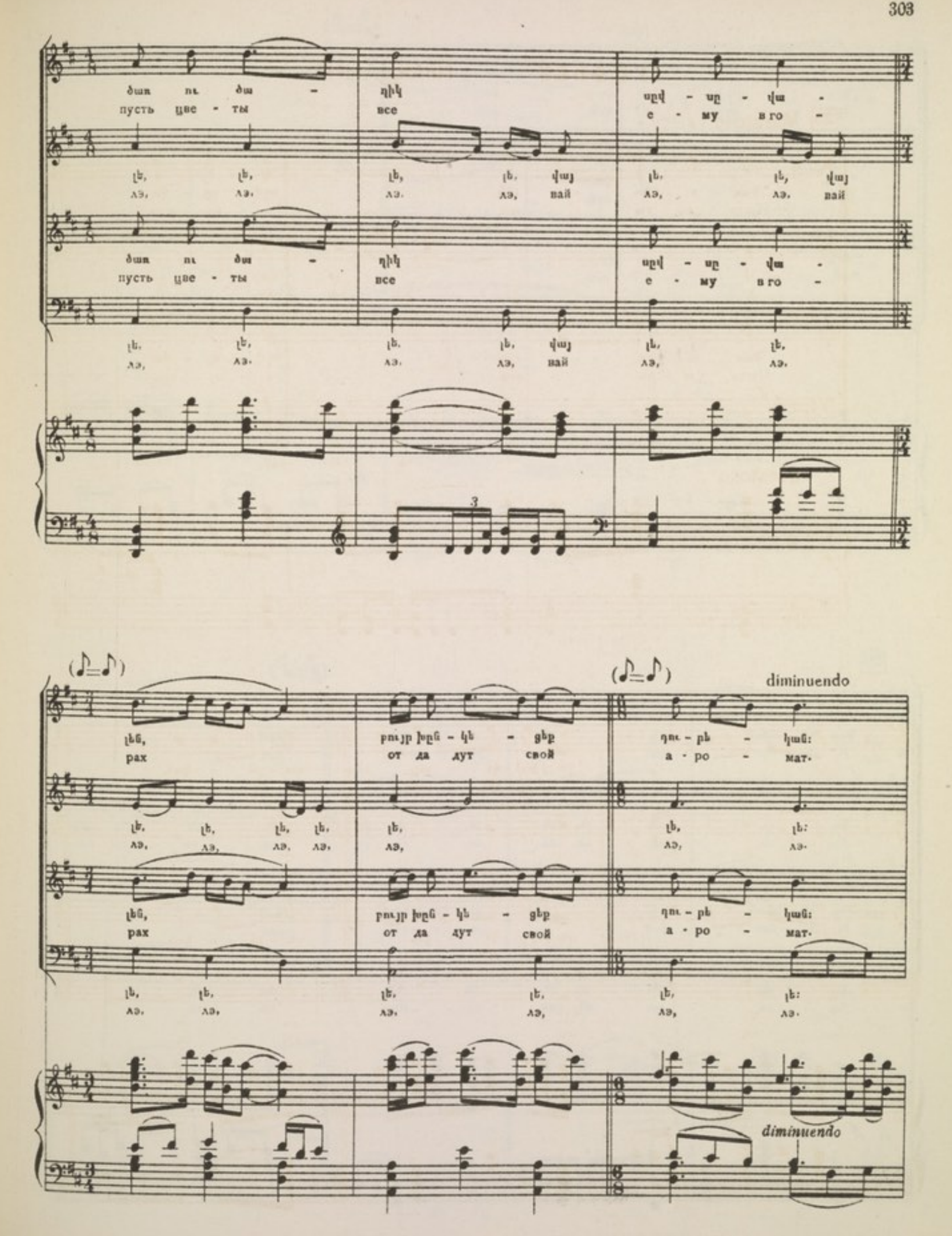
пусть цве - ты
все
е - му вго -
лэ, лэ, лэ, лэ, вай
лэ, лэ, лэ, лэ, вай
пусть цве - ты
все
е - му вго -
лэ, лэ, лэ, лэ, вай
лэ, лэ, лэ, лэ, вай
3
рах
от да дут свой
а - ро - мат.
лэ, лэ, лэ, лэ,
лэ, лэ, лэ, лэ,
рах
от да дут свой
а - ро - мат.
лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,
diminuendo
diminuendo

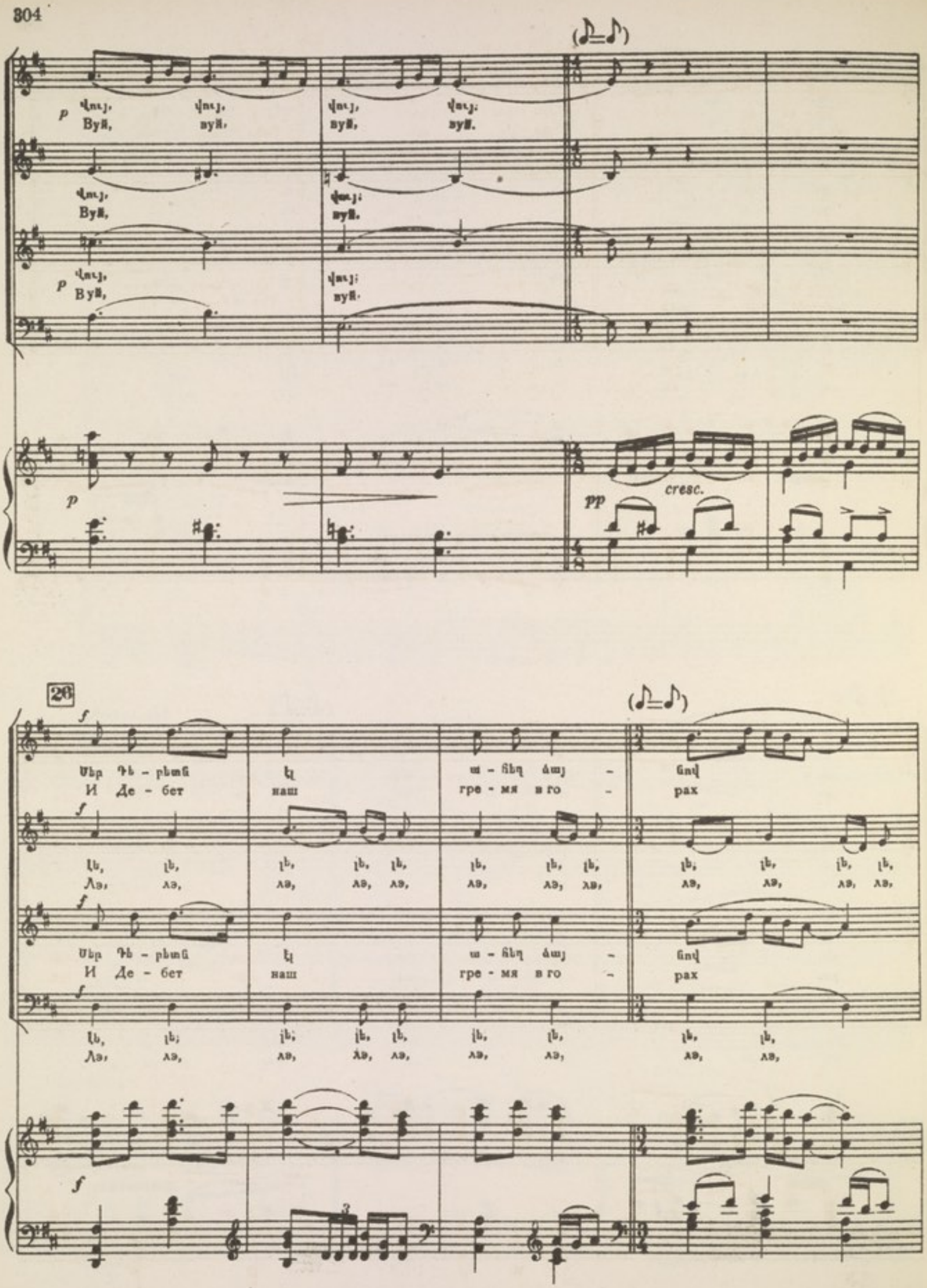
p
Byй, byй, byй, byй.
Byй, byй.
Byй, byй.
p
pp
cresc.
26
f
Մեր Դե - բետն էլ ա - հեղ ձայ - նով
И Де - бет наш гре - мя в го - рах
Լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,
Մեր Դե - բետն էլ ա - հեղ ձայ - նով
И Де - бет наш гре - мя в го - рах
Լե, լե; լե; լե, լե, լե, լե, լե, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,
f

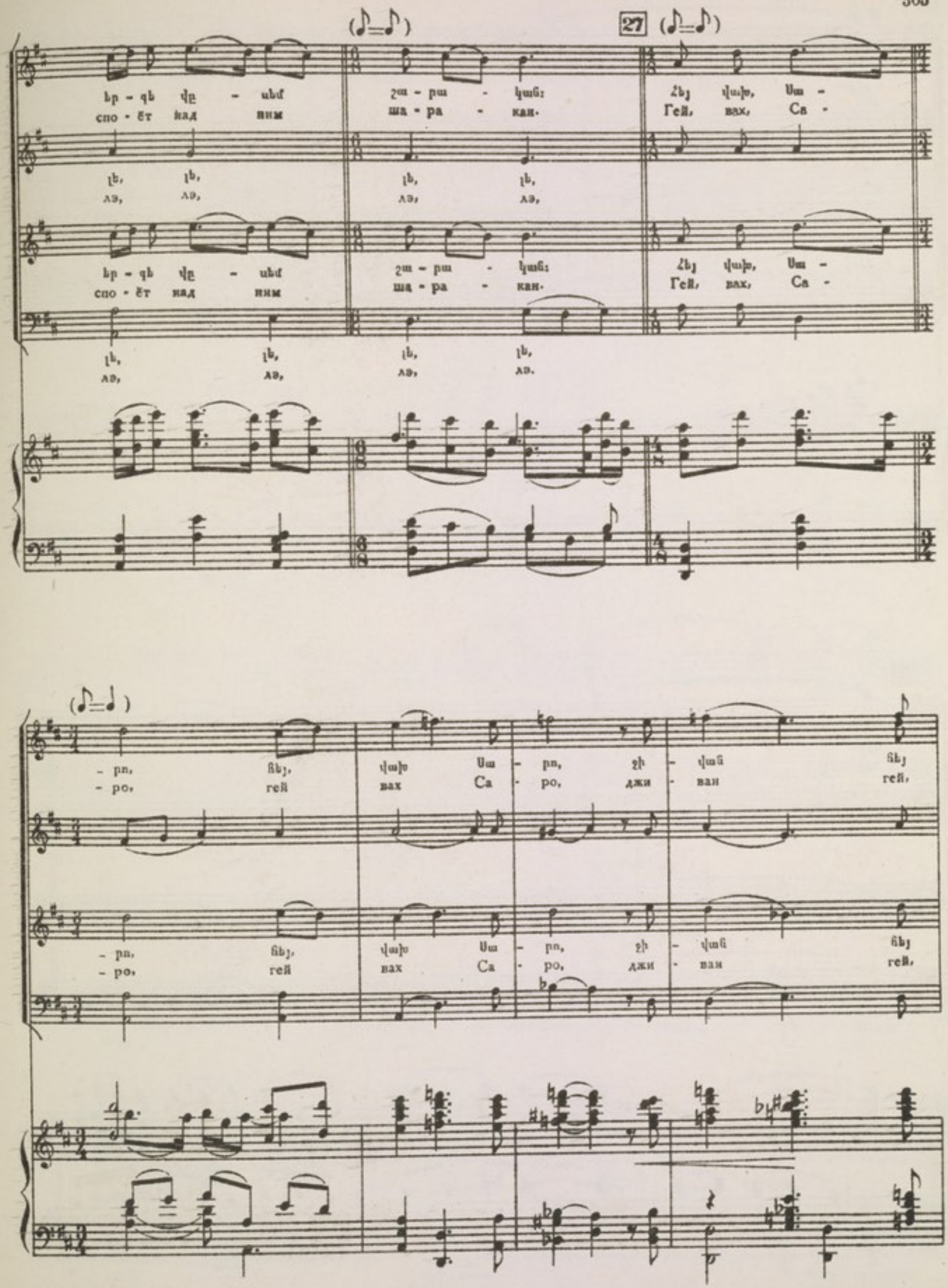
27
եր - գե վը - սեմ շա - րա - կան։ Հեյ վախ, Սա -
спо - ёт над ним ша - ра - кан. Гей, вах, Са -
լե, լե, լե, լե,
лэ, лэ, лэ, лэ,
եր - գե վը - սեմ շա - րա - կան։ Հեյ վախ, Սա -
спо - ёт над ним ша - ра - кан. Гей, вах, Са -
լե, լե, լե, լե,
лэ, лэ, лэ, лэ.
- րո, հեյ, վախ Սա - րո, ջի - վան հեյ
- ро, гей вах Са - ро, джи - ван гей,
- րո, հեյ, վախ Սա - րո, ջի - վան հեյ
- ро, гей вах Са - ро, джи - ван гей,

ff
ф[ш]о, вах
ff
ff
ff
ff
ff

28

Բազմությունը տխրությամբ ցրվում է. Բեմը մթնում է: Народ печально расходится. Сцена темнеет.

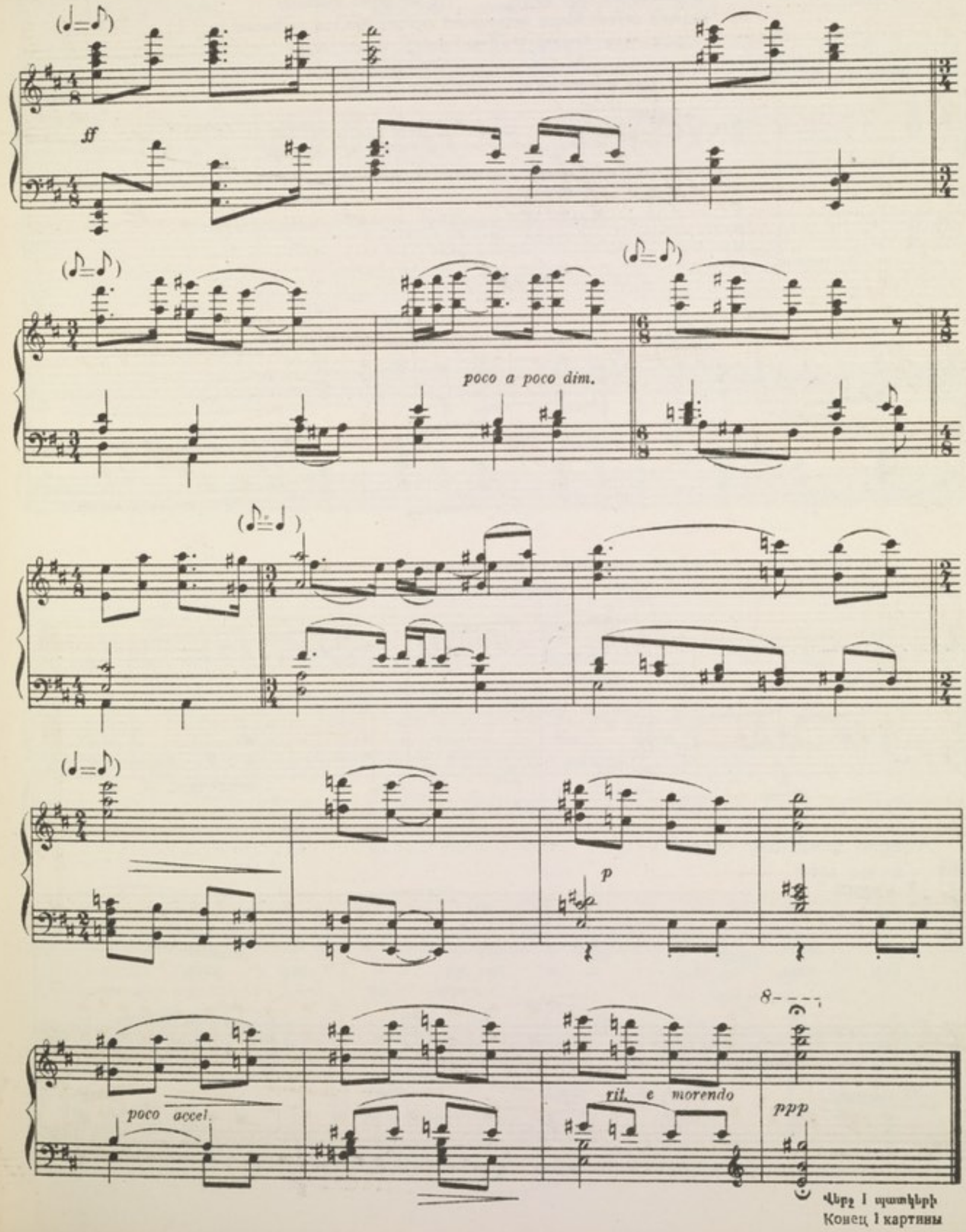

Վերջ I պատկերի
Конец I картины

II
ՊԱՏԿԵՐ
(Գործողության նույն վայրը)

II
КАРТИНА
(То же место действия)

Խելագար դարձած Անուշը պատառոտած շորերով միայնակ թափառում է:

Ануш, на грани безумия, в рванной одежде, бродит одиноко

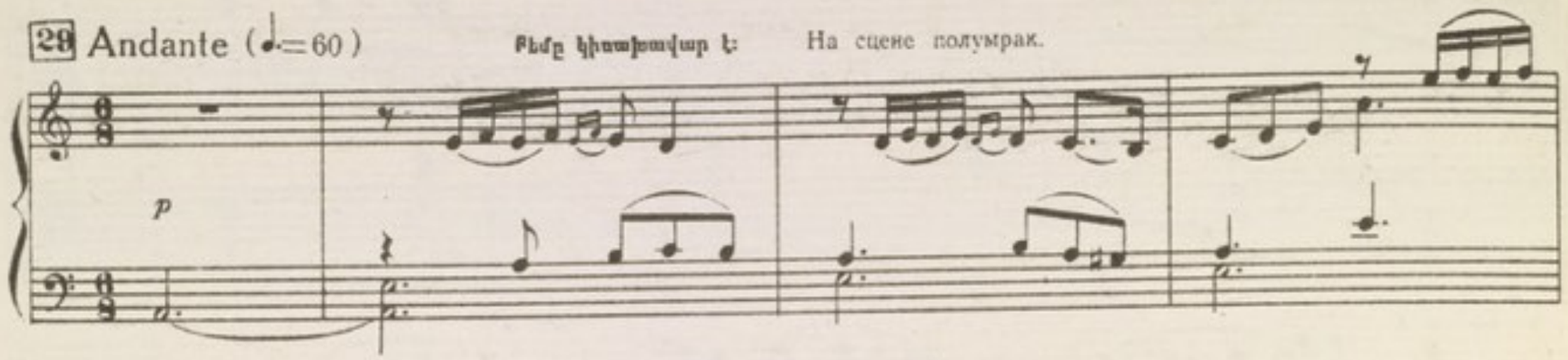

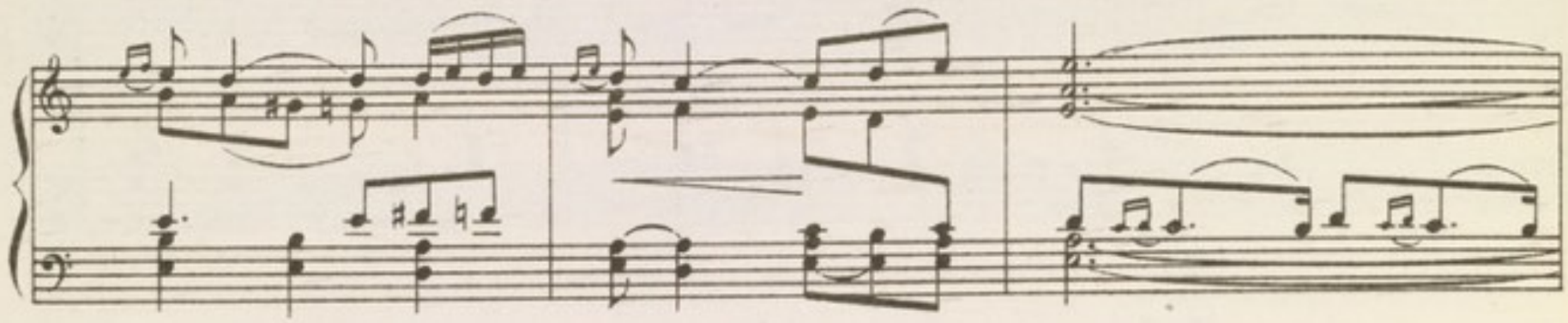

Անուշը նստած է քարի վրա, այնտեղ որտեղ ընկած էր սպանված Սարոն:

Ануш сидит на камне, около того места, где лежал убитый Саро .

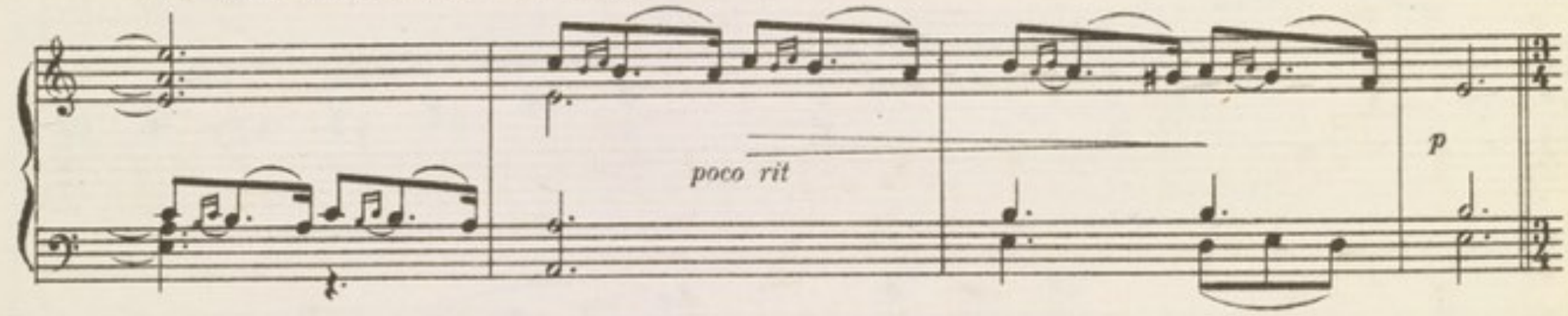

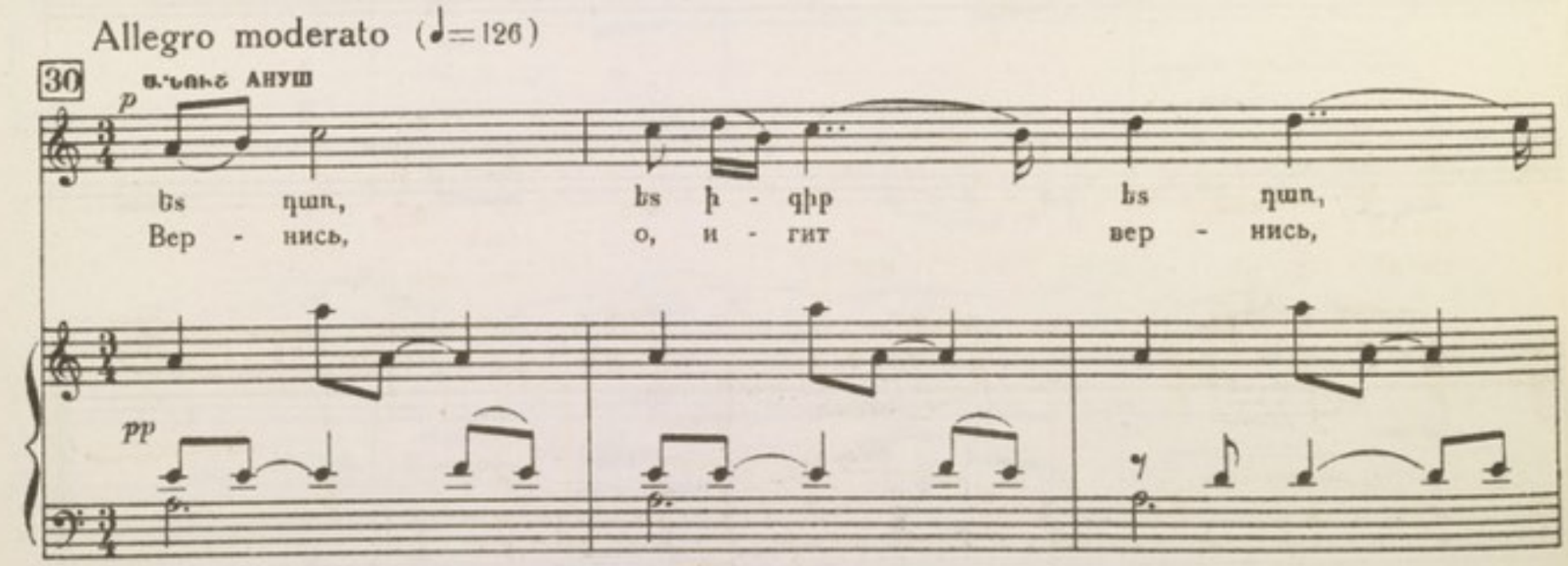

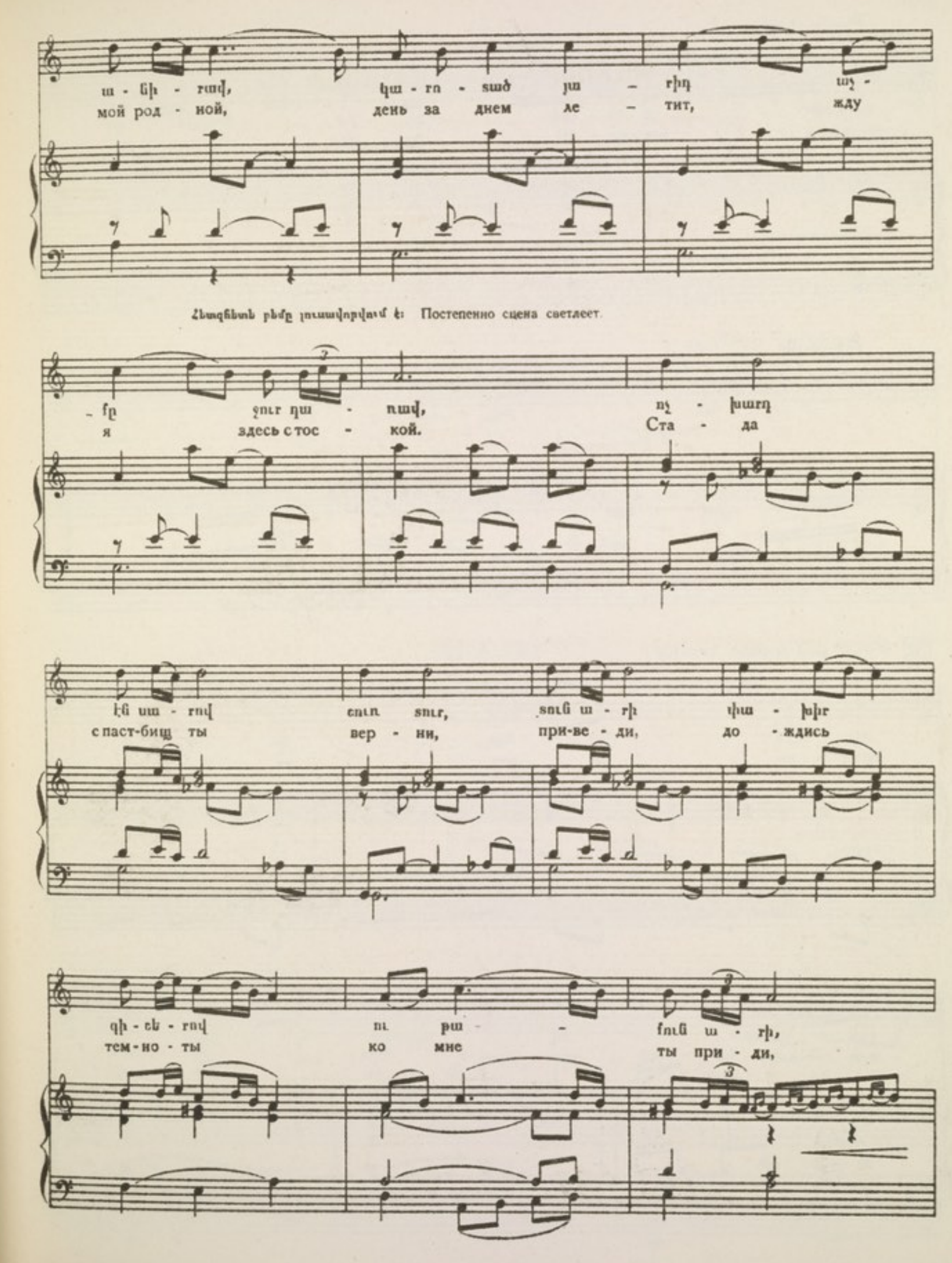
ա - նի - րավ, կա - rո - տած յա - rիդ աչ -
мой род - ной, день за днем ле - тит, жду

Հետզհետե բեմը լուսավորվում է: Постепенно сцена светлеет.

- fը ջուr դա - ռավ, ոչ - խարդ
я здесь с тос - кой. Ста - да

էն սա - rով ուռ տուr, տուն ա - rի փա - խիr
с паст-бищ ты вер - ни, при-ве - ди, до - ждись

զի - ւե - rով ու թա - - fուն ա - rի,
тем-но - ты ко мне ты при - ди,

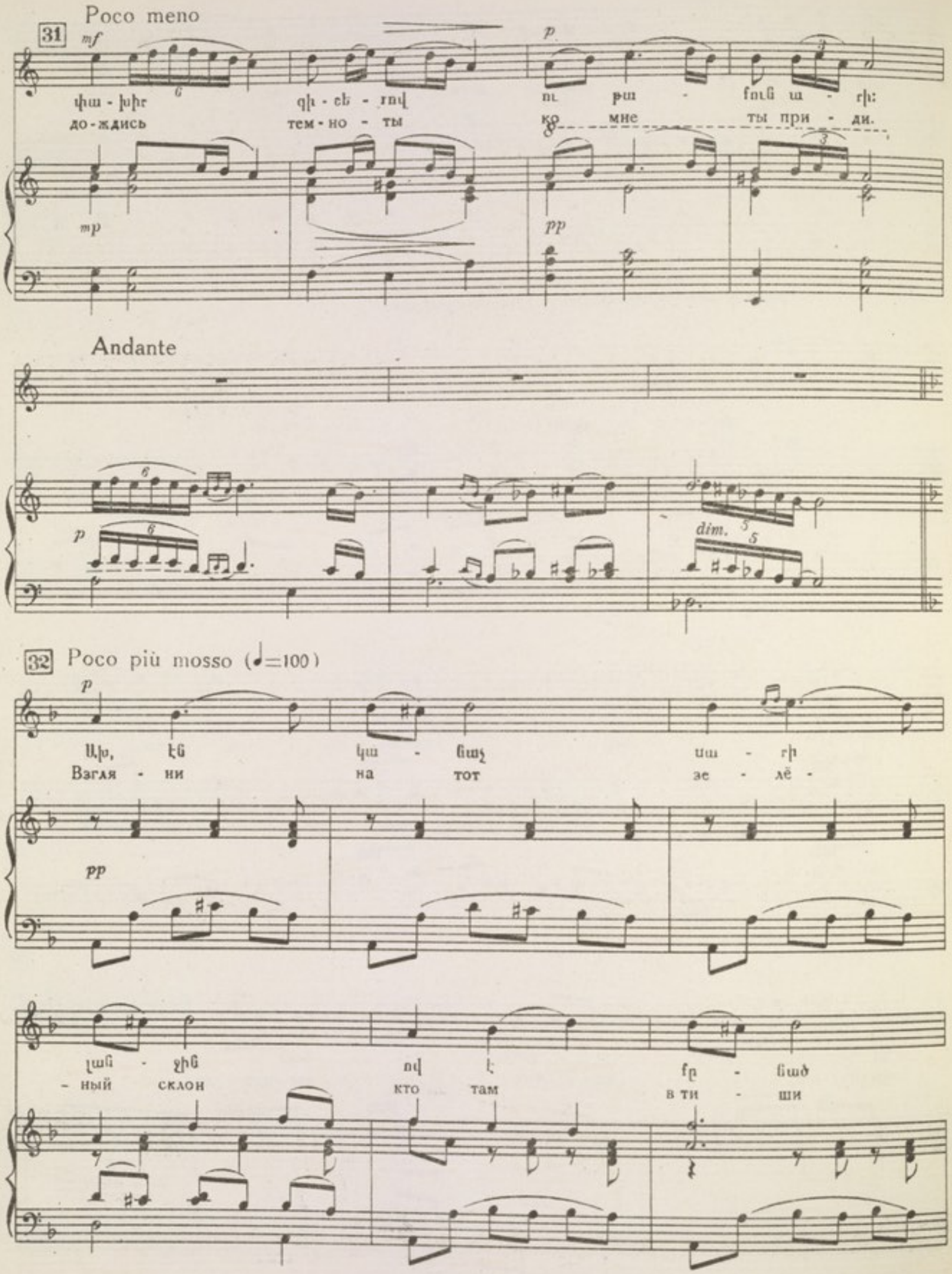
Poco meno
31
mf
p
փա - խիր զի - ւե - րով ու թա - ֆուն ա - ռի:
до - ждись тем - но - ты ко мне ты при - ди.
mp
pp
Andante
p
dim.
32 Poco più mosso (♩=100)
p
Ախ, էն կա - նաչ սա - ռի
Взгля - ни на тот зе - лё -
pp
լան - ջին ով է բը - նած
- ный склон кто там в ти - ши

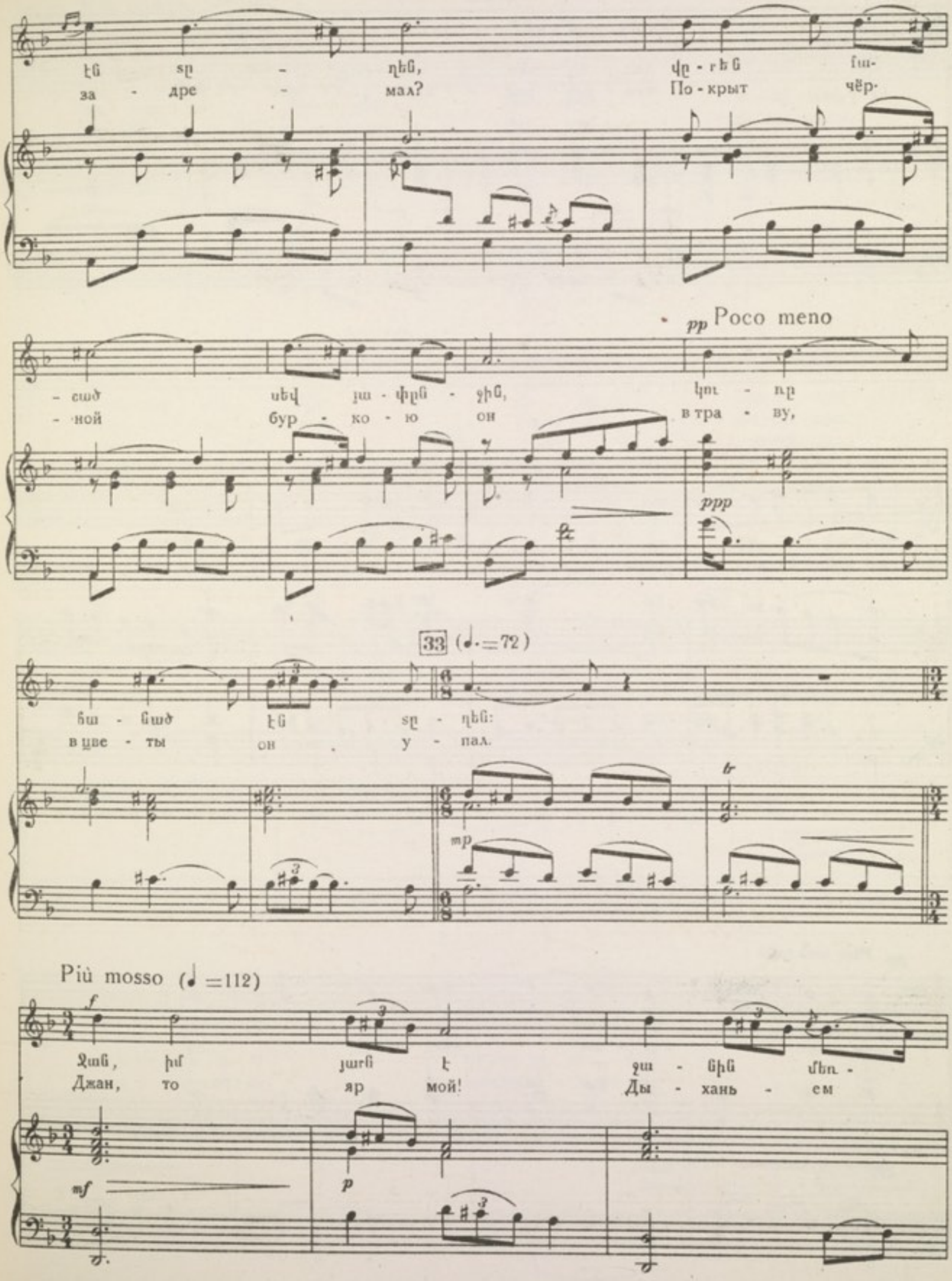
Poco meno
33 (♩.=72)
Più mosso (♩=112)

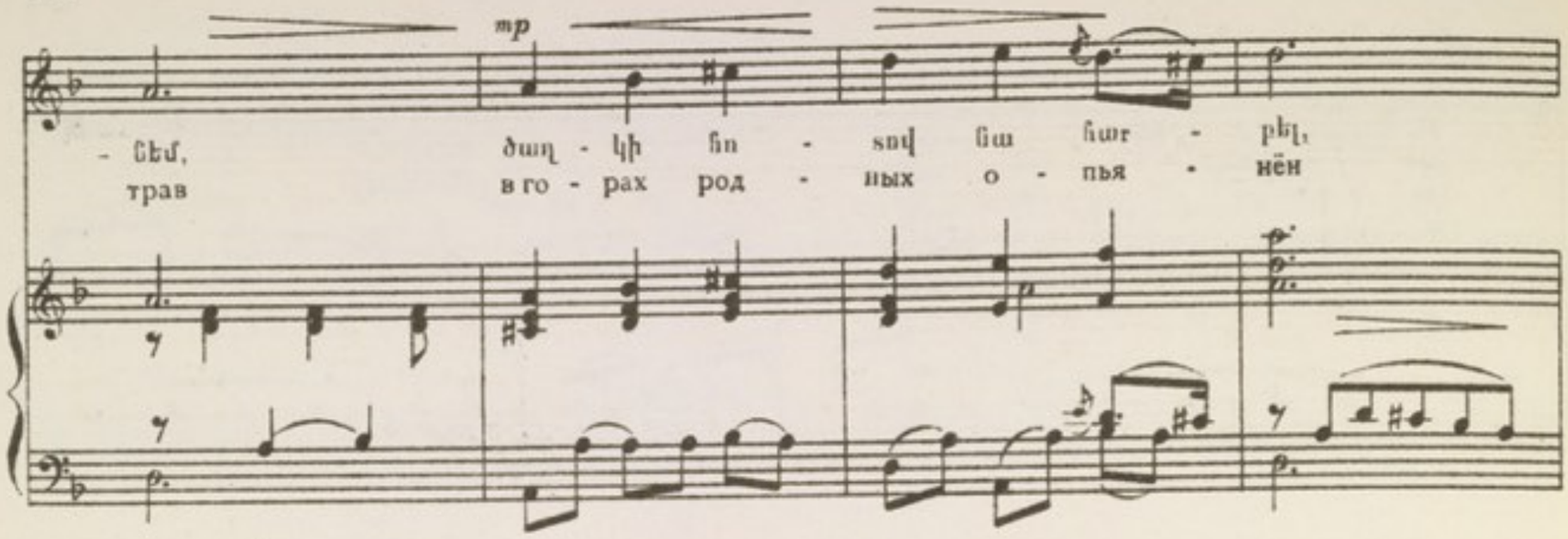
mp
- նեմ, ծաղ - կի հո - տով նա հար - բել,
трав в го - рах род - ных о - пья - нён

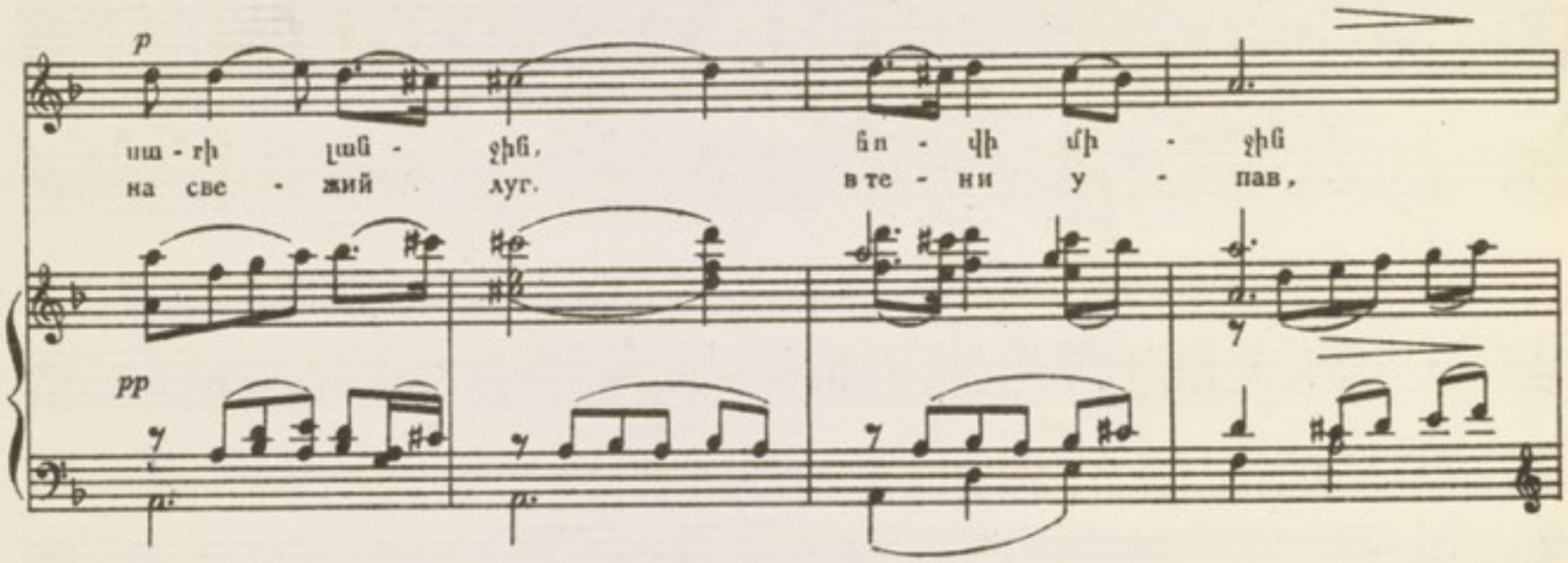
p
սա - րի լան - ջին, հո - վի մի - ջին
на све - жий луг. в те - ни у - пав,
pp

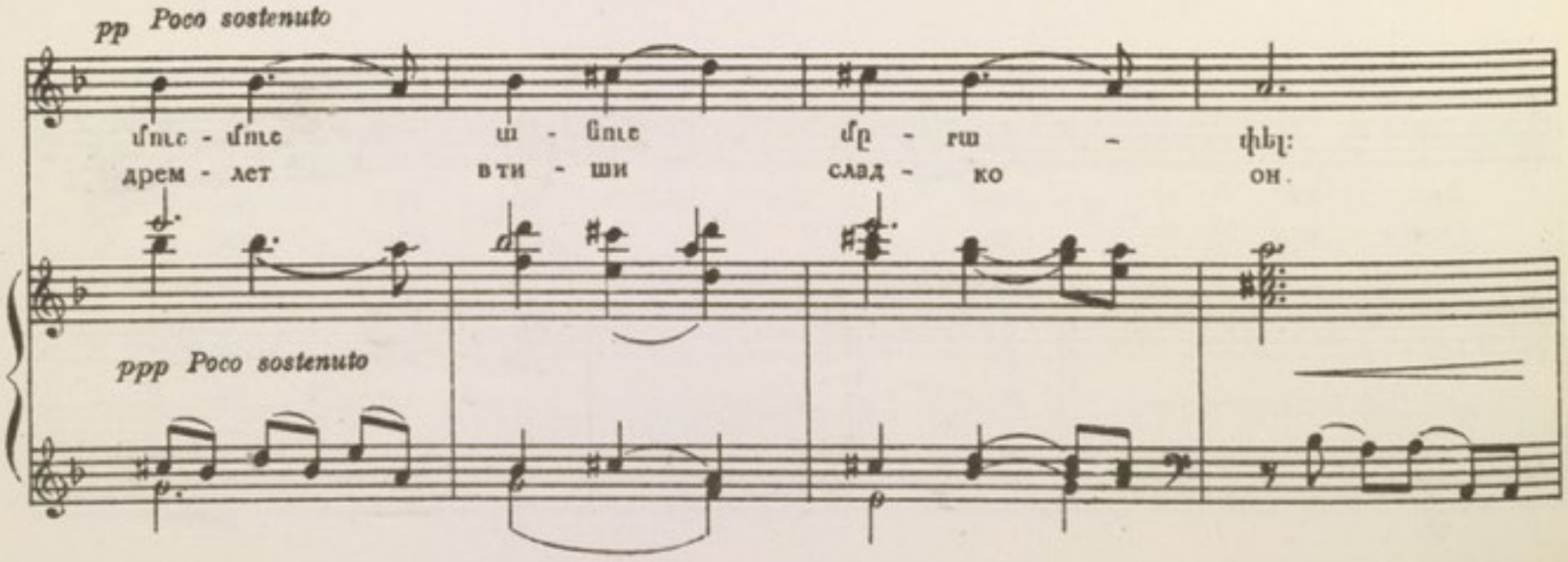
pp Poco sostenuto
մուս - մուս ա - նուս մը - րա - փել:
дрем - лет в ти - ши слад - ко он.
ppp Poco sostenuto

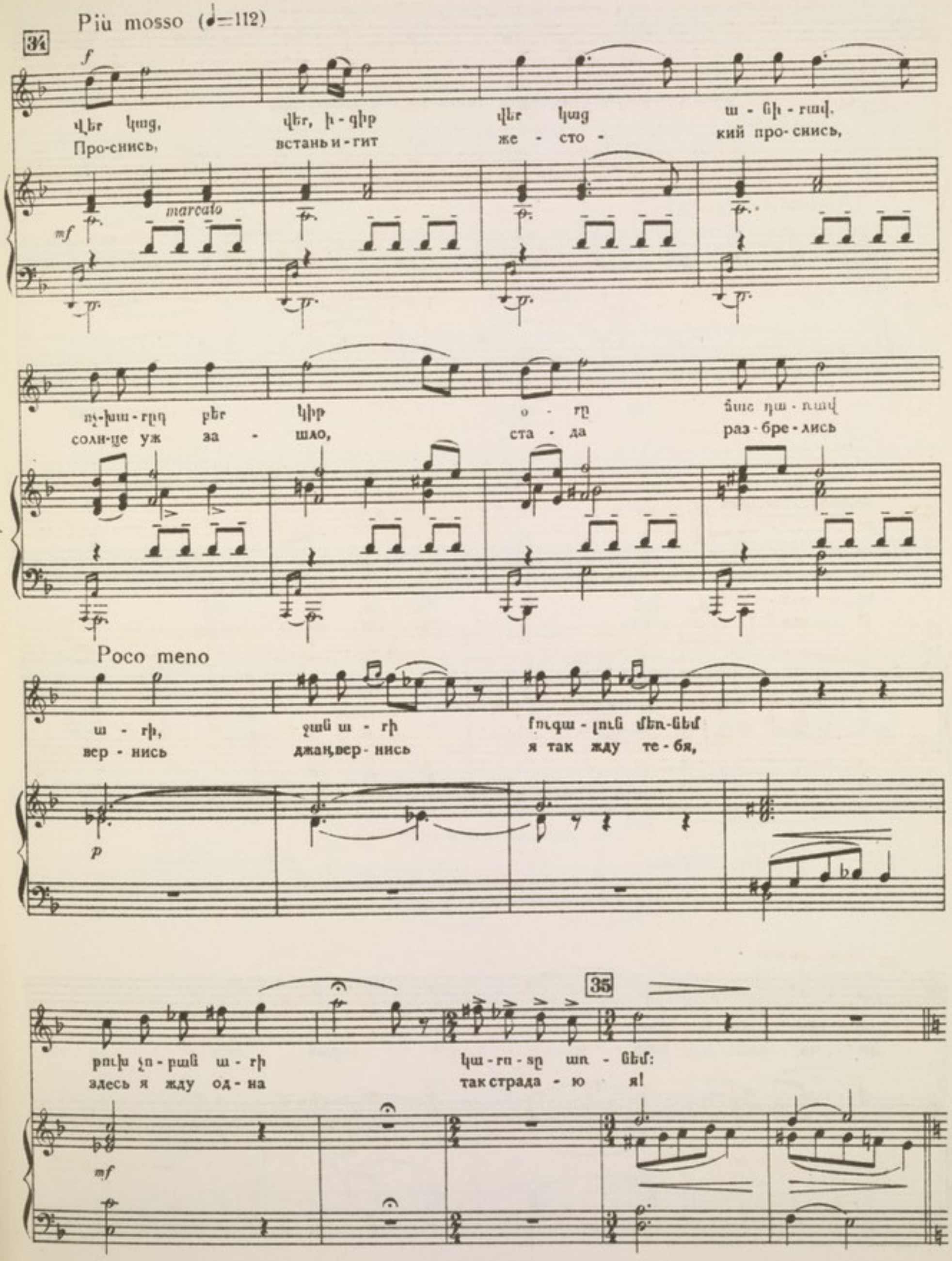
Più mosso (♩=112)

վեր կաց, վեր, ի-գիր վեր կաց ա-նի-րավ.
Про-снись, встань и-гит же-сто- кий про-снись,

marcato

Poco meno

Երևում է թափառական անցորդը: Появляется прохожий-странник.

Andantino (♩=88)

Piano

p

ԱՆՑՈՐԴ СТРАННИК

p

Սի - րուն տղ - ջիկ ինչ ես լա լիս,
О чем гру - стишь и слё зы льёшь,

pp

էդ - պես մե - նակ ու մռ - լոր,
ту - ма - нишь свой яс - ный взор,

Ինչ ես լա - լիս ու մեզ զա - լիս
что и - щешь ты, ко - го зо - вешь

էս ան - հե - ռուվ ա - մեն օր,
здесь каж - дый день в кру - чах гор?

poco a poco crescendo

Քե լա - լիս ես վարդ ես ու -
Коль и - щешь ты зи - мой цве -

poco a poco crescendo

- զում մա - յիս կը - զա մի ֆիչ
- ты при - дет к нам май, не гру-

f

f

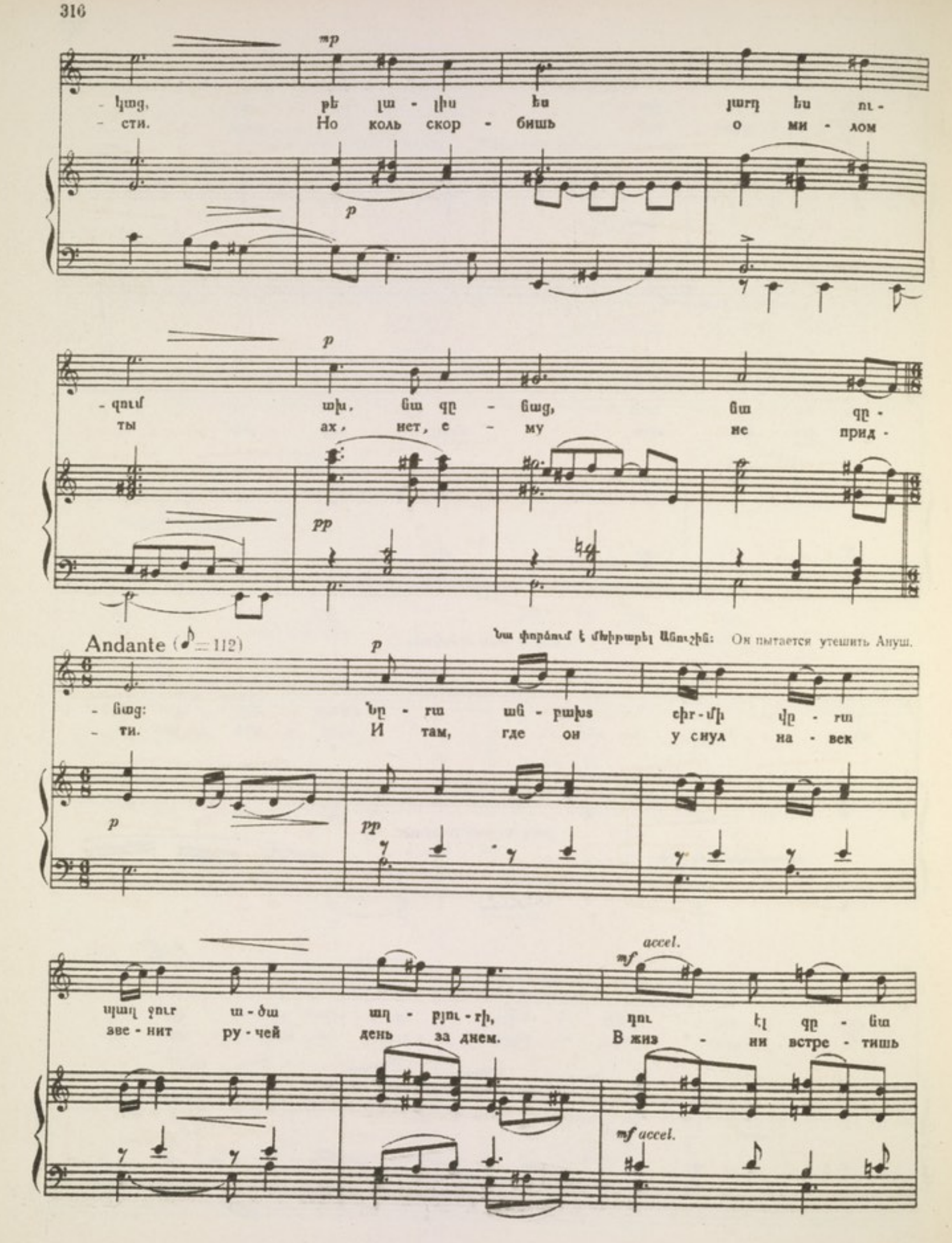
mp
- կաց, թե լա - լիս ես յարդ ես ու -
- сти. Но коль скор - бишь о ми - лом
p
p
- զում ախ, նա զը - նաց, նա զը -
ты ах, нет, е - му не прид -
pp
Andante (♪ = 112)
Նա փորձում է մխիթարել Անուշին: Он пытается утешить Ануш.
p
- նաց: Նը - րա ան - բախs ըիր - մի վը - րա
- ти. И там, где он у снул на - век
p
pp
accel.
mf
պաղ ջուր ա - ծա աղ - բյու - րի, դու էլ զը - նա
зве - нит ру - чей день за днем. В жиз - ни встре - тишь
mf accel.

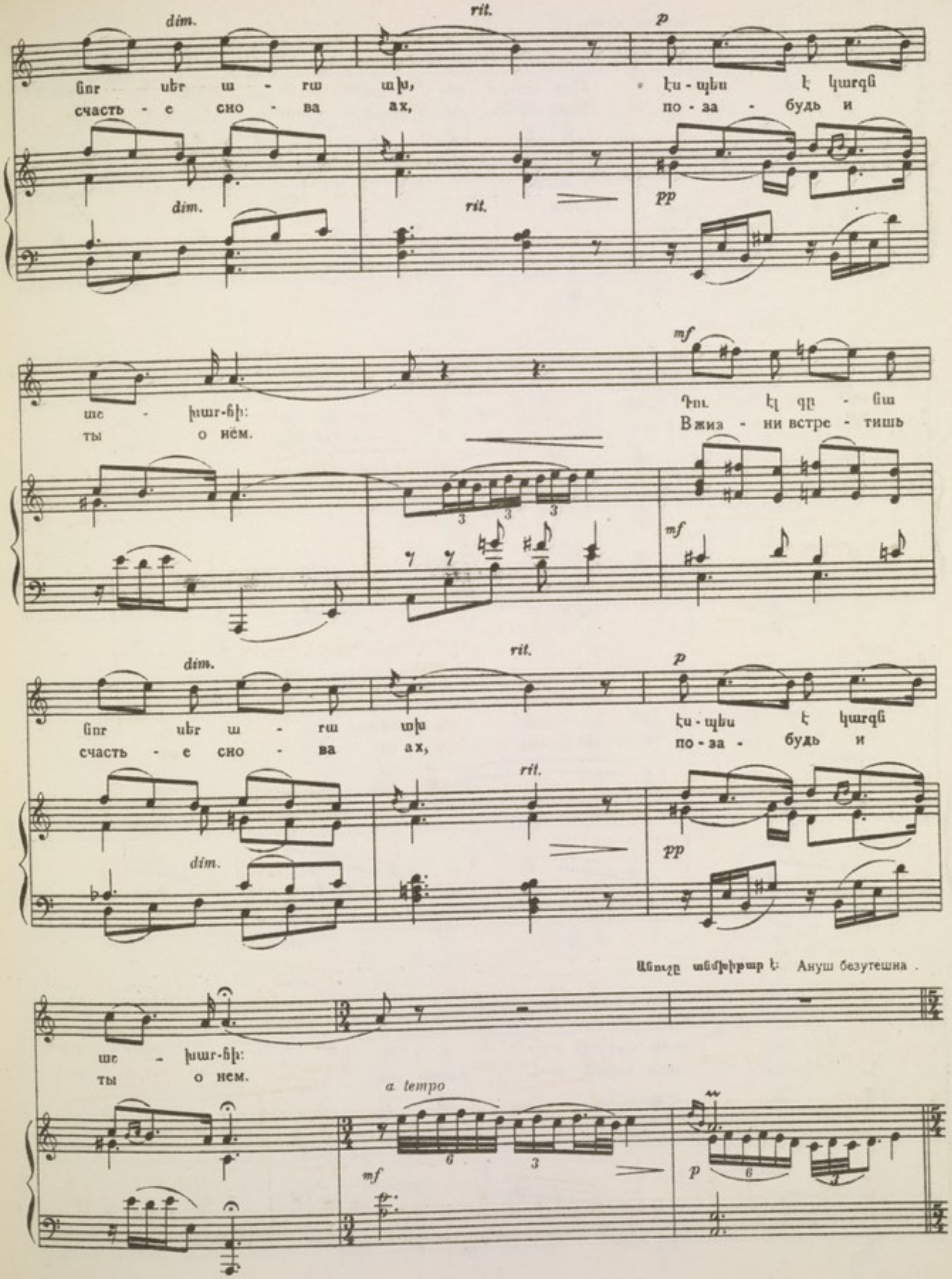
dim.
rit.
p
նոր սեր ա - րա ախ, էս - պես է կարգն
счасть - е сно - ва ах, по - за - будь и
dim.
rit.
pp
ше - խար-ճի:
ты о нём.
mf
Դու էլ գը - նա
В жиз - ни встре - тишь
mf
dim.
rit.
p
նոր սեր ա - րա ախ էս - պես է կարգն
счасть - е сно - ва ах, по - за - будь и
rit.
dim.
pp
Անուշը անմխիթար է: Ануш безутешна.
ше - խար-ճի:
ты о нем.
a tempo
mf
p

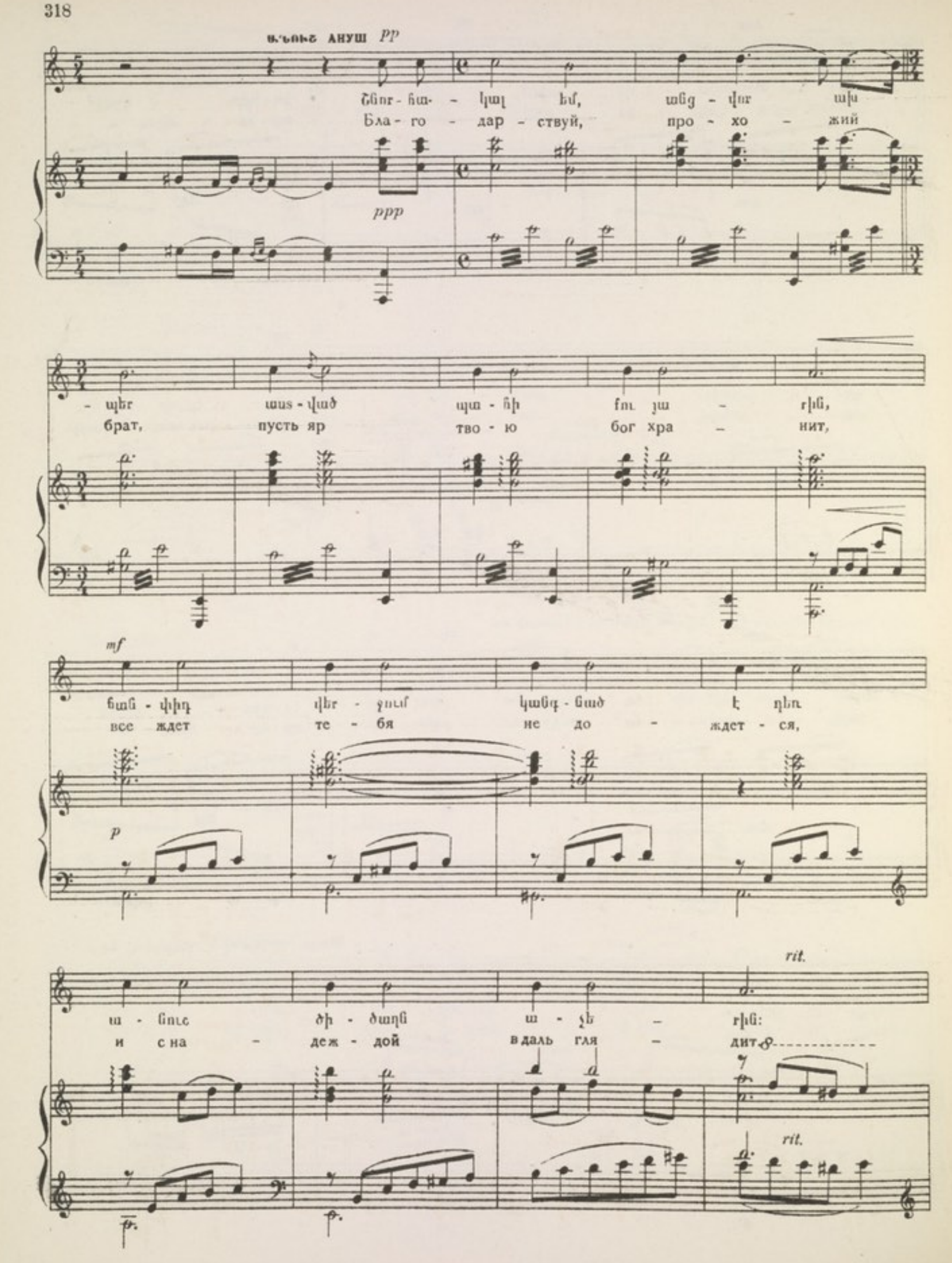
Ե՛ՆՈՒՇ ԱՌՍ

Շնոր - հա - կալ եմ, անց - վոր ախ
Бла - го - дар - ствуй, про - хо - жий

- պեր ասs - ված պա - հի քու յա - րին,
брат, пусть яр тво - ю бог хра - нит,

ճան - փիդ վեր - ջում կանգ - նած է դեռ
все ждет те - бя не до - ждет - ся,

ա - նուշ ծի - ծաղն ա - չե - րին:
и с на - деж - дой в даль гля - дит.

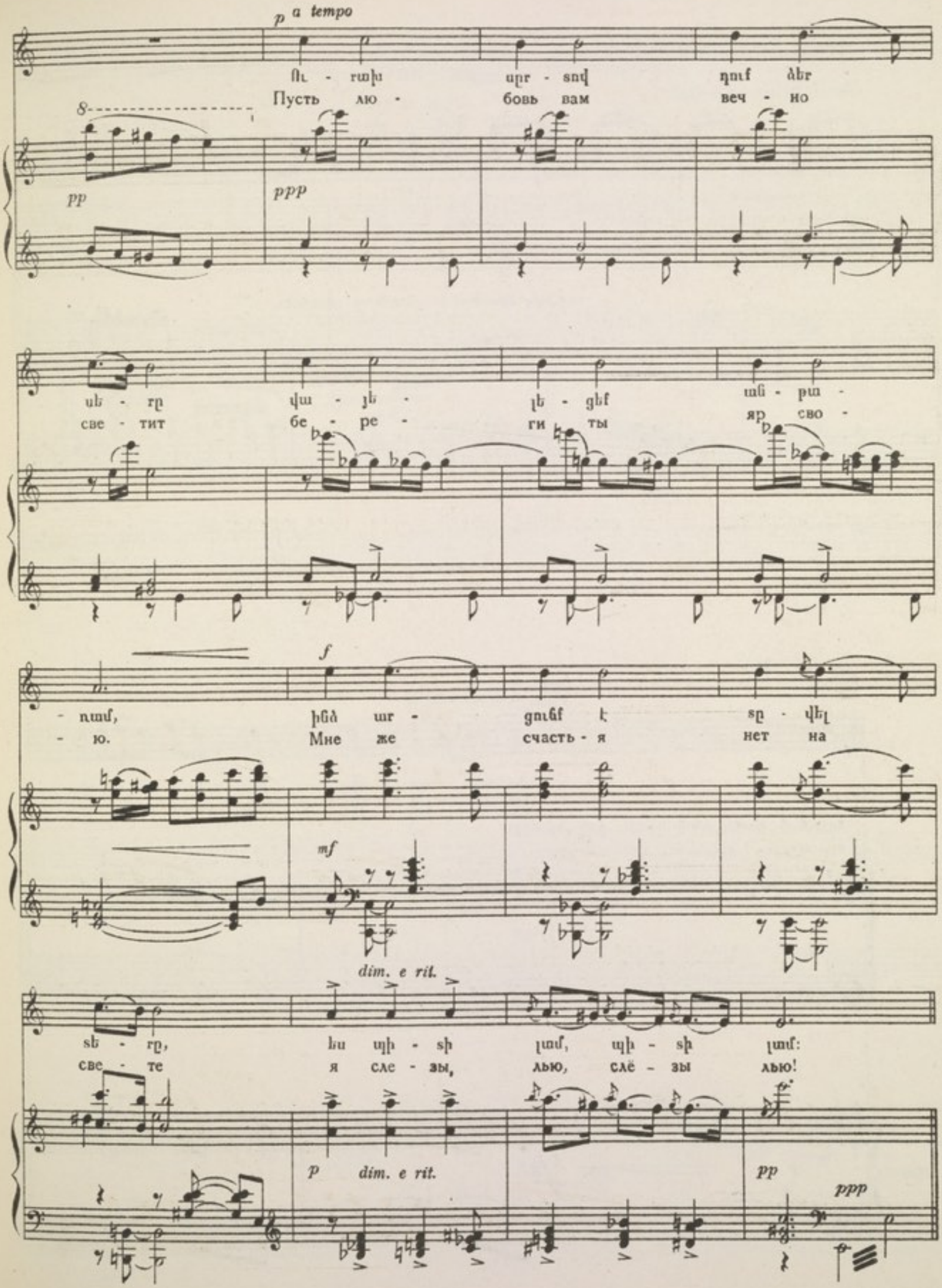
p a tempo
Ու - rախ սրր - տով դուf ձեր
Пусть лю - бовь вам веч - но
pp
ppp
սե - rը վա - յե - լե - ցեf աճ - բա -
све - тит бе - ре - ги ты яр сво -
- ռամ, իճձ աr - ցուճf է տը - վել
- ю. Мне же счасть - я нет на
f
mf
dim. e rit.
տե - rը, ես պի - տի լամ, պի - տի լամ:
све - те я сле - зы, лью, слё - зы лью!
p dim. e rit.
pp
ppp

Անուշը լալիս է։ Ануш плачет.

Andantino (♩=132)

p *accel.*

Անցորդը հեռանում է։ Странник удаляется.

Meno mosso

tr *f* *rit.*

(♩=66)

36 ԱՂՈՒՇԻ ԱНУШ

p

Ամ-պի տա - կից ջուր է գա - լի,
Из под - туч по - ток сте - ка - ет

Աղջիկների խումբը (բեմի հետևից, փակ բերանով)։
Хор девушек (за кулисами, закрытым ртом).

S

A

pp

Piano

p *ppp*

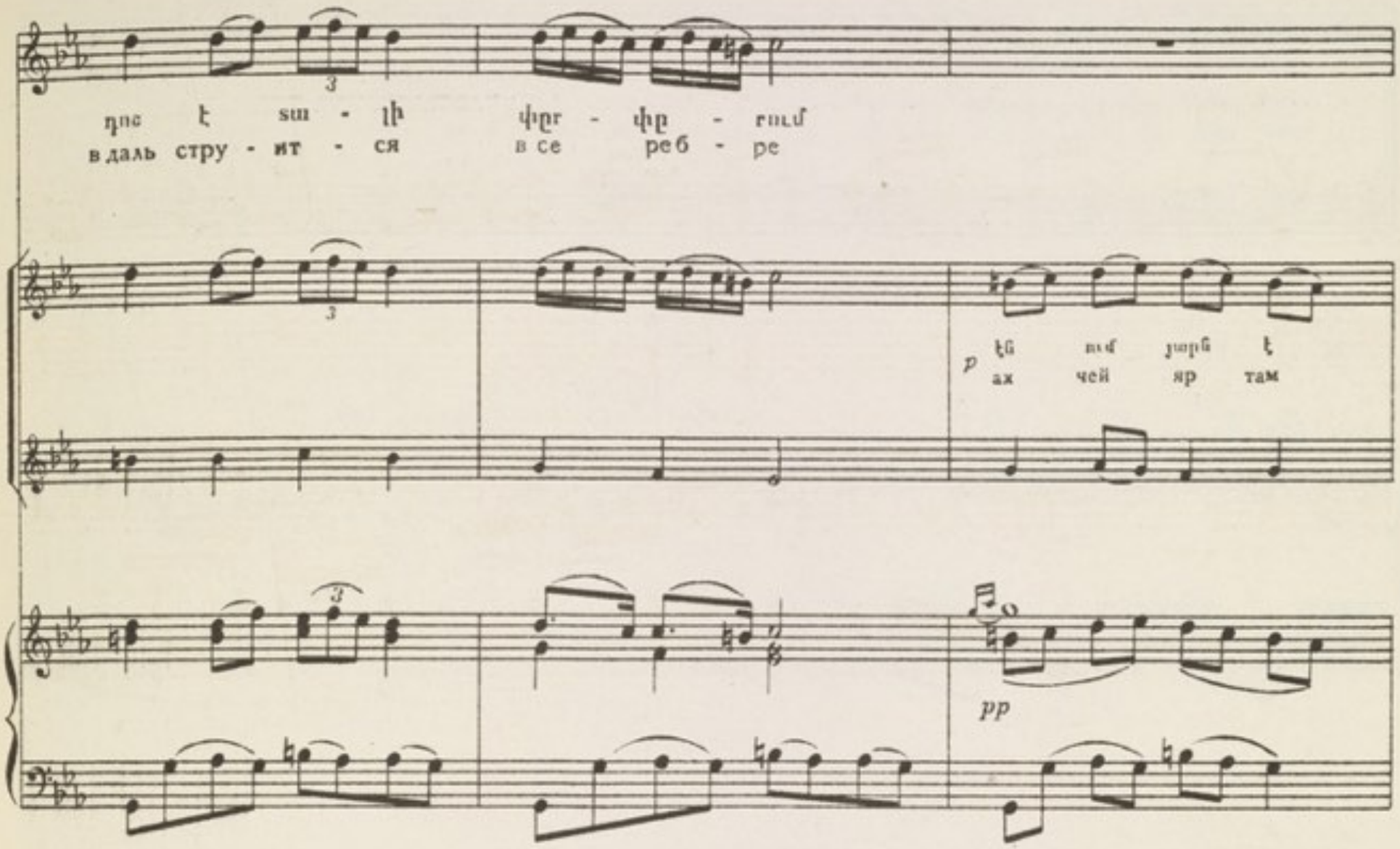
դոշ է տա - լի փըր - փը - ռում
в даль стру - ит - ся в се реб - ре

էն ում յարն է
ах чей яр там

Աղջիկները որոնում են Անուշին, որը տեսնելով նրանց թաքնվում է: Девушки ищут Ануш, которая при виде их прячется.

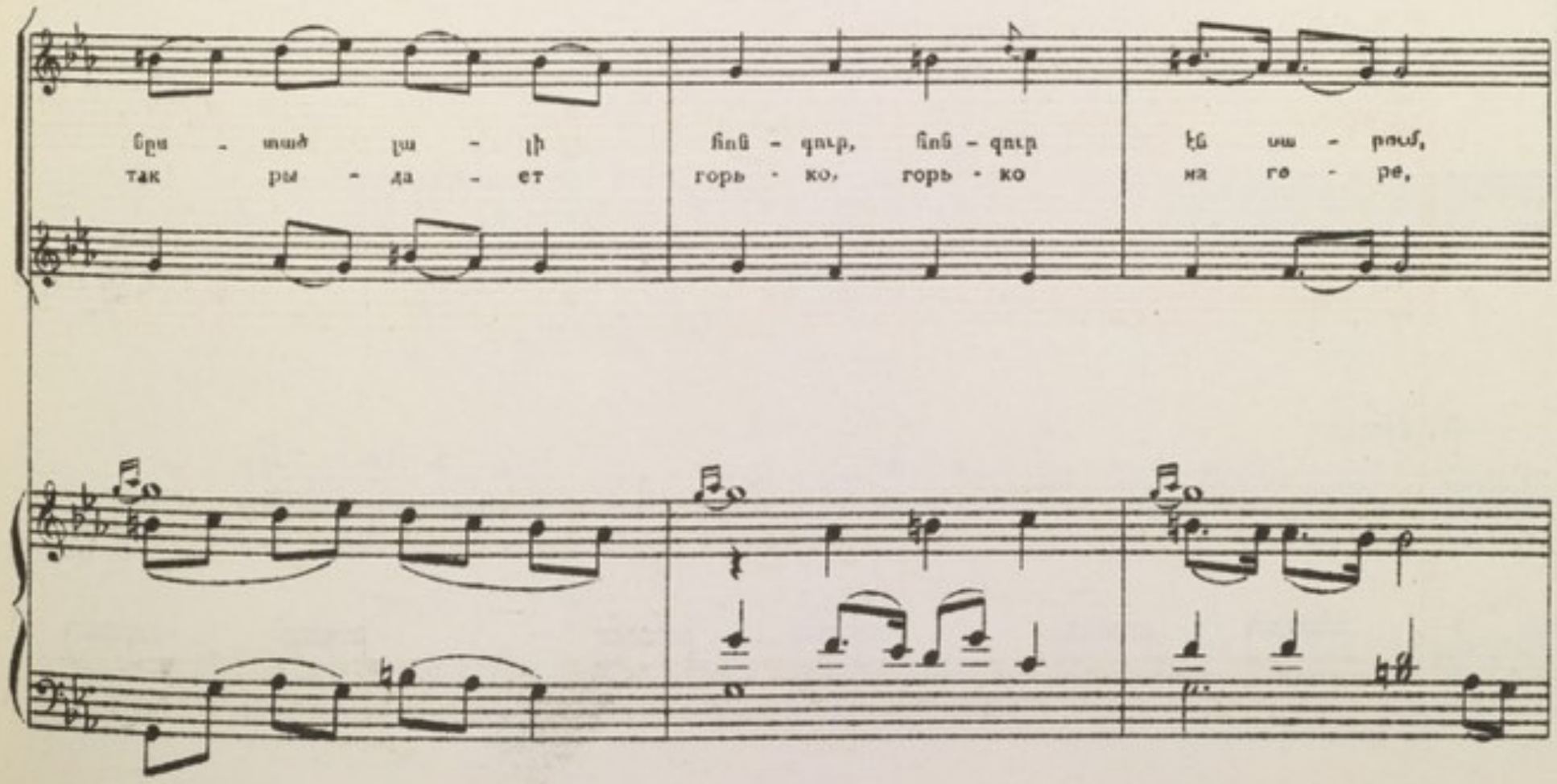
նըս - տած լա - լի հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - րում,
так ры - да - ет горь - ко, горь - ко на го - ре,

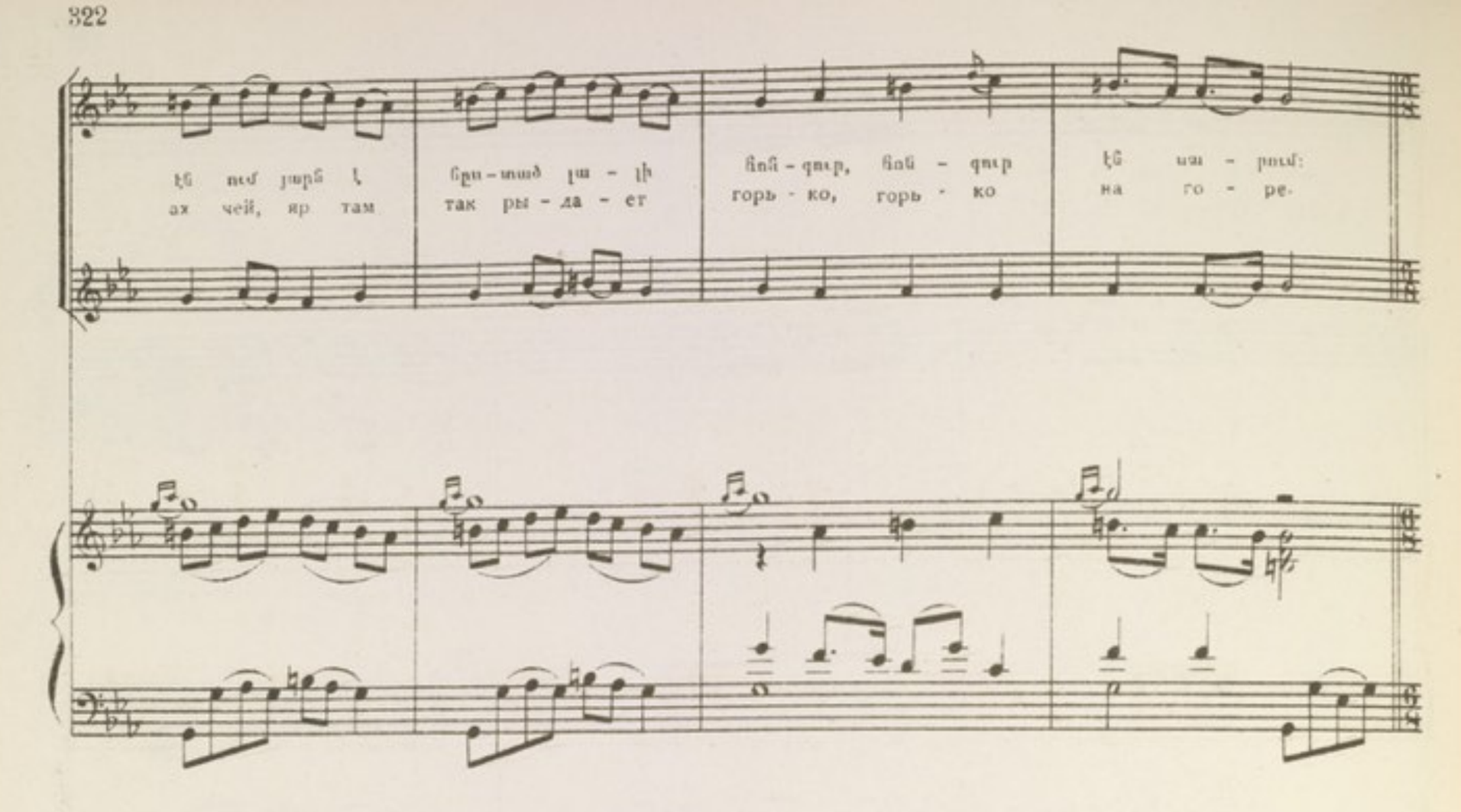

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР ДЕВУШЕК

37 Andante (♩= 72)

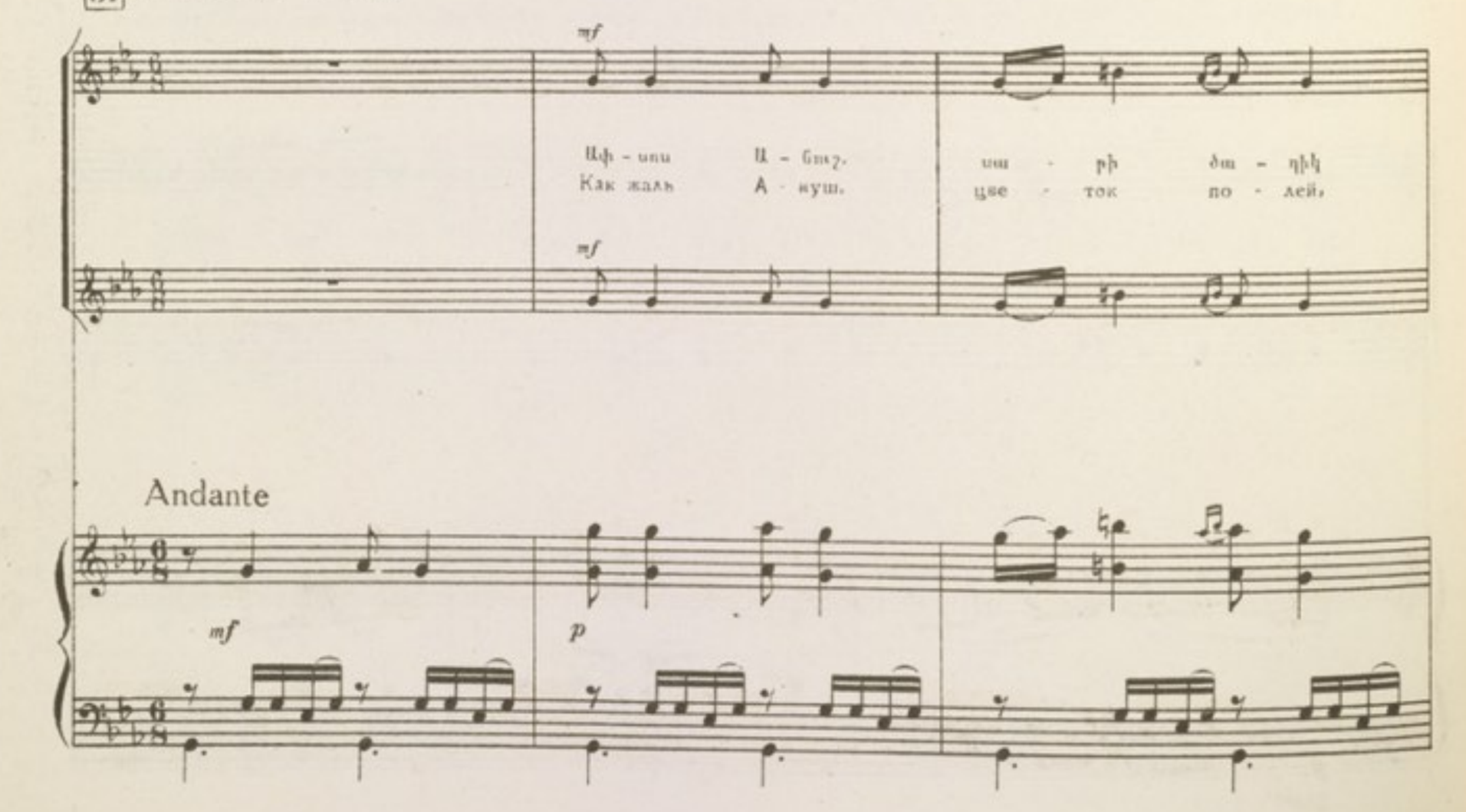

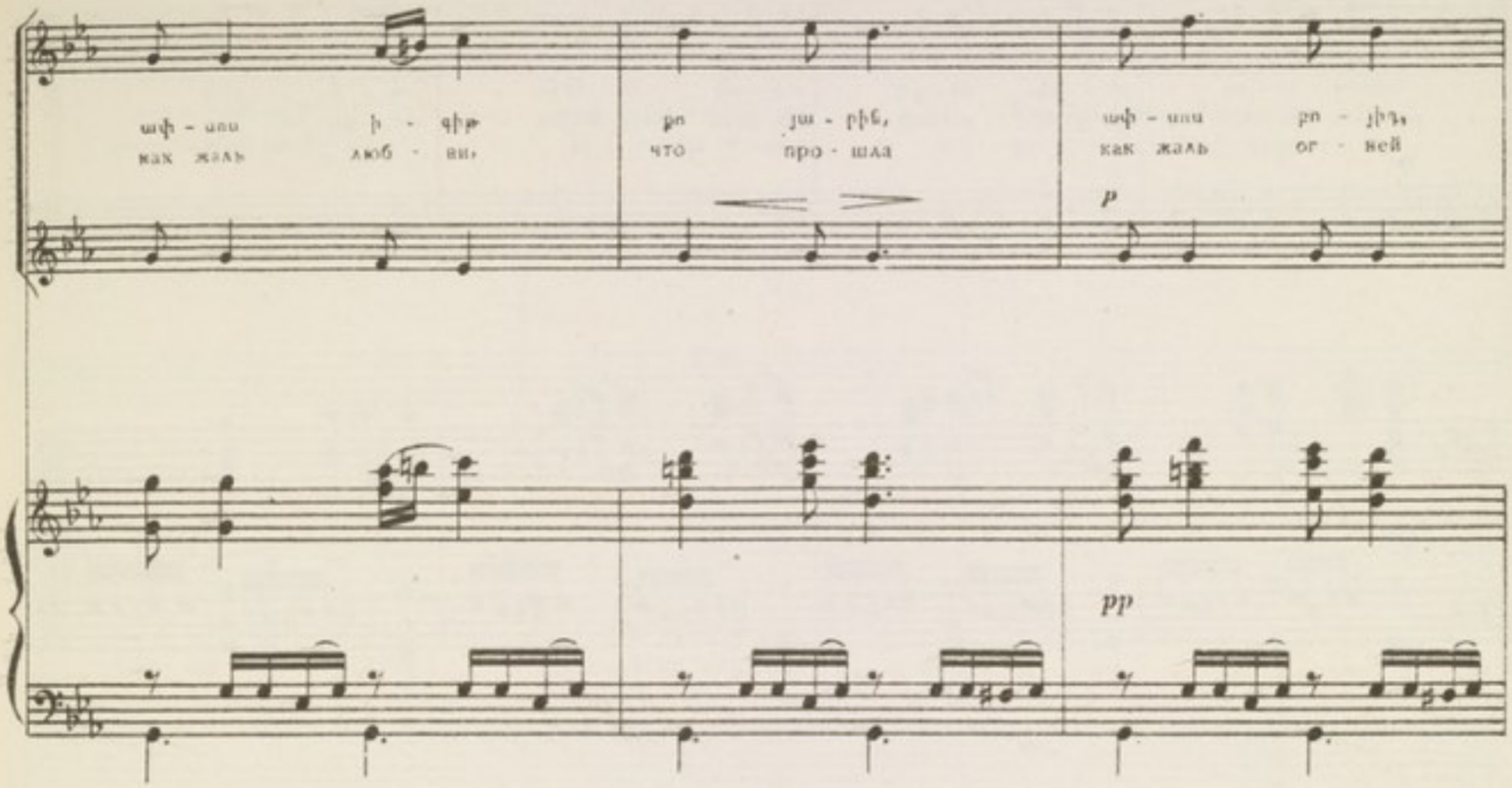

Անուշը մոտենում է աղջիկներին, բայց իր ընկերուհիներին չի ճանաչում: Ануш подходит к девушкам, но не узнает своих подруг.

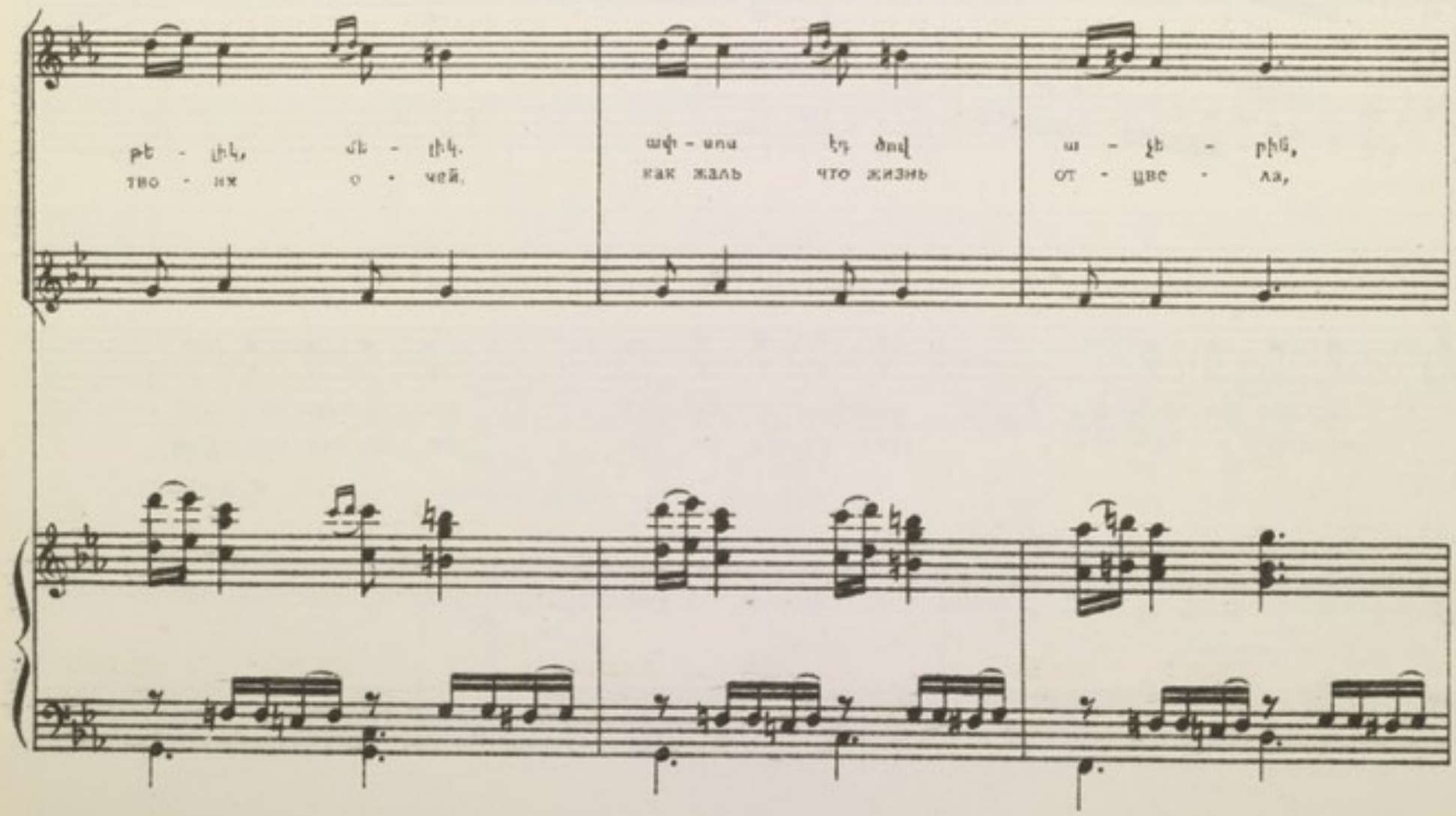

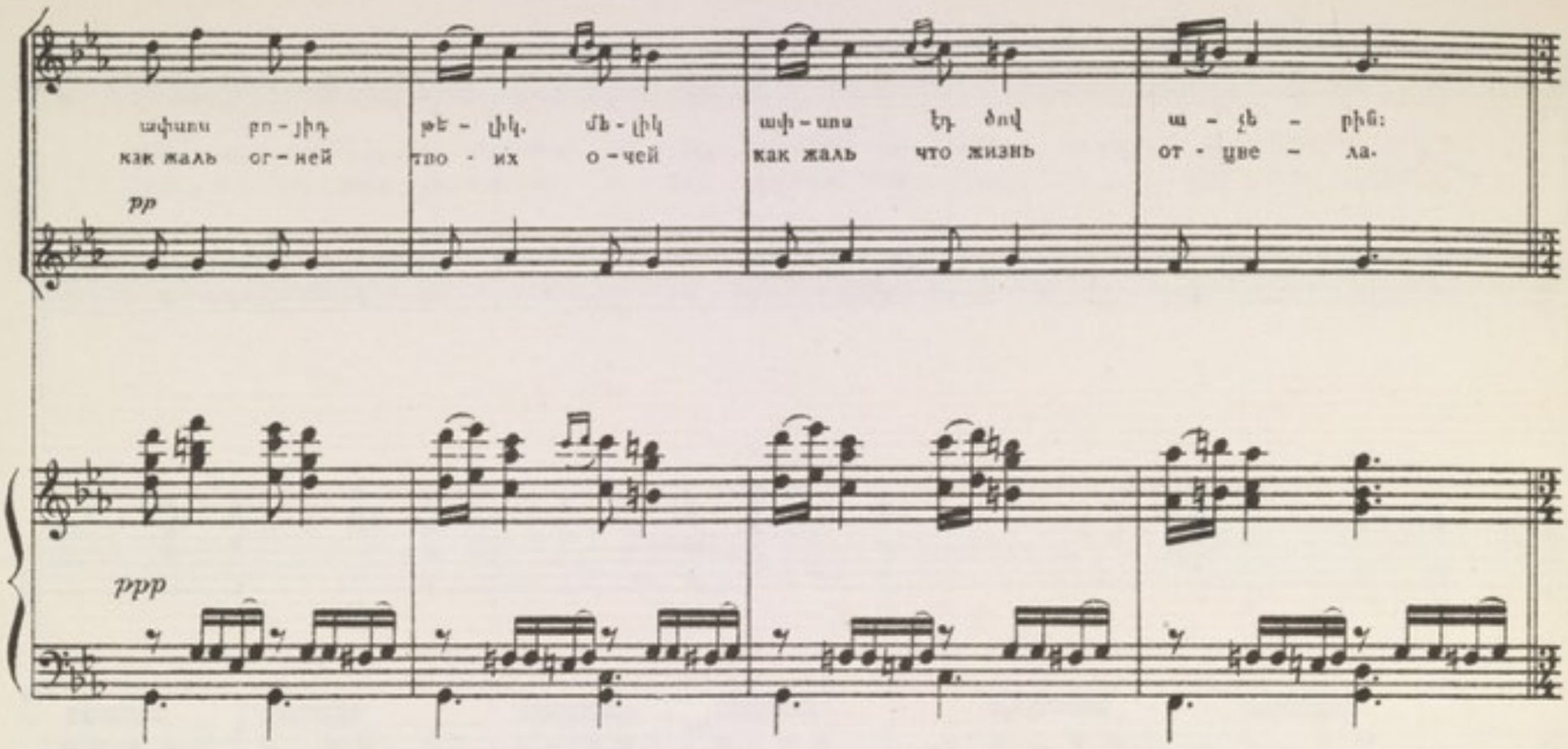
ափսոս բո-յիդ թե-լիկ մե-լիկ ափ-սոս էդ ծով ա-չե-բին:
как жаль ог-ней тво-их о-чей как жаль что жизнь от-цве-ла.
pp
ppp

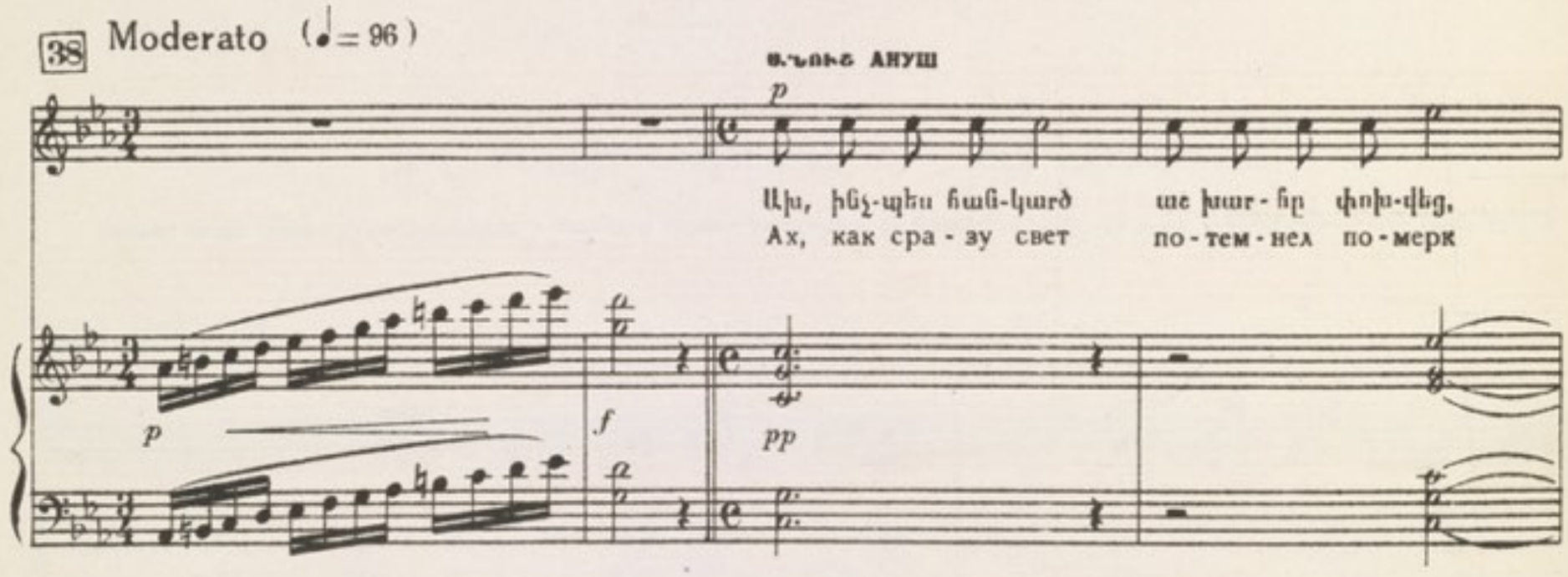
38 Moderato (♩= 96)
Ֆ.ԼՈՒՇ АНУШ
Ախ, ինչ-պես հաճ-կարծ աբ խար-հր փոխ-վեց,
Ах, как сра-зу свет по-тем-нел по-мерк
p
f
pp

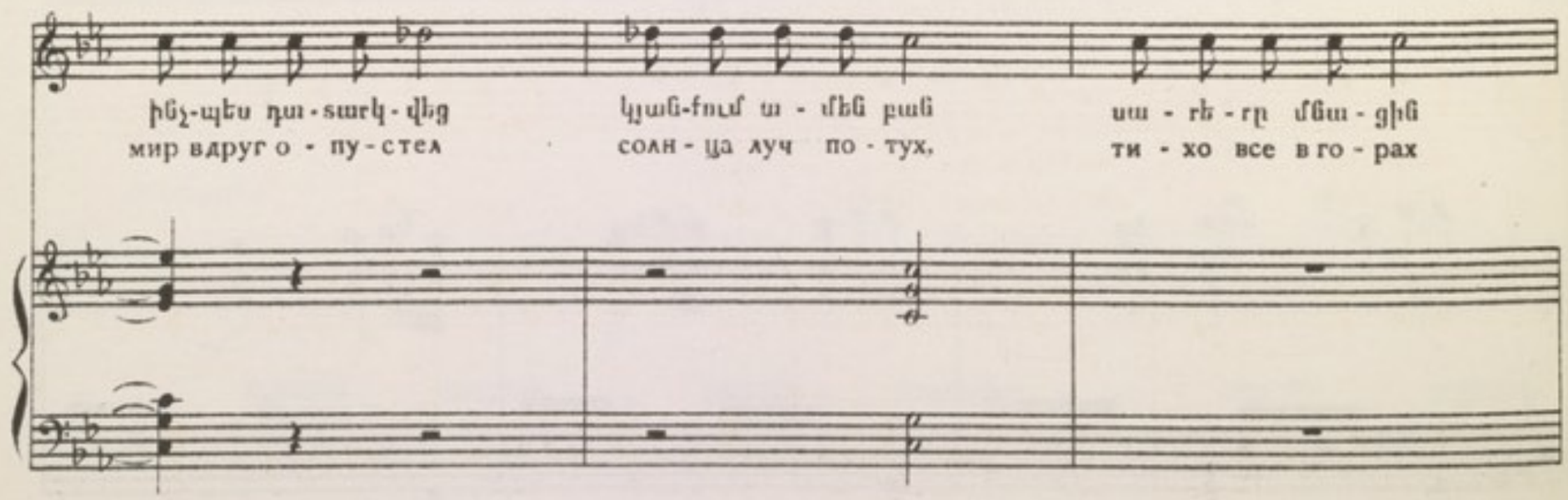
ինչ-պես դա-տարկ-վեց կյան-քում ա-մեն բան սա-ռե-ր մնա-ցին
мир вдруг о-пу-стел солн-ца луч по-тух, ти-хо все в го-рах

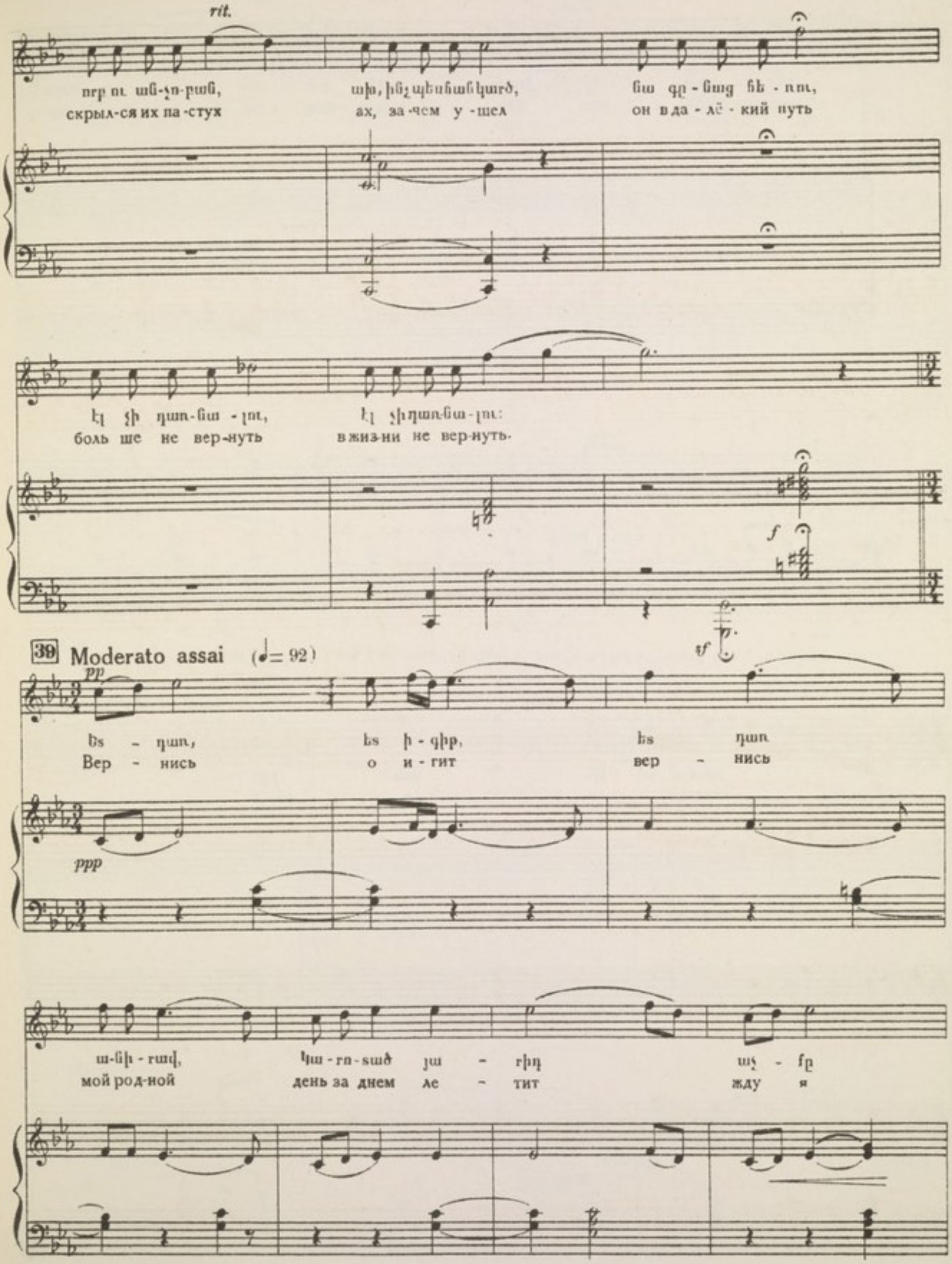
rit.
որբ ու ան-չո-բան, ախ, ինչ պեսհանկարծ, նա գը-նաց հե-ռու,
скрыл-ся их па-стух ах, за-чем у-шел он в да-лё-кий путь
էլ չի դառ-նա-լու, էլ չի դառ-նա-լու:
боль ше не вер-нуть в жиз-ни не вер-нуть.

39 Moderato assai (♩= 92)

ԵՏ - դառ, ԵՏ ի - գիր, ԵՏ դառ
Вер - нись о и - гит вер - нись

ա-նի - րավ, Կա - rn - տած յա - րիդ աչ - քը
мой род-ной день за днем ле - тит жду я

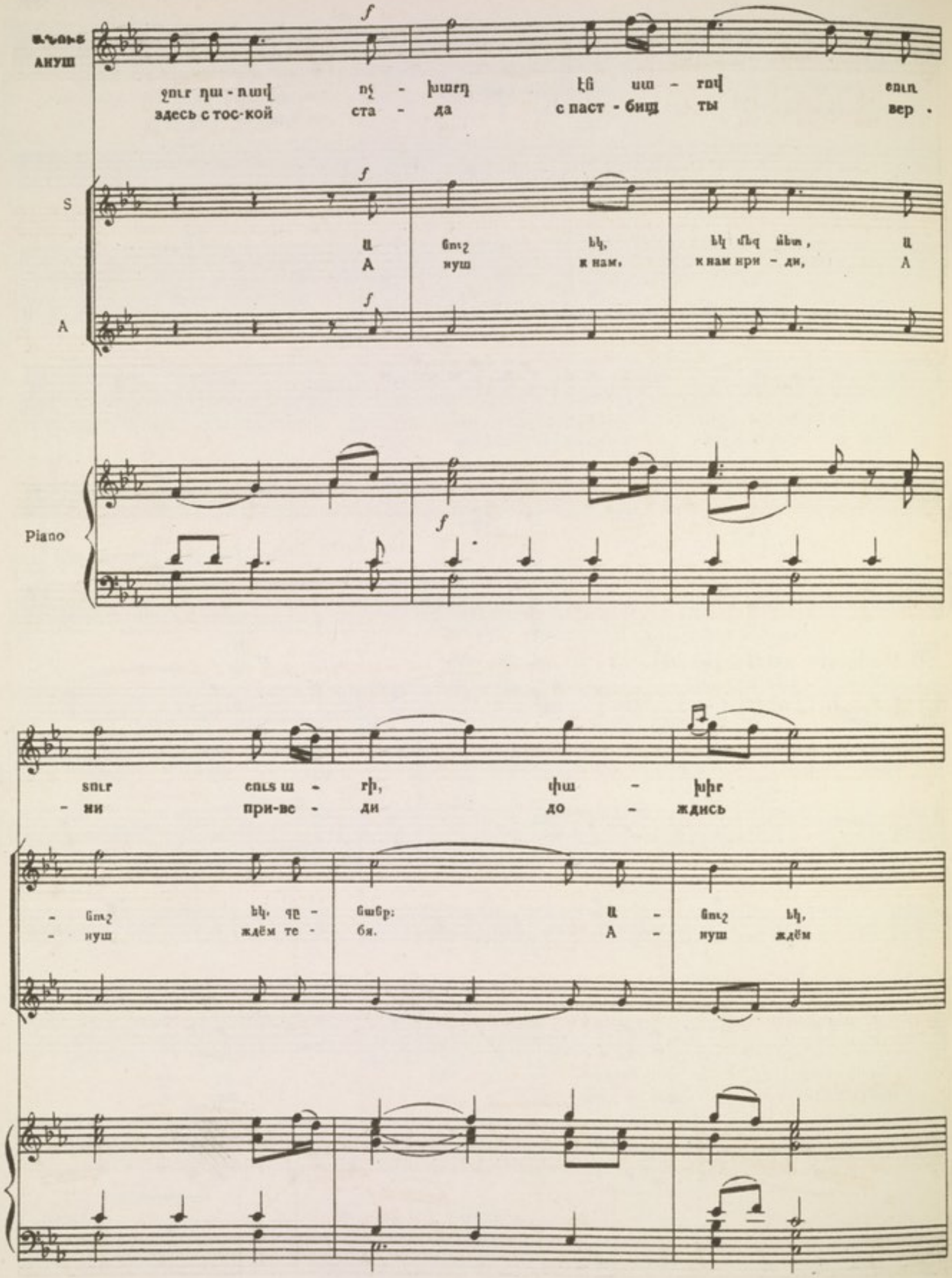
ԱՆՈՒՇ
АНУШ
ջուր դա - ռավ ոչ - խարդ էն սա - րով ուռ
здесь с тос-кой ста - да с паст - бищ ты вер -
S
Ա ճուշ եկ, եկ մեզ մետ, Ա
А нуш к нам, к нам при - ди, А
A
Piano
տուր ուտ ա - րի, փա - խիր
- ни при-ве - ди до - ждись
- ճուշ եկ, զը - ճանք: Ա - ճուշ եկ,
- нуш ждём те - бя. А - нуш ждём

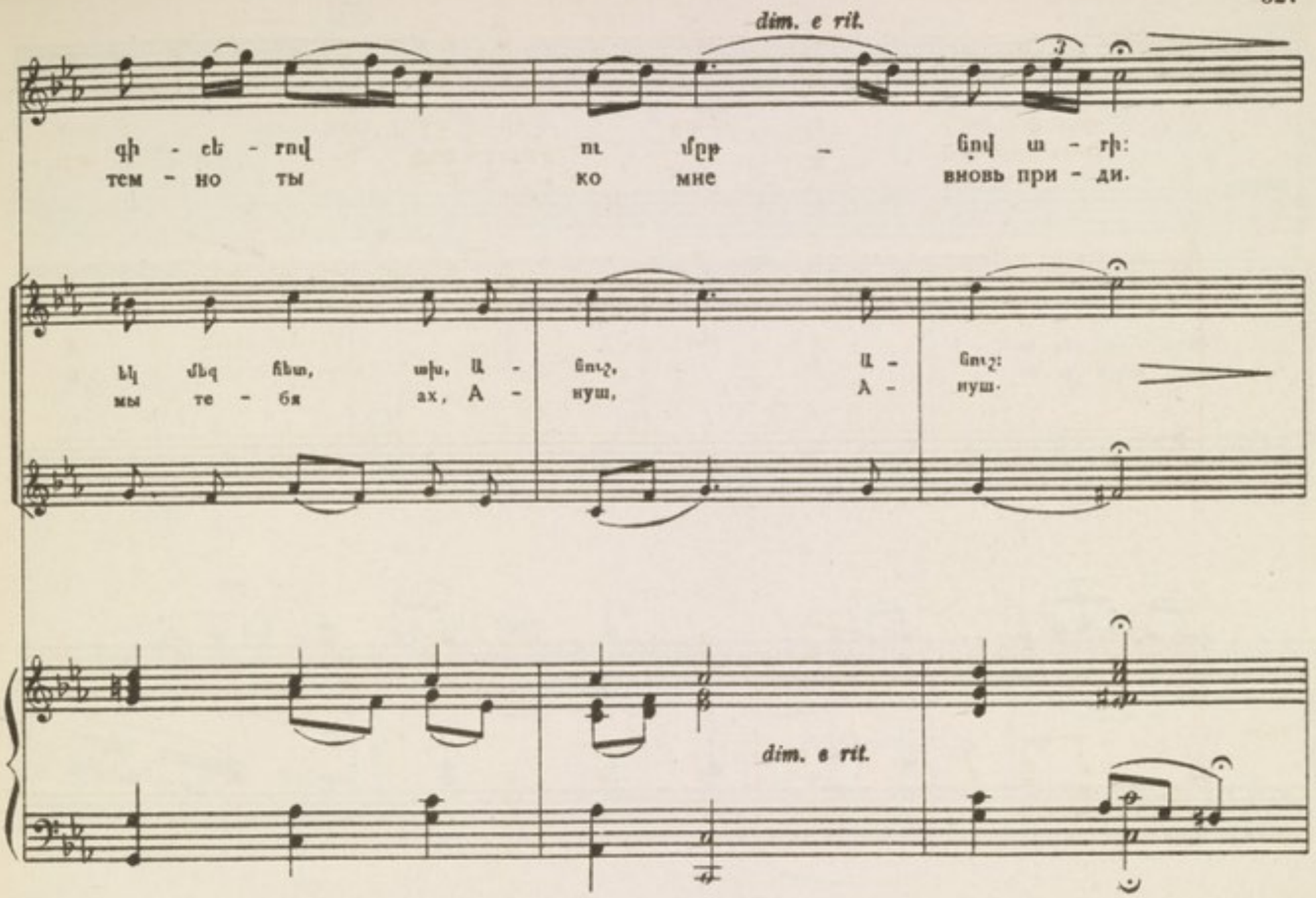

Անուշը անշատվում է իր ընկերուհիներից և փախչում: Ընկերուհիները գնում են նրա հետևից:
Ануш вырывается от своих подруг и убегает. Подруги идут за ней.

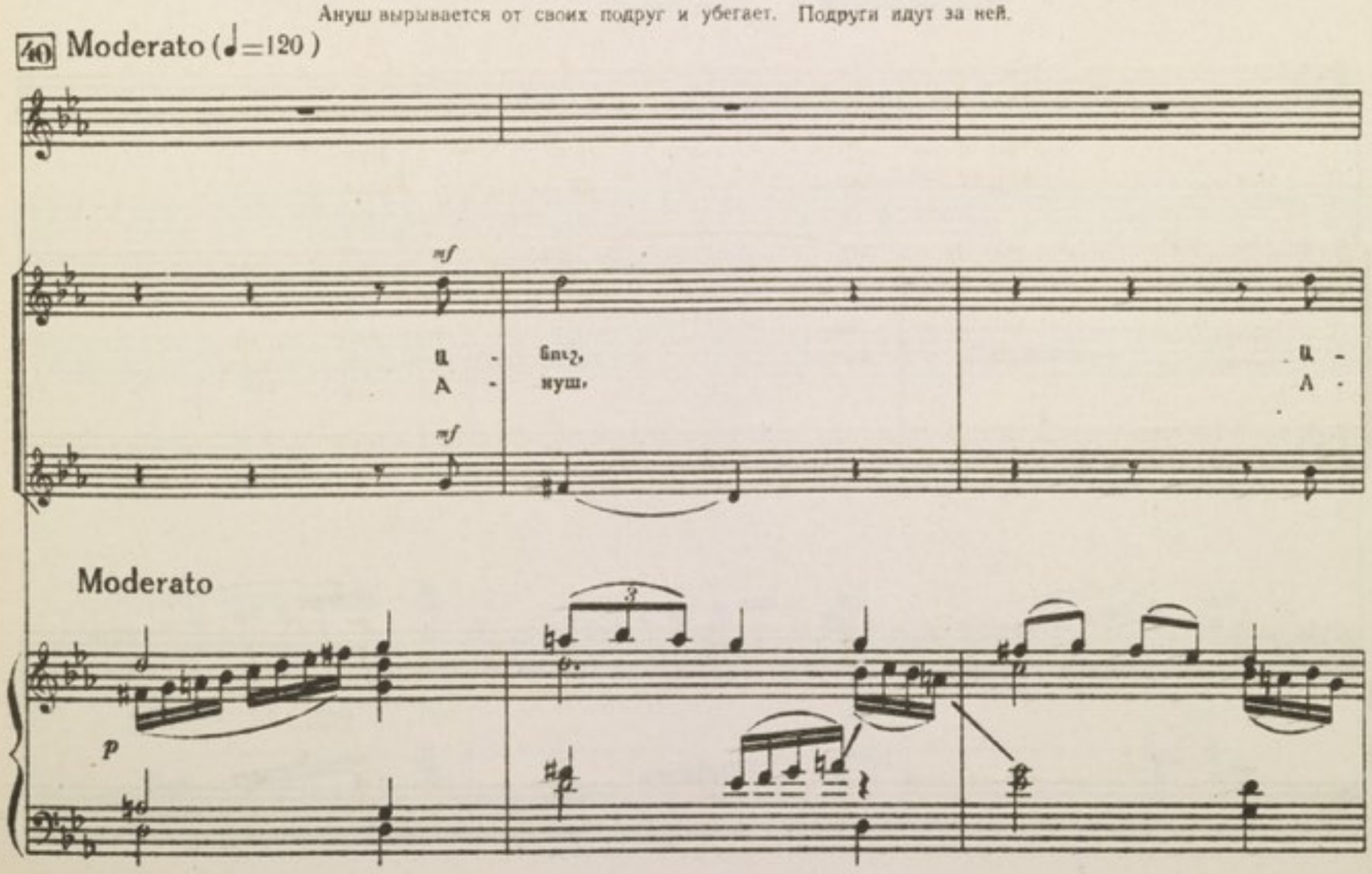

41

Ցուշ, եկ մեզ հետ:
нуш, ждем те-бя.

Ա
А

crescendo e accel.

mf

Բեմը դատարկվում է: Сцена пустует.

Ցուշ, եկ, Ա - Ցուշ:
нуш, к нам, А - нуш.

f

f dim. e sostenuto

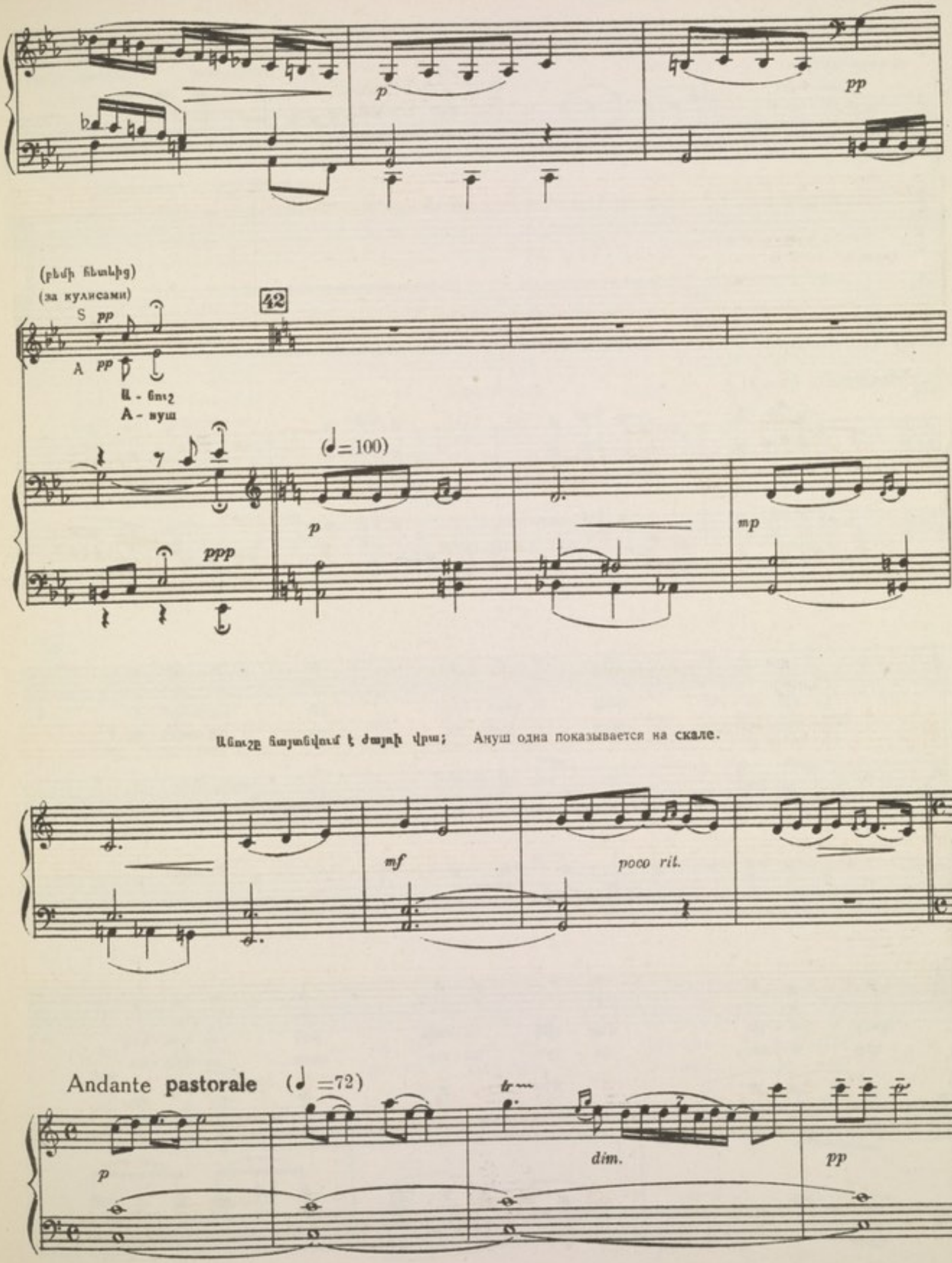
p
pp
(բեմի հետևից)
(за кулисами)
S pp
A pp
42
Ա - նուշ
А - нуш
(♩=100)
ppp
p
mp
Անուշը հայտնվում է ժայռի վրա; Ануш одна показывается на скале.
mf
poco rit.
Andante pastorale (♩=72)
p
tr
dim.
pp

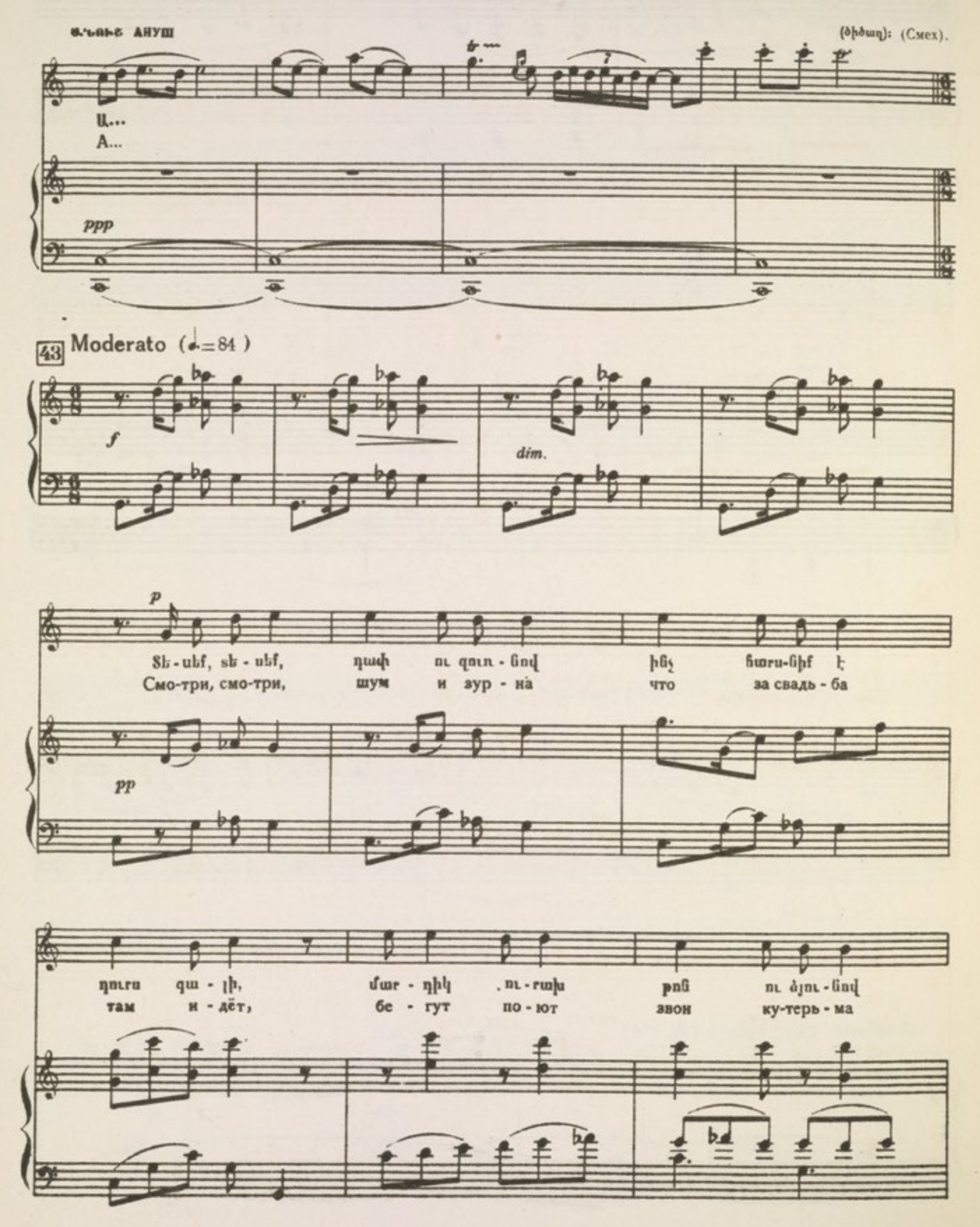
Ա.ՆՈՒՇ АНУШ
(ծիծաղ): (Смех).
Ա...
А...

Moderato (♩.=84)

dim.

Տե-սեք, տե-սեք, դափ ու զուռ-նով ինչ հարս-նիք է
Смо-три, смо-три, шум и зур-на что за свадь-ба

դուրս գա-լի, մար-դիկ .ու-րախ թոն ու ձյու-նով
там и-дёт, бе-гут по-ют звон ку-терь-ма

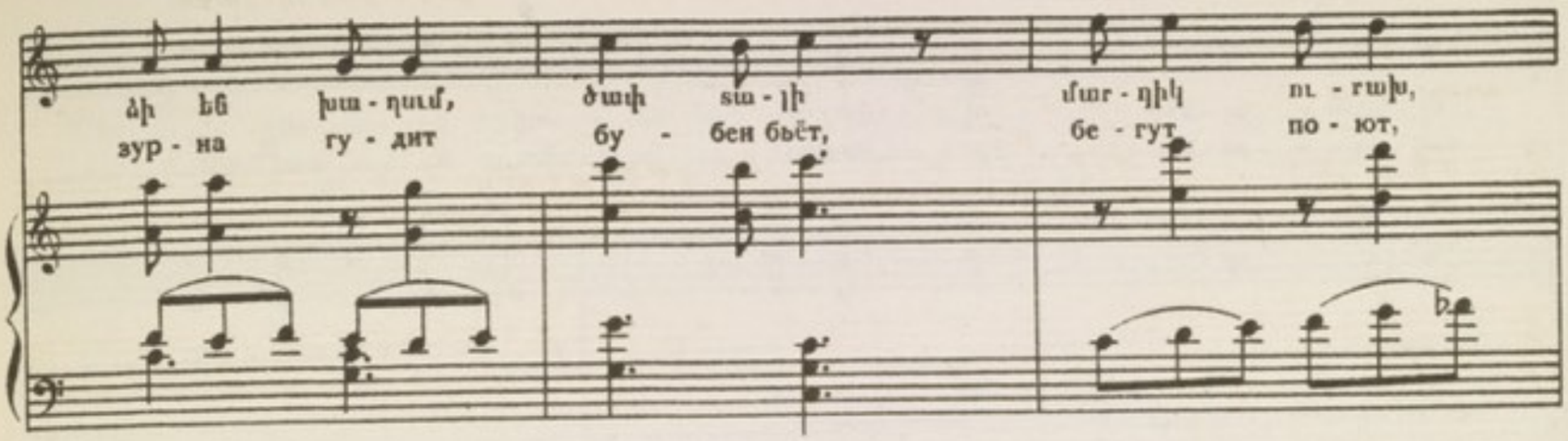
ձի եմ խա - ղում, ծափ տա - լի մար - դիկ ու - րախ,
зур - на гу - дит бу - бен бьёт, бе - гут по - ют,

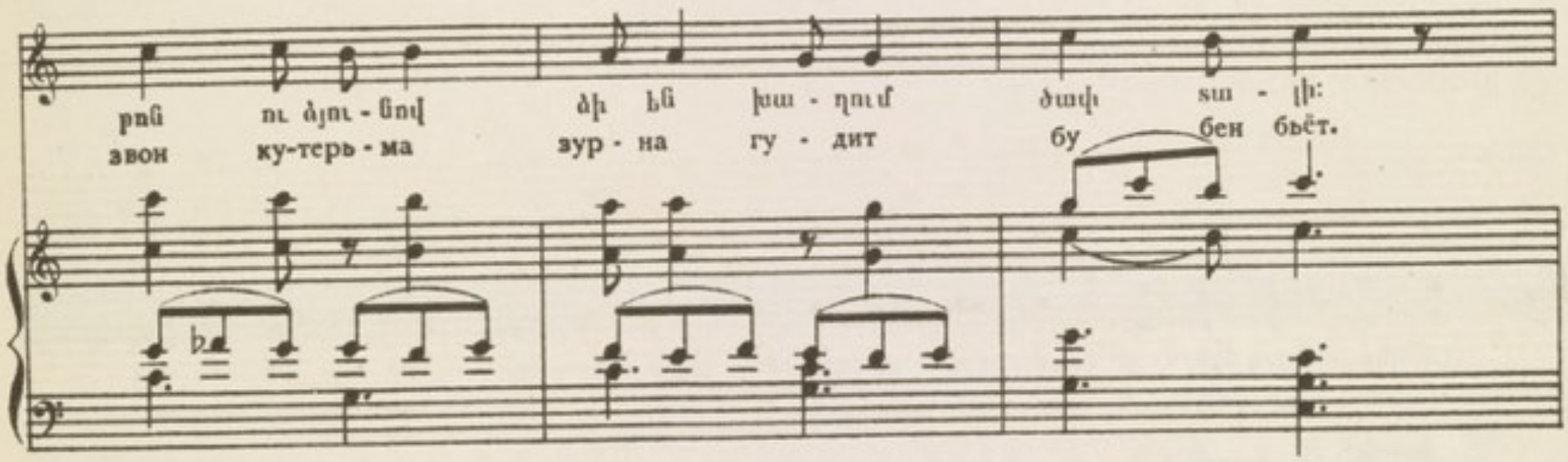
բոն ու ձյու - նով ձի եմ խա - ղում ծափ տա - լի:
звон ку-терь - ма зур - на гу - дит бу бен бьёт.

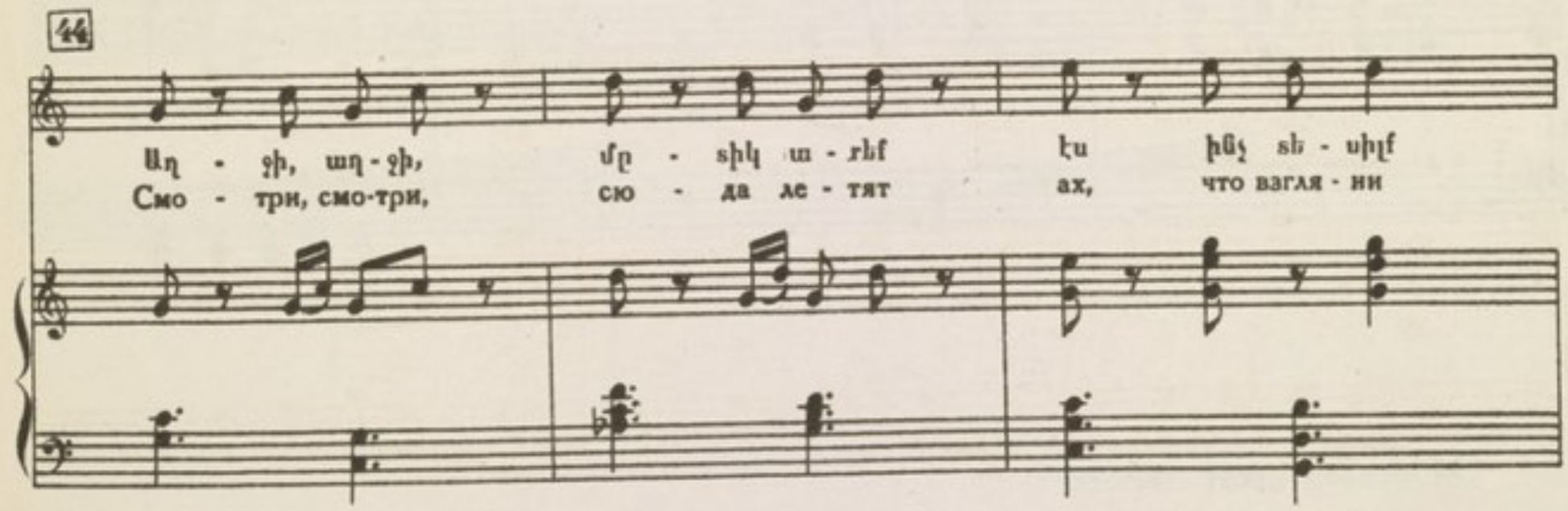
44
Աղ - ջի, աղ - ջի, մը - տիկ ա - ռեմ էս ինչ տե - սիլմ
Смо - три, смо-три, сю - да ле - тят ах, что взгля - ни

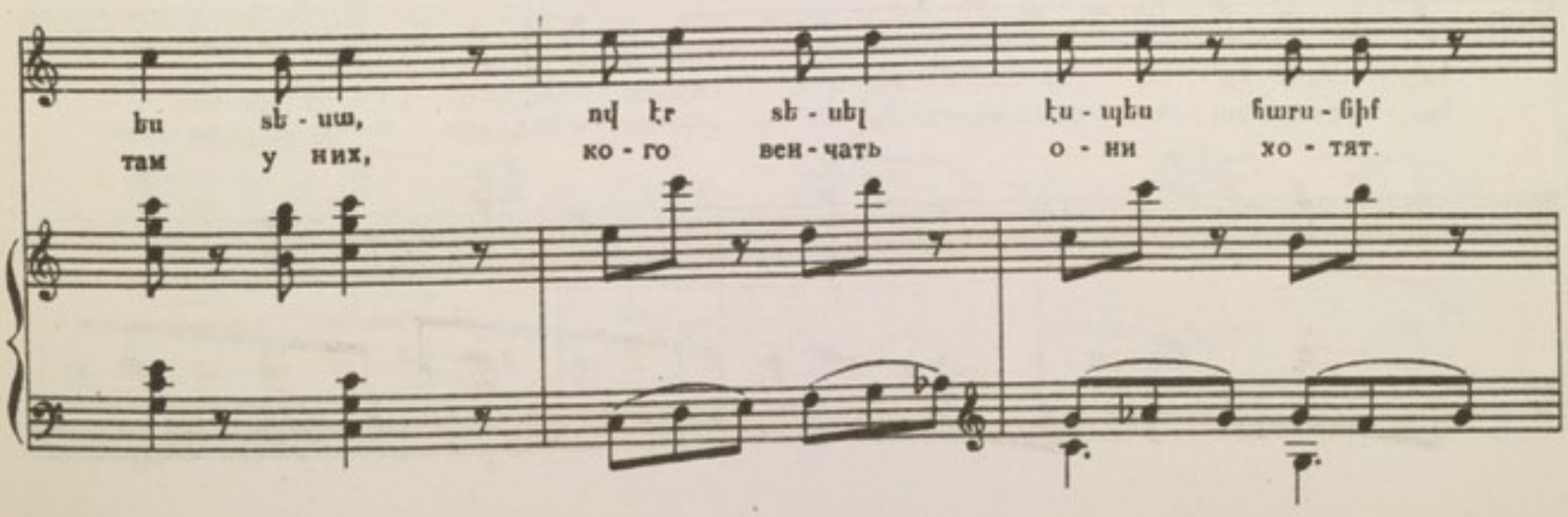
ես տե - սա, ով էր տե - սել էս - պես հառ - նիմ
там у них, ко - го вен - чать о - ни хо - тят.

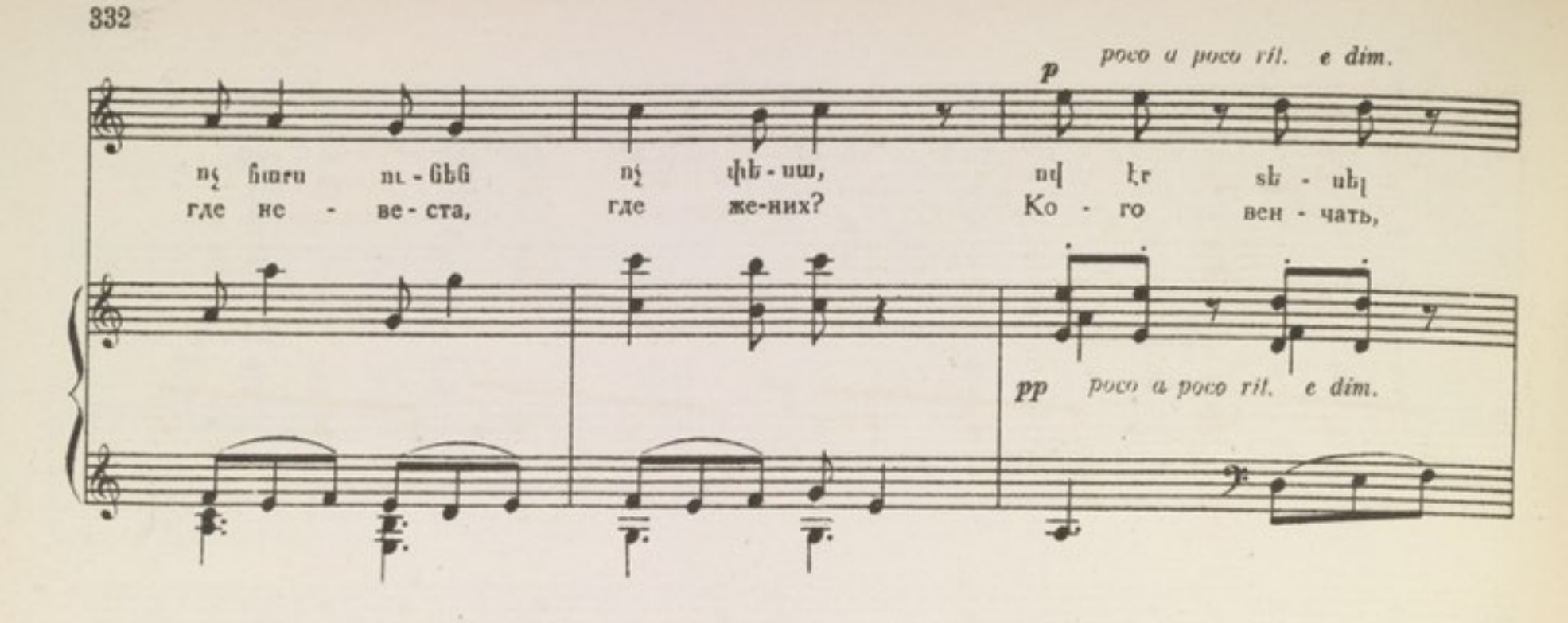

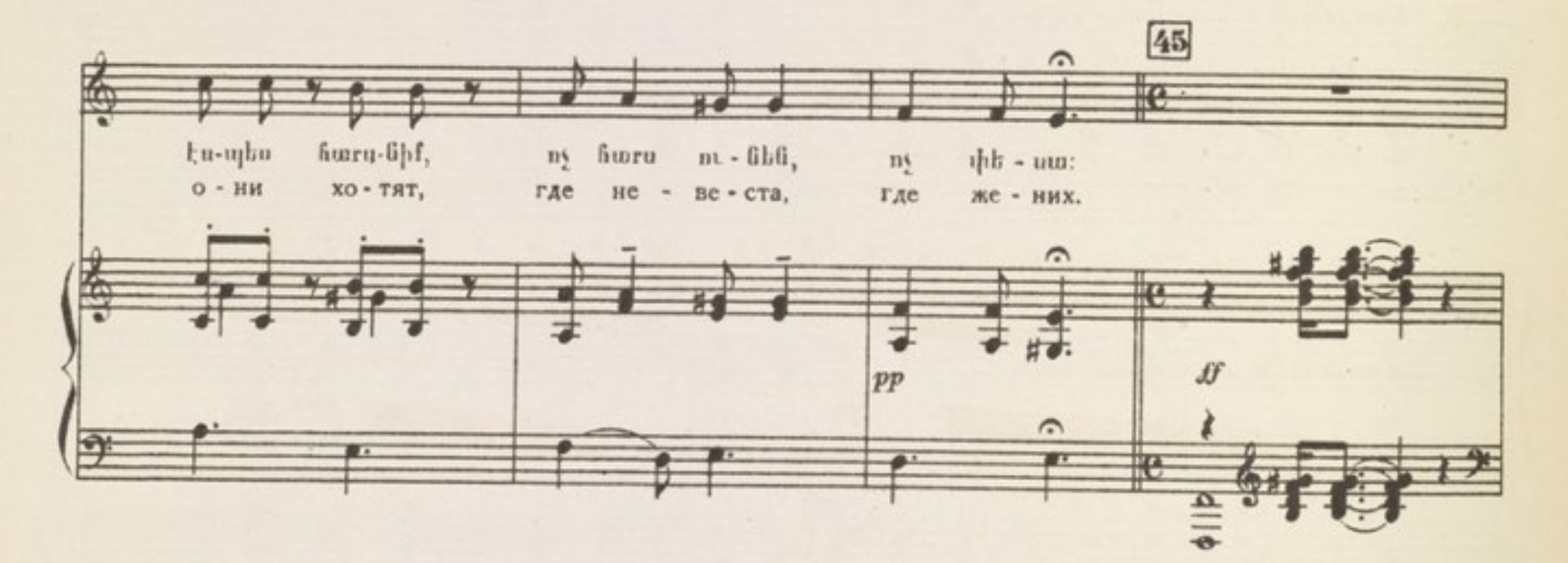

Moderato assai (♩ =88)

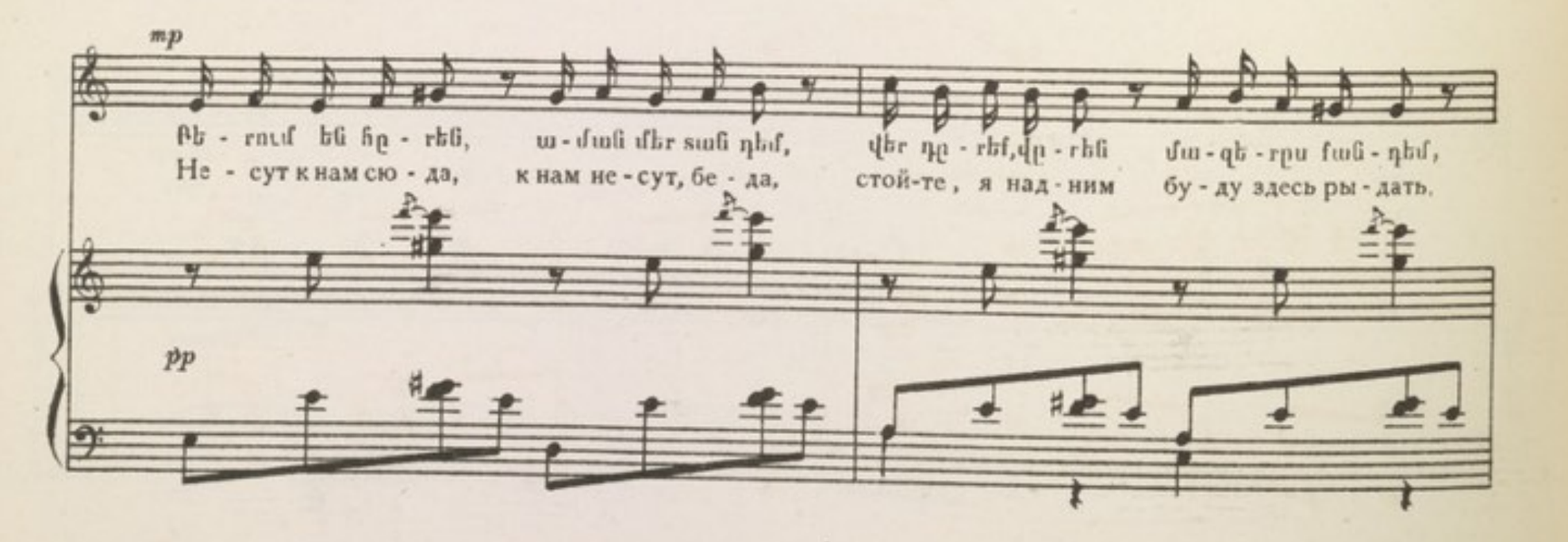

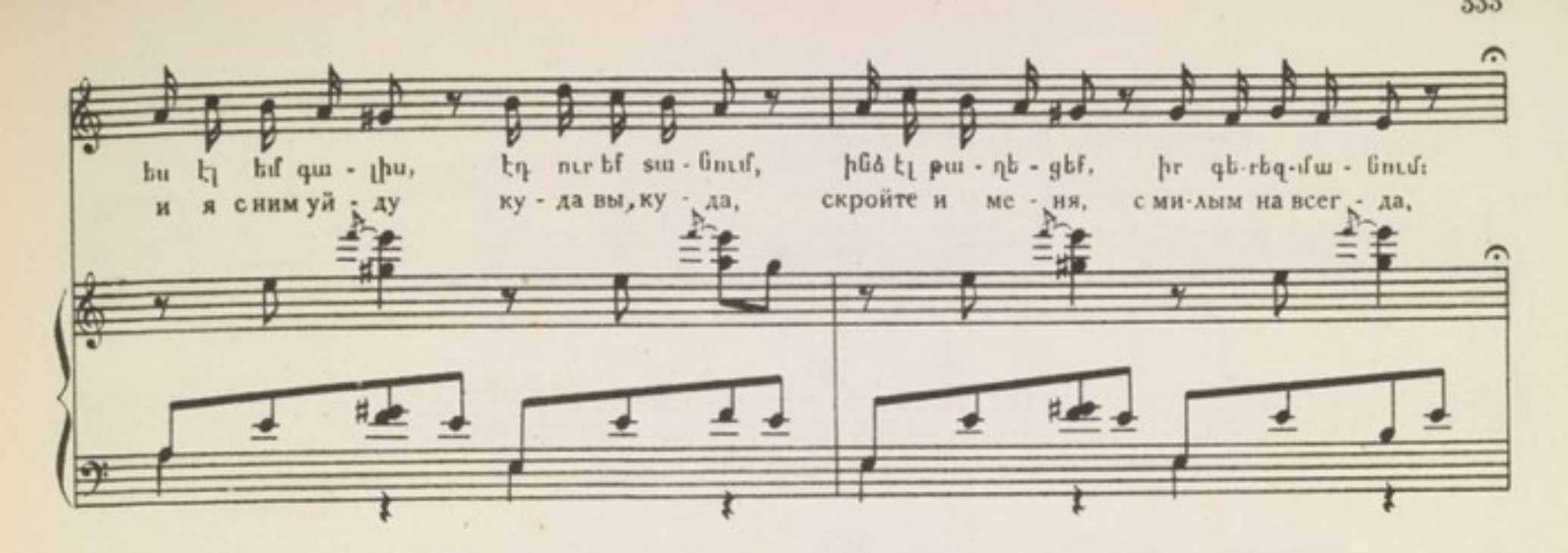
Եւ էլ եմ գա - լիս, էդ ուր եմ տա - նում, ինձ էլ քա - ղե - ցեք, իր զե-րեզ-մա - նում:
и я с ним уй - ду ку - да вы, ку - да, скройте и ме - ня, с ми-лым на всег - да,

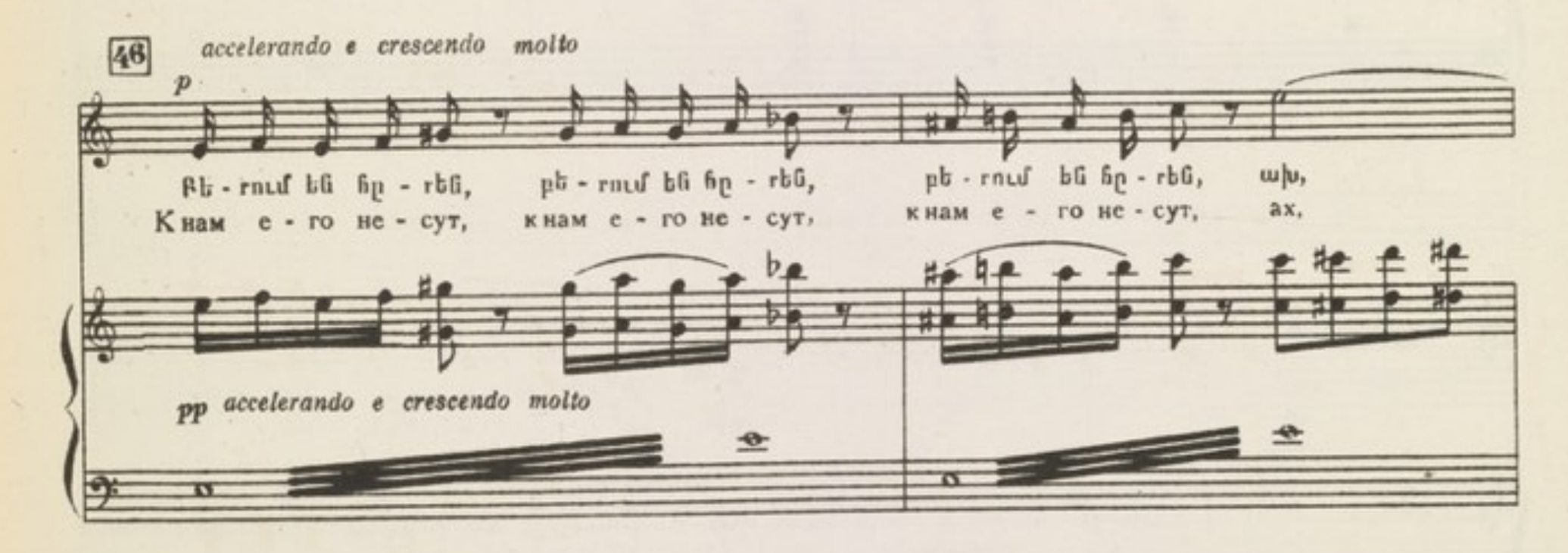
46
accelerando e crescendo molto
p
Բե - ռում են ին - ձեն, քե - ռում են ին - ձեն, քե - ռում են ին - ձեն, ախ,
К нам е - го не - сут, к нам е - го не - сут, к нам е - го не - сут, ах,
pp accelerando e crescendo molto

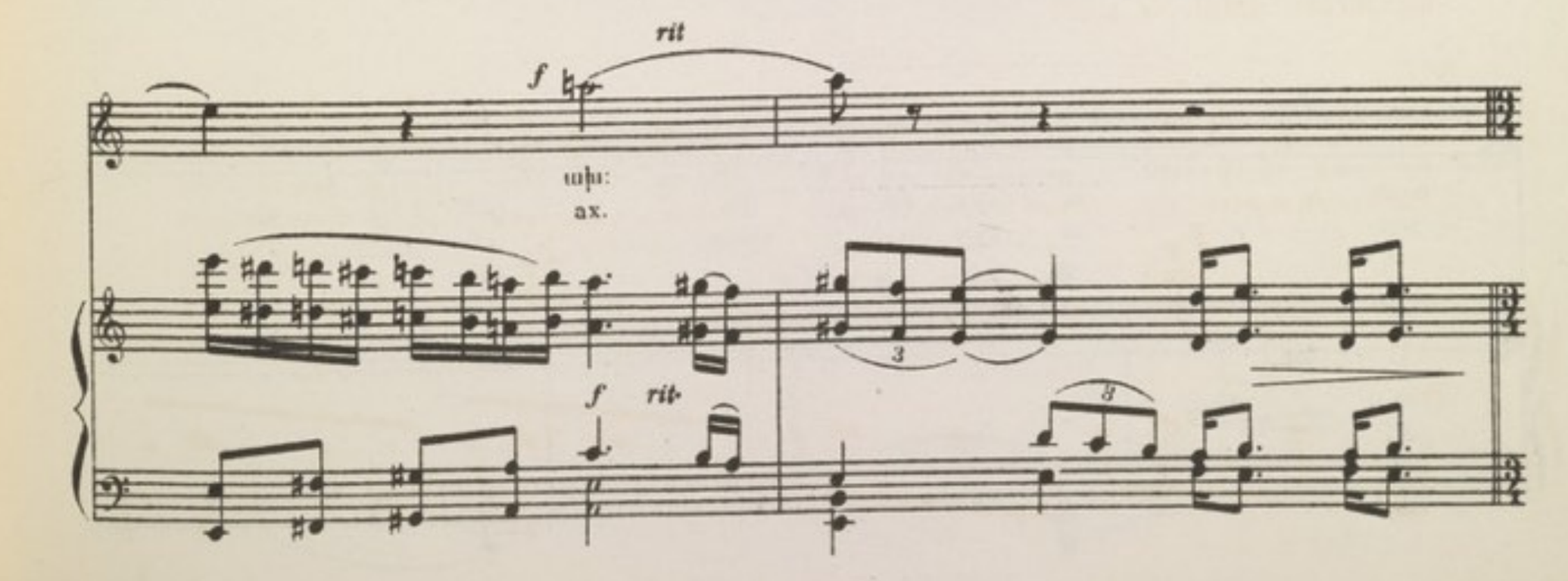
rit
f
ախ:
ах.
f rit.

Tempo I ԱՆՈՒՇ (Հեկեկում է): АНУШ (Рыдает).

pp accel.

mf sostenuto

47

Andante (♩=60)

p

Ա - սում են դա մի դի - յակ է լուռ սա-
Го - во - рят то труп, о - стыв - ший на-

- ռած, ա - րյու - նը չոր դեմ - ի վը -
- век за - сты - ла кровь, и взор у -

p

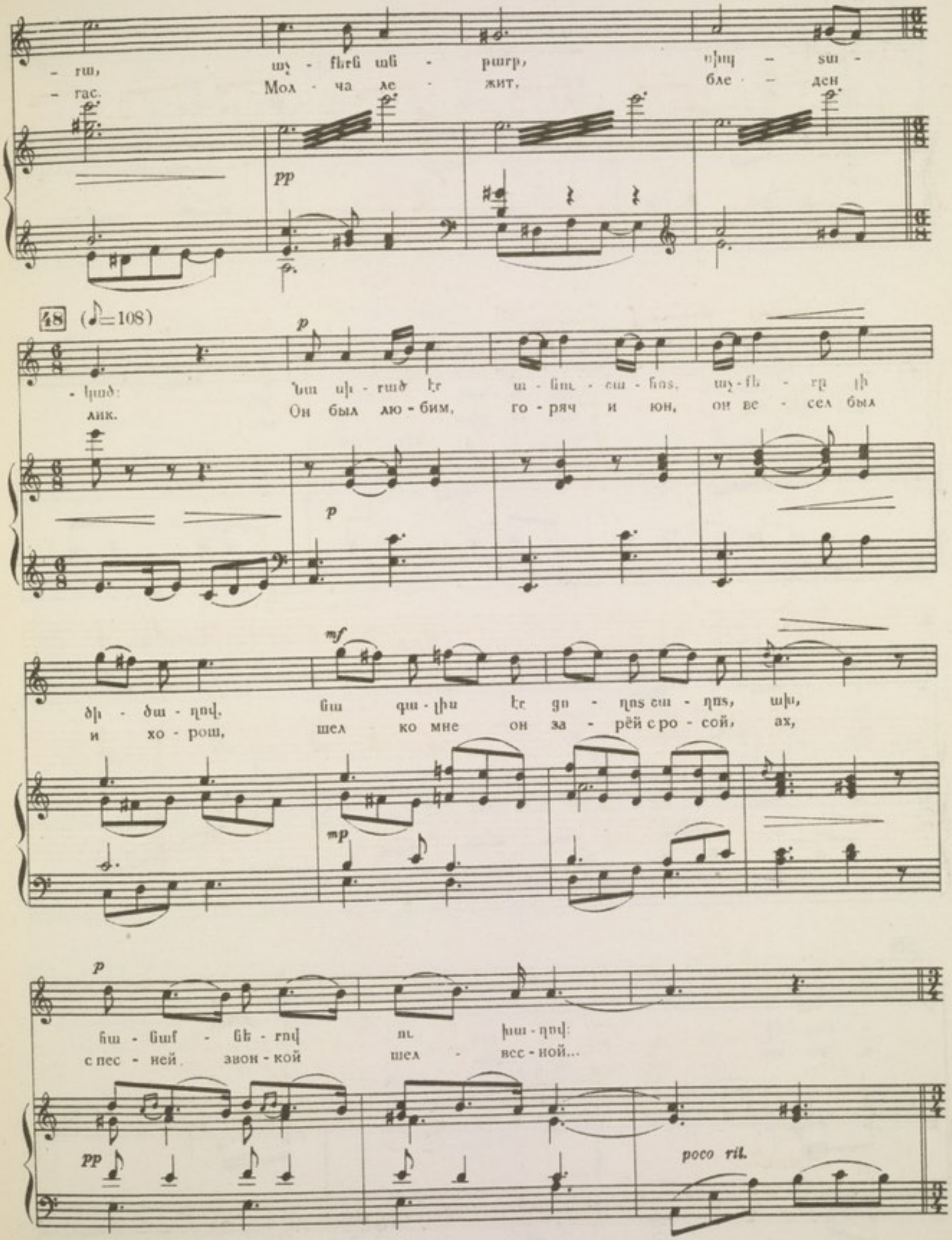
- ru, աչ - քերն ան - քարք, սիպ - տա -
- гас. Мол - ча ле - жит, бле - ден

- կած: Նա սի - րած էր ա - նա - շա - հոs, աչ - քե - րը լի
лик. Он был лю - бим, го - ряч и юн, он ве - сел был

ծի - ծա - ղով, նա գա - լիս էր ցո - ղոs շա - ղոs, ախ,
и хо - рош, шел ко мне он за - рёй с ро - сой, ах,

հա - նաք - նե - րով ու խա - ղով:
с пес - ней звон - кой шел - вес - ной...

poco rit.

49

(♩=♪) *a tempo*

Ա - րի ջան ի - գիթ, ա - րի
При - ди, джан и - гит, вер - нись

p

ա - ճի - րավ, կա - rn - sած յա - րիդ, աչ -
мой род - ной, день за днем ле - тит, жду

- իը ջուր դա - ռավ, էլ մի
те - бя с тос - кой, мо - лю

50

ու - ւաց - ճի ես ւաs եմ սպա - սել,
я при - ди, я дол - го жда - ла;

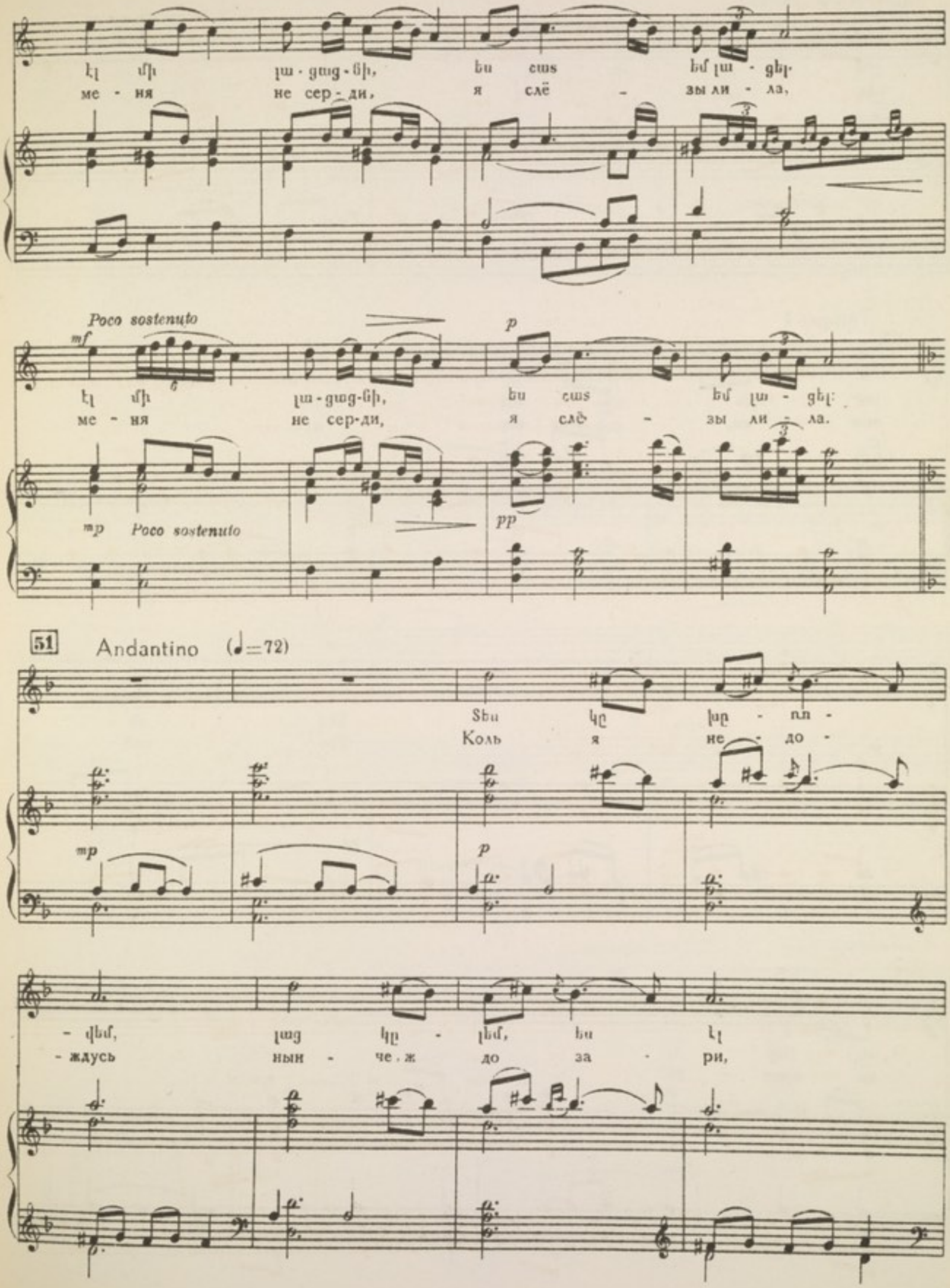
Poco sostenuto
mf
p
mp Poco sostenuto
pp
51 Andantino (♩=72)
mp
p

Sbu կը լսը - ռռ -
Коль я не - до -

- վեմ, լաց կը - լեմ, ես էլ
- ждусь ныи - че . ж до за - ри,

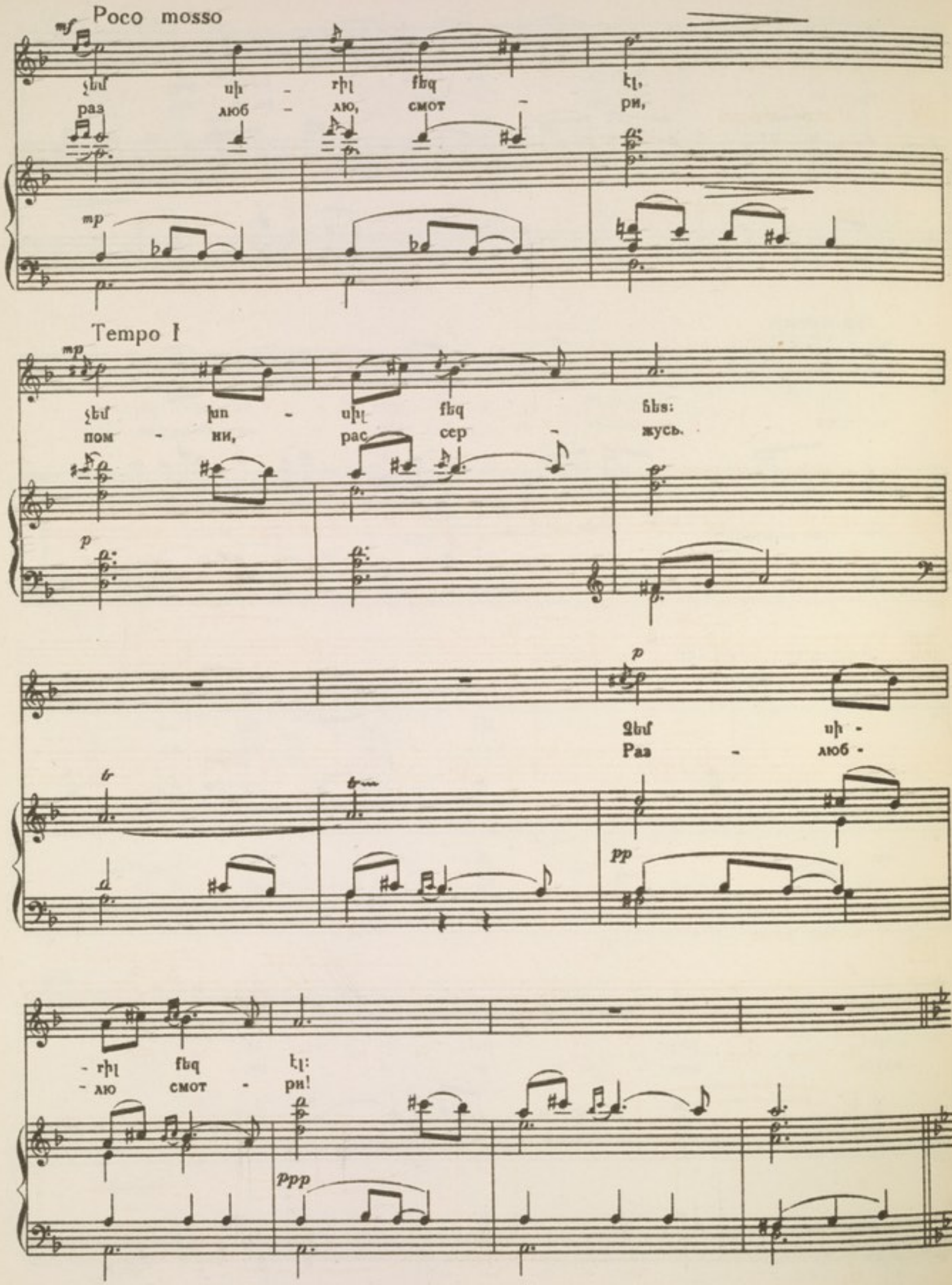
Poco mosso
mf
ʒեմ սի - rիլ fեq էլ,
раз люб - лю, смот - ри,
mp
Tempo I
mp
ʒեմ խn - սիլ fեq ճեs:
пом - ни, рас сер - жусь.
p
p
Ձեմ սի -
Раз - люб -
tr
tr
pp
- rիլ fեq էլ:
- лю смот - ри!
ppp

Բեմի հետևից լսվում է Անուշի մոր ձայնը, որ նրան տուն է կանչում: За кулисами слышен голос матери Ануш, зовущей ее домой.

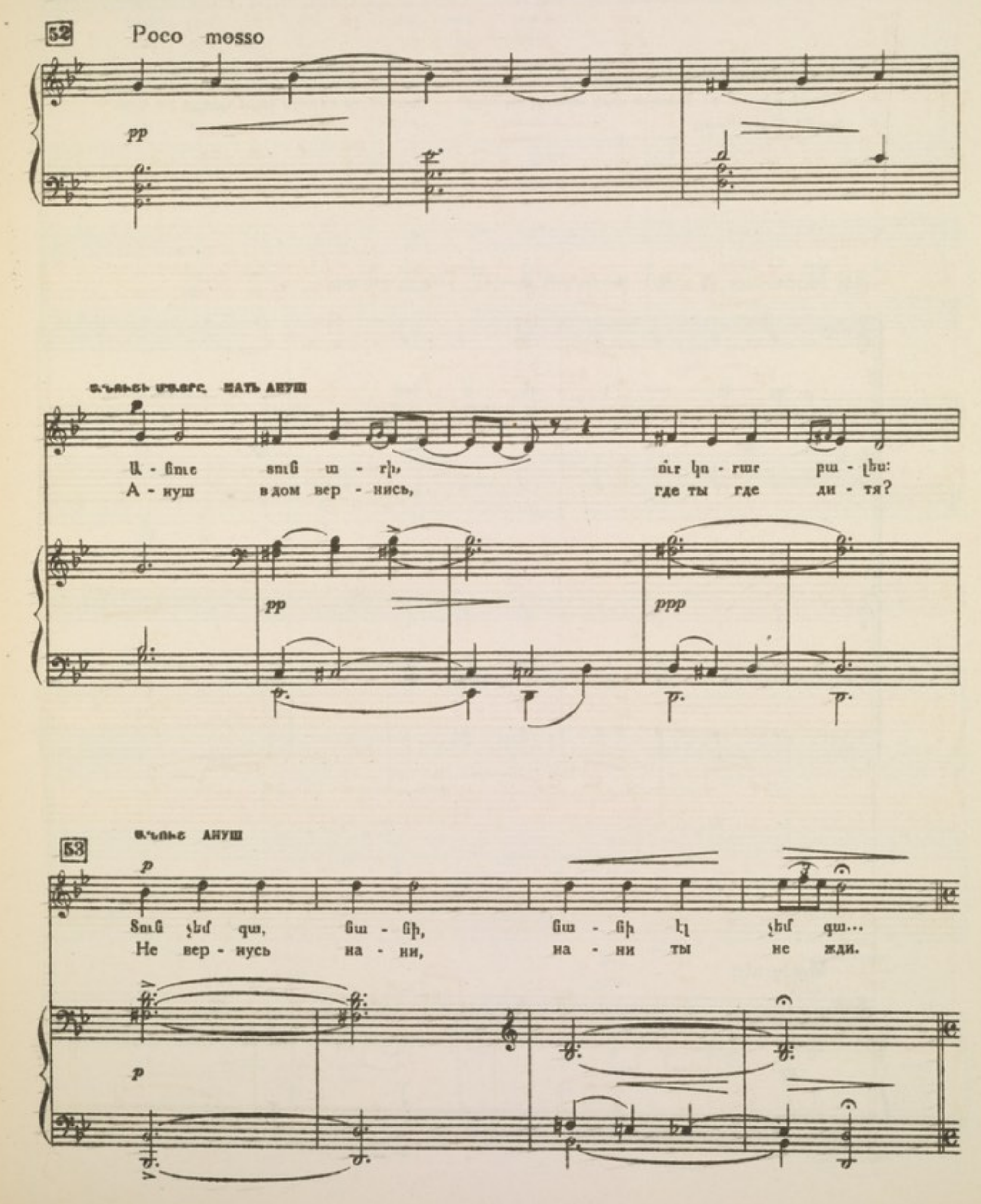

ՖԻՆԱԼ ФИНАЛ

Անուշին թվում է, թե լեռնային գետի աղմուկի մեջ ինքը լսում է Սարոյի կանչը:

В шуме горной реки Ануш чудится зов Саро.

54 Moderato (♩= 80) (Խումբը բեմի հետևից): (Хор за кулисами).

S

p Վըշ - վը - շում է գե - տը վուշ, վուշ,
И бу - шу - ет Де - бет, вуш, вуш,

A

T

p Վըշ - վը - շում է գե - տը վուշ, վուշ,
И бу - шу - ет Де - бет, вуш, вуш,

B

Moderato

Piano

pp

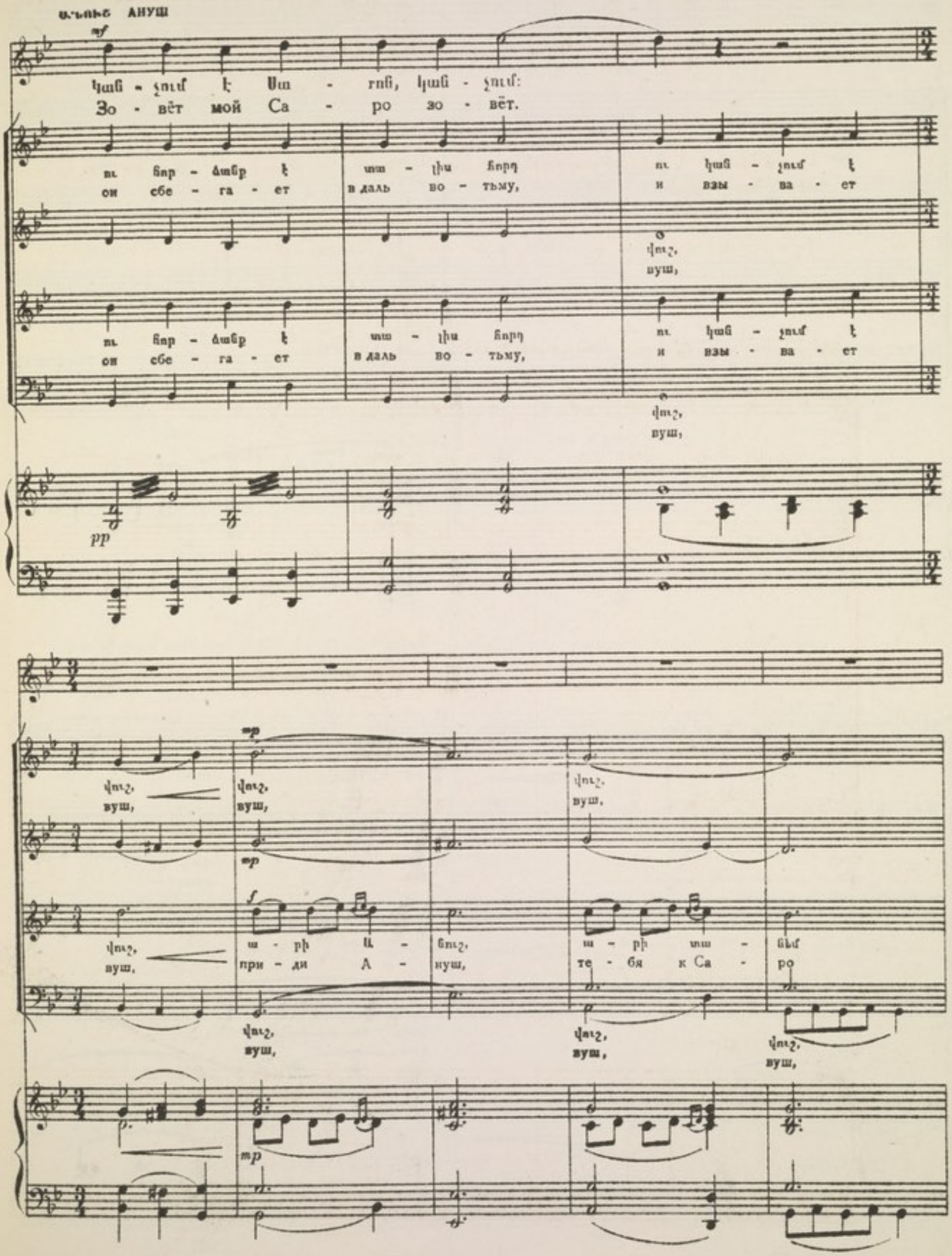
ԱՆՈՒՇ АНУШ
Կան - չում է Սա - րոն, կան - չում:
Зо - вёт мой Са - ро зо - вёт.
ու հոր - ձանք է տա - լիս հորդ ու կան - չում է
он сбе - га - ет в даль во - тьму, и взы - ва - ет
վուշ,
вуш,
ու հոր - ձանք է տա - լիս հորդ ու կան - չում է
он сбе - га - ет в даль во - тьму, и взы - ва - ет
վուշ,
вуш,
վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш,
վուշ, ա - րի Ա - նուշ, ա - րի տա - նեմ
вуш, при - ди А - нуш, те - бя к Са - ро
վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш,

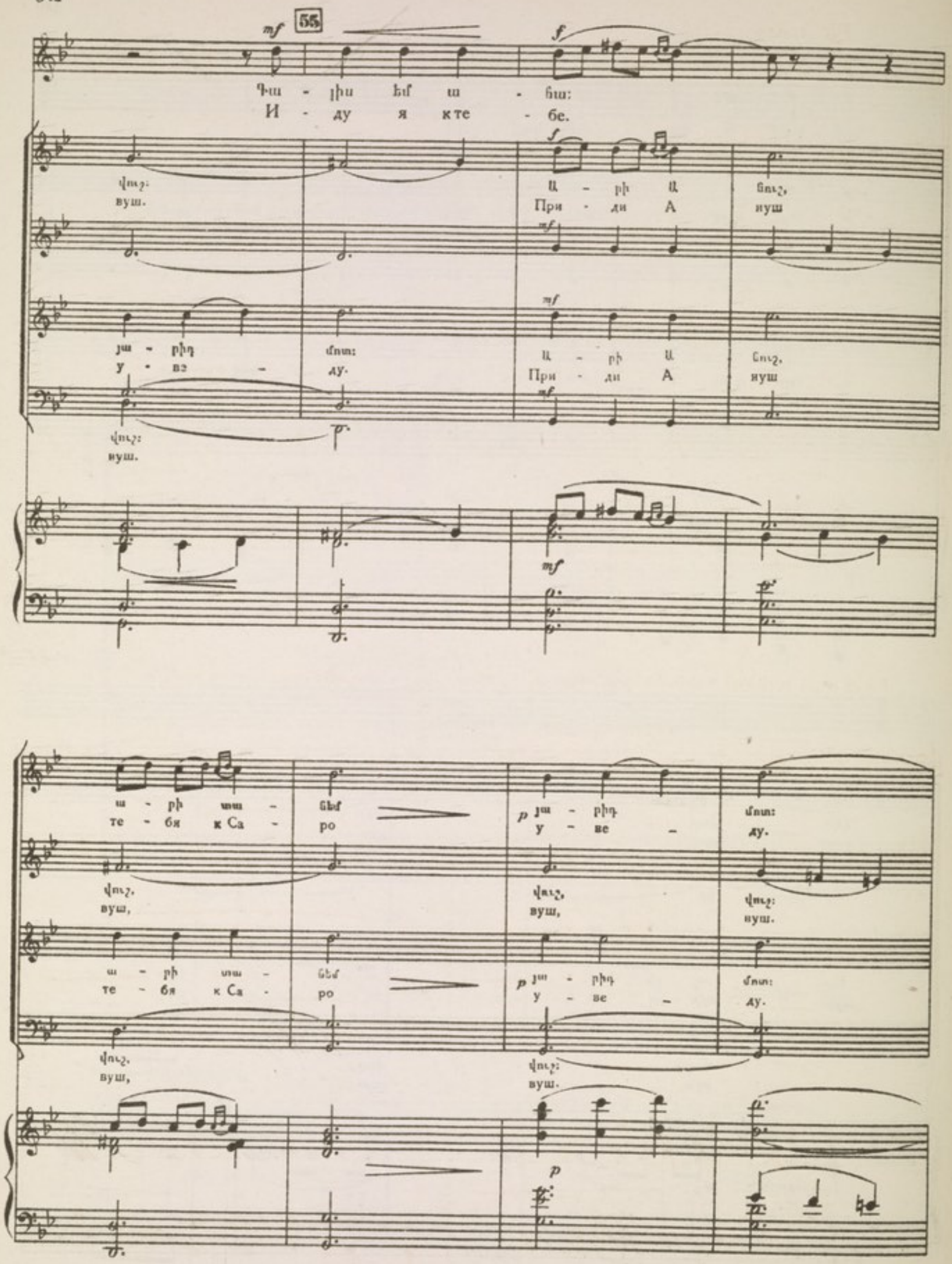
55
Գա - լիս եմ ա - ճա:
И - ду я к те - бе.
վուշ:
вуш.
Ա - րի Ա ճուշ,
При - ди А нуш
յա - րիդ մոտ:
у - ве - ду.
Ա - րի Ա ճուշ,
При - ди А нуш
վուշ:
вуш.
ա - րի տա - ճեմ
те - бя к Са - ро
յա - րիդ մոտ:
у - ве - ду.
վուշ,
вуш,
վուշ,
вуш,
վուշ:
вуш.
ա - րի տա - ճեմ
те - бя к Са - ро
յա - րիդ մոտ:
у - ве - ду.
վուշ,
вуш,
վուշ:
вуш.

Più mosso

poco a poco cresc

Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш.

Più mosso

mp

poco a poco crescendo

Անուշը լսելով խմբի երգը ուղղվում է դեպի անդունդը: Ануш, слыша пение хора, направляется к пропасти.

Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш.

Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш, Ամուշ, Вуш,

56

f վուշ, վուշ, Ա - նուշ, վուշ, վուշ, բույ - րիկ
вуш, вуш, А - нуш, вуш, вуш, се - стра

f վուշ, վուշ, Ա - նուշ, վուշ, վուշ, բույ - րիկ
вуш, вуш, А - нуш, вуш, вуш, се - стра

mf

Բեմը մթնում է: Сцена темнеет.

վուշ բո սե - րին բո յա - րին,
нам жаль судь - бы злой тво - ей.

վուշ բո սե - րին բո՛ յա - րին,
нам жаль судь - бы злой тво - ей.

f

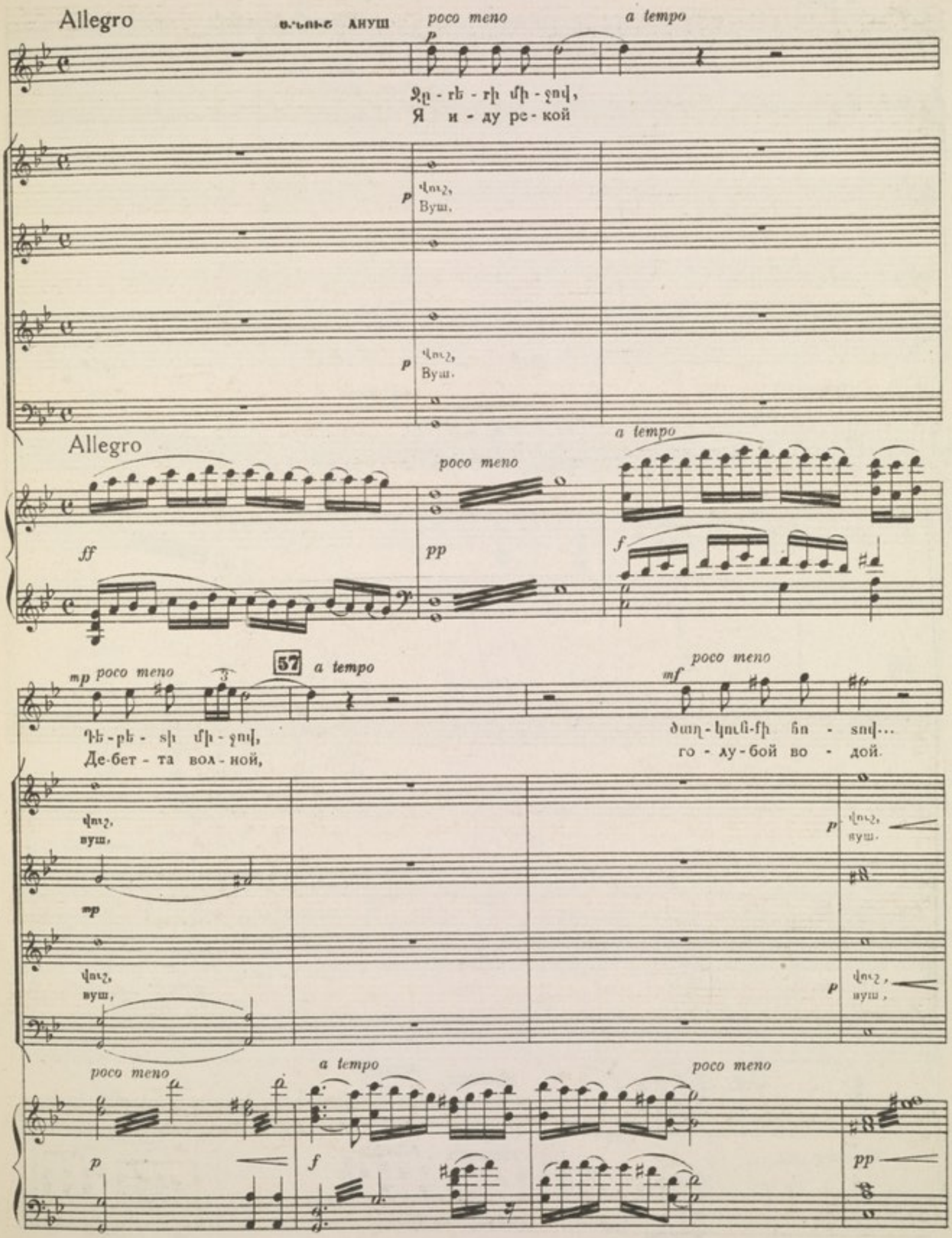
Allegro
ՍՆՈՒՇ АНУШ
poco meno
a tempo
Ջը - rե - rի մի - ջով,
Я и - ду ре - кой
Вуш.
Allegro
poco meno
a tempo
ff
pp
f
mp poco meno
57
a tempo
Դե - բե - տի մի - ջով,
Де-бет - та вол - ной,
poco meno
mf
ծաղ - կուն-fի ճո - տով...
го - лу - бой во - дой.
վուշ,
вуш,
mp
վուշ,
вуш,
p
վուշ,
вуш.
վուշ,
вуш,
poco meno
a tempo
poco meno
p
f
pp

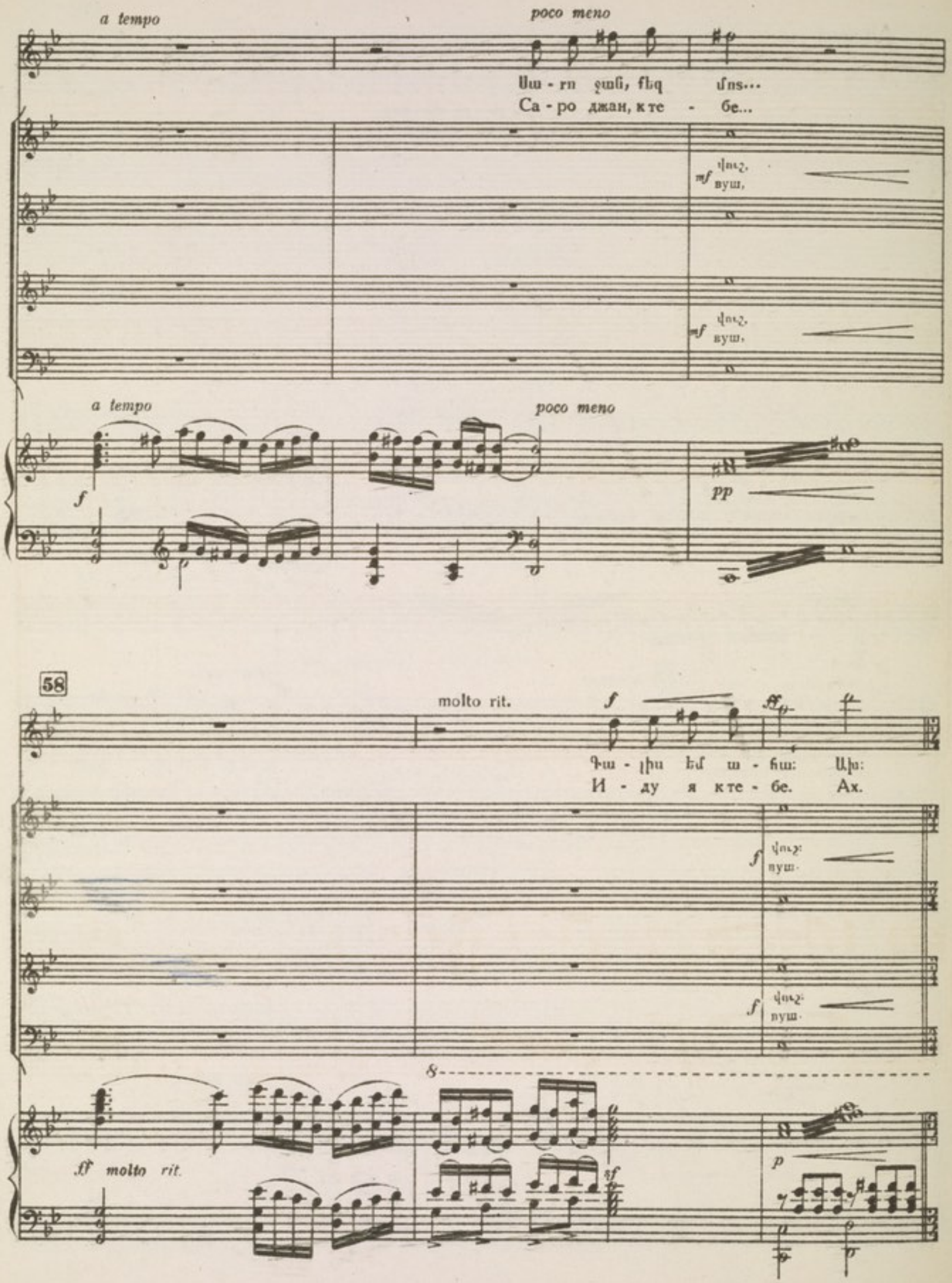
a tempo
poco meno
Սա - rn ջան, fեq մns...
Са - ро джан, к те - бе...
mf վուշ, вуш,
mf վուշ, вуш,
a tempo
poco meno
f
pp
58
molto rit.
f
ff
Գա - լիս եմ ա - հա: Ախ:
И - ду я к те - бе. Ах.
f վուշ: вуш.
f վուշ: вуш.
ff molto rit.
sf
p

Անուշը նետվում է գետի կատաղի ալիքների մեջ։ Ануш бросается в бурные волны реки Дебет.

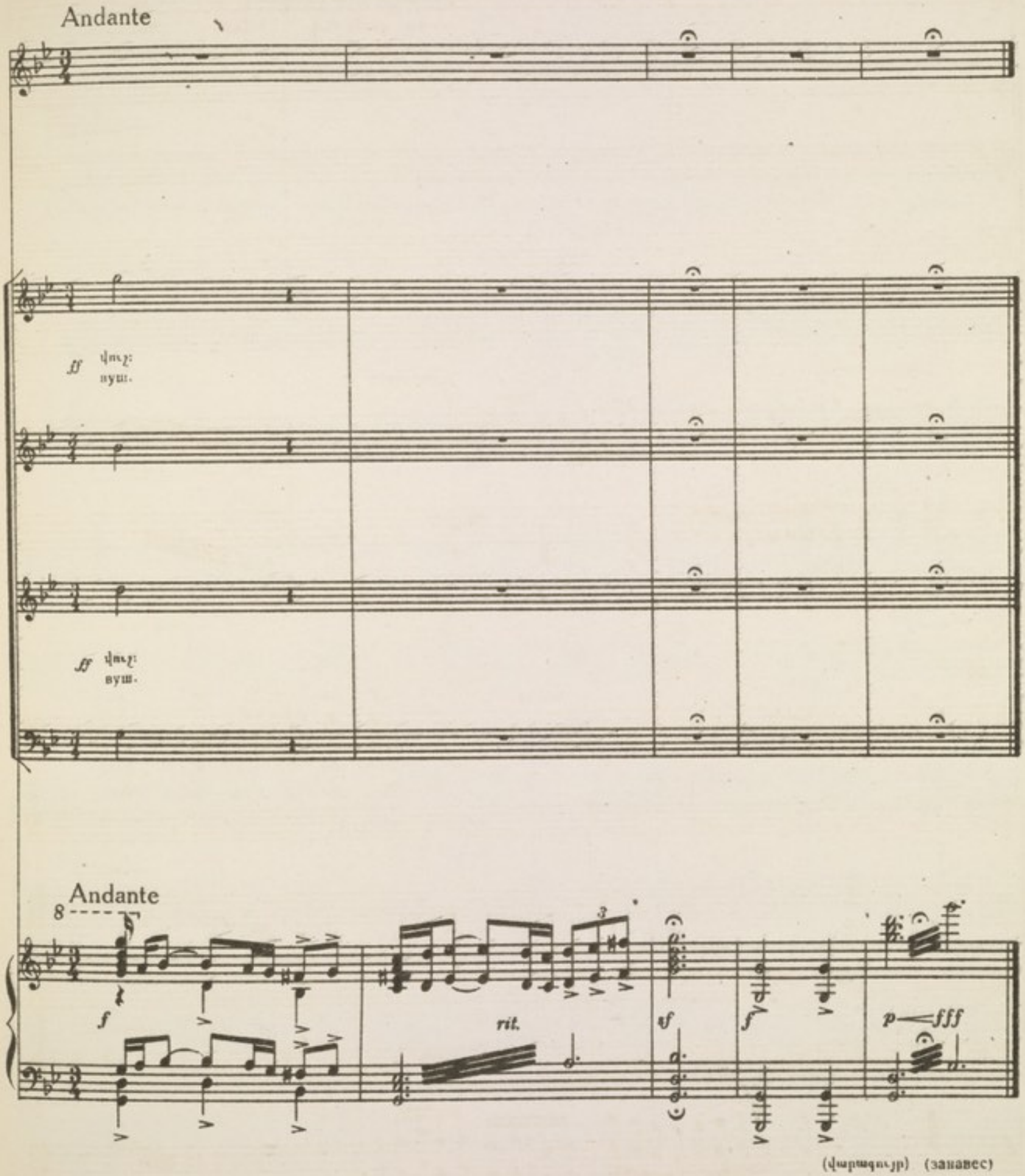

(վարագույր) (занавес)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ ПРИЛОЖЕНИЕ

ՊՐՈԼՈԳ* ПРОЛОГ*

Թափանցիկ վարագույրի ետևից երևում է լուսնյակ գիշերը, լեռնային գեղեցիկ պանորաման: Խումբը երգում է բեմի ետևում հավաքվում են սարի փերիները: Փերիները շուրջպար են բռնում,

За тюлевым занавесом видна лунная ночь, прекрасная горная панорама. Собираются горные феи. Хор поет за кулисами. Артистки балета, изображающие фей, ведут хороводъ.

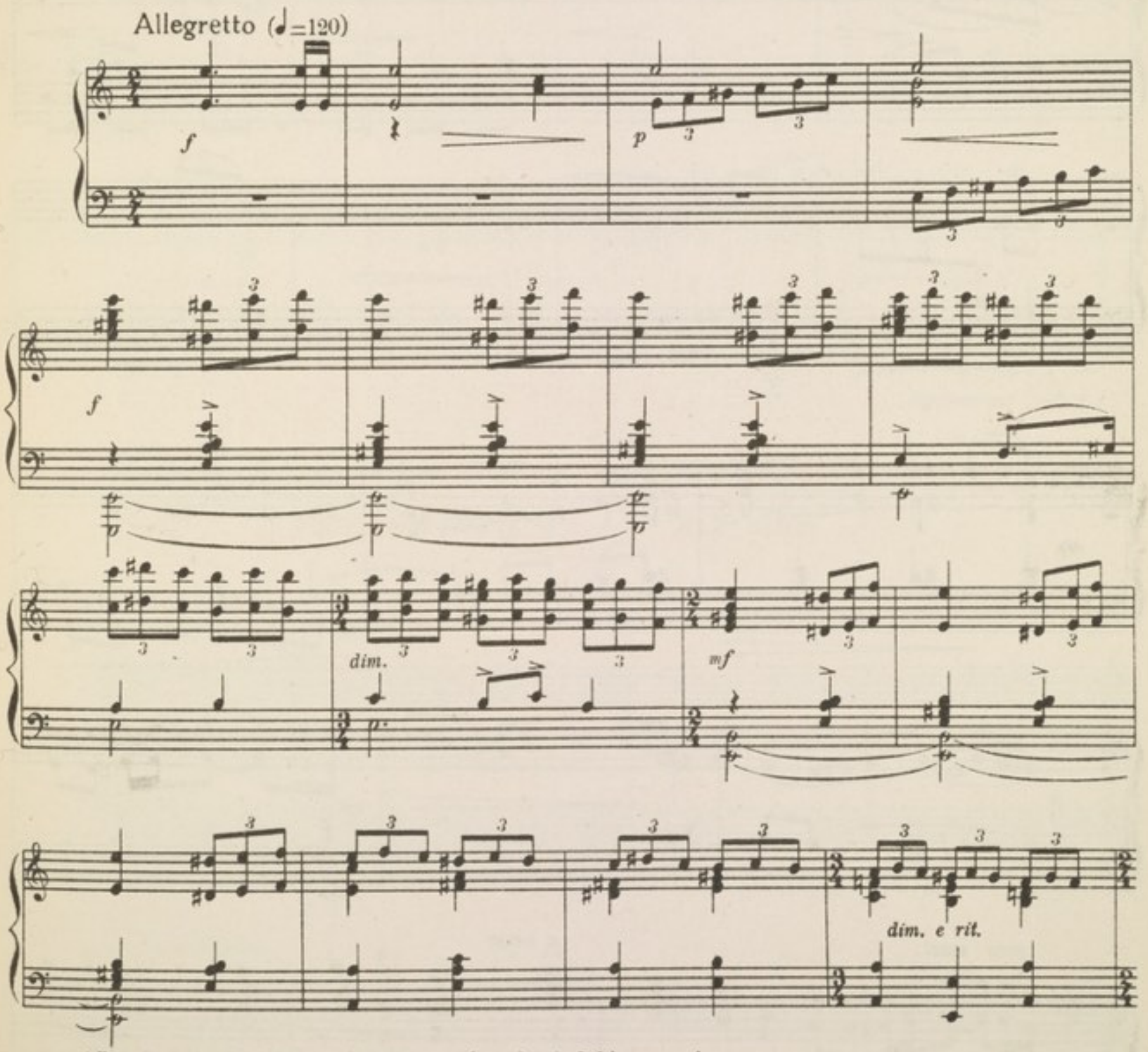

* Այս «Պրոլոգ»-ը ցեղինակը գրել է սկզբում, որպես օպերայի նախերգ, որը կատարվում էր ներկա «Ուվերտյուրա»-ի փոխարեն:

* Этот „Пролог" написан автором первоначально, в виде вступления к опере, и исполнялся вместо существующей ныне „Увертюры".

Andante (𝅗𝅥=72)

p

pp

mp

p

mf

poco accel.

a tempo

f

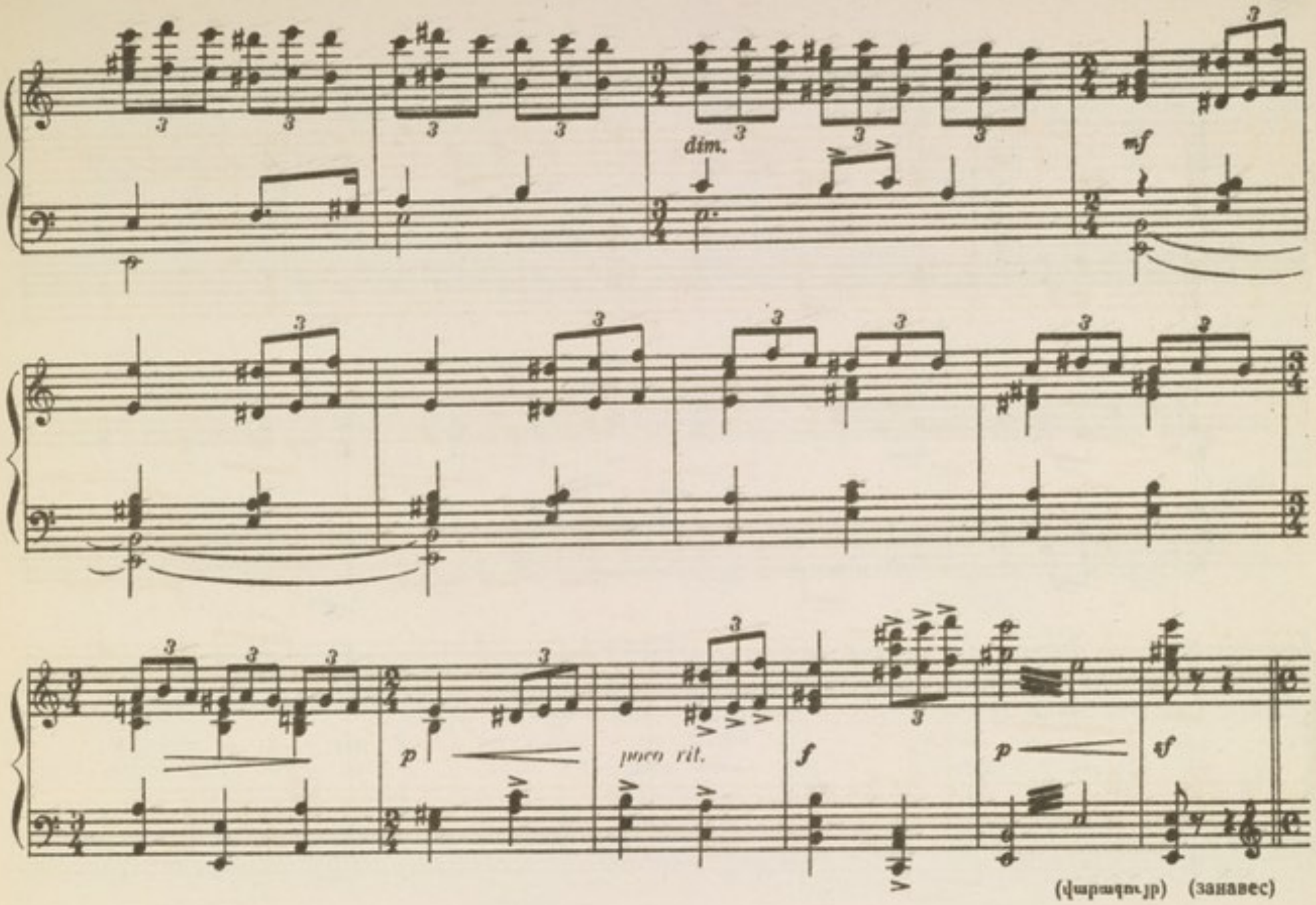

ՓԵՐԻՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР ФЕЙ

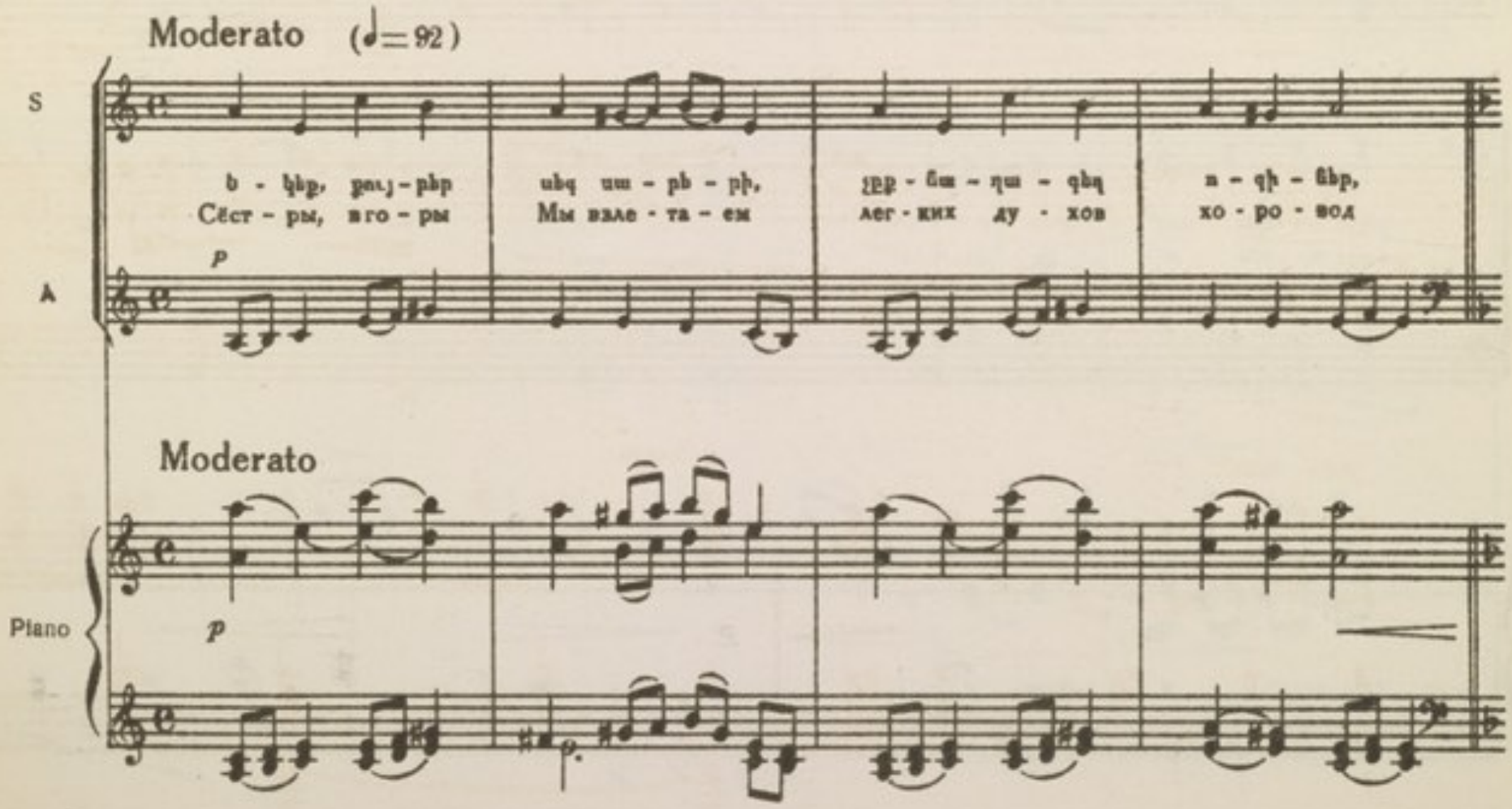

Moderato (♩= 92)

S: Ե - կեք, քույ - րեր ևեզ ա - րե - րի, չրք - նա - դա - գեղ ո - գի - ներ,
Сёст - ры, вго - ры Мы взле - та - ем лег - ких ду - хов хо - ро - вод

S
A

Piano

T
B

Piano

ե - կեք չա - ճել սի - րա - ճա - րի սե - բը ոզ - բանք
счасть - е, го - ре о - бе - ща - ем тем кто лю - бит,

վա - դա - մեռ օխտն աղ - բյու - րից չուր է ա - ռել
тем кто ждёт семь ручь - ёв я ис - хо - ди - ла

կույս սա - փո - բով լուռ ու մունջ օխ - տը ծաղ - կից ծտ - դիկ քա - դել,
в них во - ды я на - бра - ла, семь цве - тов я об - ло - ми - ла

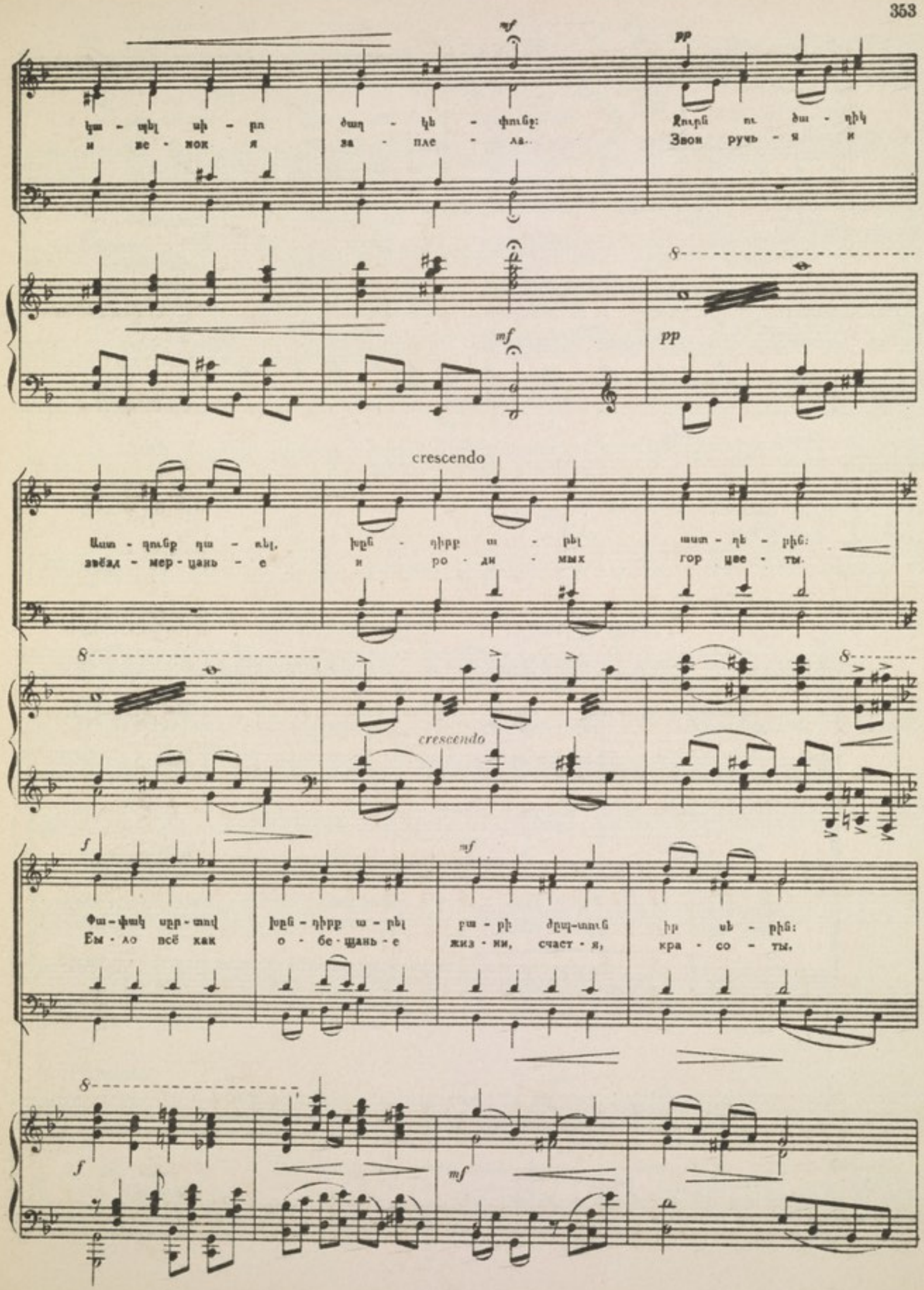
mf
pp
կա - պել սի - բո ծաղ - կե - փունջ:
и ве - нок я за - пле - ла.
Ջուրն ու ծա - ղիկ
Звон ручь - я и
8
mf
pp
crescendo
Աստ - ղունք դա - ռել, խըն - դիրք ա - բել աստ - ղե - բին:
звёзд - мер - цань - е и ро - ди - мых гор цве - ты.
8
crescendo
8
f
mf
Փա - փակ սըր - տով խըն - դիրք ա - բել բա - բի ժըպ - տուն իր սե - բին:
Ем - ло всё как о - бе - щань - е жиз - ни, счаст - я, кра - со - ты.
8
f
mf

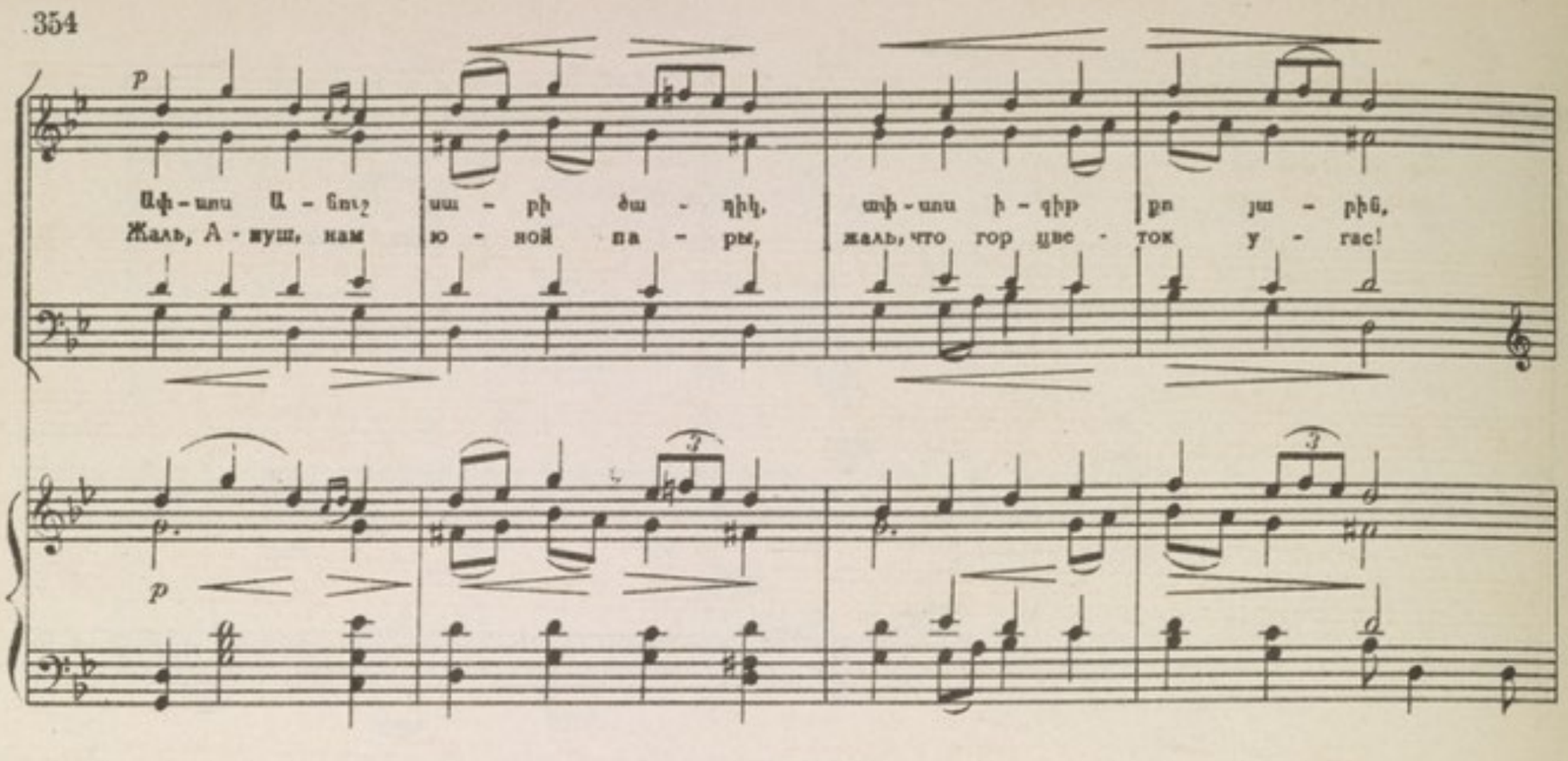
Ափ-սոս Ա-նուշ սա-րի ծա-ղիկ, ափ-սոս ի-գիր քո յա-րին,
Жаль, А-нуш, нам ю-ной па-ры, жаль, что гор цве-ток у-гас!

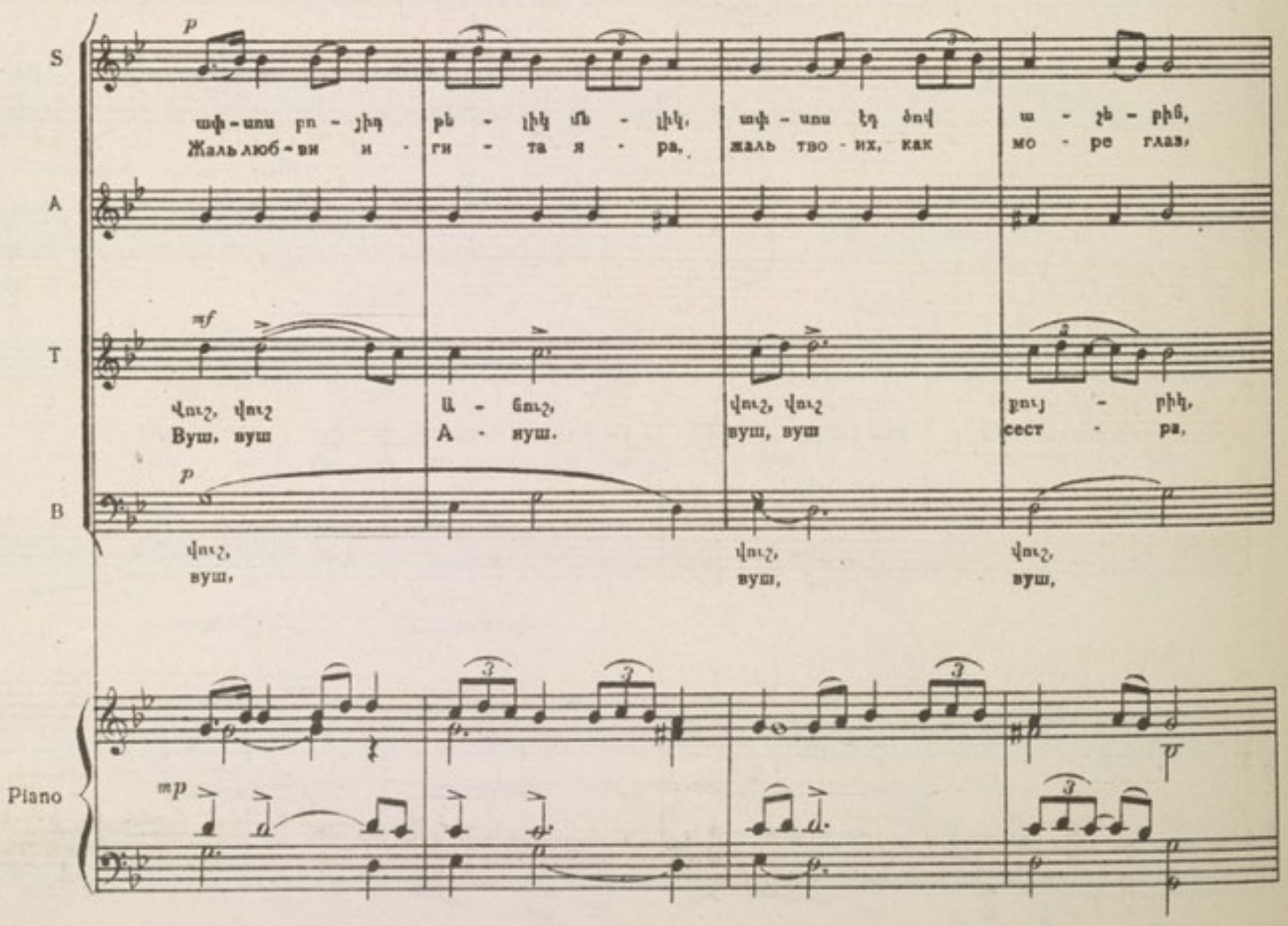

ափ-սոս բո-յիդ թե-լիկ մե-լիկ, ափ-սոս էդ ծով ա-շե-րին,
Жаль люб-ви и-ги-та я-ра, жаль тво-их, как мо-ре глаз,

Վուշ, վուշ Ա-նուշ, վուշ, վուշ քույ-րիկ,
Вуш, вуш А-нуш. вуш, вуш сест-ра,

Վուշ, Վուշ, Վուշ,
вуш, вуш, вуш,

poco rit.

pp

ափ - սոս բո - յիդ բե - լիկ մե - լիկ ափ - սոս էդ ծով ա - չե - բին:
жаль люб - ви и - ги - та я - ра, жаль тво - их как мо - ре глаз.

pp

pp

վուշ, վուշ, Սա - բո, վուշ, վուշ ի - գիր:
вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш и - гит.

pp

վուշ, վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш, вуш,

p

poco rit.

ՓԵՐԻՆԵՐԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ ФЕЙ

Andante (♩. = 60)

mf

Փակ բերանով
Закрытым ртом

mf

Andante

mf

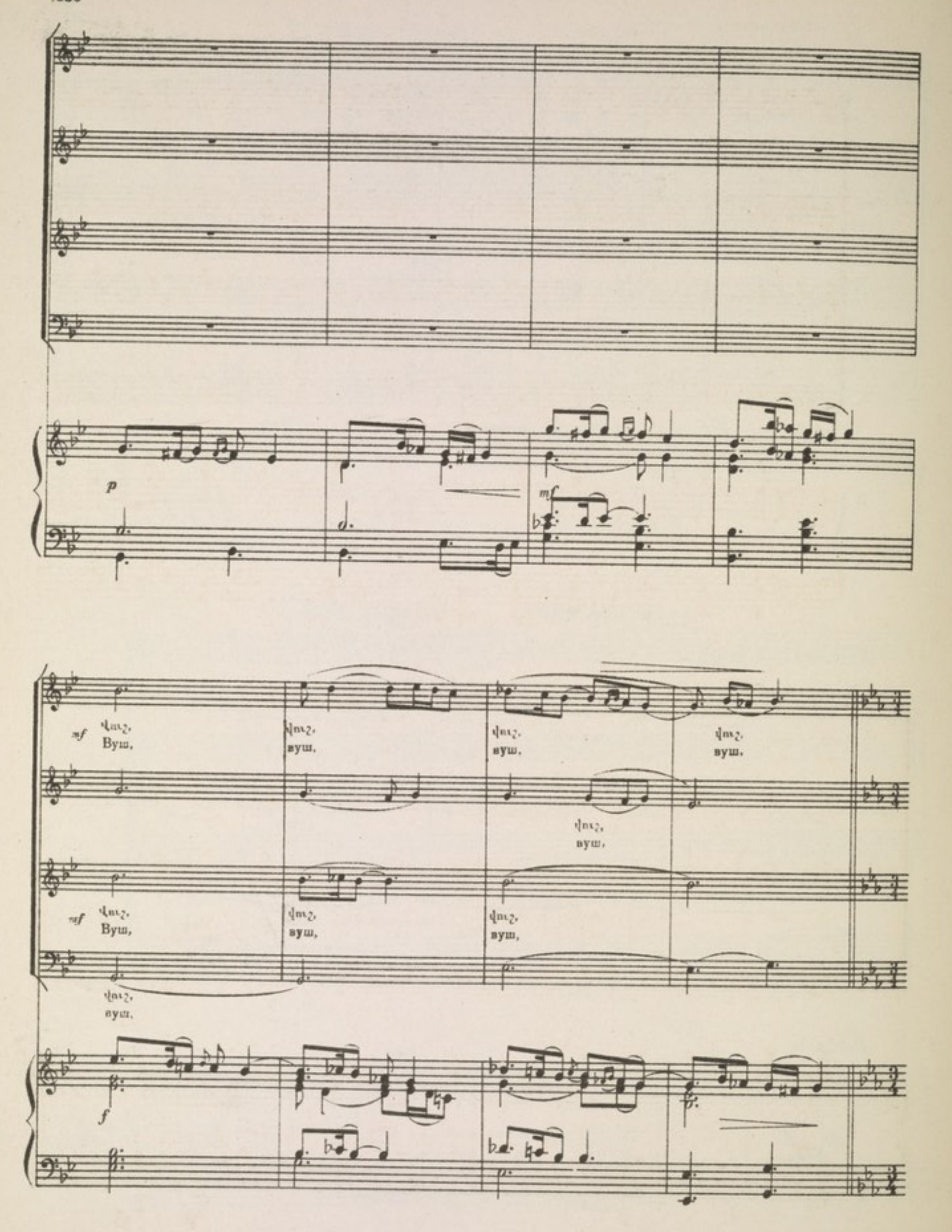
p
mf
mf
Вуш,
вуш,
вуш,
вуш,
вуш,
mf
Вуш,
вуш,
вуш,
вуш,
вуш,
f

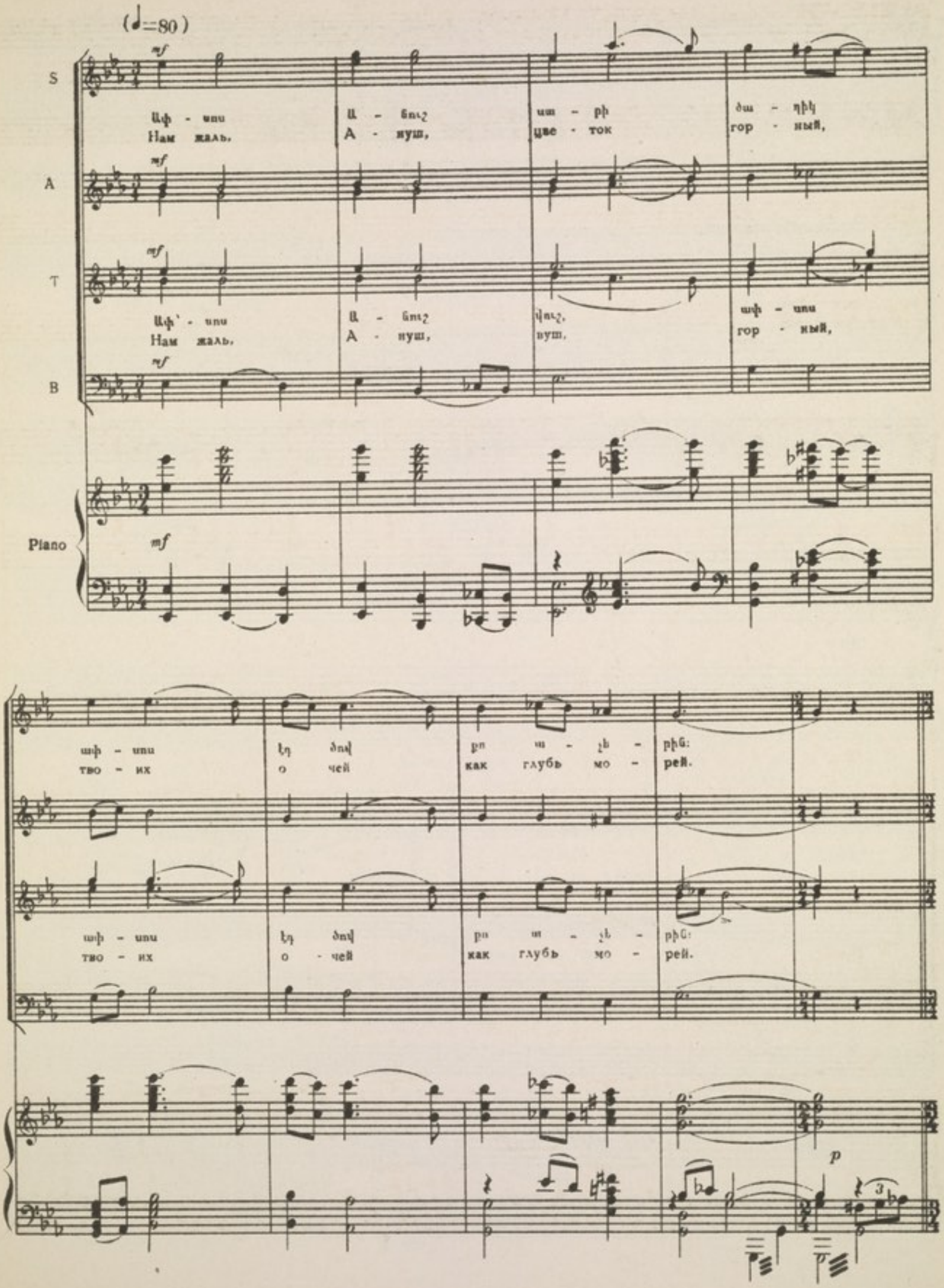
(♩=80)
S
A
T
B
Piano
mf
Ափ - սոս Ա - նուշ ա - րի ծա - ղիկ
Нам жаль, А - нуш, цве - ток гор - ный,
Ափ - սոս Ա - նուշ վուշ, ափ - սոս
Нам жаль, А - нуш, вуш, гор - ный,
ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին:
тво - их о чей как глубь мо - рей.
ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին:
тво - их о - чей как глубь мо - рей.
p

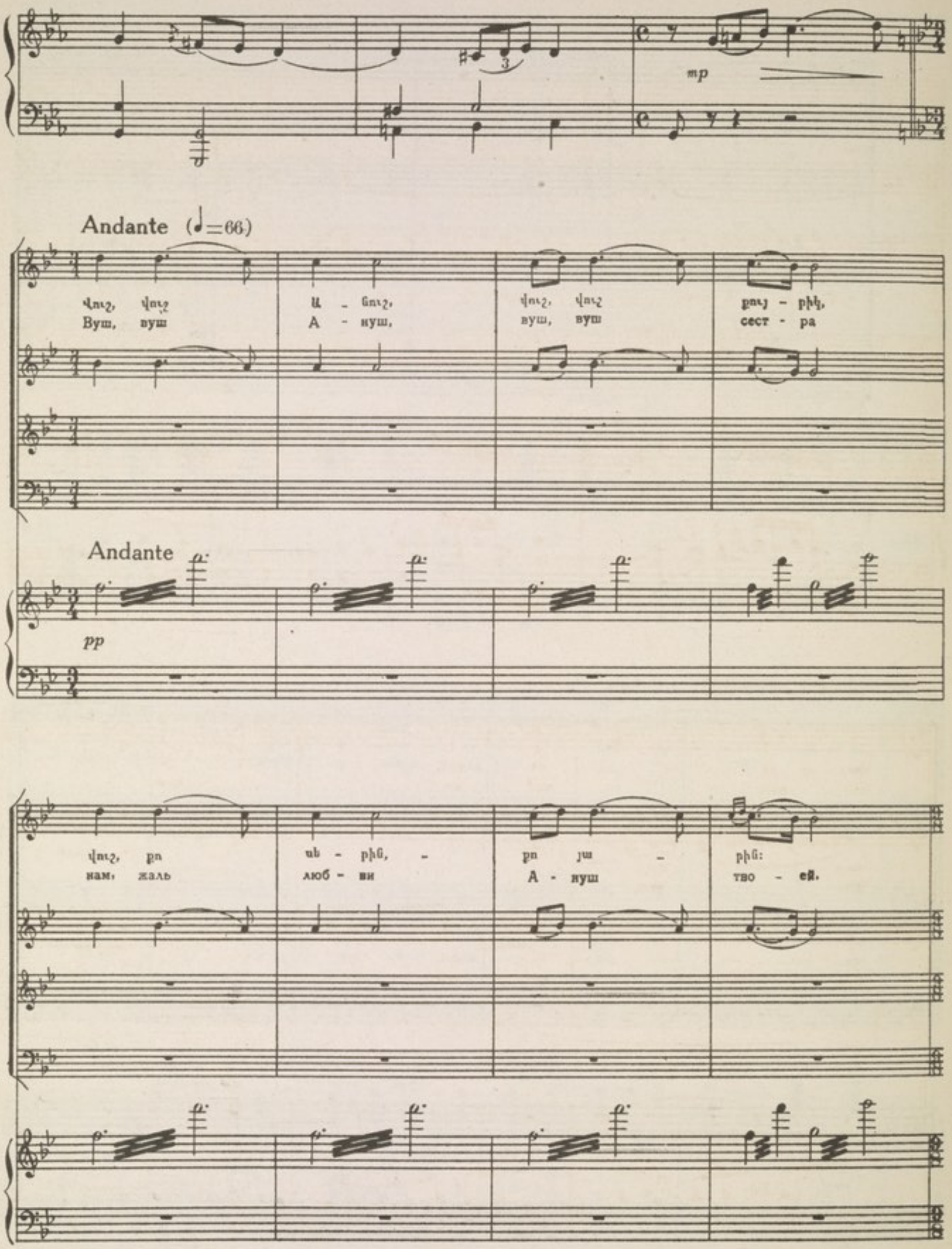
mp
Andante (♩=66)
Վուշ, վուշ Ա - նուշ, վուշ, վուշ քույ - րիկ,
Вуш, вуш А - нуш, вуш, вуш сест - ра
Andante
pp
վուշ, քո սե - րին, - քո յա - րին:
нам, жаль люб - ви А - нуш тво - ей.

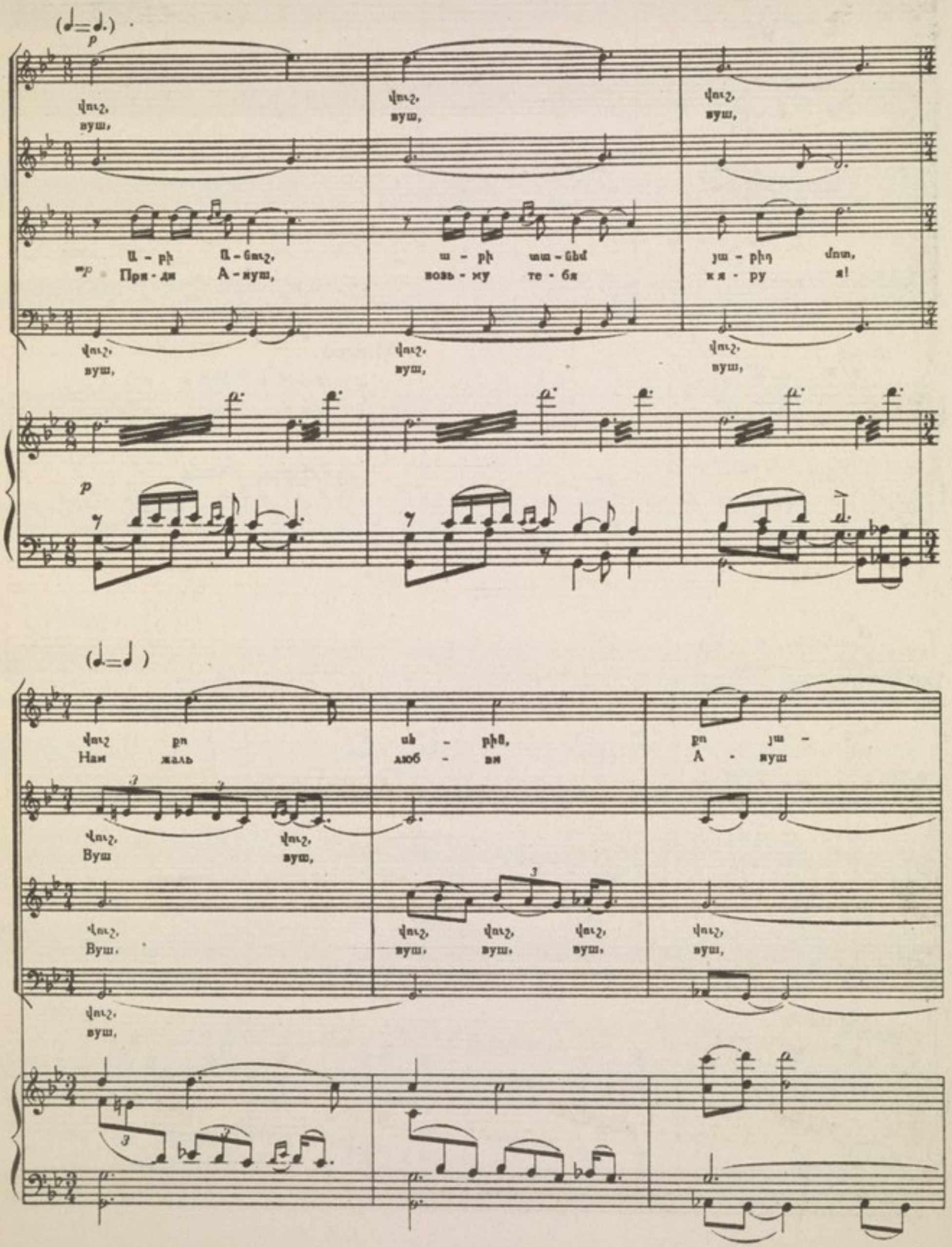
Ш - рѣ Ш - бнцъ,
При - ди А - нуш,
ш - рѣ шш - бнб
возь - му те - бя
јш - рѣη ѕпш,
к я - ру я!
цнцъ,
вуш,
Нам жаль
ub - рѣв,
люб - ви
рп јш -
А - нуш
Вуш
вуш,
вуш,

Allegro (♩= 112)

— рѣ:
тво - ей.

ɥпɪ̨, ɥпɪ̨, ɥпɪ̨:
вуш, вуш. вуш.

ɥпɪ̨:
вуш.

Allegro

f

Andante (♩ =66)

mf

ɥпɪ̨, ɥпɪ̨, Uш - рп, ɥпɪ̨, ɥпɪ̨ ѣ - qѣр
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш и - гит

mf

ɥпɪ̨, ɥпɪ̨, Uш - рп, ɥпɪ̨, ɥпɪ̨ ѣ - qѣр
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш и - гит

Andante

mp

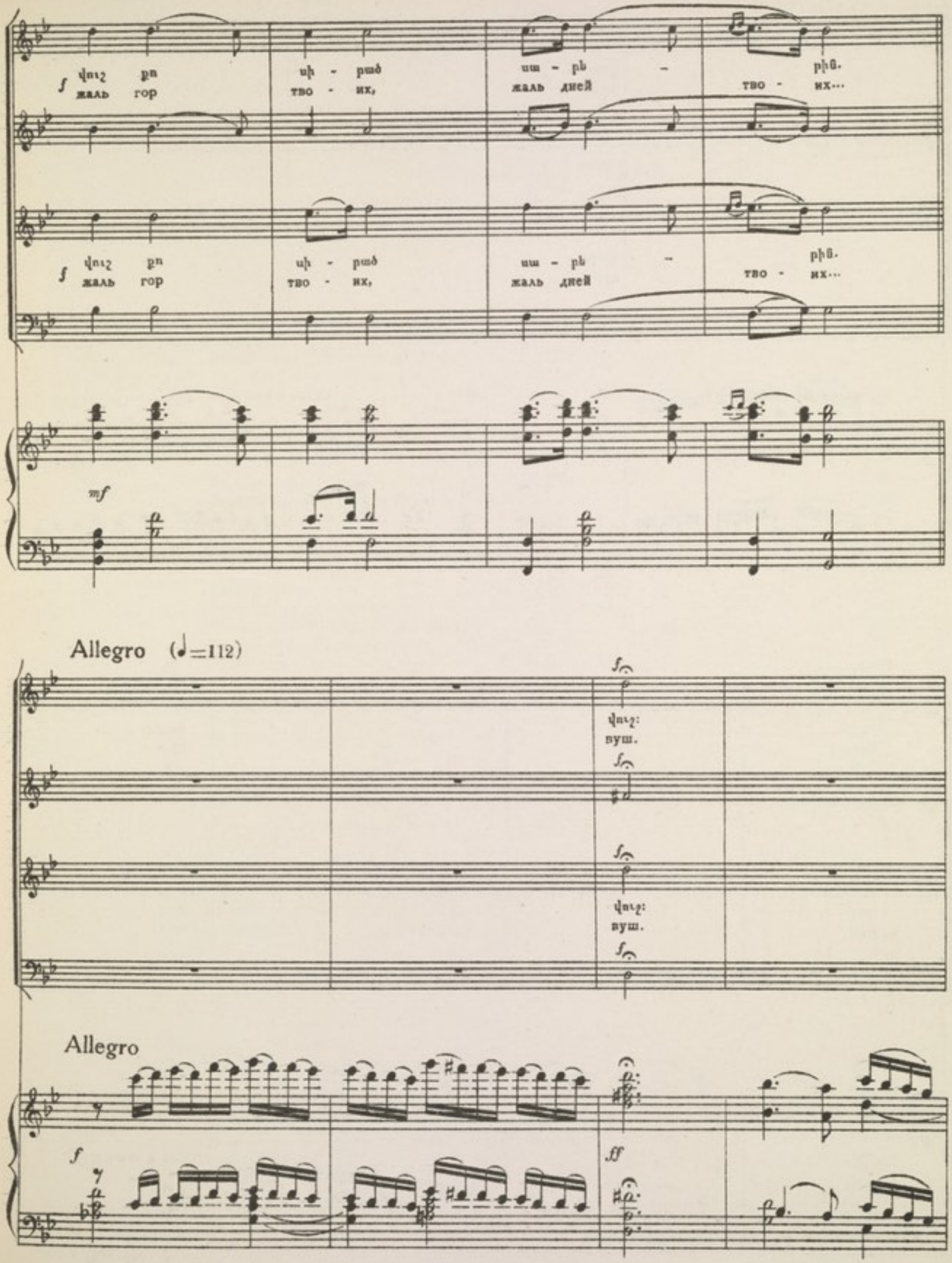
f
վուշ քո սի - րած սա - րե - րին.
жаль гор тво - их, жаль дней тво - их...
f
վուշ քո սի - րած սա - րե - րին.
жаль гор тво - их, жаль дней тво - их...
mf
Allegro (♩=112)
f
վուշ:
вуш.
f
վուշ:
вуш.
f
Allegro
f
ff

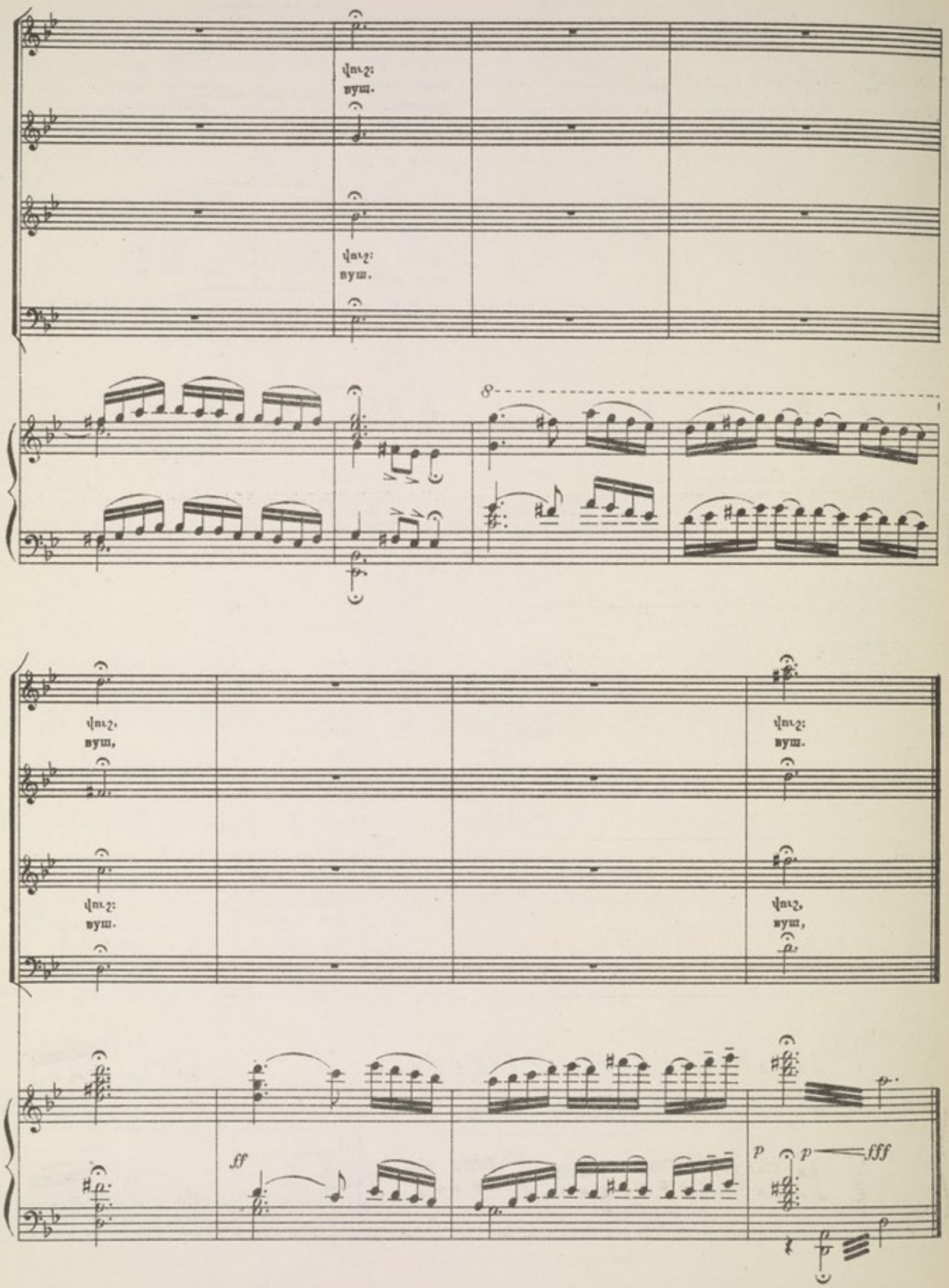
ψπι2:
вуш.
ψπι2:
вуш.
8
ψπι2,
вуш,
ψπι2:
вуш.
ψπι2:
вуш.
ψπι2,
вуш,
ff
p
p
fff

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան

I Գործողություն

Նախերգանք 1
I պատկեր 9
Սարոյի սերենադան 10
II պատկեր 26
Անուշի երգը («Ասում են ուռին») 47

II Գործողություն 67

Մենապար 75
Սարոյի և Մոսիի զուգերգը 78
Հովվական պար 81
Խմբական պար 96
Աղջիկների ընդհանուր պար 104
Մոսիի և Անուշի զուգերգը 126

III Գործողություն 143

Քյոխվի պարը 155
Հարսի պարը («Նունուֆար») 172
Սարոյի արիան («Ջիվան յար ջան») 176
Սարոյի և Մոսիի պարը 180
Ընդհանուր պար 182
Հովիվների պարը («Քոչարի») 189
Տղամարդկանց պար 194
Կվարտետ և խմբերգ 216
Ֆինալային պար 222

IV Գործողություն

Մոսիի արիան 227
Անուշի և Մոսիի զուգերգը 233
Անուշի և Սարոյի զուգերգը 241
Անուշի փախուստը և հրդեհի տեսարանը 250

V Գործողություն

I պատկեր 283
Սարոյի արիան («Բարձր սարեր») 283
Գյուղացիների խմբերգը 294
Հրաժեշտ 302
II պատկեր 308
Աղջիկների խմբերգը 322
Ֆինալ 340

Հ ա վ ե լ վ ա ծ

Պրոլոգ 349
Փերիների խմբերգը 351
Փերիների պարը 355

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие

I Действие

Увертюра 1
I картина 9
Серенада Саро 10
II картина 26
Песня Ануш („Ива говорят") 47

II Действие 67
Сольный танец 75
Дуэт Саро и Моси 78
Пастушьи танец 81
Групповой танец 96
Общий танец девушек 104
Дуэт Моси и Ануш 126

III Действие 143
Танец старосты 155
Танец невесты („Нунуфар") 172
Ария Саро („Дживан яр джан") 176
Танец Саро и Моси 180
Общая пляска 182
Танец пастухов („Кочари") 189
Танец мужчин 194
Квартет и хор 216
Финальный танец 222

IV Действие

Ария Моси 227
Дуэт Ануш и Моси 233
Дуэт Ануш и Саро 241
Похищение Ануш и сцена пожара 250

V Действие

I картина 283
Ария Саро („Гори мой") 283
Хор крестьян 294
Прощание 302
II картина 308
Хор девушек 322
Финал 340

Приложение

Пролог 349
Хор фей 351
Танец фей 355

Խմբագիր Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ *Նոտագրավոր Ա. ՂԱՍԱԲՅԱՆ* *Տեխ. խմբ. Լ. ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ*

ՎՖ 12923 *Պատվեր 248* *Տիրաժ 1500*

Հանձնված է արտադրության 23/II 54 թ.։ Ստորագրված է տպագրության 15/IX 54 թ.։
Թղթի չափը 60×92 1/8, տպագ. մ. 47,5, հրատ. մ. 46,38։
Գինը՝ 58 ռ., կազմը՝ 3 ռ.։

Հայկ. ՍՍՌ Կուլտուրայի մինիստրության հրատարակչությունների և պոլիգրաֆիայի արդյունաբերության Գլխավոր վարչության № 1 տպարան, Երևան, Ալավերդյանի փ. № 65, 1954 թ.։

Նկատված վրիպակներ
Замеченные опечатки

էջ Страница	Տող Строка	Տակտ Такт	Տպված է Напечатано	Պետք է լինի Следует
15	1	3	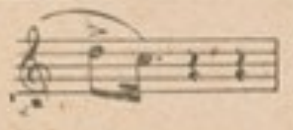	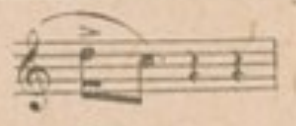
17	1	2	(♩=120)	(♪=120)
31	4	1	(♩=63)	(♩.=63)
32	4	3	(♩=72,76)	(♩.=72,76)
47	6	3	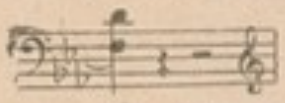	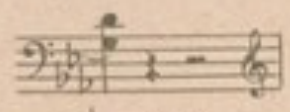
58	7	1	(♩=92)	(♩.=92)
166	5	1	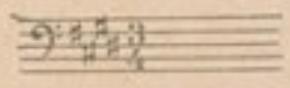	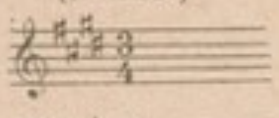
166	6	1	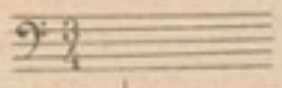	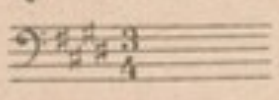
175	6	3	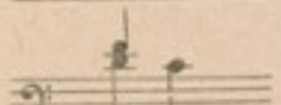	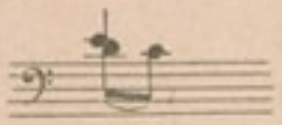
197	4	3	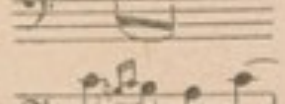	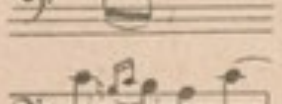
217	10	2	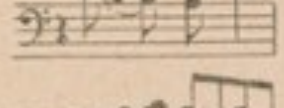	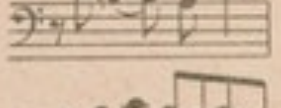
247	9	1	пройдет лишь холода	пройдут лишь холода
248	2	2	собьём	совьём
266	5	3	դու ասա թե՞ ինչ-ուս ты скажи что ты-жи	դու ասա՝ ես ինչ-ուս ты скажи, ну ска-жи
297	7	1	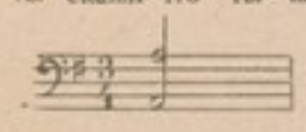	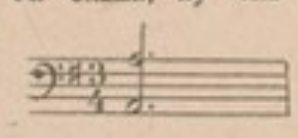
298	9	3	за-вет,	зо-вет,
301	8	1	(♩.=80)	(♩=80)
344	2	4	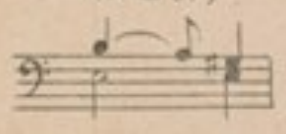	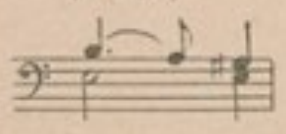
325	4	2	в жизни	к жизни

Предисловие
I Действ
Увертюра
I картина
Серенада С
II картина
Песня Ануш
II Дейст
Сольный та
Дуэт Саро
Пастушьи т
Групповой т
Общий тане
Дуэт Моси
III Дейст
Танец старо
Танец невес
Ария Саро
Танец Саро
Общая пляс
Танец пасту
Танец мужщ
Квартет и х
финальный
IV Дейст
Ария Моси
Дуэт Ануш
Дуэт Ануш
Похищение
V Дейст
I картина
Ария Саро
Хор кресть
Прощание
II картина
Хор девуше
Финал
Приложе
Пролог
Хор фей
Танец фей

Խմբագիր Ս. ՍԱՐԳ
ՎՖ 12923
Հանձնված

Հայկ. ՍՍՌ Կուլտուրայի մինիստրության հրատարակչությունների և պոլիգրաֆիայի արդյունաբերության Գլխավոր վարչության № 1 տպարան, Երևան, Ալավերդյանի փ. № 65, 1934 թ.։

2.12.1748.63

Կանչում է կըրկին, կանչում անդադար
Էն չըքնաղ երկրի կարոտը անքուն,
Ու, թևերն ահա փըռած տիրաբար,
Թըռչում է հոգիս, թըռչում դեպի տուն...